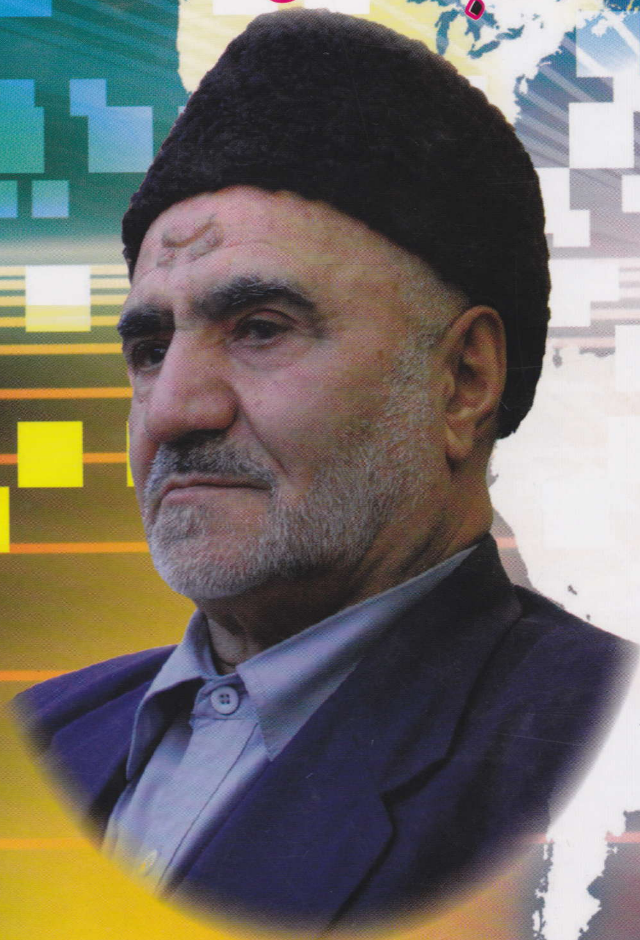
رنگارنگ کریمی

شامل جلدهای ۳ و ۲ و ۱

اثر طبع حاج میرزا حسین کریمی مراغه ای

رنگارنگ کریمی

شامل جلدهای ۳ و ۲ و ۱

اثر طبع

حاج میرزا حسین کریمی مراغه ای

سرشناسه : کریمی، حسین، ۱۳۱۰ -
عنوان و نام پدیدآور : رنگارنگ کریمی / اثر طبع حسین کریمی‌مراغه‌ای.
وضعیت ویراست : [ویراست۲؟].
مشخصات نشر : تهران : پیری ، ۱۳۷۷ - ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری : ۱۴ج.(در۴ مجلد)
شابک : دوره: 4-05-6622-964 : ج.۲: 8-20-6622-964 : ۶۰۰۰۰ ریال (ج.۲ ، چاپ هفتم) ؛ ج. ۳ ، چاپ پنجم : 8-03-6622-964 ؛ ج.۴: 4-51-8191-964
یادداشت : مجلد ۱ شامل جلدهای ۳-۱ ، مجلد ۲ شامل جلدهای ۶-۴ ، مجلد ۳ شامل جلدهای ۱۰-۷ ، مجلد ۴ شامل جلدهای ۱۴-۱۱ است.
بیشتر اشعار به زبان ترکی است.
یادداشت : ویرایش قبلی این کتاب با عنوان "رنگارنگ: کلیات ادبیات کریمی" توسط ذاکر کریمی منتشر شده است.
یادداشت : ج. ۱(چاپ هفتم: ۱۳۸۴).
یادداشت : ج. ۱ (چاپ هشتم: ۱۳۸۵).
یادداشت : ج.۱(چاپ نهم: تابستان ۱۳۸۶).
یادداشت : ج.۱ (چاپ دهم : ۱۳۸۶) (فیپا).
یادداشت : ج.۱ (چاپ یازدهم: ۱۳۸۶) (فیپا).
یادداشت : ج. ۲ (چاپ پنجم:۱۳۸۴).
یادداشت : ج.۲ (چاپ هفتم : ۱۳۸۷) (فیپا).
یادداشت [redacted]
یادداشت : ج.۳ (چاپ پنجم : ۱۳۸۷) (فیپا).
یادداشت : ج.۴ (چاپ اول: ۱۳۸۵).
یادداشت : ج.۴ (چاپ دوم : ۱۳۸۷) (فیپا).
عنوان دیگر : رنگارنگ: کلیات ادبیات کریمی.
موضوع : شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۴
موضوع : شعر فارسی -- قرن ۱۴
رده بندی کنگره : PL۳۱۴/ک۴ر۹ ۱۳۷۷
رده بندی دیویی : ۸۹۴/۳۶۱۱
شماره کتابشناسی ملی : ۱۲۱۸۳-۷۷م

﴿شناسنامه‌ی کتاب:﴾

نام‌کتاب : رنگارنگ‌کریمی ۳و۲و۱
مؤلف : میرزاحسین‌کریمی‌مراغه‌ای
نوبت‌چاپ : یازدهم - زمستان ۸۷
ناشر: انتشارات‌پیری
چاپخانه : خورشید
تیراژ : ۲۰۰۰نسخه
حروفچینی: انتشارات‌پیری
شابک ۴-۰۵-۶۶۲۲-۹۶۴(دوره ۴جلدی)   شابک ۸-۰۳-۶۶۲۲-۹۶۴(جلد ۱)
(4VOL.SET)ISBN 964-6622-05-4   (VOL.1)ISBN 964-6622-03-8

قیمت ۷۰۰۰ تومان

مراکز پخش:
تهران، انتشارات پیری تلفن ۳۳۹۲۴۷۵۳
مراغه، کتابفروشی‌کریمی تلفن ۲۲۲۷۰۹۸-۰۴۲۱

مژده به علاقمندان شعر و ادب

کتاب «بر بال اندیشه»

اثر شاعر توانا

استاد انزاب خوئی

از چاپ خارج و در دسترس

علاقمندان قرار گرفته است

مقدمه‌ی ناشر

کتابی که اکنون پیش روی شماست جلد اوّل، دوّم و سوّم رنگارنگ می‌باشد.

استاد کریمی شاعر بزرگ مراغه و ایران مجلّدهای ۱ تا ۶ رنگارنگ را در زمان رژیم ستم‌شاهی و با جسارتی مثال‌زدنی در جوّ رعب و اختناق آن دوره به رشتهٔ تحریر درآورده است که نشانه‌ی بلوغ سیاسی این شاعر بزرگ و اهمیّتی است که برای سرنوشت جامعه و ملّت مسلمانِ ایران قائل بوده است.

نکته‌ای که استاد کریمی را از دیگر شاعران متمایز می‌سازد شجاعت و صلابت این شاعر است که بدون ذرّه‌ای ترس مشکلات جامعه را به زبان طنز بیان نموده و به مردم آگاهی داده است تا نقشی هرچند کوچک در پیشبرد اهداف انقلاب اسلامی ایران داشته باشد. استاد کریمی در این کتاب به غیر از مسائل سیاسی به مشکلات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سایر مشکلاتی که در آن دوره وجود داشته پرداخته و سعی نموده است تا با زبان شیرین طنز وجدان مردم را بیدار نموده و آنها را به تفکّر در زندگی روزانه و اعمالی که انجام می‌دهند وادارد. این اشعار طنز با اینکه ظاهراً برای خنداندن و سرگرم نمودن مردم نوشته شده‌اند ولی باطناً هدف و منظور اصلی استاد جنبه‌ی پند و ارشاد مسئله بوده است که خواسته‌اند به اینِ طریق مردم را از خواب غفلت بیدار سازند و آنان را از شرّ خفقان و ظلمت دوره‌ی ستم‌شاهی نجات و به سوی مملکتی اسلامی رهنمون سازند.

در خاتمه یادآور می‌شود که مجلدهای ۱۰و۹و۸و۷ رنگارنگ در یک کتاب و نیز مجلدهای ۱۴و۱۳و۱۲و۱۱ نیز در کتابی دیگر به چاپ رسیده است.

فالچیام

فالچی قارداش قاپودا دورما بویور گل ایچری
باجووین بیر ایکی ساعت سنه وار دردسری
منه آچ بیر کتاب آغزی نظر ائت طالعیمه
دولانیم باشیوه ای جنّیلرین تاج سری
الیمون یوخ نمکی هر کسه خوشلیق ائدیرم
عوضینده اولورام تیری جفانون سپری
قینانام، قینیم، اریم دشمن اولوبلار هاموسی
بالدیزیم خشک اولا قویمور،گوزیمون اشگ تری
بیرده دورد ایلدی گلین گلمیشم اولمور اوشاقیم
چوخ دوالر یمیشم اولمیوب امّا ثمری
فالچی بیر مشتریانه خانما سالدی نظر
اکمیوب مثلینی گوردی بو جهانون پدری
آغزی فندق، دوداقی پسته، یوزی قرمزی گُل
چکه بولمز بئله بیر نقشه‌نی چین نقشه‌گری
حلقهٔ زلفده بیر خالی اولوب نقطهٔ نون
پرتو روئی سالوب حیرته قرص قمری
شوخ دوروب سینه‌ده بیر جوت م... مثل انار
مست ائدیر نرگس شهلالری صاحب نظری
دئدی آدون دئدی قارداش کنیزون ماه‌زرم
آتامون آدی محمّد آنامون آدی زری
اگلشوب آچدی کتابین، ائدوب اوراقه نظر
یوزینه قویدی الین فکره گئدوب بیر قدری

خانمون عشقی ائدوب طاقتینی زیروزبر
گوردی مشگل گوزی درک ایلیه زیر و زبری
نه خانم کپریگی اوخ قاشلاری مانند کمان
صید ائدر گونده اوتوز دل کسه گر رهگذری
آغ بلوز قرمزی دامن ساری لیفکیک قره خوت
باشدا فر، قولدا قیزیل ساعتی، نایلون کمری
چکدی بیر آه باشین قوزادی باخدی خانما
یازیقین مزرعهٔ صبرینه سالدی شرری
دئدی ای‌وای نه گوررسن دی گوروم فالچی داداش
سنی تاری باشیمون وار نه قضا و قدری
دئدی جادو ائلیوبلر سنه بیچاره باجی
سمّ قاتل اولیٔسن هر کسه وئرسون شکری
بیر کوله بوی، ساری توکْ واردی کمینونده سنون
اوْدی برپا ائلیَن آی باجی بو فتنه‌لری
بیر زبان‌بند دعاسی یازارام قینانووا
بیرده بیر یاخشی محبّت دعاسی مختصری
قینووین بالدیزیوین باغلارام آغزین دیلینی
قویمارام بیر نفر اولسون سنه بو ائوده جری
گوبگون دوره‌سینه بیر طلسم وار یازارام
چوخ مُجرّبدی وار اولاد ایچون آرتوخ اثری
سیه پونزا ساری موم بیرده اوچ آرشین همایون
یدّی رنگ ساپله من رفع ائدرم بو کدری
یازمارام اوزگیه امّا سنه خاطر یازارام
جنّلردن بو دعانون منه چوخدور خطری

خرجی چوخدور ولی سندن آلارام اللی تومن
زعفرانیله گرک قاطی ایدم مشگ تری
آلدی بو سؤزلر الیندن خانمون صبر و قرار
دئدی واللّهی بودور باطل ائدن سحرلری
دوردی یخدانی آچوب تئز چیخادوب بیر بالا کیف
او کیف آرتوردی همان فالچیا نور بصری
دئدی بو پوللاری قارداش کیشیدن جازلامیشام
ساتمشام یاغ دوگی، قند چای، اریمون یوخ خبری
سنده بیر نحو ائله گلسون اله اللّه رضاسی
راحت ایله بو بلادن من خونین جگری
برکیدیب پوللاری قوینوندا او ابلیس زمان
دئدی س... باباوین انگینه بیل مختصری
چیخادوب بیر طبقه کاغذ ائدوب جزما قره
دئدی آرتوخدی قلیجدان بو دعانون کسری
خانمون وقتی او وقت اولدی یازیلسون گوبگی
قوزیوب دامنینی شوقیله اول شوخ پری
ایستدی فالچی دواته یتوره سر قلمی
قلعه‌نین اوسته وورا پرچم فتح و ظفری
میرزانی قویمادی مقصوده یته دست قضا
قاپودان فوراً او ساعت خانمون گیردی اری
فالچینون پیسرینه سالدی بش آلتی شاپالاق
قشقروب آی گلون ئولدیردیله میرزا صفری
فالچی قورتولدی قاچوب نوبه یتیشدی خانما
او محبّت دعاسی یاخشی باغشلور اثری

ال آتوب توکلرینه چکدی اوطاقدان ائشیگه
ساوریلوب جوجه کیمی هر طرفه موی سری
گلدی همسایه‌لر آخرده تماشایه تمام
کوچیه سس دوشوب ئولدیردی اری ماه‌زری
ووردی آنجاق خانما نه یموسن تُرشلی آش
ازیلوب قول قیچی قوش‌تک داغیلوب بال‌وپری
ئولوسین آلدیلار القصّه الیندن کیشینون
آند ایچوب ساخلامارام من داخی بو بد گُهری
عمری صرف ائتدی کریمی دئمه لهو و لعبه
بیر نصیحتدی اگر لطفیله قیلسان نظری
بعضی مردان خطا دیده و عیّار و شرور
دولانور فالچی لباسینده گزور کوچه‌لری
آللادور بینوا عورتلری مین حیله ایله
چکوری هم کئفینی هم جمع ائدور سیم و زری
اویان ایرانلی خانم یوخلاماق ایّامی دگول
خلقین آفاقی دوتوب شهرت فضل و هنری
گون چیخوبدور هله سن تازه دوشوبسن یوخویا
سنی بیدار ائلمز بانگ خروس سحری
عورته ئوز دیلیدور عمده محبّت دعاسی
دیلینن رام ائدر انسان ئوزینه شیر نری
اوّل اخلاقیوی اصلاح ائله ساشما گلنی
دیلینن وورماگلن هر دیله بیر نیشتری
خوش دیلون اولسا تمام عیبلرون گوزدن ایتر
دیلدی محبوب ائلین خلقین ایچینده بشری
باغلا قرآنین اوزین صاق قولا یوخ فایده‌سی
بقره سوره‌سی انسان ائلینمز بقری

عزرائیل و مریض

منی مأمور ائلیوب خالق سبحان حاج‌آقا
قبض روح ائتماقا گلدیم سنی الان حاج‌آقا
وئردی مستنطق رحلت منه فرمان حاج‌آقا
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن
آلورام جانیوی سس چکماقا قادر دگوسن

مریض

آی علی آی ولی آی وای دورون اوغلان ایاقا
کیمدی بو بی‌ادبانه بئله گیردی اُطاقا
بو صفتده بشر اولماز باشی بنزیر بالاقا
نه سلام ائتدی نه تعظیم عجب هیوه‌ره‌دی
چاتدادی باغریم اماندی بو نه بد منظره‌دی

عزرائیل

کیشی قشقیرما علی یا ولی گورمزله منی
منه مردم ملک‌الموت دیللر علنی
گلمیشم من آپارام محضر معبوده سنی
داخی بوندان بویانا بیر کسه آمر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

مریض

منی عفو ایله داداش بیلمدیم عزرائیل‌سن
شکر لِلّه سن اوزون بیر ملک کامل‌سن
خدمتون فرضیدی پیک ملک عادل‌سن
اوتی بیر چای گتوسونلر هله تعجیل ائلمه
صبر هر ایشده گوزلدور بئله تعجیل ائلمه

عزرائیل

کیشی اوخشاتما منی قونشووز عبدالکریمه
من بو دنیا سولارین ایچمرم افسانه دئمه
من طلبکار دگولم چوخ دیله توتما سریمه
چوخ قالورسان هله بو دیللره ماهر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

مریض

سنه بنزر بیری گلمیشدی بیر آز بوندان ازل
چوخ خوش اخلاق صداقتلی نظافتلی گوزل
کیمیمیش او سنه قربان اولوم ای پیک اجل؟
نه دیوم عیناً اونون باشی سنون باشیویدی
بولمورم اوغلویدی یا بالا قارداشیویدی

عزرائیل

عمو دکتردی او، اوغلوم دگی، یولداشدی منه
قبض روح ائتماقا یولداش ندی قارداشدی منه
خیلی ماهردی بو ایشده آتادان باشدی منه
گوردوم امّا سن اونا قوشمالی خاسر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

مریض

دوزدی مأمور ائلیوبدور سنی خلاّق حکم
بلکه سن سهو ائلیوبسن او دیه‌ن من دگولم
هله مندن قوجالار وار نه روادور من ئولم
گر چه زحمتدی قیت بیر سوروش اوندان صورا گل
آدیمی شغلیمی گئت بیر سوروش اوندان صورا گل

عزرائیل

کیشی آغریتدی منیم باشیمی بو طول کلام
اللی‌مین‌ایل جان آلان سهو ائلمز اولما عوام
عمووی عمّه‌وی اجدادیوی بیربیر تانیرام
سن مگر مصطفی خان‌اوغلی مظاهر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

مریض

من دئدیم اوغلومی داماد ائدرم ائتمه‌میشم
مشهده کرب‌وبلایه گئدرم گئتمه‌میشم
تومنی بیر قرانا وئرماقی ترکیدممیشم
هله آغزیم منیم ایستور تازاجا آشه یته
دگول انصاف بو تئزلقدا باشیم داشه یته
هله اگلش من ئولوم هر نه سُورسن گتیسین
منقل حاضردی اگر نشئه چکرسن گتیسین
آبجو، پپسی‌کولا، کنیاک ایچرسن گتیسین
مندن اوچ یوز تومن آل وئر منه مهلت ایکی‌ایل
باشاباش ایلیوم آسوده عبادت ایکی‌ایل

عزرائیل

کیشی سارساخلاما نعشه ندی تریاک ندی
آبجو نمنه‌دی ائشّک کیشی کنیاک ندی
قانمیوبسان هله مردار ندور پاک ندی
قانماسان چون ائله بیر فاسق فاجر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

من او مأمور اداره دگولم رشوه ییم
بش تومن پولدان اوتور بیر کسی بدبخت ائلیم
بئله آسوده اوزانما عمو من گئتمه‌لیم
ناقصون واردی مگر گئتماقا حاضر **دگوسن**
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر **دگوسن**

مریض

ناقصیم چوخدی عزیزیم اولا مشگلدی تمام
سن گئدوب بنده‌دن عرض ایله خداونده سلام
اوزی انصاف ائلسون وار ایکی اوچ خردا بالام
هله من تازه جوانم ائله گون **گورمه‌میشم**
دنیادان دویمامشام بیر ائله کئف **سورمه‌میشم**

عزرائیل

باخما سقّل سبیلی وئرمیسن اولگوج دَمِنه
سنی گویا که جوان گورسون عیالون امنه
اللّها قویماق اولار بیر بئله دوقّوز عمو؟ نه!
یتیشوب یتمیشه سنّون گینه شاکر **دگوسن**
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر **دگوسن**

مریض

دور گئت ال چک یاخامزدان سن تاری ناسازام
نئچه گوندور یاتیرام باغلی قالوبدور مغازام
خودکارون واردی گوروم اللّها بیر نامه یازام
گئتمیرم من بابا غلمانله حور ایستمورم
قوی بو دنیاده قالیم یوخدی که زور ایستمورم

کیمدی ائشّک کیشی غلمان وئره یا حور سنه
حوری معروفه دگول که باش اگه هر گلنه
سوخاجاق مالک دوزخ گ... اودلی شَنه
غرق‌سن معصیته طیّب و طاهر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

مریض

دئمه‌لی مالک دوزخده تیکوب گوز یولوما
گور بو اللّه نئچه مأمور دوزوب صاق صولوما
بیر نفر اینجیده‌بولمز منی منّت پولوما
پولونان مالک نیرانیده آرام ائدرم
گئدرم جنّته حوریلریده رام ائدرم

عزرائیل

داخی بوندان صورا مالک دگیسن اوز پولووا
گوروسن اهل عیالون دوزولوب صاق صولووا
ییه‌جاقلار ایچه‌جاقلار س.... یولووا
بو ائوین دخلینه یا خرجینه ناظر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن
گوردی عزرائیل عمو چوخ باخوری بوربوجاقا
گوئیا فکری بودور که ال آپارسین ناجاقا
خدّه‌گیندن یاپیشوب باسدی دئدی یات حاج‌آقا
ئول کیشی سن دیلیلن گئتمه‌لی کافر دگوسن
وقت قورتاردی نفس چکماقا قادر دگوسن

ایش اورا یتدی ائو اهلی هاموسی آغلادیلار
حاجینین دسمالینان گوزلرینی باغلادیلار
بعضی قاچدی کفنه بعضیسی سو داغلادیلار
دست قدرت حاجینون تختینی تابوت **ائلدی**
نازپرور بدنین جانوره قوت **ائلدی**
دعوا باشلاندی مال اوسته حاجینون وای حالنا
باجی قارداشه دیور: پ... دەدەوین سقّالنا
کورەکن گه یالنا س... گهی یوپالنا
نئچه گوندن صورا آروادا گئدوب اوزگه **اره**
بیر نفر گلدی تصاحب ائلدی سیم و **زره**
ای کریمی نه گوزل دوزلی حکایت یازیسان
ائتموسن شام و سحر یازماقا عادت یازیسان
ظاهراً مسخره باطنده نصیحت یازیسان
سؤزیوون قیمتی وار گئچمەلی شاعر **دگوسن**
وار الون شعریده امّا هله ذاکر **دگوسن**
خوش او شخصه اوزی اعمالینی اصلاح ائلیه
اِرجِعی لفظین ائشیدجک اوزی لبیک دییه
خلعت آخرتی اگنینه عزّتله گییه
روبرو اولدی همان لحظه که **عزرائیلیلن**
گوله عزرائیلی گورجک آلا جانین **گُلیلن**

خواهش زن از شوهر خود

قوی سنه بیر سؤز دیوم آی مش جلال
قورخورام امّا سالاسان قیل و قال
ایستر آجیخلان منه پرت اول یا قال
یا وور ئولوم یا یریوی آیری سال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

ماه بگیمی گور نئجه ساخلور اری
سیفعلی دورد اللی دوتوب خاوری
من باشی کول بیر سوموگم بیر دری
دنیادا غمدن منه یوخدور مجال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

ایمدی گئچیردی قاپومیزدان قمر
باشدا چالوس چادرا بئلینده کمر
هئچ دیه‌سن غم یمیوب بخته‌ور
صورتی آلما بدنی پرتقال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

ایلموسن بو ائوی زندان منه
گورمیشم بیر دیه‌سن جان منه
ایمدی سن آللّه کیشی بیر یان منه
بیرده جوانلوق اله دوشمز محال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

شلوار ایچینده منی ائتدون کباب
آل داخی بیر جوت منه نایلون جوراب
یکشبه پیراهنی از بهر خواب
منده حضورونده گزوم چون **مارال**
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق **آل**

گورنه باسوب آلتنا سقّل سنی
قدّیوی بیچاره ائدوب منحنی
هر سنه باخدوقجا باسور غم منی
ایلمه بیر پونزا یونی **اشتغال**
گئت منه بیر جوت مانکور **باشماق آل**

ایمدی زمان بیله ائدیر اقتضا
عصر تمدّندی مضا ما مضا
عورتووی ائتسون اوزوندن رضا
سندن اولار راضی حق **ذوالجلال**
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق **آل**

عمر بو گوندور نئجه دوتسان گئچر
مفته حکایتدی بهشت و سقر
کیم او جهاندان گتوروبدور خبر
بسدی یورولدوخ ندی بو قیل و **قال**
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق **آل**

چک کئفیوی سالما اوزون زحمته
تیکمه یالاندان گوزیوی جنّته
بسدی داخی سنده قوشول ملّته
نقد قاتیخ یاخشیدی یا نسیه **بال**
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق **آل**

اولدون ازلدن کیشی سن ملاّباز
رادیو اولان ائوده قیلینماز نماز
اللّه آخوندین ائده عمرین دراز

....
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

مشهده گئتدون دئدیم اولسون هله
بیر یکه مبلغ پولی آتدون چوله
خلق اوخ آتور بیر شاهیا تنبله
کاش اونا بیر رادیو آلیدون رگال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

اللی تومنله ائلدیم من حساب
اوللوخ ایکیمیزده فرنگی مآب
شوربویا آبگوشت میتیله رختخواب
چال اوخی اوینا کئفه باخ ماه و سال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

مفته تقدّس داخی گلمور وجه
قوی آداموخ بیزده چیخاخ خارجه
خوشدی نمایشده اولاخ هر گئجه
آرخیین اول سن دوزه یوخدور زوال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

قوی بزه‌نیم منده آچوم گُل کیمی
زلفیمی توکسم یوزه سنبل کیمی
خلقی گتورّم دیله بلبل کیمی
گوگلره بیر ذرّه اوتورماز ملال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

کیم دیه‌جک اللی یاشندا دانا
نادم اولوب تازه دوشوب میدانا
بیزده داخی قیدی قویاق بیر یانا
گئچدی گچن دوره‌نی ائتمه خیال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

قرن آتمدور داخی بسدور اویان
ظلمت غمدن قوتولوب بانوان
توولاما باشون یوزیوی دوتما یان
آغریسا باشون آتاسان سانتاپال[1]
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

بوشلا کریمی داخی افسانه‌نی
چک قیر اوغول سبحهٔ صددانه‌نی
ایله تفحّص در میخانه‌نی
چال یریسین چال گئده گون گئچدی چال
گئت منه بیر جوت مانکور باشماق آل

«آی مه جمال»

کس سسون آرواد ندی بو عرض حال
آز قالور ایمانوه یتسون خلال
عقلون آزوب ایلموسن بد خیال
هئچ بو سؤزونده چکوسن انفعال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

---

۱ - نام یک نوع قرص

وار چوخ علاقون مانکور باشماقا
گور هله آیران تاپوسان ایشماقا
چادرا جورابلی گئدیسن س...
آخ نه مناسبدی سنه بو مثال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

باخماگلن سن قمره سوسنه
ایندی چالوس چادرا یاراشماز سنه
دوزدی گوروم شوخلوق ائدیرسن منه
یا بودی فکرون سالاسان قیل و قال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

فرض ائلیاخ لغویدی حشر و کتاب
وار نه قیامت نه سؤال و جواب
اللی یاشیندا قاری، نایلون جوراب؟!
گور یاراشور منده آلوم بی مقال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

بل بوکولوب قشلارون اولموش تشی
بو قوروموش بود نئجه ساخلار کشی
گل خانمون سنّی گچور قخ‌بشی
ایندی تازاشدان اولوری مادمازال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

قاره یوزون، گوی گوزون، آغ تللرون
لُه دوداقون، پنتی کیفیر اللرون
عقلیمی آلدی بو شیرین دیللرون
بوسه یوزوندن منه وئر دال‌بادال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

سن نه روادور دوشه‌سن دوستاقا
قووزا الیمدن گئده‌روخ گزماقا
بیر نئچه گون سن خانم اول من آقا
عالیه دوشیزۀ آمش جلال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

عالیه‌نین حقّیدی نایلون کمر
چون اونا گنجایشی وار مختصر
چک گوزه قوی مشتری سالسون نظر
ائلچی صباح بیربیره وئرمز مجال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

قوی آغاران تللروه سن حنا
نازیله فر قوی داریوب ور یانا
عصر تمدندی دوشاخ میدانا
امریوه منده ائدیرم امتثال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

قرمزی وور لبلرون اولسون عقیق
سال اله بش اون دانا خوشگل رفیق
کیم دیه‌جاق قدّون اولوب منجنیق
باخما جماعت هاموسی مالدی مال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

سال خیاباندا قزیوی یانوه
قوی تله قورسون هامو جیرانوه
آغریدی باشیم س... ارکانوه
دور وئر آتوم بیر دانا قرص کافال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

آز قالوری اللیه یتسون یاشون
دیش توکولوب گئتدی آغاردی باشون
آل بو یوز آلتین صباح آلدیر قاشون
اورتاسنا وئردوگه مشّاطه خال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

رو به ترقّی‌دی دئدون روزگار
بس هانی مخلوقده ناموس و عار
قرن آتمدور هامو اوینور قمار
اهل تمدّنده ندور بس بو حال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

ارث دگول که بیزه بو شرم و قید
باس قولاقون هر نه دئسه عمر و زید
گر چه عذابون اولاجاقدور شدید
حکم ائلین وقتده باری تعال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

دور مامانیم دور پلوی قوی دمه
یاخشیدی بیر جوت سنه لاستیک م...
دور ایاقا قویما اوزون چم خمه
من اوخویوم عالیه چالسین قاوال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

من سنه آلاّم بیر اتک بیر بولوز
لیک چه سود ای صنم دلفروز
راست نخواهد شد از این پشت قوز
حیف الف قامتون اولموش چو دال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

سن آغاران قاش گوزووه یاخ قره
منده وووروم تیغه بو سقّلره
قورخورام امّا ائده‌لر مسخره
وئر بو سولان صورتوه بیر شغال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

ایلمه غم من آریغام سن دری
بیزده اولاخ خلق کیمی خودسری
چک کئفیوی بیر یاغ اولاخ بیر دری
باشدا لیوان سینه‌ده زرّین مدال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

جامعه سقّلدن اولوب بد گمان
ایمدی گئدوب قخدوروب اوللام ماتان
اللی یاشیندا قوجا نورس جوان
بوقسری باش ایرتی دیش نو نهال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

بیرده قراندور باشی هر بیر زادین
مفته پولون آنلاسا هر کیم دادین
خواهشینی رد ائلمز آروادین
زحمته قویماز دوشه اهل و عیال
آفرین اولسَون سنه آی مه جمال

ال قاباریلن قازانان بینوا
اهلین اوزیندن ائلینمز رضا
رشوه و دزدی و دروغ و ریا
شاقّالا گلسون نه حرام و حلال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

اُشموشم آرواد هامونون قویروغون
رشوه یین پیسر اولور چوخ یوغون
کبک پلو هر گئجه یاغلار بوغون
تازه گامش قیماقی صبحانه بال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

وار نئچه آیدور پلووا حسرتیم
نسیه‌نی امّا گوتومور غیرتیم
قورخورام الدن گئده حیثیّتیم
نفسیمه هر دم وئرورم گوشمال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

آی کیشی بسدور داخی بوشلا گئدیم
بیر سؤزیدی آغزیما گلدی دئدیم
دینمه جانیم آنلامادیم پوخ یدیم
اینجیسه قلبون منی ایله حلال
آفرین اولسون سنه آی مه جمال

گئچمه «کریمی» داخی اندازه‌دن
قویما بو دفتر چیخا شیرازه‌دن
یازگینه اوّلکی سؤزی تازه‌دن
کس سسون آرواد ندی بو عرض حال
آز قالور ایمانوه یتسون خلال

بیزیم اوغلان

اوغلانلار ایچینده بارک الله بیزیم اوغلان
بیر دسته قزل گُلدی ماشاءالله بیزیم اوغلان

هئچ صنعته علم و ادبه رغبتی یوخدور
بیر دُرّ گرانمایه‌دی هئچ قیمتی یوخدور
پاکیزه بیر اوغلاندی فقط غیرتی یوخدور
جرأتده پیشیک حیله‌ده روباه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌الله بیزیم اوغلان

مکتب ندی مذهب ندی مسلک ندی قانماز
ووراّم دوگرم هئچ سؤزیمه ذرّه‌جه قالماز
بیرگون اوتوزار بیرگون اوتار هئچ ایشیم اولماز
بیر اوددی دوشوب جانیمه واه واه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌الله بیزیم اوغلان

هر دم گوره‌سن که یوزیمه بیر قاضیلاندی
باش وئرمیم الدن سالارام تازه جواندی
بینی دولی قاندی هله جاهلدی ناداندی
میخانیه‌ده تازه تاپوب یول بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌الله بیزیم اوغلان

وئردوقجا نصیحت گوره‌سن آغزینی اگدی
بیر سؤز دیرم تئز گوره‌سن قلبینه دگدی
بیر پارچه تکبّر دییه‌سن بس قوری بَگدی
افلاک کمالاته اولان ماه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌الله بیزیم اوغلان

هر دم دیرم آی بالا بسدور داخی ال چک
گل منله گئداخ مسجده یا مکتبه گوچک
اوچ یاندان آتاللار یوزیمه بوللی توپورجک
گاهی آناسی گاه باجیسی گاه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

هر بیر زادی تکمیلیدی امّا پولی یوخدور
بیر دایچادی افسوس بلینده چولی یوخدور
بو مرثیه مجلسلرینه هئچ یولی یوخدور
چوخ قورخورام آخر اولا گمراه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

ایمدی نه ادب وقتیدی بو تازه جوانین
بولمور هله کیفیّتینی یاخشی یامانین
نیلوم بابا وضعی بئله‌دور ایمدی زمانین
اوغلانلارا نسبت گینه واللّه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

گر گلسه بو بایرام دوزه‌لر یرمیه یاشی
منله دولانوب ایمدیه‌تک امر و معاشی
بیر جوت دوقلاسه بوغی بیر بوکسری باشی
باخ گور نئجه اوغلاندی سن اللّه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

باش قوشمارام اصلا ائله گلدی بئله گئتدی
تای توشلارینان دوردی قوشولدی چوله گئتدی
میخانیه گئتدی مثلاً دندله گئتدی
عیبین دوشونر ایستسه اللّه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

یومیّه بونون جیره‌سیدور بش قوطی سیگار
هاردان قازانور هاردا چکور ایلمز اظهار
هاردا اوتورور هاردا دورور آخ نه ایشیم وار
امّا دادانوب تریاکا گاه‌گاه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

اوّلدن ائله خوشلامادی درس و کتابی
بیلدی بو یالان علملرین یوخدی ثوابی
ایمدی تاری حفظ ایلیه جیب‌گیردی حسابی
هر حیله‌ده هر فنّده آگاه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

آنجاق نگران قالما «کریمی» کئفی سازدی
بیر بیله که تعریف ائلدیم بیل گینه آزدی
بیر خوش دانیشان مرت ائلین مسخره‌بازدی
قاه‌قاه گینه قاه‌قاه گینه قاه‌قاه بیزیم اوغلان
اوغلانلار ایچینده بارک‌اللّه بیزیم اوغلان

❖❖❖❖❖

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

نسیه موقوف

موقوف ائلدیم نسیه‌نی اعیان و گدایه
بیر ساعته یا بیر گونه یا هفته و آیه
وئرمم نسیه هئچ کسه ایستر دەدم اولسون
نیلیم به جهنّم ائدەسن چوخدا گلایه
قارداشسان عزیزیم بونی قان نسیه دا یوخدی
محتاج دگولسن بوقدر چون و چرایه
وار یوخ هاموسی نسییه گئتدی قالوب ال بوش
انصاف ائله قارداش یتیشوب جان هابورایه
پش چکمه منه یا حاجیسان یا که دوایر
هر کس اولوسان اول منی گل سالما بلایه
سویدون دریمی قانیمی سوردون داخی بسدور
ال چک یخه‌میزدن که نه شی قالدی نه مایه!
دفتر باشاباش نسیه‌دی آغ بیر یری یوخدور
بعضیسی گئدوب کنده بیری کرب‌وبلایه
هر گون گئجه دورت ساعته‌جاخ چوتگه قباقدا
هی سال نسیه گئچدی گئجه قالدی صورایه
بیر داش تره‌زیم قالدی فقط بیر قوری جانیم
آز قالدی چکم منزیلی دارالفقرایه
بعضیلری حِلیّت آلوب بعضی ایچوب آند
بعضیسی حواله ائلیوب روز جزایه
نسیه ائویمی یخدی آلوب نقدیمی الدن
باغ و مشه‌می وئردی عجب باد فنایه
وئردیم دوگی یاغ سن خانمیلان کئفه باخدین
گلدیم پولومی ایستییم ال گئتدی عصایه
هر چند «کریمی» گله ذاکر گله وئرمم
گیرم اولارین نسبتی واردور شعرایه

قیزلار سؤزی

مدلی بیراوغلان ایستورم دولتی اولمور اولماسون
من سوون اولسون آی‌ننه ثروتی اولمور اولماسون
مکنتی اولمور اولماسون

آخ نیه قویموسوز من اوز سوگلیمی اوزوم تاپوم
گلشنی زیرورو ائدیم اوز گلیمی اوزوم تاپوم
گر بو قفس منیمدی قوی بلبلیمی اوزوم تاپوم
بسدی خوش اولسا صورتی سیرتی اولمور اولماسون
همّتی اولمور اولماسون

چوخدا دیولله اکبرین دام داشی واردی نیلورم
اوچ عمو آلتی مهربان قارداشی واردی نیلورم
اوردی گئچوبدی اوردنا قخ‌یاشی واردی نیلورم
من جوان اوغلان ایستورم عزّتی اولمور اولماسون
شوکتی اولمور اولماسون

گور نه چکور آتام گوزه مشدی یداللّه مسگری
گاه اونی پش گلور منه گاه غلام اوغلی عسگری
من باشی داشلنین ایشی گور نه گلوبدی تسکری
ایستمورم الینده هئچ صنعتی اولمور اولماسون
حرمتی اولمور اولماسون

سیز چکیلون کناره من اوز دونومی اوزوم بیچیم
بلکه جهانی آختاروم سووگلیمی اوزوم سئچیم
قاتمیون ایستی آشیمه بوزلی سوئی قویون ایچیم
هئچ آتامون بو بارەده رخصتی اولمور اولماسون
شرکتی اولمور اولماسون

بیر گوزل اوغلانیله من مدرسه‌ده تانیشمیشام
بیرجه فقط کبین قالوب هر زادیمی دانیشمیشام
سویمه‌لیدور حقیقتاً عشق اودینا آلیشمیشام
بیر نفرین بو باره‌ده صحبتی اولمور اولماسون
نصرتی اولمور اولماسون
سن گینه بو خصوصیده ایله آتامه مصلحت
بلکه اونون رضایتین ایله بو ایشده مسئلت
وئرمسه‌ده قاچام گرک خیر ایشه یوخدی مشورت
مجلس جشن شیرنیسی شربتی اولمور اولماسون
عشرتی اولمور اولماسون
آی آنا کیم زمانه‌ده رسم ائلیوب بو بدعتی
قیزلارین ازدواجده اولمیاجاق دخالتی
بلکه قیزین بیر اوغلانا اولمیاجاق محبّتی
بینوانین دانشماقا جرأتی اولمور اولماسون
رغبتی اولمور اولماسون
ایستورم آغزیمی آچام تئز گوزیوی بوزاردیسان
ائلچی یانیندا هی منی دانلیوسان قزاردیسان
کهنه بیینسن آی ننه سن سؤزی چوخ اوزالدیسان
من سوون اولسون الغرض حرمتی اولمور اولماسون
قیمتی اولمور اولماسون
دینه، آتا باجیم کیمی سالما منی ضلالته
دوشدی یازیق یانار اودا وئردوز اونی هدایته
ایمدی تاپاندا یوز تومن جان باسری زیارته
رادیوسی، برقی، دام‌داشی، ساعتی اولمور اولماسون
راحتی اولمور اولماسون

گورنه قالوب شماتته قونشومیز قیزی آسیه
صاحبی مشدی یاورین سقّلی واردی بیر سیه
اَر دئمه واللّه اَر دئمه باشدان ایاقه مرثیه
ذکر نماز و روزه‌دن مهلتی اولمور اولماسون
فرصتی اولمور اولماسون
پاتلتی سازدی هر کیمین تئز دیوسوز بهائیدی
بیز اونا قیز وئرنمروخ تِلّیدی لااُبالیدی
سیز سوییسوز او شخصی کی حاجیدی کربلائیدی
کبلائیدن کلیم قاچوب غیبتی اولمور اولماسون
صحبتی اولمور اولماسون
ایمدی اگر چه حاجیلار یاخشی یغشدیروب اوزین
بوکسری باش، قلاسه بوغ، گونده تراش ائدیر یوزین
هامّوسی من دییندیلر آی نه‌نه بیل سؤزین دوزین
آدی حاج اولسا عیبی یوخ نیّتی اولمور اولماسون
قُربتی اولمور اولماسون
آی نه‌نه، سیز بیچن دونی اگنیمه من گیینمرم
سن آتاما اوزون بویور من اوتانوب دیینمرم
من سُون اوغلان اولماسا آیریسینی بگنمرم
زینتی اولسون اوغلانون شهرتی اولمور اولماسون
غیرتی اولمور اولماسون
آخ نه دیور بو مالّالار خلقی سالور ضلالته
گاهی چکور جهنّمه گاهی چکولّه جنّته
حبس ائله ائوده عورتی قویما چیخا سیاحته
اوزگه کیشیله عورتین خلوتی اولمور اولماسون
الفتی اولمور اولماسون

بوندان اضافه آی نه‌نه ائوده منی یاشاتمیون
ساخلامیون قویون گئدوم هر گلنه باش آتمیون
ائلچی گلنده مین‌جوره سؤز قوریوب داش آتمیون
یاخشی لباس، باشلیقی، خلعتی اولمور اولماسون
دعوتی اولمور اولماسون
خوشلانورام قویام قاچام بیرجه نه توی نه چال چاغیر
ایستمورم نه تار قاوال ضرنا دُهُل چغیر باغیر
بیر دانا چوپده قوشمیون قوی سیزه گلمسون آغیر
بندهٔ تختی نیلورم زحمتی اولمور اولماسون
لذّتی اولمور اولماسون
چوخدا دیسوز «کریمیه» دل آچارام شکایته
نظمله بو حکایتی ثبت ائلسون کتابته
منتشر اولسون عالمه عبرت اولا جماعته
بیر نفرینده منتها عبرتی اولمور اولماسون
فکرتی اولمور اولماسون

نه‌نه‌لر دلیجه

آی بوغازی قووشمش آی آرخاسی یانمش آز دانش
خونچالاری کومور کیمی قاره بویانمش آز دانش
آی دالی یانمش آز دانش
آلچا سوویله قیز سنون لاپ یوزیوی یووویدیلار
بو سنون اوز سؤزون دگول یوخسا سنی قورویدیلار
آی باشی داشلی بولمیسن عقلوی اویدورویدیلار
چاتدادی باغریم آی امان الده بدانمش آز دانش
دینمه سارالمش آز دانش

بیر قره داش اولیدی کاش آی بالاسن اولان زمان
آخ کور اولیدی گوزلرون اللریوه چیخا یامان
قیز نه یامان سلینمیسن بیر حیان اولسون آخ اوتان
مذهبینی ایاقلیوب دینی دانمش آز دانش
آی لووا قالمش آز دانش
آی قره یاش سنون تایون هاردا قانوبدی اَر ندی
تِلّیدی، دازدی، فعله‌دی، کوردی، کچل‌دی هر ندی
سن نه بولورسن ایمدیدن آغ قره، خشک و تر ندی
هاردا آیندیروب سنی هانسی اویانمش آز دانش
آی دالی یانمش آز دانش
بیز قیز اولاندا سن کیمی اَر سؤزی هئچ دانشمادوق
آرواد ایچینده اگلشوب ایشلرینه قاریشمادوق
جنگی‌خروس کیمی بوجور اَردن‌اوتور وروشمادوق
سالدی سیزی بوجور باشا هانسی او یانمش آز دانش
آرخاسی یانمش آز دانش
من دیورم قیزیم گئدر مکتبه درس و علم اوخور
من نه بیلوم حرامزادا هانسی بوجاخدا ویرنخور
چوخ ال آچوبدی بختور حربه کسیر ویرور یخور
هی دیورم دلیوی کس پیس گونه قالمیش آز دانش
شرمی آزالمش آز دانش
ال قولون اوچمه صبر ائله ایمدی کوپک ددون گلر
هر نه سؤزون وار اوندا دی سن بوله‌سن ددن بولر
گورمیه‌سن هئچ اَر یوزی کیف دوتاسان قالام مَلَر
آی قباقیمدا میّتی یرده اوزانمش آز دانش
بسدی تالانمش آز دانش

گونده گئدوب گلوب منیم اوستومه چوخ شریلداما
چلّه دگول پشیک کیمی دامدا چیخوب مریلداما
شوخلوقنان دیوب سؤزی صوندا دونوب هریلداما
ای دولانوب عقیده‌سی ترسه اینانمش آز دانش
گوگلی بولانمش آز دانش
بسدی بالام اسوب جوشوب ساللاما قاش قباقوی
قاچ کیمیله سووشموسن یوخدی کسن قباقوی
آل بو آغاج بودا باشیم چینمه دیل دوداقوی
گورمه‌میشم سنون کیمی آغزی سولانمیش آز دانش
فکری دولانمش آز دانش
اَر او آدامدی که اولا عقل و کمال و حکمتی
علم و حیاسی، حرمتی، غیرتی هم دیانتی
مذهبی، دینی، شهرتی، شأنی، وقاری، صنعتی
ذهنی، شعوری، عزّتی، هرزادی قانمش آز دانش
آی یارالانمش آز دانش
خلقه «کریمیا» سنون خوش گلوری نصیحتون
آخ نه شیریندی سؤزلرون قند شکردی صحبتون
سؤملیدور فصاحتون شعریده وار مهارتون
بیرده دیاخ بو جمله‌نی آی دیلی یانمش آز دانش
دینمه سارالمش آز دانش

قیزین ده‌دەسی گلدی

گلدی کیشی گوردی عجب دعوادی
تاپدیری آرواد قیزی، قیز آروادی
باخدی قیزا آروادینی دانّادی
سسلدی عفریته بو نه غوغادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

لُه دوداقون سالاّما چون وَردنه   سن بونی میندیردون ازل گردنه
وورما دئدون بیر دَنه‌دور بیر دنه   وضع زمانه گوره یوخ ایرادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

من نئچه ایلدور سنه تُولانمیشام   هر نه دیوبسن قیزیوا آلمیشام
دینمه‌میشم که بو گونه قالمیشام   بو قره یاش گور نه یامان بانّادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

یوخدی سالاخ آلتمیزا بیر پالاس   سن گیوسن هر گونی بیر جور لباس
قوی باشیوا فر قولا باغلا داماس[1]   کیمدی بوکن کان قولونون آروادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

قیز باخار آرواد نه‌نه‌نون حالینه   سلقه‌سینه خُلقینه احوالینه
هر آنا ال چکسه قیزین دالینه   هم قیزی بدبخت اولی هم دامادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

سن بونی وادار ائلدون هر دبه   ایمدی بیر آز چوخ دوشونور مطلبه
هر بیر ایشی ملعبه‌دور ملعبه   هر سؤزه بیر الگوجینی سولادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

---

۱ - مارک نوعی ساعت مچی.

آنقیروب ائشّک کیمی شاقّیلداما قونشولاری ییغما سلیطه داما
چکمه یوزه بلکه چیخاق بایراما بو یره باتمیش گوروسن دانقادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

یاخشی دیوبلر بو سؤزی مختصر ترکی مثلدور هامی ائتسون نظر
باخ ننیه بیر قیزی آلسان اگر آغ مارال اولماز که ایتین نوزادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

اوندا که خیردیدی چاتوردی گوجیم قویمادون ایمدی دیلی وار بیر سجیم
پنتی بوغازلی دیل آجی بدلِجیم آللّه الوندن آلا بو دلشادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

گورمه‌میشم من بئله بیر بدمجاز هر شِیه سالّور طمعین بد بوغاز
ترپ و کَلم یر کوکی شلغم پیاز قویمویون ائشّک س... سالاّدی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

اوندا که سِنّی یتیشوردی بشه ایستمدون وورسون الین بیر ایشه
باخمادی یرتیق یاماقا پیشمیشه سن اوتوروب چالدون اودا اوینادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

ایمدی اولوب یاخشی مؤدّب قیزون مصنوعی آی تک دولانور اولدوزون
آینه قباقینده دوزلدور پوزون صبر ائله قوی دیللره دوشسون آدی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

بانلاما نفرین ائلمه آی ملک یاخشی گتوردون باشیما سن کَلَک
من نه گناه ایلدیم اولدوم کوپک آخ کوپگین قانجیق اولار آروادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

گاه دیوسن بوّرکینه باخ بوُرکینه گاه خوخانا بنزه‌دیسن گاه جِنه
گاه دیوسن پ... دَدَوین انگینه هیکلینه باخ ائله بیر قارقادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

اللّهه، پیغمبره بیر باخ اوتان مُزد آلورام گونده اوتوزبش قران
گاه دیوسن آل بونا بیر جامه‌دان پوزلی دولانماقی بودا آنلادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
عیبدی حمّال قیزینا بو سیاخ گور یاراشور داز باشا نشکن داراخ
قوندارا باشماخ گزیسن تاقّاتاخ آخ بو جماعت نه بَتَر یوخلادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
کس داخی بیمان چوخ اوزاتما سؤزی دانلاما چوخ بلکه دوزلسین اوزی
گر چه حیادن سیلینوبدور یوزی یوز دئمه بیر یاخشی دوری آینادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
اوز گناهوندور بوقدر اینجیدون قونشویا دادسیزلیوب آغزیم دئدون
اسگی یوواندان چورک آلدون یدون بولمورم آخر بو کیمه اوخشادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
آخرینه سن قولاق آس بو ایشین قوی هله دوران ائلسون گردشین
دالینه بیرگون دوزه‌جاخ دورت بشین هانسی کوچه ساکت و چوخ دالدادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
دانلاما چوخ وئرمه بونا دردسر ایمدیکی اوغلانلارا باخسان اگر
اللی یاشون وار گینه گوگلون اَسَر سهلیدی آرواد کیشینی آلّادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
پوزلاری عالی، باشی یاغ، جیب قوری یوزلری چون شیشه حیادن دوری
یول یریینده خیابان دوتموری بوش یره بیر چاقوسینی تولادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
بوینووی دوز دوتماغنان آی داداش دوشمز اله یاغ دوگی ساری لواش
حُسن دگول آلمانی بوغ یاغلی باش پولدی فراهم ائلین هر زادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

بینوا قیزلار باخور احوالوه مرسی تشکر یالان اقوالوه
آلانّور آخرده دوشور دالوه بیله بولور که یوخودا حالوادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
عاقله قیزلار گرک آلاّنمیا بوکسری باشه مودا تُولانمیا
فکر ائده اوّل صورادان یانمیا گور من ئولوم وار سؤزومون ایرادی؟
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
شرطیدور اولسون کیشینون غیرتی عزّت نفسی، شرفی، شهرتی
آنلیانا یوخ بو سؤزون نسبتی حاجیدی سقّلیدی یا ملاّدی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
ختم ائدیرم آخر صحبتدی بو سن دئمه بیهوده کتابتدی بو
قیزلارا بیر یاخشی نصیحتدی بو عاقل اولان مقصدیمی آنلادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
یازسالا هر قدر قوتولماز کتاب سؤز اوزانار هر سؤزه وئرسون جواب
نفسینه، خیری، بئله ائتدی خطاب هر نه دئسن دی ولی گور اوستادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
خیری کیمی شاعر بی قافیه اَدرِکنی یا وَلِیُ‌العافیه
اَسئَلُک العافِیه فَی‌الآتِیه سالدی «کریمی» بو طعامه دادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی
هانسی نه‌نه قانماسا شرم و حیا وورسا حجابه، شرفه پشت پا
اوندان اولان قیزدا نه صدق و صفا گور بودی مطلب یا هوشوم قِسّادی
قیز نه‌نه‌دن اورگنی هر بیر زادی

رمضان گلدی

رمضان گلدی جماعت گینه سلمان اولاجاق
دین اسلام اوجالوب خلق مسلمان اولاجاق
گله‌جاق غیرته فاسق اولاجاق اهل تمیز
ائتدیقی معصیته جمله پشیمان اولاجاق
بَزَنوب خار مغیلان گیره‌جاق گُل دونونا
نخل سُنجد دوزه‌لوب سرو خرامان اولاجاق
مسجدون تاخجاسی حسرت قالاجاق مُهر اوزونه
هره بیر مُهر تاپوب بندهٔ یزدان اولاجاق
بیر محرّمده چیخوب شاهقلی بیگ مسجددن
بیرده بو آیدا گلوب داخل ایوان اولاجاق
اون‌بیر آیدور یومویوبدور گ... یارقلی بیگ
ایمدی حمّامه گئدوب شاد و خرامان اولاجاق
قولاقین دورد ائلیوب ماللیا آغزین آچاجاق
باشینی سیلکه‌لیوب واله و حیران اولاجاق
آلاجاق منبرین اطرافینی پولسوز لوطیلار
پوللولار گلسه‌ده بیر گوشه‌ده پنهان اولاجاق
هرکیمون خوش سسی وار دامدا مناجات ائده‌جاق
آچیلوب حنجره‌سی بلبل خوشخوان اولاجاق
بی طهارت بالالار که دانیشانمور سؤزونی
اولاجاق خلقه مؤذّن عجب عنوان اولاجاق

هر اوچ ائودن بیری لازیمدی چیخوب وئرسین اذان
بختی قاره خروسین قیمتی ارزان اولاجاق
آی قوتولجاق باتاجاق جمله نفسلر هاموسی
نه اذانچی نه مناجتچی نه قرآن اولاجاق
اوروجون میل ائلینلر گئده‌جاقلار سفره
گزه‌جاق هر یانی زوّار خراسان اولاجاق
قوتولور ماه مبارک عمودان گلدی خبر
بیست هفتم گئجه‌سی وارد تهران اولاجاق
او آداملار که وئرولّر تومنی بیر قرانا
سره‌لرده گئجه‌لر قاری قرآن اولاجاق
دوزه‌جاق نعمت الوانی داداش سفره‌لره
فقرانین بو جهتدن جگری قان اولاجاق
چکه‌جاق رشوه پولینان پلوی دوری‌لره
آتاسین یاده سالوب مایل احسان اولاجاق
بش قرانلوق اَته قادر دگی بیچاره کاسب
یدیگی سوزمه قاتق ایچدیگی آیران اولاجاق
ترک عادت ائده‌جک مشدینون اخلاقین عوض
خشگه بیر مطلبه احوالی پریشان اولاجاق
خرمگس تک گلنه نیش ویروب اینجیده‌جاق
گله‌جک تنگه دیلیندن هامی ترسان اولاجاق
دولاجاق مسجد و محرابه جماعت سوری‌تک
الده تسبیح هامی عابد دوران اولاجاق
بینوا واعظ شهرین بوغازی یرتیلاجاق
مجلس موعظه ازبسکه فراوان اولاجاق

قره کوللوک[۱] قوتولوب جان باسا جان باشقاپانا[۲]
نفسی تنگه دوشوب خسته و نالان اولاجاق
قویاجاقدور هره بیر شیشهٔ کوچک جیبینه
بش‌قران عطره وئروب دستهٔ ریحان اولاجاق
باتیروب ملچینی هردم چکه‌جاق بیغلارینا
بیر حنا خونچاسینا قویمالی گُلدان اولاجاق
بعضی افطارین آچوب جان باساجاق قهوه‌لره
باشی نقله قیزیشوب تا که اوباشدان اولاجاق
کبلائی توبه ائدوبدور یاغا پی قاتمیاجاق
مشهدی ایلدیگی ظلمه پشیمان اولاجاق
هر کس اوز بد عملیندن ائده‌جک استغفار
نور ایمانیله هر قلب چراغان اولاجاق
اتّحادیله علی نوکری زهرا کنیزی
گله‌جاق مسجده یر کثرت و طغیان اولاجاق
گله‌جاق دسته به دسته باجیلار موعیظیه
مسجدین هر طرفی روضهٔ رضوان اولاجاق
کودری چادرا باشیندا مانیکور باشماقیلان
فر قویوب تللرینه فتنهٔ دوران اولاجاق
گزه‌جاق کوچه‌لری هاردا گوراخ مرثیه وار
سوخولوب هر ائوه هر سمته شتابان اولاجاق
بعضی قیزلار که نه اللّه نه پیمبر تانییوب
آیری یرلرده گزوب مرثیه عنوان اولاجاق

---

۱ - نام مسجدی در مراغه.

۲ - نام مسجدی در مراغه.

آنالار هر بیری بیر دونبک آلوب قولتوقونا
ونگه ونگیله گلوب اوردا نواخوان اولاجاق
ایشییوب کورپه اوشاقلار باتاجاخ فرش حصیر
گله‌جاق تنگه ملکلرده گریزان اولاجاق
چکه‌جاقلار آرادان پرده که عورت کشینون
آراسیندا او همان پرده نگهبان اولاجاق
او طرفده کیشیلر باشه ووروب آغلیاجاق
بو طرفده باجیلار گُل کیمی خندان اولاجاق
سالاجاقدور اله ملّت هره بیر کهنه بیاض
ظاهراً بندهٔ پاکیزهٔ سبحان اولاجاق
ائله که چیخدی اوروجلوغ گئده‌جاق اوز ایشینه
گینه اوّلکی کیمی مرشد شیطان اولاجاق
ییه‌جاق مال یتیمی آچاجاق ظلم الینی
قیزادوب صورتینی مثل بادمجان اولاجاق
پاکدور حقّ حسابی داداشون غم یمه‌سین
ائله یومجاق گوزینی داخل رضوان اولاجاق
قورخ او گوندن کسه آمالوی مقراض اجل
سینون اوسته ملک‌الموت نمایان اولاجاق
یار و یولداش قویاجاق تک داشین آلتیندا سنی
قبر ایچینده بدنون خاکیله یکسان اولاجاق
عدل مستنطقی سندن آلاجاق توضیحات
حیّ و قهار ائلین عدلیله دیوان اولاجاق
یدیگون نفع ربالر گله‌جاق بورنوندان
لیره‌لر هر بیری بیر آتش سوزان اولاجاق

ییغدیقون ثروتی تقسیم ائده‌جکدور ورثه
خانمون اوزگییه همخوابهٔ جانان اولاجاق

هئچ گناه اولماسا بسدور بیزه بو صوم و صلوة
بو عبادت دولانوب بیزلره عصیان اولاجاق

وای او شخصه که کتابین وئره‌لر صول الینه
باخوب اوز نامهٔ اعمالینه گریان اولاجاق

خوش او اشخاصلرین حالینه یوم‌العَرَصات
که شفاعتچی‌لری شاه شهیدان اولاجاق

نقدر ساغدی «کریمی» یازاجاق شعر و غزل
سؤزی هر عصریده هر شهریده اعلان اولاجاق

داخی بوندان بویانا شعر دوشر قیمتدن
هر یریندن دوران عالمده غزلخوان اولاجاق

هر الف بی اوخویان شاعر اولوب بانلیاجاق
هامی دیوانه اولوب صاحب دیوان اولاجاق

بارالٰها بیزه سن لطف ائله توفیق عمل
اولماسا خالص عمل درده نه درمان اولاجاق

یتیش امدادیمیزه جان یتیشنده دوداقا
اوندا که جان قفس تن‌ده هراسان اولاجاق

آغ گونه چیخمیشام

آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
اوز الیمیله جانیمه بیر یانار اوتدی سالمیشام

بیر دوگونه دوشوب ایشیم بیلمورم هئچ نه‌جور آچیم
ایستورم اوز الیمله اوز قارنیما بیر پیچاق ساچیم
یا وطنیمدن ال چکوم مسکوا بوشلیوم قاچیم
بو گله‌لی اوچ آی دگول گئچدی گونوم قوجالمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
باخدیم ازلده شکلینه فرض ائلدیم آدامدی بو
بودلارینا باخان دییر بود دگی داش بادامدی بو
درده چیخا بو ات گ... بیر بئله بدقدمدی بو
سهلیدی دام داشیم گئدوب رنگیمه باخ سارالمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
پنتی بوغازلی بدقدم چوخ دانشاندی بدلجیم
بیر دیلی واردی آی هرای دیل دئمه بیر اوزون سجیم
نوخدالییوبدی باشیمی هئچ داخی چاتموری گوجیم
ائللر اماندی ائو ائشیک گئتدی بادا تالانمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
بیر تکه قویدوم آغزیما چینیورم اوتانمورام
هر گئجه ایسترم یاتام آغزی قوخور یاتانمورام
پیسریمه شتل سالوب بوینومی دوز دوتانمورام
اوز اوزیمی ایتورمیشم قبله‌می ترسه قانمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام

باشی کچل، اوزی قوطور، دیش هوه، بورنی بیر نفیر
آغزی کلاوه قیش چوه‌ل گوز شوراپوشدی ال کیفیر
ایوای امان اوتانموری آغزینا گلدیگین دییر
قارنیما بیر تپیک سالوب وای دده سانجیلانمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
بیر سؤز ائشیتمیشم بوگون طاقتیمی ائدوبدی طاق
محضره بخش نامه وار عورته وئرمیون طلاق
آی وای آماندی کاش اولا بو خبر اولکه‌دن ایراق
بو سؤزین اصلی اولسا گر بیر قره گونده قالمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
بولسه بو بخشنامه‌نی ائوده مگر خانم دُؤزر
گونده چورک کومور ساتوب کرشان[1] آلوب اوزین بَزَر
گر یرون اگریدور دئسم باشیمی داشیلن اَزَر
مین دانا ک... خر سوخار لاپ حیادان آزالمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
آخ او گوزل شریعتین کیمدن آلوم سراقینی
پیسدی عیالون آی کیشی ساخلاما وئر طلاقینی
قالسا بیر ایچر توکر پوخ کیمی قاشقاباقینی
گونده اداره‌نی یورار آی گل آژان ساواشمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام
سؤز اوزون اولدی ذاکرا حاشیه وئرمه صحبته
دولتی‌میز رئوفیدی نوخدانی وئرمز عورته
ملّت اونون عیالیدی راضی دگول بو زحمته
باشلیا گویدن اَنمیشم خدّه‌گیوه دولاشمیشام
آغ گونه چیخمیشام داداش تازه بیر آرواد آلمیشام

---

۱ - پودر آرایش

دامدان یخیلوب

گئجه سر کوچه‌ده گوردیم که بیر اوغلان یخیلوب
دیه‌سن گولله دگوب بیر بالا جیران یخیلوب
یا گلستانیده بیر شاخه قزل گُلدی سینوب
یا که طوبی آغاجیندان یره غلمان یخیلوب
بله‌شوب پالچیقا کت‌شلوار و فکل کروات
آچیلوب دُگمه دوشوب بورکی باشیندان یخیلوب
بیر یامان گونده دوشوبدور سو دولوب باشماقینا
بیر طرفدن جیبینه ایشلوری نودان یخیلوب
ساعتین قولدان آچوبلار آپاروبلار کیفینی
قزاروب صورتی پورتوبدی پریشان یخیلوب
بیر کوپک قویروغنی تولوری اطرافینده
قی ائدوبدور یالیور آغزین او حیوان یخیلوب
باشی دیواره دگوبدور قانیوب قول ازیلوب
دئدیم اللّه گوره‌سن بو یازیق هاردان یخیلوب
تین ووروب بلکه بو بیچاره‌نی یا جین توخونوب
یا که قوشبازدی چیخوب قوش دوتا دامدان یخیلوب
من بو افکاریده گوردیم ایکی عورت گلوری
خبر آلدیم دئدیلر کئفلیدی چوخدان یخیلوب
بیزیم ائشّکدی بیر آز آرپاسی آرتوخ که دوشوب
آنقیروب آنقیروب آخر بئله بیجان یخیلوب
گیردیلر هر ایکی قولتوقلارینا زحمتیله
دوردی بیر گوزلرین آچدی گینه نالان یخیلوب
دئدیم افسوس بو شکل بو شمایل بو صفت
که باخان بیلهٔ خیال ایلوری انسان یخیلوب

کیشی که باده‌دن اوتری اوزینی باده وئره
اوندا قالماز شرف و غیرت و وجدان یخیلوب
عقل بیر دُرّ گرانمایه‌دی هئچ قیمتی یوخ
وئرسه بو دُرّه بیری دُرّیله نقصان یخیلوب
فرق، انسانیله حیوانیده بیر عقلیدی بیل
بیری بو رتبه‌نی الدن وئره ارزان یخیلوب
عقلیدور قوزوری یوز تُن دمیری گویده گزور
ائدیری هر یری بیر لحظه‌ده طیران یخیلوب
عقلیدور هیدروژن ایجاد ائلیوب بمب اتم
ایلور عالملری بیر آنیده ویران یخیلوب
عقل اوزی صاحبینی گه یتورر مرّیخه
آپارار گه کرۀ ماهه شتابان یخیلوب
عقل ائدر بعضی گدازاده‌نی بیر شهره وزیر
عقل‌سیز چوخلی ملکزاده پشیمان یخیلوب
بیر بئله عقلی بیری بیر آجی مشروبه ساتا
اونا انسان اولان انسان دئسه حیوان یخیلوب
ایمدی هر مذهبین اهلی بونی مکروه دوتور
نه گوروب بوندا الهی بو مسلمان یخیلوب
نه وطن فکری نه دین فکری نه بیر علم و هنر
می و معشوقه‌دن اوتری هامی حیران یخیلوب
عقل کلّ اُمّخبائث قویوب آدین بو مِیین
علنی ذمّ ائلیوبدور اونی قرآن یخیلوب
فکر ائدون گور نقدر فتنه‌لر ایجاد ائلیوب
نه‌قدر پایۀ دین خانۀ ایمان یخیلوب
ای «کریمی» ائشیدن یوخدی سؤزون حیف ائلمه
بوشلا بو سؤزلری خلقین ائوی چوخدان یخیلوب

شاعرم سؤز یازیرام

شاعرم شام و سحر فکر ائدیرم سؤز یازیرام
آجیغون گلسه‌ده یا گلمسه‌ده دوز یازیرام
ایستورم عمریمه آثار ائلیم زحمتیمی
من ئولندن صورا تا آنلیاسان قیمتیمی
باخاسان وضع زمانه بوله‌سن نیّتیمی
روحیمی شاد ائلیوب گوندره‌سن رحمتیمی
دیه‌سن روحینه قربان گوزل اشعار یازوب
صرف ائدوب عمرینی محو اولمیا آثار یازوب
بیر گونی که قاریشار بیربیره شیرین آجیلار
ملاّلار، مشهدی‌لر، کبلائیلار، یا حاجیلار
لوطیلار، هر جائیلار، قیز، دده، قارداش، باجیلار
کهنه‌لر شرم و حیا ملّته میدان آچیلار
اوندا بیر عالمه بیرده منیم اشعاریمه باخ
ظَنّیمه ذهنیمه ادراکیمه افکاریمه باخ
شاعرم چاره‌سیزم شعر دئماقدور مرضیم
حاش للّه اولا بیر شخصیله قصد و غرضیم
مغازام فکر، سؤزیم جنس، قلمدور تره‌زیم
ایمدی بازار فصاحتده تاپولماز عوضیم
سؤزلریم تازه گلین تک نظره جلوه‌لنور
اودی که پیر و جوان مشتری مین‌مین اَلنور

دیورم حاجییه وئرمه تومنی بیر قرانا
اولما راضی بو وجودین دوشه دوزخده یانا
آجیقی گلدی گوروورسن یوزینی دوتدی یانا
نه‌قدر قشقیروارم بلکه جماعت اویانا
هر دیلیله دیورم مطلبی قانمور بو یازیق
سسلیرم سیلکلیرم بیرجه اویانمور بو یازیق
یوزده بیر عیبینی کشف ایلمرم کبلایینون
قورخورام حق دانیشام قلبینه دگسین داینون
صبحلر مرثیه‌لرده اوجالان آخ واینون
رستوراندا گئجه‌لر عرشه چیخان های هاینون
آدام اول شخصه دیللر هامی رنگه بویانا
اسه آغ یل کیمی گاهی بویانا گه اویانا
بیر الی موج «رقالدا» او بیری الده بیاض
قولاقی موسیقی مشغولی، دیلی راز و نیاز
آختارور بوردا گل عطری ییوری اوردا پیاز
واقعاً گورمه‌میشم سن کیمی بیر شعبده‌باز
مؤمن عالمده گرک زیرک اولا سنده اوسان
بنده‌لر سهلیدی آللهده دوقّوز قویاسان
گر شریعت بوجور اولسا نه عجب آسانیمیش
منتخب بوذریمیش[1] یا قره‌خان[2] سلمانیمیش

---

۱ - و ۲ نامهای خواننده است

دی گوروم کرب‌وبلاده او نئجه طوفانیمیش
شه عطشان نه دییرمیش کیمه نافرمانیمیش
اوخشامور بیر نفرین صورتی اوز سیرتینه
گر مسلمان بوجور اولسا س... غیرتینه
جامعه گورنه دوشوب بیربیرینون غیبتینه
جهد ائدور هر بیری اوز یولداشینون تُهمتینه
تشنه‌دور بیربیرینون قانینه آجدور اَتینه
دیشی باتسا ووراجاق اود هامی حیثیّتینه
علمدن شرم ائدیرم من دییم عالمدی اولار
باشون آغریتمیوم عالم دگی ظالمدی بولار
عالم عالمده گرک علمه اوزی عامل اولا
دُوزه هر ظلمه شریعت یوکینه حامل اولا
خلقی ارشاد ائلیه غرق اولانا ساحل اولا
دائم اوز نوعینین امدادینه چوخ مایل اولا
عالم عالمده داداش فتنه‌لر ایجاد ائلمز
نطفه‌سی پاک اولان اوز نوعینه ایراد ائلمز
ای «کریمی» بوقدر وئرمه بیزه دردسری
سنده بیزدن سن اودور که سؤزوین یوخ اثری
بو کتابت بابا بیدار ائلمز بیر نفری
طبع شعرین سنه دنیاده بو اولدی ثمری
فکروی یوردی سنی ملّته نقّال ائلدی
دالیا قویدی هر ایشدن سنی بقّال ائلدی

یالوارما

جهاندا بوسه‌دن اوتری نگاره یالوارما
خزان مشقّتینی چک بهاره یالوارما
دوشنده یادیوه آغ سینه‌لرده شوخ م...
بازاردا حسرتیله باخ اناره یالوارما
بئلوندن آچ شالیوی بوینوا دولا گئجه‌لر
شبیه ائله اونی گیسوی یاره یالوارما
میسّر اولماسا محبوب چارده‌ساله
بیر اللی سنّیده‌نی آل کناره یالوارما
اودا تاپولماسا «خلقین» قوی آلتینا صِفرین
قبول ائله داداشیم ناری عاره یالوارما
آچاندا موسیقینی خلق، سنده آغزیوی آچ
ولیک باشیوی ساللا تغاره یالوارما
سنی آپارسالا گر پای داره شوقیله گئت
رفیق ناکس و ناپایداره یالوارما
آجوندان ئولسن اوغول دردیوی دئمه بیرینه
تحمّل ایله دایان هر فشاره یالوارما
سایاللا پول گئجه‌لر سنده یات دام اوستونده
گویون ستاره‌لرین قیل شماره یالوارما
توکولسه اوستیوه ایتلر چاغورما بیر نفری
قوی ایلسونله سنی پاره پاره یالوارما

کباب ایستسه گوگلون دل آچما شورباچیا
کناردن گامشا ائت نظاره یالوارما
ایشه اوز اوجوا ایچ بیله بیل شراب ایچیسن
اماندی ساقی بی ننگ و عاره یالوارما
سو واجب اولسا اگر اولماسا حمامه پولون
پناه آپارگیلا بیر جویباره یالوارما
زمانه ایمدیه‌تک ائتمیوب وفا بیرینه
تملّق ایلمه بو نابکاره یالوارما
گورنده دوزلی خانملار گزور خیاباندا
گوزیوی یوم یوزیوی دوت کناره یالوارما
باشوندا اولماسا بورکون اوزاتگلان باشووی
که ایمدی مُد بئله‌دی یوخدی چاره یالوارما
فلک نقدری سنی اینجیدور قوی اینجیدسون
شکایته دل آچوب روزگاره یالوارما
فقط «کریمیه» یالوار که قویماسون هجوه
اونادا رمزیله دی آشکاره یالوارما
نقدری ردّ اولاسان درسیده یا صفر آلاسان
اوتانما آغلاما آموزگاره یالوارما
پولون خیالینی دنیانین آرزولرینی
آپار یانونجا ذخیره مزاره یالوارما

نولیدی

نولیدی مجلسیمیزده همیشه کثرت اولیدی
یوزینی گورماقا یارین چوخ، آز فراغت اولیدی
برابریمده نگاریم یانیدی شعله چکییدی
بو شرطیلن پولِیَنده گئچیدی راحت اولیدی
اوقدری ضرنا چالیدی چکیدی بینیمه قورا
نه منده تاب و توانا نه اوندا عصمت اولیدی
من بلا کشه ازبس ذُغال چالیدی او دلبر
نه شرم ائدیدی او مندن نه منده غیرت اولیدی
ووریدی بَمبَچه بورکوم گئچیدی خدّه‌گه هردم
گئدیدیم آت باجادان من، او گرم عشرت اولیدی
نه ال چکیدی یاخامدان نه من ثولوب قوتولیدیم
نه اوندا بیر اوتانان یوز نه منده غیرت اولیدی
من اود دوتوب آلیشیدیم دونوب او شوخلوق ائدیدی
الهی کاش بو اوضاعه دیلده طاقت اولیدی
دیینده ظالم امان وئر دانشما بسدی یورولدوم
دونوب عداوت ائدیدی بویوک لجاجت اولیدی
نه شام اولیدی نه گوندوز نه ماه اولیدی نه اولدوز
نه بو سلیطه‌ده پیس یوز نه اَیری قامت اولیدی
نه عیش اولیدی نه عشرت نه یار اولیدی نه وصلت
نه دلبرین یوزی تک گون گوزیمده ظلمت اولیدی

نه زلف اولیدی نه گیسو نه چشم اولیدی نه ابرو
نه بیر بئله زن بدخو نه بیله صورت اولیدی
نه زن اولیدی نه شوهر نه عقد اولیدی نه صیغه
نه ثبت اولیدی نه محضر نه بو کتابت اولیدی
یوزی قرا، گوزی گوی، باش کچل، آغیزدا کلاوه
دوداقی وَردَنه یکسر بدن کثافت اولیدی
قاشیندا یوخ توکی دیشلر قبان بورون دئمه شیپور
چتیندی لیلی و شیرینده بو وجاهت اولیدی
اولیدی کاش بیر آینا اوزوم دوتیدیم الیمده
باخیدی اوز یوزینه بلکه بیر خجالت اولیدی
گورنده دلبری روحیم فرار ائدر باجالاردان
نه بو خبیثه‌ده شهوت نه منده آ... اولیدی
اولیدی مین دانا عقرب مین اژدها منه مونس
ولی نه بیر بئله پر مکر و حیله عورت اولیدی
سینیدی سُنّتی بو سنّته عمل ائلیینده
او کیمسه‌نون که اونون یاری طوق لعنت اولیدی
دیینده بو غزلیّاتی ذوق شوقیله «ذاکر»
یانیندا نه قره‌واش نه خانم نه کلفت اولیدی
نولیدی کاش یازانلار یازیدی پند و نصیحت
بو شرطیلن اوخویانلاردا بیر بصیرت اولیدی
سئچیدیلر سؤزی سؤزدن بولیدیلر نه خبر وار
نه اینکه عایدی خواننده‌نین ظرافت اولیدی

گلینلر سؤزی

هر نه یدیم شام و سحر قینانا
ایلدون آغزیمدا زهر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

تنگه گتوردون منی هی دانلادون آغزیوی آچدون گویه هی بانلادون
قیناتاما قینیمه شیطانلادون سالدی گوزیندن منی اَر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

وورمیسان ال بیر ایشه زِقّیلدیسان هی پ... کُرسیه نِقّیلدیسان
تئز سالوسان شوخلوقا پِقّیلدیسان اوسدوران البتّه گولر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

هر نئجه رفتار ائلدیم بولمدون هئچ منیله خوش دانشوب گولمدون
ناخوش اولوب هی زاریدون ئولمدون باشلامادون راه سقر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

بئل بوکولوب یتمیشه یتمیش یاشون دیش توکولوبدور گورا تیترر باشون
سنده گل ئول ئولدی هامی یولداشون بیرجه یاشارمش نقدر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

حلوانی باشونده دولاندیرما چوخ ئول ئولیسن بسدی اوزاندیرما چوخ
بوندان اضافه منی یاندیرما چوخ زحمتیمی وئرمه هدر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

هر یانا گئتدون منی سن پیسله‌دون قونشویا چیخدیم قاپودان سسله‌دون
بیر قره مال تک تِخِنوب تسله‌دون گورمیشم سن کیمی خر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

هر زادی اِشقابه قویوب باغلادون هی منی سیخدون قیزیوی یاغلادون
هر سؤزیمی بیر سؤز ائدوب آغلادون فکریوه تولکی باش اگر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

بورنوی آرواد سیلیسن هر یانا گاه قاپویا پردییه گاه یورقانا
ایلموسن بو ائوی تنویرخانا معرفتون یوخدی مگر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

گوزلرون آشپزخانیا جوتدیسن یاخشی بوغازدان ساری دولتدیسن
گاه چیخادوب شلواریوی بیتدیسن وار دئموسن بوردا بشر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

آتش محنتله اَریتدون منی بوشلادون هر بیر ایشی گوددون منی
آی قوجا قوت بسدی چوروتدون منی کیم بوقدر ظلمه دوزَر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

آلمیوب اوغلون منه بیر جوت داراخ ایستیوب آلسین دئموسن قوی گوراخ
وورموسان ازبسکه باشمدان قراخ گوزلریمه اَندی زَبَر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

ائلچی گلنده منه اوّلده سن باخچاقی بولدوم که نئجه فتنه‌سن
وئردیم او گوندن ایچری فکری من سالدی منی دامه، قدر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

جانیوه دوشسون قاداسی عصمتین گور نئجه ساخلور گلینین حُرمتین
بیربیرینون فرض بولور خدمتین کاش اونون تک اولا هر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

گه یامورام پالتاروون یرتیقین گه یوورام دسمالووین فرتقین
چارشابووین بیر بو شیره شرتقین گورسه‌دم عالم گوره‌لر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

سن ائوه گیرجک ایاقا قالخارام بو سنه خاطردی دئمه قورخارام
بوینووی دورّام باسارام بورخارام جانیمه دویدوم بو سفر، قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا
آخ نیه هی قلبیمه اوخ سانجیسان نیلمیشم افعی کیمین سانجیسان
قارنووی چوخ اَوکلیسن سانجیسان نالەلریم ائتدی اثر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا
بیر حیان اولسون آغاروب بیرچکون گئت اوتی بیر گوشەده قوو ملچکون
بس چیغیروبسان که دوشوب دیلچگون آخ سحر آخشامدا هورَر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا
بیر او قالوب تریاک اوتام قورتولام یا اوزومی دامدان آتام قورتولام
قبریده آسوده یاتام قورتولام اوردادا قویماز بو بَقَر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا
بسدی «کریمی» سنی چوخ چوخ یاشا نظم ائلدون هر سؤزی باشدان باشا
سؤزلرون الحق اثر ایلر داشا گورسه بو اشعاری گولر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا
اولماسا هر ائوده ادب احترام دین و دیانت یا حلال و حرام
جنگ و جدل ایشلریدی صبح و شام هی گلینه نقشه چکر قینانا
چاتدادی باغریم نه خبر قینانا

✣✣✣✣✣

✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣

قینانالار سؤزی

دیلون آغزوندا کول اولسون گلین آز دانلا منی
اورَگون قانیله دولسون گلین آز دانلا منی

هئچ گلینلر کیمی سن بیر منی دلشاد ائلدون؟
بیرجه نسگل تکه‌سیلن منی هئچ یاد ائلدون؟
دی گوروم هانسی ایشیمده منه امداد ائلدون؟
بیر گونی گورمیشم باشماقیمی جوتدیه‌سن
قویاسان بیر دیزون اوسته باشیمی بیتدیه‌سن
دلیلر تک دئمه اوز باشیمه دونقولدانیرام
باخیرام ایشلریوه اود دوتورام اودلانیرام
ائله دیللر دیوسن چاتدیری باغریم یانیرام
دئمورم هئچ اَریوه گزلدورم باسدورورام
اوز ائویمدی گوزیوه آغ سالورام اوسدورورام
قیز هاچان قینانالار تک سنی من دانلامیشام
دی گوروم آی دیلی یانمیش کیمه شیطانلامیشام
نقدر گیزلین ایشون وار هاموسین آنلامیشام
اَتی یوز دفعه قوخوتدون چوله آتدون دئمدیم
ایکی باتمان دوگینی قونشویا ساتدون دئمدیم
هئچ منه بیر بئله پیس کلمه دیوبسن دئمیشم
دەدەمین قبرینه هی کرملیوبسن دئمیشم
تکیوه شوربانی مطبخده ییبوبسن دئمیشم
آلتی باتمان چوره‌گی کُفسدوب آتدون ائشیگه
اوچ چرکدن یوخاری قیله‌نی وئردون پیشیگه

بیرده بو ائوده منیم ایشلریمه باش قاتاسان
قینووه بالدوزووا بیرده تکبّر ساتاسان
حوصلم تنگیدی دورّام ائله وورّام باتاسان
یا باسوب بوینووی بورّام سنه بیر رنگ ائده‌رم
یا گوتورّم باشیمی هر یانا سویدوم گئده‌رم

گیرمیش قویماموسان شهریده سن بیر مغازا
قونشولار گزماقووی ایمدی قویوبلار لوغازا
کیشیدن آلدیقووی وئر باشی داشلی بوغازا
شور توخوم پسته بادام پسدیغا کشمش نخودا
حالویا، پالدیا، شورپاخلیا پیشمیش نخودا

ایندیه تک سنه هر ایشده ماشاالله دئمیشم
پیسیوه یاخشیوا دائم بارک‌الله دئمیشم
سیندیروبسان جالیوبسان دی سن الله دئمیشم؟
قیشقروبسان یوزیمه مین کره باش وئرمه‌میشم
یوموشام هر پوخووی اوغلوما بولدورمه‌میشم

اوغلومی بس دویوروبسان اودا باخمور سؤزومه
خوردا خوردا گوریرم ایستوری گلسون یوزومه
هامولار گتدی گلین من گونی گتدیم اوزومه
آغ گونه چیخدیم عجب اوغلومی داماد ائلدیم
اوز الیمله ائویمی گور نئجه برباد ائلدیم

پیس تانیتدیردیم ازلدن یاخامی چون سنه من
ایمدی بیر نوخداسیز ائشّک کیمی میندون منی سن
وئرمدی یاخشی نتیجه منه بو خُلق حَسَن
بولمدیم بو یکه‌لقدا داشی سالدیم باشیما
سنی اوّلده نیه اَزدیروب آلدیم باشیما

چکیسن گونده اوتوز یول گوزه یرتیق یاماقی
چالیسان هی باشیما بیر دانا دسمال یوماقی
نیه بس من دئمورم هئچ بو قودوخ ساخلاماقی
نه‌نه‌سیز قالموشی گاهی آچورام گه بَلیرم
سالورام گه بشیگه پیش پیش ائدوب سیلکلیرم
هر سؤزی بیر سؤز ائدیرسن آلیسان تئز اوزیوه
گونده اون‌یول ننون امّا توپوروردی اوزیوه
منیده بیر نه‌نه فرض ایله کول اولسون گوزیوه
کسمیشم ناخوش اولاندا گئجه گوندوز یانیوی
قُوموشام ملچگیوی عزرائیل آلسون جانیوی
قینانا بسکه اوزون گئتدی گلین جانه گلوب
دوردی بیر جنگی خروسلار کیمی جولانه گلوب
گوئیا غیظله رودابه‌دی میدانه گلوب
یاپیشوب یخدی یره قارنینا قویدی اباقین
بینوا قینانا بیر چکدی بتردن قراقین
سؤز اوزون دوشدی خلاصه یازورام ماحصلین
گونده بیر یاغلی کوتک قینانییا ووردی گلین
ایسته‌دی قیشقیرا تئز خدّه‌گینه قویدی الین
دسته‌دسته یولوب آغ ساچلارینی وئردی یِله
کیشیده بولدی بو اوضاعی ولی دُؤزدی هله
دالدادا یوزده نقدر ائتدی نصیحت گلینه
ایکی گون گئچدی گینه ایش قیدوب اوّلینه
گوردی آرواد تاپار امّا نه‌نه دوشمز الینه
گئتدی بیر فکره گوروب ایستیه راحت یاشیا
چاره‌سی یوخدی گرک آروادی اوّل بوشییا

سحر اولجاق بازارا قویمادی گئتسون آتاسین
بیر نفر یولّادی فوراً چاغیروب قیناتاسین
دئدی مشدی قیزیوون سوو باشیمیزدان خطاسین
ایلیوب حقّ و حسابین کبینین نقد ائلدی
ایکی گون گئچمدی اوندان گوزلین عقد ائلدی

دەدەسی اوغلی اولان آروادین اویماز فلینه
ایکی یوز آروادی باغلار آنانون بیر تلینه
اختیارین تاپشورماز داخی عورت الینه
کیشی که آرواد آغیز اولدی اونون یوخ ثمری
آروادین آروادیدور یوخ کشیلوقدان خبری

کیشی که ائتدی اوزین عورته فرمان‌بردار
گه مینوب گه چکه‌جاق هر طرفه بی افسار
آروادین هر یوکینون آلتینا گئتمه زینهار
آتاوین یا آناوین حقّینی انکار ائلمه
ایکی دنیاده عزیزیم اوزیوی خوار ائلمه

ای «کریمی» گینه بلبل کیمی فریاد ائدیسن
دوتولان قلبلری غصّه‌دن آزاد ائدیسن
سنی شاد ایله‌سین اللّه بیزی سن شاد ائدیسن
اهل عالم ییغیشا بو سؤزه ایراد ائلمز
کیشی عالمده اوزین آروادا آرواد ائلمز

همرنگ جماعت شو

یاشیخ دمی بیرون از کنج عبادت شو
پرواز کن از لانه در اوج سعادت شو
بنگر همه مردم را مستغرق حیرت شو
پندی دهمت بشنو عمری به سلامت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

از صومعه بیرون آی ای پیر کهن ساله
گلشن شده مشگین بو از نسترن و لاله
چون دانهٔ مروارید اندر رُخ گل ژاله
پر کن قدحی از مِی سرمست جهالت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو
مردم همه می‌خندند این ریش مُحنّا را
زان پشم مبرّا کن این صورت زیبا را
از مو چه ثمر جانا گو عالم عقبا را؟
پیدا دل صافی کن آسوده و راحت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو
امروز جهان به‌به چون روضهٔ رضوانست
هر جا نظر اندازم پر حوری و غلمان است
خوش باش پری رویان در صحن گلستانست
برخیز تماشا کن بیدار ز غفلت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

اوضاع جهان آری امروز دگرگونست
جمعی ز پی لیلی آواره چو مجنونست
گفتم صَنَما دانی احوال جهان چونست؟
گفتا تو برو جانا در حفظ دیانت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

خواهی نشوی چون من در نزد جماعت خوار
رو بر تو کند مردم در مشورت هر کار
می نوش و رباعی خوان تا اینکه شوی هشیار
چون زاهد صنعانی با فهم و فراست شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

عمامه ز سر بردار از قید و حیا بگذر
نعلین و عبا برکن از رنگ و ریا بگذر
فکر لبه‌داری کن زین شال و قبا بگذر
گر شاه جهان باشی در جلد رعیّت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

عمری بسر آوردی با رندی و قلاّبی
نقّاش قدر ریشت تا کرده سفید آبی
گه زرد گهی نیلی گه قرمز و گه آبی
گه مار گهی عقرب گه خوک طبیعت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

با رومی و رومی کن با زنگی و زنگی باش
با شربی و شربی کن با بنگی و بنگی باش
هر کار که خواهی کن دور از همه رنگی باش
یا شعبده‌بازی کن آسوده و راحت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

گویند جهان روزی یک باغ جنان باشد
پیران نودساله سی‌ساله جوان باشد
وانگاه قدح نوشان در کوزه نهان باشد
فرصت شمر ای زاهد پیش از همه ملّت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو
دلتنگ شدم باری ای مطرب ما برخوان
اشعار «کریمی» را با ساز و نوا برخوان
مردم شده دیوانه یا شیخ دعا برخوان
این پند مرا بشنو فارغ ز ملالت شو
خواهی نشوی رسوا همرنگ جماعت شو

«کتاب»

یمک عاشقلری قیماق کره‌دن بالدان آلیر
گیمک عاشقلری خَز، تیرمه، ایپک، شالدان آلیر
کتاب عاشقلری اوّلده باخور قیمتینه
ا.... آسقریر اَسنیر نفسین دالدان آلیر

دویمور بو قارین

منه بیر چاره ائله آی نه‌نه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

نئجه گور بیر ائلیوب دور اوزینه بنده منی
گه سالور کوچه‌لره گه قووالور کنده منی
دوست دشمندن ائدوبدور بئله شرمنده منی
اولدی اسباب شماتت منه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

منه اوچ‌یوزتومن آیدا مشه قدرت وئروری
نقدر تحفه هدیّه بو جماعت وئروری
گوز که دویمور ییورم قارنیم اذیّت وئروری
گینه بو نحویله قربان سنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

آت منیم اُلکه منیم هر یانا سودیم چاپارام
هاردا بیر عاجز بیچاره و دیلسیز تاپارام
سالارام پیسرینه بورکی باشندان قاپارام
مین فقیری گتورور شیونه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

بیر گمانیم گلوری بو ایکی مثقال قلمه
یوخ منه فرقی اگر مؤمن اولا یا ظلمه
وار قابیم یر کوکینه، شلغمه، تورپا، کلمه
باسورام هر نه گلور مخزنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

یاشاسین دنیانون عمری بو قلم بو قوپیه
وئرمرم بیر پنابات یارمالقا یا لپیه
مفته یردن قوویروب قیله‌نی باسدیم کوپیه
یمیشم کاسه یاریم اشگنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین
دام تزویریمی هر سمتیده دائم قورورام
یوخدی باکیم قلیجیم دوتسا کمردن وورورام
ملّتین قانینی زالو کیمی دائم سورورام
سیخورام ملّتی چون منگنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین
بیر بو قارنیمدان اوتور گونده اوتوز رنگ بویارام
بیرینون بورکنی آلاّم بیرینه بورک قویارام
بیرینی شهرین ایچینده خیاباندا سویارام
ائشیدنمز سسینی کیمسنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین
بوشلویام آلتی‌مین اوچ یوزتومن الان بازارا
ذاکره میر هاشیما سیفعلیه میر بهارا
داخی بیر کس نسیه وئرموری قالدیم آوارا
اعتبار ائتموری بیر سوزنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین
بو قارین قورخورام آخر منی محتاج ائلسون
عاقبت تیر غمه قلبیمی آماج ائلسون
یا طلبکار اثاثیّه‌می حرّاج ائلسون
اوندا گوز یاشیم آخار دامنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

قاچورام هر یانا گورّم بو دوشوبدور قاباغا
ایشی بیر نحو ائلیوب من نوکر اولدوم او آقا
ایمدی امّا گئدیرم کاغذ آلام بیر طاباغا
اللّها نامه یازام بیر دنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

دونن آخشام باشینا سالمیشام اوچ دورد شاپالاخ
دئدیم آی شو قریب آخر گامش اولدون یا بالاخ
کوپه‌سن پاتدیاسان بلکه الوندن قوتولاخ
دَلَرم من سنی چون اِسگنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

هر نه ایستور وئرورم خوردینا بلکه اولا رام
قاریشوب بیربیره قارنیمدا حلالیله حرام
الیمه دوشسه «کریمی» سوموگیلن اوتارام
قویمارام آغزین آچا دیللنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

خوش او شخصین حالینا ساتمیا دینین دِرَمه
آز یا چوخ یاغلی یاوان قانع اولا بیش و کمه
خلق و خالق غضبیله باخار عبدالشّکمه
دَله‌جاقدور بونی اودلی شَنه دویمور بو قارین
ییورم عالمی امّا گینه دویمور بو قارین

نصیحت برادرانه

من یانورام حالیوه اوغلان سنون
قالمیشام اطواریوه حیران سنون

من وئرورم هر چه نصیحت سنه　　سن عوضینده باخوسان کج منه
خیریوی سن یاخشی بولورسن گنَه　　پند منیم غیرت و وجدان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دئدیم انسان اولاسان اولمادون　　مرد مسلمان اولاسان اولمادون
صاحب ایمان اولاسان اولمادون　　شرکت ائدوب نطفه‌وه شیطان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دیورم اوینا ما قارداش قمار　　ظاهری شیرینده‌ی ولی زهرمار
خلقین ایچینده اولوسان بی‌وقار　　خانهٔ دینون اولی ویران سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دیورم ایلمه قارداش زنا　　سیفلیس اولورسان اولی عمرون فنا
ایلموسن سؤزلریمه اعتنا　　گئت داداشیم آتش نیران سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دیورم ایچمه عزیزیم شراب　　مملکت و دینوی ایلر خراب
ایلمز عمرونده سنی کامیاب　　آخر ائدر معده‌وی شان‌شان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دیورم تریاکی ترک ائت داداش　　پایهٔ ایمانیوی برکیت داداش
اوز وبالون بوینووا قوی گئت داداش　　حُقّه سنون منقل سوزان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

سالجاقین آنجاق الیوه بیر منات ایله تجسّس ایکی حبّ نجات
حبّ نجاتدان سنه اولماز نجات ائتمز اوغول دردیوه درمان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
من دیورم ایله یالاندان حذر قیمت شخصیّتون الدن گئدر
خلقین ایچینده سنی رسوا ائدر شغلون اولوب غیبت و بهتان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
من دیورم فعله‌نون حقّین یمه آغزیوی پاک ایله مزخرف دئمه
حالیوی پوزما من ئولوم اینجیمه عیبوی من ایلورم اعلان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
من دیورم یوخلاما ای بی خرد کسب کمال ائت ز ازل تا ابد
مهددن علم ایله طلب تا لحد دور ائلسون کاموه دوران سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
ملت اولوب صانع قرص قمر کُرهٔ مرّیخه آچوب بال و پر
عصر تمدّندی جهان هنر یوخدی وجودینده ولی قان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
پینج یانور ایستیدی ائو چون حمام یورقانی چک خیدّه‌گیوه بالتّمام
ترله‌موسن دورما اولورسان زکام قویما باشوندان دوشه یورقان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
تولکی کیمی حیله‌ده استادسن السیز ایاقسیزلارا جلاّدسن
ائوده کیشی کوچه‌ده آروادسن بوکده سنون چادرا و تنبان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
حیطهٔ اسلامیده یوخ گردشون صرف جهالتدی سنون هر ایشون
اوز بوغازین هر کیمه باتدی دیشون وور قلیجون دالدادا میدان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

من دیورم کسب ائله بیر عزّ و شأن قوی هامی بارماقله وئرسون نشان
دولته هم ملّته اول جانفشان یتمسون ایمانیوه نقصان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
من دیورم حفظ ائله اوز دینیوی وئرمه الوندن گوزل آئینیوی
سینه‌وه یاز جمله قوانینیوی حقّوی غصب ائتمسون عدوان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
مؤمن اودی گریه ساتوب خند آلا شور سرشگیله شیرین قند آلا
گردش دنیایه باخا پند آلا عبرت ائدر دردیوه درمان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
من دیورم خوش یاشا ایمانیله گزمه اوزاق دینیله قرآنیله
عمری قوتار عزّت و وجدانیله نفسون الوندن آلوب امکان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون
بوشلا «کریمی» ندی بو مسئله وار نقدر سنده اوغول حوصله
یورقانیوی باشووه چک یات هله صدمه یتوب عقلیوه چوخدان سنون
ذکرون اولوب هرزه و هذیان سنون
باخما جهنّم تارینون جان سنون

✣✣✣✣✣

✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣

سقّالیم آغاردی

افسوس صد افسوس گونوم گئچدی قوجالدیم سقّالیم آغاردی
چاللام الیمی بیربیره ائلدن دالی قالدیم غم باغریمی یاردی
تازه دوشه‌نور دشت و دمن صحن گلستان تئز گُل کیمی سولدوخ
کیف چکمه‌لی ایّامیدی گون گورملی دوران پیس یرده یورولدوخ
اولمازدی بیزیم دوره‌ده گُللر بئله خندان بو دشت و دمنده
گزمزدی بیزیم عصریده قیزلار بئله عریان بو صحن چمنده
چوخ فکر ائدیرم بلکه تاپام چاره بو درده افسوس دوزلمز
ایّام جوانلوق او گوزل عمر اله بیرده آیا گلی؟ گلمز
سلمانیه وئردیم هله سقّالیمی قیخدی بیر قدر دوزلدی
آغ توک گینه باش وئردی چووالدوز کیمی چیخدی یولسیز گینه گلدی
بیر فرچا بش اون تیغیله بیر خودتراش آلدیم سنده دی مبارک
هر توک که باشین قُوزادی قِیدیم یره سالدیم اولدیم تازا دللّک
دندانسازا گئتدیم منه بیر دست قویوب دیش اولدوم بئله راحت
ایمدی ییورم پسته بادام لبلبی کشمیش هئچ وئرمور اذیّت
باخدیم بویوما گوردیم اولوبدور لام الف لا اولدوم بئله مأیوس
هر دکتره گئتدیم منه بیر چاره دئدی لا چکدیم بئله افسوس
اولدوم داخی مجبور پناهنده عصایه گزدوم اوچ ایاقلی
عار گلدی آی اوغلان دایانوم منده عصایه قالدیم بو سیاقلی
امّا منی بو شو قریب اولموش سینه تنگی دنک ائتدی یورولدوم
دکتر دئدی بو درده مُجرّبدی، گَزَنگی اورداندا قوتولدوم
گوردوم بدنیمده داخی یوخ اوزگه علامت بیر تازه جوانم

دیش، باش، سینه، قول، قیچ، داخی هر عضو سلامت سرمست جهانم
بیر گون دولانیردیم خیاباندا ائله شادان اولدوم بئله غمگین
گوردوم هره سالمیش یانینا بیر بالا جیران بیر دلبر شیرین
گلدیم ائوه آرواد دئدی مشدی نه خبر وار حالون پوزولوبدور
قربان سنه ایله منه درد دیلون اظهار آخر نه اولوبدور
گوردوخلاریمی عورتیمه ایلدیم اعلان گولدی دئدی قوخما
وئر بیرجه قولاغ من دگولم اسگیک اولاردان غم چکمه داریخما
امّا بودی شرطی دئدیقیم شیئلر آلینسون سال چوتکیه بیربیر
ایستورسن عزیزیم خانمون سن دیین اولسون ائت بونلاری حاضر
باشدان کیشی بیر جعبهٔ آرایش زینت اسباب توالات
کرشان و کرم سوده، ماتیک، روغن صورت لازیمدی بو آلات
بیر جوت منه لاستیک م... بیر دست قزیل دیش تئز ایله تهیّه
بیر کودری چادرا ایکی دست کسوت گردش گیسون بو بهیّه
قویدور باشیما فر گیینوم جامهٔ الوان وار منده یاراشیق
نوکر کیمی دوشسون دالیما مین‌نفر اوغلان اولسون منه عاشق
بیر ساعته‌دین سایدی بو شیئلردن عیالیم گتدی منی تنگه
بیردن دئدیم آرواد داخی کس دوندی خیالیم تاب یوخ بو تفنگه
گوردوم بو ایش آخر چکه‌جاق جنگ و جداله بیر یول داشین آتدیم
دوشدوم گینه اوّلکی مُدا گوردیگون حاله سقّالی اوزاتدیم
ایمدی گینه اوّلکی کیمی اهل کمالم بیر مؤمن دیندار
گاهی بالابان، گاه توتک گاهی، قووالم آخر نه ایشون وار
انسان اولان عالمده گرک هر ایشه باخسون بو ملک جهاندا
یعنی سو کیمی هر طرفه هر یانا آخسون بو دور زماندا

وقتی که یورولدی الی هر یاندان اوزولدی وار مسجد جامع
جان باسدی اوتانماز صف اوّلده دوزولدی هم ساجد و راکع
انسان اودی انسیّتیله هر تیپه دوشسون هر رنگه بویانسون
هر یرده باسوب کسدی ییوب بوغلارین اِشسون آزاده دولانسون
بیر گون منی مسجدده گوروب گولدی «کریمی» چوخ گولدی گئچیندی
بیر باخدی منه بیر گوزینی سیلدی «کریمی» گوردی که ایچیندی
من مشدی فلانم، مشهور جهانم، گه شیخ صوامع گه پیر مغانم
گاهی قره‌خالچی، گه ضرنا قاوالچی گه آتش سوزان گه آب روانم

«آینا»

خانم آئینیه باخوردی دئدی
قدیم آئینه‌لر نه گویچگیدی
شاد اولاردیم باخاندا آینیه
قاشلاریم اوسته قاره بیرچگیدی
قره‌واش سسلدی باغیشلا خانم
اوندا مه صورتون مبارکیدی
لبلرون پسته، گؤزلرون بادام
یاناقون آلما، خال میخکیدی
ایمدی اوردون باتوب دیشون توکولوب
بوزاروب خال مثل گرچکیدی
سن خانم اونداکی خانم دگیسن
اوندا حُسنون وجاهتین تکیدی
آینانی چالما داشه سیندیرما
عیب اوزوندندی اوزگه‌نی وورما

قوتولدی

ماه رمضان چیخدی کسالتده قوتولدی
قرآندا تمام اولدی عباتده قوتولدی
مسجدلرین آخر قاپوسی چیخدی توپاندان
مسجدده قوتولدی بو جماعتده قوتولدی
قرآنی قویون تاخجیبا بیر ایل یاتا راحت
قرآن اوخوماخلق بو ولایتده قوتولدی
مسجدده تاپولموردی اپاق قویماقا بیر یر
ایمدی گتی یورقان سیری کثرتده قوتولدی
هر آن بیزه واجبدی ائداخ کسب کمالات
اورگندی بیر آیدا هامو حکمتده قوتولدی
گونده خدیمه بیر پنابات وئردی عم‌اوغلی
خادمده اوزین دوتدی پنابتده قوتولدی
آجلوق هامونی واقعاً ائتمیشدی بداخلاق
صد شکر جماعتده او حالتده قوتولدی
اللّه اوقدر لوت موتی دولدوردی بهشته
بوش قالمادی بیر زاویه جنّتده قوتولدی
بد وارثه بی وارثه هی فاتحه گئتدی
دوزخده یانان اهل شقاوتده قوتولدی
واعظ بوغازین یرتدی جماعتده قولاغین
واعظده خلاص اولدی بو ملّتده قوتولدی

مختصّدی گویا بو آیا مسجد و منبر
اورگندی هامی حکم شریعتده قوتولدی
گونده قاپونی قهوه‌چی بیر یانلی آچاردی
آچسون داخی باشدان باشا خلوتده قوتولدی
هر گون بیزی بیر مجلسه ایلردیله دعوت
افسوس صد افسوس او دعوتده قوتولدی
فرنی، کوکی، قیماق، کره چیخدی الیمیزدن
مجّانی پلو، ایچمه‌لی شربتده قوتولدی
بیچاره کاسب هفدرم اَت اوچ یره بُولدی
ایشکلدی بوغاز دیزده‌کی طاقتده قوتولدی
عنوان ائلیوب مرثیه‌نی الده خانملار
گزدی خیاباندا او سیاحتده قوتولدی
چیخدی سحره آرپا یین بوغدا یین‌ده
لذت‌ده تمام اولدی او زحمتده قوتولدی
از روی اصول اولمادی هر چند عمل‌لر
هر ساعتیمیز تهمت و غیبتده قوتولدی
هر بیر نفسی که چکیروخ قیمته گلمز
افسوس او گوزل عمر جهالتده قوتولدی
بولمم نه زمان بس دوراجاقدور بو یاتانلار
باش سقّال آغاردی داخی فرصت‌ده قوتولدی
بیر گون دوراجاق بو کیشی غفلت یوخوسندان
بیردن گوره‌جاق شوربا، پلو، اَتده قوتولدی
نه دین و نه دنیا طلب ائتدی بو یازیقلار
سرمایهٔ ایجادی خسارتده قوتولدی

آنجاق هره بیر آینا داراخ ایلدی تحصیل
عورت کیمی هر ساعتی زینتده قوتولدی
فکری بودی هر گون اوزینی بیر مُداسالسون
بیر گون گوره‌جک مُد بو ولایتده قوتولدی
سؤز قالمادی ثبت ایلمسون دفتره شاعر
عمری گئجه گوندوز بو کتابتده قوتولدی
هر مطلبی بیر خوش دلیله یازدی «کریمی»
بیچاره یورولدی داخی صحبتده قوتولدی

غزلیّات

ای زلف مشگبار تو بر گردنم کمند
کس نیست بر وصال تو چون من علاقمند
ای شاه دلبران دل عشاق را مبر
بنگر به حال عسرت درویش مستمند
لبهایم ار به تنگ دهانت نمی‌رسد
از تشنگی بمیرم و در فکر آب و قند
بیگانه در وصال تو مشغول عیش و نوش
در آتش فراق تو دلهای ما سپند
گر بوسه از لبان عقیقت نمی‌دهی
دشنام ده که نزد من آنست دلپسند
عمر کریمی شد همه در آرزوی تو
افسوس در بر تو نیاسود روز چند

واریدی

او زمانی که جیبیمده دوهزاریم[1] واریدی
هامی مجلسده منیم عزّ و وقاریم واریدی
بیری سسلردی حاج‌اوغلی بیری آقا بیری خان
نئچه القابیله خلق ایچره شعاریم واریدی
هره بیر یاغلی دلیله منی یاغلاردی مدام
اوندا که بیر سورو کوک یاغلی دواریم واریدی
الیم اویناردی جیبیمده سحر آخشام پولونان
کُت و شلواریله عالی لبه‌داریم واریدی
هر گئچن قیز منه بیر قاش گؤز آتاردی نازیلان
بابا هر کوچه‌ده بیر نازلی نگاریم واریدی
رفقالر ییغیشاردی باشیما سرچه کیمی
اوندا که باغدا گیلاس و گیله‌ناریم واریدی
چاغوراردی پلووا هر گئجه بیر حاجی منی
شوربا مجلسلرینه گئتماقا عاریم واریدی
بیری سویلردی داداش من سنه سوت قارداشیام
بیری سویلردی آتونلا سر و کاریم واریدی
شهریده هاردا آش اولسیدی من اوردا باشیدیم
مشتریم چوخ چوخیدی یاخشی بازاریم واریدی

---

۱ – دوهزاری: ایکی قران

باش اَیردی منی گورجک هامی ایلردی سلام
نییه اون‌یدّی نفر مرد سواریم واریدی
کوچه‌ده هاردا طوی اولسیدی من آغ سقّلیدیم
صدر مجلسده منیم جای قراریم واریدی
هر کیمه ظلم ائله‌سیدیم سسی چیخمازدی یقین
تیغ و سر نیزه و شلاق و تاتاریم واریدی
مونسیم هر گئجه بیر دلبر مه پیکریدی
رختخواب آچماقا بیر چشم خماریم واریدی
خواب غفلت گؤزیمی دوتدی خیال ایلمدیم
صرف افیون ایلدیم هر نه که واریم واریدی
ایمدی گورّم سو توکوب حقهٔ رومی الیمه
وئردی یغمایه نه که دار و نداریم واریدی
قهوه‌لر گوشه‌سینه ایمدی پناهنده منم
داغیلوبدور نه قدر خویش و تباریم واریدی
رنگ روئیم سارالوب جان عزیزیم اَرییوب
بیر قیزیل گُل کیمی آخ رنگ عذاریم واریدی
ای «کریمی» منیم احوالیمه باخ عبرت ائله
من او شخصم که محافلده وقاریم واریدی
خوش او شخصه سوروشاندا وئره جرأتله جواب
نه سغاریم نه شرابیم نه قماریم واریدی
بلبل و گلشن و گل بزم طرب قدرینی بول
قیشدا افسوس ائلمه یاخشی بهاریم واریدی

ای پول

سندن اوتور آخر قابار اولدی الیم ای پول
گل بیر الیمه قوی داخی بیر دینجلیم ای پول
آرخام ئلیم ای پول
عاشق کیمی هر چند دالونجا قاچورام من
دلبر کیمی مندن دوتوسان یوز قاچوسان سن
بیرجه منه اوز منزلیوی ایله معیّن
سن زحمته دوشمه خبر ائت من گلیم ای پول
اوز سوگلیم ای پول
من اولموشام اوّلده سنون وصلیوه مایل
امّا سن ازلدن منه هئچ باغلامادون بئل
چوخ داد ائلدیم گلمدون امداده گئچن ایل
گئچمیشدی طلبکار الینه سقّلیم ای پول
سیندی بئلیم ای پول
منده بشرم چوخ سوویرم هر زادیم اولسون
اوغلوم قیزیم اولسون گلینیم آروادیم اولسون
شابقا کراوات خلقین ایچینده آدیم اولسون
انسان کیمی منده دانیشوم بیر گولوم ای پول
آچ مشکلیم ای پول
هر یرده که بیر مختصری سندن اثر وار
ملت آلور اطرافینی گویا نه خبر وار
بیرجه دی گوروم آی گئده سنده نه هنر وار
شیریم، فلیم ای پول قوچوم ای پول کَلیم ای پول
شیرین دیلیم ای پول

علامهٔ دهر اولسا بیری فضل و هنرده
سنسیز وورا بولمز قدم اجماع بشرده
هر کس اولور اولسون چکه‌سن عیبینه پرده
مجنونی ائدن صاحب عقل سلیم ای پول
دوت بیر الیم ای پول
سنسن ائلین باطلی حق، حقلری باطل
سن حکم ائلسون حاکمه مقتول اولی قاتل
چوخلار سنون اللّه‌لیقیوا اولدولا قائل
ای ائل بویوگیم حکمروانیم یَلیم ای پول
جانیم کَلیم ای پول
داغ تک ایگیدم یوخ ولی بیر دست لباسیم
واردور آتادان قالما ایکی کهنه پلاسیم
منده سوویرم کامل اولا جمله اساسیم
فرش اولموش اوطاقیم فنری صندلیم ای پول
خوش محفلیم ای پول
قیش گلدی اوزیم سهلیدی لوت قالدی اوشاقلار
آرواد دیوری آل منه بیر یوسفی [۱] شلوار
آلدی قاپونی قار نه خَکَم نه یومورورم وار
بیللم که کومورسیز قالاجاق منقلیم ای پول
آغ سقّلیم ای پول

---

۱ - نام یکنوع پارچه بود

سالسان منی بیر یاده یرون وار گؤزیم اوسته
پیشوازیوه شوقیله سوروننم یوزیم اوسته
انسان کیمی بیر منده اوتورّام دیزیم اوسته
مانعدی بو شلوار اوتوروم چونبلیم ای پول
وار انگلیم ای پول

ازبسکه کیفیرلوق توکولور باش قولاغیمدان
مجلیسده جماعت چکینور ال ایاغیمدان
بوزبوز باخوری خلق گئچنده قاباغیمدان
اولدی منه بو عمر عذاب الیم ای پول
کام دلیم ای پول

گئت خدمت ائله قوی بوغی بیگ یاخشی کوکلسون
وئرسین تومنی بیر قرانا آدی یکلسون
ایچسین یسین اسراف ائلسون قارنی دیکلسون
من معده اوشاق تک سارالیم ایشگلیم ای پول
آخر ئولیم ای پول

مدّتدی «کریمینی» سالوبسان نظروندن
هئچ بیر خبرون یوخدی بو شوریده سروندن
قربانون اولوم کسمه علاقه نوکروندن
قویما اولا ماضی کیمی مستقبلیم ای پول
آرخام ئلیم ای پول

هر درده دواسن، بیماره شفاسن
امّا من زاره بی مهر و وفاسن

آی مَشَدی

بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
لاف وورما بو قدر فضل و هنردن مَشَدی

خبر آلسام ندی دینون دیه‌جاقسان اسلام
مسلم عالمده گرک سالم اولا اولما عوام
یدیقون رشوه، ربا هر عملون فعل حرام
حرف حق تلخیدی کاmonده زَهَردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
عالم فاضل و جاهل هامو یولداشدی بوگون
مذهبی واردی یا یوخدی بلی قارداشدی بوگون
آقا هر یرده آش اولسا اورادا باشدی بوگون
دییورم من سنه هر لحظه بتردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
سحر آخشام عموجان کسبون اولوب صرف برات
دمبدم ختم ائله بر آل پیمبر صلوات
یازیلار نامهٔ اعمالیوه یوزمین حسنات
سنی آزاد ائده‌جاخ نار سقردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
گوگلوی شاد ائله گلدی گینه ماه رمضان
سن که بیر سفره سالوب ائتمیه‌جاقسان احسان
اوردا بوردا گئجه هر گون اولاجاقسان مهمان
یخاجاقسان بچه‌لر آغ تپه‌لردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی

صدر مجلسده باسیرسان خشه‌نی دولدوروسان
سالوسان عشقیله قلیانی دماغه سوروسان
بیر نفر سائل الین آچسا بیلکدن قوروسان
بو سخاوت سنه ارث اولدی پدردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
سالمیسان مفته‌دن آنجاق اله بیر کهنه بیاض
رمضاندور ائدیسن خالقیله راز و نیاز
لامکان‌سان قاپووی بیر نفر امّا تانیماز
چوره‌گون جن کیمی غایبدی نظردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
جان‌تک آغوشیوه باس مفته‌دی چون صوم صلوة
گلموری یادیوه امّا وئره‌سن خمس و زکوة
سسیوی قوزا که بر آل پیمبر صَلَواة
وور باشا توک یوزه گوز یاشی بصردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
حیلهٔ شرعیده اوستاد، حقیقت لوطوسان
حمل بر صحّت ائدوب مال یتیمی اوتوسان
بیر الونده دی گوروم بس نئچه قارپوز دوتوسان
واقعاً بیر آدون اسگیکدی حجردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
گه فرنگی اولوسان گاه جهود گاه مجوس
اَرمنیله عموجان اَرمنی‌سن روسیله روس
گه پودور وور یوزیوه زینت ائله مثل عروس
گه اوزات سقّلیوی ایله کمردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی

آی جانیم من دییورم اولگلا دینونده بصیر
بو همان دینه فدا وئرمیش اوزون جمع کثیر
گ.... وئروب مسجده فرش آلماقا عقلون نه کسیر
تانیمورسان چیبانی سن که ذکردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
ایله هی تکیه ستونه الیوی قوی یوزیوه
اوخوسون ملاّ بیاناتله سن چال دیزیوه
سنده اخلاص عمل یوخدی کول اولسون گؤزیوه
قبر ائوینده عمل ایستلله بشردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
سنده‌کی وار بو لیاقت بو دیانت بو کمال
حوریلر گؤزلوری جنتده وصالون مه و سال
اورا انسان یریدی ایلمه بیهوده خیال
نه طویله که دولا گاویله خردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
آدون اسلامدی افسوس عملدن دالیسان
گئده نامرد، آدامی افعی ایلان‌تک چالیسان
اوزیوین اوزگه‌نین آنجاق گله‌نی شاقالیسان
رستم و زالده یوخدور بو هنردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
قورخ او گوندن کسه آمالیوی مقراض اجل
یوزیوه باغلیا توبه قاپوسین حیّ ازل
اوندا امداد ائلین یوخدی مگر خیر عمل
مدد اولماز زن و اقوام و پسردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی

شاعرین قصدی نصیحتدی قسم بر قرآن
گوردوقوم ایشلری یازدیم سؤزیمی بولمه یالان
مُسلم رحم ائله گل کفریمه وئرمه فرمان
چکرم عیبیوه پرده بو سفردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
من دیین سؤزلری دینون سنه ایلوبدی بیان
شاهدیم عترت اطهار دلیلیم قرآن
اوزون انصافیله باخ گور بئله‌دی وضع جهان
یا منیم فکریم آزوب جعبهٔ سردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
بو جهانین داداشیم یاخشی یامانی گئچه‌جاق
وقت خرمن هره اوز اکدیقین آخر بیچه‌جاق
کیشی آرواد ئولومین زهریلی جامین ایچه‌جاق
پیر و برنا گئچه‌جاقلار بو گذردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی
یاده سال بیر گونی میزان عدالت قورالار
یدیقون رشوه ربانی باسالار قوسدورالار
بوردوقون قولاّرا بوینون بورالار سیندیرالار
کومک اولماز سنه نه سیم و نه زردن مَشَدی
بی‌خبرسن خبرون یوخدی خبردن مَشَدی

گینه وار

مغازوندا مشدی قرمزی قیطان گینه وار
ریشه، کندر، ساری کوک، بیرده قُلُنجان گینه وار

شیرنی، چای، زنجفیل، ازوای، مخک و قند و نبات
فلفل و دارچین و هِل قیمتی ارزان گینه وار

کیشی گیزلتمه واروندور یولا وئر مشتری‌یم
ایکی اوچ سیر منه تریاک اولی امکان گینه وار

دانش و فضل و هنر عقل کمال آختاریرام
جوهر صدق و صداقت سنه قربان گینه وار

عدل و انصاف و مساوات و ترقّی آلورام
مذهب و دین و حیا عصمت و ایمان گینه وار

دوز عقیده، دوز آدام، دوز کیشی، دوز داش تره‌زی
او قدیمدن قالان اوچ حلقه‌لی باتمان گینه وار

بخشش و جود و سخاوت کرم و زهد و وَرَع
دی گوروم یاخشی شرف سُوملی وجدان گینه وار

علم شرعی، عمل پاک، دل صاف و تمیز
ایچوویزده عمو برنامۀ قرآن گینه وار

گئچن ایللر کیشینون قولی گوزل حُجّتیدی
مغازوندا دی گوروم ایمدی اولاردان گینه وار

رمضاندان ایچوویزده گینه آثار قالوب
افطارا دولما پلو، فرنی، فسنجان گینه وار

گینه سن دنیا گورن چوخ یاشامش بیر کیشی‌سن
دی گوروم بیر بو ولایتده مسلمان گینه وار
قشلاریم پی گتوروب چوخ دولانوب ترله‌میشم
گینه سندن سوروشوم قوی عمو انسان گینه وار
خداحافظ بویور اگلش گورک اوغلان نه عجب
گوگلوم ایستیردی حقیقت سنی چوخدان گینه وار
نه اوزون گئتدون آی اوغلان دی گوروم کتده نه وار
مشه‌فرمان نه دماخدا حاجی سلمان گینه وار
ائله شیئلر سوروشورسان آدی واردور اوزی یوخ
گلماقوندان بو قدر اولما پشیمان گینه وار
گر چه علم و هنر و صدق و صداقت قوتولوب
عوضینده بولارین غیبت و بهتان گینه وار
ادب و دانش و فضل و هنره فضله دوشوب
غیرتی موش داغیدوب جهل فراوان گینه وار
رحم انصاف و مروت قوطوسیلان جالانوب
ظلم، دزدی و خیانت ایکی میلیان گینه وار
سن گلنده گئچن ایل بیر دَنه شیطان واریدی
ایمدی یوزمین دَنه وئرسم سنه شیطان گینه وار
احمق و ابله و بی تجربه واگون واگون
مشرک و مُرتد و بی همّت و نادان گینه وار
شیشه‌نین آغزی آچیق قالدی اوچوبدور برکت
حیّ و قهّار ائلین عدلیله دیوان گینه وار

نئچه آیدور یتیشور حاصله مین گونه بلا
شاختا و جِرجِروليس تگرگ و باران گینه وار
قورويوب شرم و حیانین آغاجی کوکدن اوغول
اودونون کسدیله یاندیردیلا چوخدان گینه وار
قفسیمده ایکی باتمانجا سخاوت واریدی
قوتولوب لیک لئامت ایکی باتمان گینه وار
مذهب و دین و دیانت آدین آهسته گتور
چون قاچاخدور بئله فکر ائتمه فراوان گینه وار
دوز آدام دوز ایش عم‌اوغلی دوزی بیر یول قوتولوب
مکر و تزویر و ریا حیلهٔ الوان گینه وار
پولسیز اوغلان حیاسیز قیز حسد و بخل و نفاق
خودپرستی و تکبّر ایکی کامیان گینه وار
سلاما مشتری یوخدور کیمه وئرسون قاش آتار
لیک مرسی متشکّر خبر آلسان گینه وار
سن اوتور ایچ چاییوی من دولانیم بیر بازاری
اگر انساندا تاپا بولمسم حیوان گینه وار
بیر «کریمیده» صداقت وار اودا ساتمیاجاق
لیک شعر و غزل و هرزه و هذیان گینه وار
هر قرانلوق گئجه‌نین واردی ایشیقلی سحری
شکر لِلّه ایچیمیزده هله قرآن گینه وار
بارالها بیزی قرآنیله دینیله آپار
نقدر عفو ائله‌سن رحمت و غفران گینه وار

دلبر خوب

دلبر اودی که عارضی قرص قمر اولسون
سنبل کیمی زلف سیهی تازه‌تر اولسون
دلبر اودی که لعل گُهربارین آچاندا
بلبل کیمی هر بیر سؤزی قند و شکر اولسون
ابروسی کمان، کپریکی اوخ، گؤزلری صیاد
مه صورتی خورشید کیمی جلوه‌گر اولسون
بیر دفعه دولاندیرماقیلان نرگس مستین
عاشقده اولان حوصله زیر و زبر اولسون

دلبر بد

دلبر او دگول باشدان اایاق دردسر اولسون
قاشلاری ساری، گؤزلری گوی، دل زَهَر اولسون
رخساری دابان داشی، باشی طاس حمامی
گؤزلر شوراپوش بورنی اونون ... خر اولسون
دیل اَیری، دوداق اَیری، آغیز مثل کلاوه
ال اَیری، ایاق اَیری، سؤزی بی‌ثمر اولسون
اولسون مانیکور دیرناقینا بیت قانی دائم
یکسر یاخاسی آب دهانیله تر اولسون
قارنی یکه هر ا... بیر یاخشی داغارجق
هر کیمسه باخاندا یوزینه خون جگر اولسون

اون بیر آروادلی

عشق اودینا دوشن گرک هر غمه دوزسون آی داداش
طایفا تفاقیدن گرک بیر یول ال اوزسون آی داداش
وئر منه بیر زمان قولاخ هر نه دیوله وئرمه باش

قیش نه‌یه وج وئرر جانیم صوندا اگر یاز اولماسین
سانما بشر او کیمسه‌نی آروادا چوخ باز اولماسین
سال گئجه گوندوزه ایشی چک کئفیوی آز اولماسین
آخ نه گوزلدی اولسا گر گؤزلری قاره چاتما قاش
رشتهٔ عمریوی سنون قوی خانم اوزسون آی داداش

یوخلاما تا که دوشمیوب دیک هوس قوامدن
ایشله نقدری آلتون خسته دگول قیامدن
تا بدنونده وار رمق چکمه اایاق حمامدن
هر کیم اهانت ایلسه شیشکی سالسا وئرمه باش
قوی سنه هر باخان گولوب آغزینی بوزسون آی داداش

بنزمرم قزیل گُله هر گلنه دریلمرم
ائوسیز آدام کیمی گلن باسمالقا سریلمرم
اولسا یولوم نه بش نه اون یرمیسینه اگیلمرم
هامونی بیر نظرده گور هئچ بیری سالماسون ساواش
دولدور ائوی بالیق کیمی هر یانا سوزسون آی داداش

آلمیشام ایندی سوسنی، گلشنی، عشرت، اقدسی
ثروتی، بیرده، طلعتی، خیردا خانملا، قیز بسی
یاسمنیله اعظمین هئچ هله چیخمیوب سسی
هر کس اوز حصّه‌سین بیر تک اولا یا که یرمی باش
کاش باغیله بوستانی عالیه پوزسون آی داداش

دام داشی، باغی، باغچانی، هر زادی سات وئر آروادا
ایچمه یمه داغیتما وئر پالتارا گیدیر آروادا
باخما یالانچی سؤزلره تیکمه گؤزون بیر آروادا
روزینی حقدن ایستیوب ائتمیه بی‌جهت تلاش
مرد اودی اون‌بیر آروادی یان یانا دوزسون آی داداش

اولسا داماخلی دلبریم گلشن و باغی نیلورم
شهد لبین یسم اگر بال کره یاغی نیلورم
من بئله دلبر ایستیرم قانجق اولاغی نیلورم
دگمه‌میش ال هرای چکه ئولدیم آماندی آی یاواش
پنتی بوغازلی هی یسین کُرسیه چ... آی داداش

ذاکرین انتقادینی فرض جهالت ایلمه
شعرینه باخ نتیجه آل صوندا ملامت ایلمه
غیرتون اولسا نفسیوی مایل شهوت ایلمه
مطلبی قانمامیش بالام دالدا بوجاخدان آتما داش
شاعر اودور که شعری هر رشتیه دوزسون آی داداش

غزل

هلال ابروی دلبر مرا چو در نظر آمد
بیار باده که ساقی مه صیام سر آمد
بسی مبارزه کردیم با غم شب هجران
هزار شکر که ظلمت تمام شد سحر آمد
هزار بوسه ربودم ز لعبت شکرینش
نه سیر شد دل زارم نه او به شکوه در آمد
مرا چو بر در خود دید خنده کرد به حالم
بگفت در بگشائید یار دربدر آمد
بسان حضرت یعقوب سوختم به فراقش
بشیر داد بشارت ز یوسفم خبر آمد
نگویمت که مکن ناز نازنین من اما
نه این چنین که مرا پنج روزه عمر سر آمد
هوای عشق تو جانا ز سر برون نتوان کرد
که عشق تو به دل من چو نقش در حجر آمد
صبا چو دست تعدّی گشود بر سر زلفش
ز پیچ حلقهٔ زلفش هزار ناله بر آمد
چو رفت وی ز برم جان من مشایعتش کرد
شود که باز ببینم به قالبم دگر آمد
حدیث زلف نگار و حکایت شب هجران
نه این مطوّل از آن شد نه آنکه مختصر آمد
دگر امید ندارم «کریمی» زنده بماند
که از فروغ جمالش به خرمنش شرر آمد

غزل

دلبر شیرین من بُرد دل و دین من
بُرد دل و دین من دلبر شیرین من
این دل مسکین من پر ز غم عشق توست
پر ز غم عشق توست این دل مسکین من
باش به بالین من در دمِ جان دادنم
در دمِ جان دادنم باش به بالین من
فاتح و یاسین من نغمهٔ دلساز توست
نغمهٔ دلساز توست فاتح و یاسین من
چهرهٔ رنگین من زرد شد از عشق تو
زرد شد از عشق تو چهرهٔ رنگین من
دیدهٔ خونین من در ره تو منتظر
در ره تو منتظر دیدهٔ خونین من

اَدَبِ المِرء خَیرُ مِن ذَهَبِهِ

آن خردمند گفت با پسرش ادب مرد به ز سیم و زرش
مرد اگر مُرده از میان برود نام او زنده است با هنرش
ور خری را کنند اطلس پوش همچو طوطی دهند نیشکرش
همه شب در خیال جو باشد آن خریّت نمی‌رود ز سرش
زیر بار جهالتش دائم خوش نماید شکستن کمرش

می‌بینم

خوش آن روزی که خود را بر سر منقال می‌بینم
به پیشم قوطی تریاک مالامال می‌بینم
به یکسو لولهٔ افیون به یکسو شیره در منقل
به یکسو آتش سوزان پر از اَشعال می‌بینم
عسل در یکطرف چون باده اندر کاسهٔ چینی
مصاحب جور و مجلس پر ز اهل حال می‌بینم
سماور نغمه‌خوان در یکطرف صحبت ز شهنامه
که رستم این چنین گفتا چنان شد زال می‌بینم
خوشا در کف شود هر دم لجام استر زردم
که میدانی جهانگردم بسی احوال می‌بینم
ز یُمن حضرت افیون شدم از هر مرض بیرون
نه درد تب نه طپش قلب و نه اسهال می‌بینم
نه میل رفتن خانه نه می‌دانم نه میخانه
نه جان دارم نه جانانه نه خطّ و خال می‌بینم
نه در مردی طلب دارم نه از فردی طلبکارم
نه روی مادر و خواهر زن و اطفال می‌بینم
نه در دل فکر میهن دارم و مهر وطن داری
نه شه دانم نه شهرستان نه استقلال می‌بینم
کسی کو نیست عادی چون بداند لذّت افیون
به اوصافش قلم عاجز زبانها لال می‌بینم
بخواندم اِنَّما اَموالُکُم اَولادُکُم فِتنة
صلاح خود به ترک اهل و هم اموال می‌بینم
نماز و روزه و حجّ و جهاد از من مجو زاهد
برای پیر افیون مُسقط اعمال می‌بینم

اگر تریاک یک ساعت کند از خدمتم غیبت
جهانی را پر از آشوب و قیل و قال می‌بینم
اگر در مجلس و محفل نباشد شیره در منقل
سراسر اهل مجلس را پریشان حال می‌بینم
دلا از ناصح مشفق اگر تو بشنوی پندی
تو را یک عمر خوش طالع همایون فال می‌بینم
اگر یک مؤمن پاکی مرو بر بزم تریاکی
که حیف است عاقلی را در صف جهّال می‌بینم
که افیون طرفه معجونیست گر شاه جهان باشی
چو معتادش شدی آخر تو را حمّال می‌بینم
عجب دارم از این دارو که شیران را کند روبه
کند کم مرد را از زن دو صد مثقال می‌بینم
نظر کن پیروانش را ببین در ظرف چندین سال
چطور افتاده دور از نقد و ملک و مال می‌بینم
به راه حضرت افیون نهاده رطب یابس را
ز کف داده ز مس بگرفته تا اسفال می‌بینم
جوانی که هنوز از عارضش مو سر نیاورده
ز افیون الف قدّش را چو حرف دال می‌بینم
بجز یک حقهٔ رومی دو فنجان یک عدد قوری
اساس البیت یکسر گشته پایمال می‌بینم
رسیده نسیه بر حلقش غریمان بر درش بویان
گهی قصاب و گه عطار و گه بقال می‌بینم
«کریمی» پند تلخ آید طرف گر ناخلف باشد
قبول افتادنش مشکل ز هر اشکال می‌بینم
ز خواب غفلت این اشخاص را بیدار نتوان کرد
زنند ار طبل بیداری دو صد طبال می‌بینم

خان عمو دییور

بولمورم سنده بو نه رسم و نه عادتدی خروس
منه دائم ایشون آزار و اذیّتدی خروس

سایمیشام بو گئجه دوز آتمش آغز بانلاموسان
دورمورام من یوخودان پ... ییوسن آنلاموسان
هئچ خجالت چکوب اوز نفسیوی بیر دانلاموسان
سسیوه عاشق اولوبسان نه قیامتدی خروس
دیندیرنده دیوسن فکریم عبادتدی خروس

قویموسان بیر ایکی ساعت یوخی گئتسون گؤزومه
بانلیسان قوشق اولورام دیسگینورم اوز اوزومه
گونوز اولجاق داراشورسان موون اُسته اوزومه
سقّلوندن اوتان آخر نه خیانتدی خروس
گئجه‌لر شغلون اذان گوندوزی سرقتدی خروس

نیلیوبدور بو اوشاقلار سنه دیمدیکلییوسن
نیه یولدان گئچه‌نی آی گئده چمدیکلییوسن
قاز کیمی دوش وئریسن قویروقووی دیکلییوسن
بولمورم بیرجه یالاندان بو نه حالتدی خروس
نه افاده نه تکبّر نه منیّتدی خروس

بیر شاهون یوخدی یالاندان یره خانلیق سوویسن
یاخشلیق قانمیسان عالمده یامانلیق سوویسن
قوت کیمی آی گئده بو ائوده دومانلوق سوویسن
هانسی گون باش قاریشیخدی سنه فرصتدی خروس
داغیدیرسان وورسان هر نه خسارتدی خروس

ییوسن بوغدانی پولسوز لوطیلار تک شیشیسن
قچی سینمیش اکیرم کردیلری سن دئشیسن
بیر طویوق پسلاماقیلا بئله بیلمه کیشی‌سن
شرط مردی هنر و فضل و سخاوتدی خروس
دین و تقوا کیشیده عمده شرافتدی خروس
هئچ ایشون یوخدی فقط شام و سحر قوقولوقو
داش یامانسین یوزیوه دینمه زَهَر قوقولوقو
سنی چونبتمه دوتیدون نه خبر قوقولوقو
سنه بو کلمه‌نی اوّلده کیم اورگتدی خروس
فارسیدی ترکیدی یا رمز و اشارتدی خروس
سسون ازبسکه دوشوب بینیمه بینیم قره‌لوب
کر اولوبدور قولاقیم پرده‌نی سس چونکه دلوب
من اوزوم هئچ بابا همسایه‌لریم تنگه گلوب
گئجه شیرین یوخویا قونشودا حسرتدی خروس
سالموسان زحمته خلقی بو نه عادتدی خروس
دیلیوی لال ائله یات بانلاماقین آت داشینی
ایمدی حق سؤز دیه‌نین فوراً اوزللر باشینی
هر کیمون چیخسا سسی تئز پشیروللر آشینی
سنون هر بیر ایشون از روی جهالتدی خروس
بو نصیحتلری گوش ایله غنیمتدی خروس
سنده آت باشیوی یات خلق یاتوبلار سنه‌نه
دینی دیناره دوتاخ جمله ساتوبلار سنه‌نه
حقّله باطلی گیرم که قاتوبلار سنه‌نه
سنه‌نه خلقین ایشی جُرم و جنایتدی خروس
سن که قاضی دگوسن بو نه قضاوتدی خروس

بیرده بوندان صورا دیواره داما دیرماشاسان
کسرم نسلیوی دورّام ائله وورّام آشاسان
نقدر واردی بو دل سنده اوغول پیس یاشاسان
آجی دل باعث ایذای جماعتدی خروس
مردم آزار اولانین اجری هلاکتدی خروس
بوینوی دوز دوتوسان شاخلانیسان مثل آقا
مختصر اوز وئرورم تئز سوخولورسان اوطاقا
دویدی قارنون دوریسان فوری تویوق پسلاماقا
کیشینی ضایع ائدن قوهٔ شهوتدی خروس
بو صفت جامعه‌ده عین قباحتدی خروس
سنی من بانلاماقا آلامیشام مختصری
بانلاما وئرمه عزیزیم منه بو دردسری
ایمدی بیر عصریدی هئچ بانلاماقین یوخ اثری
باخوسان هر طرفه رادیودی ساعتدی خروس
کهنه عادتلری بوشلا بو نه غفلتدی خروس
بس دگول آی گؤزی دونبا سحر آخشام یی‌ییسن
دوریسان اویناماقا خلقه تِرینگه دی‌ییسن
سنده بو بوینی یوغون کیمسه نه‌لردن بیریسن
مفته‌خورلوق ندی آخ بو نه بطالتدی خروس
کیشیه کسب ائلماق عین شرافتدی خروس
نییه بی‌وقر ائدیسن خلقین ایچینده اوزیوی
بوشلا بسدور ائشیدن یوخدی گورورسن سؤزیوی
قولاقون کار ائله لال ائت دیلیوی یوم گؤزیوی
سوله‌مز باشه خطر یوخدی سلامتدی خروس
خوش او شخصه که دیلیندن هامی راحتدی خروس

تویوقون اوستونه آنجاق هی اسیرسن جوشوسان
پیس آداملار کیمی دوت‌بش خانمی جوت قوشوسان
او طرفدن آلیسان هی بو طرفدن بوشوسان
هر یانا یوز چوویرورسن سنه عورتدی خروس
نه کبین واردی نه صیغه بو نه بدعتدی خروس
من بیچاره که سینّیم بوگون آتمشدان آشوب
بیر ایلان خدّگیمه یرمی یاشیمدان دولاشوب
نه ئولور نه ال آچور جانیمه قیر تک سوواشوب
گئدرم هی ائوه گورّم که سلامتدی خروس
آغاروب باش گؤزی ئولمور عجب عورتدی خروس
کسیسن هی تویوقون یانینی قِقّیلدییسان
او یوموتدور گئده بس سن نیه نِقّیلدییسان
گوج دوغان بوینونادی سن نیه زِقّیلدییسان
ماماالقدا باشارورسان بو نه خصلتدی خروس
دوغریسین سویله گوراخ بوندا نه حکمتدی خروس
بیرده سن مؤلره دیرماش اوزومه وور الیوی
باشووین قانینه الوان ائلیوم سقّلیوی
سؤزه باخ بانلاما بیرده آدام اول کس دیلیوی
قونشولار عذریوی ایستولله جسارتدی خروس
منی رسوا ائلدون سن بو نه صنعتدی خروس
گاه اوچورسان داما دیواره بالام قوش دگیسن؟
گه یره نقب وورورسان دی گوروم موش دگیسن؟
گه دوروب بانلیوسان آی گئده بایقوش دگیسن؟
نئچه حیوان دی گوروم نطفه‌وه شرکتدی خروس
هرَه‌سیندن سنه بیر خصلت امانتدی خروس

گورنه بوزبوز باخوری اوینادیری گؤز قاشینی
دەلی شیطان دییوری اوز بو خبیثون باشینی
اهل عالم بولور اوغلوم نَنَوین اویناشینی
ذاتی ناپاک اولانین شغلی شقاوتدی خروس
چون زنادنسن اودور فکرون عداوتدی خروس
جوجەلیقدان بولیسن هئچ نقدر دَن یمیسن
هر یِیَنده اوچ اوویچ بوغدانی بیردن یمیسن
سنی دوتسون چورەگیم وار یوخومی سن یمیسن
ائتمیشم من سنه هر گونه کرامتدی خروس
حقّیمی بولمدون اولسون نه خباثتدی خروس
پیس آدام تک نه طمعکاریسن ای مرد عوام
باسیسان هر نه گلور قارنووا مردار و حرام
بیلمیسن رشوەدی یا نفعه ربا لغو و قوام
یدیقون نجس ایشون حمل به صحّتدی خروس
چوخ مبارک بودا بیر تازه شریعتدی خروس
ییوسن اوردا نجاست وئروسن بوردا اذان
اوردا مشروب ایچیسن بوردا اوخورسان قرآن
وای سنون حالیوه حکم ایلسه خلاق جهان
نوریله ظلمتی هر کیم قاتا مرتددی خروس
حقی ناحق ائدەنین بهرەسی لعنتدی خروس
گاهی قورت‌تک اولوسان گاهی قویون‌تک ملیسن
گیریسن هر دونا هئچ بیر ارییورسن ئولیسن
سالیسان صورت شرعه هر ایشی روفەلیسن
بو نه تزویر و ریادور بو نه حیلتدی خروس
گئده اسلام آدی یوخسا سنه شهرتدی خروس

جانیمه دویدوم آپارّام سنی صابّاح ساتارام
خیریوی ایستمه‌دیم داشیوی بیر یول آتارام
بیر دویونجا آتارام باشیمی راحت یاتارام
نظرون ایمدی که بو ملته خدمتدی خروس
اوزگه ائوده گئت ائله بوردا کفایتدی خروس
کسرم باشیوی صابّاح داخی دویدوم جانیما
باسارام بارداقا چوخدا منی عاجز تانیما
احترامیله «کریمینی» چاغیرّام یانیما
دییرم گل یی عزیزیم دیزه طاقتدی خروس
یاخشی معجونیدی اعصابیوه قوّتدی خروس

خروس دیور

یوخومش سنده هئچ آثار نجابت خان‌عمو
نییه بیر بیله وورروسان منه تهمت خان‌عمو
بو ایشیمدور منیم ایستر وورااسان وورمیاسان
بانلارام من به جهنّم دوراسان دورمیاسان
ساعتین زنگینی ایستر قوراسان قورمیاسان
بو اذان وئرماق اولوبدور منه عادت خان‌عمو
قدریمی یاخشی بولر اهل عبادت خان‌عمو
هر آدام اوز ائوینون قبله‌سینی یاخشی قانار
منه نه یارقلی بیگ تازه یاتوبدور اویانار
بو گئجه بیله چیغیرّام سسیم عرشه دایانار
یوخدی باکیم ائده‌سن هر نه سیاست خان‌عمو
ساتاسان سات کسه‌سن کس ندی صحبت خان‌عمو
اَیمرم اَیمه‌میشم ایمدیه‌تک بیر کسه باش
سایمارام من آقا اولسون یا خانم یا قره‌واش
ایستر هیسلن یا آجیخلان منه پرت اول یا ساواش
آلاسان یا آتاسان حبّ خیالت خان‌عمو
ائده‌بیلمز منه بیر کیمسه جسارت خان‌عمو

بئله فکر ایلمه بیجا دوروورام بانلیورام
خواب غفلتده اولان شخصیلری دانلیورام
آغزیوی آچماق همان مقصدوی آنلیورام
دوتوب از بسکه سنون قلبیوی ظلمت خان‌عمو
ائدیسن خدمتیمی فرض خسارت خان‌عمو
نه اَر آرواد دلی تک ال قولوزی تولیوسوز
بیری حق سؤز دانیشاندا نیه بس هولیوسوز
گونده بیر حربه کسوب خنجروزی سولیوسوز
هانی منده او لیاقت او سعادت خان‌عمو
حق سؤز اوستونده ایچم جام شهادت خان‌عمو
بیرده ارباب دئمرم سن کیمی بیر حُدّولیمه
بیلمدون خدمتیمی اجریمی وئردون الیمه
گوزین اوییام بیری توهین ائلسه سقّلیمه
گینه بو باره‌ده قویدوم سنه حرمت خان‌عمو
صبریدور آرتیران انسانه شرافت خان‌عمو
بیرده بو سقّلی من که پولونان آلمامیشام
خلقتی‌دور صورادان اُلگوجولن چالمامیشام
منتها چوخدا گوبگدن آشاقا سالمامیشام
بودی آرواد کیشیده عمده علامت خان‌عمو
اولماسیدی بو سچیلمزدی اَر عورت خان‌عمو
کیشی من قوقولوقو سویلمیرم اوز باشیما
تَبعیّت ائدیرم عرشیده‌کی قارداشیما
گور کیمه سؤز دییورم منده کول اولسون باشیما
آخ هاچان سن اوخودون منطق و حکمت خان‌عمو
اولاغا بلبلین آوازی نه لذّت خان‌عمو

قانماسان بانلاماقین سن هله معناسی ندور
فارسیدی ترکیدی یا رمز و معماسی ندور
یا گوراخ بانلیانون عمده تمنّاسی ندور
منه بو وردی وئروب پیر طریقت خان‌عمو
عین معنانی بولر اهل حقیقت خان‌عمو
بئله بیلمه خروسام یاخشی پیسی آنلامورام
سؤز دلور قارنیمی بیهوده چیخوب بانلامورام
منتها سن کیمی هر بیر ایشی سامانلامورام
سؤزی یوزده دییورم اولمیا غیبت خان‌عمو
آیهٔ غیبته باخ بیر گوتور عبرت خان‌عمو
کیشیده شرطیدی اوّلده دئدون جود و سخا
سنده دریادی ماشاءاللّه کرم و بذل و عطا
بوش یولا سالماسان اصلاً قاپووا گلسه گدا
قویاسان آوجونا بیر پاسلی پنابت خان‌عمو
ایکی ساعت ائده‌سن طعن و شماتت خان‌عمو
قونشولاردان دی گوروم هانسی دادوبلار دوزوی
ائله آنجاق گَلَنه گورسدیسن بوینوزیوی
چوخی گوزلور ئوله‌سن تا گلوب آلسین قیزیوی
سنده که واردی بو املاک و بو ثروت خان‌عمو
اولاجاق بولمورم آخر کیمه قسمت خان‌عمو
کیشی سن قونشویا مندن بتر آزار ائدیسن
آچیسان رادیونی بیچاره‌نی بیدار ائدیسن
گاه آتورسان سسیوی باشیوه داردار ائدیسن
نئجه سس اَنکَرالاصواته اشارت خان‌عمو
سس دئمه صور سرافیلدن آیت خان‌عمو

داخی بوندان بویانا آغزیمی واللّه یومارام
ناشی شاعر کیمی بیر گوشه‌ده فکره جومارام
قویسالار اوز باشیما بیرده تویوق پسلامارام
جانی سالم قوناقا ائتمز اذیّت خان‌عمو
یاخشی تمثیل ووروب اهل فصاحت خان‌عمو

گورموشوخ رسمیدی عورت باشینا چادر آچار
ائوده نامحرم اولاندا اوتانار فوری قاچار
نه که مین نازیله هر بیر دله مین تیر ساچار
قانماز عالمده نه‌دی عصمت و عفّت خان‌عمو
چارشاب اوتماقی بولر کوچه‌ده بدعت خان‌عمو

عمو بیجا یره من قویروغومی دیکلمرم
بو اوشاقلار منی اینجیتمسه دیمدیکلمرم
قزیوین منلن ایشی اولماسا چیمدیکلرم
هانسی ساعت که گوروللر ائوی خلوت خان‌عمو
منی پیس یولاّرا ایلولّه دلالت خان‌عمو

دی گوروم هئچ بو قفسدن منی آزاد ائلدون؟
قالدیم اوچ گونلریله آج منی هئچ یاد ائلدون؟
سن هاچان بیر فریک آلدون منی داماد ائلدون؟
اوزه چکمه منی چوخ ائتمه ملامت خان‌عمو
سؤزی بی‌پرده دئمز اهل متانت خان‌عمو

هر کس اوز اوغلونی ائولندیره وقتینده اگر
شایع اولماز نه لواط و نه زنا فتنه و شر
ازدواج ائتماقا مجبوریدی بو نوع بشر
نه تک انسانیده‌دور قوهٔ شهوت خان‌عمو
هامی مخلوقیده وار بوندا شراکت خان‌عمو

بابا من نیلیم عیالون قوجادور یا که جوان
بوشا بیر نازلی نظافتلی قیز آل دوزلی مامان
ایکیسین آل اوچون آل وار عمو کیسونده قران
انکحوا آیه‌سینی ایله تلاوت خان‌عمو
وَ عَلَیکُم بِبَکائِر اونا قوّت خان‌عمو
بیری چوخ آرواد آلا جرمی مگر حددن آشار
بشین آل آلتیسین آل ساخلاماقین لیک باشار
اَر اَر اولسا خانم اوسته هم اَسَر همده جوشار
کیشیده اولماسا گر جنبهٔ غیرت خان‌عمو
اونی سایماز خانمی ائتمز اطاعت خان‌عمو
من سنون تک خانمی بوشلامارام اوز باشینا
ساتدیق آت‌تک باخا هر گون یوز آدام دیش باشینا
سحر آخشام خیاباندا قوشولا تای توشینا
وئره دائم اوزینه مین جوره زینت خان‌عمو
آد منیم اوزگه‌لریله ائده صحبت خان‌عمو
دانلاق آلتینده چوروتدون منی اشک کیشی سن
داش دوشیدی باشووا آی گئده سنده کیشی‌سن؟
دده‌مین قبرینه گاهی س... گه ا....
بیر توکوم بیر سوموگومدور توکولوب اَت خان‌عمو
ئوله‌سن گور بئله ساخلالاّ رعیّت خان‌عمو
بیر اووج بوغدا سپنده منه یوز منّتیله
توکولور سرچه خزان یپراقی تک سرعتیله
داغیدولاّر گینه من آج قالورام حسرتیله
چیخورام دهلیزه بلکه گوره کلفت خان‌عمو
من زاره ائده تا بیرجه حمایت خان‌عمو

منی گورجک گورورم دوردی اوشاقلار ایاقا
سس سسه وئردیله قویما بچه گیردی اوطاقا
توکولور اوستومه احمد، خانعلی، ممّد آقا
چال گئده قویما قیام ائتدی قیامت خان‌عمو
دیه‌سن ایله‌میشم بیر یکه سرقت خان‌عمو
بیرده سن هر نه تاپورسان وئریسن بال کری‌یه
گتورورسن یدیدیرسن بو کور اولموش قَری‌یه
منده واللّه وئریرم تاپدیقیمی آغ فَری‌یه
یوخدی منده او قساوت او لئامت خان‌عمو
اوزگه‌لر تک ائدم اوز قارنیما خدمت خان‌عمو
ساخلیانمیرسان عزیزیم داشیمی آت قوتولوم
باشیمی کس توکومی یول قانیما بات قوتولوم
گلموسن تنگه الیمدن دور آپار سات قوتولوم
دویموشام جانه داخی منده حقیقت خان‌عمو
گوتورولدی آرامیزدان او صداقت خان‌عمو
یازیقام سالما منیم جانیمی چوخ واهمییه
نه اولوب گونده اوتوز یول ال آتورسان قَمییه
بولورم من بو ایش آخر دوشه‌جاق محکمییه
وئرمیشم ذاکره اوّلده وکالت خان‌عمو
ائده بو ایشده گرک یاخشی قضاوت خان‌عمو
ای «کریمی» سؤزیوون ظاهری گر مسخره‌دی
باطناً نسبتی فرمایش پیغمبره‌دی
لیک آغارماز یوماقیلان او کِلیم که قره‌دی
هر کیمین اولسا ضمیرینده خباثت خان‌عمو
بهره وئرمز اونا ابلاغ نصیحت خان‌عمو

شاعرین مکالمه‌سی

حُسن رویون صنما خانهٔ ایمانی ییخار
تیغ ابروی کجون طاق کلیسانی ییخار
اوز حریفون تانی ای دلبر گوساله شکم
منم اول شیر که نعره‌م صف میدانی ییخار
فنّ دعواده بوگون رستم یکدست منم
مکر و حیله‌م اونی بول رزمیده شیطانی ییخار
کیم منه گلسه قوناق آج گئدر ای بیچاره
لقمه‌مین رعبی ازل حمله‌ده مهمانی ییخار
اژدهای طمعیم سالسا نفس نُه فلکه
لوح و عرشی داغیدوب گنبد مینانی ییخار
قارنیمون لنگرینی سالسام اگر یر یوزینه
گاوماهینی اَزَر عالم امکانی ییخار
شیر برنج اوسته اگر پنجه آچام شیر کیمی
تیتریوب مجمعه‌لر کاسهٔ آیرانی ییخار
حمله‌ور اولسام اگر شوربویا بهرام صفت
دولمانون باغری دونر قانه قازانچانی ییخار
ال آتوب قبضهٔ کفگیره یوگورسم پولووا
کاسه بشقابه دگر نیمچه نمکدانی ییخار
گلسه جولانه اگر مجمعه‌ده بوقلمون
روبه نفسیم ائدوب حمله او حیوانی ییخار
دوگی اوستوندن ائدوم کهلیگی بیر نوعی شکار
ایله‌بول شیر چیخوب قافدن عنقانی ییخار

ائلسم صول الیمی تکیه یره وقت ناهار
لنگر دست چپیم صفحهٔ غبرانی ییخار
آغزیمی آچسام اگر چکسم ازل بسم‌اللّه
مدّی بیر خنجر اولوب قاف قوویرمانی ییخار
تکه‌مون کولگه‌سی گر ایلسه افلاکه عروج
ابر تک تیره قیلوب مهر درخشانی ییخار
سفرده‌ن چکمرم ال تا نقدر دویمامیشام
دویماسام هجو ائدرم صاحب احسانی ییخار
ییخارام برّهٔ بریانی رشادتله یره
نئجه کی حضرت آدم یره حوّانی ییخار
او ساتوب جنّتی بیر بوغدایا من بیر قارینا
بو فراسته اوغول نیلوری رضوانی ییخار
الده گر تیغ شرر حمله ائدم قارپوزا من
دیه‌سن شیرخدا مرحب ترسانی ییخار
گاوی ماهیدن آیورّام چکرم شیشه اتین
اوکوز ئولدورماقیمون وحشتی دنیانی ییخار
ییخارام من هامونی لیک بو ماه رمضان
چوخ تعجّبدی منیم تک یل هیجانی ییخار
گئجه هر قدری ییندن صورا گوندوز آجیرام
بئله گئتسه بو اوروجلوق من نالانی ییخار
بو رشادتله که ذاکر ائلیوب عزم جدال
رستم و زال زر و سام نریمانی ییخار
کیمدی فردوسی نه سعدی نه «کریمی» نه ذلیل
لقمه‌مون کولگه‌سی عنقا کیمی «شیدانی» ییخار

جواب

اگر مأمور ائدم بیر فوج دندانی آقام جانی
نه شهرستانی تاب ایلر نه دهقانی آقام جانی
قوای نِفسیله سالسام نفس قُلاّب کونینه
گتورّم لرزیه کوه و بیابانی آقام جانی
یولوم فردوسه دوشمز تا چکیم حوریلری کامه
قویام حسرت وصال یاره عیسانی آقام جانی
یییَم هر نعمتی که خلق ائدوب فردوسیده خالق
قویام آج بوذر و مقداد و سلمانی آقام جانی
اولیدی کاش دنیاده عسل ارزان چورک مفته
ائدیدیم دوغراما دریای عمانی آقام جانی
کسوب اون‌بش گامش بیردن باسیدیم بیر قازان ایچره
گلوب سیئر ایلییدون سنده شوربانی آقام جانی
تاپولمور بیر بویوک چایدان سالیدیم یدی واگون چای
ایچوب سیراب ائدیدیم روح عطشانی آقام جانی
زبسکه ائتموشم عادت دوگی اوستونده تیهویه
گوگل تیترر گورنده گویده قارقانی آقام جانی
کیمون وار جرأتی قویسون قدم آیا بو میدانه
چوویرّم باشینه یاغلی قازانچانی آقام جانی
کیمون وار اقتداری تا منیله باشباشا قویسون
ووروم باشینه اون‌سکز یومورتانی آقام جانی

منه اوز قارنوی تعریف ائدیرسن لیک غافلسن
قارین فکر ایلسون بیر خردا انبانی آقام جانی
سنون قارنون دولار بش قرص نانیله مسلّمدور
منیم قارنیمدا وار بیر بحث طولانی آقام جانی
قارین فرض ایلمه غازین دور باخ بیرجه قاموسه
قویوب حیرتده یکسر اهل معنانی آقام جانی
مفصّل بیر بیاباندور صباح و شامی یکساندور
و یا بیر چاهدور مخفیدی پایانی آقام جانی
یاتوبلار یان یانا یکسر حلال اللّحم حیوانلار
اولوب بیچاره‌لر مدتدی زندانی آقام جانی
وئروب قارنیمدا بیر مال میدانی تشکیل حیوانات
کبابی چوخ یمیشدیم بو زمستانی آقام جانی
منیله عزم جنگ ائتمه منی فرض دبَنگ ائتمه
منم بو شهریده فردوسی ثانی آقام جانی
صلاحون اولسا صلح ایله سلاحون آت سلامت یات
اولوب تسلیم موقوف ایله دعوانی آقام جانی
دوشیدی چنگیمه آدم یییدیم هر چه باداباد
قویاردیم اَر یوزینه حسرت حوّانی آقام جانی
اوروجلوقدان هراسیم یوخ آیورّام باشینی تندن
اوغولسوز قویّام آخر ماه شعبانی آقام جانی
«کریمی» شاد و خرم اگلش ایوان فراغتده
قزات منقالی چک شیشه بادمجانی آقام جانی

یوخودا

گئجه گوردوم چکورم قهوه‌ده قلیان یوخودا
نئجه قهوه دیه‌سن رشگ گلستان یوخودا
بیر یانا دوغرامیشام تریاکی بیر زیر دولوسی
بیر طرفده گُل آچوب منقل سوزان یوخودا
چینی بشقاب بالینان قیماقی اوستونده قاشق
بیر طرف شیرهٔ افیون ایکی فنجان یوخودا
آلموشام چوبهٔ وافور اله چون رستم زال
بیر حریف آختاروارم لایق میدان یوخودا
چکورم هی، ایچورم چای، گولورم های باسورام
یوز وئروبدور منه بیر بهجت شایان یوخودا
بیر مفتش او زمان عیشیمی برهم ائلدی
ملک‌الموت کیمی اولدی نمایان یوخودا
گیزلدوب منقلی تئز حوقّانی سوخدوم جیبیمه
منی گورجک قاشین اویناتدی او شیطان یوخودا
قورخودان تئز چاغیروب یانیمه تعظیم ائلدیم
اونا قیسدیردیم ال آلتی، ایکی تومان یوخودا
دئدیم همشهری اماندور بونی سن وئر چلووا
منیم افکاریمی پوزما سنی قرآن یوخودا
دئدی اوغلان سفیه اولما من اوزوم نشئه‌چییم
باغلا تئز بیرجه باش اوندان چکیم الان یوخودا

چکدی بیر باش دئدی وای کیمدن آلوبسان بو پوخی
بو نه تریاکدی چکورسن گئده حیوان یوخودا
دئدیم اوغلان آلورام مثقالین اون‌بیر تومنه
چوخلی تعریفله وئرمیش بونی «گوگان» یوخودا
دئدی بوندان بویانا تریاک آلاندا منه دی
ایکی توماندا بازاردان وئریم ارزان یوخودا
دئدیم هاردان گتورورسن دئدی آهسته دانش
گوریسن خورنا چکوللر هامی یکسان یوخودا
من اوزیم تریاکیم هم ساتارام هم دوتارام
بولمز اسراریمی بیر کس هامی بی‌جان یوخودا
مشهدی، حاجی یاتوب تاجر و اهل کسبه
کربلائی یوخودا بیگ یوخودا خان یوخودا
اوندا آچدیم گؤزیمی گوردوم اولوب وقت سحر
یوز وئروبدور بو عوالم منه پنهان یوخودا
دئدیم آقای «کریمی» ندی تعبیری بونون
دئدی چوخ شخصی بوجور آلاّدی شیطان یوخودا
آج تویوق یاتسا عزیزیم یوخودا داری گورر
منده دائم گوره‌رم حوری و غلمان یوخودا
یوخلاماقدان ندی منظوری بو بیچاره‌لرین
بو قدر صرف ائلمز عمرینی انسان یوخودا
آچ گؤزون بسدی داداش دوردی یاتانلار هاموسی
بیزی خلق ایلمیوب خالق سبحان یوخودا
آت بو یورقانی باشوندان یتیشوب وقت ناهار
بولمورم آخ نه گوروب ملت ایران یوخودا

آی جانیم بیر یاخاسیندان یاپیشون سیلکه‌لیون
بلکه رحلت ائلیوبدور بو مسلمان یوخودا
دولتین قصدی بودور ملّتی بیدار ائلسون
ملت امّا قوتارور عمرینی یکسان یوخودا
ای گؤزوم عصر ترقّیدی تمدّنده یاشا
وقتوین قیمتی وار ایلمه ارزان یوخودا
بولموروخ هئچ گونومیز هاردا چیخور هاردا باتور
سحر آخشام یوخودا یای و زمستان یوخودا
گئدیرم حجریه بالمرّه یاتوب دادوستد
گلورم منزلیمه قیز گلین اوغلان یوخودا
باخورام مطبخه آشپز یخیلوب خورنا چکور
قاب قازان مجمعه کفگیر و نمکدان یوخودا
اوخویور قارنیم آجیمدان گیریرم تئز یریمه
یاتورام بلکه گورم برّهٔ بریان یوخودا
شاعرین لقمه‌سی آرتوخ دوشوب حتماً بو گئجه
سرسمیله دانیشور هرزه و هذیان یوخودا

غزلیات

ای دل از دست مده دامن دلدار، دگر
که میسّر نشود وصل چنین یار، دگر
همه شب باز نباشد در میخانهٔ عشق
در کف ما نشود بادهٔ گلنار، دگر

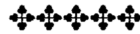
بوسه زن بر لب معشوقه محالست چنین
مجلس یار شود خالی از اغیار، دگر
عید نوروز دل افروز نباشد همه روز
سبز و خرم نشود صحنهٔ گلزار، دگر
عمر خواهد که رسد باز مه اردیبهشت
بلبل آید به چمن بر سر گفتار، دگر
جهد کن کام ستانی ز عروسان چمن
لب جانان بمک اندر لب انهار، دگر
غنچه اینگونه نخندد به رخ بلبل زار
چشم نرگس نشود دیدهٔ خَمّار، دگر
سنبل افشان نکند طرّه چو گیسوی نگار
سر به بالا نکشد سرو سمنبار، دگر
ژاله در چهرهٔ گل چون عرق اندر رخ یار
سزد ار طعنه زند بر دُر شهوار، دگر
دستهٔ لاله چو لاله به کف لاله‌رخان
شده آغشته به خون چون لب دلدار، دگر
ره چاره به رخم بسته شد از چارطرف
زان خط و خال و رخ و زلف سمنبار، دگر
خوش بخواب ای دل مسکین به خم زلف نگار
که چنان خواب میسّر نشود بار دگر
ای «کریمی» به دل یار نبخشد اثری
آه شبگیر تو و نالهٔ اسحار، دگر

گل سوری

ای که روی تو بُود ترجمهٔ سورهٔ نور
گوهر عشق تو از کف ندهم تا دم صور
قصّهٔ زلف تو کوته نکنم تا دم مرگ
چشمم اندر سر کوی تو بود تا لب گور
اَرَنی گو همه در کوی تو سرگردانند
صد کلیمی شده بر خاک در این وادی طور
گر ببینند جمال مَهِ تو جنّتیان
حوریان جمله به پابوسیت آید ز قصور
سزد از بخت من آن خال سیه گیرد باج
غنچهٔ لعل لبت طعنه زند بر گل سور
روضهٔ خلد برین خانهٔ وصلست مرا
دَهنت آب طهور است و لبت جام بلور
ای دل از دوری معشوقه دل افسرده مباش
که خداوند کریمست و رحیمست و غفور
دوش بودم به درش سر ز در آورد برون
گفت کای عاشق شوریده چه شور است و نشور
گفتم از عشق تو دیوانه شدم چاره بساز
گفت پابستهٔ تقدیر و قضا باش و صبور
ساقی بزم جهان جام جهان‌بین جم است
باز گو قصّهٔ جمشید چه‌سان بود و چه طور
ای «کریمی» پس این پرده بسی شعبده‌هاست
صبر کن بین که چه‌ها می‌کند ادوار دهور

مکالمه با گربهٔ خیانتکار

سنده یوخ ذرّه‌جه انصاف و مروّت پیشیگیم
منی هر گون قویوسان شوربویا حسرت پیشیگیم

اوزووه بو ائوی فرض وطن ایله منی شاه
گور نه اعزازیله اکرامیله ساخلور سنی شاه
تاپشوروبدور سنه یاغی، پنیری، قیله‌نی شاه
سنده انصاف ائله گل ائتمه خیانت پیشیگیم
بو قدر مملکته وورما خسارت پیشیگیم

بو اوشاقلار مامانیم جمله‌سی کلفتدی منه
بولاری دیشلمه جرماخلاما توهیندی سنه
قاپوسان تئز وئرورم اللرینه هر نَمنه
نقدر سنده مگر واردی قساوت پیشیگیم
وئرمیوبلر سنه هئچ درس صداقت پیشیگیم

نیلیوم بس هایانا آزدیرورام تئز گلیسن
منه یالتاخلانیسان قویروغووی سیلکلیسن
خائن آرتوخ یاشاماز سن که گوروبسن بیلیسن
خلقین آذوقه‌سینی ایلمه غارت پیشیگیم
وار قباخدا دئموسن روز قیامت پیشیگیم

بس دگول بو، نقدر دردسرون وار چکیرم
ووریسان سندیریسان هر ضررون وار چکیرم
دوزوسن قویروغوا اللی ارون وار چکیرم
سن که بیر بیله وئرورسن منه زحمت پیشیگیم
اوزگه‌لر نازیوی چکمز ایکی ساعت پیشیگیم

من سنه آرخایین اولدوم مارالیم ائو ائشیگی
یاتما بسدور بو یوک اوستونده چیخوب چک کشیگی
منه بیر سؤز دئدی آخشام حاجی سیفین پیشیگی
اصلی وار یا که وورو‌بدور سنه تهمت پیشگیم
قویموسان موشلارینان شرط رفاقت پیشیگیم

گؤزی چیخمیش ییوسن یاغ قره‌نی یاللانیسان
یاتیسان کرسیده هی ایستی وورور حاللانیسان
موشلارین هر نه یالان وعده‌سینه آللانیسان
زهرمارون اولا بو نازیله نعمت پیشیگیم
قانمیوبسان نه تعصّب و نه غیرت پیشیگیم

دیشلوسن هی بو یازیق ملتی جرماخلیوسان
س... هی پ... اوستینی تورپاخلیوسان
داش یامانسین یوزیوه یاخشی‌جا ائو ساخلیوسان
باشووا دگسین اوجور حفظ و حراست پیشیگیم
نه قاتق قالدی نه قیماق و نه شربت پیشیگیم

سن گرکدور گئجه‌لر صبحه کیمی یاتمیاسان
بو ائوی موشلارا بیر قاش پنیره ساتمیاسان
ایت کیمی هر گلنه قویروغون اویناتمیاسان
بیر نفس وئرمیه‌سن موشلارا فرصت پیشیگیم
اولمیا موشلارا بیر لحظه فراغت پیشیگیم

هر کسون بیر تکه‌سی واردی الیندن آلیسان
ییوسن بوغلاریوی یاغلیسان آغزون یالیسان
یره بیر شیئی قویورام سیندیریسان یا جالیسان
ائدیسن هر گئجه مطبخده ضیافت پیشیگیم
باری بیگانه‌لری ایلمه دعوت پیشیگیم

بونی بیل خائن دولت گج وتئز خوار اولاجاق
وطنه کج باخان آخرده گرفتار اولاجاق
ملّتی اینجیدن هر ظلمه گرفتار اولاجاق
ایمدی که سن ائدیسن بوردا ریاست پیشیگیم
قویما الدن گئده میزان عدالت پیشیگیم

بوینی سینمیش سنی من ساخلامیشام موش دوتاسان
نه که اوز جوتگاهمیزدان سوخولوب قوش دوتاسان
منی بدبخت ائلیوب اوز گونوی خوش دوتاسان
اثر ائتمور سنه بیر بیله نصیحت پیشیگیم
نقدر واردی کُمونونده خباثت پیشیگیم

تله قوردوم گئچن آخشام که دوتام هر گله‌نی
اَتین اوتدون سورودون نم هارا سالدون تله‌نی
منی‌ده آروادیدا تنگه گتوردون علنی
گونده انصافیدی شامسیز یاتا کلفت پیشیگیم
بیر بولوک عورت اوشاق دادمیالار اَت پیشیگیم

قویما بیگانه‌لر آگاه اولا اسراریمیزه
گئجه‌لر قویما بو موشلار گیره انباریمیزه
تاپا ال بوغدامیزا، آرپامیزا، داریمیزه
نخودی، ماشی، برنجی، ائده غارت پیشیگیم
یخدی موشلار ائویمی ایلمه غفلت پیشیگیم

داش دوشیدی باشووا هریان اولوب موش یوواسی
دلینوب سقف سراسر دیه‌سن قوش یوواسی
کرسینون آلتی اولوبدور باشاباش موش یوواسی
قره پرده قالا بو قدّ و بو قامت پیشیگیم
اوز ایشوندن چکیسن بیرجه خجالت پیشیگیم

هی یوک اوسته اوزانوب خورخور ائله یوم گوزیوی
گلسه شِقّلتی اویاندان بویانا دوت یوزیوی
قورخورام بیر گئجه موشلار تورا سالسین اوزیوی
سنده که وار بو رشادت بو جسارت پیشیگیم
ئولدیرولّر سنی قویمازلا سلامت پیشیگیم

سن گرک یاتمیاسان هر گئجه بیدار اولاسان
موشلاری محو ائده‌سن عاقل و هشیار اولاسان
بو نه ایشدور سنی پیس درده گرفتار اولاسان
یوخودان گؤزلرون آچ بیر نئچه ساعت پیشیگیم
دور اياقه منی‌ده باسدی کسالت پیشیگیم

گئچن ایل قویروغووی کسدیله باک ایلمدون
ایپ سالوب خِدّه‌گیوه آسدیلا باک ایلمدون
الیوه بوینووا داغ باسدیلا باک ایلمدون
منی همسایه‌لر ایلولله ملامت پیشیگیم
نییه ائتدیم سنه من اوندا حمایت پیشیگیم

گئجه اولجاق گورورم موشلار آلوب ساق سولومی
بیری بارماقیمی چینور بیری دیشلور قولومی
سوخولور بعضی جیبیمدن چیخادور پول مولومی
بیری باشلور باشیمون اوسته ظرافت پیشیگیم
سنده پیس پیس یاتیسان کرسیده راحت پیشیگیم

اوزیوی یاخشی دوتوبسان پلووا یاغ قری‌یه
کوکیه، فرنییه، قیماقه، پنیره کری‌یه
جوجییه، کهلیگه، پیشمیش تویوقا، کوک فری‌یه
بیری که ائتدی بو نعمتلره عادت پیشیگیم
اوندا اولماز داخی موش دوتماقا حاجت پیشیگیم

قویموشام من سنه بیر جیره اوزوم شام و سحر
راضی اولسون بابا واللّه سنی چوخ یاخشی گورر
نه دگر باشیوه باشماق تایی نه چوب و تبر
من وئرن جیریه گل ایله قناعت پیشیگیم
آرامیزدان گوتورولسون بو عداوت پیشیگیم
جان یتوب خدّه‌گیمه بیر نئچه گونده دوزه‌رم
گورسم افراط ائلدون باشیوی دیبدن اوزه‌رم
چوماق آلتیندا سنی کُفته‌دن آرتوخ ازه‌رم
ائدرم من سنه بیر یاخشی سیاست پیشیگیم
هاردا بیر اوغری پیشیک وار ائده عبرت پیشیگیم
گئده‌رم ایندی «کریمینی» خبردار ائده‌رم
سنون احوالیوی بیربیر اونا اظهار ائده‌رم
قَدحوی قُبحوی نظم ائتماقا وادار ائده‌رم
بو قضایا اولی بیر دوزلی حکایت پیشیگیم
گئده‌روخ بیز قالار امّا بو کتابت پیشیگیم
هامی مجلسده اوخور اهل ظرافت پیشیگیم

اوغلوم قولاق آس خائن آدامدان کشیک اولماز
آزدیر باشین اک اوغرو پیشیکدن پیشیک اولماز
آرواد که گناهی پیشیگین بوینونا آتدی
بدبخت اولار آخر کیشیه ائو ائشیک اولماز

جواب دادن گربه

من نیلمیشم بیر بئله دانلورسان عزیزیم
بسدور نیه بایقوش کیمی بانلورسان عزیزیم

ختم ایله یوز آرخین سویونی بیربیره قاتما
هر بیر ایشی بو ائوده منیم بوینوما آتما
آروادیوه دی قیله‌نی همساییه ساتما
وئردی چره‌گین اون‌تومنه آد منیم اولدی
ووردی جالادی هر نمنه آد منیم اولدی
قیماقی دوتاخ من یمیشم بال هارا گئتدی
کشمش گئچن هفته ایکی حمّال هارا گئتدی
بیر خومچا پنیر قوورزادی بقّال هارا گئتدی
آچدیرما منیم آغزیمی قوی سؤز بئله قالسون
ائولرده بو ایشلر چوخ اولی قوی هله قالسون
بوغدانی قویاخ موش یدی بس قنده نه گلدی
بیر ایله که چای واریدی یخدنده نه گلدی
سن فکر ائله کشف ایلمرم بنده نه گلدی
یاغلی یاوانی هر نه وئریرسن باشا چالما
هر بیر گلنه پیسلمه گؤزدن منی سالما
مطبخده نیون وار من ائدم اوردا ضیافت
بیر بارداق اتوز وار اونیدا گیزلدوب عورت
وئرمور بو ایکی قشلی پیشیکلر بیزه مهلت
هر سؤز دئسه‌لر موشلارین حقّینده یالاندی
چیخ بیر باجادان آنبارا باخ گور نه تالاندی

سیفین پیشیگی ایمدی اوتورمشدی دام اوسته
آنباردا دییوردی آدام آغنور آدام اوسته
چرقت جریلور باش یولونور داش بادام اوسته
بیربیرلرینی سسلور آقام گئتدی گل ایندی
اوغلاندی، خانمدی، قره‌واش، قیزدی، گلیندی
ایشلر وئروری باش تزه‌لقدا مامانیمدان
بهتان دئسم آقا قالیم آواره جانیمدان
یتمیش تومن آلمیشدی بیزیم خرده خانیمدان
وجهینده اودا بیر یکه دوگشی سوغان آلدی
بیر پوط نخود اوچ پوطلیه بیر پود چوغان آلدی
آخشام چاغی اگلشمیشدیم پلّکان اوسته
امّا ائله بیل که اوتوموشدیم تیکان اوسته
گوردوم که شِقّیلتی گلور گرده‌کان اوسته
قلبیمده دئدیم موشدی یقین یِل کیمی گئتدیم
گوردوم مامانیم دشته چیخوب فوری قیتدیم
مدّتدی بو ائوده ائدیرم من سیزه قوللوخ
آیا ائشیدوبسن که ائدم بیرجه چوغوللوخ
امّا منی بو سؤزلرون ائتدی ایکی پوللوخ
ازبسکه دئدون دانلادون آخر جانا دویدوم
صدقیله سؤزین دوغریسینی میدانا قویدوم
جان قویموشام اون‌ایلدی بو ائوده من کولباش
ائتمزدی ائله خدمتی هئچ قارداشا قارداش
نیلیم قوجالیق ایمدی سالوبدور باشیما داش
بیرگون چالا بیلمزدی قاناد قوش باشیم اوسته
ایمدی گورورم فضله سالور موش باشیم اوسته

بیر گون واریدی اوچ موشی بیر اللی دوتاردیم
قویمازدیم آچا ال ایاقین دوتجاق اوتاردیم
ایمدی گؤزیمون نوری گئدوب وقتی قوتاردیم
موش سهلیدی دُوزمزدی منیم جنگیمه رستم
ایمدی داخی فکریم یورولوب بازنشستم
حقّا واریمیش بوللی مصیبت قوجالیقدا
اولمور او جوانلیقداکی حالت قوجالیقدا
انسان ائده‌بولمزمیش عبادت قوجالیقدا
افسوس او گوزل عمری جهالتده گئچیتدیم
صرف ایلمدیم شغلی عبادتده گئچیتدیم
هر دم که دوشردی یادیما روز قیامت
قلبیمده دییردیم هله وار وقتده فرصت
وقتی که قوجالدیم ائده‌رم یاخشی عبادت
ایمدی گورورم وقت فراغتده قوتولدی
سست اولدی عناصر داخی طاقتده قوتولدی
ایمدی داخی منده او گئچن حوصله یوخدی
موش دوتماقا قوش دوتماقا وقتیم هله یوخدی
بیر دکتر اولا دردیمه چاره بوله یوخدی
هر وقت نمازه دورورام دیزلریم آغرور
بیرقدر بیاضه باخورام گؤزلریم آغرور
تاپشور بو اوشاقلار منه آز ائتسون اذیّت
قویسونلا من اوز باشیمه بیر گوشه‌ده راحت-
مشغول اولوم اللّهه ائدیم ذکر و عبادت
خدمت کمرین عیب دگی بئلدن آچام من
اوزگه قاپویا بو قوجا وقتیمده قاچام من

آنباردا کشیک چکماقا چندان هنریم یوخ
با این همه حالت سیزه بیر دردسریم یوخ
بیر ساری پیشیکدن صورا بیر اوزگه اَریم یوخ
امّا خانمون بیر باشی مین اویناشی واردی
سندن صورا بش آلتی نفر یولداشی واردی
بیر گون واریدی اوز اوزیمی منده بَزَردیم
آخشامه کیمی کوچه و بازاری گزردیم
قرخ اللی پیشیک قویروغوما اوندا دوزردیم
بعضی قاش آتاردی منه بعضی ساتاشاردی
دائم منیم اوستومده پیشیکلر ساواشاردی
وار اونداکی حالیم منیم ایمدی مامانیمدا
گویا که منیم مشقیمه دوشمش بو خانیمدا
ازبس بو خبیثون آجیقی چوخدی جانیمدا
نامردم اگر چکسم اونون عیبینه پرده
واه واه نقدر حیله اولورمیش بو بشرده
سن چیخجاقی ائودن گوریسن دوردی ایاقه
تئز گئتدی بزک جعبه‌سینی قویدی قباقه
بیر تازه گلین تک بزه‌نوب دوشدی اشاقه
هئچ کیم باشا دوشمور نئجه گئتدی نئجه گلدی
بیرگون گوریسن یاتدی یوباندی گئجه گلدی
بیجا یره هیسلنمه منیم باشیمی ازمه
گئت سویله «کریمی» چکه بو مطلبی نظمه
یازسین بو سؤزی منتشر اولسون هامی بزمه
بولسونله که هر ائوده خانم وار بو خانم تک
تقصیری پیشیک بوینونا یوکلر مامانیم تک

نامه نگاری

صبا به حضرت جانان ببر پیام کریمی
به کوی دلبر من رو بگو سلام کریمی
ز خون دیدهٔ من مهر زن به آخر نامه
بگو که بی تو چنین است صبح و شام کریمی
دمی که گِل بسرشتند بهر خلقت آدم
زدند قرعهٔ هجران‌کشی به نام کریمی
صباح و شام تقاضا کنم ز خالق داور
کند مذاق تو شیرین‌تر از کلام کریمی

جواب نامه نگاری

رسید از دست محبوبی به دستم برگی از طوبی
چه طوبی راح روح افزا چه طغرا گلشن زیبا
بهر «الف»ش قد یوسف بهر «با» بوی پیراهن
بهر «تا» تیر موزونی بهر «ثا» بر ثریّا پا
بهر «جا» جلوهٔ روئی و هر «حا» حرزی از محنت
بهر «خا» خلعتی از خلّتی در بر خلیل آسا
بهر «دال»ش دلیل دلستانی بهر دلداری
بهر «ذا» یذهَبُ عَناالحَزَن عَن قَلبِ مَن والاهُ

بهر «را» راز پنهانی بهر «زا» زینت بزمی
بهر «سا» سرّ مکنونی بهر «شا» شیوهٔ شیوا
بهر «صاد»ش کند صیدی و هر «ضاد»ش ضیاء دل
بهر «طا» طاق محرابی و یا یک طایر عنقا
بهر «ظا» ظلّ ممدودی و «عین»ش عَین ینبوعی
بهر «غین»ش نشان غبغبی چون غبغب حورا
بهر «فا» همچو نیلوفر به قدّ قاف پیچیده
بهر «کا» کبک خوش رفتار و هر لا لالهٔ حمرا
ز هر «میم»ش مئی گلرنگ و هر «نون»ش نشاط دل
بهر «ها» یک همای نغمه‌خوان چون بلبل شیدا
بهر «وا» قصهٔ وامق بهر «یا» یوسف مصری
ز هر «لامی» مؤلّف می‌دمد لا ییئَسَ اِلاّ
بهر «پا» پای‌بند گل بهر «ژا» ژاله و شبنم
بهر «گا» گیسوی یاری و هر «چا» چهرهٔ زیبا
بهر «تشدید» صد شدّت بهر شدّت دو صد شادی
بهر «مدّی» مُمِدّی بر حَیاتم چون دم عیسی
صبا سوی سبا بگذر به بلقیسم پیامی بر
بگو از هجر رویش زردلم بین برگ بید آسا
بگو در فرقتت جانا نه ذاکر جملهٔ یاران
همه در آتش هجران همه در بحر غم‌فرسا
به گردابی به غرقابی گهی محزون گهی شادان
گهی افسرده گه فرسوده گه پژمرده گه رعنا

در زمان خشک‌سالی که باران نیامده بود گفته شد

یاغمور بو یاغیش

دی گوروم آی مشه‌رحمان نییه یاغمور بو یاغیش
نه بولوم آخ سنه قربان نییه یاغمور بو یاغیش
بیز که بیر سؤز دئمیروخ حقّی گتورسون غضبه
ائتمیروخ غیبت و بهتان نییه یاغمور بو یاغیش
سؤزومیز ذکر خدادور ایشیمیز صلح و صلاح
هامیمیز تابع قرآن نییه یاغمور بو یاغیش
ایچیمیزده ایکی میلیان مُتدیّن حاجی وار
هاموسی معدن ایمان نییه یاغمور بو یاغیش
اوز یرینده هره‌سی بیر دانا حاتمدی بوگون
فقرایه ائدر احسان نییه یاغمور بو یاغیش
ذرّه‌بین قویسالا بیر عیب تاپانمازلا بیزه
پاک و پاکیزه مسلمان نییه یاغمور بو یاغیش
نامخدا قیزلاریمیز شرم و حیا معدنیدی
تور تومانچاق هامی عریان نییه یاغمور بو یاغیش
او که آروادلاریمیز چیخمیوب ائودن تانیماز
نه مغازه نه خیابان نییه یاغمور بو یاغیش
او که اوغلانلاریمیز نامخدا اود پارچاسیدور
بیر چووال غیرت و وجدان نییه یاغمور بو یاغیش
او کی بنده من اوزیم بیر کیشیم سن تانوسان
دئمرم هرزه و هذیان نییه یاغمور بو یاغیش

گوزیمیز گویده قالوبدور گئجه گوندوز نگران
اود دوتوب باغله بُستان نییه یاغمور بو یاغیش
یغیشون بیر یره صابّاح چیخاداخ چمچه گلین
بلکه بیر ایشلیه نودان نییه یاغمور بو یاغیش
علم و ایمان و عملده بیزه اولمازلا حریف
نه اباذر و نه سلمان نییه یاغمور بو یاغیش
ایمدی یاغماز ورزن وقتی یخار خلقین ائوین
ائدر عالملری ویران نییه یاغمور بو یاغیش
ال یتیشمور یاخاسندان یاپوشام جبرئیلون
دییم اوغلوم ندی عنوان نییه یاغمور بو یاغیش
نظروز پولدی وئراخ آیری سؤزوز واردی دییون
ندی بو آتش سوزان نییه یاغمور بو یاغیش
هامیمیز تابع برنامهٔ قرآن مجید
بیزده یوخ ذرّه‌جه نقصان نییه یاغمور بو یاغیش
دمبدم قالخوری یردن گویه بیر بیله بخار
ترله‌مور گوی اولا باران نییه یاغمور بو یاغیش
سالمور اقیانوسه بیر بُمب اَتم آ...
گئچن ایل تک یاغا هر آن نییه یاغمور بو یاغیش
نه مُنجّمده کسر وار نه دعالرده اثر
غصّه‌میز اولدی فراوان نییه یاغمور بو یاغیش
ای طبیعی دی گوروم بس نیه چیخمور نفسون
هانسی مزبلده باتوبسان نییه یاغمور بو یاغیش
بو سئوالاتی «کریمی» گینه سندن سؤروشاخ
دی گوروم آی سنه قربان نییه یاغمور بو یاغیش

غزل

من همان روزی که دیدم خنجر ابروی تو
آرزوی مرگ کردم آمدم بر کوی تو
در دم کشتن مبند ای بی مروّت چشم من
تا ببینم وقت جان دادن نگارا روی تو
من که از مُردن نمی‌ترسم بکش جانا ولی
روح من بگذار شوید خونم از بازوی تو
عقل چون سازد مکان آنجا که آید عشق تو
هوش کی ماند به سر زانجا که بوید بوی تو
بوالبشر بفروخت جنّت را به یک گندم ولی
من فروشم هر دو عالم را به تار موی تو
دیده از رویت مبندم گر به بندم افکنی
سایهٔ روحیست بر من قامت دلجوی تو
مایلم از دود آهم سرمه بر چشمت کشم
پنج انگشتم نمایم شانه بر گیسوی تو
سبز خطّی، سرو قدّی، لاله روئی، سنگدل
ای دل و جانم فدای خلقت نیکوی تو
گر بیابم ره به باغ وصلت ای شیرین ز جان
سیر باشم از انار و سیب و شفتالوی تو
از برای اینکه مردم را نباشد سوءظن
دیده سوی دیگران دارم دل امّا سوی تو
از «کریمی» رخ مگردان بوسه ده دشنام نی
تا شود یک عمر نظم آراء و مدحت‌گوی تو

ناشی سلمانی یا قدیم دلاّک

بیزیم محلّه‌ده وار بیر نجیب سلمانی
خدا اونون الینه سالما هئچ مسلمانی
توکی کنار ائدیر امّا یرینده پانبوق اکیر
الی سلامت اوزی چوخ نظیف و نورانی
چکنده اُلگوجی هر باشه گؤزلری سولانور
دوداقلارین گمیرور دلده آه سوزانی
مهارتینده بو بسدور سالاندا کلبتینی
بوراخماز انگیوی سیندیرمینجا دندانی
ائلیکه چیخدی دیشون راحت اول قوتولدی ایشون
دونوب سنه سایاجاقدور بش آلتی درمانی
یومورتا، اون، ساری یاغ، قوی دوزیلا پانبوق باس
دانیشما چوخ ایکی اوچ هفتیه قورور قانی
نه‌یین دیوم نئجه تعریف ائدیم بو اوستا باشین
خدا بیلور زه‌لی سالماقدا یوخدی نقصانی
گرک الیندن اونون قورتولان قاچاّ حماما
وار ایکی علّتی قوی کشف ائدیم معمّانی
بیر علّتی بودی لازمدی توبه غسلی قویا
ایکیمجی پاک اولا واجبدی باشینون قانی
دئدیم آی اوستا اماندور بیر اولگوجی سولا
دیری دیری دریمی سویما ای جفا کانی
بو باش سنون دگی نصفین سن ایله پانبوخلوق
او بیرسی نصفینه قوی من اکیم یر آلمانی

دئدی دانیشما دوام ایله تازه ساولامشام
اوشاخ دگولسن آلوبسان باشیوا دکّانی
اجازه وئر سنی مشغول ائدیم مکالیمیه
که بلکه بولمیه‌سن رنج تیغ برّانی

باش بند ایلمک

دیولله هر کیم ئولوب رحلت ائتسه دنیادن
همینکه کسدی علاقه بو روح جسمانی
بیر آیری قالبه گویا حلول ائدیر روحی
بو فعلی جسمی قالور قبریده اولور فانی
بیر آیری شکلیده بعداً گلور بو دنیایه
طبیعت ایلوری تعویض بو هیولانی
دئدیم صحیحیدی من ایلورم بونی تصدیق
گوزیمله گورموشم اوستا همین وقایانی

اشّگیم ئولدی

منیم بیر اشّگیم ئولدی زمان سابقده
کنار قلعه‌ده ایتلر یدی او حیوانی
اونون او روحی حلول ائتدی قالب بشره
مشرّف ایلدی بعداً بو دار دنیانی
اوخودی بیر نئچه ایل چون الی قلم دوتدی
اوزینه پیر طریقت بیلوبدی شیطانی
حلولی مذهبی دنیاده اختراع ائلدی
بیزه نه ربطی بو بیر بحثدور جداگانی
نقدری وار صورادان چیخما مذهب عالمده
تمامی لغویدی بول واردی الده برهانی

باخ آیه‌ده بیورور انَّ دینَ عِندَاللّه
خصوصدور فقط اسلامه یوخدی بُطلانی
داخی بوراخ باشیمی قیخما نصفی قوی قالسین
باغشلاسین گورم اللّه آتان سلیمانی
یوخومدی حوصله چون ائوده بیر مریضیم وار
اونا سود آلماقا گتدیم الیمده بایدانی
ائشیتدی بو سؤزی بیر گولدی سویلدی هیهات
خیال خامیدی آختارما قاف و عنقانی

شیرپزلر

داخی محالیدی بیر پونزا اوزلی سود تاپاسان
نقدر ساغدی داداش شیرپزلرون جانی
بو شیرپزلرین اولسون گوروم عذابی شدید
ایچنمروخ نئچه ایلدور دویونجا آیرانی
نقدری که بولاری دولت ائتمیوب قدغن
نه اوزلی سود تاپابوللوخ نه یاغ یومورتانی
پنیر مراغه داشی اوچ تومندی پونزاسی
بویور گوراخ نه یسین فعله یا که کنکانی
بیر عده السیز اياقسیز تمام اولوب محروم
آلانمور آیدادا بیر پونزا کهنه جورتانی
بو حینیده ایلیشوب کسدی باشیمی اولگوج
دئدی دبَشمه دامار ایمدی صندله قانی
گتوردی بیر تکه پانبوق یاپشدیروب باشیما
داشا چکه تیغین دئدی بو عنوانی

دادش دی باشیوی دوز دوت نه طوغ کیمی جوشوسان
تلسمه چوخ عجله ضایع ایلر انسانی
دئدیم کیشی منی پیشمیش یومورتا تک بویادون
بویور هارا آپاریم من بو رأس الوانی

عذر بدتر از گناه

دئدی باشون چالاچوق قوردی اُلگوجوم یریمور
مزاجون ایستیدی قارداش سن آز یی خُرمانی
منیمده باشیم اوشاقلیقدا سپدی بیر مدّت
ولی باغشلاسون اللّه گئچن اطبّانی
بیلوردیلر مرضین چاره‌سین باخان ساعت
مریضین حالینه نسبت وئروردی درمانی
نه که طبیب آدی قویموشدی خلقی توولاماقا
مطبّی رنگ و ریا مکر و حیله دکّانی
جیبین معاینه ایلور مریضین اوّلده
گوروم جیبینده بونون واردی نئچه تومانی
دئدیم کیشی گینه سن گئچدون اوزگه صحبتینه
داخی تمام ائله بسدور بو حرف هذیانی
دئدی داداش قولاق آس حالیوی خراب ائلمه
عموندن ایله‌گلن استفاده بیر آنی

پزشگه خانم

گلوب دیولله بورا تازه بیر پزشگه خانم
آدی لطیفه‌دی شهرت لطیف زنگانی
اداره‌دن که گلور ساعت آلتیدان اویانا
گلولله یانینه جمع کثیر نسوانی
ماشین نویسی و خیاطی ایلوری تعلیم
علاوه ایلوری طبخ و طعامیده دانی
تمام درس اوخوماق یازماق اوینا‌ماق مشقین
خصوص درس فصاحت دییور سخنرانی
نه دخلی وار بوجور اولسون تمام عورتلر
دئدیم اماندی قویالّار بیزیم زلیخانی؟
جواب وئردی نئچه سنّی وار دئدیم آتمش
دئدی جواندی هنوز اولمیوبدی پیرانی
منیم خانم بی‌بی‌مون سنّی یتمشی گئچوری
دونن گئدوب آدینی یازدیروب داداش جانی
اگر چه چوخ قوجالوب الف قدّی داله دونوب
وئروبله قولتوقونا تازه‌دن الفبانی
گ... یوخ چیریشی قالمیوب آغزدا دیشی
یوزین گورن سالوری یاده یازدا یاپبانی
تمام پیشمشین اوردا دیولله ترتیبین
بوجور پیشیر آشی بیله قزات بادمجانی!
دئدیم بو یاخشیدی بیزده اوشاقلارین ننه‌سی
منی قزیشما دوتار قزدیرینجا شوربانی

روادی اللی یاشیندا خانم سنی تاری
سه درم اَتدن اوتور یاندیرا تیانچانی
بیچنمه‌سین اوزی اوز شلوارین لیاقتله
سالانماسین باشینا بیر لجیملی چادرانی
بوگون حلیمه خاتون کرسی یورقانی سریور
اوشاق دورون چاغرون فاطمانی خانمجانی
سالون سماوره اود شوربانی ائدون حاضر
بیزه اوتوز تومنه باخدی کرسی یورقانی
سحردن آخشاما تک کوچه‌لرده انگه وئرر
یغار باشینا صونانی، مارالی، جیرانی
فلان کسین قیزی قاچدی فلان خانم بوشانوب
دیولله بالدیزی چوخ اینجیدور تکذبانی
زبس باشی قیزیشار صحبته گلنده ائوه
گورر جناب پیشیک بلع ائدوب فسنجانی
اوقدری اینجیدیم ائودن، اوشاقدان، آروادادان
نه ائو که ائو دئمه بیر سام دوله زندانی
قاپودا دورگلان هی چال گلان گلن یوخدی
قاپو آچیلدی چیخوب غولهٔ بیابانی
توکوبدی گیژ گوه‌نین ساللیوبدی قاشقاباغین
آلوبلا یوخسا خانمدان خراج ایرانی

سلیقه‌لی آرواد

نئجه حیاط باخیسان هر طرف زبیل تایاسی
گورن بو صحنی داخی نیلوری گلستانی

دئدیم بو فرشی ندن بس چیخاتمیسان اِشیگه
دئدی اوشاق ایشییبدور باتوبدی هریانی
چیخاندا دهلیزه باتدی کثافته ایاقیم
دئدیم چراغی گتور گور بو خانه ویرانی
قدم قویاندا اطاقه پوزولدی احوالیم
تعجّبم نئجه شرح ایلیوم بو معنانی
اوزوم پُلوشی، چورک خرداسی، قووین قابوغی
زبیلدی داش قاپودان باشه یوخدی پایانی
اوشاق بویاندا زِریلدیردی آلدیم آغوشه
چغیردی قوی یره ازدیرمه پوخلیدور یانی
بش آلتی یرده یوزی قویلی قاب چوویرمیشدی
حمام بارداقی، مس بایدانی، قازانچانی
دئدیم بولار ندی آرواد دئدی اوشاق ایشییوب
آلیدی اللّه الیمدن بو سسقا مِسقانی
بویاندا بیر یکه گولمش دوروب دئدیم بو نَدی
دئدی سماور آشوب سندیروبلا چایدانی
ساغ اول آی اوستا بو مژده بیزه مبارکدی
نصیب ائدوب بیزه طالع بو فیض اعلانی
اگر چه بو ایشه بعضی‌لری مخالفدور
بولار قبیح دوتوللار بو چادرا تنبانی
دئدی سنونده منیم تک خراب اولوب بینون
نه سگّز اللی دوتوبسوز بو م.....، م...
بولار بیزی دالیا قویدی هر ترقّیدن
تمام روحیمیزی ئولدیروبدی ...؟!

دئدیم نه پ... ییه‌جیدون قباقه گئچسیدون
گناهکار دوتورسان بو ایشده م...
اون‌ایلدی اولگوجوین دوتماقین باشارمامیسان
مذمّت ائتمه داداش اهل علم و عرفانی
سحردن ایمدیه‌تک بیر باش اوسته اللشوسن
ائدوب سنون عملون لغو هر خطایانی
گرک «کریمیه» الان گئدوب شکایت ائدم
آلوب قصاصیمی ائتسون بو ظلمه جبرانی
مثلدی شاعریله شیر و شاهدن حذر ائت
بو اوچ‌نفرله سلوک ایله حتّی‌الامکانی
منیم بو حالیمی گورجک ایشه سالوب دیلینی
دئدی ظرافت ائدیردیم سنه بالام جانی
سنون عقیده‌وی یوخلوردوم اشتباه ائلمه
یریندن ایلمز هر بیر سؤز اهل تقوانی
بو اهل علمه عزیزیم آتام آنام قربان
بولاردی دینیمیزین حافظ و نگهبانی
بولاردی قورتاران انسانی چاه ظلمتدن
بولاردی ایلین ابلاغ حکم قرآنی
دئدیم آی اوستا یالاندان دیلیوی سالما ایشه
نه یار باشیمی نه دولدور جبیمه قورقانی
نه سن دیین کیمی مؤمن نه اهل تقوایم
نه چک دابانیمی نه باس بئلیمه پالانی
جهاندا مؤمن اودور که وقاریله یاشاسین
نه اینکه پیسرین اگسین سالاندا شاپّانی

بو سؤزده فکری آزوب اولگوج آننمی کسدی
تئز اود گتوردی جیبیندن چیخاتدی جِندانی[۱]
دئدیم بو اُلگوجون اوستا دمیردی یا فولاد
ائدیر باشیمدا بو نوعیله آتش افشانی
دئدی خیالیوی جمع ایله گولدوریم بله‌وی
ائشید بو قصّهٔ مشهور و بهجت افزانی

لطیفه

یازولاّ بیر گونی مسجدده سانجلاندی بیری
یغشدیلار باشینه جمله یار و اعوانی
نقدری ائلجه بولنلر طبابت ایلدیلر
دوتوب دامارلارین ایچدیردیلر بزوشانی
نتیجه وئرمدی مولایه تئز وئروبله خبر
طبیب اصل بیلوبلر او شاه والانی
بویوردی بیر قره ایت وار اونون گ... پولَسه
مزاجی سالم اولار سانجو ائتمز ایذانی
گتوردیلر او ایته بیر قمیش قویوب پوله‌دی
ولیک توختامادی راحت اولمادی آنی
یتوردیلر آقا قیل چاره سانجو توختامادی
دئدی دییون که قمیش قویما بوشلا وجدانی
دئدیم دی سنده قمیش قویما چاتدادی باغریم
اگر من ارمنی‌یم بوشلیوم کلیسانی
بدنده باش داداشیم پادشاه اعضادور
امین بیلوب سنه تاپشورمیشام بو سلطانی

---

۱ – جندا در اصطلاح محلی کهنه است.

بئله خیال ائدیسن داش کلمدی زور وئریسن
بو باش منیم الیمه دوشمیوبدی مجّانی
الونده چرخ فلک تک بو نوعی فرلادیسان
داداش بو باشدی خیال ائتمه ال دگیرمانی
او قرمزی داوادان وورما هر یانی بویادون
گرک گئدم دگیشم کوینگی، جلیقّانی
دئدی چیغیرما جانیم قدّ و قالبوندن اوتان
مغازه‌دور بو بازاردور نه فعله میدانی
نقدری من کسیرم سن گرکدی عفو ائده‌سن
خدا بشردن ائدر عفو سهو و نسیانی

قاچاق یولی آختاریرام

دئدیم خدا گوره‌سن من نه رنگ ائدیم قوتولوم
که ای خلاص ائلین داریدن مسیحانی
دئدیم کیشی منه بیر چای دی خشک اولوب بوغازیم
عطش گتوردی حقیقت بو بحث طولانی
او گئتدی چای دئماقا منده فوطه‌نی آچدیم
گورن دییردی که زنجیر قیردی زندانی
واریدی بیر بالا شاگردی مطلبی قاندی
قاچوبدی جن کیمی فوراً چاغیردی اوستانی
اگر بیر آز یوبانا اوستا یار اولوب بختیم
خدا بیلور باشا چیخمشدیم ارمنستانی
ولیک وئرمدی مهلت قدم کناره قویام
دئدی هارا گئدیسن توکدی باشون هریانی

دئدیم هایاندا یوباندون دئدی ائشیدیردون
ائشیکده جنگ و جدل، های هوی و غوغانی

حاجیلار اوغورلیقی

بیزیم بو قونشی فلان کسدن اون قوطی بال آلوب
دیولله اللی تومندور مراغه باتمانی
آچولاّ هر قوطونی اوستی آغدی آلتی قره
گوروم ذلیل ائده اللّه بئله مسلمانی
باخاندا ظاهرینه نور یاغیر جمالیندن
دانشدیراندا بگنمور جناب سلمانی
بو قش معامله‌سی، یایدا که اوزوم گتورور
گل اوندا ایله بونون حالینه تماشانی
دوزوبدی هر سبدین اوستونه بش اون سالخیم
نئجه اوزوم که ائدیر خیره چشم شهلانی
ائلیکه بیر ایکی سالخیم گوتوردون اوستوندن
گتور او وقتده مادیانی یوکله دعوانی
نه تک بالا اوزومه مختصردی بو ایشلر
مراغه باسدیقینون واردی بوردا رجحانی
سوجوخچیلار هاموسی محترمدیلر سؤز یوخ
ولی عمللرینون وار بو یرده نقصانی
شیرین بادام یرینه تلخ شفتالو داناسی
طرف دوشونموری باس یاغ یرینه تورتانی
نقدری وار سوجوغون خرداسی باسوب آریا
چرک دوتان قوطویا یر چیخولاّ پونزانی

قیامتین گونی اللّه جهنّمین بزیوب
وئرر بو فرقیه کوثر یرینه قَطرانی
داداش حلال و حرامی اوزون که خوش بیلیسن
آدین قویوب قوزی باسما قوجاقه تولانی
دئدیم عمو گوروسن اوزگه‌نین گوزینده توکی
گورنمیسن نییه بس اوز گ... حیزانی
سفیه کیشی وئریسن انگه باخمیسان الیوه
سوخورسان آغزیما گاهی گوزیمه فرچانی
تولوخلانوب باشیم ازبسکه سیخدون اوچالادون
عمو بو باشدی نه اینکه دمیرچی سِندانی
بو وقته قهوه‌چی شاگرد چایلاری گتوروب
تئز اوستا دوردی کشودان چیخارتدی قندانی
ایچونجه من چائی فکر ائتمه ساکت اگلشدی
چکوردی بینیمه هر بیر نفسده قورانی
دئدیم اجازه وئر اوستا گئدیم صباح گللم
نمازیمون اولی وقت فضیلتی فانی

مسئله عارض اولدی

مقدّمات نمازی دئدی منه دی گوروم
و بیرده صای نئچه زاددور نمازین ارکانی
دئدوم عمو آغاروب سقّلون بِلون بوکولوب
دولاندیرورسان حقیقت باشوندا حلوانی
مقدّمات نمازی هنوز قانماموسان
نه وقت اورگشه‌جاقسان عموی ایرانی

نه دینه اولدی سنون خدمتون نه دنیایه
وجودین اولدی فقط بیر بطالت انبانی
دئدی داداش سوادیم یوخدی حافظه‌م کَمدی
مذمّت ائتمه من بیسواد و اعمانی
دئدیم بو رادیونی اوچ‌گوندی آلموسان عموجان
اشاره ائتماق همان تئز تاپورسان هریانی
بو دِهلیدور بورا بغدادیدور بو پاکستان
آلور بو موجیده تبریزی، بوردا تهرانی
بو شمسیدور بو الهه بو دلکش و بو شهین
بو یاسمیندی بو مرضیه بو پایانی
بو قدری مطلبی اوچ‌گونده ائتموسن ازبر
سنه بو حافظه‌نی کیم ائدوبدی ارزانی
هله بو سؤزلری اورگش نمازی قوی قالسین
دوشوندیرر سنی مستحفظان نیرانی
دئدی بوراخ بو جهنّم بهشت صحبتینی
نه وقته‌جان ائشیداخ بیز بو نقل بیجانی
بوگون حرام ائله سن استراحتی اوزیوه
نه وار نه وار سنه صبّاح وئرلله رضوانی
گؤزیوی یوم هله بو ماه‌رو خانملاردان
گوزتله روضهٔ رضوانی حور و غلمانی
یتنده سؤز بورا قان قاخدی بینیمه داشدیم
دئدیم باشارمیسان ال چک بس ایله دعوانی
باشارمیسان ائشیدوب شدتیله بیر گولدی
دئدی قولاق وئر ائشید بو مثال زیبانی

گولمه‌لی سؤز

بیری چالا چالا ضرنا بیرین سالوب قووالا
پوزولدی حالی آجیخلاندی کسدی ضرنانی
مخاطب ایلدی ماتحتینی دئدی لال اول
ندن منه گوریسن چوخ بو ضرنا چالمانی
بویور بو ضرنا بو سن سوخدی ضرنانی گ...
نه خوش مثلدی سنه بو مثال دهقانی
باشارمورام من اگر سن بو ایشده ماهرسن
بویور بو اُلگوج او فوطه بو اوستا گیلانی
دئدیم آماندی ای اوستا یوبانما گون باتدی
دکاندا قویموشام آخر گلنده اوغلانی
دئدی داداش بئله دنیایه چوخ حریص اولما
بویور گوروم کیمه جمع ایلوسن بو دنیانی

بخیل الی

دونن ئولوب حاجی سلمان نقدری مالی قالوب
نه مین نه اون‌مین اوتوزمیندی بلکه میلیانی
ولی اولوبدی بوگون طوق لعنتی بدبخت
جهاندا ایلمز هئچ کس بو نوع نادانی
ائدوبدی قسمت ارثیّه‌دن قیزین محروم
قویوبدی دینیده بدعت بو مرد نصرانی
تلاوت ائتمیوب آیات ارثی قرآندا
خدا بولوب اوزی حقّ ذکور و اُنثانی

قیامته گله‌جاق بیلمورم نه صورتده
او کس که ایلیه منسوخ حکم قرآنی
بودا نشانه قالوب عصر جاهلیّتدن
دوتور سفیه کیشی قیزدان مقدّم اوغلانی
بویور گوراخ او کیشیلن بونون تفاوتی وار
ف...ن ایلدی محروم بنت طاهانی
دئدیم اونیلا بونون اوستا چوخ تفاوتی وار
بونون خباثتینه چاتماز «۱ و۲»
او اوزگه‌نین قزین ارثیّه‌دن بری ائلدی
بو اوز قیزیندان ائدیر منع مال دنیانی
بو ارث قسمتین اللّه بولوبدی قرآندا
حیا ائله اياقون آتدا قویما قرآنی
تئزاول آی‌اوستا داخی آرواد ایمدی یول گوزلور
اماندی گوندرر ایمدی دالیمجا رحمانی

آمان آرواد الیندن

دئدی وفاسینه لعنت گلیدی آروادین
بولاردان اوتری داداش چکمه رنج بیجانی
نه خمس وئر نه زکاتون نه بیر زیارته گئت
گئدوب قازان گتیروب ائوده بسله اعدانی
او سارقیله عسس نقلینی ائشیدمه‌میسن
که قبریدن نئجه عورت چیخاتدی جلفانی
خدانخواسته بش‌گون ایشون فشاره دوشه
گوروروسن هر سؤزه بیر آتدی باشه تومّانی

یازوبدی تولکی کتابینده شیخ خلخالی
گئدوب مطالعه قیل قصّهٔ نریمانی
عزیزیم عورته بئل باغلاما ندور فکرون
گتور خیالیوه فرمایشات مولانی

از کلمات قصار

بویوردی اوچ‌دانا شیئدور بولاردا یوخدی وفا
کیمیله باشه یتورمزله عهد پیمانی
بیری قلج بیری آتدور اوچومجیسی آرواد
بو تلخ کاسه‌لر ایلر هلاک مهمانی
دئدیم داداش سنه لایقدی منبره چیخاسان
سنون که واردی ماشاءاللّه بو نطق شایانی
گینه دئدی بابا بو ... بیزی سریوب
سوادی یوخدی نه صُغرا قانوب نه کُبرانی
نه صرف و نحو بیلور نه اصول و نه اخلاق
نه منطق و نه بیان و نه علم ادیانی
بولار منیم نظریمده تمامی صفریدیلر
وئرنمز هئچ بیری من تک بو نوعی فتوانی
دئدیم غریبه دوشوب ... داشی باشووا
هلاک ائدر سنی آخر بو بغض پنهانی
بوراخ گوروم عمو سن لاپ قمیشلوقا گئچدون
آپار وور اوز باشووا بو یاماقلی توربانی

مژده می وئر

دئدی قوتولدی باشون دینمه تک یوزون قالدی
سوله بوغون دوقلاسه قویوم یا آلمانی

دئدیم اماندی دولاندیر بالالارون باشینا
منی حساب ائله بیر گوسفند قربانی
باشیمی ایلدون آسفالت قوی یوزیم قالسین
مرخّص ایله منی سنده باغلا دکّانی
گئجه گئچور داخی گئت سنده استراحت ائله
بیر آز یوبانسون اوشاقلار بِیلّه شوربانی
بو سؤز قوتولمامش اولگوج الیندن اوشقوندی
دوشوب قولاقیمه قان آخدی همچو مرجانی
دوروب او حالیده چیخدیم قطیفه چگنیمده
قاچیردیم اوز یوخاری تنگدل خیابانی

نئجه قاچورام

قولاقیمون، باشیمون قانی فوطه‌نی بویویوب
سالوردی حیرته شهر اهلینی کماکانی
بیری دییوردی بو سلاّخدی داشقادان ییخیلوب
بیری دیوردی جنوندور فساد ائدوب قانی
بیری دیوردی شاطردور کورک دوشوب باشینا
و یا که باشینه وردس سالوب کلوشانی
بیری دییوردی یقین نذری وار یاروبدی باشین
بیری دییوردی نه باش یارماق عید اضحانی
دییوردیم اللّه اوزون اوستانین یولین باغلا
یتیش هراییمه ای سیّد خراسانی
نه گوردیم اوندا گلور بیر مهیب سس دالیدان
آپاردی باش پولومی قویموبون بو نادانی

ائویم یخیلدی آپاردی قطیفه‌می پولومی
دونوب باخاندا نه گوردوم او مرد سلمانی
قطیفه‌نی چیخادوب آتدیم اوچ قران پولونان
چه فایده قوتارا بیلمدیم گریبانی
یتوب بو حینیده اوستا و اوچ نفر شاگرد
بگیر به‌بند دوتوبلار منی پریشانی
بیری ساغیمدا بیری صولدا هم بیری دالیدا
قباقدا اوستا گئدور الده تیغ عریانی
دیله دوتوب گتوروبلر گینه دکانه منی
دوباره سالدی فلک دامینه بو نالانی
دئدی داداش سنی بیله گورن منه نه دییر
دئدیم آی اوستا سن الله قالوبدی نقصانی
دئدی قالور یوزیوین نصفی انگوین آلتی
ایناناموسان گتی وئر باخسین اوغلان آینانی
گوتوردی تئز ماشینی نه ماشین تراکتور تک
گورن دییردی ائدیر شخم اکسین آرپانی
اوقدری حرص گلوب آغلادیم بوغاز دوتولوب
گؤزیمده اولدی جهان مثل لیل ظلمانی
دئدیم منیم دیشیم آغرور قویون چیخیم ائشیگه
گوروم بو دوره‌ده وار بیر پزشک دندانی

دل باشا بلادی

ائشیتدی تا دیشیم آغرور گولوب دئدی قوخما
نه دردون اولسا اوغول وار عمونده درمانی

بو کلبتین بو مغازه سنه تعلّقی وار
آچ آغزیوی دی گوروم آغریان دیشون هانی
باخوب دئدی هاموسین مصلحت بودور که چکیم
گئدوب قوی آغزیوا بیر دست تازه دندانی
سالاندا کلبتینی بیر حسابی قشقیردیم
دئدی مگر دوه داغلولاّر ای بیابانی
خلاصه غشّ ائلدیم بیر زمان آچوب گؤزیمی
نه گوردوم اوستومه آرواد چکوبدی یورقانی
وفالی اوستا گینه اگلشوبدی یانیمده
اوخور پولور یوزیمه دمبدم فَتَحنانی
دئدیم که فتح و ظفر سنلن اولدی من گئدیرم
فلان فلان شده بوینومدان آچ بو نوختانی
تاپون او ملاّنی یاسینی باشلاسین ئولورم
بو وقتیده ائشیدیم بیر کلام سبحانی
دئدی غم ایلمه یاسینیوی اوزوم اوخورام
بو ملاّلار نه بیلور جای وقف غفرانی
گرک او کس که آدین قویدی قاری قرآن
رعایت ایلیه اِظهار و یا که اِخفانی
اوزوم داداش سنه غسل ایلرم کفن بیچرم
قویا گرکدی مسلمانی قبره سلمانی
بو نسگل اولدی منه وقته اولمادی فرصت
دیینمدیم سنه بیر بَردن الف لیلانی؟!
گؤزوم باخاباخا یاسینی باشلادی اوجادان
اولوب اونون سسینه قونشولار هراسانی

او خوش سسی ائشیدنده بئله خیال ائلدیم
دوتوبلا باشیمون اوسته یولولاّ قارقانی
دئدیم اوشاقلاری قورخوتما من که ئولمه‌میشم
ال اوزگیلن یاخامیزدان بوراخ دَدَن جانی
کیشی شرافتون اولسون قولاقلاریم باتدی
من ئولمسمده بو سس ئولدیرر یوخ امکانی

وصیّت

دئدیم آماندی آی آرواد «کریمیه» خبر ائت
یانیمدا حاضر ائله «ذاکر» سخندانی
وئرون آخوندا خبر دورما گل فلان‌کس ئولور
گتور دواتوی هم کاغذ و قلمدانی
ییغون بالالاریمی باشیم اوسته جان وئریرم
باری بو سون نفسیمده ائدیم وصایانی
وصیّتیم بودی مندن صورا ساتون ائویمی
مغازه‌می، مشه‌می، باغیمیله بستانی
وئرون بو اوستییا نصفین ولی تعهّد آلون
که بیرده قیخمیا باش ترک ائده بو سودانی
وئرون «کریمیه» نصفین دییون امان گونیدور
قبول ائدوب بونی نظم ایله بو قضایانی
حقیقتاً سؤزی مشّاطه‌تک بزندیریسن
الوندن آلماسین اللّه بو طبع شیوانی
عوالم بشریّتدن استفاده‌سی یوخ
او کس که لهو و لعب فرض ائده بو طغرانی

اگر چه حق سؤز اوغول ایمدی زهردن آجیدور
ولی دیولمسه اولماز کلام حقّانی
گونون قباقینه یوز پرده دوتسان عالمده
محالیدور اولا نور جمالی پنهانی
سؤزیم بزکلی گلین تک نظرده جلوه‌لنور
چکنمییوب بئله بیر نقشه لوحینه مانی
اگر بیری دئسه تکرار اولوبدی قافیه‌ده
مثل یادیمدادی وئرّم الینه ضرنانی!
گتوردی سؤز سؤزی آرشین بزی اوزاندی سؤزیم
قاریشدی سؤز سؤزه شعرین پوزولدی میزانی
توکولسه اوستیمه فرعونیان هراسیم یوخ
الیمده ساخلامیشام من عصای موسانی

حکایت پادشاه

یکی از سلاطین روشن ضمیر
بنا کرد قصری بسی دلپذیر
چه قصری که از عاج و دُرّ و صدف
بدیدش روان مردم از هر طرف
تماشایش آلام بُردی ز دل
ز ایوانش ایوان کسرا خجل
چنان داد آن شهریار آگهی
که اینست فرمان شاهنشهی
هر آنکس که عیبی در این قصر دید
نسازد نهان شاه باید شنید
مقرّر شد ازبهر صاحب نگاه
به هر عیب صد درهم از پادشاه
شنید این خبر را یکی پیر مرد
به پیش آمد ایستاد و تعظیم کرد
زبان فصاحت به مدحش گشود
که ای پر ز عدلت خلایق به سود
بر این قصر کردم به دقّت نظر
دو عیب است، بینندگان بی‌خبر

یکی آنکه بنیادش آب و گل است بقایش محال‌است و بی‌حاصل‌است
یکی قصر باید تو را جاودان ز سیل حوادث نگیرد تکان
دگر گیرم این منزل دل فروز بسی سالها بیند و ماه و روز
ولی عمر تو نیست محکم بنا که پیش از همین قصر باشد فنا
پس از تو امیرا رقیبان تو نشینند بر تخت ایوان تو
همین عیش و نوش وزر و ملک مال شود از تو بر دیگری انتقال
از این تخت و تاج و جلال و خدم وز این کاخ زرّین و جاه و حشم
نبخشد تو را سود جز قیل و قال میالای دستت به وزر و وبال
به اندیشه شد شاه اقلیم گیر دلش منجلی گشت از پند پیر
صفای همان قصر بردش ز یاد به اندیشهٔ قصر دیگر فتاد
«کریمی» جهان را نباشد بقا کس از وی ندیده نبیند وفا

خود پرستی

بپرسید نیلوفری از چنار که ای مونس جان این بیقرار
چرا در نموّ این قدر کاهلی ز قدر بلندی چرا غافلی
من آن دم که از خاک برتافتم تو را شاخ برگی چنین یافتم
در این مدّت کم من ای ارجمند نمودم نموّ از تو رفتم بلند
چنارش چنین گفت کای دل فروز جوابت بگویم پس از چند روز
سپس صرصر مهرگانی وزید همانا که رنگ از رُخ گل پرید
خزان گشت نیلوفر خود پرست چنان کز بلندی به پستی نشست
نگه کرد آنگه به حالش درخت بگفت ای رفیق نگون سار بخت
چه شد آن طراوت که دارا بُدی که صاحب گل و گلشن آرا بُدی
تو آن نیستی رفته بالای من چرا اوفتادی به پاهای من

چه شد آن گل و شاخ و برگ لطیف
که امروز درمانده گشتی ضعیف
چو طغیان نمودی گذشتی زحد
سیه روز گشتی فتادی به بد
برای تو بیهوده بود آن سئوال
تو را با بزرگان نشاید جدال
هر آن کس که با مه کند برتری
خورد سیلی از چرخ نیلوفری
ز پند من اکنون روان شادگیر
میانه‌روی را ز من یادگیر
روم گر به بالا از این بیشتر
بِبُرّند بال و پرم با تبر
«کریمی» میانه‌روی کن شعار
ز اندازهٔ خود منه پا کنار
همان پند پیرانه را گوش دار
نگهدار در گوش چون گوشوار

بلای پیری

یکی دیدم از جام پیرانه مست
فلک داده‌بودش عصائی به دست
محاسن سفید و سیه روزگار
به غم مبتلا و به عُسرت دچار
به صورت پریش و درون ریش بود
قصیده همی خواند و درویش بود
به طاق ثریّا رسانیده آه
گهی گریه می‌کرد و می‌خواند گاه
نه صبرم بماند و نه طاقت نه هوش
ز هاتف صدائی شنیدم به گوش
که هشدار و قدر جوانی بدان
برآید پی هر بهاری خزان
در این گلشن آن‌گل که رخ‌برفروخت
به اندک زمان از حوادث بسوخت
هر آنکس که دارد ز دانش خبر
ز دنیا مبندد به دل جز هنر
همان نوعروس است این‌پیره زال
که دامادها کرده پژمرده حال
بسی پادشاهان که با تاج و تخت
به تلبیس وی شد نگونسار بخت
مشو قائل این دهر را اعتبار
نگردد به کام کس این روزگار
کریمی همان شاعر خوش کلام
به حادیّ عِشرون شهرالحرام
به فرمایش شیخ والامقام
به این شعر زیبا نمود اهتمام

در بی وفائی دنیا

زنی گریه می‌کرد بر گور شوی / که برخیز ای شوهر نیک خوی
ببین ناله و چشم گریان من / ترحّم کن امروز بر جان من
چرا قطع الفت نمودی ز من / چنین سیر گشتی به‌زودی ز من
من از دیده پاشم به خاکت گلاب / تو بر پرسش من نگوئی جواب
بدو گفتم ای خواهر مهربان / مکن سیل‌اشک از دو چشمت روان
هر آنکس که گیرد در اینجا مکان / کند قطع الفت از اهل زمان
کسی را نباشد در این انجمن / توانای گفتن، مجال سخن
دهانها پر از خاک و لبها بهم / همه سر نهاده به بالین غم
بسی نوجوانان بجای نگار / در آغوش بگرفته یک شاهمار
بسی نوعروسان حوری سرشت / نهاده به زیر سرش خاک و خشت
کریمی چنان کن تو در روزگار / که آثار خیری نهی یادگار

جان یتنده دوداقه فرق ایلمز
یا حصیر اوستی یا حریر اوستی
توستوسی بیر چیخار همان ساعت
پلّکان آلتی یا سریر اوستی

حکایت

یکی نیمه خشتی بزد بر سگی
سقط شد ز اندام آن سگ رگی
بغلطید در خاک آن بی‌زبان
نظر کرد هر دم سوی آسمان
صدا کرد صاحبدلی کای پسر
چو بد کردی از کیفرش کن حذر
زدی‌خشت بر سگ‌که‌پایش‌شکسست
بدان بی‌زبان را زباندار هست
حذر کن که‌روزی‌همان نیم خشت
بسوی تو آید ز کردار زشت
تعدّی روانیست بر زیردست
که دستی است بسیار بالای دست
هنر نیست با سنگ سر بشکنی
به نیکی بکن ریشهٔ دشمنی
چو خواهی نلاید تورا سگ‌زده
مزن سنگ بر سینه‌اش نان بده
مشو بد که بد را جزا بد دهند
نکو باش تا بر یکت صد دهند
کریمی کریمان چنین کرده‌اند
همه زنده هستند نی مرده‌اند

عجب

ای فلک خاکم به سرکردی عجب
صبح و شامم دیده‌تر کردی عجب
ناامیدم کردی از وصل نگار
خرمن عیشم شرر کردی عجب
نقشه‌ها در دل کشیدم در ازل
عاقبت زیر و زبر کردی عجب
ای صبا از من سلامش کن بگو
نخل امّیدم تبر کردی عجب
عهد بشکستی گذشتی از وفا
نام بد عهدی به بر کردی عجب
از برایت رنجها بردم بسی
سعی‌هایم بی ثمر کردی عجب
از کریمی دین و دل بردی سپس
همچو مجنون دربدر کردی عجب

فعله‌نون لبه‌دار قویماقی

تاق تاق - قاپی دوگن

فعله دیور

آچ گورک آرواد قاپودا قالمیشام
اولمیا کارسان ایکی یول چالمیشام
ایشله‌میشم ایستی ووروب یانمیشام
زحمتیله بش تومن حق سالمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

آچ قاپونی تئز آل الیمدن بئلی قالمادی آرواد اریوین نسگلی
بوک بویومیش بیلمه‌میشم من ولی گور پاپاق آلتندا نه سسقالمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

آغلور آجیندان اوشاقیم عیبی یوخ کیم نه بیلور ائوده آجوخ یا که توخ
فکر ائله خوت‌شلوارا سالما شلوخ ایمدی آداملوخ دادینی قانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

عیب ائلمز کهنه‌دی بیر مختصر دوره‌سینی بوک‌چیه وئرّم کسر
آننما سالاّنسا اولار دردسر باخ گور اوجوزدی یاکه تولانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

بیلمیرم هانسی حاجینون بورکودی بیر بوئیدی بیر دانادا کُرکودی
کُرک نیه لازمدی هوا بُرکودی ترله‌میشم گور نئجه ایسلانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

حیف بیر آز گِندی باشیمدان دوشیر یاغلیدی بسکه بو طرف سویریشیر
سنده شرینلوق گئجیه آش پشیر بو گئجه بایرام گئجه‌سی سانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

گور تاپاسان ائوده بیر آشلوق تره — منده کسیم نسیه بازاردان کره
ات پولی بورجوم واریدی اکبره — ایستیوب اوچ دورد فقره دانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

هئچ بئله بورک قویمادی مرحوم آتان — ایمدی قویور حلواچی جِز بِز ساتان
آخ نولا ایمدی ساغ اولا قیناتان — بیر گوره بیگ تک نئجه شاخلانمیشلام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

ایمدی سوروشدوم بیری یتمش‌تومن — اللی تومن قِخ تومن آتمش تومن
من بونا وئردیم زوریلان بش تومن — تئز گئچیدوب باشیمه یولاّنمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

بیر خوتا بیر شلوارا وار حاجتیم — شهریده تکمیل اولا شخصیّتیم
خلقی گورنده توکولوردی اتیم — ایمدی قزل گل کیمی ساللانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

آینیا باخدیم یوزیمه خوش دوشور — باشیمی اَگدوقجا ولی سویروشور
گر قیشی قویسام بونی باشیم اوشور — چاره ندور بو ایشه سوستالمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

شأن و شرف غیرت و ناموس و عار — حُرمت و وجدان ادب و افتخار
هر نه گلور ذهنوه بو بوکده وار — بو سببه اللی قران سایمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

هئچ منی سایمازدی بیزیم آسلام — ایمدی اوزاقدان منه وئردی سلام
خلق لباسیله قویور احترام — منده همان مطلبه آللانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

سنده بیر آز ایله قناعت پری — باشیوه بیر چادرا آلیم کودری[1]
بینوا سورتور بدنون بو سِری — هر سنه باخدوقجا من اودلانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

---

۱ - نام‌نوعی پارچه

تولی گئچیردیم خیاباندان بایاخ سالدی کریمی باشیما بیر قراخ
هر نه دئدی وئرمدیم اصلاً قولاخ یاخشی سالوب شوخلوقا قیرجانمیشام
بش تومنه بیر لبه‌دار آلمیشام

فعله‌نون عیالی دیور

به‌به کیشی چوخ مبارکدی، گون او گون اولسون بونی تابوتوین اوستونه قویوم
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
عاقل آدام گور بگنور بو ایشی
آخشاما تک ایشله جریلسون گ... تاپماگلان چکماقا بیر باش توتون
کولگه‌سی باسدی منی بو کاسکتون باس باشیوا قویماگلان سویروشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
قشقروب عسگر منه دور وئر چورک نسیه گتوردوم علیدن بیر چرک
سن لبه‌دارون باشا یان قوی گورک اللرووی قوی جیبه وور گردیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
سیستمینه بورکینه باخ بورکینه گور یاراشور هئچ یاخاوین چرکینه
پ... قیناتامین انگینه اکدی سنون تک بئله احمق کیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
هر کسه لایق قویا اوز بورکینی فعله گیینمز حاجینون کورکینی
سن هله گئت سوت دابانون چرکینی بورنووی هر کیمسه گوره چیمچشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
آخشاما یوخدور چایمیز بیر سالیم من باشیما کودری چادرا سالیم
سن اوزیوی سال مودا من لوت قالیم شلواریما آلما بیر آرشین کشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

ایمدی اوچ آیدور دیورم پول قازان بلکه آلاخ خرداکاری بیر قازان
ائوده نه بی مجمعه نه گل خزان سن لبه‌دار قوی، جیبه توک کشمشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

باش گتوروبدور دیه‌سن بخته‌ور دُوْزمیری هی گوبسیری تاق‌تاق زَهَر
ساخلا بابا بایرامی اوللوخ او خر یا گئجه بورکی قییریم یا قشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

گورنه دوروبدور دوداقوندا لِلیق گؤزلروین شورباسیدی یا زیلیق
یوخدی بیر آز یاغ که ائداخ ایستی‌لیق قیز اوزی قویلی چوویروب گودوشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

دوره‌لری گور نه یامان ساللانوب دامجی داموب توز توکولوب خالّلانوب
گور بو باشی داشلی نیه آلّانوب قانمیوب هئچ زیر و زبرله پُشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

بو نئجه بورکدور قالاسان پیس گونه یاغ اَرییور بوینوی وئرمه گونه
کیمدن آلوبسان آپار آت اوستونه ایسته‌مسه یالواروب ائت خواهشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

خلق بولاردان چوخ آتار مزبله بورکچی بازاردان یغارام بیر شَله
کول باشووا پوللاری آتدون چوله قارقیوب اللّه دیه‌سن ج...
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

آینیا باخ بیر اوز اوزوندن اوتان نچّه‌وئروب اولدون اوشاق قورخودان
دینمه چالینما آغون اولموش خوخان کولگه سالوب بورکی ایشیلدیر دیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

قویسالا تک بورکه اگر احترام بورکچی دکانی اولی بیت‌الحرام
سن آدام اول قوی هامی وئرسین سلام ایشله قازان یه کئفه باخ درویشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

اگنیوه گی یدّی قرانلوق لباس آلتووا سال بیر دانا یرتیق پالاس
بیر لبه‌داریله دوزلمز اساس انسان اصولیله گورر هر ایشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
چرک و کثافت، شِره، شرتق، غبار بیت، بیره، سیرکه، جوجوتا پود و تار
هر نه گلور ذهنوه بو بورکده وار قویما اَنور پیسریوه دود بشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
دوره‌سینی وئر کسه عبدالوهاب یاغلی لگندن قییره طاس کباب
لازمه‌دور هر ائوه بیر بیله قاب چیشدانا بنزیر اوشاق ایلر چیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
امّا بولاردان صورا آی مشدی جان اولموسان الحقّ ماشاءاللّه ماتان
دور آغووا چای گتی سوری مامان دنیانین اوچ گوندی قیزیم گردیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
ایمدی آچاندا قاپونی بی گمان فکر ائلدیم کیمدی خدایا بو خان
هانسی رئیسدور گلوری میهمان یا قاچاق آختارماقا وار تفتیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
ایمدی که قویدون بونی اولدون آقا وورما الون پالچیقا یا توپراقا
من گئدرم صابّاح اوزوم درماقا سنده پیشیر پیشمیشی گور ایشمیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
نامخدا بنزیر اوراقا قاشلارون وار حاجی‌لیلکدن اوزون قشلارون
ماتمووه اگلشه قارداشلارون هئچ بو ایشین وار سنه گنجایشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
باخ اياقیمدا داغیلوب شلواریم غیرتون اولسا گورونور قشلاریم
قونشویا من اسگی یوویم یالواریم آخشاما تک دوشمور الیمدن طشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

چادر صد پاره ببین در سرم پیرهنم ژنده شد اندر برم
به که شکایت به کریمی برم تا ز سخنهاش خجالت کشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی
دینمه قوی آرواد آپاریم قیتریم اوستیمی ایسلاتدی خجالت تریم
من گتیمیشدیم سنه بیر گوستریم سالما یالاندان بو چکیش بر کیشی
عقلیوه گئت بیر دووا یازدیر کیشی

رشوه

ای جوان هاردا مشگله دوشدون حلّ آن مشگلست با رشوه
آیق اول عمر و زیده یالوارما چاره‌سی یا زوغالدی یا رشوه
گوروم عالمده پیس گونه قالاسان داراشا جانوه وبا رشوه
خون مظلومی اشگ محرومی الیوه ائتموسن حنا رشوه
کوخلر یخدون ایلدون ویران کاخلر ایلدون بنا رشوه
پوللولار هاردا لنگ اولور سسلور اِشفعی اِشفعی لنا رشوه
طلسم هفتخوانی سندیردون
مرحبا رشوه مرحبا رشوه

قویمادی

افسوس بزم وصله منی یار قویمادی
هر چند گئتدیم ایلدیم اصرار قویمادی
باسدی قاپونی من باجالاردان پیشیک کیمی
قاچدیم سوخولدیم ایلدی آزار قویمادی
آخرده رحمه گلدی منیم حالیمه یانوب
یاریم اجازه وئردی بو اغیار قویمادی
دوشدی گوگل او دانهٔ خالین خیالینه
پابند اولوب او طرّهٔ طرّار قویمادی
بلبل امید وصلیله گلمشدی گلشنه
گل قویدی دوربرده اولان خار قویمادی
بنیاد صبریمی ائله یخدی بو سیل عشق
املاک دلده بیر در و دیوار قویمادی
گیزلتدیم عشقی قلبده اغیار بولمه‌سین
گوز یاشیم ائتدی عالمه اظهار قویمادی
جانان فکری جان کیمی باسدیم قوجاقیمه
بیر نیش ووردی عقرب جرّار قویمادی
دوشدیم نه رنگه ملّتی راضی ائدنمدیم
هر نیلدیم بو قوم جفاکار قویمادی
فکریم چوخ اولدی بلکه مسلمان اولام ولی
صد حیف اولا بو فرقهٔ کفّار قویمادی

معروفه، خلقی امر ائلدیم وئرمدی ثمر
خلق ائتدی منکراتیده تکرار قویمادی
اهل زمانه هر دونا دوشدیم بَگنمدی
بو اختلاف جُبّه و دستار قویمادی
سقّالی قویدوم ایلدیلر خلق مسخره
قخدیردیم امر خالق جبّار قویمادی
قویدوم قدم مساجده خلق ائتدی انتقاد
گئتدیم شرابخانیه ابرار قویمادی
گیدیم لباس نو ایشه قدّیم اگیلمدی
یل دولدی بورنوما کت‌وشلوار قویمادی
گیدیم خلاصه اگنیمه بیر مندرس لباس
هئچ مجلسه او وضعیله حُضّار قویمادی
مدح ایلدیم بیرین بیرینی سانجی دوغرادی
هجو ایلدیم تاپولدی هوادار قویمادی
دوردوم نماز قیلماقا اخلاص قلبیله
همسایه آچدی رادیونی دار دار قویمادی
حق‌سؤز دئدیم توکولدوله ناحقلر اوستومه
ناحق دئدیم ائشیتدیقیم اخبار قویمادی
قاتدیم حقیله باطلی آخرده بیربیره
نوریله ظلمت اولمادی هموار قویمادی
فکر ایلدیم علاقه کسیم اجتماعدن
ناز و نعیم و درهم و دینار قویمادی
گوردوم جهانی مست دئدیم منده مست اولوم
اولدوم ولیک بو دل هشیار قویمادی

گوردوم هامی یاتوب باش آتوب منده یوخلادیم
بیدار فکریم ایلدی بیدار قویمادی
چوخلار ائشیتدی پندیمی امّا قبولینه
قلبینده‌کی او پردۀ زنگار قویمادی
ظاهرده باخدی شعریمه تحسین ائدوب ولی
باطنده‌کی شقاوتی ناچار قویمادیٔ
بو عالمه نقدری که شاعر گلوب گئدوب
هئچ‌کس بو نوعی بی‌ثمر آثار قویمادی
بیردم زمانه کام دیلیمجه دولانمادی
فارغ منی بو گُنبد دوّار قویمادی
سعدی آپاردی شعریده گوی سعادتی
کنز هنرده بیر دُر شهوار قویمادی
حافظ غزلده جمله مقاماتی سیر ائدوب
معشوقه می نه بلبل گلزار قویمادی
فردوسی شاهنامه یازوب افتخاریله
گرز و کمند و تیغیله دیّار قویمادی
گوردی کریمی یازماقا بیر شعر قالمیوب
طبع سخنورین گینه بیکار قویمادی
گییدی لباس مسخره‌نی حق سؤزین دئدی
مرجان نظمی دوزماقا بیر تار قویمادی

رفیق نا جنس

چون گشت مرا رفیق ناجنس رنگ از رخ من پریدن آموخت
دستم بگرفت باکراهت تا راه به قهوه رفتن آموخت
بنشاند مرا به پیش منقل دست از همه چیز شستن آموخت
یک حبّه دو حبّه‌ای ز افیون تکلیف نمود و بستن آموخت
«یک حرف دو حرف بر زبانم» بنهاد و دروغ گفتن آموخت
بگذشت ز حقّه مال و جانم از چشم همه نهفتن آموخت
رفت عزّت و نقد و ملک و مالم خلق از بر من رمیدن آموخت
دیدم که برفت گوشت و خونم گفتم چه غم از ملک فزونم
شب گفت مرا مرو به خانه در پستوی قهوه خفتن آموخت
از منت اهل خانه رستم تا شیوهٔ شیره پختن آموخت
چون کرد علیل و ناتوانم کم‌کم به عصا گرفتن آموخت
تا دکّه «ذاکرم» نشان داد صد حیله ز نسیه بردن آموخت
گشتم چو سوار استر زرد بر طارم چرخ رفتن آموخت
در عالم چرت کرده معراج از دوزخیان گذشتن آموخت
اکنون که کریمیا چنینم آسوده ز مال و جان و دینم
این قهوه که شد مرا نشیمن از دوری خانه گشتم ایمن
نه فکر معاش خانواده نه فکر لباس دختر و زن
خرّم دلم از کناره‌جوئی کرده همه قطع الفت از من
ای کاش به وقت مردن اینجا باشد به تنم مزار و مدفن
یک لحظه به پیش پیر افیون بهتر که به سروری رسیدن
پروانه ز من گرفت سرمشق جان سوختن و قبا دریدن
آنیکه ز وقت نشئه بگذشت دیدی که پرید روحم از تن

صبحانه گرم نباشد افیون باید ز حیات دل بریدن
«پس هستی من ز هستی اوست تا هستم و هست دارمش دوست»

دیگر

تا چشیدی ز لذّت افیون «بوستان پدر فروخته به»
پختن شیره بهر یار عزیز «هرچه رخت و سراست سوخته به»
محتسب گر ببیندت بنواز «دهن سگ به لقمه دوخته به»

رباعی

مرا در خلوتی افیون کشیدن به از باغ و بهشت و حور دیدن
بیا زاهد دمی با ما نفس کش شنیدن کی بُود مانند دیدن

افیون محلول ثروت است

این نکته از خبائث افیون کفایت است
کو ضدّ آدمیّت و محلول ثروت است
جانا به دود تلخ و سیاهش چه طالبی
آخر تو را ز عادت افیون چه لذّت است
امروز روزگار بخندد به حال تو
از عمر خویش توشه بدار این چه غفلت است
منظور من نه هجو و نه رسوائی کسیست
سوگند بر خدا که مرادم نصیحت است

تریاکین نتیجه‌سی

عزیزیم اویما بو تریاکه بوندان جسم و جان گئتدی
جوانلوق گئتدی ثروت گئتدی عالی خانمان گئتدی
بو قدری غافل اولما آچ گؤزون سیر ایله دنیانی
بصیرت اهلی اول باخ‌گور هامی یاخشی یامان گئتدی
بو فانی دیئره گلماقدان نظر جانا عبادتدور
بودا تریاکلن دوتماز اویان عمر جوان گئتدی
دیانت گئتدی ایمان گئتدی دین محو اولدی باللهی
اویان بو خواب غفلتدن که فیض جاودان گئتدی
دئمه بیر دانگ تریاک هئچ‌کسی قارداش سنق سالماز
ازل بیر دانک اولار آخر گوررسن دودمان گئتدی
ساتیلدی فرش و یورقان گئتدی الدن چیخدی قالیچه
لگن مس آفتابه گئتدی یکسر قاب قازان گئتدی
سماور بارداقی مس مجمعه سوراخیدن گئچدی
دوام ائتموب کورک چالقو سپورگه گلخزان گئتدی
گئدوب باغ‌کندی ساتدی ووردیلار حرّاجه دام‌داشی
اگر کاروانسرا اولسیدی گئتدی هم دکان گئتدی
الوندن چیخدی سرمایه یوزیوه قاشقالور عورت
دوتوب اود جانون اودلاندی اورکدن لخته‌قان گئتدی
قالان بیر حقۀ رومیدی بیر منقال و بیر خوش میل
اگر بیر کهنه یورقان قالسا قالدی ماوران گئتدی
اگر قهوه‌نشین اولسا گورر منقل دگول لازم
الی بی‌چیز اولوب منقل سماور استکان گئتدی
دونن گوردیم دیوردی قهوه‌چی شاگرده بیر بنگی
گتور بیر باش چکیم قوخما مفتّش پاسبان گئتدی

ال اوزدی یار و یولداش قیز گلین آرواددان اوغلاندان
قالوب قیز هاردا اوغلان نولدی یا عورت هاچان گئتدی
تماماً شهرت و شأن و جلالی وئردی یغمایه
فقط بیر تُندخویلیق کسب اولوب اوندان قالان گئتدی
بو بیر معجونیدور منفور ائدر شخصی محافلدن
عناصرده گوررسن قویمادی تاب و توان گئتدی
جوانلوق گئتدی حیثیّت گئدوب تبدیل اولوب طبعون
او خوش خُلقون نه‌اولدی بی‌نوا باخ‌گور هایان گئتدی
نحیف‌اولدی بدن سست اولدی‌اعصابون علیل اولدون
طراوتدن دوشوب سولدون او رنگ ارغوان گئتدی
بیر آز سنّ اگلشه نشئه گئچه وای وای مصیبتدور
بوروندان‌گوزدن آغزیندان آخوب جوی روان گئتدی
اگر بی‌آبرو اولسا گئچنده نشئه‌نین وقتی
حیا و عصمتی وئللر گوررسن کیم تومان گئتدی
اگر حق سؤز عزیزیم تلختردور سمّ قاتلدن
قبول اولماخلقا امّا اورکدن بیر گمان گئتدی
بو واضح بیر مثلدور حوقّیا وصل ایله تریاکی
اودی دوت وور نفس سوراخیدن باخ گور یانان گئتدی
نقدری تنگ اولا سوراخی حوقّانین عبث سانما
گوررسن بیر زمان قشلاق[۱] اِشان[۲] بهنه[۳] چَوان[۴] گئتدی
غرض‌گیر اولما عرضیمدن بعنوان نصیحت‌دور
اگر وار غیرتون باخ‌گور سؤزوم هانسی یالان گئتدی
دیور تریاکیلر «ذاکر» بو قدری بسدی ختم ایله
سنون‌تک گلدی بو دنیایه چوخ دستان چالان گئتدی

---

۱ - و۲ و ۳ و ۴ نامهای روستا هستند

زحمتدن قوتولموشام

وئرمیشم رشتهٔ افکاریمی من یار الینه
اهل دل تاپشورا خوشدور دلی دلدار الینه

ظاهراً فخر ائدیرم من بو نگارین اری‌یم
باطناً فکر ائلینده گوریرم نوکری‌یم
هر نه امر ائتسه باش اوسته دییرم چاکری‌یم
وئرمیشم نوخدامی اشّک کیمی مکّار الینه
چکوری هر طرفه چون گئچوب افسار الینه

بئله فرض ایلوری بو خلق خانیمدی من آقا
کوچه‌ده یا خیاباندا اونی ساللام قاباقا
او قاباقدا پوزینان من لله اوللام اوشاقا
دولانار آل وئر ائدر ال وئرر اغیار الینه
وئرمیشم اوز گُلومی گل کیمی من خار الینه

دده قالمور ننه قالمور سحر آخشام سویری
بیرجه بیچاره نه‌نم وار اونی دائم دوویری
چوخ‌دانشسام چوماقین فوری او باشین‌چویری
دوشمیشوخ هر ایکیمیزده بو ستمکار الینه
نئجه که غول بیابان دوشه جندار الینه

قانجیق ایت‌تک بو سلیطه منی گورجک هوریری
ال اولاغی ائلیوب هر یانا ایستور سوریری
منکه بیر سؤز دئمورم نیلیوم اللّه گوریری
سالماسین هئچ کسی خالق بئله عیّار الینه
منی که سالدی فلک بیر دانا سگسار الینه

او یامانلار منی من قالمارام امّا سؤزینه
باشیما بمبچه سالدوقجا او گولّم یوزینه
بورک گئچر خدّگیمه فوری گولر اوز اوزینه
وای او گوندن آلا باشماق تایی زینهار الینه
چالاجاق قمچی گئچوب شمر جفاکار الینه
بیر بو وار سالمیشام اوز بوینونا ائو زحمتینی
نقدی‌ده نسیه‌نی‌ده آل وئرین هر قسمتینی
نامخدا هر زادین الدستی بیلور قیمتینی
یاخشی ماهردی گئچوب رشتهٔ بازار الینه
آل وئری خوشدی نیه یتمیوب آزار الینه
نقدر خرج ائلسه بیر شاهی مغبون اولماز
شیئی آلان وقتیده ئولدیرمسه ممنون اولماز
یار اولوبدور منه بختیم بئله خاتون اولماز
اختیاریم یتیشوب فاعل مختار الینه
شکر للّه سروکاریم یتوب اخیار الینه
الینی وورمادی اوّلدن ائوین هئچ ایشینه
بیچماقا تیکماقا یرتق یاماقا پشمیشینه
دَدم اشک کیمی ایشلر او گئدر گردیشینه
دییر اوغلوم دوشه‌سن بیر قره شهمار الینه
سالموسان سن منی بو روبه مکّار الینه
منه بیر کوتلوق آلوب مترین اوتوزبش تومنه
ایکی ساعت دانیشام اللیه وئرمزله منه
اونی گوندرّم آلار لازم اولار هر نمنه
اعتبار ایلوری هر تاجر و فجّار الینه
هامی اصنافی کسوب چون دوشوب انبار الینه

کیم دییور دادوستد یاخشی دگول عورتیلن
بو سؤز البتّه موافق دگی حریّتیلن
م... سریوبدور بیزی بو صحبتیلن
سالوب آنجاق هرەسی بیر نئچه اخیار الینه
اوینادور جامعەنی یاخشی دوتوب تار الینه

م... قارداش داخی ختم ایله بو صحبت یریمز
ایمدی پول وقتیدی احکام شریعت یریمز
اسکناس اولماسا بیچاره عبادت یریمز
وقتوی وئرمه بو اورادیله اذکار الینه
پولسیزین دوشمز عزیزیم دولی دستار الینه

بعضی بدبخت و عوام آروادی قویماز اشیگه
قلبی تاریکیدی قورخار اَتی وئرسین پیشیگه
مگر آرواد یارانوبدور گئجه گوندوز کشیگه
نئجه کی بیر دولی بیر نو دوشه... الینه
اودا مسئولیدی وئرسه اونی دیّار الینه

مگر آرواد یارانوب ائوده عرقچین توخوسون
چارشاب آلتیندا قرالسین بایات اَت تک قوخوسون
بوشلا اوز باشینه بیچارەدی چالسین اوخوسون
آی کیشی سرچه دگول که دوشه تئز سار الینه
دیەسن کنده دوشوب کتدیدی پیکار الینه

ای کریمی بو نه غربیل بو نه دندور الیسن
چیخیسان بیر بوداقا یوز بوداقی سیلکلیسن
عمریوی صرف ائلدون شعره نه شاه تنبلیسن
توسن فکری عجب وئرموسن اشعار الینه
چکوری هر طرفه چون دوشوب افسار الینه

کیشینون غیرتی اولسا اوزینی خوار ائلمز
اوزینه عورتینی فاعل مختار ائلمز
پول وئروب آروادینا عازم بازار ائلمز
تاپیشورماز قوزونی گرگ تبه‌کار الینه
وئرمز همیان زری دزد طمعکار الینه

سوجوغون کسادلیقنا راجع

بیلمیرم آخ نیه بو ایل بئله سوستالدی سوجوخ
وقته آزقالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوخ
گئچن ایل قاخموشیدی هر پوطی آتمش تومنه
فرق قویموردی جماعت بو سوجوخدور نمنه
ساخلارام بوردا فروش اولماز آپارام یمنه
باس سویا قوی شکرکلنسین هله کالدی سوجوخ
وقته آز قالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوخ
بیز سویندوخ که بو ایل شهریمیزه گلدی قطار
آغ قره ترش آجی چردک نمنه اولسا باتار
ناشیدور مشتری قانماز نمنه وئرسون اوتار
بو نئجه اوددی اَلودی جانما سالدی سوجوخ
وقته آز قالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوخ
اوز مالیمدور کیمه نه من آجی چردک قاتیرام
ساخلامور دال داداشیم هر نئچه سویدیم ساتیرام
بدنیم تترووری چک اوستیمی آرواد یاتیرام
صبریمی باده وئروب طاقتیمی آلدی سوجوخ
وقته آز قالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوخ

گتورروللر باشینا مین جور اویون بو سوجوغون
طویدا هرگز گتی‌مزله باشینا هئچ جوجوخون
نه سوجوخ مثل دیبک دسته‌سی بوز قاره یوغون
مشترینون بوغازین افعی کیمی چالدی سوجوغ
وقته آز قالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوغ

نه سوجوخ چال دیزه هی‌چک دیشیوه باتموری دیش
اوستانین اللری وار لوله‌لیوب مثل قییش
وئرمزایش عیرتی‌دیش خلقتی دیش اولسا گیریش
انگووی یورماسا قارداش اوزومه مالدی سوجوخ
وقته آز قالدی خدایا توکولوب قالدی سوجوخ

حاج اوغلونون اللّهدان گلایه‌سی

حاج اوغلی دیور
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی
رحم ائت گوریسن حاصلیم ایسلاندی الهی

یایدا سودان اوتری باشیمی یاردیلا یاندیم
گلدوقجا نَجاق شاباباسی مردانه دایاندیم
باش سیندی قولوم چیخدی دوشیم باتدی اوزاندیم
ایمدی قانالار مثل دگیرماندی الهی
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی
واضح تانورام من سنی ای خالق محمود
فرمانویله گلشن اولار آتش نمرود
گوندرّم اماندور سنه من بیر سله امرود
مرّیخه گلن ایمدی فراواندی الهی
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی
نذر ایلدیم اللّه ایکی شمع جندالی پیره
وئرّم ایکی سالخیمدا اوزوم قالسا فقیره
بیر بیله سویی ائتمیشیدون هاردا ذخیره
یایدا اوقدر حاصلیمز یاندی الهی
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی
هر نذر دئمیشدیم بابا واللّه گؤزوم اوسته
ثابت قدمم یارب ازلکی سؤزوم اوسته
گول دوردی سو وای وای ورزنده اوزوم اوسته
سو گورنه شریلدیر بو نه طوفاندی الهی
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی

باتدی قولاغیم گورنه کوشولدوریله بیر باخ
وای من باشی داشلی قانالار داسیله بیر باخ
مین زحمتیله بسله‌دیگیم حاصله بیر باخ
یاغدیرما پائیزدور نه که نیساندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

عالمده سخی کیمسنه اوز وئردیگین آلماز
شاهنشه اولان بنده‌نی گؤزدن بئله سالماز
بیر آزدا بوجور یاغسا اوزوم بیر گیله قالماز
بو محنته دُؤزماخ مگر آساندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

یاغدیرما بابام باغ سوواروب اینجیمیوبسن
بئل شاباسی میرابین الیندن یمیوبسن
هر هُدّولیمه باشیوه دونّم دئمیوبسن
هر سالخیمونون قیمتی بیر جاندور الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

آرواد ایره‌لی گل گویه باخ گورنه دوتولدی
گلمز اله حاصل داخی محو اولدی قوتولدی
اللّه ائوین آباد ماشاءاللّه سو نه بؤلدی
هریان باخورام قلزم عمّاندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

بو باغدان ایکی دوگشی اوزوم ساتمامیشام من
بیدار قالوب چوخ گئجه‌نی یاتمامیشام من
سرمایه‌مه بیر شاهی حرام قاتمامیشام من
بولمم بو نه ایشدور بو نه عنواندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

امرائت بو یاغیش بیر نئچه گوندن صورا یاغسین
بو السیز ایاقسیز باری بو حاصلی یغسین
آز قالدی دوشوب نوچا سو دیواریدن آخسین
سو هر طرفه سیل کیمی غلطاندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی
آی قیز اوشاقی قویما چغیرسین داخی بسدی
وئرقین ووراسان دینمه سسون صبریمی کسدی
دینمه گورک آخر نه گورولتی بو نه سسدی
معمورهٔ صبریم داخی ویراندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی
آچ بیر قاپونی قبلیه باخ گور نه خبر وار
آچماز بو یاغیش جوشه گلوب رحمت غفّار
رحم‌ائت بو تومانچاخلارا ای قادر قهّار
کفلت سویولوبدور هامی عریاندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی
پالتارلاریم ازبسکه آغاجلاردا توکولدی
لوت گزمیشم آلتای دئدیم اولسون بابا چولدی
زحمت هدره گئتدی ائویم یاخشی تیکیلدی
اوچ آی قیشی کفلت سنه مهماندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی
داغ داش ده‌گی یارب بو اوزومدی وره‌زندی
حاصلدی بو آخر پوطی اون یدّی تومندی
وار یوخ بو اوزومدی بودا توپراقه بلندی
باران دگی بو آتش سوزاندی الهی
آخر وره‌زن وقتی نه باراندی الهی

ای ربّ کریمی کرم ائت گل کرم اوسته
شاختا ستمی بسدی غمی قویما غم اوسته
شه نوکره قهر ایلمز هر کیف و کم اوسته
هر جرم ائلسم قابل جبراندی الهی
آخر ورەزن وقتی نه باراندی الهی

الله بویورار

چوخ دوتما یوزون قاضی الحاجاته حاج‌اوغلی
آچما دیلیوی بیله مناجاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی
هئچ خمس و زکاتین بو باغین وئرمه‌میسن سن
قومیّتوه بیر سَله گوندرمه‌میسن سن
بیر فعلیه بش سالخیم اوزوم درمه‌میسن سن
صبر ایله دایان ایمدی بلیّاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی
من نعمتی دنیاده سنه ایلدیم ارزان
وئردیم برکت حاصیلیوه اولدی فراوان
بیر سالخیم اوزوم بیرنفره ائتمدون احسان
رحم ایلمدون سائل و ساداته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی
اوّلده گیلاسی، اَریکی، آلمانی ساتدون
بیر قدری جیبون دولدی نظردن منی آتدون
قارون کیمی یاددان منی بیر دفعه چیخاتدون
شایسته‌سن هر گونه مجازاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

دُؤزدیم اوقدر صبر ائلدیم فخرینی دردون
شفتالونی خرواریله کارخانیه وئردون
چالدون بادامی، گرده‌کانی، سبزه‌نی سردون
هئچ وورمادون ال بخشش و خیراته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

انصافیدی بو سن باشون اوستن ملاغی آس
قونشی قاپودان ایستدی باخسین قاپونی باس
سنده بو لئامت ندور اولما بئله کنّاس
احسن بو سخاوت بو مساواته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

بیر سرچه اگر مولره باخسیدی قوواقدان
ایلردون اونی کور سپنگیله اوزاقدان
قادر دگی بیر شیئی دره آرواد اوشاقدان
اجروندی دچار اول بو عقوباته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

بیر سالخیم اوزوم دردی فلان شخص باغوندان
جلادکیمی غیظله آلدون اونی اوندان
آخر فقرانوندی بو مالین بیری اوندان
آیا نه سؤزون وار بو وجوهاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

هر وقت که بیر لکه بولود دوردی هواده
دوتدون یوزیوی گوگلره سالدون منی یاده
نالایق اولان دلده اثر یوخدی دعاده
زور وئرمه‌گلن بیر بئله صلواته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

ایمدی گورورم گیرده‌دی بیچاره اياقون
آچسا بو یاغیش تئز دوزه‌لر قاش و قباقون
یاددان چیخارام من که سودان گئچدی اولاغون
چوخدان بَلَدم سن کیمی بدذاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

مین کلمه دعادن کیشی بیر ذرّه سخاوت
آنجاق ایکی رکعت نمازا ائتموسن عادت
هر بیر عملون لغویدی از روی جهالت
وارد دگیسن حیف رُسوماته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

ساتدون گؤزیوون نورینی بیر کهنه بیاضه
تکلیفوی آنلا صورا دور راز و نیازه
دگمز بو عبادت عمو بیر دسته پیازه
ترتیب‌اثر یوخ بو دعاجاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

افسوس کریمی که خبر یوخدی کرمدن
ارباب سخانین جیبی خالیدی درمدن
اوّل یازیلان سطری سئوال ایله قلمدن
چوخ دوتما یوزون قاضی‌الحاجاته حاج‌اوغلی
باعث عملوندور بو مکافاته حاج‌اوغلی

قدیم محلّه حماملاری

حمام محلاّته یولوم دوشدی سحرگاه گورستمه‌سین اللّه
ایمدیده دوشنده یادیما ایلرم اکراه گورستمه‌سین اللّه
تنویر دئدیم گتدیله امّا نئجه تنویر ایلوم سنه تقریر
گوردوم یاریسی سو یاریسی خاکیله تخمیر اولدوم بئله دلگیر
باخدیم که بو تنویریله ممکن دگی تطهیر سسلندیم آی آبگیر
گل ایله بو تنویری عوض آی بارک‌اللّه گورستمه‌سین آللّه
آلدی دگیشوب گتدی او ملعون ستمگر پیمانهٔ دیگر
گوردوم که ازلکی بدیدی لیک بو بدتر یاندیم منی مضطر
قالدی بدنیمده او کثافت گینه یکسر قیلچیق کیمی توکلر
ج...گتوروبدور منه بیر فوطهٔ کوتاه گورستمه‌سین اللّه
قویدوم که قدم خزنیه بیر تیتردی جانیم سلب اولدی توانیم
ایستردیم ائدم مزمزه تا دوندی دهانیم بند اولدی توانیم
تیترتمه دوشوب جانیمه سدّ ایلدی قانیم سست اولدی روانیم
صدمه یتیشوب قلبیمه باتدیم غمه ناگاه گورستمه‌سین اللّه
گوردوم سویون آلتندا نه هنگامهٔ دیگر جوتگولدیری بیتلر
هردم دولاشور قول قچا زالو کیمی توکلر سلماشقه بنزر
صابون‌کفی، قویروخ‌یاغی، قاسق قیلی یکسر ارزاندی برادر
هئچ ارمنیه بیله نظافت ائله دسگاه گورستمه‌سین اللّه
بیر کیسه چکوبدور منه دلاّک او ساعت اجدادینه لعنت
قالدی بدنیمده گینه ازّلکی کثافت چکدیم بئله خفّت
بیر ذرّه صابون چکدی توکوب سو دئدی صحّت چوخ وئردیم اذیّت

یاندیم دئدیم اللر وار اولا اوستا ماشاءاللّه گورستمه‌سین اللّه
آختارسان اگر هریانی بیر کاسه تاپولماز هئچ بیله ایش اولماز
تاپسوندا گوررسن گوتی شان‌شاندی سو دورماز غرباله سو دولماز
چوخدان بولانوب چشمه بو تئزلقدا دورولماز بو قصّه قوتولماز
هانسی ایشیمیزدور اولا خودخواه و خداخواه گورستمه‌سین اللّه
امّا قولاق آس بو ایکی‌منجی قره خالدی اوستا منه سالدی
گوردی منی یَخمه بئله بیلدی چالاچالدی اون‌بش‌قران آلدی
هئچ بیر دانشان یوخدی جماعت هامی لالدی ملّت دالی قالدی
خلق اولدی جسارتده قویون حیله‌ده روباه گورستمه‌سین اللّه
فکر ائتمه کریمی ره انصافدن آزدی هر نه دئسه آزدی
حمّامه گئدوب ترله‌ماقا گوردی ایازدی گلدی بونی یازدی
ایستی دگی خزنه بالا گیر قوخما دیازدی باخ بیر سویی آزدی
یوم گؤزلریوی بورنووی دوت سویلمه واه‌واه گورستمه‌سین اللّه

منّت

ماشین آلتیندا ال ایاق چالاسان
وورالار داغدا باغدا دونبالاسان
بوغازا اوز الونله ایپ سالاسان
اوندان افضلدی منّته قالاسان

بیزیم ائوده

اولسان داداشیم بیر گئجه مهمان بیزیم ائوده
اوندا گورەسن واردی نه عنوان بیزیم ائوده

آخشاملار اولاندا دوتوری جانیمی وحشت
گیرجک ائوه گورّم گینه برپادی قیامت
گویا قاریشوب بیربیره یتمیش ایکی ملّت
بیر ساعت اوتورماقه یوخ امکان بیزیم ائوده
هی ایت‌دی پیشیکدی وئروری سان بیزیم ائوده

اون‌بش باش آدامدی هرەسی بیر شیه عادی
بعضیسی ورق چکماقا بعضی مِیه عادی
بعضی قاوالا دنبگه بعضی نِیه عادی
بیر گوشەده بیر منقل سوزان بیزیم ائوده
بیر سمتیده شاقّیلدیری قلیان بیزیم ائوده

هر نحو ائدیرم من بو ائوین وضعی دوزلمور
دائم ایشیمیز جنگ و جدلدور باشا گلمور
باعث اودی که بیر نفرینده یوزی گولمور
دائم آخیری سو یرینه قان بیزیم ائوده
اولموش هامونین حالی پریشان بیزیم ائوده

سوسن دییوری نقشه گرک من دیین اولسون
اکرم دییور اولسون بابا سوسن دیین اولسون
عشرت دییوری سؤز آقاجان سن دیین اولسون
چارم کسیلوب قالمیشام حیران بیزیم ائوده
حتی ایتورور قبله‌نی انسان بیزیم ائوده

بیر مسلکه یاران یتوروبسوز سیز عقیده
امّا گوره‌جاقسان بیزیم ائوده یوز عقیده
علّت ندی بیر ائوده تاپولمور دوز عقیده
مذهب سایا گلمز سنه قربان بیزیم ائوده
موجودیدی یتمیش ایکی ادیان بیزیم ائوده

بعضیسی آچوب رادیوسینی مرضیه‌بازدی
بعضی اوتوروب نوحه دیور مرثیه‌بازدی
بعضی تپیلوب خدّه‌گه تک کُرسیه بازدی
بعضیسی وئرور اورتادا جولان بیزیم ائوده
بعضی اوخویور یاخشی قمرجان بیزیم ائوده

یوخدور ایچیمیزده نه تعصّب نه دیانت
قارداش باجیا ائتموری بیر ذرّه حمایت
اولموش ایشیمیز سرقت و دزدی و خیانت
یوخدور شرف و غیرت و وجدان بیزیم ائوده
تریاک کیمی کمیابیدی ایمان بیزیم ائوده

بعضی اوتوزوب پوللاری بیر یاندا توموبدی
بعضیسی تازا شاعر اولور فکره جوموبدی
دفتر قلم الده اویوب آغزیندا یوموبدی
القصّه یاشور مین جوره حیوان بیزیم ائوده
یوخ بیر دنه پاکیزه مسلمان بیزیم ائوده

قوی منده همان بیتی دییوم سؤز بئله گتدی
اخلاق و کمالات عموماً برکتدی
بیر آنلیانی یوخ دیه بو نه حرکتدی
وار بخل و حسد غیبت و بهتان بیزیم ائوده
هم جهل و خریّت ایکی کامیان بیزیم ائوده

آرواد بودی فکری گئجه گوندوز منی سویسون
وئرسین لباسا یا قیزیلا بوقچیا قویسون
نیلیم گوره‌سن من بو خبیثون گؤزی دویسون
هی چادرادی دوندی نچه یخدان بیزیم ائوده
با این همه قیزلار گزیر عریان بیزیم ائوده

انصافیدی سال آلتووا بیر کهنه کناره
هم قارنون آجوندان اوخوسون مثل قناره
وئرسون بو خانم پوللاری هی بافتا نواره
یوخ بیرجه آدام یاتمالی یورقان بیزیم ائوده
هئچ‌کس اودی که قالموری مهمان بیزیم ائوده

تعریف ائلسم من اوزیمی ایلمه باور
بیر ناخلفم یوخ منه دنیاده برابر
بوغدا یمز آرپا اکن عالمده برادر
اوّلده منم علّت نقصان بیزیم ائوده
ائتدیم هامونی لوطی میدان بیزیم ائوده

من بیلمدیم هر گون اوزیمی بیر مُدا سالدیم
کسدیم هامونی هر نه که آرواد دئدی آلدیم
اولادی بدآموز ائلدیم بو گونه قالدیم
اولدوم بوجور آخرده پشیمان بیزیم ائوده
ائتدیم اوزیمی خانه‌سی ویران بیزیم ائوده

هر ائو که عزیزیم گوروسن غیر منظّم
بیل که او ائوین ناظمی خائندی مسلّم
ائت بو دئدیقیم سؤزلری فکرونده مجسّم
گور بیر نچه بدبخت اولور انسان بیزیم ائوده
چون یوخدی ائدن عدلیله دیوان بیزیم ائوده

بیرده داداشیم شاعریله قویما رفاقت
بو طایفه‌نی ائتمیون هئچ مجلسه دعوت
اولموشدی قوناق بیزده کریمی نچه ساعت
ایچدی یدی صرف ایلدی قلیان بیزیم ائوده
گئتدی نه گوروب ایلدی اعلان بیزیم ائوده

ماتان قیز

سنسیز بو مراغه منه زنداندی ماتان قیز
ای هر باخیشیندان جان آلوب عشوه ساتان قیز
ای لشگر زلفین داغیدوب صفحهٔ رویه
آشوب سالوب عالمه دنیانی قاتان قیز
ای گؤزلری بی خواب ائلین گؤزلری دائم
امّا اوزی بالین فراغتده یاتان قیز
مین‌دفعه گر آدمدن اولا حامله حوّا
دوغماز سنه بیر حسن وجاهتده چاتان قیز
باغریم باشینی اُخلادون امّا دئمدیم اوخ
بیر کلمه دئدیم آی بارک‌اللّه اوخ آتان قیز
بو حسن ملاحت بو ادبده بشر اولماز
حتماً گتوروب تخمیوی جنّتدن آتان قیز
بیر لحظه طبیبانه گل اگلش باشیم اوسته
ای حسنوون آوازه‌سی دنیانی دوتان قیز
گل جانیمی آل قانیمی توک قوی قالا آدون
مظلوملرین قانینه ظلمیله باتان قیز
بیر بوسه وئر آل جانیمی قوی خلق دئسونلر
بیر بوسه‌نی اوز یارینه بیر جانه ساتان قیز

اوغلانلار سؤزی

منه بیر نازلی قیز آل عصمتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

منی داماد ائله سینّیم یتیشوب یرمی‌بشه
نقدر صبر ائلیوم خاتمه تئز وئر بو ایشه
بو گلن قیزلارا باخ بودلاری بنزیر گومیشه
داخی بوندان‌دا گؤزل عورتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

نئجه گور نازیله مشّاطه قویوب فر باشینا
باخان عاشق اولی بیر جفت هلالی قاشینا
آچیلوب گُل کیمی تازه یتوب اون‌دورد یاشینا
اوزی کامل بزه‌نوب زینتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

گور دوغوبدور نه گؤزل سویملی قیزلار نه‌نه‌لر
بلوز آتدان ائدیری جلب توجّه م...
گؤزیوی یومما باخوب گور که وار عالمده نه‌لر
سن که زاهد دگیسن عزلتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

گؤزیوون آغ قره‌سی بیر منم ای بیچاره
گئچدی سنّیم منه تزویج ائله بیر مه‌پاره
اوزیمی غصّه‌دن آخر چکرم من داره
من ئولندن صورا بو ثروتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

دئمورم گئت منه بیر یاپبا یاپان کتلی قیز آل
یا دولان کوچه‌لری بیر دنه دولتلی قیز آل
بیر نظافتلی فراستلی طراوتلی قیز آل
یاشماق آلتندا سولان صورتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

سویمیشم بنده اوزوم بیر قیز آدی حاکمه‌دی
اوزی مایلدی قاچیردام گتورم کیم کیمه‌دی
آیدا دورت‌یوزتومن آیلوخ گتورور دیپلمه‌دی
بیزه پول لازمه‌دور عفّتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بیر معلم قیز ·آلوب قونشومیزین اوغلی حمید
اوزی شیرین سؤزی شیریندی وجاهتده وحید
سن‌گورن دوره گئچوب ایمدی گلوب عصر جدید
داخی بوندان بویانا غیرتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بودی گل چهره معلّمدی گئدور مدرسیه
اری بیر شاهیدن اوتری ال اوزاتماز کیسیه
هر مخارج خانمون بوینونادی نق نسیه
بوندان عالمده گؤزل نعمتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

آتاجان سؤیله گوراخ قیز یوزین آچسا نئج اولی
فر قویوب تللرینه باش گلی ساچسا نئج اولی
یا گورنده آدامی قوت کیمی قاچسا نئج اولی
بیر دیین یوخدی بو وحشیّتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

آتاجان من نه بیلوم چادرانین آلتیندا نه وار
قره‌دی، آغدی، قوتوردی، هوه‌دیش، کوردی یا کار
باشی داز، آغزی کلاوه، گؤزی گوی، بورنی خیار
دوزدی ایش جنسه باخ آل سرقتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

آتاجان فلسفه‌سین آنلامادیم من بو ایشین
نه گناه ایلدی قیز اولدی بوجور خانه‌نشین
قالسا انباریده آخ کیم دادین آنلار یمیشین
چادرا آلتیندا قرالمیش اَتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

کیشی قوی بیزده‌ده برپا اولا بیر بزم طرب
یغیشا طوی گئجه‌سی باشیمه ارباب ادب
چاقو چکمک قودورشماق اولاماق لهو و لعب
تار قاوالسیز لوطی‌سیز عشرتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بو بویا گلمیشم هئچ بیر یوزیوه دورمامیشام
داداشیم تک سنی هر سؤز باشی بیر وورمامیشام
آخ گناه منده‌دی چون بوینوی بیر بورمامیشام
دئمیشم ایشلمه چوخ زحمتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

ایمدیه تک نه دیوبسن سؤزیوه قالمامیشام
یوزیوه بعضی اوغوللار کیمی قاشقالمامیشام
آریا بیر گئجه طوی صحبتینی سالمامیشام
سنده بیر غیرته گل غفلتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بودی همسایه‌میزین سویملی بیر بالدیزی وار
آدی گلجک قاچیسوز آخ دی گوروم بوینوزی وار
آخ منیم تایلاریمون یپ یکه ارلیک قیزی وار
قوجالاندان صورا من عورتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

عیبدور قیز بئلینه باغلاسا نایلون کمری
الده کیف ساعتی قولدا گزه هر رهگذری
دوشه هر مجلسه هر بحثدن اولسا خبری
یوخلاما بوندان اویاخ ملّتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

نه اولار قیز مانیکور باشماقیلان گیسه جوراب
بیر قیزیل گُل کیمی یوزدن آتا وجدیله نقاب
یا بولاردان بیرین آل یا وور ئولوم قالمادی تاب
من بولاردان سویرم صحبتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

یانورام حالینه هردم باخورام من آناما
ائتمیسن شام و سحر بو ائوی مسکن آناما
گیینوب گزماقی سن عیب بیلیرسن آناما
چرشاب آلتیندا سولان طلعتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بو قرا چرشابی سن آز آنامون باشینه سال
بونا بیر کودری چادرائیله نایلون جوراب آل
دولانور گور نئجه خلقین ننه‌سی مثل مارال
بوسری کوینکی چیت چرقتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

بئله ایجاب ائدیری ایمدی تقاضای زمان
قوجالار اللی یاشیندا اولا نورسته جوان
سنده قیخدیر یوزیوی اول کیشی دلخواه زنان
گئده‌جاق قوی گئده حیثیّتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

گئجه نصفنده دوروروسان ائدیسن راز و نیاز
روز و شب دوشمور الوندن یره تسبیح دراز
سحر آخشامه کیمی آج گئجه مشغول نماز
بوقدر زحمتیله جنّتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

کهنه عادتلریوی ترک ائله ای باب کبار
خلق ایچینده اوزیوی ایلمه بی قدر و وقار
بو کچه بورکی گوتور قوی باشووا بیر لبه‌دار
بیر لگن فکرینه دوش مترتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

گوروروم ذاکرین اوغلی منه نیشخند یازوب
لیک ریشخند آراسندا نقدر پند یازوب
گرچه مطلبدن آزوب لیک خوش‌آیند یازوب
ایکی سطرین اوخوسان شربتی نیلورسن آتا
بیر قیز آلماقدا بوجور دقّتی نیلورسن آتا

❖❖❖❖❖❖

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

آتالار دیلیجه

هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن‌اوغول
گیرم آلدیم سوله بی عصمتی نیلورسن اوغول

هله اوغلوم الیوین دال قباقین آنلامیسان
هئچ خجالت چکوب اوز نفسیوی بیر دانلامیسان
هله گئت باشیوی قوی یات بالا تئز بانلامیسان
ایمدیدن سن دی گوروم وصلتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

کس سسون دینمه نه‌سرتق اوغول اولدون گئده‌سن
سن نه پوخسان گئده احمق منه باش اورگده‌سن
بوشلا بو سؤزلریوی یوخسا اُتورّم گئده‌سن
لذّتون ایستمدیم زحمتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

گورورم الدن آلوب عقلیوی بو وضع زمان
سنه بیر نازلی معلّم قیز آلیم دوزلی مامان
او قازانسین گتیسین سنده یی قوی بورکیوی یان
سن که انسان دگیسن غیرتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

بیرده بو ائوده منیم ایشلریمه باش قاتاسان
یا اوزوندن بویوکه بیرده تکبّر ساتاسان
حرصیمه سن که بلدسن ائله وورّام باتاسان
سنه چوخ عیبدی بو صحبتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

اوزیوی آینا قباقینده گلین تک بزیسن
آنلامورسان ییوسن اورتادا اوجدا گزیسن
من ییغان پوللاری سن میخانالاردا ازیسن
اوز باشون ساخلا گورک کلفتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

مفته پول مفته چورک هی ییوسن ویللەنیسن
سؤز باشی جنگی خروس تک باشیما میللەنیسن
هله پیس پیس اَریوب ئولمیسن هئچ دیللەنیسن
گئت آشق آتماقووا عترتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

بو حیاده کیمه چکدون سنی طوی گورمیەسن
سنه باخ گور یاراشور هئچ بئله پوخلار ییەسن
منده مجبور ائلسم سن گرک ائولنمیەسن
قازان ائولن کئفه باخ منّتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

باخورام قیزلارین احوالینه فکرون قانیرام
سن دیین حاکمەنی گورمیشم آز چوخ تانیرام
بالا سنّیم که منیم آتمش اولوب تولانیرام
دئمورم بیر بئله مه طلعتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

بو گلن قیزلارین آی پارچاسنا بنزری وار
یوخ سؤزیم شوخ م... غنچه کیمی لبلری وار
سنه ایش وئرمز اولار هر بیرینون یوز اَری وار
بو قبیل قیزلاریلان الفتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

من سُون قیزلاری سن آلماسان افسانه دئمه
سن سُون قیزلاری من قویمارام اصلاً ائویمه
اودی که معامله دوتماز منی بیجا سریمه
عاقل اول سیرته باخ صورتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

من شیرین پوللاریمی خرج ائدیم ای دیوانه
اوز الیمله ائلیوم اوز ائویمی میخانه
آخر ائو صاحبینون عرضی گله میدانه
ائله طویدان اولونان لذّتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

بو خانملار که گوزل صورتی چاتما قاشی وار
بزه‌نوب تازه گلین تک ولی آتمیش یاشی وار
اره باش اگمز اولار بیر باشی مین اویناشی وار
یوزون آل تک اوزون آل شرکتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

بو گوزللوخ بئله بولمه هاموسی خلقتی‌دور
چوخی بو شوخ م... که گوریسن عیرتی‌دور
بولارون حسنی طبیعی که دگول صنعتی‌دور
زوریلان خوشگل اولان لعبتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

وورولوبسان گورورم قونشومیزین بالدیزینا
او گوزل صورتینه خلقینه عالی پوزینا
بولمیسن گونده یوز اوغلان باخوری داد دوزینا
ائله خوش ظاهر و بد فطرتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

قیزی محبوبهٔ آفاق ائلین عصمتی‌دور
عورت عالمده عزیزیم کیشینون غیرتی‌دور
آروادین ثروت و سرمایه‌سی اوز عفّتی‌دور
سؤله عورت گتیرن دولتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

گر چه شیرینده‌ی عسل اولماسا سرپوشی اگر
پشه و مور و مگس فوراً اونی فاسد ائدر
چوبان ائتماخ قویونا قوردی، تمدّندی مگر؟
بئله مسلک بئله امنیّتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

او کیشی که اوزینه بار ائدوب اسلام آدینی
بَزنوب گل کیمی سالماز یانینا آروادینی
دوش وئره بوقلمون‌تک قباقیندا قادینی
دی گوروم بیر بئله حریّتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

قدّینه قامتینه باخ دیه‌سن بس بوغادی
کیشیلوخ بیله خیال ایلوری بیر جوت بوغادی
آقالوخ اولسا بوغا بیر پوفه یا بیر بوغادی
کیشی اول درویشی اول پاتلتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

کیشی دنیاده گرک حفظ ائده اوز غیرتینی
پولدان عالمده مقدّم دوتا حیثیّتینی
ساخلیا پرده‌ده اوز عورتی تک عورتینی
غیرتون اولماسا شخصیّتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

صبر ائله سقّلی قیخدیرماقیمون موقعی وار
قوی گئدوم بیت خدادن ائلیوم کسب وقار
اوندا سقّالی ساتوب آلاّم اوغول بیر لبه‌دار
خطّ سیرونده بوجور سرعتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول

پسر

آتا من آنلامادیم هر کیمی آلسان اوزون آل
کاسبین، کتدیسین آل، اگریسین آلما دوزون آل
من مطیعم سنه ایستر بیرین آلما یوزون آل
نه دئسون دی دئمه بو وصلتی نیلورسن اوغول
هله سن خرداجاسان عورتی نیلورسن اوغول
ای کریمی هره‌نی بیر دیلینن دیندیریسن
گؤزل اشعاریویله مجلسه زینت وئریسن
نقدر وار بو کتاب ئولمیه‌جاقسان دیریسن
لیک نااهل آداما خدمتی نیلورسن اوغول
گئت چورک فکرینه دوش شهرتی نیلورسن‌اوغول
سؤزلرون هر کسه خوش گلسه ماشاءاللّه دیه‌جاق
آفرین، نامخدا، احسن، بارک‌اللّه دیه‌جاق
کتاب آلسا پولونا اَیَّدَکَ‌اللّه دیه‌جاق
بوندان آرتوق سؤزیوه قیمتی نیلورسن اوغول
پولی، یاغی، دوگینی، یا اَتی نیلورسن اوغول

امان سوبایلوق الیندن

بیر دردیدی یوخ دفعینه بیر چاره سوبایلوق
حقّا یاراشیر دهریده بی‌عاره سوبایلوق

ائولنماقین هئچ لذّتینی بولمه‌میسن سن
جانانله بیردم دانیشوب گولمه‌میسن سن
افسوس ندن بس اَرییوب ئولمه‌میسن سن
هر لحظه وورور قلبیوه مین یاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

ائولنمه‌میسن ائو دگیسن ای گونی قاره
مسکندی سنه کوچه و بازار همارە
گه میل شرابه ائده‌سن گاهی قماره
الواط ائدر آخر سنی بیچاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

ولگرد اولوسان هر گئجه بیر یاندا یاتارسان
یا صبحه‌کیمی قهوه‌ده دورد آشّق آتارسان
بیرگون گوره‌سن تک بو وجودوندی که وارسان
یخدی ائویوی چکدی تولانباره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

قانون پیمبردی گرک مرد مسلمان
تکلیفه یتن وقته اولا مایل جانان
تا یتمیه سرمایهٔ ایمانینه نقصان
پیراهن تقوانی ائدر پاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

تزویجده هر کس ائده بیر ذرّه تکاهل
افراد بشرده گورونر نقص تناسل
بیر نازلی قیز آل ائتگیلن ایمانوی کامل
قویما ائده روشن گونیوی قاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

امّا کاسب اولسان داخی دولتدیسین آلما
گر شهریده ساکن سن اوغول کتدیسین آلما
اوز مثلیوی آختار آریقین اتدیسین آلما
وادار ائدر آنجاق سنی هر کاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

جهد ایله نگارون اولا محجوبه و مستور
خوش خلق و وجیه اولسا ائدر گوگلیوی مسرور
گر شانسووا دولتدی چیخا نور علی نور
بیرده ائلمز گوگلوی صدپاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

بعضی‌لری وار عمده بودور فکر و خیالی
بیر آدلی بویوک طایفه‌دن اولسون عیالی
هم حسن و جمالی اولا هم ثروت و مالی
یولداشدی همیشه بئله بدکاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

اوز نفسیوه ظلم ائتسن اولار محض جهالت
باخ گور نه گؤزللر یارادوب قادر قدرت
ائولن داداش آختارما هله مالیله دولت
باخماز مارالیم درهم و دیناره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

ائولن داداشیم عرضیمی فرض غرض ائتمه
قورتار اوزیوی جانوه قصد مرض ائتمه
هر گون داخی زیرجامه‌نی بیر یول عوض ائتمه
محتاج ائدر آخر سنی شلواره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

بو عرضیمه شاهددی منیم حکم شریعت
دوقّوز خانم آلمیشدی اوزی ختم رسالت
سن دوقّوزین آلما بیرینه ایله قناعت
آت داشینی دشمندی سنِ زاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

هر گون ناهارا قهوه‌ده مهمانخانالاردا
گاهی یاتاسان باغ میشه‌لرده قانالاردا
عمرون یتیشور آخره آشپزخانالاردا
دائم سالاجاقدور سنی بازاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

هر کوچه‌ده بیر جنس لطیفی که گورورسن
آج قوردکیمی آردینجا دوشوب هی سورونورسن
انصاف ائله بدبخت نه کئفدور بو سورورسن
حسرت قویار آخر سنی دلداره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

زالو کیمی هر جسم کثیفه سوواشارسان
دول یا قیز اولا هر کیمی گورسن ساتاشارسان
بو جُرمیله نصف عمریوی زنداندا یاشارسان
چوخ چوخلارین عالمده چکوب داره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

اولسان گئجه بیر نازلی نگاریله هم آغوش
آلام جهانی ائده‌سن جمله فراموش
بیر جوت م... ائده‌سن شیر و شکر نوش
یاندیرماز اوغول بیرده سنی ناره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

خوشدور آلاسان قوینووا بیرجه بویی بسته
بیر ایشگه کمر سلسله مو لبلری پسته
گه سینه‌وین اوستونده گهی سینه‌سی اوسته
آی وای نه یمان دردیدی ناچاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

خوشدور آلا اطرافیوی بش آلتی قیز اوغلان
بعضی قاچا آغوشووه بعضی وئره جولان
بعضی اوخویا درس بیری باشلیا قرآن
بدبخت ائلیوبدور سنی همواره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

آخشام قاپودان که کیشینون گلدی صداسی
سسلر خانم آی جان بالامون گلدی آقاسی
چیخدی قباقا شوقله ایستکلی بالاسی
ائتمز سنی محرم بئله اسراره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

گئت قوی وبالون بوینوما ائولن عَزَب اوغلان
گوش ائت بو نصیحتلری ای باادب اوغلان
یوخسا سنی بیچاره ائدر بو شَطَب اوغلان
دیرماشدیراجاقدور سنی دیواره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

اولاد چوخ اولسا بونی بیل روزیسی آرتار
هئچ کیمسه‌نه‌نی قویمیوب آج قادر و غفّار
سپ دانه سوویر تا بیچه‌سن غلهٔ بسیار
محتاج ائدر امّا سنی انباره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

بعضی یازیلان سؤزلره سن ایلمه باور
آخر سنه بیر رسم قویوب شرع مطهّر
ائوسیز آدام عالمده او پیس میلچگه بنزر
هر مزبله‌ده میل ائده مرداره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

باخ گور نه یازوب «ذاکر» عزیزیم عمل ایله
ناصحدی سنه هر نه دئسه ال به ال ایله
آسایشوی بیر گؤزلیله گؤزل ایله
قویما سالا جانون یانار اودلاره سوبایلوق
آخر قویار اوغلوم سنی آواره سوبایلوق

ای جوان غصّه‌دن قوجالمیاسان
سؤزه باخ تا سؤز آتدا قالمیاسان
ایستوسن غم باسوب سارالمیاسان
نانجیب طایفادان قیز آلمیاسان

قدیم ایّام

صنما اوندا که بو جعبهٔ زینت یوخیدی
دوغروسی سنده بوجور حسن و وجاهت یوخیدی
یوزیوه باخماقا رغبت یوخیدی منده گؤزل
کرم و سوده ماتیک روغن صورت یوخیدی
ساچووی یاخشی سیجیم مثلی آتاردون دالیوا
فر ششماهه و یکسالیه حاجت یوخیدی
یکه منجقلاری دسبند ائلمشدون قولووا
داماس و ناوزر و کولدا، مُچی ساعت یوخیدی
یدّی آرشین چیتیلن بیر تومان اولمازدی سنه
نانجیبون قیزی هئچ سنده قناعت یوخیدی
ایمدی بیر متر همایوندان اولور اوچ پاچابند
او گونون درزی‌لرینده بو مهارت یوخیدی
چوخ مشقّتله یاشاردی او زمان اوغلانلار
نیه قیزلاردا بوجور صدق و صداقت یوخیدی
دیندیرن وقته قیزی فوری باساردی یامانا
اوندا مرسی متشکّر بو عبارت یوخیدی
کیشی گورجک داغیلاردی هره‌سی بیر طرفه
بو تعلّق بو تعشّق بو رفاقت یوخیدی
ایمدی قیز اوغلانا اوغلان قیزا گل دسمال آتور
اوندا امّا اوتاناردی بو ظرافت یوخیدی

گئچن ایّامیده قارداش کیشی ازبس چوخیدی
بوقدر کوچه و بازاریده عورت یوخیدی
ایمدی آرواد چوخالوبدور کیشی امّا آزالوب
کیشی‌ده اولسا گوررسن که رشادت یوخیدی
بیر قیز اوچ ایلده چیخانمازدی باشا قرآنی
ائو ائشیکدن یازیقا بسکه فراغت یوخیدی
ایمدی هر خیردا قیزی دیندیریسن دیپلمه‌دی
نیه بس اونداکه قیزلاردا فراست یوخیدی
ایمدی اوغلان قیزیلان قول بویون آزاده یاشور
اوندا دین مانعیدی یا بئله عادت یوخیدی
بلی دین مانعیدی هانسی دین اسلام، اسلام
بوقدر دینیده آلایش بدعت یوخیدی
حیف و صدحیف او اسلامه بوگون آدی قالوب
او شریعت کیمی بیر یاخشی شریعت یوخیدی
بو خانملار بئله اود ووردی حیا خرمنینه
هئچ ازلدن دیه‌سن عفّت و عصمت یوخیدی
لوت تومانچاق باش آچیق کوچه و بازاری گزه
بیر خانمدا بو قبیح امره جسارت یوخیدی
هی کسردیم کوچه‌نی بلکه گورم بیر بویووی
یوزیوی گورماقا منده بو سعادت یوخیدی
حکم قرآنله رفتار ائلسیدوخ بیز اگر
ایچیمیزده بوقدر جرم و جنایت یوخیدی

سارقین حکم شریعتله کسیلسیدی الی
شهر امنیّتیدی بیر بئله سرقت یوخیدی
زانیه حدّ وورولسیدی اگر شارعده
ایمدی بازار فواحشده بو کثرت یوخیدی
قانع اولسیدی جماعت هره اوز قسمتینه
بوقدر جنگ و جدل بغض و عداوت یوخیدی
گر وئریدی مالینون خمس و زکاتین حاجیلار
شاختا و جیرجیر و لیس مین‌جوره آفت یوخیدی
آقالار هر بیری بیر کارخانه آچسیدی اگر
شهریمیزده بوقدر فقر و فلاکت یوخیدی
نئجه باخ گور ایچیمیزدن گوتورولدی برکت
او زمان بو بهالیق بیله ضلالت یوخیدی
ایمدی هر شیئدن اوجوز مرسیدی گوگلون خوش اولا
او زمان میهنیمزده بو تجارت یوخیدی
اوندا ایستوردی کریمی تازاجا شاعر اولا
هله شعرینده بوجور حسن و ملاحت یوخیدی
شاعرین قصدی نصیحتدی فقط جامعیه
بیر نفرلن غرض و بغض و عداوت یوخیدی
اونداکه ملّت قرآندا قناعت واریدی
بو اهانت بو شماتت بو اسارت یوخیدی
اَکَن اوزگه بیچن اوزگه ایچن اوزگه بیزه نه
خودکفالقدا مگر بیزده کفایت یوخیدی؟

بوزبوز باخیر

خلق آی اوغلان منه بوزبوز باخیر مفلس و اعیان منه بوزبوز باخیر
حق سؤزی بی‌پرده دئدیم بیلمدیم ملّت نادان منه بوزبوز باخیر

حلوا ساتان خورما ساتان بال ساتان پارچا ساتان تیرمه ساتان شال ساتان
عشوه ساتان غمزه ساتان حال ساتان فعله و کنکان منه بوزبوز باخیر
گبر و مسلمان منه بوزبوز باخیر

وقت سحر آینانی آلدیم اله تا گوروم آخر نیه اولدوم بئله
آینادا اوز عکسیمی گوردوم هله غیضله یان‌یان منه بوزبوز باخیر
ایلمیشم قان منه بوزبوز باخیر

هر کوچه‌دن که اولورام من روان بیربیرینه خلق وئروللر نشان
قیز بودی باخ فالچیلارا سؤز قوشان فاطمه سلطان منه بوزبوز باخیر
اقدس و ایران منه بوزبوز باخیر

هولیوری جمله اویون‌باز منی تفریح ائدیر هسلی دیور یاز منی
هاردا گورور یارقلی قوشباز منی غیظله دامدان منه بوزبوز باخیر
الده کلوشان منه بوزبوز باخیر

من دیورم آی کیشی انسان اولون حافظ دین مرد مسلمان اولون
عامل برنامهٔ قرآن اولون بیر پارا حیوان منه بوزبوز باخیر
نطفهٔ شیطان منه بوزبوز باخیر

من که همیشه سیزی گولدورمیشم خوش دیلیلن هر سؤزی بولدورمیشم
بیرجه کیمون اوغلونی ئولدورمیشم خلق هراسان منه بوزبوز باخیر
غول بیابان منه بوزبوز باخیر

اولمادی بیر دست لباسیم گییم شاد و خرامان یوزیمی لیفلیم
هامّویا مرسی متشکّر دییم صاحب میلیان منه بوزبوز باخیر
قالمیشام عریان منه بوزبوز باخیر

بعضی گولور باشماقیما بورکیمه　　بعضی گولور سقّلیمه کورکیمه
بعضی دیور اوخشوری بو گور کیمه　　یوخ بوجور انسان منه بوزبوز باخیر
گورنئجه حیران منه بوزبوز باخیر

بیر یکه پول دوشمور اوغول چنگیمه　　خدمت ائدیم اگنیمه هم انگیمه
قان گله بلکه سارالان رنگیمه　　گردش دوران منه بوزبوز باخیر
ثروت و سامان منه بوزبوز باخیر

کُفته‌دن اُتری اوره‌گیم چوخ اسیر　　وئرموری خالص قره قصّاب نصیر
عقلیم اولوب نفسین الینده اسیر　　یاغ دوگی بیر یان منه بوزبوز باخیر
قیمه فسنجان منه بوزبوز باخیر

کاش اولا بیر پونزاجا دوزسوز کره　　من بچه بالیله قاتام بیربیره
صول الیمی تکیه ائدم تا یره　　نعمت الوان منه بوزبوز باخیر
قاره بادمجان منه بوزبوز باخیر

تتروری بازاره گیرنده دیزیم　　چون گوروری بیر پارا شیئلر گؤزیم
نسیه آپارماخلقا کسمور یوزیم　　صاحب دکّان منه بوزبوز باخیر
حلقه‌لی باتمان منه بوزبوز باخیر

چوخدا پریشان دگی سازدور پوزوم　　بولمورم آخر نیه یوخدور دوزوم
نحسیدور ازبسکه منیم اولدوزوم　　قیز گلین اوغلان منه بوزبوز باخیر
عالم امکان منه بوزبوز باخیر

نیلیوم آخر یوخ الیمده پولوم　　بعضی بویوک مجلسه یوخدور یولوم
باغلانوب علّت اودی بو ال قولوم　　دلبر جانان منه بوزبوز باخیر
سرو خرامان منه بوزبوز باخیر

دورما کریمی سؤزی یاز بی غرض　　هر نه دییور قوی دئسین اهل مرض
خالق عالم سنه وئرسین عوض　　گرچه بو دیوان منه بوزبوز باخیر
یازدیقون اعلان منه بوزبوز باخیر

خان اوغلان

مدرسه شاگردلرینه نصیحت

چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان
معنای دبستان ادبستاندی خان‌اوغلان

بو مدرسهٔ علمدی ائت درسیوه دقت
چوخ گولمه دانیشما گلنه ائتمه ظرافت
اینجیتمه یازیق ناظمی چوخ وئرمه اذیّت
عالمده ادب شیوه عرفاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

دقّتله ائشید درسی دیین وقته معلّم
تسلیم معلّم گرک اولسون متعلّم
اولما او زمان اوزگه کلامه متکلّم
فکرون نیه بس بیله پریشاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

تحصیل کمال ائت اولا تکمیل سوادون
درسیله سنون حاصل اولار جمله مرادون
علمیله داداش شهریده مشهور اولار آدون
چون علم و ادب قیمت انساندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

فرهنگیمیز ایرانی ائدوب رشگ گلستان
بیر دُرّ گرانمایه‌دی اولموش بیزه ارزان
شکر ایله بو دُرّی گتوروبسن اله آسان
فرهنگ بیزیم جسمیمیزه جاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

علمین دادینی آنلا که شیرینندی عسلدن
گور چوخلارینون که سوادی یوخدی ازلدن
بیچاره اولوب ایمدی وئروب رشته‌نی الدن
اوز حالینه باخدوقجا پشیماندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

چیخدون ائله که مدرسه‌دن طوغ کیمی چوشما
دوزگئت یولووی کئفلی کیمی صاق سولا آشما
های باسما، اوتان، گولمه، گولشمه، قودوروشما
آخ کوچه‌دی، بازاردی، خیاباندی، خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بیر چاقو قویوبسان جیبیوه اولموسان آزاد
بیچاره معلّم دیيه بولمور سنه هئچ زاد
واه‌واه قره یرده قالا بو قامت شمشاد
باخ بیر بویووا مثل کلوشاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

لازمدی محصّل اولا تحصیلده شایق
اوباش و اجامردن ائده قطع علایق
بدبخت او محصّلدی عزیزیم اولا عاشق
عشق عالمی بیر آتش سوزاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بیر عده جوانّان تزه‌لیقدا خبریم وار
ائتمش اوزینی سلسلۀ عشقه گرفتار
سن باادب اول ایلمه هرگز بئله رفتار
تقوا اوزی آئین مسلماندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

دائم گئجه گوندوز یاز اوخی یاتما یورولما
چشم و رخ و ابرو و خط و خاله وورولما
بِل باغلاما عشقه سارالوب گل کیمی سولما
بو عشق دگول مهلکهٔ جاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بیهوده اوغول ایلمه اوز روحیوی خسته
ائتسون اوزیوی علم و هنر قیدینه بسته
قیزلار دوشه‌جاقدور دالیوا دسته به دسته
بی علمه دیه‌للر که بو ناداندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

تکمیل ائله اوز درسیوی هر قدر باشارسان
اولسا قلمون دهریده آسوده یاشارسان
سؤز بینوه باتمور نیه بس بیله حاشارسان
باخ سؤزلریمه لؤلؤ مرجاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

تعطیل ائله اوز درسیوی دوش اوزگه مرامه
هر ایشدن الون چک اوتی یاز قیزلارا نامه
دور قاچما سالیم باشیوه بیر گیرلی قرامه
آخر بو نه ایشدور بو نه عنواندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بو شوخ م... حذر ایله قاچ اماندور
اوز جانیوه رحم ایله بولار آفت جاندور
کپریکلری اوخ قاشلاری مانند کماندور
عاشقلرینون قانینه عطشاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

مرسی متشکّرلرینه ایلمه باور
بو طایفه‌ده مهر و وفا یوخدی برادر
چوخ گؤزلری بیخواب ائلیوبدور بو گؤزللر
بیر وقت گوررسن که ایشون یاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

گر درس اوخویانسان بو خیالاتیلن اولماز
جبر و فیزیک و شیمی بو حالاتیلن اولماز
تحصیل کمالات کم آلاتیلن اولماز
فرض‌ائتمه بو سؤز هرزه و هذیاندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بو عصریده قیزلاردا گرک اولمیا نادان
بیر کلمه جانا لفظین ائشیدجک دئمیه جان
بو کلمه‌نی چون ازبر ائدوبدور هامی اوغلان
فوراً گوره‌سن پوچ سؤزه آلاّندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

چوخ خوشدی کریمی یاتان اشخاص اویانسا
ایشلر دوزه‌لر جامعه اوز عیبینی قانسا
یوزدن بیر آدام یازدیقون اشعاره اینانسا
بسدور سنه گر نیّتون احساندی خان‌اوغلان
چوخ باادب اگلش بو دبستاندی خان‌اوغلان

بُحران جوانی یکه طوفاندی خان‌اوغلان
طوفاندا سنی ساخلیان ایماندی خان‌اوغلان

ائوصاحبی موشا دیور

ای‌موش گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
ماشی، لپه‌نی، پاخلانی، یارمانی ییوبسن

چوخداندی گودوردوم سنی ای موذی و مردار
ایمدی تله شاقیلدادی بولدوم نه خبر وار
صد شکر خدایه نمکیم ائتدی گرفتار
یوخ سنده صداقت نمک و نانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بیجا اوزیوی یورما تلاش ائتمه چغیرما
چالما ال اایاق باشوی یردن یره وورما
باخما منه بو حسرتیله بوینووی بورما
یاغی، دوگینی، آرپانی، بوغدانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

ایمدی سنی وئرّم آپاروب نفته باسالاّر
کبریتی وورار نوکر آغاجدان سنی سالالاّر
یا خدّگیوه قاتما سالوب داردان آسالاّر
سن دینی دانوب مذهب و ایمانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بولمم بو پیشیک‌لر نیه بوشلور سیزی راحت
یا رشوه وئروبسوز سیزه ائتموللە جسارت
یا ال بیر اولوبسوز آرادا واردی رفاقت
باعث اودی که تخم بادمجانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

افسون اوخویوبسوز بو پیشیک‌لر سیزی گورمور
یا اینکه گورور قارنی دویوب وقتی یتورمور
یوخ‌یوخ بولار ایت قورساغی تک یاغی گوتورمور
قیماقه سالوب فضله مربّانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
یاخشی اوز ایاقونله گلوب دامه دوشوبسن
مشکلدی قوتولماخ بالا محکم ایلیشوبسن
قارنون یکه‌لوب مفته ییوب یاخشی شیشوبسن
پسته بادامی، پسته‌نی، مجّانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
دونقوزدی بابان واردی کمینونده خباثت
نوحون گمی‌سین سن دلوب ایلردون اذیّت
حیف آتمادی دریایه سنی اوندا او حضرت
سن شرم و حیا غیرت و وجدانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
آخر بو ائوین یاخشی پیسی ایمدی منیمدور
بو کند بو ائو بیل منیم اصلی وطنیمدور
بو جرأتوون علّتی، خُلق حَسَنیمدور
اِشّک بالاسی کشمشی، خورمانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
سن بیلموسن اربابه بیری ائتسه خیانت
آخرده گرفتار اولار ای محض شرارت
ایمدی اوزه‌رم باشیوی قیلاّم سنی راحت
بو خیردا قارینلان گئده دنیانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

ای خائن بدبخت نه موذی بشر اولدون
دنیادن اوتور دشمن اثنی‌عشر اولدون
یوخ‌یوخ نه بشر، گئتدی «بی‌یون» صِرف شر اولدون
ای هرزه مینوب ائشّکی حلوانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
دائم خوره‌گون پخله پلو باللی چلودی
بو ملّته رحم ایله بو نه اوددی اَلُودی
نه داش نه قپان وار داخی قانتوردی کیلودی
ای موش او دمیر مهریلی باتمانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
گل‌تک ساری یاغی هم اوزون یی هم آپار سات
وجهینده نباتی یاغی گوندر منه سوقات
انصاف ائله ظالم بو دگول رسم مواسات
بو یاغدان اوزون سویله ده‌ده‌ن جانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
ظاهرده گؤزل منظره‌سی رنگ و نماسی
بو یاغدی دیوللر کبدین عمده دواسی
فیل اوسدوراقی‌تک نه اییی وار نه صداسی
هئچ بیر پیشیروب بوندا یومورتانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن
قرآنی یدون چِینه‌دون ای مرتد و نادان
ایمدی هله پیس‌پیس اوخیورسان منه رومان
اخباری قویوب نقل اوخوماز مرد مسلمان
کیهانی قویوب بس نیه قرآنی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

یارب ندی چارم نه نخود قالدی نه پاخلا
انصافدی اوتور دیزلرون انباردا قوجاخلا
دور یخ دلی شیطان دییوری قارنین آیاخلا
سن آت که دگولسن گئده آرپانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

غربیلی کمی پاره‌لیوب تایلاری دلدون
سویدون قانیمی یاخشی یدون یاخشی کوکلدون
یوز دفعه سنی دوتدوم اُتوردوم گینه گلدون
ایمدی تولوقی یتموسان انبانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

قرآن دیوری من دئمورم بو سؤزی جیبدن
بیر ال که اوغورلیق ائلدی کس اونی دیبدن
مغز آلموشیدیم آلتی‌کیلو میرزا حبیبدن
ایمدی بیریده یوخدی خطا کانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بی عرضه الوزدن پیشیگیم تنگه گلوبدور
ازبسکه قاچوب صاق صولا حیوان گیجه‌لوبدور
خجلت چکوری مندن ایاق اوسته ئولوبدور
ائو اوغریسی مشکل دوتولار خانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بو بوغدا که انباردان عزیزیم آپاروسان
بیر کلفتین آذوقه‌سیدور سن قوتاروسان
بیر خرداجا قارنون وار اونی هی اوتاروسان
دویمور بو قدر نعمت الوانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

ائتدون خانمین بوخجادا پالتارینی غارت
نه چادرا نه چرشاب نه تومان قالدی نه چارقت
قولسوز دونا بیچاره ائدوب ایمدی قناعت
روبند توپوخلوق هانی تنبانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بیچاره خانم ایمدی قالوب واله و حیران
ائتدی اونون اوضاعی منی حال پریشان
قول قیچ هامی اعضاسی ائشیکده بدن عریان
ای قارنی یوغون عصمت نسوانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

قانع اولوب ایندی ایکی بارماق پاچابنده
الدن آلیر آرامیمی بازاره گئدنده
بیر قیسّا اَتکده امان اللّه یِل اسنده
قُوزور یوخاری دنبهٔ قوچانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

سابق واریدی بیر دانا عمّامه و بورکیم
شال شلوار اوزون قرمیزی سقّل ساری کورکیم
بو عصریده بیر شخص او مُددا گوره هر کیم
داشلار دییر ای قوت بیزیم اوغلانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

بولمم بو کریمی نیه یازماقدان اوصانمور
گورمورکی هامی مستیدی هئچ بیر زادی قانمور
قوی گئت بالا وورسان ستیریندن‌ده اویانمور
یات یوخلا اوغول قیمه فسنجانی ییوبسن
ظالم گنهون چوخدی قوورمانی ییوبسن

موش بویورور

بسدور کیشی بوشلا، منی سن خون‌جگر ائتدون
ئولدورمه‌دون آخرده ئولومدن بَتَر ائتدون

بیر دفعه یولوم دوشدی بو ویرانیه گلدیم
بو انبارِا سینسین قچیم آیا نیه گلدیم
کاش اوندا ئولیدیم که بو کاشانیه گلدیم
قیشقیرما جانیم خلق دییر بس نه خبر وار
اِشّک دگوسن که گوروسن بوردا بشر وار
آز دانلا یامانلا دا منیم‌کی منه بسدی
آچ بو تله‌نی رحم ائله سیم قارنیمی کسدی
داش باشیمه دوشسون بئله بولدوم بو قفسدی
آغزیم سولانوب دوشدی گؤزوم مغز بادامه
آخر طمعین چوخلیقی سالدی منی دامه
فکر ایلمه نفسیم منی بو شغله سالوبدور
اوچ دورد اوشاقیم وار هاموسی ائوده قالوبدور
بیر رحم ائلین یوخدور آجیندان سارالوبدور
ایش یوخدو گئدم ایشلیم آخر نه خیالدی
گئت باخ کتب فقهه آجا میّت حلالدی

دونقوزدی بابام ایلمورم من بونی انکار
امّا بو اولار دونقوزا دونقوز دیه مردار
دونقوزدی گوروم یاخشیدی یا مرد رباخوار
ای حیله‌ده ابلیس اوزوندن خبرون یوخ
شغلون عملون رنگ و ریادور یدیقون پوخ

امّا گمی موضوعی، آتام ایستدی دلسون
ایستوردی هامی غرقه گئدوب نسل کسیلسون
سویموردی سنون‌تک بشری عالمه گلسون
بیر ملّتین آذوقه‌سین انباره قویوبسان
بیر مملکتین اهلینی آواره قویوبسان

شرم ائتموسن آیا که دییورسن منه ظالم
ظلمین ندی معناسی دی منده اولوم عالم
بوینوندا عمو وار نقدر ردّ مظالم
ردّ ایلموسن آخ نییه مالین فقرانین
بیر دفعه سؤال ائتموسن حالین فقرانین

گؤز دویموری واردور بو قدر ثروت و مالون
بوندان بئله خلقه تله قورماخدی خیالون
آخ بس من زاره نییه سالدون قره خالون
هر یرده که بیر عاجز و بیچاره تاپورسان
بورخوب قولونی بورکنی الدستی قاپورسان

هئچ گورمه‌میشم سن کیمی بی‌فکر و دوشونمز
یوزمین موش اولا مهریلی باتمانی یینمز
بیچاره فولاد صاندیقا موشلار که گیرنمز
دور بیربه‌بیر آختار نقدر موش یوواسی وار
اوندان صورا گل بیر خانمون یخدانین آختار

بیچاره یاتوبسان گلینون بالدیزون اوغری
کلفت، کوره کن، آروادون اوغری، قیزون اوغری
همسایه‌لرون اوغریدی حتّی اوزون اوغری
گر اوغری دوتانسان نییه بس بیر منی گوردون
یوزیوز داغیدان اوغریلاری گوردون اوتوردون
هئچ بیر خانمون ایشلرینه باش یتوروبسن
دسبندی، قزیل ساعتی هاردان گتوروبسن
قوی گئت کیشی سن رشتهٔ کاری ایتوروبسن
مختار ائلیوبسن خانمی هر عملونده
سن آروادا محتاجسن ایش یوخدی الونده
گیزلنمیشیدیم بیر گون او زرگر دکانیندا
گوردوم که خانم گلدی، ملاحت‌ده یانیندا
میندن یوخاری پول واریدی جامه‌دانیندا
زرگر هاموسین آلدی الیندن یولا سالدی
مرتین ائلدی چکدی کئفین پوللارین آلدی
جیب جیب داشیور پسته‌نی بو آغجا سیچانلار
یعنی بو بوغی بورما ایکی قشلی قاچانلار
هر سؤز باشینا انگیوه یوز دفعه س...
اوغری اوتوروب ائوده خانملا چالار اوینار
سن گورمه‌سن افسوس گؤزون کور قولاقون کار
سن نه کیشی‌سن هر بیر ایشون آرواد الینده
کندون، مغازون، باغ و مِشون آرواد الینده
فخر ایله که فخرون یمیشون آرواد الینده
چوخ یاخشی مینوب پیسریوه بیرده اَننمز
رستم گله رخشین بو مهارتله میننمز

قارون کیمی دنیا مالینی ایله ذخیره
احسان ائلمه بیر پنابات بیرجه فقیره
شامون ناهارون باغلیدی بیر نان و پنیره
سن سوزمه قاتق یی سارادوب رنگیوی پوزسون
اوغلون آپاروب طویدا قوناخلقدا اوتوزسون
عمرونده دویونجا عمو سن ایچمدون آیران
پپسی ایچور ایمدی سوسوزاندا سیزون اوغلان
کوثر، کانادا، آب جو، کونیاک فراوان
هئچ بیلمیسن اوغلون گزور ایندی هارالاردا
یا میخانالاردا اولی یا نال چارالاردا
بیر سؤز دئدون امّا منی ائتدون عصبانی
گتدون سؤزیوه شاهد عمو حکم خدانی
قرآن سؤزیدور بو بولورم یوخدی یالانی
اوغری الی لازمدی شریعتده کسیلسون
تا عبرت اولا خلقه جماعت هامی بیلسون
هر سوز که عمو خیریوه شاملدی دوتورسان
هر آیه که اوندا ضررون واردی آتورسان
بوغدا اونونا چوداری، آرپانی قاتورسان
سات بال یرینه باتقانی چون ایش باشارانسان
باس هر نه گلور قارنووا قرآن اوخویانسان
سنده کیشی اسلامدن هئچ یوخدی نشانه
قرآنی سراسر اوخویوبسان عمو یا نه
هاردادی گوروم شرط اولونوب وضع زمانه
سقّالیوی قخدیر دئگیلن وضع زماندور
قوی خلق دئسونلر آقانون سنّی جواندور

قرآنی یماقدا الیوه سالمیشام عنوان
محشرده دییرسن الیمه دوشمدی قرآن
قرآنی سیچانلار یدی قالدیم بئله حیران
اوندا منی خلّاق جهان ایلسه احضار
مستنطق عدله دئماقا چوخلی سؤزیم وار

گتدون ساری یاغین باشینا مین حرکاتی
اللّه ایچوویزدن اودی گوتدی برکاتی
ایمدی داخی یاغلار دولانوب اولدی نباتی
بیر قومده که اولمادی انصاف و مروّت
آزدور نه بلا یوللاسا خلّاق جلالت

اوغری گئجه گوندوز دولانور گؤز قباقوندا
واردور گؤزی کندونده، مغازونده، باغوندا
یومسان گؤزووی اگلشه‌جاقدور اوطاقوندا
سن آغزیوی آچ گوگلره بیچاره قوش آختار
انباردا، دالاندا تله قور یاتما موش آختار

بیرده بو پیشیک که اونا تاپشورموسان انبار
ارککدی گزور هاردا که بیر یاخشی پیشیک وار
یاغلور گتورور بوردا ائدیر محرم اسرار
آزدیر بونی گئتسون سنه بوندان پیشیک اولماز
هر ائوده خیانت اولونا ائو ائشیک اولماز

ازبس یتوروبدور هامویا مهر و محبّت
هر بیر یتنیله گوروسن قویدی ظرافت
قانمور نه خانم نه قره‌واش چکموری خجلت
بیر دم خانمون هئچ یره دوشمور قوجاقندان
بیر پارچا شرارت توکولور باش قولاقندان

آیمدی نه سؤزون قالدی بو حقّون بو حسابون
فرمایشون اولسا دی وئروم منده جوابون
محکوم ائلیندن صورا باجادی عتابون
ذی‌حقّیسن اوندا منی نفته باساسان باس
آزاد ائده‌سن ائت عمو داردان آساسان آس
حاشا که غلط ایشلیه افکار کریمی
از روی اصول اولمیا اشعار کریمی
کهنلمیه‌جاق دهریده آثار کریمی
هر بیر سؤزین حقّیتین اعلان ائلیوبدور
دینه وطنه خدمت شایان ائلیوبدور

خُم سنده‌دی هر رنگ سوویرسن بویا قارداش
یاسدا قره گی قرمیزی قالسین طویا قارداش
بش گوندن اُتور بیربیرینه وور بو جهانی
مشکلدی گؤزون دویسادا قارنون دویا قارداش
شیطان کیمی مین بورک تیکوب باشلارا قویدون
آز قالدی اجل باشووه بورکین قویا قارداش
هر مهلکه‌دن قورتاران انسانی عملدی
سالما اوزووی قالما قالا، های هویا قارداش

دللی پلو

نه اولار سو سپه‌سن بو دل سوزانه پلو
ائده‌سن بیرجه توجّه من نالانه پلو

سنون اوستونده عزیزیم نئجه قانلار توکولور
نئجه باشلار سینور آخر نه قارینلار سوکولور
سندن اوتری گئده دنیاده پچاخلار چکولور
بویادون عالمی رستم کیمی آلقانه پلو
ویردون انصاف ائله عالملری طوفانه پلو

نه اولار بیر گئجه لطف ایلیه‌سن منزلیمه
وئره‌سن دستهٔ کفگیری منیم صاق الیمه
اشتهائیله ییم یاغ سوزوله سقّلیمه
مست اولام توسن طبعیم گله جولانه پلو
شیشه قارنیم یکلوب بنزیه انبانه پلو

زعفرانیله سالورسان یوزیوه خوش روبند
چشم بلبل لوبیادن دوزیسن گردن‌بند
اوجالورسان وسط سفره‌ده چون کوه سهند
وئریسن قلّهٔ سرده تویوقا لانه پلو
گه خوروشدان قویوسان افسر شاهانه پلو

اوزیوی بو تازا قیزلار کیمی مین‌جور بزیسن
هاردا وار بیر لوطی لامذهب اونیلان گزیسن
دوریوه بال، کره، قیماقی، پنیری دوزیسن
گه مصاحب اولوسان شربت الوانه پلو
کیم گوروب سن کیمی بیر دلبر فتّانه پلو

سنده‌دور تاجر و اعیان و گدانون نظری
سنه ایلر هامی دنیاده فدا سیم و زری
سن اولان مجلسه دوشمز فقرانین گذری
گئدیسن هر گئجه‌نی مجلس اعیانه پلو
گلمیسن هئچ نییه بو کلبهٔ احزانه پلو
گونده تشریف آپارورسان رؤسا مجلسینه
وکلا محضرینه هم وزرا مجلسینه
نه اولار بیر گئجه گلسون شعرا مجلسینه
شوقله ثبت ائلیم مدحیوی دیوانه پلو
یازام اوصافوی پخش ایلیم ایرانه پلو
هاردا بیر یاخشی قوناقلق وار ازل سن‌گیده‌سن
شهریده هر نئجه دعوا اولا اصلاح ائده‌سن
یاخشی بو ملّته آغ‌سقّل اولوبسان گئده سن
سنی وئرّم قسم انجیلیله قرآنه پلو
منی یاندیرما داخی آتش هجرانه پلو
خلق قربان ائدیری زهدیله تقوانی سنه
چوخلاری فدیه وئرور دینیله ایمانی سنه
آجین ایمانی که اولماز وئره مجانی سنه
بیر گمانیم گلوری بو اَریمیش جانه پلو
گل ائدوم صدقیله قربان سنه مردانه پلو
ظاهرون آغدی اگر باطنون امّا قره‌دی
کفگیری وورجاق ایچون سبزو قوویرما تره‌دی
آلچادی، اتدی، تویوقدی، جوجه‌دی، کوک فره‌دی
گاهی مسکن وئریسن کبک خرامانه پلو
گاهی همسر اولوسان برّهٔ بریانه پلو

آدم اول کسدی مگر یوز دیلی یوز رنگی اولا
شُربیه شُربی اولا بنگی‌ایله بنگی اولا
دیننون دولتینون ملّتینون ننگی اولا
سوخولا هر ائوه گورسه دوزولوب خانه پلو
باخمیا ائودی و یا مسجد و میخانه پلو

ایمدی بو عصریده قوردیله قویون یولداش اولوب
دوتوب آفاقی معاصی ایشیمیز چوخ یاش‌اولوب
واقعاً گولمه‌لی ایشدور حاجیلار عیّاش اولوب
اولوب اوز حفظ شئوناتینه بیگانه پلو
هتک حرمت ائلیوب مکّه و قرآنه پلو

اوره‌گیم بیر تیکه‌دور سندن اوتور قلبیم اسیر
عاشقم آغ یوزیوه گورماقا گوگلوم تله‌سیر
ائتموسن عشق کمندیله بو مظلومی اسیر
وئرمرم وصلوی مین حوری و غلمانه پلو
او گؤزل عطریوی یوز دستهٔ ریحانه پلو

هانی سنده او سعادت گده ای محض عوام
اولاسان مؤمنه قسمت یته‌سن فیضه مدام
گئده‌سن بیر ائله شخصه که ائده فعل حرام
دوزه کنیاکیله باهم سنی بیر خوانه پلو
قویا بیر یانه شرابی سنی بیریانه پلو

سنی مؤمن یسه قوّت تاپوب عبدیّت ائدر
خالقه طاعت ائدر ملّته هم خدمت ائدر
اونا جان اولسان اگر مسکنوی جنّت ائدر
یولداش اولما بوقدر کافر و نادانه پلو
چکر آخرده سنی آتش نیرانه پلو

بو مصاحبلیقون اوغلوم هامودا وار اثری
یولداشون هر کس اولا سنده باغیشلار ثمری
چوخلارین ییخدی مصاحب ائوینی مختصری
اولما بدجنسه مصاحب دویاسان جانه پلو
گئدر عزّت قالاسان خوار و ذلیلانه پلو

یاده هاردان سالاجاقسان منی ای شوم و دنی
نه رباخوارم آلام هر گئجه آغوشه سنی
نه الیمده ائله ایش وار که سویام هر گله‌نی
گتورم رشوه پولوینان سنی میدانه پلو
اینجیدم مّلت الیمدن گله افغانه پلو

هر گورن وقتیده بقّال دکانیندا دوگینی
اوره‌گیم حجّةالاسلام قاپوسی تک دوگونی
حلّ ائله مشکلیمی سن آچوسان هر دوگونی
آند وئرّم سنی باشونده‌کی قلخانه پلو
گل ییوم بلکه بو حسرت یته پایانه پلو

کاسا بشقابی گورنده سالورام یاده سنی
گئجه‌لر چوخ گوریرم عالم رؤیاده سنی
بیر دویونجا یمدیم حیف بو دنیاده سنی
روز و شب دیلده آدون ایلرم افسانه پلو
منی یاده سالاجاقسان دی گوروم یا نه پلو

هی اوشاقلار دیوری بایرام هاچاندور آقاجان
گینه بیلدیرکی کیمی‌یاخشی دوگی یاغ آلاسان؟
مامانیم رشته‌پلو طبخ ائده بیر یاخشی قازان
بیزه مخصوصیدی بیر وقفهٔ قربانه پلو
گلر ایل بایرامی بیرده بیزیم ایوانه پلو

بیر گئجه گل منه مهمان هامی یارانویله
ریزه کوفته، کوکو هم قیمه، فسنجانویله
قارداشون قاره بادمجانی گتور یانویله
قیل عوض منزلیمی روضهٔ رضوانه پلو
تا ووروم چنگلیلن تللریوه شانه پلو

نیلیوم بس نه زریم واردی نه بیر زورلی قولوم
نه‌آدیم وار نه مودیم سازدی نه بیر مفته پولوم
بینوالر بیه بولمور سنی قربانون اولوم
سنی اللّٰه یارادوبدور بگیلن خانه پلو
بوغی بک قارنی یوغونلار بیه سالاّنه پلو

وئرمور ال گر چه منه هر گئجه بیر یاغلی کته
منده قانع اولورام هفته‌ده بیر پونزا اَته
اونیدا وئرموری قصّاب سالوری پیس صفته
ساتوری یاغ قره‌نی صاحب میلیانه پلو
باسوری سورسوموگی بی سروسامانه پلو

واردی بیر عدّه ولی یاغ قره‌نی مفته ییور
هفته‌لیق بابتینه شام ناهارا کفته ییور
او همان طایفه‌دور که سنی هر هفته ییور
اونی قصّاب گورنده چکیلور یانه پلو
سیخیلور سرچه کیمی پستوی دکّانه پلو

سنده بو قدرت و قوّت ندی ای روح روان
هر کیم اون‌گون یسه سندن اولی فرعون زمان
فقرانین قانین ایچماقدا اولی شیر ژیان
باکی یوخ گئتسه اگر دین ائوی تالانه پلو
وئره‌جاق فدیه اوتوز جانی بادمجانه پلو

سنده اولسیدی ازلدن کرم و مهر و وفا
نیه بس آج یاشادی دادمادی سندن صلحا
همنشینون سنون اوّلده اولوب اهل جفا
خدمتون شامل اولوب فرقهٔ عدوانه پلو
نیه بِل باغلامادون بوذر و سلمانه پلو
دوشه‌سن بیر پارا بدجنس مباشر الینه
سالا موقوفه مالینّان سنی اوز محفلینه
ائله کفگیری وورا کلّه‌وه بینون دَلینه
ییه سندن دویا قارنی دونه اصلانه پلو
دی گوروم وار نه سؤزون خالق سبحانه پلو
ای کریمی سنون اگنونده پلو پالتاری یوخ
سنی هئچ مجلسه قویمازلا تلاش ایلمه چوخ
شکر ائله نان و پنیر ایلوری آج قارنوی توخ
چوخ یسون قورخورام ائتسون سنی دیوانه پلو
سنی آخر سالاجاق کوه و بیابانه پلو

پلو دانیشور

ائشیدوب بو سؤزی بیر تیتره‌دی ترپندی پلو
باخدی بیر غیضیله گلدی دیله دیللندی پلو
بو قدر ائتمه شماتت من نالانه داداش
چوخ اوزاتما سؤزی لعنت ائله شیطانه داداش
سن که اوّل من بیچاره‌نی تعریف ائلدون
شیشدی قولتوخلاریم ازبس منی توصیف ائلدون
پیس آدام تک نیه بس آیه‌نی تحریف ائلدون
صورادان گئچدی سؤزون هرزه و هذیانه داداش
دئماق اولماز سنه بیر عاقل و فرزانه داداش

من داداش اللّهین البته گؤزل نعمتی‌یم
آغزیوون لذّتی‌یم هم دیزیوین طاقتی‌یم
ائوین آغ‌سقّلی‌یم سفره‌لرین زینتی‌یم
لایقم عازم اولام محضر سلطانه داداش
بی اجازه گئدرم مجلس شاهانه داداش

منه نه بعضی سوپا نعمته کفران ائدیری
منی کنیاکله بیر سفره‌ده مهمان ائدیری
مسکراتیله منیم رنگیمی الوان ائدیری
نیلیوم من نه دیوم بیر بئله حیوانه داداش
من که راضی دگولم گئتماقا بو خوانه داداش

راضیم من آلا اطرافیمی بیر جمع فقیر
آج قارینلا نه گوزلدور ییه مندن اولا سیر
نیلیوم چاره ندور اولموشام اربابه اسیر
منی تای تای یغوب انباره ذلیلانه داداش
نه گناهیله سالوبدور منی زندانه داداش

بیرده لازمدی که احسان ائلین ماهر اولا
جهد ائده سفره باشیندا فقرا حاضر اولا
نه که مهمانلاری خان، بیگ، رؤسا، تاجر اولا
دویا قارنی اوتوروب باشلیا افسانه داداش
باخوب ایراد ائلیه نقشه ایوانه داداش

یاخشی دام‌داشدی ولی حیف که اهلینده دگول
بو عمارت بونا البتّه برازنده دگول
یاخشی وسعتلی‌دور افسوس محلّینده دگول
گر محلّینده اولیدی بئله کاشانه داداش
خبره یانینده دگردی ایکی ملیانه داداش

بیر دیین یوخدی دوغیردان بو اوتانماز کیشیه
دویدی قارنون داخی قانمازکیشی دور باس اِشییه
آز ماشاءاللّه دئگیلن آت قاطیرا ایت پیشیه
پلوین نشئه‌سی گتدی سنی طغیانه داداش
نوخداسیز آت‌کیمی دوشدون بئله میدانه داداش

واردی بیر عده اجامر هر ائوه گئتسه قوناق
گوره‌سن اوز دئدیقی اولماسا سالاّندی دوداق
دونر اوز یولداشینا زمزمه باشلار بو سیاق
نییه گتدون منی بو منزل ویرانه داداش
شوربا دادسیز اَتی آز سوزمه‌دن آیرانه داداش

تازه قیزلار کیمی واللّه دگولم خاصّه تراش
اگمیم بقّالا سقّلیه روحانیه باش
سُویم اول‌شخصی‌که ائتسون یوزینی گونده‌تراش
تِل قویوب اوز اوزینی اوخشادا نسوانه داداش
گیرم آتمش یاشی وار بنزیه اوغلانه داداش

قیز گرکدور کیشینون باخمیا سر صورتینه
پوزونا، پاتلتینه، ساز مُدونا، زینتینه
باخا شخصیّتینه هم الینون صنعتینه
کیشیه آینا داراق عیبیدی گور یا نه داداش
خانمیلان ائده باهم تلینی شانه داداش

دییوسن ظاهریم آغ باطنیم امّا قره‌دی
آغیلان قاره‌نی قاتماق اوزی بیر منظره‌دی
گوروسن ملّتین ایمدی نظری ظاهره‌دی
ایمدی دورد زاد ائدیری ابلهی فرزانه داداش
پولونان، پارتی، پلو، پاتلت شاهانه داداش

بیری علاّمهٔ دهر اولسا فراسته اگر
زهد و تقواسینی تصدیق ائده یوز پیغمبر
پولسوز اولسا اونی سایمازلا بوگون جزء بشر
پولدی حیوانی سالان صورت انسانه داداش
سایمارام پولسوزی من باشلاما افسانه داداش
منیم عاشقلریم عالمده گرک زیرک اولا
هانسی مجلسده منیم عطریمی آلدی سوخولا
دوشه هر طبعه گرک هر جوره شخصه قوشولا
اوزین آزاده بیلوب میل ائده هر یانه داداش
نظرینده بیر اولا مسجد و میخانه داداش
ایستوسن سفره‌ده دائم سنیله باهم اولام
شاد ائدم گوگلیوی هر لحظه سنه همدم اولام
روز و شب شرط وفاده سنیله محکم اولام
گرک انصاف و مروّت گئده تالانه داداش
اولا بو صدق و صداقت سنه بیگانه داداش
ایمدی انسان او آدامدور هامی رنگه بویانا
گئده بی‌چون و چرا گئتسه جماعت هایانا
منتها هاردا که پیر اولدی یورولدی دایانا
سالا فوراً اوزینی شکل مسلمانه داداش
اوخشادا سقّلینی رستم دستانه داداش
ای کریمی دوشوب عمرونده عجب فرصت اله
صنعت شعری گتوردون بئله بی‌زحمت اله
چوخ گؤزل دوره‌دی دوشمز بئله امنیّت اله
روز و شب ایله دعا دولت ایرانه داداش
تیغ عدلیندن اولوب ظلم ائوی ویرانه داداش
مدحی لازمدی همیشه من نالانه داداش

تازه گلین

ایستورم آی خالاجان اوغلانی داماد ائلیم
ائوده یالقوزدی خانم غصّه‌دن آزاد ائلیم

بیزه بیر قیز تاپاسان طرّه‌لری خم‌خم اولا
دئماقی گولماقی هر بیر باخیشی چم‌خم اولا
عشوه‌ده غمزه‌ده چم خمده نظیری کم اولا
آغزی فندق، دوداقی پسته، بویی بسته گؤزل
گؤزی شهلا ایکی ابرولری پیوسته گؤزل
گئجه چوخ فکر ائلدوخ منده خانمدا ایکی‌میز
کوچه‌میزده سنی تاپدوخ بو ایشه اهل تمیز
گوروم اللّه سنی ائتسون ایکی دنیاده عزیز
باغلا همّت کمرین چال خانمیلا ال اله
بلکه بو ایش مه ذیقعده چیخینجا دوزه‌له
ئل ایچینده بولوسن واردی گؤزل بیر آدیمیز
گئجه گوندوز بودی فکریم باب اولا هر زادیمیز
سن گوروبسن تانیسان کیمدی بیزیم دامادیمیز
ایکی اوچ یرده باغی وار نچه دست دام داشی وار
گولدوروم قوی بیله‌وی بیرباشی مین‌اویناشی وار
آی خانم‌جان خالا ایمدی بئله‌دور وضع زمان
هامی اوغلان سوویر اولسون خانمی عشوه ساتان
خوشدی قیز موسیقی بولسون چالان اولسون اوخویان
گونده بیر رنگ لباسی گیینوب جلوه‌لنه
اَرینی شاد ائلیه قویمیا چوخ غصّه‌لنه

بیزیم اوغلاندا که لازم دگی تعریف ائلیوم
قوجاقوندا بویودوبسن بولوسن من نه دییوم
بئله اوغلان که منیم وار نه روا غصّه ییوم
هامی قورخار لوطی‌دی چون قولونون قوّتی وار
چاقوکشلقدا گوروبسن نه گؤزل شهرتی وار
قویمادیم مدرسیه آلمادیم اوّلده کتاب
درس قوخدوم یورا فکرین ائلیه خانه خراب
نه‌دی شیمی عربی هندسه و جبر و حساب
اوّلیندن بو تازا دسلره میلی یوخودی
قویمادیم مکتبه گئتسیدی سوادی چوخودی
یوخدی اوغلوم گؤزیمون آغ قره‌سی بیر دنه‌دی
بسلنوب نازیله هئچ آنلامیوب غصّه ندی
دئمیشم مندن اوتانسان سؤزیوی سوسنه دی
نچه آیدور گورورم دندیله گاه‌گاه گئدیری
سوسنه سؤز باشی ائولنماقین اظهار ائدیری
ماحصل سؤز بودی گئت بیر دانا شهرتلی قیز آل
بیر گؤزل دوزلی نظافتلی لیاقتلی قیز آل
کاسبین ایستمیروخ آی خالا دولتلی قیز آل
اولسا هر عیبی نظردن ایتیرر اسکناسی
اودی دولتلینون هئچ فاحشه اولماز بالاسی
کاسب اولسا بولوسن قارنی که دویدی قودوری
گونده بیر دعوا سالار کلفتی تابدار خودوری
یاخاجاق قیشلارینا بول گوره‌جاقدور پودوری
ایستدی زینت ائده اولدی اویون‌باز دوه‌سی
دیین اولماز بو نه حالتدی ایتین قیز نوه‌سی

بیر گؤزل عم‌قیزیسی وار دیه‌سن بس هلودی
عموسی چوخ دئدی من ایستمدیم یوخسولودی
کیشینون مذهبی ایمانی جیبینده پولودی
هر کسین دولتی وار جامعه‌ده شهرتی وار
گر ابی زر اولا بی زر دئمه شخصیّتی وار

خانم‌جان خالانین ائلچی‌لیقی

چون خانم‌جان خالا بو سؤزلری ییغدی قولاقا
دیلدن اللّهه توکّل دئدی دوردی ایاقا
خانمی سالدی دالیجا اوزی دوشدی قاباقا
سومسیک ایت تک سوخولوب هر ائوه جدیّتله
نظریندن گئچیدیردی هامونی دقّتله
هانسی بیر ائوده که خاطرلری اولسیدی عزیز
گورونوردی هامی شئیلر نظره شیک و تمیز
خالا سؤیلردی بناب زیلوسنا فرش هریز
سوروشان یوخدی خانم سن گلوسن قیز گوره‌سن
یا گلوبسن بورا فرشه، مسه قیمت وئره‌سن
هانسی ائوده که خالا بیر بوغازین یاشلامادی
دوردی تئز چادراسین اورتدی داخی سؤز باشلامادی
ننه‌سی سهلیدی حتی قیزیدا خوشلامادی
خانما سؤیلدی گوردون نه بتر قانمازیدی
من ائله باخمادیم امّا ائله‌بیل قیز دازیدی!

قولاغین شوشلیوب اوغلان سحر آخشام خبره
هی دیوللر که بوگون اولمادی قالدی سحره
گؤز تیکوبدور خالاسی مفته وئرن وعده‌لره
اونی بولمور سریوبدور خالا وقتین قوتارور
خانمیلان سوخولور هر ائوه قارنین اوتارور
بیرگون اوغلان یوزه دوردی خانما ائتدی عتاب
بو نه ایشدور گوروسوز منده داخی قالمادی تاب
دئدی اوغلوم حیان اولسون بوقدر ائتمه شتاب
آخرت سوداسیدور بوندا آدام دقّت ائدر
آختاراخ بیز گورک اللّهدا کیمی قسمت ائدر

خالاجان آختاردیقین تاپدی

چالدی بیر گون خالاجان تئز قاپونی وقت سحر
قاپونی آچدی خانم گولدی دئدی وار نه خبر
دئدی‌گئت چادراوی اورت گل‌گورک اللّه نه ائدر
گئدیروخ بیر یره تئز گل داخی تأخیر ائلمه
قیز گئدر مدرسیه چوخ یوبانوب گیر ائلمه
تئز خانم آینادا تکمیل ائلیوب زینتینی
گیینوب باغلادی فوراً قولونا ساعتینی
قاپودان ایستدی چیخسون چاغیروب کلفتینی
دئدی دور ایشلریوی گور یره وورما دیزیوی
من گلینجه باخ اوشاق آغلاسا اوییام گؤزیوی

رسمیدور ائوده جوان کلفتی چوخ ایستر آقا
گؤزگؤز ایلر خانمی گئتدی که گؤزدن قراقا
گوروسن دوردی آقا کلفتیلن اویناماقا
مثلی یاخشیدی قوردا تاپشورما قویونی
یمه‌سه‌ده گتورر باشینه مین جور اویونی
الغرض قالدی آقا ائوده جوان کلفتیلن
خالاجان دوشدی خانملان یولا چوخ سرعتیلن
یتیشوب بیر قاپونی دوگدیله چوخ شدّتیلن
کلفت آچدی قاپونی گئچدی خانملار ایچری
سالدیلار دام داشا بیر عرضاً و طولاً نظری
گئچوب اگلشدیله ائو صاحبی خوش‌گلدون ائدوب
قیزدا بیر گلدی تعارفله سلام ائتدی گئدوب
اوقدر گئچمدی بیر مجمعه الده قیدوب
چایلاری قویدی کمالیله ایاق اوسته دوروب
ائلچیلر وئردیله رخصت ادبیله اوتوروب
قدیم ایّامده قیز ائلچینی گورجک قاپودان
قاچوب آشپزخانادا فوری اولاردی پنهان
ایمدی بو ایشلری متروک ائلیوب وضع زمان
دوغرودان ائلچینون اوندا ایشی چوخ مشگلیدی
گوره بولمزدی قیزی چیرکینیدی خوشگلیدی
قیز که بولدی بو خانملار که گلوب ائلچی‌دیلر
تئز دوروب شیرنی گتوردی دوتوب الده یدیلر
اونون اخلاقینه رفتارینه احسن دئدیلر
خردا خردا بو طرفدن خالاجان آچدی سؤزی
دانیشیقدا آنیا وئرمدی مهلت قیز اوزی

او طرفدن خالاجان اوغلانی تعریف ائلدی
هم یودی همده قویوب یارپیزا تنظیف ائلدی
بو طرفدن قیز آناسی قیزی توصیف ائلدی
دئدی آخ من نه دیوم سیز که اوزوز عاقله‌سوز
هر جور اولسا گینه سیز بنده‌دن آرتوخ بیله‌سوز
بو قیزیمدور باخون آی‌پارچاسی‌تک صورتی وار
بیر یرینده دئمه بیر ذرّه‌جه عیب علّتی وار
هم محصّلدی علاوه الینون صنعتی وار
یاخشی خیّاطه‌دی هر مودا لباس اولسا بیچر
گونده اوچ‌دست لباس اولسا گوگل قویسا تیکر
بسکه صحبتلری گرم اولدی یتوب وقت نهار
دئدیلر بیز گئدیروخ ایندی گلر میرزابهار
قیز آناسی دئدی اگلش هله ساعت بیره وار
سنی تاری خالاجان بیرجه تلسدیرمه گوراخ
بیر تکه نان و پنیر ایلیه بوللوخ گتوراخ

خالا:

ائوون آباد ائده اللّه سنی چوخ شاد اولاسان
بیر بودور خواهشیمیز که آقادان وقت آلاسان
اولا هر نحویله آنجاق اونی راضی سالاسان
وار امیدیم آقادا بیزلری قویسون حسابا
نه بویورسا بیزه صابّاح گینه گللوخ جوابا
بوردا آروادلارین امّا ائله پیس عادتی وار
دورجاقین یکسره گئتمزله بو رسمیّتی وار
آستانا صحبتینون اوزگه اهمیّتی وار
آنلیانلار ایاق اوستونده بیر آز دوردی گئدر
آنلامازلار اوتوروب آخشاماتک صحبت ائدر

یولدا اوغلان آناسی باشلادی بیر بیله بیان
دوغرودان عقلیوه کرداریوه احسن خالاجان
دی گوروم آخ بو مارالی سنه کیم وئردی نشان
بارک‌اللّه نه گؤزل آهو باخیش گؤزلری وار
چوخ‌قوشوم قوندی‌حقیقت نه شیرین سؤزلری وار
دئدی البته خانم ائلچی‌لقون زحمتی وار
هامی بولمز بو ایشین مین‌جوره رسمیّتی وار
سن تانورسان که بو ایشده خالاوین شهرتی وار
گئجه گوندوز بالا خیر ایشده‌دی دائم الیمیز
بو یالان کلمه‌لره عادت ائدوبدور دیلیمیز
گلدیلر گوردیلر اوغلان سویونوب ورزش ائدیر
گاهی باشلور شنووا گاهی دورور گردش ائدیر
قره‌واشدا اوشاق آغلور اوتوروب پیش‌پیش ائدیر
دئدیلر مژده وئر اوغلان دئدیقون گلدی اله
گئت دعا ائت آتاسی راضی اولا تئز دوزه‌له

خانم‌جان خالا، قیزی تعریف ایلیور

نئجه قیز قیزلار حیا ایلوری باخسون یوزینه
مست اولارسان نظر ائتسن ایکی شهلا گؤزینه
وئرمرم بیر باخشین قیزلارین هئچ بش‌یوزینه
اوزینه مختصر ال گزدیروب اصلاح ائده گر
قاشینون هر توکی بیر حوری غلمانه دگر

گئچور اون‌دوردی بو بایرام دولور اون‌بش یاشینا
امان اللّه ائله گویچک یاراشیر فر باشینا
کانفادان بیر دانا کوینک توخویوب قارداشینا
ایکی گؤز ایستوری باخسین گلینون نقشه‌سینه
آفرین نامخدا احسن الینون نقشه‌سینه
صف‌به‌صف اوخ کیمی کپریکلری چاتما قاشی وار
گردنی مستوی‌الخلقه منظم باشی وار
طایفاسی چوخدی علاوه ایکی اوچ قارداشی وار
ایکی صورتلری قپ قرمزی خوش آلما کیمی
خالی وار باء لب اوستونده اولان چالما کیمی
باش وئروب آغ بولوز آتدان ایکی نورس...
لال ائدر نغمه‌سی بلبل‌لری وار یاخشی سسی
سن کیمی اویناماقا چالماقا وار چوخ هوسی
موسیقی علمینه عالی درجه ماهر اولوب
اوزی تصنیف دوزلدور اوخویور شاعر اولوب
ائله سیخمیش کمرین بئلده پلاستیک کمری
شکل جسمینده گورونمور شکمیندن اثری
بیر گؤزلدور بالا عیب علّتی یوخ مو قدری
نامخدا قولاّرینون هر بیری بیر یاسدیقیدی
بئله بیر زاد اله دوشمز مراغا باسدیقیدی
قامتی حدّ وسطده نه اوزوندور نه کوله
لوح خلقتده چتین بیر بئله نقشه چکوله
اوخشادام شرم ائدیرم من اونی بیر دسته گله
هانی گلده او لطافت او طراوت او جمال
کیمدی جیران ندی طاووس ندی آهو نه مارال

اوپملی، ایگلمه‌لی، سویملی، خوش قاش گؤز آتان
عشوه‌لی، غمزه‌لی، چم‌خملی، گؤزل، دوزلی ماتان
خوش‌صفت، دملی، داماخلی، جان‌آلان، عشوه ساتان
گردنی سینه‌سی آغ چاق ائله‌بیل مرمریدی
اَت الیندن یرییئمور دیه‌سن پروریدی
خانموندان خبر آل بیرجه دئسین نیلمیشم
انگیمون بندی چیخوبدور اوقدر سویلمیشم
نقدر عذر گلوب عذرینی ردّ ایلمیشم
آخرالامر قرار اولدی که گلسون آتاسی
بو جهتدن اونا بیر مشورت ائتسون آناسی
گرچه ایندی خانمون هر بیر ایشه قدرتی وار
آروادین هر بیر عملده کیشیه سبقتی وار
خانما لا دییه هانسی آقانون جرأتی وار
ایندی بیر عصردی که قورخوری ارکک دیشی‌دن
کیشیلر آرواد اولوب باج آلور آرواد کیشی‌دن
گوره‌سن نولدی او کسلر که برلدنده گؤزون
قورخودان بینوا آرواد ایتورردی اوز اوزون
دانشاندا کیشی آرواد قویور آغزیندا سؤزون
آقانی هئچ ش... سایموری بیر ذرّه خانم
ال اولاغی کیمی باسمیش یوکه بالمرّه خانم
الغرض بسکه خانم‌جان خالا تعریفه دولوب
اوغلانین آغزی سولاندی داخی حالی پوزولوب
گورمه‌میش بیلمه‌میش الدستی قیزا عاشق اولوب
دئدی واللّهی بو تئزلیقدا دوزلسه بو اساس
سؤدیقون پارچادان آلاّم سنه بیر دست لباس

من سنون بو دئدیقون سؤزلری تصدیق ائده‌رم
خالا شرطی بودور امّا قیزی بیر منده گورم
گورمه‌میش بیر قیزی من آلمارام آنجاق دیورم
بوردا بیر دوزلی حکایت بولورم عرض ائلیوم
آناما بیر نئچه دفعه دئمیشم بیرده دیوم

غریب اوغلانین حکایتی

بیر غریب اوغلانا طوی دوتدیلا بیر عده زنان
قیزی اوّلده ولی گورمدی بیچاره جوان
طوی قوتولدی اوخویان تار و قوال ضرنا چالان
گلینی گتدیله طوی حجله‌سینه حرمتیله
اوخشیوبلار بویونی عزّتیله شوکتیله

مبارک باد

گلینی کتدیم اوطاقا بگی چیخاردون قباقا
خانملار دورسون ایاقا طویون مبارک مبارک بادا
ای گل ریحان مبارک بادا
گلین دئمه چول دوشانی بویی قوشباز کلوشانی
ساچلاری داغلار یوشانی طویون مبارک بادا
ای گل ریحان مبارک بادا
بیر دیلی وار زهرکیمی اپریدی ساچسا هر کیمی
گونی قالیندی خر کیمی طویون مبارک بادا
ای گل ریحان مبارک بادا

چال چاغیر ینگه مشاطه چیخوب ائودن او زمان
قالدیلار حجله‌ده بیر تازه گلین بیر اوغلان
هی باخاردی قیزا بیچاره گؤز آلتی نگران
ایستدی بیر گوره آلچاخدی بویی یا که اوجا
دئدی دور گل یانما سو وئر ایچیم بیر بالاجا
گوردی لنگین وورورِی قیز، دئدی: آخسیر ایاقون؟
دئدی حالا هالاسین گورموسن آچ قاش قاباقون
دئدی پلتکدی دیلون یوخسا جریخدور دوداقون
آغ بوخاق، قرمزی صورت، بو گومیش گردنه باخ
دئدی حالا هالاسین گورموسن اوغلان منه باخ
سویی که‌آلدی ایچه گوردی کیچیک بارماقی یوخ
دئدی الدنده شکسسن دئدی قیز سؤیلمه چوخ
هالاسین گورموسن اوغلان بئله اگلشمه توموخ
سن منیم زینتیمی چاتما قره قاشیمی گور
نقده‌تک تللریمی فر قویولان باشیمی گور
بیرده آتدان یوخاری صورتینه دوتدی یوزین
گؤزینون چپ‌لیقینی آنلادی تئز یومدی گؤزون
هیسلنوب ایستدی بیر سؤز دیه آزدیردی سؤزون
دوتدی بارماقلارینی سؤیلدی گور بو نئچه‌دی
هالاسین‌گورموسن اوغلان، دئدی دور یات‌گئجه‌دی
ماحصل یومدی گؤزین ائتدی چراغی خاموش
عین فعلی دئدی ساز اولسا منه نوشیدی نوش
ایچری داخل اولاندا گوروب انبارینی بوش
توپوروب بیر یوزینه گوردی آلوبلار قالاسین
دئدی آی وای آقاجان منده دیوردیم اولاسین!

گئچدی‌دورد آی‌ایشین اوستوندن اولوب پرده کنار
دوغدی بیر سؤیملی اوغلان قره قاش لاله عذار
دئدیلر لازمه‌دور کی قویاق آدینی چاپار
دوقوز آیلیق یولی زیرکدی بو دورد آیدا گلوب
بو گرک قشدا گلیدی تله‌سوب یایدا گلوب
نابلد یردن عزیزیم آلا هر کیمسه عیال
گورمه‌میش بیلمه‌میش البته اولار وزر و وبال
نابلد گویچگین آلما بلدین چرکینین آل
باخمامیش آلما داداش بلکه خوشون گلمیه‌جاق
بونی بیل دوتماسا قلبون یوزیویز گولمیه‌جاق
ایمدی هر چند که قیزلار حیاسین یوزدن آتوب
گتمه‌میشدن اره هر تک تکی مقصوده چاتوب
او که اوغلاندی ووروب بیربیره دنیانی قاتوب
هاردا بیر قیز گوروری ایستوری سالسون تلیه
یورولوب باشینی ازبس اوزادوب هر دلیه
دئدی بو سؤزلری اوغلان خالاجان گوش ائلدی
دئدی اوغلوم بارک‌اللّه ائله مطلب بئله‌دی
عقلیمی آلدی بو سؤزلر نه گؤزل مسئله‌دی
ایش دوزلسه گئدوب اوغلوم قیزی اوّل گوره‌سن
بگننده صورا رغبتله رضایت وئره‌سن
شام‌اولوب گون‌گئدوب آی‌گلدی سفید اولدی‌سیاه
یاتدی ائو اهلی خانم کم‌کم آچوب صحبته راه
تاپمیشوخ اوغلانا بیر قیز نئجه قیز پارهٔ ماه
دوغروسی ایمدیه‌تک من ائله قیز گورمه‌میشم
دوشمیشم چوخ قیزیلان بیر بئله قیز گورمه‌میشم

آچیسان کی قاپونی وارد اولورسان ایچری
آدامی بهت آپارور دام داشا دوشجک نظری
نه اوطاقلار که بهشتین او گؤزل غرفه‌لری
او اوطاقلاردا همان قیز دولانور حوری کیمی
جلوه ایلور یوزینون شوقی گونون نوری کیمی
قالیدی قالچادی هر بیربیری اوستن سالنوب
هاموسی نو دیه‌سن ایمدی بازاردان آلنوب
قاب قازان چوخدی باتوبدور یره ازبس چالنوب
چوخ جهازیّه‌سی واردور یتیروب اللّهیمیز
مایل اولسا آتاسی یاخشی وئروب اللّهیمیز
او طرفدن قیز آناسی اَرینه آچدی زبان
بیربه‌بیر ائلچیلرین گلماقینی ائتدی بیان
شرح بسطیله ائدوب ائلچیلرین وضعین عیان
گورمه‌میش اوغلانی بیر نحویله تعریف ائلدی
کیشینون عقلینی ادراکینی توقیف ائلدی
دئدی البتّه خانم یاخشی بلدسن منه سن
اختیارین بو قیزین وئرمیشم اوّل سنه من
ووراسان ئولدیره‌سن هر کیمه سؤیدون وئره‌سن
منه بو بارەده بیجادی سنون مشورتون
که منیم عین صلاحیمدی سنون مصلحتون
مالی چوخ اولدی منیم که مالیما قاتمیاجاق
امّا باخ شارلاتان اولسا ایشیمیز دوتمیاجاق
سالاجاق صورت شرعه دیشیمیز باتمیاجاق
قالاجاق چرشاب ایچینده قیزون ائوده پیشه‌جاق
سالاجاق قارنینا هر بیر غمی قارنی شیشه‌جاق

ایندی گیرم که بیر آز چوخ دوزه‌لوب وضع زمان
قاریشوب بیربیرینه یک‌دل اولوب یاخشی یامان
کربلائی، مشدی، حاجی اولوب قلبه یاتان
خیردا خیردا گوروسن شیخلریمیزده اویانور
دنیانون لذّتینی کهنه بِینلرده قانور
بیرده صابّاح سن اوزون اوغلانین اورگن یرینی
قیزی گوندر اونی گورسون اوزی سؤسون اَرینی
بیلیسن من بو قیزین چوخ سؤورم خاطرینی
ایندیه‌تک سؤزونی هئچ یره من سالمامیشام
هر یره سؤدی گئدوبدور قباقین آلمامیشام

ائلچی‌لرین جوابا گئتمه‌سی

صبح اولوب خوان فلکده گورونوب جام طلا
قرص خورشید وئروب دیده دنیاده جلا
قاپونی آلدی خانم‌جان خالا چون برق بلا
قویمادی تا که خانم صرف ائده صبحانه‌سینی
قصد ائدوبلر او زمان خان‌داییِ‌نون خانه‌سینی
قاپونی دوگدیله قیز چیخدی سلام ائتدی ازل
خانمون ائوده؟ بلی! لطف ائلیون چوخدا گؤزل
ائشیدوب تئز قباقا چیخدی خانم وئردیله ال
چوخ تعاریف ائدوب اکراملە یر وئردی نشان
اگلشوبلر یوخاری باشدا خانملار، خالاجان

چای ایچوب شیرنی ییوبلر گینه باشلاندی مقال
ایکی آرواد دانیشا بیربیره وئرمزله مجال
ضمن صحبتده خانمدان خالاجان ائتدی سئوال
خوب بیزیم گلماقیمیزدان آقا چوخ اینجیمه‌دی
بیزه راجع گئجه بیر سؤز دئدی یا هئچ دئمه‌دی

خانم

نه سیزون گلماقویزدان آقا چوخ خوش دیلیدی
تانیموردی تانیاندان صورا چوخ مایلیدی
قیزدا سؤز وئردی والاّ ایشیمیز مشکلیدی
قیز سیزون ائوده سیزوندور داخی صحبت یری یوخ
آقالار هر گئجه لطف ایلسه خدمتده واروخ
خالاجان سؤیلدی هر چند جسارتدی خانم
هر نه سیز امر ائلسوز بیزده اطاعتدی خانم
ولی خیر ایشده یوباتماق اوزی بدعتدی خانم
بنده‌نین فکری بودور تئز اله گلسون ایشیمیز
ایکی اوچ هفتیه گور بلکه دوزلسون ایشیمیز
گئدیروخ بیز گینه فرمایشیویز وار بویورون
خانم: نه تقاضا ائدیرم بیر ایکی ساعت اوتورون
بیر تکه یاغلی یاوان میل ائلیون صوندا دورون
حیفدور صحبتیمیز وقتیمیزین قیمتی وار
بیر تکه نان و پنیرین نه اهمیّتی وار

الغرض ائلچی خانملار قییدوب وقت زوال
گوردیلر میرزابهاری آپاروب فکر و خیال
خانمی گورماق همان ائتدی قضایانی سئوال
گئتدوز آیا او محلّه دی گوروم وقت سحر؟
دئدی گئتدوخ بلی گتدوخ سیزه بیر یاخشی خبر
سنده تعیین ائله بش آلتی نفر ریش سفید
قونشولاردان حاجی محمود، حاجعلی، کبله مجید
کبله گل ممّد عم‌اوغلی، قلی‌خان، میرزاحمید
بیرده که ایله سفارش آقاما خان داداشا
بش اون آغ سقّل اگر اولماسا گلمز که باشا
سقّل آدی گلوب ائودن اوجالوب خنده سسی
اوقدر گولدیله بیر یاندا یخیلدی هره‌سی
بابا سقّل تاپولور که آغ اولا یا قره‌سی
ایندی سقّل یرینه هیتلری بوغلار قویولوب
کربلائی، مشدی، حاجی، بوتون توکسوز اولوب
قدیم ایّامده اولسیدی مقصّر بیری گر
سقّلین دیبدن اونون حکم اولوردی کسه‌لر
ایندی ازبسکه وئروب باش هامودان فتنه و شر
صاحب عصر گلوب وضعی اگر گورسه بئله
امر ائدر سقّلی یوخدور باشی دیبدن کسیله
سایدی القصّه خانم اون نفرین آدلارینی
چاغیراق بیزده گرک شربته آروادلارینی
خالانی بیرده اَرین بیرده که دامادلارینی
خالا بو ایشده حقیقت بیزه چوخ خدمت ائدوب
بیلمیسن بیرجه دوغوردان نه فعالیّت ائدوب

چیخدی دفتر یازیلوبدور آدی اون‌بش نفرین
مختصر فکره گئدوب سسلدی فوراً نوکرین
دئدی صابّاح گئجیه آل بولارین وعده‌لرین
شاما گلسونله بیر آز یاغلی یاوان صرف ائدروخ
هم اولار اینجیمز اوندان صورا دورّوخ گئدروخ
آقادان نوکر آلوب صورتی تئز دوشدی یولا
چاغیروبدور هاموسین قویمادی بی‌وقته قالا
صورادان بیرده قیتدی بازارا شی می آلا
یاغ، دوگی، قاره بادمجان، لپه، اَت، خردا تره
چشم‌بلبل لوبیا، بش دانا کوک، یاغلی فره
وقت او وقت اولدی پلو حاضر و آماده اولوب
بیربه‌بیر گلدی قوناقلار هامی مجلس قورولوب
یدیلر ایچدیله یکسر خشه‌لر یاخشی دولوب
حاجعلی سؤیلدی آز انگه وئرون گئچدی گئجه
ایمدی گؤزلور خان‌عمو قالمیاق البتّه گئجه
دوردی گلدی هاموسی ایلدیلر دق‌الباب
هامودان تئز قیز ائشیتدی بو سسی وئردی جواب
سسلدی کلفتی آی قیز قاپویا ایله شتاب
آچدی کلفت قاپونی گئچدی قباقجا حاجیلار
صورادان کبلاییلار گئچدی دالیجا باجیلار
گئچوب اگلشدیله ائو صاحبی تعظیم ائلدی
او که رسمیّت مهمانیدی تسلیم ائلدی
چوخلی مرسی متشکّر آقا تقدیم ائلدی
باخدی بیر ساعته فوراً ال آپاردی رِقالا
صاف جانون واردی گل ایندی قولاق آس قالماقالا

تازا بیر رسم قویوبلار گئدیسن هانسی یره
عوض اینکه آقا شیرنی قویا یا چای گتیره
قویمور انسان اوتورا توشکینی‌ز/بیرجه دره
تئز آچور رادیونی گویا قوناقا حرمت ائدور
قولاق‌آس مرضیه تصنیف اوخویور صحبت‌ائدور
آی خانم باغلا زوغال چکمه بیزی ائتمه اسیر
آی یازیق آج قارینی هاردان ائدر موسیقی سیر
چوخی وار آلتینا تاپمور سالا بیر کهنه حصیر
گئدیر ایشلور یمور ایچمور گئجه گوندوز سارالور
پول ییغور زحمتیلن بیر دانا تلفونکن آلور
بسکه رادیو چوخالوب فعله آلوب، حمّال آلوب
پینه‌چی، پاخلا ساتان، بقّال آلوب، چقّال آلوب
هر کسین که خانمی خواهش ائدوبدور آل آلوب
هر داموں بیر دانا آنتن تیرینه حاجتی وار
خاچ پرسلیقدا بیزیم شهریمیزین شهرتی وار
الغرض بیر پارا صحبتلر اولوب ردّ و بدل
حاجی محمود دوزه‌لوب صحبته یول آچدی ازل
دئدی بی وقتی داخی آیری سؤزه یوخدی محل
بو گئجه چوخ یئیشوب خان‌دائیا زحمتیمیز
گر اجازه وئره وار خدمتینه صحبتیمیز
گر چه بو ایشده بیزه جای دخالت یوخیدی
چون‌طرف خان‌دائیدی هئچ بیزه حاجت یوخیدی
قیز اونون اوغلان اونون بیر کسه منّت یوخیدی
گلمیشوخ میرزابهاره ائلیاخ کام حصول
خان‌دائی ایلیه نوکرلقا هوشنگی قبول

خان‌دائی سؤیلدی بوردا سؤزه یول یوخدی منه
تاج سرسوز منه سیز مرحمتوز چوخدی منه
محضروزده دانشیق عین فضوللوخدی منه
سیز بویوکسوز منه البتّه ندور رسم و قرار
منه یوخ ربطی خصوصاً حاجی‌محمود آقا وار
حاجی‌محمود دئدی‌اللّه سیزی چوخ ائتسون عزیز
نه تواضع یری وار بوردا بویوکسوز بیزه سیز
گلمیشوخ تهنیت عرض ائتماقا نه صحبته بیز
ایشیمیز دوزدی طرف اهلیدی صحبت یری یوخ
ولی خیر ایشده‌دانیشماق اوزی خوش‌یمن اولی چوخ
بیرقدر فکره گئدوب خان‌دائی دوردی ایاقا
قویدی سیگاری یره گئچدی اوبیرسی اوطاقا
اولماسا اذن خانمدان دانشانماز که آقا
کیشی تاپشوردی که اوز نوخداسین آرواد الینه
گونده هر سؤز باشی بیر یول توپورر سقّلینه
آدینی مرد قویان ائتمز اطاعت خانما
وئرمز عالمده کیشی دست ارادت خانما
باخما بیر عدّه ائدیر بت‌تک عبادت خانما
آروادیندان ائله قورخور دیه‌سن اللّهیدور
بوشلیوب باشینه آرواد دئمه بیر جلاّدیدور
دئدی اوّل بودی مهریّه‌سی بیرمی‌مین اولا
اودا که نصفی قاباقجا یتیشه نصفی قالا
بیرده بش‌دست آدینا لایق اولان پالتار اولا
یِملی شیرنی گرکدور اولا بِش اون بولودی
بیرده که هر نقدر قند و چای ایشلنسه اودی

میرزا بیر گولدی دئدی خان بیزی حتماً قُووسان
بیزی بو سؤزلریله یوخسا باشوندان سووسان
گوگلویز یوخدی یقین وئرماقا عنوان قویوسان
واقعاً سیزده بو کم لطفیلقی بیلمزیدیم
یوخسامن هئچ‌اوزیمی یونگول ائدوب گلمزیدیم
بعضی دلاّل کیمی سنده سؤزی بیردن آتیسان
دی گوروم آخ بیزه باغ، کند، قوواقلیق ساتیسان
قیزیوا باعث اولورسان دالیوا اود چاتیسان
نه‌یه لازمدی قیزی ساخلادون ائوده قاریدی
ایمدی گئتسیدی ایکی یا اوچ اوشاقی واریدی
گر چه ایندی اوشاقی سویموری بیر عدّه جوان
اودی که جمله کاپوت مصرف ائدیرلر آقایان
یا دوا میل ائدیری دوغمیا بیر صنف زنان
قورخوری دوغسا نظردن دوشه رنگی سارالا
آقا قورخور که اوشاق چوخلاشا ثروت آزالا
خان دئدی یرمی‌مین آیا سنه چوخ گلدی گران
ایکی‌ایل درسی قالوبدور قیزین اولما نگران
آیدا بش‌یوزتومنی نقد آلاجاق ائتمه گمان
شغلی وار صنعتی وار عاجز و بیچاره دگول
مشد عبادین قیزی تک مفلس و آواره دگول
داداشیم یوخدی که یخماق نظریم دامادیمی
بیر نفر ائتسه اگر راضی منیم آروادیمی
بیر مدیره خانم آلاّم ساتارام هر زادیمی
کئفی کئفدور پولی پول بیله قازاشلی زاد اولار
شئی که ارزان باشا گلدی مگر اوندا داد اولار

نه‌یه لازمدی قوواقلیق نه بادامliq نه قانا
سودان اوتری یارالار باشیوی حاصلده یانا
یا تنزّل ائلیه آلمیا تاجر دایانا
قالا انباردا یمیش، سبزه، اَریک، پسته، بادام
پولدان اوتری گئجه گوندوز چالیشور ایندی آدام

غرض اون‌بش‌مینه قطع ایلدی مهرین آقالار
بشی نقداً وئریله اون‌مینی باقیده قالار
آدینون لایقی‌جه هر نه که لازمدی آلار
اوزوگونده ولی شرط اولدی گرک دقّت اولا
قولونون ساعتی دسبندیده پُر قیمت اولا

چون بو سؤزلر باشا یتدی قوتولوب قال و مقال
شیرینی گلدی آقالار بیربیره وئرمزدی مجال
ربّنا وَارزُق عَلی عَبدِکَ فی کُلّ‌الْحال
برقرار اولدی که تقویمه باخوب گون سئچه‌لر
عقد خوانلیق اولا اوندان صورا پارچا بیچه‌لر

اوغلانین بو نئچه گونده گئجه‌سی بیر ایلیدی
قیزی‌چون گورموشیدی سؤیملی چوخ خوشگلیدی
گلشن حُسنیده بیر تازه آچان خوش گُلیدی
نئجه ایت رسمیدی سالّاخ‌خانادان چکمز ایاق
گونده اوغلاندا کسوب مدرسه آغزین بو سیاق!

الغرض دعوت اولوب چاپ ایکی‌مین سرعتیله
وئردیلر بیر نفره پایلادی جدّیتیله
چون یمک آیه‌سی وار هامی گلر همّتیله
بوجور ایشلرده قارین صحبتی وار خلق گلر
بیری یاددان چیخان اولسا اوره‌گین غصّه دلر

بنده خجلت چکورم بو سؤزی عرض ایلماقا
قورخورام خلق دئسونلر نه بوغازچیلدی آقا
بیر تومن تاکسیا وئر بیر دانا شیرنی یماقا
دوغریدان بو تازا بدعتلری من خوشلامارام
ممکنیم اولسا قدیم رسملری بوشلامارام
ریزه ریزه لویزی دوغریوب اللر وار اولا
تئز گوتور بیر دانا تکلیف ائله بیر صاقه صولا
بیر بولود شیرینی یوزاون‌بش نفری سالدی یولا
باشاباش میزدی اوطاق اوستونه بشقاب دوزولوب
دولی‌قاب یوخ آداما اوچ‌دانا بوش قاب دوزولوب

عقد خوانلیق

وقت او وقت اولدی‌آخوند عقدینی‌جاری ائلسون
بیری لازمدی عروسین باشینا قند الەسون
بیریده الده گلابدانی دوتوب سیلکله‌سون
بیریده بیر دانا آغ چرقتی تیکسون توخوسون
باشینون اوسته عروسین بیری قرآن اوخوسون
نئچه یرده گلوری مصرفه قرآن مبین
بیری بوردا بیریده عازم اولان وقته گلین
بیرده بیر شخص ئولن وقته اوخولاّر یاسین
بیرده تازه دام آلاندا بیری‌ده مشورته
بیزه قرآنی خدا نازل ائدوب بش جهته

الغرض عقد اوخونوب مجلس جشن اولدی تمام
خلق بیربیر دوروب اوز مقصدینه ائتدی خرام
گئدوب اغیار خصوصی اولوب اول مجلس عام
خان‌دائی میرزابهاریله بیر آز صحبت ائدوب
قالمیوبلار شاما هر چند که جدیّت ائدوب

پارچا بیچمه

صورادان دعوت اولوندی‌گینه بیر عدّه زنان
اگلشوبلر ماما مشّاطه یاریم سنّ و جوان
اوتوروب صدریده خیّاطه خانم شاد او زمان
پارچانین آرتیقی قالسا خانمون سرقتیدور
فوری جازلار بودا خیّاطه‌لرون عادتیدور
اولا بو ایشده گرکدور ماما، مشّاطه الی
بئله ایشلر بالا مشّاطه‌سیز هاردان دوزه‌لی
بولاری جمله تانیرسوز نئجه ملعوندی بلی
واردی بیر سرتق اوتانماز یوزی مشّاطه‌لرون
نقدر وئرسه‌له دویماز گؤزی مشّاطه‌لرون

طویون باشلانماقی

چاغیروب بیر گون عیالین یانینا میرزابهار
دئدی فکریم بودی سس‌سیز طوی ائدم ای‌گلعذار
چاغیراق محترمانه گله‌لر خویش و تبار
قورخورام تار قاوال اولسا گله میدانه شراب
شکّ یوخ اوندا اولار مجلسین اوضاعی خراب

اِشیدوب بو سؤزی اوغلان ننه‌سی چوخ دوتولوب
بیر اورکلندی ایچین چکدی گؤزی یاشه دولوب
دئدی سؤزتاب دانیش آغزوندا مگر سؤزقوتولوب
بلکه گور بیر ئل ایچینده ائله رفتار ائده‌سن
بیر بالان واردی اونوندا طویونی خوار ائده‌سن

خانمون آقای نصیحتی

آی کیشی گوگلونده ملال اولماسا
عقل کمالونده خلال اولماسا
حاله گتورّم سنی حال اولماسا
مجلسیمیزده چالا چال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

طویدا گرک نای و نی و چنگ اولا
تار سسینه گوش فلک تنگ اولا
بوشلیا قیدی هامی یکرنگ اولا
دبدبه و جاه و جلال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

باده اولار جشنیده طویدا حلال
گورمدون ائتدی نئجه طوی مش‌جلال
صبحه کیمی عیش و طرب چال‌هاچال
باده اگر طویدا حلال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

اون دانا یاخشی جگر آل ائت ثواب
ییرمی شیشک مایه‌سی اون قاب شراب
طویدا جگرلر گرک اولسون کباب
اوتماق اوتوزماق قره خال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا
سن که بو ایشلرده دگولسن ناشی
اوغلومیزین وار نقدر یولداشی
اولماگیلان چوخدا مقدّس باشی
هر صفتون خوش بو خصال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا
طویدا گرک اللی نفر کفلنه
شرم و حیادن هامی یوز لفلنه
یعنی گامیش مثلی هامو نفلنه
اوچسون او طویله قره مال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا
ملاّلارین باخما او فتواسینه
بوللی دعا وار طویونا یاسینه
طویدادا قویسان ال آتار یاسینه
گر بو سؤزوم شرعه خلال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا
دینمه کریمی بالا اولدون یهود
خلق قویان رسمه اولورسان حسود
قلعه آلینماز گویه قاخماز عمود
معرکه‌ده رستم و زال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

گر اوزی تشریف گتورسه امام
موسیقینی ایلسه خلقه حرام
قانه بویالّار اونی قوم عوام
بو سؤزین اوستونده قتال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

بولمورم آخ بیزده بو غفلت ندی
خلق اویانوب بس بو جهالت ندی
ملّت اسلامیده بدعت ندی
ایش دوزه‌لر اهل ضلال اولماسا
طوی نه‌یه لازمدی قاوال اولماسا

خانم ازبس آقانی دانلادی بدنام ائلدی
دولدی کهریز گؤزی تک گؤزلری پندام ائلدی
مین اویوندان چیخوب آخر کیشینی رام ائلدی
سالدیلار چیخدیلا پانبوق کیمی حلاّشلادیلار
ساعتی خوشلیوب آخرده طویی باشلادیلار

چاغیروبلار او همان مجلسه بیر عده جوان
ائتدیلر هر نه گلور ذهنوه حاضر او زمان
منی‌ده ائتدیله القصّه او بزمه مهمان
دئدیم اللّهه توکّل چاغیروبلار گئده‌رم
خوشوما گلمسه طوی صاحبینی هجو ائده‌رم

طوی مجلسی

گئتدیم گئجه بیر مجلسه مهمان یریویز بوش
مجلس دئمه بیر مجمع شیطان یریویز بوش

دوتموشدی طوی اوز اوغلونا بیر صاحب ثروت
قونشویدی خلاصه منی‌ده ایلدی دعوت
ایمدی ائدیرم گوردیقیم اوضاعی حکایت
مجلس نئجه مجلس آی اوغلان یریویز بوش
اولدوخ او گئجه شاد و خرامان یریویز بوش
اگلشمیشدی صدریده بیر عدّه حاج‌اوغلی
ایستردی گیره مجلسه بیر مفلس آج‌اوغلی
سسلوردی اوتور اورتادا یر یوخدی باج‌اوغلی
منده اوتومشدیم بئله حیران یریویز بوش
اوضاعه باخوردیم ائله یان‌یان یریوز بوش
بعضی چالوب اوینوردی ولی بعضی اوخوردی
قیزلار قاپودان پرده‌نی قُوزیردی باخوردی
شیطان سیده‌گی سئل کیمی مجلسده آخوردی
گیمیشدیله خوش رخوت الوان یریویز بوش
دوتمشدیلا یاشماقلاری بیر یان یریویز بوش
هر دمده دوتوردی اوتا سازنده قوالی
چالماق اوخوماقدان یوخودی بیرجه مجالی
بعضی اوتوروب شوشلیوب الده قره‌خالی
بعضی دانیشور هرزه و هذیان یریویز بوش
بعضی چالوری ای گلی‌ریحان یریویز بوش
کئفلندی هامی دوشدی مُدا پیسره وورما
بورنون گؤزیمی دلدی چکیل بوردا اوتورما
آتمشدی سسین باشه ولی بیر بوغی بورما
دولدور وئر ایچیم من سنه قربان یریویز بوش
دوشمز اله بیرده بئله دوران یریویز بوش

بیر جمع که من واضح او اشخاصی تانیردیم
بی‌چیز و گرفتاریدیلر جمله قانیردیم
پایلوردیلا سئل تک پولی من بیله یانیردیم
حمّال، پنه‌چی، فعله و کنکان یریویز بوش
ایلوردیله اونلوخلاری پرّان یریویز بوش

وقت اولدی پلو گلدی بیر آز های کوی آزالدی
گوردوم یوخاری باشدا دوباره سس اوجالدی
انسان دئماق اولماز بولارا بیر قره مالدی
قی ایلیوب اوچ دورد نفر اوغلان یریویز بوش
اوغلان دئمه بیر آنلاماز حیوان یریویز بوش

بعضیسی شرابی پلووی بیربیره قاتدی
قی ایلدی سفره بلشوب مجمعه باتدی
بعضی قاشقی یولداشینون باشینه آتدی
بعضی ایچوری پوفلوری آیران یریویز بوش
یکسر بلشوب فرشیله یورقان یریویز بوش

بیردن توخونوب بیر بوغی بیگ مجمعه آشدی
ناگاه گؤزیم کاسه‌ده بیر خطّه ساتاشدی
گوردوم یازیلوب وقف ائلین میرزاداداشدی
مسجد مالی طوی مجلسی ای جان یریویز بوش
ای مذهبی یوخ آدی مسلمان یریویز بوش

آقای مباشر بوقدر ائتمه خیانت
موقوفه مالین هئچ ائوه وئرمزلر امانت
کُهنه‌لدی شریعت آرادان گئتدی دیانت
گئتدی هارا برنامهٔ قرآن یریویز بوش
نولدی او گؤزل مذهب و ایمان یریویز بوش

بسدور که محرّمده اوجور غارت ائدیرسوز
بیردن قازانیلان پلوی سرقت ائدیرسوز
احسن شه دینه نه گؤزل خدمت ائدیرسوز
مشتاقیدی دیداروزه رضوان یریویز بوش
گوزلور یولوزی حوری و غلمان یریویز بوش
سفره یغیشاندان صورا جمعیّت آزالدی
یعنی او فشکدن چیخان اشخاص یانالدی
بیر جمع که پوللویدی اولار گئتمدی قالدی
باشلاندی گینه تاریله قارمان یریویز بوش
دوردی ایاقا بیر بالا جیران یریویز بوش
القصّه او وقت اولدی حنا خونلاری گلدی
سازنده‌لرین کئفلری ساز اولدی دوزلدی
سلمانی چالوب شوشترینی گؤزلری گولدی
تئز خونلاری اندیردی شتابان یریویز بوش
گئتدی گتیروب بگلری خندان یریویز بوش
بیگلر گئچوب اگلشدی بو موضوعده سؤز یوخ
سلمانیده من بیر حیا گوردوم امان اوخ‌اوخ
نصف ایلدی هر نه واریدی خونچادا آز چوخ
وئردی لویزه، آجیله تالان یریویز بوش
قالدیم او ایشه واله و حیران یریویز بوش
بعضی‌لری خونلار بوشالوب دوردی اکیلدی
بولمم نه سؤز اولدی ایکی اوچ چاقو چکیلدی
باخدیم دئدیم اللّه ائویمیز یاخشی تیکیلدی
یپراق کیمی اَسدیم من نالان یریویز بوش
اولدوم اورا گئتماقدا پشیمان یریویز بوش

آچمیشدی گؤزل آغزینی غیرتلی جوانلار
تازه گلینه تازه بگه یاخشی یامانلار
سس قُوزانوب اطرافیمیزی آلدی آژانلار
دوتدی بیزی مأمور نگهبان یریویز بوش
قالدوخ گئجه نظمیّه‌ده مهمان یریویز بوش
البتّه شراب اولدی او وضعیّته باعث
چوخ مفسده‌لر خُمریدن اوغلوم اولی حادث
بیهوده دئمولر آدینا امّ‌خبائث
ائتمیش نقدر ائولری ویران یریویز بوش
نهی ایلیوب اوندان بیزی قرآن یریویز بوش
اینجیتمه کریمی اوزیوی مطلب اوزاندی
گئچدی گئجه دور باشیوی آت یوخلا اذاندی
بو طبع سخنور سنه اوغلوم نه قازاندی
ایمدی اویانوب ملّت نادان یریویز بوش
گلمز وجه افسانه و رومان یریویز بوش

بگی حمامه آپارولاّر

الغرض صبح آچیلوب گتدیله حمامه بگی
بعضی تار بعضی قاوال بعضی چالوردی دوده‌گی
ائشیدوب بو سسی حمامچی دیریلدی اوره‌گی
دئدی ای خالق عالم سن آچانسان دوگونی
تئز سفارش ائدوب آرواد سویا سالسین دوگونی

دولدی حمامه اودم یرمی نفر تازه جوان
کف چالان، فشقا ویران کیم آتیلان کیم اوخویان
آقالیق طویله‌سینی گئچدی او گرمابهٔ خان
من ئولوم اهل تمدّنده اولان حالته باخ
ادبه غیرته وحشیّته باخ عادته باخ
بیر دیین یوخ داداشیم اویناما یورما قولووی
بیری داماد اولاجاق سن چوله آتما پولووی
آتیلوب دوشمه جوجوق یتما یالاندان چولووی
بیری اوز اوغلونی ائولندیریر اوغلان سنه نه
بیگ اوزی اویناسا پول خشله‌سه باجادی گینه
ایله که بیگ یووینوب چیخدی اولاردا بگیلن
گتوروللر ائوه تار، ضرنا، قاوال، دونبگیلن
کوچه‌ده قیز گلین اوغلان دوروب آغ بیرچگیلن
تازا دامادی وئرور خلق نشان بیربیرینه
اودی باخ اورتادا فندیقجا قویوب اللرینه
یتیشوبلر ائوه تا خلق باشیندان داغیلوب
تازا بیگده یوخوسیزدی گئجه‌نی چوخ یورولوب
باش آتوب بیر ایکی ساعت یاتوب آسوده اولوب
نئچه کلمه قیز ائویندن ائشید ای صاحب هوش
دور گئداخ اوردا جهیز یازمیا اگلشمه خموش

جهاز یازما

بئله ایشلرده گرک بش نفر آغ سقّل اولا
گله مالاّ بو جهازیّه مرتب یازیلا
ایمدی سقّللی‌ده کمیابیدی مشکل تاپولا
واریدی خلقیده شأن و عظمت سقّلیلن
واقعاً گئتدی او خیر و برکت سقّلیلن

ایمدی بیچاره اوشاقلار که دوروللار یوخودان
تانیانمور مامانیلان آقاسین بیلمه یالان
اودا تئللی بودا تئللی او جواندور بو جوان
او تومانچاق بو تومانچاق اودا چاقدور بودا چاق
ایکیسی‌ده داریور تللرینی الده داراق
هر طرفدن گلوب القصّه بش‌اون یرمی نفر
حاجی‌قنبر، حاجی‌ستّار، حاجی‌خان کبلاصفر
یازیلوب آینا، سماور، قالی، قالچا، اوقدر
وار جهیز یازمادا چوخ سؤز گئچورم من دئمورم
قیمت اوسته او چکیش برکیشی عرض ایلمورم
ائله که گئتدی جهازیّه بودور رسم گرک
تئز دوروب قیناتانون دیدینه گئتسون تازا بک
ساغدیشی صولدوشی دوشدی یانینا مثل یدک
گلدیلر خان‌دائی چوخ لطف ائدوب اکرام ائلدی
بگه‌ده بیر دانا قول ساعتی انعام ائلدی
بیگ باخوب غیظله بیر ساعته بوزدی دوداقین
آلماچی اِشّکی تک سالاّدی تئز قاش قاباقین
ائله پرت اولدی دیردون دولی وورمشدی باغین
گوئیا بو آقانین مطلبی خوت‌شلواریمیش
بو حکایتده ائشید گور نئجه سؤزلر واریمیش
بیر شبسترلی دیرلر که قیزین وئردی اَره
ایکی‌مین نقد جهازیّه سحر بال و کره
گوردی دامادی گینه سؤیلوری هذیان کدره
دئدی گئت آی گئده گوندر گله منّده چکیم
خالووی، عمّووی، همشیرووی من مفته ....

ماحصل گلدیله بیگلر ائوه تا اولدی گئجه
دئدیلر بسدی دورون قالمیاق البتّه گئجه
چیخادوبلار گلینی جاه و جلالیله نئجه
قارداشی صاق قولونی دوتدی ماما صول قولونی
قباقیندا مشاطا تئز تئز آچاردی یولونی
بوردا بیر یاخشی گؤزل دوزلی حکایت بولورم
قوی دیوم سیزده گولون من اوزیم الآن گولورم
وئر قولاق گور نه گؤزل وجهیله تحریر ائلورم
هامویا بیر دانا آئینهٔ عبرتدی بو سؤز
معتبر شخصیدن البته روایتدی بو سؤز

سفیه‌لقون منفعتی بودور

گل سنی مشغول اِئلیوم صحبته
عیب ائلمز بیر قیزیشاق غیبته
آنلاماز اشخاصده رسمیّته
سنّت آدین گور نه قویوب بدعته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

گنجه‌ده سؤز بیله تاپوب اشتهار
جشن عروسی چوخ اولار پایدار
هر نه گله فکریوه طویدا اولار
لیک بیر ایش سالدی منی حیرته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

قریهٔ لاهیجده سابق زمان
دوتدیلا بیر اوغلانا طوی شادمان
مشروب ایچن، نوخدا قیران، اوینویان
طایفاسی آماده اولوب خدمته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

ضرب و قاوال سازیله سازنده‌لر
چال گئده چال اوینوری بازنده‌لر
سس سسه وئرمشدی نوازنده‌لر
گرمیدی باشلار هاموسی عشرته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

دامدا دوروب بک باخوری دلنشین
جمله تماشایه چیخوب قیز گلین
ینگه ماما دوتمش عروسین الین
باخ بو خانم قیزدا جانیم حرمته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

صاق و صولوندا یانوری لاله‌لر
خونچادا خوش قرمزی گل لاله‌لر
باشینه تئز تئز ماما کل لاله‌لر
قونشو قووم قیز قاریشوب عورته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

قیز، گلین، اوغلان قاریشوب بیربیره
هامّی گودور آلمانی سالسین گیره
هی گوریسن چادرادی دوشمش یره
شفتالی، پسته، دئدیقون قیمته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

چون تازا بیگ گوردی قیزین عزّتین
دبدبه‌سین کبکبه‌سین شوکتین
فوری چیخاردوب الینه آ...
سؤیلدی به‌به بو گوزل آ...
آخ نه دییوم من بو یازیق مِلّته

سندن اوتوردور بالا بو چال هاچال
تار و قاوال، ضرنا، دهل، قال ماقال
قوی‌بیر اوزوندن اوپوم ای خوش جمال
آز قالور ایمدی یته‌سن وصلته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

اگدی باشین تا اوپه قمقامیدن
کلله‌میالاّخ یخیلوب بامیدن
جانی چیخوب دوشدی اوزاق کامیدن
طوی لباسی اولدی عوض خلعته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

اولماسا اِشّک اگر انسانیدن
قیمت خر اوندا گئچر سانیدن
اِشّک آدامدور خری ارزان ائدن
دوشسه بولر کیمسه بو وضعیّته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

حُمقیدن هر صدمه یتر انسانا
حُمق سالار انسانی دوندان دونا
حُمق چکر صاحبینی هر یانا
حُمقیدی باعث بئله وحشیته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

اولماسا قارداش بیری اِشّک عوام
شوط ائلیندن صورا بیت‌الحرام
مایل اولار میل ائده بیرده حرام؟
دین خدانی سالا هر صورته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

حاجی مگر رشوه، منافع یی‌یر؟
هر دونا هر جلده اوتانماز گیرر
باک ائلمز غیبت و بهتان دییر
تف بئله وجدانه بو شخصیّته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

حقّیله الحقّ دوشوبدور لجه
سینمایا میخانیا هر گئجه
شرع دئسون باشینی سیلکر نئجه
وار نه سؤزون گور بئله بدفطرته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

میخانیا گونده اذاندا گئدر
مسجده امّا یول آزاندا گئدر
هر یر اولا اولسا سازاندا گئدر
دینی که یوخدی باخا حیثیّته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

مقصدیمی بیلدی او که اهلیدی
هر کسی بدبخت ائلین جهلیدی
جهلیده تکمیل ابوجهلیدی
سالدی اوزین گور نه بویوک لعنته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

مذهبی لاب ایلموسوز ملعبه
خوش بیر آدامسوز دوشوسوز هر طبه
ایمدی یاخونلاشدون اگر مطلبه
گوندوز اوروج دوت گئجه گئت سرقته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

قابل اصلاح دگول خلقیمیز
رشویه چوخ پیس آچیلوب حلقیمیز
عصمتی بیر یول آپاروب جلقیمیز
وای بو جوانلاردا بو پیس عادته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

حق منه توفیق وئروب شاعرم
وئردیقی بو نعمته چوخ شاکرم
شهرتیم آفاقی دوتوب ذاکرم
یوخ غرضیم ملّته یا دولته
آخ نه دییوم من بو یازیق ملّته

گلینی آپارورلار

وقت او وقت اولدی که ائودن چیخادورلار گلینی
بالاجا قینی اگر اولسا او باغلار بئلینی
گلینون نازیله قارداشی دوتار صاق الینی
ماما صولدا قباقیجا مشاطا آینا دوتار
گلین امّا قدمین نازیله آهسته آتار

قاپونون لاب قباقیندا دایانوب بیر اوتوبوس
طمطراقیله جلالیله سوار اولدی عروس
الده کیف، قولدا داماس، یوزده بزک، چون طاووس
نازیله، سازیله، آوازیله، یوللاندی ماشین
گلینین قوشدی یانیجا ننه‌سی خان داداشین
تئز خبر وئردیله بیگلر چیخا پیشوازه گله
تازا بیگ فوری دوروب لاله‌لری آلدی اله
صاقدیشی صاقدا دورب صولدیشی قولدا هابله
یغیشوب خردا بویوک آلما آتا بیگ، قاپالار
گلینون باشینه پول شیرنی سپنده تاپالار
هله بیر هشتریلی بو سؤزی نقل ائتدی منه
که بیزیم بیگلر آتار رنگلی یومورتا گلینه
گوره‌سن سیندی یومورتا یاخیلوب صورتینه
ائله که آتدی قاچار بیگ اله وئرمز اتگی
دوتسالار شوخلوقینان هامّوسی تاپدالاّ بیگی
او جلالیله که بیگلر چیخار آلما آتالار
کیشی آرواد قاریشوب بیربیره آلما قاپالار
گوره‌سن اللی یاشیندا قوجا آغزی سولانار
دییر ای کاش بو آلما آتان اوغلان من اولام
بو گئجه بو خانیملا یاتان اوغلان من اولام
بئله که عرضیمه شاهد بیزیم اللّه قلی‌خان
بیرین آلمیشدی بیرینده گئدوب آلدی صورادان
دوشدی بیر شور قیامت چیخوب افلاکه فغان
ایمدی ثبت ایلدیقیم سؤز گونولر سؤزلریدی
دقّتیله قولاق آسسون دیه‌سن اوزلریدی

گونولر سؤزی
تازا خانمون کهنه خانملان مجادله‌سی
کهنه خانم دییور

قیز نه قاش گؤز آتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه خانملوق ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نیه مُطرب کیمی سن سوزدیریسن قاش گؤزیوی
سیلینوب لاپ یوموسان آلچا سوویلا یوزیوی
هانسی کندین ایتیسن بیرجه نشان وئر اوزیوی
هانسی شهرین لاتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

ق.... من بی‌شرفم قاش گؤز آتانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، عشوه ساتانم سنه‌نه

کهنه‌آرواد

هئچ بو ائوده بولوسن من نقدر اینجیمیشم
بیر ائو آباد ائلیینجه نقدر سینسیمیشم
سن کیمی بیر بئله تنبل باشی من گورمه‌میشم
ییوسن هی یاتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

منه نه اینجیموسن آز یموسن چوخ یموسن
آج قالوبسان گئجه‌لر وار یموسن یوخ یموسن
گر سن آباد ائلیوبسن بو ائوی پوخ یموسن
من گلوب حاضرینه ایمدی چاتانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

بیزی بیر هفته گوروردی بولاسول بیر کیلو اَت
سن گلندن ایچیمیزدن گوتورولدی برکت
گتوروررسن جانیم آشپزخانادا مین حرکت
پشیریرسن اوتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

من بورا گلمه‌میشم پیشمیشه، یرتق، یاماقا
گلمیشم هم یماقا چالماقا هم اویناماقا
داماغیم چاغدی کئفیم ساز نقدر صاقدی آقا
ایکی بارداق اتی بیر یرده اوتانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

بی وفا چیخدی اریم آنلامادی خدمتیمی
حقّیمی ضایع ائدوب وئردی هدر زحمتیمی
سنی آلدی گتوروب پوزدی منیم حالتیمی
انگلیس سوقاتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

اریوی دانلاما چوخ باشلاما هذیان کدره
گرک انسان یوزیوه باخماقا کفّاره وئره
باش کچل، دیش هوه، گؤز گوی، ال ایاق کیرلی قره
پاتدیسان من بئله آغ چاق و جوانم سنه‌نه
مطربم اویاناغانام قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

منده بیر گون واریدی سن‌کیمی شیرین دیلیدیم
گلشن حسن و وجاهتده آچان خوش گلیدیم
نه سنون تک باشی‌داشلی زوریلان خوشگلیدیم
یاخشی شیرلی قوطیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

ایمدی بو مکتب حُسنین هنرآموزی منم
خوشگلم بیست آلورام فاتح و فیروزی منم
اریمون گؤزلرینون نور دل‌افروزی منم
هر نه اولسام اریمه روح و روانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

قیز بئله دل دیل اوتورمه قراول قوی سؤزیوه
دیلون آغزوندا شیشه داش یامانا پیس یوزیوه
شل اولا اللرون ایت دیرسگی چیخسین گؤزیوه
دیه‌سن بس لوطیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

قودوز ایت‌تک نه یالاندان قاپیسان صاق صولووی
بواسیرلی گ... تک یانشاما یرتما چولووی
آی یازیق فالچیا رمّاله داغیتما پولووی
من اوزیم رمل آتانام طاسه باخانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

اوز پولومدور دی گوروم بیرجه کیمه منّتی وار
گؤزیوه آغ سالیرام قیز سنه نه زحمتی وار
بوردا هئچ فالچی دعا طاسه باخان صحبتی وار
آرایا سؤز قاتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

آی یازیق بوشلا بو دعوانی بو بیر ایشدی اولوب
منده بو ائوده رئیسم بونی بیل ایش قوتولوب
سنده یی منده ییوم آخ نیه آغزون یومولوب
اله بیر دوودی دوشوب اسگی یووانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه
بئله پش گلمه منه سابقهٔ خدمتیوی
سانجیلانما بولورم قلبده‌کی نیّتیوی
ایکی سن بیر من اولوم پوزما داخی حالتیوی
من که هر طبعه دوشوب قلبه یاتانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

دیلی یانمیش بو نه سؤزدور سنون عقلون نه کسیر
گورموسن وار آرادا بیر نئچه اطفال صغیر
بیلمیسن خائنی اللّه تئز ائدر خوار و اسیر
دالیوا اود چاتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

اللّه ائتسیدی اگر خائنی دنیاده ذلیل
بیر دانا صاف آدام اولمازدی هامی زار و علیل
نه بهشت و نه جهنّم وار الونده نه دلیل
بورا جنّت من اوزیم حور و مامانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

سنده‌کی بعضی جوانلار تک اگوبسن پالانی
الده قرآندی دلیلم سؤزیمون یوخ یالانی
فقط اسلامیدی دین، لغویدی اوندان قالانی
سن جهنّم آتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

تازا خانم

هله سن کهنه بِیینسن سؤزی گوش ایلمه‌سن
سوادون یوخدی بو مطلبلری هوش ایلمه‌سن
آتش جهلی بو تئزلیقدا خموش ایلمه‌سن
من گیروب هر خوما هر رنگه باتانام سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه

کهنه آرواد

ا... دوروم سن اوخویان درسه آچیخ بینویله
ساکت اول ق... لوند ال قولووی آچما بئله
دلی شیطان دیوری دور اوقدر وور که ئوله
نه تیکان تک باتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی

الغرض سؤزلری خوش گلمدی بیربیرلرینه
ووردیلار شصتیله ال بیربیرینون تللرینه
گونو هی توسری سالدی خانمون پیسرینه
دئدی ای ق... لوندم قچ آتانم سنه‌نه
مطربم، اویناغانام، قاش گؤز آتانم سنه‌نه
اودا تئز آتدی الین بئلده‌کی نایلون کمره
قلبی یانمیشدی آجقلی گوتوروب ووردی یره
بوغازیندان یاپیشوب سیخدی بش آلتی فقره
دئدی سونجوق آتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
نه افاده ساتیسان کیم بورا آزدیردی سنی
آی داداش آروادوین اوستونه آلما گونینی
ائده‌سن قاره او بیچاره فقیرین گونینی
سنی محو ائتماقا دائم سایاجاق آی گونینی
دیه‌جاق فکر ائدیسن قلبی یانانم سنه‌نه
اوغریام جازلیانام یاخشی یامانم سنه‌نه
گونی آلسان گونی گوندن گونیوی قاره ائدر
ایکی دنیاده عزیزیم سنی بیچاره ائدر
رشتهٔ عمریوی آخر کسوب آواره ائدر
دئمه من رستم دستان جهانم سنه‌نه
صاحب گرز گران تیر و کمانم سنه‌نه
اینجیوبسن اوز عیالوندن اگر ائتمه خیال
اونی اوّل بوشا اوندان صورا گئت آیریسین آل
بیرنفر سؤز دیه‌بولمز که بو بیر ایشدی حلال
دیه‌سن من تازا تقویم اوخویانم سنه‌نه
کهنه تقویمی جیروب بیر یول آتانم سنه‌نه

دوزدی دورد عورتی مشروع ائلیوب خیر بشر
ایندیکی بو کیشیلرده هانی قارداش او هنر
ایکی آروادلیلارین حالینه بیر ایله نظر
من اگر شاعرم افسانه یازانم سنه‌نه
سؤزیمون قیمتی وار چوخ دانیشانم سنه‌نه
من همان شاعر شیرین سخن عالی نسبم
حق سؤزی یازماقا پخش ائتماقا چوخ داوطلبم
خبر آلسان آدیمی بنده کریمی لقبم
ذاکرین گلشنینه سرو روانم سنه‌نه
دست پروردۀ سیمرغ زمانم سنه‌نه

بیگین آلما آتماسی

ای قلم حاشیه‌ده چوخ دولانوب گیر ائلمه
سؤزیوین کسرینی یاز ملّتی دلگیر ائلمه
منتظردور هامی گفتاریوه تأخیر ائلمه
آلدی بیگ شوقیله بیر قرمزی آلما الینه
آلمانی اوّل اوزی دیشله‌دی آتدی گلینه
ائله که آلمانی آتدی قیدوب سرعتیله
چیخدی بیگلر اطاقا پنجره‌دن عزّتیله
سپدی پول شیرنی عروسین باشینا لذّتیله
سپ‌جاقین بیگ قاچاجاق گرچه بو تکلیفیدی شاق
قاریشا بیربیرینه خردا بویوک آرواد اوشاق
قیده‌للر گینه بیگلر بئله‌دور رسم و قرار
احتراماً نئچه لحظه بیگ ایاق اوسته دورار

اهل مجلس اولارا اذن وئره‌للر اوتورار
گلینی هم آپارولاّر اطاقا چم خمیله
اونی سازنده خانملار بوجور اوخشار دمیله

گلینی اوخشاماق

لالیه بنزر یاناقون خورمادان شیرین دوداقون
سنون بو تازه اوطاقون گلین مبارک مبارک بادا
ای گلی ریحان مبارک بادا
حنا قویمیشام الینه عطر سپمیشم تلینه
دییرم تازه گلینه طویون مبارک مبارک بادا
ای گلی ریحان مبارک بادا
بیگ اگلشوب اوطاقوندا گوگلی سنون سراقوندا
لاله یانور قباقوندا طویون مبارک مبارک بادا
ای گلی ریحان مبارک بادا
قاشلاریوین آراسینا اوزیم قربان قاراسینا
دییون اوغلان آناسینا طویون مبارک مبارک بادا
ای گلی ریحان مبارک بادا

قیز آدامی ائله که چایلارینی ایچدی تمام
دوروب ایستلله اجازه گئده‌لر موقع شام
شاما قالماقلقی زینت پاشا ایلوبدی حرام
بیر قالار تازه عروسین باجیسی یا خالاسی
بیرده مشّاطه گرکدور قالا بیرده ماماسی

اوره‌گی تازه بیگین بیر ساری پیراق تک اسیر
وصل جانانه یتیشماخلقا چوخ چوخ تله‌سیر
چون ایشین اوّلیدی توتووی البتّه کسیر
منتظردور وئره‌لر شامی قوناقلار گئده‌لر
وقت اولا عاشق و معشوقه وصاله یته‌لر

سفره فرش اولدی پلو گلدی اولوب صرف طعام
یدیله ایچدیله دل آچدیلا تبریکه تمام
چوخ اوتورماق داخی پیسدور بئله‌دی رسم مدام
دورار القصّه قوناقلار هره بیریانه گئدر
نسبتاً بزم خصوصی اولی بیگانه گئدر

وقت او وقت اولدی گلین حجلهٔ دامادە گله
تاپشورار اوغلان آتاسی ایکی یاری ال اله
هم وئرر خیر دعاسین قویولوب رسم بئله
هم بو اثناده اياق باسماق اهمیّتی وار
هر کیم اوّل باسا دالدان باسانا سبقتی وار

فرش ائدر تئز یئره مشّاطه خانم بیر جانماز
گرک اوغلان ایکی رکعت قیلا بو پرده نماز
دیل آچوب محضر معبوده ائده راز و نیاز
شام و خفتن نمازین قیلمیوب حاجت قیلوری
دستمازی اولا یا اولمیا راحت قیلوری

بابا بو تازه جوان رنگینی بولمور نمازین
تانیمور هئچ بو یازوق ان بویونی جانمازین
دگمیوب آننا مُهرین یوزی بو آنلامازین
یانسیلار گاه اگیلر گاهی دورار گاهی یاتار
قیزدا تئز تئز باشینا تازه بگین شیرنی آتار

چون نمازين قيلوب اگلشديله شوقيله تمام
گتورر ال سويى مشّاطه بودور رسم مدام
هره بير پول سالاجاقدور لگنه خاص اولا عام
بلی مشّاطه‌لرين رسميدی کهنلميه‌جاق
بوردا بير حاشيه چيخسام آجيغون گلميه‌جاق

امان مشاطه‌خانمون اليندن

بولموسن وار نئجه پيس عادتی مشّاطه‌لرون
جايز اولموش هامويا غيبتی مشّاطه‌لرون
ائتماقا بير طويا دعوت بيرينی گئتسه هارا
جهد ائدر بلکه اوزون سالسين او ائوده ناهارا
يارانوبدور بو دوشه قاپلارا قارنين اوتارا
گئجه گوندوز بودی رسمیّتی مشّاطه‌لرون
واردی ائولرده عجب حرمتی مشّاطه‌لرون
گئتسه ناراضی قاپوندان ديه‌جاق چوخلی يامان
اوتوروب طويدا قوناقلقدا ائدر نقل و بيان
آز زماندا ائده‌جاقدور سنی رسوای جهان
وار بير اِشّک يوکی‌جه منّتی مشّاطه‌لرون
يتشوبدور هامويا زحمتی مشّاطه‌لرون
گونده دورد بش خانما شهريده آرايش ائدر
بير قاش آلماخليقی بيمان ايکی ساعت ايش ائدر
ضمن صحبتده سنون وار يوخووی تفتيش ائدر
حيله‌ده تولکيه وار سبقتی مشّاطه‌لرون
دَله ملعونه اولار کلفتی مشّاطه‌لرون

طوی اولا یاس اولا هر ائوده بو لازمدی اولا
یعنی هر یرده که بیر یاغلی ایش اولدی سوخولا
هاردا بیر پوللی خانم وار گوره‌سن چکدی قولا
چوخ دانشماخلق اولوب خصلتی مشّاطه‌لرون
هامی باشلاردا سینوب مترتی مشّاطه‌لرون

طویدا هر کس گیرینه گئچدی باشارسا سویاجاق
گورسه بیر آز اوتاناندی پولا حسرت قویاجاق
نقدر طویدا خانم وار سویوب اوندان دویاجاق
واردی پول یغماقا چوخ رغبتی مشّاطه‌لرون
گورموسن وار نقدر ثروتی مشّاطه‌لرون

امّا هر عیبی‌ده اولسا بو ایشی خوش مزه‌دی
نئجه چرکین خانم اولسا گوره‌سن خوش بَزه‌دی
کهنه‌نی بیر مُدا سالدی دیه‌سن بس تَزه‌دی
واقعاً سویملیدور صنعتی مشّاطه‌لرون
عیبی گیزلتماق اولوب حرفتی مشّاطه‌لرون

آدام عالمده اودور که اولا ستّارالعیوب
گیزلده عیبینی خلقین اولا محبوب قلوب
بولر اوز بنده‌سینون عیبینی علاّم غیوب
گر چه پیسلیقدا چیخوب شهرتی مشّاطه‌لرون
واردی هم زحمتی هم لذّتی مشّاطه‌لرون

ایمدی قیزلاردا ماشاءاللّه هامی مشّاطه اولوب
دوغریدان بینوا مشّاطه‌لرون آدی قالوب
اوزی هر قیز اوزینی بیر مُد زیبایه سالوب
داخی قورتاردی بالام مدّتی مشّاطه‌لرون
بولارین حالینه وار حیرتی مشّاطه‌لرون

شاعرا یورما یالاندان اوزیوی مفته یره
قیزا که عیب دگول زینت ائده جلوه وئره
یوزده بیر لکّه‌سی اولسا کرمیله ایتیره
خوشدی بو ایشده اولا شرکتی مشّاطه‌لرون
اولا آرایشینه دقّتی مشّاطه‌لرون

چوخدا مشّاطه‌لره قیزلارا دوتما یوزیوی
یاز او قانماز قالین اوغلانلارا قاندیر سؤزیوی
سؤله آخ سن کیشی‌سن بو مُدا سالما اوزیوی
یوخسا واردور سنیله الفتی مشّاطه‌لرون
سنده تکمیل اولونوب قدرتی مشّاطه‌لرون

گوروسن بعضی جوان وار خیاباندا گئدیری
الده بیر آینا مداد قاشلارین اصلاح ائدیری
گاه گئدیر گاه باخوری آینیا بولمور نئدیری
یوخدی واللّهی بوجور بدعتی مشّاطه‌لرون
ائده بیلمز بیری بو زینتی مشّاطه‌لرون

بیر دیین یوخدی جانیم یاخشی پیسی بیرجه تانی
اوزگه‌لر هئچ آخ آدام بیر اوز اوزیندن اوتانی
بو خیاباندی بازاردی نه که دلّک دکانی
سنه شایسته دگول عادتی مشّاطه‌لرون
آبرومندیدی سندن ایتی مشّاطه‌لرون

بیرده مشّاطه‌لیقون هر نقدر حیله‌سی وار
اورگشوبدور هاموسین بعضی قانان ملخوالار
میوه میدانینه بیر ایله سحر وقتی گذار
گور بو سارقلره وار سبقتی مشّاطه‌لرون
هاردا وار بیر بئله پیس سرقتی مشّاطه‌لرون

میوه‌نین یاخشی‌سینی اوستونه دوزمش سله‌نین
نئجه میوه نظرین جلب ائدیری هر گله‌نین
دوندروب ملّته آغزین او قورولموش تله‌نین
بولارین آغزینا اولسون اتی مشّاطه‌لرون
مردم‌آزاره گله لعنتی مشّاطه‌لرون
ای کریمی گینه بو خلقه نصیحت وئریسن
شعریله جامعه‌نین روحینه لذّت وئریسن
سنده مشّاطه کیمی هر سؤزه زینت وئریسن
یازما بسدور پوزولار حالتی مشّاطه‌لرون
ائله قوی بوردا قالا صحبتی مشّاطه‌لرون

وصال

غرض اغیار گئدوب خلوت اولوب مجلس راز
وقت اولوب عاشق و معشوق ائده‌لر راز و نیاز
نقدر دیندوروب اوغلان قیزی قیز ایلدی ناز
چیخادوب یرمی تومن وئردی دیل آلتی گلینه
دیلی چیخدی گلینون پوللاری آلجاق الینه
یدیله ایچدیله وقت اولدی که باهم یاتالار
ایکی دل منتظر وصل وصاله چاتالار
بشرین اوچ‌گونی تاریخی‌دی یازمیش آتالار
بیر اولان‌گون بیر ئولن‌گون بیریده طوی گئجه‌سی
هر او کس اولسا بو اوچ وقتده خوشبخت بسی

او زمان حمله ائدوب رستم زال الده عمود
سیندی لشگر، آلینوب قلعه، قیام اولدی قعود
قلعه‌دن چیخدی دلاور سپری خون آلود
چالدیلار طبل بشارت او زمان بهجتله
گلدی عورتلر آلوب دوره‌سینی عزّتله
قویدی چون تاج زرافشان باشینا میر سپهر
باغلیوب دریچهٔ ظلمتی مهر ایلدی مهر
ایکی عاشق اوقدر بیربیره سالمیشدیلا مهر
هئچ بیری راضی دگولدی او گئجه صبح آچیلا
عرصه‌گاه فلکه پرچم زرّین ساچیلا
ائله که دوردی گلین بیگ یوخودان چوخ خوشحال
گوندرللر قیز ائویندن اونا قیماق کره بال
ربّنا وَارزُق عَلٰی عَبدِکَ فِي کُلّ‌الحال
نازیله بیر نئچه لقمه هره‌سی میل ائلدی
قالانین گلدی آپاردی ماما مشّاطه یدی
عصر وقتینده‌ده بیر مجلس جشنی دوتولار
یغیشالّار گلینون باشینه شیرلی قوطولار
ائله که بندهٔتختی سوویشوب ایش قوتولار
شاد و خندان اوطاقیندا اوتورار تازه گلین
احتراماً ایکی اوچ‌گون هئچ ایشه وورماز الین
بعضی اوغلان گوره‌سن باشینی غوغایه سالار
گئجه گوندوز داراشار قورخار الیندن آلالار
اودی که گون به گون اندامی آریقلار سارالار
بئله که دوسلاریمیزدان بیری ائولندی قباق
اونا بیر نامه من اوست اورتولی یازدیم بو سیاق

داماد دوستوما نصیحت

دامادی گر سئوال ائده‌سن خاصّ و عامدن
یا رختخوابدن تاپاسان یا حمامدن
هر پنجشنبه مؤمنه خوشدور ائده جماع
ارواح مؤمنین باخا دارالسّلامدن
امّا بو بدسلیقه پوزوبدور سلیقه‌نی
سالدی بو پنجشنبه‌نیده احترامدن
تعطیل ائدوب مغازه‌نی بالمرّه باغلیوب
بیر دفعه ال چکوبدی شراب و طعامدن
بولمم بونون مخارجی هاردان وصول اولور
البتّه بیر خزینه تاپوبدور حمامدن
بیجا چالیشما یورما اوزون حیفسن داداش
هیچکس گتورمیوبدی خبر بو مقامدن
تیز اولسا قازماوین نقدر آغزی تئز دونر
بو دیک آتشین دوشر آخر قوامدن
چوخلار گئدوب بو چاهدن ائتموب مراجعت
چوخ تشنه‌لر هلاکته یتموش بو جامدن
بیر آز زماندا الفوی داله شبیه ائدر
نظم وجودیوی سالار اوغلوم نظامدن
چوخلار بونون الیندن اوزین سالدی کعبیه
حاجی اولوب قیتمدی بیت‌الحرامدن

چوخلار زفاف قصدینه دوشدی مراغه‌ده
آلدیم سراقینی حلب و مصر و شامدن
دورما بو رزمگهده دولاندور آتین باشین
بیچاره‌سن عمودیوی سالما دوامدن
بیر قصر هر جماعه وئره‌للر بهشتیده
مذکوریدور او واعظ شیرین کلامدن
دوز اولسا سؤز، بهشتی تقی‌زاده قاپسیوب
یر قالمیوب سنه چک الون بو مرامدن
بسدور کریمیا سؤزی دلدن پشیر چیخات
هر شیئی جهاندا پخته‌سی افضلدی خامدن

ای دلبریم

ابر زلفوندن یوزه سال بیر نقاب ای دلبریم
قویما یاندورسون جهانی آفتاب ای دلبریم
آغلارام فرهاد تک عشقونده ای شیرین سخن
آتش هجرونده یاننام چون کباب ای دلبریم
نالهٔ نی، نغمهٔ بلبل، نوای مرغ شب
جلوهٔ مل، فصل گل، شب ماهتاب ای دلبریم
بزم خالی وقت عالی مقتضی موجودیدور
انتظارم یاریم ائتسون دقّباب ای دلبریم
گؤزلریم یاشین مرکب نوک مژگانیم قلم
ایلدیم وصفونده یازدیم بیر کتاب ای دلبریم
ائتمه افشان شانه ایله عنبرافشان زلفوی
سلب ائدیرسن عاشقوندن صبروتاب ای دلبریم
یاریوی مجنون ائدوبسن سالموسان صحرالره
اولموسان اغیاریله هم رختخواب ای دلبریم
آچ نقابون وئر یانا زلفون سالوم قول بوینووا
ائت منی بیر بوسه‌ایله کامیاب ای دلبریم
چون آچار باد صبا اول زلف عنبر فاموی
پیچ پیچ زلفون ایلر پیچ‌وتاب ای دلبریم
ربّی ارنی وادی عشقونده موسی‌تک دئدیم
لن‌ترانی عاقبت وئردون جواب ای دلبریم

جام زهر آلود هجروندن ایچن ائتمز گناه
گر دئسه یالَیتَنی کُنتُ تُراب ای دلبریم
هر چکنده آه آتشبار قعر سینه‌دن
عالم لاهوته سالاّم انقلاب ای دلبریم
بیر نولیدی هر دو ش... بیر متکا ایلیوب
سینون اوستونده ائدیدیم بیرجه خواب ای دلبریم
سایه تک گللم دالونجا لیلیا مجنونوم
گردنیمده ساچلاروندان وار طناب ای دلبریم
جام عشقوندن کریمی نوش ائدوب مدهوش اولوب
اشتباه ائتمه دگول مست شراب ای دلبریم

مُبل اوسته نئجه ذکر مصیبت جانا سینمور
احساندا هُتل‌لرده او صورت جانا سینمور
مسجدده ترانه سینمالاردا قرائت
شرعاًده مباح اولسا حقیقت جانا سینمور
دوز دیشله دوز ایشله دوز ایشی اگری‌یه قاتما
کج قبلیه کج ائوده عبادت جانا سینمور
بیر عصریدی که حمل به صحّتده‌دی صحّت
چوخ یرده ولی حمل به صحّت جانا سینمور

گولملی تقویم - یوخودا استخراج اولونوب

اوضاع کواکب ائدیری بیله دلالت
بو ایل وئره‌جاق یوز بیزه چوخ رنج و ملالت
قیش‌سخت اولاجاقدور دوناجاخ جمله کاسبلار
دولتدیلر امّا یاتاجاخ کرسیده راحت
سو اولمیاجاق خشک اولاجاق چشمه و کاریز
یایدا سودان اوتری یاناجاق جمله زراعت
یازدا دوشه‌جاق بیر دولی امرود یکه‌لیقدا
آنجاق بو جهتدن یته‌جاق حاصله آفت
بیر سیل گله‌جاقدور وئره‌جاق عالمی غرقه
وارد اولاجاق صنف کشاورزه خسارت
دایم یاغاجاقدور وره‌زن وقتی یاغیشلار
گون گورمیه‌جاق سبزه و کشمش ایکی ساعت
البتّه داداش بیزده که واردور بو عمل‌لر
آزدور نه بلا یوللاسا خلاّق جلالت
گوردون که ذنب گلدی گونون کسدی قباقین
عورتلر ایچینده اولاجاق جنگ و عداوت
دعوا چیخاجاق عرشه ار آرواد آراسیندان
آرواد کیشییه ائتمیه‌جاق ذرّه اطاعت
ائولرده گلین قینانا دائم ساواشالاّر
بالدیز گلینیله ائده‌جاق گونده لجاجت
شعبان آیی گوردون که آیین قرصی دوتولدی
تأثیری بودور که ائدیرم بنده کتابت

اصناف و دوایر اولاجاق جمله قمارباز
مردم ائده‌جاقلار قره‌خال سالماقا عادت
نذر ایلیه‌جاق چیخسا اگر شانسیما بیر پول
آرواد اوشاقیلا ائدرم عزم زیارت
تعطیل ائده‌جاق کارگهین کوزه فروشان
چون لوله‌کشی ایلیه‌جاق ملّتی راحت
روباه کیمی خلق اولاجاق حیله‌ده اوستاد
شایع اولاجاق سرقت و دزدیّ و خیانت
هئچ قویمیاجاق فرق حلالیله حرامه
بیر یول داناجاق هر کسه تاپشورسان امانت
نسیه آپارانلار گتوروب وئرمیه‌جاقلار
یا مشدی غضنفر اولا یا کبلای هدایت
شوّال آیینون آی داداش آخر دهه‌سینده
کلّی دوتولار گون بودی تأثیری جماعت
آزاد اولاجاق خیل زنان قید حیادن
فانوس حیایه ووراجاق سنگ شقاوت
قیزلار گزه‌جاق دسته‌به‌دسته خیاباندا
اوغلانلارا برپا اولاجاق شور قیامت
امّا نئجه قیز، قیز دئمه بیر پارچا قیزیل گول
یوخ یوخ هانی گلده بو طراوت بو لطافت
هر بیر باخیشی خانهٔ ایمانه بیر آتش
هر بیر یریشی خرمن تقوایه بیر آفت
ال گل ک... گل یوزی گل باشه ووروب گل
هانسین سوویسن گل یوزینه باشلا ظرافت

لبلر دیه‌سن قرمزی گل تازه آچوبدور
حوران بهشتی‌ده تاپولماز بو وجاهت
زینال دایی اوز اوغلووی چوخ دانلاما بیجا
گل منله ائداخ بیرجه خیاباندا سیاحت
دنیا عوض اولموش دگی سن گوردیقون عالم
باخ گور نه قیامتدی نه اوضاعدی نه حالت
آی‌وای نقدر عشوه ساتان قاش گؤز آتان وار
آغزون سولانار آی کیشی چوخ ائتمه منیّت
تئز اوغلووی داماد ائله هر قدر باشارسان
قویما چکه یولدان اونی بو اهل ضلالت
مرّیخ و زحلده گورونن وقتیده اقران
وور سیندیرا گل ایله تماشا سن او ساعت
یول گئتمیه‌جاق بیربیریسیله ایکی قارداش
معدوم اولاجاق غیرت و انصاف و مروّت
دکترلریله ضدّ اولاجاقدور ملک‌الموت
جانین آلاجاق هر ناخوشا ائتسه طبابت
هر عالمه بیر عیب قویوب اینجیده‌جاقلار
مظلوم اولاجاق فرقهٔ اسلام و شریعت
نظمیّه‌ده یر قالمیاجاق سالماقا ایگنه
ازبس وئره‌جاق باش هامودان جرم و جنایت
معمول اولاجاق دهریده تقسیم اراضی
معدوم اولاجاق کلمهٔ ارباب و رعیّت
هر کوچه‌نی آسوالت ائده‌جاقلار اولا هموار
امّا بو محلّه قالاجاق تا به قیامت

اوضاع کواکبدن اولور کشف و هویدا
خائنلره عارض اولاجاق موت فجاعت
منصور و مظفّر اولاجاق آرتش اسلام
مغلوب و لگدکوب اولاجاق خائن ملّت
دمساز اولاجاق شهریده عطّار و خرازی
ترویج تاپار جعبهٔ آرایش و زینت
مردم ائده‌جاق جمله خرافاته تمایل
افسوس که متروک اولاجاق دین و دیانت
ابواب مساجد قالاجاق جمله مُقفّل
گؤزدن دوشه‌جاق خوار اولاجاق اهل عبادت
ملّت گله‌جاق مسجده اوچ‌گون رمضاندا
احیا ائده‌جاقلار گئجه بی‌غسل و طهارت
باش باغلیاجاقدور هره بیر جعبهٔ رادیو
یا نسیه و یا وعدیه یا اینکه امانت
رادیو اولاجاق خلقه پریموس[1] کیمی واجب
ایستر تره‌بارچی اولا یا اهل تجارت
زُهریله عطارد ائلین وقتیده اقران
ظاهر اولاجاق دهریده بیر اوزگه علامت
ایتلر یاتاجاقلار آغ اوطاقدا دوشک اوسته
دنیاده اولان ایتلره بسدور بو شرافت
سابق ایتی باغلاردیلا چارداق قباقیندا
تا اوغرودان ائتسین او باغی حفظ و حراست

---

۱ - آلت غذاپزی

ایت ساخلاماقی ائوده هامی عیب بولردی
سگباز اولانا جامعه ایلردی اهانت
ایمدی متجدّدلر اولوب جمله‌سی ایت باز
بیر یرده یماق ایچماقی بیر یرده اقامت
هر میکروبی میکروسکوبیلان کشف ائدیر اما
گورمور که بونون واردی کمینونده نجاست
احمق کیشی انسان مطهّرده نه گوردون
مردار ایتیلن باغلامیسان شرط رفاقت

حکایت

بو یرده گلور فکریمه بیر گولمه‌لی مطلب
عیناً رفقادن بیری ایلوردی روایت
بیر دکتریله من واریدیم بو جریانی
دکتر اوزی گورموشدی منه ائتدی حکایت
بهداری تهراندا دیبور شنبه گونیدی
بیر شخصی ماشین گلدی ائدوب اوردا اقامت
اندیردیله بیر خوش خانمی بیر ایتیلن جفت
یاندیم داخی اجدادیوه لعنت بئله عورت
شرم ایله قلم قوی سؤزی اوست اورتولی قالسین
تقویمیوی یاز قویما باسا خلقی کسالت
اوضاع سماویدن اولور کشف بو مطلب
صنف فقرا جمله اولار تنگ معیشت
فعله گئده‌جاق میدانا ایش یوخ هارا گئتسون
پول یوخ چورک ایستور ناهارا آخشاما کلفت

ایش سیزلیق الیندن چکه‌جاقدور هامی فریاد
دردین دیه‌بولمز هامیا صاحب غیرت
مجبور قالوب بیر کسه سرّین آچا بولمز
یا نسیه کسوب یا ائده‌جاق دزدی و سرقت
دولتلیه ایستر ائده درد دلین اظهار
فوراً قویاجاق اوجونا بیر پاسلی پنابت
اللّه برکت وئرسین آقا چوخ ال آچوخدی
حاتمدن اولوبدور بونا میراث سخاوت
بیر ساعته دین دانلیاجاق هئچ اوتانورسان
گیرسین یره بو پیسر و بو قد و بو قامت
دیل یوخ دئسین آخر حاج‌آقا بس ندی چارم
ایش وئر منه گر ایشله‌مسم ایله شماتت
سن وئر تومنی بیر قرانا من قالوم عریان
بیر کارخانا آچما ائلمه خلقه حمایت
یا شرعیله رفتار ائله وئر خمس و زکاتون
قویما قشی بو ال‌سیز ایاقسیز چکه ذلّت
یا باخ ملل خارجیه اخذ کمال ائت
گور بیر نه گؤزل بیربیره ایلولله اعانت
قارون کیمی دنیا مالی ائتمیش سنی مغرور
مستور ائلیوب قلبوی بیر پرده ظلمت
غصب ایلموسن ظلمیله حقّین فقرانین
واردور دئموسن محکمهٔ روز عدالت
تقویموی یاز ختم ائله آقای منجّم
قاضی دگیسن که ائدیسن خلقه قضاوت

هر وقت که گوردون قمری داخل عقرب
هئچ بیر ایشه اقدام ائلمه واردی نحوست
شاعرلرین اوندا اولاجاق حالی پریشان
چون بعضی ق... ائده‌جاق شعرینی غارت
ایللردی بو اشعاریده زحمت چکورم من
جمع ایلمیشم شعریده بیر نئچه کتابت
بو نیّتیله ایلمیشم طبعینی محفوظ
بیر وجه اولا چوخدا هدره گئتمیه زحمت
بعضی آقالاردان که بویوک ثروتی واردور
گیزلینجه وئرور چاپه ائدیر نشر ولایت
مفلسده اوغورلوق ائلسین سنده فلانی
اِشّک کیشی سنده ندور آخر بو دنائت
اولسون سن اوغورلوق ائله ای آنلاماز اِشّک
منده تازا سؤزلر یازارام طبعیمه منّت
چوخ دقّتیله یازدی بو تقویمی کریمی
رؤیاده ائدوب انجم افلاکی سیاحت
گوردون که بو سؤزلر هاموسی اولدی مبرهن
ایله بو منجم‌باشیا هر گئجه رحمت

العِلمُ عِندَاللّه لا یَعلَمُ‌الغیب الاهو
وَاللّهُ اَعلَمُ بِالصَّواب

رادیو آل

میرزا دوشوب قلبیمه بیر خوش خیال
شرطی بودور سالمیاسان قال مقال
اولما رضا گوگلیمی دوتسون ملال
قویما جانیم بد چکه اهل و عیال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

چکمه بو پولسوزلوق الیندن هرای
آل گتی قسطیلا وئراخ آی با آی
ایستمیروخ شوربا پلو قند و چای
نه کوکو نه کفته نه قیماق نه بال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

پولاّری وئردون کتابا سر به سر
عمریوی یاش حجره‌ده ائتدون هدر
گئتدی گؤزون نوری نه اولدی ثمر
عقلیوه آز قالدی یتیشسون زوال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

وئر کتابا پولاّری دوز تاخچیا
بیر دانا دون آلما قویاق بوخچیا
ییغ دلی شیطان دییور آت باخچیا
جیر هاموسین توک یره ائت پایمال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

یان یانا دوز تاخجادا مقتللری
قوی باشووین آتدا مطوّللری
لمعه‌نی دیباچه مفصّللری
اختری قاموسیله علم رجال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

دور قولاق آس گور نه اوخور تار چالیر
مرضیه، دلکش، اوره‌گی پارچالیر
پیسدی دییورسن نییه بس خلق آلیر
بیزده حرام اولدی اولاردا حلال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

گور کیشی پوران نئجه طوفان ائدیر
ایندی گل آمدلری عنوان ائدیر
شمس و شهین عقلیمی حیران ائدیر
مصطفا پایانه تاپولماز مثال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

سینّمیز آتمیشدی اگر اللیدی
خلقین ایچینده آدیمیز بللیدی
کیم دیه‌جاق میرزادی سقّللیدی
بیر سؤله کیمدن چکوسن انفعال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

گئت ائشیگه گل ائوه گیر کرسیه
آیدا چیخا شانسیوا بیر مرثیه
اوندا گئدوب ات آلاسان بیر سیه
یا گؤزیوی تیک بیری ائتسون رحال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

همسایامیز قربانین اوغلی بهار
هئچ زادی قانمور اولوب آموزگار
رادیوسی برقی گؤزل اسبابی وار
سن هله گئت عمری دوتوب زیدی چال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

گورموسن عبّاسقلینی اژدری
بش‌یوز آلیر آیدا چالور هشتری
ایمدی سنون علموه یوخ مشتری
مصرفه گلمور داخی عقل و کمال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

قیز خانمون صاحبی کبلای نصیر
آلتینا تاپمور سالا بیر جوت حصیر
فعله‌لیق، حمّالّیق ائدیر مو کسیر
قسطیلان آلمیشدی دونن بیر رقال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

یاتماق اوتورماق سنه اولموش حرام
گیر کتابیله دانشورسان مدام
کئف چکور امّا گئجه گوندوز عوام
اولدی بو علمون منه وزر و وبال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

اوندا بو علمون چوخیدی قیمتی
شرع نبی‌نون واریدی شهرتی
ایمدی هانی میرزالقون عزّتی
کیمدی گلوب مسئله ائتسون سؤال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

رادیوسی وار دیندیرورم هر کیمی
واجب اولوب خلقه سماور کیمی
سنده بیرین آل حاجی‌یاور کیمی
گور نه سارالدوب منی فکر و خیال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

من دئمرم هئچ سؤزی بی مصلحت
دور گتی قرآنه ائداخ مشورت
تا اولا روشن ضرر و منفعت
«جامع دعواتدن» آچ بیرجه فال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

آنلاماز اشخاصه آز افسانه‌دی
خلقین ایشی گورموسن افسانه‌دی
عقل که یوخدی هامی دیوانه‌دی
سنده قاریش خلقله اول هم‌خصال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

دور کیشی چیخ بیر داما باخ هر یانا
هر طرف آنتندی که گلمز صانا
ایستی‌دی یوخ حاجتیمیز یورقانا
یورقانی سات بیر دانا تلفون‌کن آل
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

هر یانا باخدوقجا منه غم گلور
چاتدیری باغریم گؤزومه نم گلور
گئت بیرین آل قوخما محرّم گلور
پول گله‌جاقدور الیوه بیر چووال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

قویموسان ائودن اِشیگه بیر چیخام
شهری گزم خلقه یاخیندان باخام
من سنه گلدیم گیره گئچدی یاخام
غمدن اریتدون منی ائتدون هلال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

آل گتی قوی تاخجیا سن وورما ال
من آچارام موسیقی‌سین ماحصل
سن اوتی دهلیزده خبر وقتی گل
تازه خبردن اله بیر رشته سال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

چیخسا بوگون منبره بحرالعلوم
دوز دئسه ملّت اونا ایلر هجوم
قلب دمیردور اولا مشکلدی موم
پاک ائلیینمز ایتی ماء زلال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

ییغ بو گناهکارلاری توک جنّته
حق دئمه خلقی سالوسان وحشته
فاحشه‌نی، اوغرونی، چک رحمته
عفو ائده‌جاقدور هامونی ذوالجلال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

وئرمه کریمی سؤزه چوخ بال و پر
شیرین اولار اولسا سؤزون مختصر
دقّت ائدور شعریوه اهل نظر
آفرین اشعاریوه سؤیلور رجال
میرزا سن اللّه بیزه بیر رادیو آل

کیشی دییور

آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
اورگدوبلر سنی بو سؤزلری هاردان دیوسن
ناقص‌العقل اولار آرواد عقلا یاخشی یازار
بالخصوص اللیه یتجک یاشی لاپ عقلی آزار
بئله سؤزلر بونی بیل دوسلوقی آخرده پوزار
دی‌گوروم شوخلوق ائدیردون یا دوغیردان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
رادیو ایستورسن اگر گئت خبر ائت قارداشیوا
دویسا قارنون سنون ائو کولگه‌سی دوشمز باشیوا
من طلاقون وئروم اوندان صورا اول اوز باشیوا
ای خبیثه بو نه سوزدور نیه قان‌قان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
آغاروب سقّلیمیز چوخدا اوشاق بولمه منی
من اوزوم موسیقی‌دن نهی ائدیرم جامعه‌نی
وای منه گور کیمیلن قویمیشام اللّه سمنی
منه عقل اورگدیسن یاخشی‌جا دستان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
بو گناهیله ثوابی بیری تقسیم ائده گر
یغیشوب خیر و شره پُشک آتا ابنای بشر
اوندا بو موسیقی بیر فکر ائله گور هاردا دوشر
گر دئسون خیره دوشر سهویله نسیان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

دینمه ملعونه هله سن دیه‌نه چوخ قالیری
میرزانون خشگه چورک روده‌لرین پارچالیری
هر کسین بیر یریشی وار بیزه نه خلق آلیری
بیری دامدان آتیلور سن اونا انسان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

آج تویوق یاتسا دیه‌للر یوخودا داری گورر
اودی مفسدده یاتاندا دوگی انباری گورر
واقعاً بنده‌سینی یاخشی تانور تاری گورر
دویمیوبدور هله قارنون بئله طغیان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

دوردیوز آتمیش تومنه رادیو آلوب کبله نصیر
یوخدی دورد عبّاسلیق پالتاری عقلون نه کسیر
هیسلی مطبخ، تره‌لی شوربا، جریق کهنه حصیر
توزلی تاخجا، تزه رادیو، آچور هریان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

هر کسین بیر رژیمی بیر مُدی بیر پالتاری وار
یاراشار حمّالا گور باشینه قویسون لبه‌دار
ارمنی کندی حمام بورقوسی مسجدده قمار
کچله زلفعلی یا خورتانا جیران دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

پول دوزلدور هر ایشی قوشدا قنادیله اوچار
هر نه‌جور مشکل‌ایش اولسا اونی آرواد پول آچار
باشون آت یات هله دوشان بالا یاتدیخجا قاچار
یوخی دوتمش گؤزیوی ایگنیه گوهان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

صرف ائدوب عمریمی اولدوم نئچه ایللر طلبه
صرف و نحوی قوتاروب جانیمی سالدیم تعبه
ایندی ارشاد ائدورم ملّتی علم و ادبه
آنلاماز سنسن آی آرواد منه نادان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

منتها ایستمدیم من پولونان دیپلم آلام
یا گئدم بیر نئچه ایل خارجه شهرینده قالام
گی‌یم آغ پالتاری عزرائیلیلن قارداش اولام
باشون آغرور دی سوکوم قارنوی هاردان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

حاجی‌یاور دیوسن رادیو آلوبدور منه‌نه
اوز ائوینده بیری هر ایش گورور آرواد سنه‌نه
اوز غمیم بسدی بوراخ باشلاما افسانه منه
ایلیوم خانهٔ ایمانیمی ویران دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

حاجی که بیت خداوندی گئدوب ائتدی طواف
یووا لازمدی معاصیدن ائده قلبینی صاف
حاجینون که هامی اعمالی اولا شرعه خلاف
بئله شخصیّته سن صاحب ایمان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

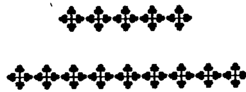
دی گوروم آی باشی‌داشلی حاجی کنسرته گئدر
پارکدا اولسا نمایش هامودان ارته گئدر
بش دقیقه اوتوسا مرثیه‌ده چورته گئدر
بونا سن هانسی دلیلیله مسلمان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

منه هیچگونه برازنده دگول رادیو آلام
اوردا قرآن اوخویام بوردا گلم ضرنا چالام
پولاّرین رادیو ساتان ایستیه منده سارالام
چوخ چتیندور منه سن که بئله آسان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
ملاّنون آرواد ایشی ایندی یتوبدور چتینه
چوخ مواظب اولا منبرده گرک صحبتینه
یعنی دوز سؤز دئسه دگسه آقانون غیرتینه
دیه‌جاق ملاّ بو سؤز یوخدی یالاندان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
توبه ایله دئدیقون سؤزلره گوندر صلوات
باخما ملّت اویانوب سن هله آت باشیوی یات
گر اویانماق بوجور اولسا یاتانا واردی نجات
قورخوسان چوخ یاتاسان یرتیلا یورقان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن
ایستوسن کئف چکه‌سن بو سؤزیمی بیغ قولاقا
یوخاری باخما همیشه باخ اوزوندن اشاقا
باخما بیر عدّیه ظاهرده گئچوبلر قباقا
کسوت زهد و حیادن اولوم عریان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

آرواد

کیشی آز دانلا اماندور منی رسوا ائدیسن
نه دئدیم که بوقدر معرکه برپا ائدیسن
سؤزودی آغزیما گلدی نیه دعوا ائدیسن
کافر اولدوم اودی که قتلیمه فرمان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

ای کریمی سنی روح‌القدس ارشاد ائلیوب
گرچه ذاکر سنی بو فنّیده اوستاد ائلیوب
باطناً لطف الهی سنه امداد ائلیوب
نظم ائدیرسن سؤزی چون لؤلؤ مرجان دیوسن
آز دانیش کس سسون آرواد نیه هذیان دیوسن

هرای داد موش الیندن

آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
قالخوبلا منیله جنگه موشلار

گاهی داراشوللا گردکانه گاهی سوخولولاّ قاب قازانه
گه فضله سالولاّر استکانه گاهی تپیلور سهنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
اسنادیمی پاره ایلیوبلر برنامهٔ دینی چینیوبلر
قرآنی پلو کیمی ییوبلر باخمولاّ حیا و ننگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
نه لطف قانولاّ نه صداقت نه سلقه گوروبله نه نظافت
نه قورخو بولولله نه سیاست باخمولاّ نه توپ تفنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
قوش‌تک گئجه سقفیده اوچولاّر بولمم تله‌نی نه‌جور آچولاّر
مغزی گوتوروله تئز قاچولاّر واردیله جمله رنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
بیر یول سنی قورتاریم آفندیم نه‌چای نه شکر قالوب نه قندیم
کندیمده نه اون قالوب نه کندیم بیردفعه چیخاتدی سنگه‌موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
نه قبض قالوبدی نه قباله نه سفته قالوبدی نه حواله
نه شرع قالوبدی نه رساله کابینه‌می ووردی لنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

انباره باخوردوم ایمدی حیران گوردوم نه‌شرف قالوب نه وجدان
نه شرم و حیا نه دین و ایمان چکمیشدیله لنگه لنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
بیردن که گلولله دسته‌دسته نه پسته بادام قالور نه پسته
سایمولاّ الیمده واردی دسته بیردن سوخولور هونگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
پس‌هاردا قالوب جانیم پیشیک‌لر موشیله دولوب دلیک دیشیکلر
بو نحویله یوخلاسا کشیکلر حتماً دونه‌جاق پلنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
بوغدا قوتولوب بوشالدی انبار انبار دئمه ایمدی بیر تولانبار
هر یرده که بیر گؤزل پیشیک وار وئرمیش الینه النگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
ناموس و شرافت و حیانی انصاف و مروّت و وفانی
احسان و کرامت و سخانی پایلوردیلا چنگه چنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
بیر خرداجا قارنی وار بو شومین آذوقه‌سینی ییور عمومین
ایمدادینه یت خدا بو قومین بنزور دیه‌سن نهنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
تریاک و عرق کباب و کنیاک یومیّه اولوب بو قومه خوراک
ایمدی گورورم قاچاقدی تریاک کم‌کم دادانوبلا بنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
گتدی منی جانه بو جماعت ازبس منه ائتدیلر خیانت
تا ایستدیم ایلیم شکایت فوراً منی باسدی سنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

اون تایلاری جمله یرتلوبدور یارما لپه پاخلا قورتولوبدور
بعضیلری بسکه سیرتیلوبدور قالخور پشیگیله جنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
دیواری دلوبله خانه خانه اوردا قورولوبدی آشیانه
نه دیل بولوری باسام یامانه نه قوشدی گله سپنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
تاپدیم گئجه دادرس پیشیک‌دن دوزدوم داما بازرس پیشیک‌دن
تا بولدیله وار عسس پیشیک‌دن دوشمیشدیله ونگه ونگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
قیله کوپه‌سی آچیق قالاندا اطرافینی اوغرولار آلاندا
آهسته گلوب اوتور دالاندا گور بیر نه دوشوب شلنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
موش‌نیلر اوغول پیشیک دوز اولسون یوزیوز دئمه بلکه بش‌یوز اولسون
چوخ لازمه‌دور اویاق گوز اولسون محتاج دگول که زنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
تک موش دگی خائنیم آی‌اوغلان آرواد منی ائتدی خانه ویران
هر بیر زادیمی ائدوبدی تالان همدستیدی بو هپنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
موشدا بوقدر جسارت اولماز موشلار نقدر یسه قوتولماز
افسوس ائو اوغروسی دوتولماز آرواد گلین اولدی ینگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار
گیرم یاغی موش یدی قوتولدی قیله کوپه‌سینه یارما دولدی
بس پسته مرباسی نئج اولدی آخر نئجه گیردی تُنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

بولمم هارا گئتدی کاسه بشقاب نه‌بیر دولی‌قاب قالوب نه بوش قاب
مدتدی قالوب قفللی اشقاب اوردا یغیشور متنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

اوغلاندا که قورشانوب قماره اود ووردی خلاصه هر نه واره
نه قالی قالوبدی نه کناره اوخشاتدی منی دبَنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

موش، عقرب، ایلان اولوبلا توأم بیربیرلرینه اولوبلا محرم
بیر یرده ییوب یاتولاّ باهم ال تاپدی بو شوخ و شنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

موش دردینی قوی هله قراقه ایمدی جوجو ایلیوب علاقه
گل بیر گئجه گیر بیزیم اوطاقه اوینور جوجو وئرموش انگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

نه من یاتورام و نه هماشیم آغرور یوخوسوزدان ایمدی باشیم
اولسیدی کریمی سمّ‌پاشیم دونمزدی بوجور خدنگه موشلار
آی‌وای منی گتدی تنگه موشلار

رازداری

آخسا گؤزیاشون عارض زرده
گؤزیوه گلسه غصّه‌دن پرده
مالووی گمرک آلسا بندرده
صبر ائله هر بلایه هر دردە
سرّیوی آچما پَست و نامرده

وضعیت بهداری در زمان سابق

شبی جوان گدازاده ای علیل و فقیر
گرفت درد شکم کو نشد علاج پذیر
سحر به دکتر بهداری آمد آن دلگیر
ببین چه گفت به وی آن حکیم باتدبیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

جواب داد که من مفلسم پریشانم
شرار فقر و فلاکت نشسته بر جانم
ببین ز گشنگی من همچو بید لرزانم
به خشم گفت برو خواه زنده خواه بمیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

بمن چه مفلس و بی‌چیز و زار و بیماری
بمن‌چه فعله و حمّال و یاکه نجّاری
نظر کنم که تو از جان خویش بیزاری
همه حوالهٔ مرگ است گو چه زود چه دیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

در این میانه که دکتر دمش علم کرده
رسید پیر ضعیفی که پشت خم کرده
بگفت دکتر امان روده‌ام ورم کرده
جواب داد تو را نسخه‌ای کنم تحریر
ولیک نیست در این‌جا برو ز خارج گیر

یکی رسید هم از درد چشم صیحه‌زنان
بگفت دکتر امان کور می‌شوم الان
جواب داد مخور غم چه جای آه و فغان
برو بخواب و بپرهیز از پیاز و ز سیر
دوای چشم ندارم برو ز خارج گیر

زنی درآمد و گفتا ضعیف گشته تنم
مجال دم زدنم نیست دکترا چه کنم
به خنده گفت تورا باید آمپولی بزنم
ز من سلام بری در لحد حضور نکیر
دوای ضعف ندارم برو ز خارج گیر

رسید پیر پراکنده روز و خانه بدوش
گرفته بچّهٔ خردی ضعیف در آغوش
شنید گریهٔ وی گفت دکتر بدجوش
صدای گریه مرا کرده از طبابت سیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

مریض جمع شده در سالن هزارهزار
دوای جمله امراض یک دو بسته غبار
چرا به وضع جماعت نمی‌رسد نظّار؟
چرا سخن به طبیبان نمی‌کند تأثیر؟
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

یکی به دیفتیری جانگداز گشته ملول
یکی به درد بواسیر و دیگری مسلول
دوای جمله دو بسته گچ است یا کپسول
اگر سؤال کنی تند می‌کشد شمشیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

سحر به پیش خداوند گفت عزرائیل
که من ادارهٔ خود را نموده‌ام تعطیل
نظر به دکتر ناشی کن ای خدای جلیل
تو خلق می‌کنی او می‌کشد به جای حقیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

ای آنکه در تب و تابی و سخت بیماری
اگر ز ارزش شخصیّتت خبر داری
سرت گذار بمیر و مرو به بهداری
چه انتظار از این دکتران تیره ضمیر
گلیم خود بفروش و دوا ز خارج گیر

کریمیا سخن از بلبل و بهار بگو
حدیث ساغر و مِی صحبت نگار بگو
نوین حکایتی از وضع روزگار بگو
چه گفت دکتر ناشی بر آن جوان فقیر
دوای کرم ندارم برو ز خارج گیر

یادمزار

آهنی آهن اُستونه قالیسان
قِشیوین یایدا فکرینه قالیسان
ایشلیوب دیشلیوب چاپوب چالیسان
هرنه که گوگلون ایستوری آلیسان
دی گوروم قبری هئچ یادا سالیسان

جوانلیق قدرینی بیل

صنما پاره‌لدون قلبیمی مژگانویله
منی مدهوش ائلدون نرگس مستانویله
تشنهٔ وصلویدیم شکر که سیراب ائلدون
گرچه یاندیم نئچه ایل آتش هجرانویله
ایستورم شهد و شکر تنگ دهانوندن ایچم
عطشیم بلکه سونه چشمهٔ حیوانویله
گئجه گوندوز دولانوب چاهلری دلو کیمی
یوسف دل هوس چاه زنخدانویله
دامن وصلون الیمده گینه تترور اوره‌گیم
بسکه چوخ انس دوتوب طُرّهٔ لرزانویله
ایچرم زهریوی شربت یرینه شرطی بودور
سیله‌سن لبلریمی زلف پریشانویله
دیشلدیم لبلریوی سالاّما چوخ قاش قاباقون
سنده گل دیشله منیم انگیمی دندانویله
گُلیله من سنی وورددوم نیه بس قهر ائلدون
سنده گل وور منی باس آلتووا پ...
بو گلستان وجاهت سنه اعطا اولونوب
منی سال یادیوه بیر دستهٔ ریحانویله
سنده‌بو حسن و ملاحت مارالیم بش‌گون‌اولار
خلقی مأیوس ائلمه قدرت و امکانویله
عوض ایلر بو گؤزل نقشه‌نی نقّاش قدر
خلقی قویماز قیراسان خنجر بُرّانویله

یاپوشار سینه‌وه زالو کیمی بو ش...م
اوینادار گوی فلک قامت چوگانویله
نفرت ایلر یوزیوه باخماقا ارباب طرب
یالقوز ائوده قالاسان سینهٔ سوزانویله
اوندا بنزر بو دوداقلار قوروموش آغ جگره
افتخار ایلمه چوخ غنچهٔ خندانویله
قوجالیق جامین ایچوردور سنه ساغر یرینه
سنی هم‌صحبت ائدر دیدهٔ گریانویله
داخی هیهات الیوه بیرده جوانلیق قییده
غنچه‌وش ایلیه خندان لب مرجانویله
فرصتون وار نقدر قدرینی بیل ائتمه تلف
عمری بی‌جا یره بو ناخلف اعوانویله
دین و دنیا هاموسی آنلا جوانلیقدا اولار
جهد قیل جنّتی کسب ائتگله ایمانویله
ملک‌الموت گلنده داخی چارن کسیلر
بیر نفس چکماقا وقت یوخ داخی یارانویله
ای کریمی طلب مغفرت ائت بلکه خدا
سنی محشر گونی معروف ائده قرآنویله
شکرائله لطف ائدوب اللّه سنه بیر طبع لطیف
اوزون ئولسنده آدون زنده‌دی دیوانویله
قلموندن توکولن لعل و جواهردی سنون
فخر ائدیر اهل سخن طبع سخندانویله

قلیانین تعریفینده

بو مجلسه گورون نئجه قلیان گتورمیشم
احسن منه که دسته ریحان گتورمیشم
بیر تحفه تاپمادیم اولا لایق بو مجلسه
آخر الیمده بلبل خوشخوان گتورمیشم
بیر شاخه سرویدور که آلور عطری اختیار
گلزار عشقدن دَروب الان گتورمیشم
باشدان ایاقه فتنه‌دی سیگاری چکمیون
برهان، دلیل و آیه فراوان گتورمیشم
منکرلرین یانیندا بو اشعار اوخونماسین
خفّاشه نور مهر درخشان گتورمیشم
منکرلریله جنگ و جدال ائتماقا بوگون
بیر طبع شعر نطق دُرافشان گتورمیشم
چوخلار یازوب فضیلت قلیانی من ولی
الده ثبوت حقّیمه برهان گتورمیشم
سر گل میانه سرویدی میلابی عندلیب
شیرین مقال قُمری خوشخوان گتورمیشم
قلیان اولا بهار اولا بیر نازلی یار اولا
بیر ایله بزمه جانیمی قربان گتورمیشم
آتش بسان لاله‌دی یا چهرهٔ نگار
طاوس مست و کبک خرامان گتورمیشم

قلیان سماور اولماسا مجلس خراب اولور
بونلاردی زیب خانهٔ احسان گتورمیشم
بنزور اگرچه مجلسیمیز باغ جنّته
من بو ریاض جنّته غلمان گتورمیشم
زر مشتریسی زرگر اولار بیل نه پاره‌دوز
صرّافه سؤیله لعل بدخشان گتورمیشم
قلیانسیز ائوده احوط اودور اولمیون قوناق
گوندن ایشیق دلیلیله برهان گتورمیشم
بزم عزاده صرف اولونان قلیانین سویون
ایچ تا که گورمه دوزخ قطران گتورمیشم
مغلوب خصم اولمامیشام اولمارام یقین
الده سنان و خنجر و پیکان گتورمیشم
لطف ایلیوب کریمیه چون خالق کریم
بو طبع شعری من اله آسان گتورمیشم
اوستاده خدمت ایلمیشم مدّت مدید
قرخ ئیل جناب ذاکره قلیان گتورمیشم
هر کیمسه اشتهار آپاروب بیر زمینه‌ده
منده هنرده طبع زرافشان گتورمیشم
دنیا باغیندا شعر و ادب باغبانیم
زحمتله بوستان[1] و گلستان[2] گتورمیشم

---

۱ - بوستان کریمی ۲ گلستان کریمی

شاعرین قلبی

شاعرین قلبی بیر بیاباندور اوندا چوخ منظره نمایاندور
گاهی بیر شوره‌زار صحرادور گاه بیر باصفا گلستاندور
گاه اولار غنچه گل کیمی خندان گاه بلبل کیمی نواخواندور
گاه اولار زلف یاریده شانه گاه آماج تیر مژگاندور
گاه پروانه‌وار شمعه یانار گاه اوزی شمع‌تک فروزاندور
گاه جانان الینده بیر ساغر گاه مانند بحر عُمّاندور
گاه آئینه‌تک مصفّادور گاه تاریک همچو قطراندور
گاه اولار بیر رباط ویرانه اوندا مین‌مین خزینه پنهاندور
گاه منزلگه ملائک قدس گاه مأوای قوم شیطاندور
گاه عاقلدی گاه دیوانه گاه آباد و گاه ویراندور
گه اولار بحر فکریده غوّاص گاه دریاده دُرّ غلطاندور
گاه مجنون‌کیمی پریشانحال گاه لیلی کیمی خُراماندور
فکر جانانیله گهی مأنوس گاه خندان و گاه گریاندور
شاعرین قصدی قُرب وحدتدور می و معشوقه الده عنواندور
گاه اولار کوه طوریده موسی محو انوار قدس یزداندور
زلف و ابرو و خال و خطّ نگار شعرانین الینده میزاندور
شعر گنج طلادن افضلدی اهل معنایه روح و ریحاندور
لذّت و طعم شعری قانمیانین یوخ آداملقدا حقّی حیواندور

تالی انبیادی چون شعرا شعر الهام حیّ سبحاندور
پول آلوب خلقی هجو ائدن شاعر سگ بدخو و تیزدنداندور
سولمیوب گلستانی سعدینون بوستانی همیشه شاداندور
عسجدی، عنصری و قاآنی گرچه تپراق ایچینده پنهاندور
سؤزلری روز و شب محافلده شمع‌تک زینت شبستاندور
روحی فردوسی و نظامینون غرق دریای فیض رحماندور
مرغ روح دخیل، قمری‌تک بزم سلطانیده نواخواندور
ذاکرین گلشن بهارینده همچو بلبل کریمی خوشخواندور
خدمتی خلقه محضتاً للّه سؤزلری همچو لعل و مرجاندور
یازدیقی شیوهٔ مقالاتین بئله فکر ائتمه هجو و هذیاندور

اوغلوم

قازان اوغلوم یورولما سوستالما
سعی ائله جرگه‌دن دالی قالما
نانجیبی گورنده وئرمه سلام
بویون اَگمه کیچیلمه دونبالما
کراکشلقدا قوی جانون چیخسین
بانگدان زحمتیله وام آلما
سن که دوز یرده یول گئدنمیرسن
آغاجا چیخما گردکان چالما
ای کریمی دوشونمه بیطرف اول
گونی گوندن سارالما سسقالما

خانم قیزلارا نصیحت

بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز
تحصیل کمال عمده شرافتدی خانم‌قیز

اوّل بونی بیل درس اوخوماقدان ندی مطلب
آیا ندن اوتری آچیلوب بیر بئله مکتب
منظور بودور خلق اولا معقول و مؤدّب
اخلاق و ادب عین متانتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

دولت که اولوب بو زحماته متحمّل
مقصودی بودور ملّت اولا جمله محصّل
چوخ خوشدی که از روی اصول اولسا بو تحصیل
تحصیل ائله ایّام فراغتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

اولموش بوقدر مدرسه هر شهریده دایر
عورت کیشی‌دن اوتری دبستان اکابر
بو درسیله دایردی بوگون جمله دوایر
علمیله بوگون جامعه راحتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

ائتمیش آتالاردان منی بو مطلبه وادار
تا اینکه ائدم قیزلارا بو مطلبی اظهار
شاید بو یاتانلاردان اولا بعضیسی بیدار
گوش ائت سؤزیمی گرچه جسارتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

گلدون ائله که مدرسه‌دن ایلمه غفلت
یاتما ائو ایشینده آناوا ایله شراکت
اخلاقوی اصلاح ائله چوخ ائتمه منیّت
آخر نه تکبّر نه منیّتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

قیز مدرسیه گئتسه مگر شوربا قوورماز
بیر تازه‌گلین تک الینی هئچ ایشه وورماز
دائم خیاباندا گزر هئچ ائوده اوتورماز
آخ سنده بو نه رسم و نه عادتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

قیز مدرسیه گئتسه ایشه قدّین اگنمز
سایماز آتاسین یا آناسین خلقی بگنمز
پالتار یووا بولمز دی گوروم ائو سوپورنمز
سنده بو نه حالت نه کسالتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

کسب هنر و علم ائله ئلدن دالی قالما
باخ درسیوه هرگون اوزیوی بیر مُدا سالما
تحصیلیله تاپ چشمهٔ حیوانی قوجالما
علم آب حیات بشریّتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بعضی آلا مد هر جایی قیزلاره قوشولما
بامعرفت اول گونده بیر اوغلانه خوش اولما
آهن کیمی برک اول بالا موم مثلی بوش اولما
ناموس و حیا حفظ شریعتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر عدّه جوان وار که ائدیر قیزلاری اغفال
تولانما مبادا ائده‌لر فکریوی اشغال
اوز عصمتوین قیمتینی آنلا به هر حال
عالمده قیزین قیمتی عصمتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

باخ بعضی قیزا گور نئجه گُل تک سولوب ایندی
دیندیر اونی گور بیر نه بولود تک دولوب ایندی
سرمایه گئدوب غارته مغبون اولوب ایندی
دنیا سنه آئینهٔ عبرتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر عدّه جوان وار گوروسن پوزلاری عالی
باش بوقسری بوغ هیتلری امّا جیبی خالی
سیز قیزلارا دائم تله قورماخدی خیالی
هشیار اول اولار کان شرارتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

لازمدی محصّل اولا خوش خلق و خلیقه
درسوندن الون چکمه خانم بیرجه دقیقه
بهداشت اوخویان وقتیده ائت اخذ سلیقه
چون پایهٔ اسلام نظافتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

چوخ زینت ائدوب اولما خودآرالقا مایل
گر حور و پری‌سن ادبون یوخدی نه حاصل
ائت زینتیوی کسب فیوضاتله کامل
بیل شرم و حیا عورته زینتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

مرسی متشکّر که دگول معنی اخلاق
قربان شما، بنده‌یم، ال سینیه قویماق
بیر جمله تعارفدی بولار ای گل آفاق
اخلاق اوزی بیر اوزگه حکایتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

معنا ائدم اخلاقی اگر من سنه تکمیل
تغییر تاپار حالون اولار حوصله تعطیل
راضی دگولم بیرده کلامیم تاپا تفصیل
عاقلره بیر کلمه کفایتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر عدّه خانم‌قیز ائله که ششُّمی چیخدی
اصلاً گؤزی گورمز دیه‌سن رستمی ییخدی
فکر ایلر ائله خلق یاتوب بیر او آیخدی
هئچ بیر سوروشان یوخ بو نه حالتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر پارچا، افاده نقدر ناز و کرشمه
همسایه، باجی، قارداشیلان شغلی لج ائشمه
بیر ششّمی قورتاماقیلان بیر بئله شیشمه
چوخ تند گئدیرسن نه قیامتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بعضیسی ترقّی ائلدوقجا اولور انسان
آنلار اوزی اوز عیبینی اصلاح ائدر آسان
دائم بودی فکری دیه‌لر عیبینی هرآن
بیر بیله بشر لایق مدحتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر نابغهٔ عصر اوزیوی ائتمه تصوّر
ساتما آتاوا یا آناوا مفته تکبّر
عاجزسن آدون یازماقا چوخ ائتمه تغیّر
انساندا تواضع گؤزل عادتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

بیر قیز واریدی بعضاً آتاسیله گئدنده
یولداشلاری گورسیدی اوجور صحبت ائدنده
ایلردی اشاره آتاسین، نوکر بنده
گویا بو تمدّندن علامتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

چوخ آینا قباقینده دوروب ایلمه زینت
عقل آینه‌سین دوت نظرونده نچه ساعت
صورت وئجه گلمز خانم ائت سیرته دقّت
گیرم که هامی مایل صورتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

ناصحدی کریمی سنه یوخ اوزگه مرامی
ایستور که خانم‌قیزلار ائشیتسون بو پیامی
آچ گؤزلریوی یوخلاما ای یار گرامی
ملّت اویانوب سنده نه غفلتدی خانم‌قیز
بو مدرسه کانون سعادتدی خانم‌قیز

❖❖❖❖❖

❖❖❖❖❖❖❖❖❖❖

دلبر

گوتور نقابی یوزوندن گوروم جمالیوی دلبر
زجاج دلده گوروم عکس خطّ و خالیوی دلبر
سوروشدون آدیمی گئچدون تکلّم اولمادی منده
جوابه حاضرم ایمدی ائله سؤالیوی دلبر
یوزوندن اولمامشام سیر ای گُل اوزلی نگاریم
ترحّم ائت من زاره چوویرمه دالیوی دلبر
نه وقتیدن یانورام آتش فراقوه جانا
امیدوار که تاپام چشمهٔ وصالیوی دلبر
منیم شهادتمیله بو قوم ایلمور افطار
وئر ابر زلف آراسندان نشان هلالیوی دلبر
اماندی سن دانیشاندا گلور ترانیه طبعیم
دیلون فداسی دانیش بیر گوروم مقالیوی دلبر
یادوندا وار گئجه مست خمار قوینوما گیردون
قالوب او قدری گوریدیم سنون او حالیوی دلبر
طراوتون اولا دائم چمنده قرمزی گُل تک
خدا کریمیه گورستمه‌سین ملالیوی دلبر
قولووی بوینوما سال قول بویون یاتاق ایکیمیزده
آلوم بو بوینوما هر وزریوی وبالیوی دلبر

ناشي دوچرخه سوار

گئچدی زمان قدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

اللریوی قوی بالا محکم رولا
میل ائلمه گاهی صاقا گه صولا
وور اياقون باخ قاباقا دوش یولا
سؤیلمه اورگشمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

چرخله مین گئت بالا گئتسن هارا
مستراحا طویلیه یا انبارا
توققا گلنده آغاجا دیوارا
یانما دئمه پوخ یدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

صول اياقون صول پدالا قوی ازل
آت صاقووی صاق پدالا ال به ال
دورما داداش من گئدیرم سنده گل
سن دئمه کئف سورمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

شلواری جیرما ایلیشور زنجیره
باشماقووی قویما دگه گِل‌گیره
کلّه‌میالاّق یخیلارسان یره
صوندا دئمه بیلمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

ایلمه غم دوتمور اوغول تورموزون
ساخلیا بیلمورسن اونون بوینوزون
شکر ائله آللّهه قیچون وار اوزون
ای خلف ارشدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

سرعتیلن گئت یولی سورمه یواش
هر کیمی باسدون اونیلا دور ساواش
گوردون آژان گلدی قیت قاچ داداش
دوتسا دئنن گورمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

منده ناشیدیم یخیلاردیم ازل
بعضی گولوب بعضی دیردی متل
سیندی قیچیم توخدادی قالدیم چول
گل ایره‌لی گورسدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

چرخه میننده پر آچوب شش داداش
بیر یری بیر بوغلاریوی ئش داداش
هر قیزا بیر توقفا وروب گئش داداش
هر اوزین اورگش دئدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

ایلمه بازاره گیرنده هراس
عورت اوشاق کیم قاباقا گلدی باس
زنگون اگر اولماسا بوش پوطلوق[1] آس
باخ دئمه اورگتمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

---

۱ – حلب خالی.

اولسا اگر مانع آژانلار سنه
دوتسالا تئز گل خبر ایله منه
من گئدرم چرخی گتورّم گینه
وار اورا رفت آمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

هاردا یخیلدون یره چک یا علی
خلق دئسون بسکه اولوبسان دلی
قوزاماقا اوندا جماعت گلی
دور دئمه چوخ اینجیدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

سالجاق اله بش قرآن ای بینوا
ایله یاریم ساعته بیر چخ کرا
بیزله هی اوردان بورا بوردان اورا
دای دئمه چرخ مینمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

اولماسا پول قویما گئده آبرو
چخ‌چی دئسه سکّه نداری برو
تئز چیخات اوغلوم خوتووی قوی گرو
وار هاموسیندا دئدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

چرخی سرازیریده سال سرعته
باس یریسین باخماگلان کثرته
آی باراکاللّه بئله وحشیّته
عقلیوی من سویمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

گرچه چوخ اینجیتدون آی اوغلان منی
عاقبت اوستاد ائلدیم من سنی
ساخلا یادوندا ولی بو کلمه‌نی
باخ من اوزوم مینمدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

من سنون ایرادیوی ائتدیم بیان
سنده منیم عیبیمی ایله عیان
دالدا دئمه غیبت اولار بی‌گمان
یوزده دی گلمز بدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

چونکه کریمی‌دی منیم شهرتیم
شخص کریمه یتیشور نسبتیم
امر به معروفیدی هر صحبتیم
یوخدی غلط مقصدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

هر گلنی توقّالا
قالما ماشیندان دالا
یخ گلنی باسمالا
دوت قولونی بورخالا
نوکر اولا یا خدیم اللّه‌قلی
گل سنه چرخ اورگدیم اللّه‌قلی

ترکی غزل

او چین چین زلفده جانا شمیم خُلد پیدادور
یوزونده آیهٔ والشّمس تفسیری هویدادور
محبت گلشنین سیر ائتمین گلچین عشق اولماز
بو تشبیهاتی درک ایلر اوکس که عشقه دارادور
می اشگیله گؤز پیمانه‌سین دولدورمیوم نیلوم
نموّ تخم وصله اصلیده گؤزیاشی اولادور
مریض عشقوم جانا اوصاندوم جاندن رحم ائت
منه بیر بوسه لطف ایله اگر قصدون مداوادور
نه تک من وادی عشقونده جانا قالمیشام حیران
سر کویون مقام عارفان ترک دنیادور
دولاننام باشیوه پروانه‌تک ای شمع بزم آرا
که قربان ائتسه شمعه جانینی پروانه باجادور
لب لعلون کیمی آچماز چمنده غنچهٔ رعنا
قدون تشبیه ائدم سروه غلطدور نخل طوبادور
هلالی قاشلارون آلتندا آچمش نرگس شهلا
یاناقلار قرمزی گل‌تک آچوب جای تماشادور
گوروم بو چرخی گردشدن دوشوب رفتاریدن قالسون
همیشه ظلمدور قصدی عجب بی‌رحم و ترسادور
کریمی وصف خالونده یازوب بیر نسخهٔ زیبا
قلم مژگانی گؤزیاشی مرکّب برگی سیمادور

نسیه‌بریلن بقّالین مکالمه‌سی

کبلایی‌چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا
پوللارین آی‌باشی گوندرّم اوزوم یاز حسابا

کیشی لاپ آرخاین اول منده پولون باتمیاجاق
چوخ‌اوزون چکسه اوچ‌آیدان یوخاری چاتمیاجاق
تورشادیر گور نئجه طهرین دیه‌سن ساتمیاجاق
آخ گناه منده‌دی یوخ سنده سؤزیم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

تریکون وار مایا قوی دوستووا وئر بیر ایکی سیر
بیزه بال یولاّ منی بو رماتیسم ائتدی اسیر
ساخلاما مشترینی آخ بیری بلکه تله‌سیر
یولا تئز سال نقدر بوردا دُؤزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

گئچن آی پوللاری وئردیم ایکی پارچا قالیا
بیرده بیر قیله‌لیق آلدیم اودی قالدیم دالیا
خانمون احتیاجی وار ایکی یوک شفتالیا
دیوب آل یوللا، میان پوردا دُؤزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

ایله‌بیل سنده ساری یاغه نباتی قاتیسان
بهاچیلسن شیئی الحقّ بی‌انصاف ساتیسان
هله پیس‌پیس بیزه شئی ساتماقا قاش‌گؤز آتیسان
بو دکاندا آچیلوب چونکه گؤزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

ایمدیه‌تک بیزه بال وئرمیسن اوچ دورد فقره
قوطونون اوستی گؤزل آغ چیخوری آلتی قره
دیور آرواد بو نه بالدور کیشی چیخسون زهره
دانلاق آلتندا قالوب گونده یوزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا
آغرینورسان دی گوروم مفته وئریرسن عموجان
سن که جنسین پولونا سفته وئریرسن عموجان
دئدیقون قیمته ناگفته وئریرسن عموجان
گلن آی حقّ‌حسابی سندن اوزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا
یوللامشدون گئچن آی‌دا قاپوما نوکریوی
بو سنه خاطریدی یوخسا سویاردیم دریوی
منی گُل ممده اوخشاتما تانی مشتریوی
گرک اولسون عمو اصنافدا دُؤزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا
منی آز ساخلا حضوروندە سنه قول دگولم
اعتباریم وار عمو شهریده بی‌پول دگولم
دام‌داشیم، یاخشی باغیم وار کیشی یوخسول دگولم
اینگیم وار، گامیشیم وار، اوکوزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا
باخ مبادا منی اسفنده کیمی دیندیره‌سن
بودی عرضیم ایکی آیدا منه مهلت وئره‌سن
الیمه اوندا بویوک پول گله‌جاقدور گوره‌سن
بورج ایچینده دگولم راضی اوزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

باخ بو بازاریده اصناف تانور جمله منی
راضی اولمام قالا منده بیرینون بیر تومنی
عموجان سن یری گئت تاجری کس منده سنی
بیر شاهوندا بولیسن یوخدی گؤزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

هله سن تاجری گئت کس گتی آخر قاناسان
(مینلری حقّی دانوبلار نولی سنده داناسان
سیناماقین لذّتینی آنلاسان هر ایل سناسان
دیه‌سن باخ نه مینیم وار نه یوزوم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

هله صابّاح ایکی باتمان کره آل یوللا بیزه
قیش گلور یاخشی بادمجان تره آل یوللا بیزه
قوناقیم واردی بش آلتی فره آل یوللا بیزه
(سندن اوزگه کیمی‌میز واردی بیزیم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

بیزه هر نه وئریسن یاغ، دوگی، قیماق، کره، بال
سن بیل اللّه تومنه بیر پنابات منفعت آل
آرتیق آلسون بونی بیل ایلمرم منده حلال
اولما راضی که گلوم تنگه بئزیم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

واریدی اللی‌تومن بورجوم او کبلای رجبه
یوللامشدی دونن اِشّک‌کیشی اوغلون طلبه
ال آچوب گئتمدی آخر منی گتدی غضبه
بیر تپیک ووردوم اونا سیندی دیزیم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

بیری مندن طلبین ایسته‌سه ویرّام بونی بیل
چکرم لاپ آرادان بئز کیمی جیرّام بونی بیل
ییخارام شلوارینون بندینی قیرّام بونی بیل
دییرم آغزیوا اوچ‌پرلی چ... یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

ای کریمی ائلیوب چوخ ائوی ویران نسیه
اویاق اول وئرمه گلر هئچ‌کسه اوغلان نسیه
ده‌ده‌وه قارداشیوا ساتما باشارسان نسیه
بیر امانتدی یانوندا بو سؤزیم یاز حسابا
کبلائی چک بیزه بیر باتمان اوزوم یاز حسابا

بقّال دیور

سنی تاری داخی رحم ایله بو نالانه داداش
بیرده بوندان بویانا گلمه بو دکّانه داداش
منی شیرین دیلیله تُولادون اغفال ائلدون
گونده اوچ‌دفعه گلوب پرسش احوال ائلدون
اوزووه یاخشی بو بیچاره‌نی حمّال ائلدون
داخی سرمایه تمام اولدی قالوب بوش قفسه
او گؤزللیقدا دکان بنزیری بیر بوش قفسه

قانمیوبسان کیشی دنیاده حرامیله حلال
من کسیم تاجری سن وئر قالیا آلتوا سال
آپاروب اوزگه پولوینان اوزیوه قیله‌لیک آل
زَهَره چیخسین او قیله ییه‌سن قان قوساسان
دوشه‌سن سانجیا آخ وای دیه‌سن قان قوساسان

وئریرم بال، کره، قیماق ییوسن شاد اولوسان
گلورم پولاّریمی ایستیم آرواد اولوسان
نیه بس اوزگه س... گئده داماد اولوسان
آی باشیندا حقوق آلجاق گؤز ائویندن ایتی‌سن
ائله که پولاّری ازدون گینه بوردا بیتی‌سن
قیمارام من گئده بیر چادرا آلام آروادیما
گوندرم بش فره بیردن ائوه گلمور یادیما
یاندیروبسان ده‌ده‌می وورمیسان اود هر زادیما
نه قالوب جنس و نه سرمایه داخی چک قمیشون
بیر قوری جانیم ایکی مایه قالور دوتسا دیشون
مغازام جوتگاه اولوب سرسره‌ده قوش بالالیر
خرابا مسجده بنزور داخی بایقوش بالالیر
باخورام انبارا تایلار بوشالوب موش بالالیر
منی بدبخت ائلدون خوش گونه حسرت قالاسان
قاپولاردا دیلنوب چگنوه توربا سالاسان
هر زمان تاجری گورجک کیشی‌لیقدان چیخورام
تئز دکاندان دوشورم کوچه‌لری ویرنخورام
هر گئجه دفتری باشدان باشا بیر یول اوخورام
نسیه‌دی نصفی فقط نصفی‌ده قرض‌الحسنه
صبحه‌تک لعنت و نفرین ائدیرم ال کسنه
وئرورم هر کسه نسیه گئدیرم ایستماقا
ادّعای شرف ایلور آپارور ال پچاقا
گوریرم چاقو چکیلدی قویورام یوز قاچاقا
گله لعنت سنه ای نسیه‌نی ایجاد ائلین
هانی بو نسیه کیمی ائولری برباد ائلین

دیوسن سن من بیچاریه یول گورسدیسن
غیرتیم وار کیشیم گورمه‌میشم سینماقی من
بابا آل وئردی بو اولماز آلاسان وئرمیه‌سن
بئلیمی سیندیرالار بیر کسه سئندیم دئمرم
آدیم اسلامیدی خلقین پولونی من یمرم
کیشی که قانمادی عالمده حرامیله حلال
هر ایشی شعبده‌بازلیق سالا خلقه قره‌خال
بئله انسانیدن افضلدی عزیزیم قره‌مال
کیشی دنیاده اولار امر معاشینده بصیر
راضی اولماز یاخاسیندان دوتا بیر جمع کثیر
من ساری یاغه نباتی قاتیرام آلما داداش
جنسی گیرم که بی‌انصاف ساتیرام آلما داداش
سنه شئی ساتماقا قاش گؤز آتیرام آلما داداش
پتگیم یوخدی بالی منده بازاردان آلیرام
منفعت هر تومنه بیر دوهزاری سالیرام
منه پِش گلمه داداش دولتوی ثروتیوی
قمیشون چک جانا دویدیم دی قوتار زحمتیوی
سوو باشیمدان خطاوی ایستمدیم لذّتیوی
دام‌داشون وار، گامیشون وار، داوارون وار منه‌نه
میلیانیرسن حاجیسن هر نه وارون وار منه‌نه
منی‌لوت ائتدون اوزون یاخشی دوزتدون‌پوزووی
نه گناه ایلمیشم گورسدیسن بوینوزووی
هئچ خجالت چکیسن، آز منه پش گل قوزووی
گئت گوروم هر ایکی دنیاده سنی خوار اولاسان
قالاسان پیس گونه پیس درده گرفتار اولاسان

من طلبکاری گورنده گیریرم گونده نینه
سن آپار وئر قیزیلا سال خانمون گردنینه
دلی شیطان دیوری دور اوزونون قات انینه
پوطی چال کلّه‌سینه تا گوره‌نه عبرت اولا
پولّاریم باتسادا هئچ بلکه جانیم راحت اولا

پول دیینده یرینه پ... اوشاق‌تک توموسان
سرتیلوبسان یوزیوی شرم حیادن یوموسان
نیلدون پولّاری آخ بس نیه فکره جوموسان
یدّی یوزدن متجاوز که حقوقوندی هر آی
نیه پولسوزلوق الیندن چکوسن بیله هرای

ای کریمی کیشی عالمده اوزین خوار ائلمز
بش‌گون عمرینده جهاندا بئله رفتار ائلمز
اهل بازاری اوزیندن داخی بیزار ائلمز
کیشینون که داداشیم حقّ حسابی اولا سست
بئله بیر شخصین عزیزیم دگول ایمانی درست

عزیزیم وئرمه هئچ افراده نسیه
وئروب چوخ خانمانلار باده نسیه
اوجوز وئر نقده سات باشون ساغ اولسون
یاروب چوخ باشلاری دعواده نسیه
اگرچه نسیه‌نین یوخ اعتباری
ولیکن مفته‌دی معناده نسیه

نه یازیم

ایستورم وصفونده جانا بیر گؤزل دیوان یازیم
قالمیشام حیران نئجه بو مشگلی آسان یازیم
فرقتونده قانله ممزوج اولان گوزیاشیمی
بولمورم جیحون یازیم یا دجلهٔ عُمّان یازیم
بنزدیم شمع رُخونده گوگلیمی پروانیه
یا کنار نقطه‌ده پرگارتک گردان یازیم
زلف شب‌رنگون شب یلدا یازیم یا مشک تر
بولمورم سنبل یازیم یا دستهٔ ریحان یازیم
لبلرون تحریر ائدوم یاقوت یا قوت روان
یا قیزیل گُل باغینه بیر غنچهٔ خندان یازیم
اوخشادیم نهر دهانون سلسبیله کوثره
بیلمورم نهر لَبن یا چشمهٔ حیوان یازیم
صورتونده سورهٔ والشّمس تفسیر ایلیوم
یا جمالون وصفینه بیر شرح بی‌پایان یازیم
کوی عشقون کعبهٔ عرفان یازام گر حیفدور
رشک فردوس برین یا روضهٔ رضوان یازیم
قاشلارون قوس قزح شهلا گؤزون صیّاد دل
صف‌به‌صف مژگانوی بیر جعبهٔ پیکان یازیم
حلقهٔ زلفونده خالون همچو نون والقلم
قامت شمشادیوی سرویله هم‌میزان یازیم
لبلرون چون پسته خندان، مغز بادامه دیلون
سینه‌وی هم مرمره تشبیه ائدوب انسان یازیم

هر ایکی پ... بیر جفت لیمو یا انار
یا ترنج زر الیمده ایلیوم عنوان یازیم
زحمتون لذّت جفای لطف زهرون انگبین
وصلیوی جنّت فراقون آتش نیران یازیم
سن دبستانه گئدنده کاش مین جانیم اولا
سن قدم گوتدوقجا من هر جانی بیر قربان یازیم
بو مراغه شهرینی شهر صفا تعریف ائدیم
یا خُتن صحراسی یا چینه نگارستان یازیم
ایستیم دوز سؤز یازام باشدان ایاقه فتنه‌سن
مکر و تزویر و حیل‌ده خواهر شیطان یازیم
نیلیوم دوزسؤز یازاندا قلبی اینجور ملّتین
دوتموشام تصمیم قطعی هرزه و هذیان یازیم
رشوه‌خوارین خائنین هر عیبین اورتوم باسدیریم
هم رباخواری یازاندا صاحب ایمان یازیم
شارب‌الخمره وئروم عُقباده کوثر وعده‌سی
حُقّه‌بازی، اوغرونی، جیبگیری بی‌عصیان یازیم
دینی دنیایه ساتان اشخاصی مؤمن فرض ائدیم
اهل تزویر و ریانی قاری قرآن یازیم
یا بونی عنوان ائدوم البیت بیت فی‌الجنان
هر نه گلدی آغزیما ثبت ایلیوم هر آن یازیم
آستانوندن گوتورمز باش کریمی دلبریم
یا روا قیل حاجتین یا قتلینه فرمان یازیم

شاعری ایت قاپماز

نصف شب بیر گئجه بیر ایت یولومی کسدی منیم
توکلریم بیزبیز اولوب تئز بدنیم اَسدی منیم

بیر طرفدن سویوق آلمیشدی منی چون قیشیدی
الیمی هر داشا آتدیم یاپیشوب دونمیشیدی
نه تفنگیم نه سپنگیم واریدی ال بوشیدی
نه گمانیم واریدی بیر آغاجا نه نجاقا
قورخودان اوغری پیشیک مثلی سخیلدیم بوجاقا
ووردی بیر توققا یتیشجک منه چوخ شدّتیله
من بیچاره یخیلدیم یره نه وحشتیله
دئدیم آقای کوپک باخ منه بیر دقّتیله
تانیمورسان منی سن مملکتین شاعری‌یم
حرمت ایلر بو جماعت منه سؤز تاجری‌یم
دئدی بس شاعریمشسن؟ تانیدیم دور ایاقا
گئت صاباح نظم ائله بو سؤزلری باشدان ایاقا
آپارور ملخاوالار بیزلری یای فصلی باغا
خوش‌یووا یاغلی سوموک هر گئجه دورّوخ‌کشیکه
قش اولاندا چیخادوب لوت اوتیروللر اِشیگه
ایمدی قیشدی آغا شاعر لاپ آجیمدان ئولورم
گینه با این همه من رسم وفانی بولورم
قاپوسیندا یاتیرام قویروغومی سیلکلیرم
گئدیرم مزبله‌لردن تاپیرام خشکه سوموک
ائدیروخ بیر سوموکی بیز ایکی یولداشه دوموک

شاعرا هئچ ایشی انصافیله گورمولله بولار
بیز هله هئچ نوکرین حقّینی وئرمولله بولار
فعله‌نین وار نقدر جانی اوتورمولله بولار
جمع ائدیللر بابا قارون کیمی دنیا مالینی
بینوالر قانیدور خوش قیزادیب سقّالینی
بیر چورک وئرسه‌لر آیا بیزه هر گون نه اولار
بیر چورک وئرمگیله بیر بئله ثروت قوتولار
باخما صورتلرینه یولچی طبیعتدی بولار
یوخدی ماننده لئامتده بو دولتدیلرین
بولارین بویرینه دگسین قاداسی کتدیلرین
نقدر کتدی کاسب اولسا فقیر و بی‌چیز
ایتی قووماز قاپودان خاطرینی ساخلار عزیز
بولموسن سن نئجه بدبخت اولوروخ شهرده بیز
گئت او کند ایتلرینه باخ دیه‌سن پروریدی
امّا شهر ایتلری تک بیرجه سوموک بیر دریدی
نئچه‌ایل ساخلادی باغدا منی او میرزا بابا
صورادان ساتدی دگیرمانچی بو کبلای ترابا
اودا ساتدی بو گئچن‌ایل منی بیر پوط دوشابا
بیلمیرم بو گلن ایل صورت حالیم نولاجاق
گینه کیملر دوتاجاق کیم ساتاجاق کیم آلاجاق
گه بازاردا عسسم ائوده گهی پاسبانام
قاپودا گه قراول باغدا گهی باغبانام
گه شکاره گئدرم گلّه یانیندا چوبانام
گینه با این همه مندن هامونین نفرتی وار
کیمون آیا بوقدر جامعیه خدمتی وار

یبرمی دورد ساعتی انجام وظیفمده وارام
دگمیوبدور دیلیمه ایمدیه‌تک رشوه حرام
چوخ گئجه هئچ جیره وئرمزله اوجور آج یاتارام
گینه بوندان بئله خدمتده قصور ائتمه‌میشم
آقاما عاق اولوب اوزگه قاپویا گئتمه‌میشم
واردی بیر عدّه ولی رشوه‌نی مین‌مین آلوری
قودوز ایت‌تک یوگورور هر طرفه شاقّالوری
بیرین ایش صاحبی ایلور بیرین ایشدن سالوری
گینه خلقین نظرینده گوروسن حرمتی وار
گئت مجالسدهٔ اونون گور نه بویوک عزّتی وار
یازماسان بو دئدیقیم سؤزلری دفترده اگر
بیرده سالسام گیره ساغ بوشلامارام ایله حذر
یا گرک ائتمیه‌سن بیرده بو دربنده گذر
یا بوراخ بو آدی جیر دفتری سیندیر قلمی
علم و فضل و هنر و شعرده وورما علمی
داخی گل‌گئت اوشودون دوندی سویوخدان‌ایاقون
گوریرم تیتریری جانون گوگروب باش قولاقون
سنی قورخوتدوم ازلده قورویوب دیل دوداقون
منی عفو ایله کریمی تانیمیردیم سنی من
ایندی بولدوم که بیزیم شهریمیزین شاعری‌سن
دئدیم آقای کوپک شعره عجب مایل‌سن
شعرانین شرف و فضلینه خوش قابل‌سن
نسبت اوز صنفووه تصدیق ائدیرم قائل‌سن
بیر پارا اِشک آدام شاعره تهمت دیوری
آنلامور، بیلمیر، اوتانمیر، نه قانور پ... ییوری

شاعری ایت قاپمازا جواب

ای دیین شاعری ایت قاپماز آدام قاپدی منی
چون گئجیدی بئله فکر ائتدی یادام قاپدی منی

ساعت اون‌بیر، گئجه وقتی، خیاباندان گلورم
قیشلاروم هئچ یریمور بسکه مریضم ئولورم
باخورام وضع زمانه باشیمی سیلکلورم
چیخدی بیر کئفلی قباقدان منه یوز وئردی هراس
اوخودوم رَبّی اَعُوذُ بِکَ مِن شَرِّالنّاس
اوندا بختیم منه یار اولدی توکولمشدی دیشی
نه آغیزدا دیشی قالمیشدی نه گ... چیریشی
دئدی آز ملّتی قوی مسخرییه بسدی کیشی
سریمه خلقی یالاندان هارانین شاعریسن
غرقیسن معصیته سنده بو خلقین بیریسن
گاه گئدیرسن ماشینا سؤز قوشوسان گه اولاغا
گاهی عزرائیلی تشبیه ائلیوبسن بالاغا
سنه نه ربطی فلان کبلائی پیه قاتدی یاغا
گاهی تریاکییه گه شربیه توهین ائدیسن
اوزیوه ایش تاپ عم‌اوغلی بو نه یولدور گئدیسن
من گرک هر گئجه میخانیه بیر دفعه گئدم
سن یازان سؤزلره هیهات بو یولدان قییدم
نئجه‌سن بوردا جیرام قارنوی بیر یوللوخ ائدم
بیری قوش‌باز بیری افیونیدی اوغلان سنه‌نه
بیری شربیدی بیری ک... اوغلان سنه‌نه

دئدیم ای آنلاماز اخلاق و ادب گورمه‌میسن
شاعری، آنلیان ایت قاپماز عجب بولمه‌میسن
منه بو کتده هله ایمدیه‌تک هورمه‌میسن
ایمدی بو فکره دوشوبسن منی حیوان قاپاسان
کس سسون بیرده چتین من‌کیمی شاعر تاپاسان
اوردا شرح ائتدیقیم ایت شعره عجب مایلمیش
شعرانین نه گؤزل حرمتینه قائلمیش
(ایت اولاندا نه اولار سندن او ایت قابلمیش
آنلاجاق شاعرم عذر ایستدی تعظیم ائلدی
(احتراماً گینه بیر قویروغینی سیلکله‌دی
آی یازیق سن نه قانیرسان هله اشعار ندور
اوزگه اشخاصله شاعرله مقدار ندور
(زرگریله محک آنلار زره معیار ندور
اهلینه شعر ائله‌بیل طوطیه شکّر وئریسن
اوخودوخجا گوروسن قلبینه زیور وئریسن
سعیی بیهوده‌دی نااهله نصیحت وئره‌نین
ائله‌بیل اِشّگه رقص اورگدیسن ایله یقین
(تربیت ناخلفه ترسه باغشلار ثمرین
لذّت شعری او آنلار که اولا اهل شعور
نه قانور آی گئده عالمده گونون قدرینی کور
دوتاسان قارقانی چولدن سالاسان خوش قفسه
دوزه‌سن دوره‌سینه گل وئره‌سن هر نه یسه
اوخوسون بلکه قناره کیمی گلسون هوسه
ائله اوردان قوتولوب جان باساجاق مزبلیه
آختارا پوخ تاپا دیمدیکلیه قارقار ائلیه

اودی که نیلیاجاق شعر سنون تک اولاغا
پول تاپاندا وئریسن فوری یاریم قاب عراقا
مست اولورسان دوشوسن کوچه‌لره بانلاماقا
گلنه نوخداسیز اِشّک‌کیمی سونجوخلیوسان
بعضی مشروب ایچَنین‌ده آدینی پوخلیوسان
ایله بو سؤزلری مندن ائشیدوب غیضه گلوب
یوگوروب هیسلی منیم اوستومه گؤزلر بره‌لوب
گیژگاهیندان بیر ایکی بوکس ائله ووردوم گیجه‌لوب
یاپوشوب خرخراسیندان اونی باسدیم دووارا
دئدیم، اِشّک سنه شایسته‌دی، نوخدا سووارا
ایندی اِشّک کیشی مرّیخه گئدیر اهل جهان
هوشه گل کئفلیلیق ایّامی دگول بسدی اویان
ایستیوردی ال آچا چیخدی اویاندان بیر آژان
یتیشوب آلدی الیمدن منه الحاح ائلدی
یاشاسین قویمادی دعوا اولا اصلاح ائلدی
هر او شخصی که عزیزیم اولا معتاد شراب
اوندا قالماز شرف و غیرت و ناموس حجاب
گوره‌سن دوتدی قیزین یا باجیسین ائتدی خراب
ملّت ایمدی چالیشور عاقل و فرزانه اولا
داش او شخصین باشینا پول وئره دیوانه اولا
بیر نفر کئفلی خیاباندا یخیلمشدی گئجه
گئده بولموردی او بدبخت ائوه قالمیشدی گئجه
قی ائدوب بورکی خوتی شلواری باتمیشدی نئجه
گلدی بیر ایت یالادی آغزین اینان دوزدی سؤزوم
دئدی قارداش نیه زحمت چکوسن سیللم اوزوم

تئز دوروب میندی زبیل صاندیقی‌نا سرعتلن
آتیلوب ایتده همان صندیقا چوخ رأفتلن
قشقروردی هی ایتین اوستونه پیس حالتلن
تئز اول آقای شوفر سور منی دلگیر ائلمه
بنزینون یوخدی بو پول آل گتی تأخیر ائلمه
ناصح‌اول قوخما کریمی دوزه چون یوخدی زوال
بیر پارا آنلاماز اشخاصدن اولما بدحال
سؤزیوین قیمتینی یاخشی بیلور اهل کمال
سنه بو سرسخنی وئردی سلیمان امین
حسن سیرتده تاپولماز اونا مانند، یقین

طلبکار

حالدان دوشرم حاله طلبکاری گورنده
شورتون باتیرار تریاکی پاسداری گورنده
برگشت اولونان چکلریمی یادیمه سالاّم
چک سفته قاتار فکریمی بازاری گورنده
علّت اودی یوخدور هوسیم بوس و کناره
فوراً قاچورام گیزلنورم یاری گورنده
گُلگزده قانوب لذّتینی کشف حجابین
آغزین بوزوری چادر و شلواری گورنده
بیچاره کریمی قره داشدان کرم ایستور
بنزر یوخودا آج تویوقا داری گورنده

ضرناچینون دیشی دوشن وقتی

افسوس‌صدافسوس نه پیس یرده یورولدوم
ایوای نیه بیردن بیره من گل کیمی سولدوم

اوّلده حجاب آلتینا گئتماقدا دایاندیم
ناموسیله عصمت ندی عفّت ندی یاندیم
ایندی بو حجاب آیه‌سینون سرّینی قاندیم
صدحیف او زمان نفسیمی بیر دانلامادیم من
مستوره‌لیقین فلسفه‌سین آنلامادیم من

فرمایش پیغمبره باخسیدیم ازلدن
وئرمزدیم عفافیله حیا رشته‌سین الدن
نهی ایلیوب آخر بیزی قرآن بو عملدن
یارب نیه اوندا بو گونی ایلمدیم یاد
سالدیم اوزیمی اودلارا یاندیم من ناشاد

بیر قسمت ازل بو ایشه باعث آتام اولدی
هر ائلچینی ردّ ایلدی گون گئچدی قوتولدی
بو ملاّدی بو شیخدی بو یوخسولدی بو دولدی
هر ائلچیه بیر عیب قویوب قاش گؤزین آتدی
بدبخت اولوب اوز غیرت و ناموسینی ساتدی

بو باره‌ده هئچ کیمسنیه اولمادی قانع
هر بیر یره گئتدیم مامانیم اولمادی مانع
لعنت بوجور اشخاصه که ای خالق صانع
باعث اولار اولدی بئله پیس گونلره قالدیم
گئتدی او طراوت او لطافتده سارالدیم

آزاده گزوب جوربه‌جور الواطه قوشولدوم
هر گون دولانوب بیر گؤزل اوغلانه خوش اولدوم
مجموعه‌لرین مجمعه‌سینده خوروش اولدوم
بیر قرمزی آلما کیمی بشقابه قویولدوم
هر کس یتیشوب ایگله‌دی آخرده سویولدوم
بیرگون واریدی چم خمیله عشوه ساتاردیم
هرگون گئجه بیر یرده نه عزّتله یاتاردیم
مین نازیله هر بیر گلنه قاش گؤز آتاردیم
یارب او گوزل حسن و طراوت هارا گئتدی
افسوس او ملاحت او وجاهت هارا گئتدی
دیواری باغین اولسا اگر میرزا فلانی
درمز هلوسین اوغری سؤزین یوخدی یالانی
سونجوخلاما ییخما یوکیوی اگمه پالانی
سن سولیوسن هر قدر ایشلنسه قوتولماز
بیر آلمادی یوزمین کره دیشلنسه قوتولماز
ایمدی یانورام اوتدا هوا و هوسیمدن
بلبللریم اعراض ائلیوبدور قفسیمدن
هر کس قاچوری افعی ایلان‌تک نفسیمدن
مندن نیه بس خلق قاچوب نفرت ائدوللر
عاقل اولان اشخاص باخوب عبرت ائدوللر
سالدی منی بو محنته بیر عدّهٔ ناپاک
هر رنگ جوانیله یاتوب ایلمدیم باک
آخر منی بدبخت ائلدی سفلس و سوزاک
ناموس و حیا شیشه‌سی تا سیندی جالاندی
مندن او حیاسی اولان اشخاص آرالاندی

ای کاش او گئچن عمر الیمه بیرده گلیدی
فکریم اولوب آسوده بئلیم بیر دوزه‌لیدی
باشیمده‌کی قاشیمده‌کی توکلر قره‌لیدی
قدیم بوکولوب گور نه کمان اولدی الهی
گلشنده گلیم سولدی خزان اولدی الهی

بیر گون واریدی گل کیمی آچمیشدی جمالیم
بیر شوخ و پریدیم واریدی خوش خط و خالیم
چوخلاری سووردی وئره ال بلکه وصالیم
چوخ چوخلارینون حسرت الی قالدی اورکده
ای کاش منی گورمیه‌لر ایندی بورکده

گئتسیدیم اوگون بیر اَره اولسیدی اوشاقیم
ایمدی واریدی یاخشی ائویم طایفه تفاقیم
گئچدی نه یامان قبرینه مفعولین ایاقیم
ئل، طایفه، قارداش، باجی مندن آرالاندی
پول اولمادی هئچ، مفته فلانیم یارالاندی

قیش فصلی گوررسن گون اولار ابریده غایب
یکسر بو خلایق اولی دیدارینه طالب
من نفسی اوزوم ایلدیم اوز عقلیمه غالب
آچدیم یوزیمی جوربه‌جور اشخاصه قوشولدوم
هئچ ائوده سکون ائتمدیم اللرده قوش اولدوم

ایندی ائدیرم توبه الهی عملیمدن
اینجیتمیم هئچ بیر کسی دنیاده دیلیمدن
عهد ایلدیم هئچ چیخمیا بیر پیس ایش الیمدن
ایوای جهنّم اودی آرامیمی آلدی
محشر گونونون ایستی‌سی اود جانیمه سالدی

دنیاده بلی ضرناچینون دیشلری دوشسه
یا فاحشه‌نین رنگی سولوب آننی قرشسه
یا گ... سنّی گئچوب وقتی سوویشسه
اوندا قییدوب حقّه عبادت ائده‌جاقدور
مسجدده دوروب یاخشی مناجات ائده‌جاقدور

فخر ائتمه کریمی اوزیوه شعر و غزلدن
محشرده تانولاّر بشری فعل و عملدن
توفیق عبادت طلب ائت حیّ ازلدن
جهد ایله ئولندن صورا آدون دیری قالسون
دائم رفقا رحمتیلن یادینه سالسون

نامرد کورپوسی

سالسا بو دنیا فشاره آتسا گوزدن ئل سنی
طاقتون گئتسه اوجور که‌دگسه یخسا یِل سنی
سانجیدا سالسا نفسدن قول قابورقا بئل سنی
«گئچمه نامرد کورپی‌سیندن قوی آپارسین سل سنی»
یاتما تولکی دالداسیندا قوی ق... فیل سنی

گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی
جانیمه سیر ائتدی بو سقّل منی

خلق گورور شرعه یاخین حالیمی   تسبحیمی بورکیمی سقّالیمی
غارت ائدوللر منیم اموالیمی   یاخشی فقیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

سقّلین اوغلان چوخوموش دشمنی   فرض ائدوری خلق منی ارمنی
دوره‌لیوب اوغری پیشیک‌لر منی   یاغلی پنیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

حقّیمی تعقیب ائلین وقته من   هولیوری فوری منی مرد و زن
دینمه ساواشما کیشی سقّلیسن   بیر قوجا شیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

آخ نئجه سیندیرمک اولار بو غمی   یپ یکه قیزلار منه سویلور عمی
جانیمی آلدی بولارین چم خمی   عاجز و پیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

گورسه گؤزیم غفلتی بیر ش... م...   دوربریمدن اوجالور همهمه
باخما اوتان آی کیشی نامحرمه   شیخ کبیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

قویمور آدام هر جوره رفتار ائده   کئف چکه هر مجلسه سوودی گئده
میخانادان چیخدی گیره مسجده   ازدی خمیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

بیر یول اوزولدی سینمادن الیم   تازه گلوب گورمه‌لی رنگین فلیم
شام و سحر مسجد اولوب منزلیم   کهنه حصیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

سالدی بو سقّل بابا دیلدن منی   خوار و خفیف ائتدی ازلدن منی
قیتروب امّا چوخ عملدن منی   بانی خیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

بعضی مجالسده بویوک قدری وار   آرتیرور انسانه عجب افتخار
اگلشورم صدریده چوخ باوقار   خلقه امیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

بیرده بو یرده منه وار احترام   هر کس عیالیله ساواشسا مدام
من گئدرم صلح ائدرم والسّلام   مفته اجیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

ایمدی اوپوش وار جوتی اون‌بش‌تومن   بیر نفر آلمور وئریرم مفته من
رگ... اولماز اوزی سقّلیدن   گؤزلره تیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

قویمادی سقّل منی بیر کئف سورم   قیدی قویام بیریانا هر ایش گورم
عیبی‌ده یوخدور هم آلام هم وئرم   سیخدی قصیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

لاپ قوجالوب مش‌کاظم اوغلی‌عزیز   سقّلی دیبدن گوتوروب تر تمیز
هر خانمیلان اوتورور دیزبه‌دیز   یاخشی حقیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

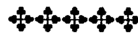
اولماسا سقّل آچیلار ال قولوم   ایمدی ولی چوخ یره یوخدور یولوم
قیخدیریم آسوده اولوم قورتولوم   کبله نصیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

اولماسا سقّل گئده‌رم هر یانا جنگی خروس تک دوشرم میدانا
جهد ائدرم قویمارام حقّیم یانا طفل صغیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

نذر ائدیرم قسمت اولا کربلا اوردا قیزیل نودانین آلتیندا تا
قخدیرام اوندان قیدم برملا بسکه کیفیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

صحنهٔ تاریخه ائدنده نظر عالم و جاهل حکما سربه‌سر
توکسوزی یوخدور بولارین بیر نفر بوردا دلیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

گولمه کریمی ائلمه مسخره وورسام اگر تیغه بو سقّلره
قوی اولوم آروادکیمی با منظره حضرت پیر ائتدی بو سقّل منی
گورنه اسیر ائتدی بو سقّل منی

آزادگی

صاف باشا ساقّز دئسه‌لر سالمارام
منّتیله وعدیه جنس آلمارام
قیرپی سنق چولمگیمه قانعم
اوزگه قازاننده خَشیل چالمارام
پولدان اوتور هرکسه تعظیم ائدوب
اوچ قات اولوب سجدیه دونبالمارام
گورسم عزیزدی دیریلقدان ئولوم
معرفتیمدن ئولرم قالمارام

قاچان قاچدی، سینان سیندی

گؤزل حسن و جمالوندن صفای گلستان سیندی
عقیقی لبلرون گوردی چمنده ارغوان سیندی
گوگل زلفوندن آیریلماز تاپوب ظلماتی اسکندر
هلالی قاشلارون گورجک فلکده کهکشان سیندی
ایکی مست خمارون گوردی ساقی دوشدی‌طاقتدن
الیندن دوشدی ساغر می جالاندی استکان سیندی
سیاحت قصدینه عزم گلستان ایلین وقته
اگیلدی تا ایاقوندان اوپه سرو روان سیندی
غزال حُسنوی صیاد دهر ایستردی صید ائتسون
کمان ابرولرین گوردی خجالتدن کمان سیندی
منی بو کیمیای عشق زر تک زردرنگ ائتدی
سنون‌عطرون منیم رنگیم‌قاریشدی زعفران سیندی
بویوم چاتموردی آغزوندان اوپم بیر نردبان قویدوم
ایکی‌اوچ‌پلّه چیخمیشدیم یخیلدیم نردبان سیندی
غرض بیر بوسه آلدیم دیشلینده انگیم ایریلدی
سنایا[1] و رباعیات[2] و انیاب[3] و سنان[4] سیندی
گؤزوم جانیم عزیزیم بوینووی دوز دوتما بیر قیسّال
بوجور گئتسون گوررسن قچ قابورقان یان‌بایان سیندی
اوتورموشدوم گئچن گون حجره‌ده ناگه خبر گلدی
نه غافل اگلشوبسن پولاّرون باتدی فلان سیندی
دئدیم ای‌وای یازیق دامدان یخیلدی یا ماشین باسدی
بیلکدن یا کورکدن کلّه‌دن یا اورتادان سیندی

---

۱ - ۲و۳و۴ اسامی دندانهای دهان است.

دئدی چوخ‌ساده‌سن گویا که سنماق گورمیوبسن هئچ
بئله فکر ایلوسن دامدان یخیلدی استخوان سیندی
بو سیناق تازه بیر مُددور ائدوب بی عارلر عادت
نخودچی حلواچی آبگوشت قویان جزبیز ساتان سیندی
تجارت قورتولوب ال باغلانوب آل وئر دوشوب لنگه
گئچن‌گون کبله گل ممّد بوگون حاجی‌زمان سیندی
بو بیر تردستلوقدور راه و رسمین بولمین قانماز
تجارتده گورورسن هر کس اولدی قهرمان سیندی
دوشوب بازاره تجّاری اوتوزمین اللی‌مین کسدی
خبر چیخدی فلانکس قاچدی اوچ‌یوزمین‌تومان سیندی
آقا اوزگه پولوینان یاخشی کئفلر چکدی بیر مدّت
گؤزل‌باغ باغچاآلدی یاخشی مدرن ساختمان سیندی
خانم پول گوردی بال قیماق کره کهلیک پلو قنداب
یدی ایچدی کوکلدی بودلاریندا گردکان سیندی
دینده ایمدی قاسلان‌خان سینوب خلق ایلمور باور
اوتوزدی یا داغیددی نیلدی نولدی هاچان سیندی
بلی امر معاشینده مسلمان ایلمز اسراف
قناعت جاده‌سینده کیم ایاقین قویدی یان سیندی
نئجه مسلم اولان خلقین پولون جنسین آلار وئرمز
قالار غربتده بیر ایل تا دئسونلر پهلوان سیندی
قییتدی گلدی تا اولدی ازلکیندنده ثروتمند
گینه ییغدی دوزلدی بیر نفر ائتمز گمان سیندی
عزیزیم بیرده هئچ‌زاد نسیه‌تک خلقین ائوین ییخماز
وئرر هی وعدیه قسطا اولار سودی زیان سیندی

ائدوب بدبخت و مفلس چوخلارین بو نسیه واللّهی
الیندن چیخدی سرمایه اولوبدور باغری قان سیندی
مقیّددور دیینمور وئرمورم مندن ال اوز قارداش
نه‌بیریول‌یاش بویون‌سیندی نه‌بیریول چیخدی جان‌سیندی
چوخون تنزیل ائوین یخدی قازاندی وئردی تنزیله
وطندن دوشدی آواره اولوب بی‌خانمان سیندی
کریمی ائتگلن نان و پنیره نفسیوی قانع
رجوعون‌یوخ ووران‌ووردی قاچان‌قاچدی سینان سیندی
قوتاردون عمریوی خلقه نصیحتنامه یازماقدا
صحیفه دولدی یکسر خامهٔ زرّین نشان سیندی

آرزو

نگارا مرغ‌دل سینمده سن‌سیز قفسده بلبله بنزر چمن‌سیز
منه بیر بوسه وئر شیرین دوداقدان بوقدری اولما لامذهب گودنسیز
دیلیمدن اینجیمه ای دلستانیم بو دل چوخ باشلاری قویدی بدنسیز
بوگون حلاّل هر مشگل تومندی الٰهی هئچ جیبی قویما تومن‌سیز
خرابه چارداقیلا فرقی یوخدی سو قطع اولسا دگیرمان قالسا دَنسیز
منیم آل گوگلومی یاد ایله گه‌گه غریبم بی‌پرستارم وطن‌سیز
کریمی آرزو ایلر همیشه
یاتا بسترده سنلن پیرهن‌سیز

نااهل آروادینان یول‌گئتماق

ایکی ساعت اولور انسانه فراغت گئجه‌لر
اونودا بوشلامور آرواد منی راحت گئجه‌لر

صبح منلن چیخور ائودن گئجه منلن قییدور
بولمورم هاردا وورور هاردا ییخور هاردا گئدور
گئجه گلّم گینه گورّم قاپودا صحبت ائدور
ساقّیزی یاخشی سالوب آغزینا لارچیلدادیری
قوجاقیندا اوشاقی اوخشوری مارچیلدادیری

منی گورجک گوروسن تئز اوشاقی چالدی یره
برکیدوب چادرانی تئز گوتدی خانم ائو سُپوره
دییرم ایستمورم قوی بابا قالسین سحره
گوتی قان قوسموشیوی قوی زبیل اوسته اوتوروم
اوندان افضلدی که اوچ‌ساعت اپاق اوسته دوروم

قشقرار اوستومه صبر ایله تلسمه نه خبر
پاتداسین قوی جانا دویدوم بو گئجمدور او سحر
منه یانسین اوره‌گون کیم بو قدر ظلمه دُوزر
گونده یوزدفعه بوکیف دوتموشی من چیش‌دوتورام
آغلور امجک وئرورم حرصیمی دائم اوتورام

پولووا قیموسان آخ بیر دانا کلفت دوتاسان
یا بیر آز اِرته گلوب ایشلریمه ال آتاسان
بش دقیقه گوتی ساخلا اوشاقوندور آتاسان
نه‌دی چاره‌م دُوزوم آیا بو مخارج غمینه
یا گلوم ائوده دُوزوم بو خانمون چم خمینه

گلیروخ شام یماقا شوربا دوزلدوب یا کته
دولدوروبدور ایکی چنگه دوزی بیر بارداق اته
یا گلور نفت ایگی گویا که دود ائتمیش پیلته
دییرم دور گوتی توک باخجیا آغزیم قوخودی
بو نه اَتدور نه بادمجانی پیشوب نه نخودی
آرواد انصاف‌ائله آز چوخ تاپوروخ یاخشی یامان
بونودا سن بیر اصولیله پیشیر یاغلی یاوان
آغاروب بیرچگون آخ بیرجه خجالت چک اوتان
گئدیسن گزماقا گه شوربا داشیر گاهی یانور
دئموسن هئچ‌کیشی بیچاره نه کوکده قازانور
گوروسن قهر ائلدی سالاّدی تئز قاش قاباقین
اوتوماز بیر یره هی ان بویون اولچر اوطاقین
گوجی چاتمور دیه بیر سؤز گمیرور دل دوداقین
قیچی سینمیش آیی تک اوستومه دونقولدانوری
من اوز احوالیمه یانماقدان او آغلور یانوری
گینه رحمت بونا بیر حرمته قایلدی منه
نسبتاً قورخوری اوز حقّینه قانعدی گینه
چوخلاری وار که اَرین سایموری هئچ نمنه‌سینه
هیسلننده گوروسن باشماقینی آلدی اله
اوقدر ووردی کیشی آزجا قالوبدور گیجله
هانسی گون آنلاسا وار کیفده اوتوز قخ تومنیم
اوتوروب باشلیاجاقدور جورابیم یوخدی منیم
کهنه‌لوب چادرا باشیمدا داغیلوب پیرهنیم
پالتاریم یوخ اِشیگه چیخماقا انسان اوتانیر
دوستومیز دوشمنیمیز وار بیزی شهر اهلی تانیر

سحر اوچ‌متر همایون آل اوزوم گل تیکورم
ایکی توپ چیت گتی یورقان دوشکه اوز چکورم
بیرده بو خوت که واریمدور مُدی پیسدور سوکورم
آخ دئمیشدون سنه عالی لباس آلاّم هانی بس
ساعتون ایشله‌میر اولسون داماس آلاّم هانی بس

علی‌خان، آروادینا بیر دانا مخمل کوت آلوب
یدّی نیم پهلوینی بیربیرینون اوسته سالوب
گورور هر کس منی باشلور نیه رنگون سارالوب
من ازلدن هامی غم غصّه‌نی سالدیم ایچری
بدنیم گئتدی بادا بیر سوموگم بیرجه دری

دییرم بسدی سلیطه یریمی سال یاتیرام
قویماسان سن من بیچاره‌نی راحت اوتورام
اوزگه سؤز تاپ دانیش آسایشیمی ائتمه حرام
بیری آروادینه مخمل خوت آلوبدور سنه‌نه
ائوینه همسایامیز صندل آلوب آخ منه‌نه

هله پیس‌پیس دییوری تئز گل ائوه قالما گئجه
سنی هر یرده قوناق ساخلاسالار قالما گئجه
بینیمه قورا چکور بس دوشورم منده لجه
اودی که چوخ گئجه ساعت بیر اولاندا گئدیرم
شامیمی گونده بیر آشپزخانادا صرف ائدیرم

اگر عالمده خانملار بئله رفتار ائده‌لر
قورخورام بزدیروب اوز اَرلرینی اینجیده‌لر
امر منجر اولی دعوایه چتین یول گئده‌لر
گوره‌سن ایش دونوب آخرده تفاق اولدی نفاق
آقا آخر جانا دویدی خانما وئردی طلاق

کیشینون اولسا اِشیکده نقدر درد و غمی
ائوه گیرجک داغیلار آنلیان اولسا حرمی
ساخلا بو پندی یادوندا صنمی یا صنمی
گؤزه‌لیم جهد ائله اینجیتمه اوزوندن اَریوی
اوز اوزوندن نیه بیزار ائدیسن شوهریوی

منبر اوسته دئدی بیر واعظ فرخنده‌لقا
کیم دگول راضی عیالیندن او گلسون قباقا
بیر قوجا قالدی جماعت هامی دوردی ایاقا
دئدیلر بیر بودی راضی اودا ترپتدی باشین
دئدی واللهی سالوبدور بئلیمه جهره داشین

خوش او شخصین حالینا شهریده بیر پاک آدی وار
ثروتی اولماسادا بیر دوشونن آروادی وار
اونا دنیادی بهشت آغزینون الحق دادی وار
محترم شخصه پیس آرواد اولی دنیاده جهیم
«روح را صحبت ناجنس عذابیست الیم»

ای کریمی سؤزیوین قیمتین آنلار فصحا
آتشین شعرلرون آرتیراجاق قلبه صفا
اینجیمه سویمسه اشعاریوی بعضی سفها
بیرینون که اوره‌گینده اولا شخصی غرضی
چاره‌سی یوخدی ئولندن صورا توختار مرضی

بازنشست اولموشام

از غمگین حسین اردبیلی

اوج ترقّی گئچوب رتبه‌ده پست اولموشام
حالیمی آلسان خبر بازنشست اولموشام

جنگیده‌دور متّصل عقلیله نفسیم هنوز
شاخهٔ طول امل قیدینه بست اولموشام

گلشن عمریم سولوب فصل خزانیم یتوب
طیّ مراحل ائدوب سنّیده شصت اولموشام

کوچدیله همنوعلر یتدیله منزلگهه
هاردادی هشیارلیق من هله مست اولموشام

دور و دراز سفر راحله و توشه یوخ
روسیه و شرمسار خالی دست اولموشام

حیف اولا ائتدیم تلف عمر گرانمایه‌نی
غفلتیلن تابع نفس پرست اولموشام

عاقبت کاریمی بولمورم حیرتده‌یم
معتقد و معترف روز الست اولموشام

قلّهٔ سردن گلور نالهٔ مرغ سفید
عهد شبابیم گئچوب پیر درست اولموشام

وادی ظلماتدن آب حیات ایستورم
خضر دلیل اولسا گر ناجی و رست اولموشام

جود وجود علی باعث خلقت اولوب
حق گتوروب عالم خلقده هست اولموشام

حبّ ولایتله من اولسام اگر قبض روح
لطف خداوندیله چابک و جست اولموشام
گلسه او سرور باشیم اوسته ئولن وقتده
دامن حبل‌المتین وصلینه بست اولموشام
حبّ علیدن وئروب باده بو غمگینه حق
زنده دلم من اودور باده‌پرست اولموشام

بی‌نماز

عزیزیم نسیه وئرمه بی‌نمازه — باتار پولاّر چکر مطلب درازه
او بدبخت اللهین بورجون وئرنمیر — عناد ایلور کریم کارسازه
داشولاّر جنسیوی بیچاره موشلار — گوررسن بیر اوزونسن بیر مغازه
اوزون یورما او آتلی سن پیاده — سنی گورجک ایاقین قویدی گازه
نجاستدن جنابتدن نه باکی — او که تنبللشیر بیر دستمازه
عجب قرآندان آیریلدی جماعت — عقیده معرفت اولدی قراضه
مسلمان اولسان آیریلما نمازدان — نمازیله یتیرسن امتیازه
نمازون اولماسا روز جزاده — دخول خُلده وئرمزلر اجازه
نمازدی بنده‌لرده روح ایمان — نمازسیز یا شمایل یا جنازه
اولان شیطان صفت غرق تکبّر — اَگیلمز پیسری راز و نیازه

کریمی مشترون بولدی ماشاءاللّه
دیوللر شعر یاز، یاز قویما نازه

قیش گلدی قلیج کیمی

قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان
حفظ ائت بیزی یارب بو زمستانی سویوخدان

ساقی اوشویوب شیشه سینوب می دوناجاقدور
قشلار دوشه‌جاق سانجیا شی می دوناجاقدور
کوزه، کاسا، نیمچه، کوپه هر شیئی دوناجاقدور
خلقین دگه‌جاق بیربیره دندانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

سرچه، بوبوبوب، قرقی، گوورچین دوناجاقلار
قارقا، قجله گویده سویوخدان یاناجاقلار
چوللرده آغاجدان قورویوب سالاّناجاقلار
لک‌لک وطن ایلر عربستانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

بیر عدّه گیروب کرسیه راحت یاتاجاقدور
بیر عدّه یل اسدوقجا او چیگنین چاتاجاقدور
یوخ پالتووی بارانیسی رنگین آتاجاقدور
مفلس آتاجاق باشینه یورقانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

قار یاغدی ائدوب محنتی طغیان فقرانین
یوخدور اودونی خاکه‌سی بو بخت قرانین
شاختا ووراجاق طبعینی بعضی شعرانین
شعرین دوشه‌جاق لنگه دگیرمانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

باخدوخجا بولوت قیزلارا باغریم اولوری قان
بیر قسّا اَتک بودلار ائشیکده بدن عریان
ایوای دوناجاق حیف اولاجاق بو گل خندان
چوخ قورخورام آخر آتا گلدانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

کرسی باشی آش وقتیدی آرواد قورود ازسه
شاختا قیراجاق خلقی بو مه یل بئله اسسه
بیر یول دولاجاق چشمه‌سی ملّت بئله گزسه
حفظ ایله الٰهی بیزیم اوغلانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

آل وئر یاتوب اصنافین اولوب حالی پریشان
بازار کساد اولدی قالوبدور هامی حیران
تنزیل و ربا خلقین ائوین ایلدی ویران
چوخلاری سینوب باغلادی دکّانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

امّا بو سویوخ دکتره شیرینذی عسلدن
چون آخشاماتک قویمیاجاق آمپولی الدن
یوزده بیر آدام قورتولا مشکلدی عملدن
بیرده الی بوش گورمه اطبّانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

بیچاره کاسب نیلسون ایستی یری یوخدور
جیب‌بوش پولی‌یوخ آغزی‌کیمی کرسی‌سویوخدور
احوالی شولوخ، کرکی جریخ، غصّه‌سی چوخدور
معمورهٔ صبری اولاجاق فانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

بیلدیرکی سویوخ کسدی کوکون خمس و زکاتین
صدمه یتیروب ریشه‌سینه صوم و صلاتین
دوندی آغاجین کسدیله خیر و برکاتین
یاندیردی هامی فضلیله احسانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

آز چوخ واریدی خلقیده انصاف و مروّت
قیشدور گینه بوز باغلیاجاق جود و سخاوت
قارتک یاغاجاق اوستومیزه بُخل و حسادت
چوخلار ساتاجاق دینیله ایمانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

بولمم ندور علّت بو ربایه اثر ائتمور
هر قدر وورور شاختا بو رشوه نیه گئتمور
بو تخم صداقت ولی هئچ یایدادا بیتمور
ازبس قورویوب ریشه و بنیانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

بیچاره آخود چکمه الون کهنه عبادن
هر ظلمه دایان اینجیمه هئچ درد و بلادن
قوی قارنی یکلسون آقانین نفع ربادن
سن یادیوه سال آتش نیرانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

سن نیلوسن آواره کاسب پالتووی کرکی
پیسدور شاپو سن قوی باشووا بیر گئجه بورکی
صبر ائت گله‌جاق یای اولاجاقدور هوا بُرکی
لوت گز یادا سال آدم و حوّانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

صبر ایله صاباح یای گله‌جاق ترلیه‌جاقسان
قارپوز چیخاجاق آلما اوزوم توت ییه‌جاقسان
دایر اولاجاق کرخانالار ایشلیه‌جاقسان
ایمدی هله چوخ باشلاما افغانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

قار باغلیاجاق یولاّری کتدن گلن اولماز
چارشنبه‌ده هئچ‌کس گلوب ایگده یمیش آلماز
خیر و برکت شرم و حیا بیر دانا قالماز
اِشّک قیراجاق طویله‌ده نوخدانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

ازبس آتاجاق کوچیه قار ملّت نادان
یا ایشلیه‌جاق باشلارا آدیم باشی نودان
یول تاپمیاجاق گئچماقا نه گبر و مسلمان
خلقین باتاجاق پالچیقا هریانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

منعم گوره‌جاق مفلسی تترور گچه‌جاقدور
ال آچسا سئوال ایلسه قارنین سوکه‌جاقدور
گه قشقراجاق اوستونه حربه بچه‌جاقدور
بیر یول داناجاق غیرت و وجدانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

هئچ شاختا بو، لوت قیزلاری وورمور ندور علت
البتّه چوخ ایستور بولاری ائتمور اذیّت
وئرمور بو یازیق السیز ایاقسیزلارا مهلت
باخمور که یتیمون دونوری قارنی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

ای کاش اولا بیر خلوت اوطاق برقی بخاریم
بیر نازلی گؤزل عشوه‌لی چم‌خملی نگاریم
اوندا گوره‌سن قیش دولانوب اولدی بهاریم
آلمام نظره رستم دستانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

قیش گلدی کریمی یاتاجاق کرسیده راحت
بوشدور الی آنجاق یازاجاق شعر و کتابت
ایش یوخ آلاجاق دوره‌سینی اهل ظرافت
نقّال اولاجاق ملّته مجّانی سویوخدان
قیش گلدی گیزیلدیر کاسبون جانی سویوخدان

دنیا دنیا

بولوسن واردی علاقه‌م بولوسن دنیادنیا
سنده بیر ایله توجّه منه دنیادنیا
شور عشقوندی دولوب قلبیمه دریادریا
آتمیشام آخرت امرین گینه دنیادنیا
رمزلر وار او گؤزل غمزه‌ده معنامعنا
شرح ائدر عشقوی اهل فَنه دنیادنیا

بیلدون بو سینانلار نیه سیندی؟

سئوال

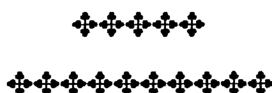
هئچ‌بیلدون آی‌اوغلان بو سینانلار نیه سیندی؟
بیردن بیره غیرتلی جوانلار نیه سیندی؟

جواب

واللّه نه بیلوم ایمدیه‌تک سینمامیشام من
سینماق نئج اولی گورمه‌میشم قانمامیشام من
دوز بیل بیرینون بیر قرانین دانمامیشام من
بیرکس که قویا فرق حلالیله حرامه
دانماز بیرینون حقّینی دوشمز بو مرامه
بس اگلش عزیزیم ائلیوم تا سنی حالی
اوچ قسم سینان واردی قبول ائت بو مقالی
بیر عدّه‌نی بدبخت ائدر اوز خام خیالی
بیردن گوره‌سن هر نه که نفس ایستدی آلدی
عیش ایلدی خلقین پولونی سینیه سالدی
لازمدی که انسان بوله امرار معاشین
تا خلقین ایچینده اشاقا سالمیا باشین
اسراف ائده‌نه فایده‌سی یوخدی تلاشین
گونده قازانا یوزتومن آخر دیبی یوخدور
خرگزلیوب آخر سیناجاق وضعی شولوخدور

بیر عدّه قماربازدی قویوب آدینی تاجر
تجّارین آدین پوخلادی بو فاسق و فاجر
ازبسکه اولوب تولکی کیمی حیله‌ده ماهر
تاجرلری کسدی آپاروب ایلدی پنهان
خلقین پولونی داندی آقا سیندی یالاندان
غربتده بیر آی قالدی یدی ایچدی کوکلدی
دوره ایشینی سالدی اوز اوسته گینه گلدی
سینمیشدی ولی توختادی چوخ یاخشی دوزلدی
ردّ ائتمیه‌جاق بورجونی پیسدور بو اداسی
مشکل یدیقین قیتره موسانین عصاسی
بیر قسمتین امّا ائوینی ییخدی بو تنزیل
سیندیردی بِلین آخرینه چیخدی بو تنزیل
جانین اَریدوب منگنه‌ده سیخدی بو تنزیل
آیدا تومنی اون‌شاهی شوخلوقدی آی اوغلان
بیچاره‌نی بیردن گوروسن سالدی اایاقدان
بسدور داخی انصاف ائله آی مرد رباخوار
زالوکیمی سوردون یازیقین قانینی زینهار
بو ظلمی مگر یرده قویار قادر قهّار
بو شهریده چوخ ائولری ویران ائلیوبسن
چوخ شخص شریفین جگرین قان ائلیوبسن
یاد ایله او گوندن قورولا عدلیله دیوان
اوراق عمل اوج هواده اولی پرّان
طغیان عطش، قهر خدا، آتش نیران
اوددان چیخار اول وقتده بیر عقرب جرّار
ایستر اولاری که اولا دنیاده رباخوار

یاد ایله او گوندن دونه روزون شب تاره
دکتر قالا عاجز یوزیوه باغلانا چاره
سن آغ گییه‌سن اهل عیالون گییه قاره
جانون قالاجاق قبریده شهمارین الینده
دنیا قویاجاق یاریوی اغیارین الینده
جمع ایلدیقون سیم و زری قسمت ائده‌للر
اوغلون گلینون خوش گئچینوب عشرت ائده‌للر
گونده ایکی یوزدفعه سنه لعنت ائده‌للر
پیس حالیله ایلرله سنی وارد نیران
مالک سوخاجاقدور گ... اودلی کلوشان
گر بهره خیالینده‌سن ای خائن و خاسر
بیر کرخانا ایجاد ائله ای فاسق و فاجر
هم فعله آپارسون همی اصناف و دوایر
قوی شهریده دادسین دوزووی مفلس و اعیان
بیر عدّه سنون عمریوه اولسونلا ثناخوان
پرت اولما کریمی دئسه ایرادیوی هرآن
چون حالیوه شاملدی سنون آیهٔ قرآن
دقّتله ائشید فرض ائلمه هرزه و هذیان
تبلیغیدی قصدیم منیم اوزگه غرضیم یوخ
دیوانه خیال ایلمه واللّه مرضیم یوخ

بورکیمی یان قویموشام

من که بو اشعاریده جان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

ایتمیه‌جاق جامعه‌ده خدمتیم گئتمیه‌جاقدور هدره زحمتیم
من گئدرم لیک قالار صحبتیم یاخشی گؤزل نام و نشان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

باخ ادبیّاتیمه آثاریمه وئرمه هزل نسبتی اشعاریمه
غبطه ائدوللر منیم افکاریمه چوخ شعرانی نگران قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

دوزدی عقیده‌م دئمه حیلت‌گرم کرب‌وبلا شاهینه دوز نوکرم
جمله حسینی‌لره من چاکرم چون آدیمی نوحه یازان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

لطف ائدوب اللّه منه حق سؤز یازام مسخره مانند یازام دوز یازام
تا نفسیم وار گئجه گوندوز یازام گر چه بو سوداده زیان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

هر کسه هر نه دئمیشم تا بحال اینجیسه قلبی منی ائتسون حلال
حقّیمی ضایع ائلمز اهل حال فکری‌یوروب عُمری‌جوان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

طبعیمی هر سمته دولاندیرمیشام قانمیانا مطلبی قاندیرمیشام
خائن دینه ده‌ده یاندیرمیشام چوخلارینون باغرینا قان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

یرمی‌بش ایل ذاکری اینجیتمیشم تربیتیندن بو یره یتمیشم
عقلیله هر بیر سؤزی وزن ائتمیشم علم عروضیله قاپان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

چوخدی کلامیمده کنایه، جناس اوزگه سؤزون ائتمه‌میشم اقتباس
ایلمرم ذرّه‌جه خوف و هراس چون بئلیمه تیر و کمان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
چوخ چالیشور بیر پارا اُمّ‌الفساد بلکه بو بازاریمی ائتسون کساد
منده ولی واردی گؤزل اعتقاد لطف خداونده گمان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
کافه‌ده بیر تیریکی گوردوم دونن باشلادی تریاکیه سؤز قوشما سن
ترک‌ائلیم تیریکی مشکلدی من چون بو مرام اوسته قران قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
باغ میشه‌می دام داشیمی ساتمیشام اوز اوزیمی زاهده اوخشاتمیشام
تریاک آلوب چوخ‌گئجه آج یاتمیشام چوخ گئجه اطفالی یاوان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
مال و منالیم بو دلیکدن گئچوب جاه و جلالیم بو دلیکدن گئچوب
حسن و جمالیم بو دلیکدن گئچوب جان اریبوب تاب و توان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
ایمدی داداش دار و نداریم گئدوب بیرسوری کوک یاغلی داواریم گئدوب
شأن و شرف عزّ و وقاریم گئدوب هی گرووا قاب و قازان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
عرض ائلدیم آی کیشی انصاف ائله بیر بئله مال دولتی وئردون یِله
فخر ائدیسن بو ایشه پیس‌پیس هله شأن ائدیسن روح و روان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام
حسرتیله باخدی آتوب قاش گؤزون سویلدی واللّه بالا دوزدور سؤزون
باعثین اللّه قره ائتسون یوزون گوجه قالا -بهنه - چاوان[1] قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

---

۱ - گوجه قالا - بهنه - چاوان نام دِه است

رونقیمی پوزدی مصاحب منیم ظاهری دوستوم اوره‌گی دشمنیم
سولدی جوانلیقدا گلیم گلشنیم حیف او گلستانی خزان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

پنجهٔ افیونه اسیر اولموشام باخ بو جوان سنّیده پیر اولموشام
جانیمه اللّه داخی سیر اولموشام آدیمی بدبخت جهان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

بعضی مصاحبدن اوغول ائت حذر بیر پارا مجلسلره ائتمه گذر
سؤزلریمه دقّتیله ائت نظر فکر ائلمه نقل و رومان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

دورما کریمی سؤزی یاز پندیله مطلبی قاندیر منه ریشخندیله
پندیوی مشکل دگیشم قندیله آدیوی سیمرغ زمان قویمیشام
علّت اودور بورکیمی یان قویمیشام

قوجالیق

گتورر باشلارا بلا قوجالیق
عمر شیریندی چوخ بلا قوجالیق
کیشینون قدرتین الیندن آلار
الف قدّی ائدرمی، لا قوجالیق
گرز و شمشیر و تیری الدن آلوب
عوضینده وئرر عصا قوجالیق
قولاقی اوچ ائدر ایکی گؤزی دورد
ورد ذکری ائدر دعا قوجالیق
چکر آخرده سالمندانه
اوز ائووندن ائدر جدا قوجالیق

سنده کچل منده کچل

بورکیوی قوی باشوا گزمه بو گلشنده گؤزل
باشوین نوری ائدیر آی گونی شرمنده گؤزل
قاشیما باشوی یللیقدا دوشور قیش یادیما
قار کیمی قاتماق اولور کنده پراکنده گؤزل
سحر آلدیم باشوین عطرینی چیخدیم اِشیگه
دئدیم ایت بو گئجه جندک گتوروب کنده گؤزل
صورا گوردوم که آچوبسان باشیوی بادصبا
داغیدور رایحه‌سین کوچه و دربنده گؤزل
قوی سالوم بوینووا قول، بوسه جمالوندن ائدوم
بیر چاتاق باش باشا بیز سنده گؤزل منده گؤزل
نقدر واردی او باشونده سنون موی سیاه
یوز ائله واردی سخا اهل تمدّنده گؤزل
نقدر قاتماق النسه قاشیدوقجا باشیوی
یوز ائله بخل و حسد واردی بو کوشنده گؤزل
گل قوسوم باشیوه زلفونله سیلیم لبلریمی
بیزیم اطواریمیزه خلق ایلسین خنده گؤزل
منی گل آل دالووا بوردان آپار اوزگه یره
بوردا تقدیر و بها یوخدی هنرمنده گؤزل
آچمیشام بوردا مغازه ساتیرام قند و شکر
حیف اولا مشتری یوخدور شکر و قنده گؤزل
وئرورم هر کسه شکّر دیوری زهریدی بو
نه دئسون بیله خریداره فروشنده گؤزل

تک سنون باشیوه تفریح ائلمور خلق قویوب
ملاّنی، مؤمنی، شیخی هامی ریشخنده گؤزل
هانی بیر کس که بویون باغلیا اللّه اییینه
هامی آزادیدی مشکل تاپاسان بنده گؤزل
یوزی خلقین نئجه گور شرم و حیادن سیلینوب
نه ائدیر شاهه اطاعت نه خداونده گؤزل
خوش گئچینماخلقا مایل‌سن اگر جیب‌کسن اول
دوز دیین دوز یین اولما دوشه‌سن بنده گؤزل
نه اوغوللار متوجّهدی حقوق پدره
نه آتا ذرّه‌جه رحم ایلوری فرزنده گؤزل
هر گلین رسمیدی بیر فصلیده بیر آچماقی وار
گُل آچار غنچه وئرر فصل معیّنده گؤزل
چارفصلین سنون امّا باشووا یوخ اثری
گوروسن سپدی بهار ایلدی بهمنده گؤزل
ماه خردادیده ساشسا باشیوی مغمغالار
سوزش نیشی باشوندا قالار اسفنده گؤزل
هر دونا سالدی کریمی سؤزی تا خلق اویانا
هامی یاتمیش هئچ اویاق یوخدی بو مسکنده گؤزل
بسدی قشقرما یورولدون کیشی قوی گئت ایشیوه
صوراسرافیل ائدنمز بولاری زنده گؤزل
بو یول اسکندری، دارانی، سلیمانی یوروب
آز ایاق قوی گازا یا تورموزا چک دنده گؤزل

رمضان نامه

به‌به گینه آغ، گوی قره تسبیحلر اوزاندی ماه رمضاندی
آددیم باشی قرآندی مناجاتدی اذاندی ماه رمضاندی
صفلر گینه باغلاندی عزیز اولدی مساجد اولدی هامی عابد
یوخ بخل و حسادت داخی چوخ یاخشی‌زماندی ماه رمضاندی
ملّت هره قویمش جیبینه بیر بالا بُطری افشان ائدیر عطری
بازار و خیابان دیه‌سن باغ جناندی ماه رمضاندی
قرآنی اوخور دیلده ولی قانموری تجوید نه مدّ و نه تشدید
آنجاق که دئسونلر آقا قرآن اوخویاندی ماه رمضاندی
قرآنی ماشاءاللّه کیشی بیر هفته‌ده چیخدی اسکندری ییخدی
هی چیخدی چوویردی دیه‌سن نقل و روماندی ماه رمضاندی
یر یوخدی مساجده گلوبدور هامی تنگه باخ پوست پلنگه
بیر آز چکیلون آی بالا یر داردی آماندی ماه رمضاندی
دولتلی که مسجدده گلوب صفده دورانماز شئهدور اوتورانماز
بیچاره کومیرچی، کوزه‌چی، خورما ساتاندی ماه رمضاندی
هئچ بیر سوروشان یوخدی آی‌اوغلان بو نه آیدی واه واه بو نه هایدی
آیا نه قیامتدی بو نه شور و فغاندی ماه رمضاندی
تک بو آیا مخصوصیدی آیا بو عبادت ای پخمه جماعت
مسجد بابا هر آیدا مسلمانه مکاندی ماه رمضاندی
گلمزله بولار مسجده الاّ رمضاندا بیرده یول آزاندا
بیر آیدا ماشاءاللّه کیشی هر مطلبی قاندی ماه رمضاندی
ای کاش گله مسجده دائم بو جماعت از روی دیانت
افسوس بیر آیلیقدی بو طاعت قوتولاندی ماه رمضاندی

رَبّی لَکَ صُمتُ وَ عَلی رِزقِکَ اَفطَر خلق ایلدی ازبر
مفتاح جنان خلقه گینه مونس جاندی ماه رمضاندی
افطاریدی بعضیلرینون قلبی دویندی بیر عدّه سوویندی
بیر یاندا بهار آی بالا بیر یاندا خزاندی ماه رمضاندی
بیر یاندا پیشیر پخله، پلو، دولما، بادمجان هم قیمه فسنجان
کفلت چاغیرور آشپزی قیز گل کوکو یاندی ماه رمضاندی
بیر سفره‌ده اون قسم خوروش میل ائلین یوخ اسراف ائلین چوخ
بال قیماقی گورجک خانمون گوگلی بولاندی ماه رمضاندی
بیر سفره‌ده بیر سنگک ایکی کاسه یاوان آش دورین آلوب اون‌باش
ازبس قاپاقاپ سالدیلا آشلاردا جالاندی ماه رمضاندی
بیر یاندا بش آلتی باشا بیر خردا سماور نه قند و نه شکّر
افطاریدی بیر قاش پنیری یوخدی یاواندی ماه رمضاندی
چون ماه مبارکدی گؤزون اوت داخی اَتدن خیر و برکتدن
دوشدی قاچاقا سود، کره، قیماق باهالاندی ماه رمضاندی
چوخ باخما کاسب قیماقا بیچاره اومارسان دیندیرمه تومارسان
بال شهدی گورنده گؤزیوی یوم سوله قاندی ماه رمضاندی
اوغلان ساری یاغدان گؤزون اوت یوخ حسناتی صرف ایله نباتی
هم قیمتی آرتوخدی هم اکباده زیاندی ماه رمضاندی
بیر عدّه ائدر هر گئجه بیر ائوده بپا، سور شامدان صورا پاسور
بعضی اوتوزوب بعضی اوتوب خرجی قازاندی ماه رمضاندی
بیر عدّه گونوزلر اولی نائم گئجه قائم گزماقدادی دائم
هی بیربیرینه کوچه و بازاری ووراندی ماه رمضاندی
قویماز بیری هئچ بامیه زولبیه‌ده آرزی بعضیسی تامارزی
پول یوخدی یسین پونزاسی چون یدّی قراندی ماه رمضاندی

بیر عدّه خیاباندا سالوب قول‌قولا باهم | هم عیشی فراهم
گر گولسه ساتاشما عمو باش وئرمه جواندی | ماه رمضاندی

بیر دسته دوشوب کوچه‌لره آنقراجاقدور | بندین قیراجاقدور
هئچ سایمیاجاق کوچه‌دی بو یا خیاباندی | ماه رمضاندی

بعضی اوتوروب آغزین آچوب قهوه‌ده نقله | احسن بئله عقله
هئچ قانموری ایندی خانم ائوده نگراندی | ماه رمضاندی

بعضیسی دوتار هم اوروجی هم قومار اوینار | هر شعبه‌ده‌ده وار
آلسان اله قارمان گ... سوخسان بالالاباندی | ماه رمضاندی

بیر عدّه ولی حقّی دانوب کامه چاتوبدور | اللّهین آتوبدور
دوتمازلا اوروج تا گوره آجلوق نه یاماندی | ماه رمضاندی

گیرمزله اولار مسجده دورمازلا نمازه | نه حمل جنازه
شدّادتک اللّهه او فرقه اوخ آتاندی | ماه رمضاندی

بیر عدّیه بایرام کیمی خوش گئچدی اوروجلوق | هئچ بولمدی آجلوق
چون هر گئجه افطاری بیر ائوده آشیراندی | ماه رمضاندی

بیر عدّه خانم مرثیه‌نی ائتدی بهانه | روزانه شبانه
تا گئتدی سحوره کیمی داغ داشدا دولاندی | ماه رمضاندی

ازبس اَری اِشّک‌دی یازیخ هئچ‌زادی قانمور | یا اینکه باتانمور
فکر ائتموری هئچ آخ بو خانم هاردا یوباندی | ماه رمضاندی

اولموش گئجه گوندوز ایشیمیز غیبت و بهتان | هم هرزه و هذیان
ایمان کیمی دوزسوز قوتولوب جمله یالاندی | ماه رمضاندی

آل وئرلریمیز حیله و تزویر و ریادور | تنزیل و ربادور
ایمدی تومنی اون‌شاهی معمول جهاندی | ماه رمضاندی

سؤیله او کریه سسلی مناجاتچیه بسدی | ظالم بو نه سسدی
عورت کیشی هئچ خردا اوشاقلاردا اویاندی | ماه رمضاندی

یوخدور بو یوغونلوقدا صدا دشت مغاندا	حتّی ممقاندا
آرواد کیشی یکسر بو آژیردن نگراندی	ماه رمضاندی
اوغلان بو حمام بورقوسیدی یا قره‌نی‌دور	یا کم کره‌نی‌دور
یا صورسرافیل که دیه‌للر بو هماندی	ماه رمضاندی
پیس‌پیس هله باشلور «ملکا ذکر تو گویم»	«درگاه تو جویم»
اوز دام قاپوسین گورمیری بیچاره هایاندی	ماه رمضاندی
خوانده‌دی اون‌بیر آیی تاریله هم‌آغوش	اللّهه فراموش
ایمدی بو بیر آیدا کیشی فردوسی قازاندی	ماه رمضاندی
برپا اولونوب شهریده چوخ بزم توسّل	اللّهه توکل
بیر عدّه مرید بعضی رئیس بعضی چوباندی	ماه رمضاندی
بو مجلسین اهلی او بیری مجلسه بدبین	بد کیش و بد آئین
چون اکثری از روی رقابتدی دکاندی	ماه رمضاندی
گیرم که کریمی اولاسان سعدی شیراز	شعرون اولا ممتاز
پارتون پلوون اولماسا دیللنمه آماندی	ماه رمضاندی
یازدون بو قدر شعر و غزل پند و نصیحت	تا خلق ائده عبرت
کیم دیدهٔ تحقیقله باخدی کیم ایناندی	ماه رمضاندی
چیخمیش نمازین هم اوروجون کفسولی حبّی	دایردی مطبّی
بولمم نیه مردم قودوروب دینینی داندی	ماه رمضاندی
ماه‌رمضان روحه صفا قلبه شفادی	هر درده دوادی
ماه‌رمضان رحمته غفرانه ضماندی	ماه رمضاندی
اللّه قاپوسیندان هارا قاچسان گله‌جاقسان	آخر ئوله‌جاقسان
بیر گون گوره‌جاقسان جسدون قبره اوزاندی	ماه رمضاندی

شاعر اوغلوم

بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم
شاعرم سؤز یازارام یاخشی اثر صاحبیم

هره گئتدی اوزینه شهریده بیر چول توخودی
دیه‌سن هئچ بو یازیق احمقه بیر ایش یوخودی
یاپشوبدور یره قوپمور ائله‌بیل مال پوخودی
داش دوشیدی باشیما منده پسر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

گورورم چوخ گئجه هی یورقان ایچینده چالیشور
دونوری صاق صولا گاه یا که اوزیلن دانیشور
جین وورور کللمه نیلوم بابا قلبیم آلیشور
خلق اوغلان بوگودور منده بَقَر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

گاه گورورسن یوخودان خوتدادی دیوانه کیمی
تئز یوگوردی چراغین اوستونه پروانه کیمی
بارک‌اللّه دولیدور گنجیله ویرانه کیمی
نه غمیم بختورم لعل گهر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

گاه گوریرسن اوتوروب الده قلم فکره جوموب
سسلوسن دیندیریسن دینموری آغزیندا یوموب
دیه‌سن کئفلیدی بی‌حسّ دوشوب یرده توموب
جن وئروب غش ائلیوب درد و کدر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

نقدر ائوسیزیدی گونده ایشی گردیشیدی
دولانوب هر یانی سؤز قاپماق اوزی بیر ایشیدی
هئچ دئمزدی آتام آخ بیر دانا یوخسول کیشیدی
بیر الیندن یاپیشوم بسدی پدر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

دئدیم ائولنسه بیر آز ماز دوشونر اوز اوزینه
داماد ائتدیم که چورک نمنه‌سی دوشسون گؤزینه
نئچه ایلدور گلین حسرتدی اونون پیس یوزینه
بوینی سینمیش دیوری منده ذکر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

دییورم شاعر اولوبسان باری دوزسوز یاز اوتان
دییور آخ اوندا منی جامعه هولار آتاجان
دوز دانیشماخلقی ایجاب ائلمور وضع زمان
گورورم ملّتی آخ منده نظر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

قبرینه تاپدیوم آخر شعرای سلفین
شعریله عقلینی آزدیردیلا بو ناخلفین
بویی چاتمور گوره دیوارین اوبیرسی طرفین
هله پیس‌پیس دییوری گوش و بصر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

دییورم آی گده شعر و غزل ایّامی دگول
ایمدی خوش دانس ائلماق ضرنا قاوال وقتیدی بول
شاغی قانماز که نه‌دور ساغر و مِی بلبل و گل
آرپادان سویله دئمه قند و شکر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

یازیق آروادا دویوب جانینه ایستور بوشانا
دییور آخ منده گناه یوخ گئدیرم چون هایانا
سس گلور ای قیز آدام تاپمادون آخ گئتدون اونا
سنده آیا دییوسن آروادام اَر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم
خلقین اوغلی گئدور عالمده اولور موسیقی‌دان
یاخشی خواننده مجالسده گؤزل صدر مکان
گور بو بیچاره یازیق هاردا گلوب آچدی دکان
احتیاجیم داخی وار طویلیه خر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم
آی جانیم جامعه هئچ بیر زادی قانمور منه‌نه
بیری قیرخ ایلدی یاتوب ایمدی اویانمور منه‌نه
بیری مجّانی ساتور جنسین اوتانمور منه‌نه
من مگر بازرسم نفع و ضرر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم
طبع شعرین بونا دنیاده بو اولدی ثمری
اوزینه شهریده دشمن قِییروب مین نفری
ذوالفقار ایستوری اصلاح ائده نوع بشری
حیدر ایستور که دئسون تیغ دوسر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم
گؤزی هر چند گوتورمور گوره بو صحنه‌لری
غربی آتلارین آغزیندا اولان دهنه‌لری
مست اولوب عاقلی مجنون تانیان شحنه‌لری
دییوری دینمسم آخ من نه ثمر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

بیزده ازبس بو نباتی یاغی چوخ دایر اولوب
اودی که خلق گلوب ذوقه هامی شاعر اولوب
بونون اعجازیدی هر یاپبا ساتان تاجر اولوب
هر ق... دییور منده خبر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

ای تمدّن ایشی گوردون نئجه سالدون چتینه
بو نباتی یاغی قاتدون فقرانین اَتینه
س... عالمده عجب آغزیمیزین لذّتینه
کیم دییر من کیشیم بیرده کسر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

قادان آلاّم ساری یاق بیرجه دوشیدون الیمه
داراشیدیم گینه بیر قوّه گلیدی بئلیمه
الیمی یاغلی چکیدیم بوغیما سقّلیمه
آروادا اوندا دییردیم نه کمر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

دییورم یازما کریمی ندی بو شعر و غزل
دییوری من یازارام حق سؤزی سن ائتمه عمل
منه توفیق عطا ایلسه خلاّق ازل
یازارام حق سؤزی تا نور بصر صاحبیم
بیزیم اوغلاندا دییور منده هنر صاحبیم

✥✥✥✥✥

✥✥✥✥✥✥✥✥✥✥

ئولدی بهالیق سوون

ای ائوینه گونده الی بوش گئدن
شفتالی، امرود چره‌کی بیر تومن

گورنه گؤزل حیوالاریم وار منیم   بال کیمی شیرین اناریم وار منیم
کورپه کدو تر خیاریم وار منیم   آی ائوین آباد اولا کبلای حسن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
قرمزی شیرین یمه‌لی آلمادی   لذّتینی آنلامیان آلمادی
آی بالا صوندان گلنه قالمادی   ایستمورم پول ساتیرام مفته من
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
آی نه گؤزل آلبالو شیرین گیلاس   هم یگیلن همده قولاقوندان آس
چوخ باساباس ایلمه قورخار عباس   قیمتین ارزان ائلیوب انجمن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
من دییورم گل پولیوی وئر پولا   بینواسان وئرمه‌گیلن کال کولا
خوشلاماسان آلما قیت دوش یولا   قرمزی کشمش چو عقیق یمن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
فخری‌نین ارزان ائلدیم قیمتین   بس نیه یوخدور خبری ملّتین
چکمه داداش ملخوانین منّتین   باغبانا یوز دفعه سلام وئرمه سن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
یورقانووی سات گتی وئر قارپوزا   احتیاجون اولمیا تا قار، بوزا
هر بیری بنزیر بیر آداخلی قیزا   بوستانون آباد اولا قارپوز اکن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون
من دئمدیم صبریله هر زاد اولی   گلسه قطار شهریمیز آباد اولی
کارخانالار شهریده ایجاد اولی   کئف چکوب آسوده یاشار مرد و زن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

ایمدی گور ایشسیز تاپیلور بیر نفر مملکتین نصفی اولوب کارگر
نصفیده تاجر، کسبه، پیشه‌ور قالمیوب اوغری‌قوتولوب جیب‌کسن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

هئچ گوروسن معرکه‌باز پهلوان شعبده‌باز و فال آچان، نی چالان
عنتر و میمون آیی قورد اوینادان بوک قویان، آنبار تالیان، دام دلَن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

هئچ ساواشان وار بالا نظمیّه‌ده بیر باشی باغلی هانی امنیّه‌ده
بیر دانا پرونده یوخ عدلیّه‌ده گور نئجه امنیّت اولوبدور وطن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

سن دئدون اولماز فقرا بیرده شاد گون‌به‌گون آل وئر اولاجاقدور کساد
من دئمدیم صبر ائله ای بیسواد سن دیین اولدی مارالیم من دیین
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

یانما یازیق فعله‌نین احوالینه ایله نظر آروادینون حالینه
زینت و دستبندینه خلخالینه گور نه دماقدا دولانور یاسمن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

شصتیمیزی یوخلادون اوغلوم بالا گور نئجه هر ملّتی باسدون دالا
شوقیله گئچدون قاباقا مرحبا تنبل اوزونسن بیزه تنبل دیین
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

اولدی وطن روضهٔ رضوان کیمی ملّت اولوب حوری و غلمان کیمی
قیزدا گلوب جرأته اوغلان کیمی آی بئله قیز قان قوساسان بیر لگن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

قیز نئجه قیز جان ائشیدیر جان دیور قاشلاری خنجر کیمی قان قان دیور
عاشقینون قتلینه فرمان دیور غبطه ائدیر قدّینه سرو چمن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

ایمدی که دوران دوشوب آرامشه   صرف ائله اوز عمریوی آسایشه
کورنلی باشه، بوغا، آرایشه   سال اله بیر دلبر شیرین سخن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

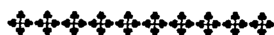
غم یمه یوخدور ساری یاغ آی دلی   یاخشی نباتی یاغی وار سویمه‌لی
قاره بادمجانی قیزات سلقه‌لی   دورما داداش قوی اَته دولسون بدن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

گرچه آغیردور کره‌نین قیمتی   روغن قو وار قولووین قوّتی
باخما دیبوللر اَریدور غیرتی   بوز دگی غیرت اَری‌یه تازه‌دن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

سود باهادی جهد ائله اولما ناخوش   اولسان‌اولوبسان قوری سود وارنه خوش
قوی خامالانسین کاسادا ایله نوش   گورمه‌میسن هئچ بئله خالص لبن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

کاش او کریمی گله بیر یانیمه   بیر باخا بو وضع پریشانیمه
مشتریمه، جنسیمه، دکّانیمه   نسیه کسوبدور آپاروب هر گلن
گل بالا گل ئولدی بهالیق سوون

درهم و برهم

قلبیم آچیلور دلبر زیبانی گورنده
بلبل سووینور غنچهٔ رعنانی گورنده
آهو کیمی تیترر گوگل امّا قاچا بیلمز
صیّاد صفت اول بت زیبانی گورنده
سینونده‌کی بیر جوت م... آز منه گوستر
بیمار اوزولر دادماسا آلمانی گورنده
گؤزیاشیمی گور خوف ائله چون ملخوا قورخار
حاصل یتیشن وقتده بارانی گورنده
مسرور اولورام زلف پریشانوی گورجک
ملاّ سووینر شام غریبانی گورنده
زلفون‌کیمی اشعاریم اولوب درهم و برهم
خجلت چکورم ائتدیقیم انشانی گورنده
شیرین دوداقوندان گر ائدم بوسه سووینىم
صائم نئجه افطاریده خورمانی گورنده
بیر جامیله مست ائتدی منی ساقی دوران
قالخور اوره‌گیم ساغر صهبانی گورنده
ازبسکه دوشوب آجلوقا قارنیم رمضاندا
تترتمه دوشور جانیمه شعبانی گورنده
قوتدان، آییدان ذرّه‌جه یوخ خوف و هراسیم
باک ایلمرم بیشه‌ده اصلانی گورنده
جیندن، پری‌دن، دیودن، عفریتدن اصلاً
یوخدور حذریم غول بیابانی گورنده

پورسوخدان، ایلاندان، وراغان کلدن، اوکوزدن
دیسگینمورم هئچ هر نئجه حیوانی گورنده
نه فیل دَمان ببر بیاندان حذریم وار
گلمز وئجیمه قافده عنقانی گورنده
بو قوّت قلبیله دوتور جانیمی وحشت
رنگیم سارالور بیر نفر انسانی گورنده
انساندا بیر انساندان الٰهی بئله قورخار
آللّه که اوتوز دیللی مسلمانی گورنده
انسان دئماق اولماز بولارا نسبتی قانمور
مبهوت اولور انسان بو قضایانی گورنده
بیر نوعی اولوب خلق طبیعتده دیلنچی
ایستور ئولومین خلعتی مجّانی گورنده
ایتلر نئجه دائم بوغوشار بیر سوموک اوسته
انسان ائله‌دور جیفهٔ دنیانی گورنده
قارداش گوروسن قارداشی ئولدوردی مال اوسته
مشکوک و ظنیندور آتا اوغلانی گورنده
بیر پارچا چورک خلقی ائدوب بیربیره دشمن
کفریم دوتور انباریده بوغدانی گورنده
بیر بوغدا بابام آدمه گوردون نه‌لر ائتدی
هئچ قویمادی بیر کئف چکه حوّانی گورنده
عزرائیلین اوصافین ائشیدجک دئمه لاحول
دی کلمهٔ ترجیعی اطبّانی گورنده
نکرین گلنده یانووا قبریده قوخما
بیل شاباسینی یاد ائله گورکانی گورنده

مردی سؤزیلن یوخلاما سؤزدن ثمر اولماز
مرد اوندا مجزّا اولی میدانی گورنده
آند ایچمه داداش سؤز باشی قرآنه یالاندان
انسان اوتانور تاخجادا قرآنی گورنده
بیلدون نیه بیله لج ائشور شیخیله شیطان
چوخ آغزین اگَر فاحشه ملاّنی گورنده
روحیّه‌سی ناپاک اولان اشخاصه نظر قیل
گویا س... روحینی روحانی گورنده
بند اولما جانیم تازه جوان مسجده گیرمز
اوّلده قاچار طفل دبستانی گورنده
باطل سؤزه ازبسکه جماعت ائدوب عادت
اصلاً قولاق آسمور سؤزی حقّانی گورنده
باطل سؤزه پول وئر ایکی‌مین بعلی دئسونلر
اِشّک نئجه هی آنقرار آرپانی گورنده
قازتک تویوقی قوی قاضیلانسین قورولوقدا
داشه دگه‌جاق دیمدیگی دریانی گورنده
اوردک‌ده سو حیوانیدی سؤز یوخ که بالیخدا
گور هانسی باتار پالچقا طوفانی گورنده
مصنوعی شرفدن شرف اولماز شرف آختار
گؤز خیره‌لنور سنده‌کی وجدانی گورنده
چیخمیش گئجه گوندوز ایشیمیز قال و مقاله
سال یاده بیزی غلغل قلیانی گورنده
سؤز چوخ قولاق‌آس هی ائشید امّا عمل ائتمه
بیدار اولوسان حشرده میزانی گورنده

هر بیر غمیمیز بیر یانا داد آرواد الیندن
دردیم دئشیلور ائوده زلیخانی گورنده
دائم ایشیمیز جنگ و جدلدور امان الله
رستمده قاچور بیزده‌کی دعوانی گورنده
اوّل بئله قورخاردی اوزاقدان منی گورجک
تیترردی نئجه دیو سلیمانی گورنده
ایمدی دوغوب اوچ دوردینی اصلاً منی سایمور
ایستور قاپا ایت تک من نالانی گورنده
بیرگون واریدی چارشابی آچمازدی باشیندان
اورتردی جمالین مشه‌رحمانی گورنده
یاشماق ندی قاشماق ندی سایمور داخی ایمدی
پیس‌پیس سؤز آتیر بیر گؤزل اوغلانی گورنده
اِشّک بالاسی کودری چادرانی بگنمور
باشلور ئولورم من خانم ایرانی گورنده
آروادا اوزیمده ایشیمیز زینته چیخدی
تقلید ائدیروخ هر مُد زیبانی گورنده
مشّاطه خانم شاد اولوری آروادی گورجک
چیلتیک چالور اوینور منی سلمانی گورنده
آرواد نئجه آرواد بزه‌نور تازه گلین تک
واعظده دوشور دامه بو ترسانی گورنده
قویروق کیمی بودلار نئجه تاب ایلسون انسان
دُؤزمز که پیشیک کبک خرامانی گورنده
چون خلقی نباتی یاغی سالمیش کیشیلقدان
سایمور بئله بیر شوخ دلارانی گورنده

ملّت ئولیدور نفخهٔ صور اولسا دیریلمز
مشکلدی باشین قالخزا عیسانی گورنده
یوزمین خانم اولسون ئولینون خرجینه گلمز
قبر اوسته دیریلمز ئولی حلوانی گورنده
بیچاره خانمدا اته مدتدی تمارزی
آغزی سولانور قاره بادمجانی گورنده
مصنوعی سوتون خاصیتیندندی اوشاقلار
بورکین قاپوری بیر نفر اعمانی گورنده
البته بو سوددن بو اوشاق چوخدی برادر
تاپسان اوپ الیندن ولدزنانی گورنده
بیچاره کریمی سؤزی دوندان دونا سالدی
تا عبرت آلا شخص بو دیوانی گورنده

الک و کلک

منیم سانسیز گلایم وار فلکدن
گوتورمور ال فریلداقدان کلکدن
دئدیم قورتار منی بو تنگنادن
دئدی اوغلوم ایری گئچمز اَلکدن

عیدالفاسقین

دوشدی گوگل گینه رخ جانان سراغینه
ساقی یوبانما گئت می الوان سراغینه
فصل بهاریدور گل آچوب فرش اولوب چمن
چیخ بیر صفای سیر گلستان سراغینه
یاتما دام اوسته حسرتیلن باخما اولدوزا
دور منله بیر گئداخ مه تابان سراغینه
قیزلار چیخوبلا دسته‌به‌دسته سیاحته
آتش مثال خانهٔ ایمان سراغینه
آغ سینه‌لرده ش... م... پرتقال‌کیمی
آغزون سولانسا گئتمه خیابان سراغینه
بودلار ائشیکده جلوه‌لنور خام گومیش‌کیمی
یوم گؤزلرون گئت آیهٔ قرآن سراغینه
باخما بو قاره قاشلارا گلگون یاناقلارا
سن گئت بهشته حوری و غلمان سراغینه
بسدور عم‌اوغلی مرثیه‌باز اولما بیر بئله
دوشمه بو قدری دیدهٔ گریان سراغینه
دکّانی باغلا هفته‌ده بیر گونده چیخ چوله
گل بیر چمنده سرو خرامان سراغینه
هی دسته دسته قیز گلین اوغلاندی اگلشوب
یکسر چیخوبلا باغیله بُستان سراغینه

اوغلان دوشردی قیز دالیسیجا گئچن زمان
شکر ایله ایمدی قیز دوشوب اوغلان سراغینه
بیر عدّه اگلشوبله سماور قاباقدا چای
چایدان دویوب دوشوبدیله قلیان سراغینه
رادیو قباقدا هر یانی ایستور آچور خانم
هی موجی قوتدالیر گئده تهران سراغینه
گه دلکشین سه‌گاهینی تعریف ائدیر بیری
گاهی گئدولله مصطفا پایان سراغینه
بیر عدّه رادیو اوزلریدور چالماق اویناماق
یوخ احتیاجی تاریله قارمان سراغینه
بعضی سه‌گاهی باشلوری بعضی ابوعطا
بعضی قاچور بیات صفاهان سراغینه
بعضیسی مست اولوب یخیلوب هی ایچور قوسور
یولداشلاری قاچور قاتق اِیران سراغینه
بعضی قیروبدی نوخداسینی طویله‌دن قاچوب
قوشقون دوشوب قیتمری پالان سراغینه
بعضی ایچوب چکوب پچاقی یولداشین ووروب
خلق هی قاچولاّ پُست و نگهبان سراغینه
باخسان گوررسن اکثری مفلسدی فعله‌دی
اهل و عیالی ائوده دوشوب نان سراغینه
بیچاره بیر قرانه اوتوز بئل ووروب یره
جانی چیخور دوشوب هله جانان سراغینه
ایشلور یانور گ... جریلور یایدا کئفلنور
گئتمور خیالی بیرجه زمستان سراغینه

قیشدور دوشور دیلنماقا یا نسیه کسماقا
گه خاکه گه کومور گهی یورقان سراغینه،
بیر عدّه‌ده شکاره چیخوب اوزگه فکریله
گویا دوشوبله بیر بالا جیران سراغینه
بیر جمع اگلشوبله ولی خلقدن کنار
مشغول اولوبلا منقل سوزان سراغینه
خلوتده اگلشوبله مبادا که بازرس
بیردن گله او جمع پریشان سراغینه
بعضی الینده چوبۀ وافوری اوینادور
گویا دوشوبدی گوئیله چوگان سراغینه
بعضی چکوبدی شیره‌نی چیلتیک چالور اوخور
سرگرم اولوبدی هرزه و هذیان سراغینه
چرت عالمینده بعضی گئدیر چرخ اطلسه
ایلور خرام روضۀ رضوان سراغینه
هردم آچور گؤزین وئرور امریکادان خبر
گه روسدن گهی گئدیر آلمان سراغینه
بعضی دیور اگر قویالار موشکه منی
قیلاّم عروج مهر درخشان سراغینه
بیر عدّه باشلیوبلار امیرارسلاندن
بعضی دوشوبدی رستم دستان سراغینه
ازبرلیوب یوزاللی ورق شاهنامه‌دن
فکر ایشلدوبدی سام و نریمان سراغینه

بدبخت آلتی مسئله بیلمور رساله‌دن
وجدانی یوخدی بیر گئده ایمان سراغینه
نهج‌البلاغه‌نین یوخودا گورمیوب یوزین
آنجاق دوشوب فسانه و رومان سراغینه
اسلام اگر بیزوخ گوره‌سن کیمدی خارجی
گر کافروخ گئداخ او مسلمان سراغینه
انسان اگر بیزوخ بابا حیوان نه رنگ اولی
حیوان بیزوخ اگر گئداخ انسان سراغینه
ائتدون تلف کریمی جهالتده عمریوی
گل بش دقیقه مجمع عرفان سراغینه

پیشیک و خروس

دئدی بیرگون خروسا ساری پیشیک
نیه بس اربابی گورجک قاچیسان
او سنه بوغدا سَپیر آرپا وئریر
سن اوزاقدان اونی گورجک اوچیسان
دئدی سن گورمه‌میسن من گوره‌نی
نه بلالر گتوروبلر باشیما
بو کیشی گازدا قزاردوب نه‌نه‌می
اود وورویدی آتاما قارداشیما
باخما دَن سپمه‌سینه خدمتینه
یولداشیم تازه فریزرده یاتوب
تشنه‌دی قانیمه آجدی اَتیمه
گورموسن ال ایاقی قانه باتوب
هئچ گوروبسن پیشیکی ذبح ائده‌لر
قویالار پیکرینی آغ تپیه
قارنینا آلچا یومورتا باسالار
سینی‌ده قویلانا جسمون لپیه
اوندا اربابی گورنده قاچاسان
اوچماقون سهلیدی حتّی س...سان

سنه خاطر

بلبل ستم خاره دۇزر گلشنه خاطر
منده دۇزرم جور رقیبه سنه خاطر

دوستون ایشی دوستا بالا خاطردی همیشه
انسان اودی عالمده قویا دشمنه خاطر

گوگلوم‌قوشی زلفونله قویوب شرط رفاقت
اینجیتمه اونی ایله نوازش منه خاطر

مندن نه خطا باش وئره باش وئرمه عزیزیم
عفو ائت منی دلدن اوجالان شیونه خاطر

چاتماز اوشاقین عقلی آنایه ائده حرمت
البته گرک قویسون اوشاقه ننه خاطر

همشهریوم هم‌دینوم همسنّیوم آی قیز
همشهریوه وئر بیرجوت اوپوش میهنه خاطر

یوزدفعه دوتوب خاطریمی بوسه وئروبسن
احسانوی اتمامه یتور قوی گینه خاطر

شهمار کیمی ساچلاریوی توک سینه‌م‌اوسته
ویرانه‌ده شهمار یاتار مخزنه خاطر

هر چند دئدیم آغلادیم افسوس نگاریم
رحم ایلمدی قویدی نه حرمت و نه خاطر

آخر دئدی صابّاح منه بیر پیرهن آلسان
عریان گیره‌رم قوینووا پیراهنه خاطر

مایلدی کریمی اوپه شیرین دوداقیمدان
من قویمارام اوپسین دوداقیمدان سنه خاطر

شیطان نامه

خیر اولا شیطانی گورووردوم گئجه
خلقدن ایلوردی شکایت منه
گئچدوق اوتوردوق ایکیمیز کافه‌ده
حالتینی ائتدی حکایت منه

سؤیلدی شاعر سنه وار خواهشیم
چوخ عرفائیله اولوب گردشیم
عفو ائله بیر دفعه دوشوبدور ایشیم
من یازیقام ایله حمایت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

آدمی خلق ائتدی خدای کریم
ایلمدیم سجده من اولدوم رجیم
سؤز اوزانوب ایمدی اولوب بیر سجیم
دائم ائدیر حمله بو ملّت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

من که بولاردان جانیم ال چکمیشم
شیطنتین بوغچاسینی بوکمیشم
بیرجه کیمون بالدیزینی س...
بیر بئله ایلولله اذیّت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

رشوه‌نی مین‌مین قاهاروب خان یسین
نفع ربانی حاجی ترخان یسین
تهمتینی بس نیه شیطان یسین
داغدان آغیر گلدی بو منّت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

آدمه من ایلمدیم سجده گر
واریدی صُلبینده سنون تک بشر
ایمدی اولوبدور هامی بیر پارچا شر
قالدی یالاندان بو اهانت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

اوستادی خلق ایمدی تاپولماز ناشی
چیخمیا تا مکر و حیل‌دن باشی
هر کس اولوبدور اوزی شیطان باشی
هئچ ایشه وئرمولله دخالت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

تابع نفس اولمیسوز ای فکری خام
مین جور اویوندان چیخیسوز صبح و شام
مفته منی متّهم ایلور عوام
قویمامیسوز ذرّه‌جه فرصت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

کبلائی آرتوق آلیر اسگیک ساتور
گونده ساری یاغه نباتی قاتور
پیس‌پیس اوتانمور ائله قالخیر یاتور
لعن ائدیر از روی حماقت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

پیس بولوسوز گر منی ای زنجلب
آخ نه دوشوبسوز دالیما داوطلب
سیز که تانیرسوز منی یاللعجب
بس نیه ایلورسوز اطاعت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

من بابا پیغمبریدیم بیر زمان
طاعت ائدردی منه جان‌ابن‌جان
رتبه‌می آرتیردی خدای جهان
وئردی اوز عرشینده سکونت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

گوی‌ده نه اجلالیله اهل سما
صف چکوب ایلردی منه اقتدا
آخری بیر کلمه‌نین اوسته خدا
ایلدی تنبیه و سیاست منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

ائتدی تکبّر منی خوار و ذلیل
چیخدی الیمدن او گؤزل سلسبیل
طولی چکوب سجده‌مین اوغلوم مین‌ایل
حق اوزی وئرمیشدی فضیلت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

سیز ائله بد ذاتیسوز ای بدخصال
آدمی خلق ائتدی حق ذوالجلال
اولدی وجودی منه وزر و وبال
اولدی اونون خلقتی نقمت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

سجده‌نی من ایلمدیم آدمه
سیز ائدیسوز سجده بنی‌آدمه
آدیویز اسلامیدی با این همه
سیز نه بشرسوز گینه رحمت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

سیزده هله یوخدی او شأن و مقام
خلقه اناالله دیوسوز ای عوام
تخت ریاستدن اوتور صبح و شام
اللّشوب ایلیرسوز عداوت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

لاپ گئده بیر یول یمیسوز غیرتی
عصمتی حیثیّتی شخصیّتی
بیربیره قاتدوز کیشینی عورتی
دگسین اوغول سیزده‌کی غیرت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

هاردا دئدیم من بو خانیم قیزلارا
خوش بزنه وسمه چکه فر قویا
مرثیه‌لرده گتوره مین ادا
بوشلا دا بسدور بو لجاجت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

آخ نه دوشوبسوز دالیما عمر و زید
ایستمورم من بابا سیزتک مُرید
آی گئده لاپ سیز منی ائتدوز یزید
سیزدن اوغول چیخمادی امّت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

جامعه‌ده بللی دگول مسلکوز
مذهب اسلامده یوخ مدرکوز
یوز منی وطی ائله‌سوز هر تک تکوز
ایتمیسوز هر حیله‌ده سبقت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

نفسیوه تنبیه ائله اوغلوم بالا
من دئمورم باتقانی[1] آل قات بالا
دوش قباقا هر نه گلور قارمالا
باس اوروجی ایله شماتت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

من هاچان ائتدیم بوقدر انقلاب
هاردا قمار اوینادیم ایچدیم شراب
مفتضح ائتدوز منی ای بی‌حجاب
ووردوز عجب بوللی خسارت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

گه منه ملعون دیوسوز گه شرور
عکسیمی گه شل چکیسوز گاهی کور
گاهی گوروسوز یوخودا مثل حور
هئچ یاراشور گور بو شباهت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

تاپ او کریمینی سحر ای پسر
سؤیله بو گفتاری اونا سربه‌سر
منع ائلسین خلقی او نیکو سیر
ایله‌مسون لعن جماعت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه

---

۱ – از سیب زمینی درست می‌کنند – نشاسته.

بعضی صفت‌لر گورورم آشکار
هئچ بیری منده یوخیدی سیزده وار
قانمامیسوز غیرت و ناموس و عار
پیس‌پیس ائدیرسوز هله لعنت منه
آخ نیه خلق ایلوری لعنت منه
بسکه منه ایلدی شیطان عتاب
منده او شومه بئله وئردیم جواب

شیطانا جواب

ختم ائله شیطان سؤزه چوخ وئرمه طول
سؤزلریوین هئچ بیرین ائتمم قبول
سابقه چوخ پوخلانوب اولما جهول
بهره بتیرمز سنه بو یانشاماق
بو ائله یرتقدی گوتورمز یاماق
سن گئده اوّل چالاسین وورمیسان
عالمی آشوبله دولدورمیسان
آخ بو یازیق ملّتی سن قورمیسان
چالخامیسان عالمی بیر یول قانا
ایمدی چکورسن اوزیوی بیر یانا
تُولامیسان آدم و حوّانی سن
طشتیده کسدون سر یحیانی سن
منشارا چکدون ذکریّانی سن
تخم فسادی سن اوزون اَکمیسن
ایمدی یتوب حاصله ال چکمیسن

سن ایشی بیر نحو سالوبسان قودوخ
ایمدی داخی بیر تکه پاک لقمه یوخ
نطفه‌لر ازبسکه شلوخ‌دور شلوخ
هانسی خانم قیز دوغور اوغلان دوغور
سن کیمی بیر حیله‌لی شیطان دوغور

ایمدی اوشاقلار جِنه خندگ وئرور
سن گورن ایشلردن اولار چوخ گورور
سن اولاسان اولمیاسان ایش وئرور
یوخ سنه حاجت داخی ای بدنهاد
ملت اولوبدور هامی اُمّ‌الفساد

ایمدی گلوب عرصیه شیطانه‌لر
شوخ م... سویمه‌لی فتّانه‌لر
دایر اولوب شهریده میخانه‌لر
گئت بالا سن بازنشست اولموسان
عقلون آزوب پیر درست اولموسان

اوینوسان هر عصریده بیر شعبه‌ده
گه گیریسن قالب علممّده[1]
گاهی چاتورسان یوکیوی احمده[2]
هر دونا دوش فتنه‌لر ایجاد ائله
حق دانیشان کسلره ایراد ائله

باشلاما بیجا منه شعر و غزل
من سنی واضح تانیرام ماحصل
دینیمزین دشمنی‌سن ای دغل
مست ائدوب ازبس بیزی نفس دنی
دوست دونوندا گوروروخ دشمنی

---

۱ - علی‌محمد باب ۲ - احمد کسروی

اولماسا توفیق خداوند اگر
حیله‌لروندن قوتولانماز بشر
یوخدی سنون‌تک گئده بیر حیله‌گر
فتنه‌لروندن دولیدور کاینات
یوسف مصر ایستوری تاپسین نجات

بیر تکه دوتدون گئده سن آدمه
بش‌یوزایل حوّانی باتیردون غمه
واضح اولوب هر عملون عالمه
ایمدی اوزون تبرئه ائتدون منه
منده ایناندیم باراک‌اللّه سنه

باده‌نی اوّلده سن ائتدون درست
هر کس ایچور مست اولور ای نادرست
عربده ایلور یخیلور یرده سست
فوری دوتورسان اونی وطی ایلوسن
هئچ اوزی بیلمور یازیقا نیلوسن

بعضی ایچور کئفلنور ایلور زنا
اوندان اولان اوغلانا روحون فدا
مذهب و دینه ووراجاق پشت پا
نه دولانار مسجده نه منبره
یاغی اولار حضرت پیغمبره

بیر پارا قیز که دولانور بی‌حجاب
من دییرم نصفینه بنت‌الشراب
نصفیده تقلیدیله اولموش خراب
آی بابا قیزدا گلنه هل‌لنر
بیر م... گونده نئچه یول ال‌لنر

قویمادون حوّائله آدم بیر آز
کئف چکه فردوسیده ای بدمجاز
باشیوه دگسین او سجود و نماز
ائتدون او بیچاره‌لری تلخکام
باغ بهشتی اونا ائتدون حرام

طاعت اگر اولسا داداش بی‌اصول
محضر معبودیده اولماز قبول
حیف او سجده که مین‌ایل چکدی طول
مین‌ایلی بیر لحظه‌ده وئردون بادا
دگمز او سجده عموجان هئچ زادا

چوخدی سنون تک گئده عابدنما
اوزلرین اسلامه بیلور رهنما
ایشلری یکسر تئاتر سینما
عالِم اولان علمینه عامل گرک
مسلم اولان دینیده کامل گرک

بیر کیشی که قویدی مسلمان آدین
سالدی خیابانه قیزین آروادین
بنده که آزادلیقین آلدی دادین
بوینونی الله ایپینه باغلاماز
دوتماز اوروج سهلیدی قیلماز نماز

بنده که مولاسینه اولدی جری
هر نه باشاردی ائلدی خودسری
سلک بشردن او بری‌دور بری
شخص گرک دین بوله ایمان بوله
مذهب و قانون بوله قرآن بوله

هر نه دئدیم وئردی جوابین او شوم
بیردن او بداختره ائتدیم هجوم
خرخراسیندان یاپیشوم تا بوغوم
حیف اویاندیم یوخودان ناگهان
گوردوم اولور تر بدنیمدن روان
گلدی کریمی بیزه وقت سحر
عرض ائلدیم اولماسا گر دردسر
بو یوخومی یور منیم ای خوش سیر
گولدی دئدی بیرده شامی چوخ یمه
بو یوخولاردان داخی گورسن دئمه

اگر مین یوسفه دَگسه جمالون
آشوب داشسا جلالون ملک و مالون
قزیلدان یا گوموشدن تخت و تاجون
هدردور اولماسا عقل و کمالون

نژادون گر عجمدی یا عربدی
یرون ایراندی یا شام و حلبدی
اگر چه ابتدا اصل و نسبدی
ولی سرمایه انسانه ادبدی

عینک نمره‌دار

بیر گؤزل عینک دونن آلدیم خانم
قامتیوی سرو روان گورسه‌دیر
ذرّه‌بینی عالی اوزی نمره‌دار
قاشلاریوی مثل کمان گورسه‌دیر
گر چه آغیرلاشدی بیر آز قیمتی
پیس دگول انسانی جوان گورسه‌دیر
پنتی، کپفیر، قاره، قوطور، قیزلاری
نازلی، گؤزل، دوزلی، ماتان گورسه‌دیر
وای بو یوخ اولمیش دالی یانمشلارین
فکرینی بیر اوزگه بیان گورسه‌دیر
ذرّه‌بینی ترسه دوشنده ولی
چوخ مزه‌لی شیئلر اینان گورسه‌دیر
باشیوی داغ آغزیوی مقّاره تک
دیشلریوی اوندا قابان گورسه‌دیر
کپریگیوین هر بیرینی بیر سنان
ساچلاریوی افعی ایلان گورسه‌دیر
دوشلریوین هر بیری بیر نهره تک
قارنووی بیر طبل مامان گورسه‌دیر
کوفته‌نی بیر داغ گوریرم سفره‌ده
قابلامانی مثل قازان گورسه‌دیر
وورماقا گاهی گؤزیمه قورخورام
چون پشیگی شیر ژیان گورسه‌دیر

گه باخیرام داغ داشا صحرالره
تولکینی بیر ببر بیان گورسه‌دیر
چولده چوبان گورمک همان قورخورام
گلّه‌نی ایت، قوردی چوبان گورسه‌دیر
بو ائوین اوضاعی سیخور قلبیمی
هر طرفی دود و دومان گورسه‌دیر
گه باخیرام قونشومیزین حالینه
واهمه‌لی بیر جریان گورسه‌دیر
فکرینی قان قان گوریرم نوکرین
کلفتی مندن نگران گورسه‌دیر
بیر پارا کل‌لر گورورم سهمناک
حفظ ائله اللّه ووراغان گورسه‌دیر
متن جرایدده اولان سؤزلری
دوز اوخورام حیف یالان گورسه‌دیر
یاخشینی درک ایلمورم وار یا یوخ
هر یانا باخدوقجا یامان گورسه‌دیر
دوشدی گؤزیمدن آپاریم قیتریم
سرچه‌نی گویده چالاغان گورسه‌دیر
یاشماقی کیپ دوت یوزیوی گورمیوم
صورتیوی مثل خوخان گورسه‌دیر
آدلارین ا... قویان کسلرین
کفر و نفاقین بو زمان گورسه‌دیر
طولیه گیرجک اوره‌گیم چیرپینور
ائشّکی بیر فیل دمان گورسه‌دیر

گاهی حصیری نظریمدن حریر
گاه گوروسن پشمی قلان گورسه‌دیر
گه کیفی آچدوخجا کِئفیم سازلاشیر
بیر تومنی یرمی تومان گورسه‌دیر
گؤزلری سینمیش بئله بدیُمنیدی
پالتووی اگنیمده پالان گورسه‌دیر
عینکه باخ عینکه آغ سفره‌ده
آغ پلووی قرمزی قان گورسه‌دیر
مالکیدیم من آدیم اربابیدی
جمله‌سینی ایمدی یالان گورسه‌دیر
ئولمه‌میشم من هله املاکیمی
قسمت ائدیر خلقه تالان گورسه‌دیر
کنده گیرنده منی سایمور شمو
الده ذوغال بورکینی یان گورسه‌دیر
گلشن عیشیمده آچان گُللری
وای دده وای گور نه سولان گورسه‌دیر
نخل وجودیم اوقدر آچدی پر
باد سمومیله خزان گورسه‌دیر
بیر کسه ظلم ائتمه‌میشم من هنوز
کوکب بختیمده قِران گورسه‌دیر
ناظر خرج ایلیورم هر کسی
خائن اولور سودی زیان گورسه‌دیر
هرکیم اولور گلشنیمه باغبان
ریشه‌سینه تیشهووران گورسه‌دیر

چوخ زادی درک ایلمورم ماحصل
اولسادا بی‌نام و نشان گورسه‌دیر

یاغلی شیشک، سودلی قویون گورمورم
جاذبه‌سی آزدی گران گورسه‌دیر

نه کره‌دن نه فره‌دن وار خبر
نه جوجه کهلیک آی آمان گورسه‌دیر

کتلی قاپومدا نیه دورمور صفه
بوینی یوغونلار منه یان گورسه‌دیر

بوغدا دولان انبارا موشلار دولوب
نه داری نه آرپا سامان گورسه‌دیر

موش پشگین گردنینه زنگ آسوب
بوغدانی تای تای داشیان گورسه‌دیر

هی باخیرام بوقلمون گورمورم
کوک خروسی تحفه هاچان گورسه‌دیر

بلکه منیم گؤزلریم ایشدن دوشوب
وور گؤزیوه گور منی خان گورسه‌دیر

وئردی اثر ایلدیقیم ظلملر
ایمدی مکافاتین عیان گورسه‌دیر

ظلمله آباد اولونان ائولری
عدلیله آخر یخیلان گورسه‌دیر

وورسا کریمی گؤزه بو عینکی
اوندا عجایب جریان گورسه‌دیر

شاعره باخ شاعره سؤز قورتولوب
ملّته افسانه یازان گورسه‌دیر

تازا مود

دئدیم خانم هانی بس چرقتون دئدی تازا موددی
دئدیم آچیخدی بو مه صورتون دئدی تازا موددی
دئدیم ائشیکده قالوب پیسرون هانی قره ساچلار
نه رسمدور بو توکولسون اتون دئدی تازا موددی
دئدیم نه پوخ ییوسن ائوده یه ائشیکده دولانما
رقیبه وئرمه نشان زینتون دئدی تازا موددی
دئدیم اوتانمسان آیا بوجور گشاده گزورسن
هایاندا قالدی قدیم عادتون دئدی تازا موددی
دئدیم نه‌دوندی گیوبسن‌بو گورسنور هامی عضوون
سینون قولون قچون حتی گ... دئدی تازا موددی
دئدیم اوزوندی خانم دیرناقون اتیم یارالاندی
سنون ایتیله نه فرقیّتون دئدی تازا موددی
دئدیم شریعت اسلامله دگول بو موافق
گرک حجابی اولا عورتون دئدی تازا موددی
دئدیم روادی سن‌اللّه بو هرج و مرج بو آشوب
نظامی اولمیا بیر ملّتون دئدی تازا موددی
دئدیم بو ائولره دعوا سالان نه اولدی قانوبسان
پوزوب تفاقینی جمعیّتون دئدی تازا موددی
دئدیم بو ملّتی بدبخت ائدن هوا و هوسدی
کسوب طنابینی امنیّتون دئدی تازا موددی

دئدیم جماعتی کیم بیربیریندن ایلدی تفریق
دوزین بویور سنی یوخ عصمتون دئدی تازا موددی
دئدیم قدیم کیشی‌لرده واریدی غیرت و وجدان
نه کسدی ریشه‌سینی غیرتون دئدی تازا موددی
دئدیم کیشیله بوگون آروادی ندن تانیوم من
هامی برابر اولوب بوس بوتون دئدی تازا موددی
دئدیم گرک‌کیشی‌ده دین و غیرت و شرف اولسون
دگول بو زینتی مردیّتون دئدی تازا موددی
بو حینده یتیشوب قیناتام خانمدان ال اوزدوم
دئدیم کیشی ندی بو حالتون دئدی تازا موددی
دئدیم یازیق او گؤزل سقّلی هایاندا اوتوزدون
غریبه پیس قریشوب صورتون دئدی تازا موددی
ده‌دن بابان هامی سقّللی سن ندن بئله توکسوز
کیمه چکوبدی سنون خصلتون دئدی تازا موددی
دئدیم بو وضع یاراشماز سنه باشون گورا تیتریر
گرک دعا اولا هر صحبتون دئدی تازا موددی
دئدیم عجب سنی مدهوش ائدوبدی باده غفلت
اویان داخی قوتارور مهلتون دئدی تازا موددی
دئدیم باشون آغاروب بوشلا تازه‌دن باشا دوشمه
نه اولموش علّتی بو غفلتون دئدی تازا موددی
دئدیم بو عمریده دنیاده نیلدون نه قازاندون
نه اولدی مملکته خدمتون دئدی تازا موددی

دئدیم اوزاق سفرون وار قباقدا غفلته باعث
ندور داخی قوتولور فرصتون دئدی تازا موددی
دئدیم عقیده‌وی پاک ایله مکر و حیله‌دن ال چک
ندندی فاسد اولوب نیّتون دئدی تازا موددی
دئدیم زکات وئروب حجّه گئتمیسن ندی علّت
بوگون صباح دوشه‌سن تون‌بتون دئدی تازا موددی
صباح اوغول، کوره کن، آروادوَن ایکیمجی اَریلن
ییوب ایچوب س...جک تربتون دئدی تازا موددی
دئدیم کریمی نه باعثدی بیزده یوخدی ترقّی
سنون‌که شهری‌دوتوب شهرتون دئدی تازا موددی
دئدیم‌سؤزی چوخ‌آچیق یازما خط سیریوی دوندر
سنون که هر سؤزه وار قدرتون دئدی تازا موددی

یوز دفعه‌ده، یو، فابلا قَزیل تیرمه شال اولماز
اِشّک آریسیندان پَتگه شانلی بال اولماز
بیهوده چالیشما اوزیوه دردسر آچما
تعلیمله قوردون بالاسی آغ مارال اولماز

حاجی‌لیله کیلن قارقا ساواشیر

گئتمیشدون هارا آی حاجی‌لیلک گینه گلدون
قیش چیخدی خوشالدی هوا سؤسک گینه گلدون

قیش فصلی گئدیرسن گزیسن جندا آراندا
امّا من همیشه قالورام قاردا بوراندا
بیچاره مگر عذریوی ایستوللر اویاندا
سندن هامی بیزاریدی بیر یاخشی سسون یوخ
سیر چمنه گلشنه باغه هوسون یوخ
انسان اولان عالمده ال اوزمز وطنیندن
ال چکمز ئولونجه وطنین نیک و بدیندن
بلبل گُله عاشقدی گئچنمز چمنیندن
قیش فصلی که گُل سولدی قویوب خارجه گئتمز
گر گئتسه‌ده چوخ پوخ ییر الدستی قیتمز
گیرسین یره بو هیکل و بو شکل شمایل
ازبسکه اوزونسان اودی عقلون دگی کامل
نادانلق ائدوبدور سنی بو پیس ایشه مایل
حبّ‌الوطن ایمانیدی ایمانوی ساتما
هر یر وطنوندور نظروندن اونی آتما
بیر عدّیه باخما که اولار شرمی آتالاّر
دینی وطنی بیر بارک‌اللّهه ساتالاّر
بش گون کئفه باخماقدان اوتور خلقی قاتالاّر
بو طایفه خائندی داداش کامه چاتانماز
وحشتده‌دی هئچ بیر گئجه آسوده یاتانماز

ائتمز منه بو ایستی سویوخ ذرّه‌جه تأثیر
یای قیش وئره‌بولمز منیم احوالیمه تغییر
هر صبح آچیلاندا چکرم نعرهٔ تکبیر
عمریمده اذان وئرماق اولوبدور منه عادت
آلجاق سسیمی تئز اویانار اهل عبادت

اصلین تانیان شخص عزیزیم بئله یاتماز
دنیاده ریاستدن اوتور دینینی ساتماز
مخلوقی ووروب بیربیرینه عالمی قاتماز
آخر بونی آنلار که قیامت وار ئولوم وار
هر کس گوره‌جاق اوز ایشینون اجرینی ناچار

پیس‌پیس آدیوی حاجی قویوب پخمه جماعت
آخر حاجیدا لازمه‌دور دین و دیانت
انساندا ادب شرطیدی هم صدق و صداقت
بعضی حاجیلاردان گورورم بعضی خرافات
شبهه یتیشور قلبیمه واللّه قالورام مات

انصاف ائله قارداش حاجی خلقه تله قورماز
زالو کیمی بیچاره‌لرین قانینی سورماز
حق اوسته باسوب نوکرینون بوینونی بورماز
گیرم ائدیسن کعبیه هر ایلده سفر سن
از روی اصول اولماسا خر، سن گینه خرسن

حاجی حذر ایلر بابا تنزیل و ربادن
آنلار که گناهی اونون آرتیخدی زنادن
بیر عدّه گئدوب رخصت آلوب بیت خدادن
اوّل تومنه بش شاهی آلسیدی بو اِشّک
ایمدی وئروری بیر قرانا ایلمه سن شک

شاقّیلدادیسان انگووی گویا نه دیورسن
فکرون ندی ذکرون ندی آیا نه دیورسن
ایلورسن اوزون شهریده رسوا نه دیورسن
گویا اوزیوی فرض ائدیسن صاحب آواز
انسانی بو آوازیله ایت قاپسا چیغیرماز
وار بیر پارا خواننده خجالت چکوب ئولمور
قانمور که سسیندن بابا خلقین خوشی گلمور
هی قورا چکور ملّته اوز عیبینی بولمور
سس مثل حمام بورقوسیدی یا قره‌نی‌دور
نه حنجره فرض ایله یوغون بیر کره‌نی‌دور
بیرده قیچیوی چرمامیسان هئچ اوتانورسان
شرم ایلموسن بیله تومانچاق دولانورسان
حیوان کیشی سن شرم و حیانی نه قانورسان
ناموس و حیا ناقه‌سینی پیلموسن سن
صدحیف او بیته که طواف ایلموسن سن
بیر عدّه خانم‌تک گزیسن کوچه‌ده آزاد
مرمر سینه آغ شوخ م... آی دادیله بیداد
قویروق کیمی بودلار نه دیوم ای ائوی برباد
بو نحویله هئچ اوغلان اوزین ساخلیا بولمز
تمثیلیدی موش گورسه پیشیک یوخلیا بولمز
سن دوز توخوم اولسان گئده بیر یرده قالارسان
بیر شهریده مسکن ائلیوب خانه سالارسان
بوردان اورا اوردان بورا دائیم چابالارسان
هئچ آنلاماق اولمور سن عجم‌سن یا عرب‌سن
چوخ سومسیک اوتانماز اوزی سرتق بی‌ادبسن

بیز قوشلارا لازمدی ائداخ قانوه غلطان
بیر خائن و جاسوسیسن ای مرتد و نادان
اسراریمیزی خارجیه ایلوسن اعلان
افسوس قوناقسان سنه بیر قوللوخ ائدردیم
داشیله اَزوب باشیوی بیر یوللوخ ائدردیم
یای یاز قالیسان بوردا پائیز فصلی گئدیرسن
قیش فصلین آراندا قوتاروب تئز قیدیرسن
پیس‌پیس اوجا یرلرده چیخوب لاق‌لاق ائدیرسن
وئرسن قوناقا خوش یوز عوام ایچره بو سؤز وار
بیردن گورەسن زادمادی تارتاخجادا اوینار
بیر رسمی غذا تاپماموسان آی گئده ناچار
گه آی بالا لاشخوار اولوسان گاهی علفخوار
چوللرده گهی اوتلوسان هئچ ایلموسن عار
گه چایدا بالیق صید ائدیسن گه سو ایلانی
گاهی یدیقون قورباغادی یوخدی یالانی
پیس‌پیس هله هر ایل گئدیسن بیت‌الحرامه
حاجی ال اوزاتماز بابا هر گونه طعامه
سن قویمیسان هئچ فرق حلالیله حرامه
هئچ آغ بوزونا باخمیسان هر نه اولور اولسون
مردار و تمیز قانمیسان آنجاق خشه دولسون
گر اولسا کریمی بو قضایایه خبردار
فوری سنون هجوونده یازار بیر یکه طومار
سن من گئدەروخ لیک قالار دایم او آثار
بیر عدّه او اشعاره باخوب عبرت ائدەللر
هر بزمده بو واقعەنی صحبت ائدەللر

حاجی‌لیلک قارقیا دیور

چون قارقادا گوردی حاجی‌لیلک بو عتابی
سسلندی گل اگلش سؤزیوین چوخدی جوابی

بی‌عرضه مینوبسن آتون هر سمته سوروررسن
سؤز وئر سؤز آل ایت‌تک نیه بیهوده هوروررسن
بیر خردا آغزدان یکه سؤزلر اُتوروررسن
نه اود گوتوروب بیله یانورسان آلیشیرسان
باخ گور طرفون کیمدی کیمیله دانیشیرسان
اوّل اوزون اصلاح ائله ای شوم طبیعت
اوندان صورا دور باشلاگیلان خلقه نصیحت
بیر خیر عملون یوخ ایشون آزار و اذیّت
خلقین بادامین، گردکانین سرقت ائدیرسن
پیس‌پیس هله معروفه منی دعوت ائدیرسن
بیر عالِمه بنزرسن عملدن خبرون یوخ
یا بیر دانا بیهوده آغاجسان ثمرون یوخ
یاخشی گئده طاوس‌کیمی خوش بال و پرون یوخ
بلبل کیمی گل گور سنون آوازون اولیدی
کهلیک کیمی گویچک یریشون نازون اولیدی
صبح اولجاق آتیرسان سسوی باشیوه قارقار
شیرین یوخودان خلقی ائدیرسن بالا بیدار
دوزخدی یرون خلقه ائدیرسن بئله آزار
هئچ گورمیسن آخ بیر کسه آزار ائلیم من
گون چیخمامیش حیوان کیشی قارقار ائلیم من

قیشدا گئده‌رم چون سویوقا یوخدی دوامیم
یایدا گلیرم گوشهٔ عزلتدی مقامیم
خائن دگولم قلبده یوخ اوزگه مرامیم
جاسوس چیخوب بو اوجا یرده اوتورانماز
گیزلینده گزر من کیمی آزاد دولانماز
بیرده هانی پول منده وئروم نفع ربایه
یا خلقی سویام عزم ائلیم کرب‌وبلایه
من اوز قانادیملا گئده‌رم بیت خدایه
سیز قوشلارا هئچ گورموسن اوغلوم قاریشام من
یا بیر نفریله ساواشام یا باریشام من
ممتاز ائلیوب رختیمی نقّاش یگانه
شایسته‌دی آغ پالتار اوغول اهل جنانه
امّا قره پالتار یارانوب دوزخیانه
بیچاره خجالت چکوسن اوز دئدیقوندان
ایمدی قولاق آس عرض ائلیوم اوز یدیقوندان
هر یرده بیر اِشّک ئولوسی یا قوخومش ات
تاپسان داراشارسن ییه‌سن گونده نجاست
بهداشت اوخوموبسان بوله‌سن رسم نظافت
اِشّک توکی فوراً گوروسن اوزگه گؤزونده
اوچ متر کلوشانی گورنمیرسن اوزونده
بیرده بو تومانچاخلقی دوتما منه ایراد
چون‌ایمدی تومانچاقدی قیز اوغلان کیشی آرواد
من نیلوم ائدوب وضع زمانه بونی ایجاد
گوردوم منه دنیانی دوتور ننگ جماعت
مجبور قالوب اولموشام همرنگ جماعت

کئف چک گئده دل‌خوشلیق ائله عمر قوتولسون
انصافدی قیزی توربیا سال گُل کیمی سولسون
صورت وَجه گلمز آدامین قلبی صاف اولسون
سال مادمازیلون یانوه دوش وئر خیاباندا
انسان گرک آزاده دولانسون بو زماندا
هئچ بیر دانا خوشگل تاپولار که دوتا یاشماق
بیر کس که بیلور یوخ مالینون عیبی نه قاشماق
سن قارقاسان آیا ندی بو خلقه دولاشماق
اوزدن گئچ اوغول چوخدا سؤزون ترکینه گئتمه
هر ایشده باشین قوی بوشا چوخ برکینه گئتمه
امّا او خانم که یوزینه ایت‌ده توپورمز
شکلی دوه، دیشلر هوه، یوز قاره قوطورمز
دروازه‌ده دورسا بیر الاغ شهره گیرنمز
آغزی کلاوا، گؤزلری گوی، رنگی قاچوبدور
با اینهمه ئولمور اودا گ... باشین آچوبدور
قیشلاری چه‌ول، توک ساری، بورنی کره‌نی‌دی
قولاّرینی گورسن دیه‌سن بس قره‌نی‌دی
اوز گؤز قریشوب، ات توکولوب بیر قوری نِیدی
بونلان بئله گل باخ مودونا عین فرنگی
گیرم دانیشاندا دگوری بورنونا انگی
آی کهنه قاری قیزلار اوتانمور سن اوتان بیر
گی شلوارون اوت چارشابون ائتمه منی دلگیر
گورسه بو سوبایلار سنی بیر یوللوخ اولار سیر
چوخ پوخ ییر ائولنمگی بیرده ائلمز یاد
دنیانی اگر دولدورا، سن شکلده آرواد

بیرده هرەنین بیر دیلی وار ائتمه اهانت
معبودینه اوز عقلی قدر ایلر عبادت
معناده هدف بیردی بیل ای مست جهالت
ظاهرده مخالفدی بو یتمیش ایکی ملّت
باطنده تمامی ائدیر اللّهه عبادت
سن ائتمه تفاخر که منیم یاخشی سسیم وار
قوشلاردا سنون‌تک سسی پیس یوخدی دی قورتار
هر شخص اوز عقلین بگنور ائتمرم انکار
گر خلق اولا دیوانه داخی قالمیا عاقل
هئچ‌کس اوزینی فرض ائلمز احمق و جاهل
بیر گون واریدوخ محضر سلطانیده دلخوش
مرحوم آتاوا امر ائلدی شاەپری روش
ای قارقا گئدوب تاپ منه بیر دوزلی گؤزل قوش
گئتدی اوقدر گئچمدی گوردوق سنی گتدی
عرض ایلدی واللّه اورەگیم بیر بونا بتدی
دلدن داخی دوشدوم اوقدر گزدیم اوصاندیم
باغی، میشەنی، شهری، گلستانی دولاندیم
باخدیم هامی قوشدان گؤزل آخر بونی قاندیم
اوندا هله بیر ات بالا توکسوز قوشودون سن
بیر یول سنی گورماخلیقیلان قی ائلدیم من
هر کیمسنه اصلینده گر اولسا متفکّر
بیر قطره سودور چوخ متعفّن متنفّر
بوینون داخی چوخ دوز دوتوب اولماز متکبّر
قارنی توخ اولاندا هامونی بیربیره قاتماز
یولدان گئچنه یال یمیش ایت‌تک آغز آتماز

بیر عدّه‌نی مغرور ائلیوب جیفهٔ دنیا
فرعون‌کیمی سسلور که اِنَّ رَبُّکُم اَعلا
نه رحم و نه انصاف و مساوات و نه تقوا
دنیاده اوزوندن صورا بیر شخصی بگنمز
حتّی ایکی رکعت نمازا قدّین اگنمز
یاد ائتمز او گوندن یوزینه باغلانا چاره
مقراض اجل رشتهٔ عمرین ائده پاره
کاخ عظمتدن گئده بیر کهنه مزاره
اوندا اویانار لیک او اویاناقدا ثمر یوخ
بیردن گورر ایوای او ریاستدن اثر یوخ
فکر ائتمه کریمی سؤزیوه یوخدی خریدار
سؤز اهلی سؤزین سؤز دیه‌نین قیمتین آنلار
گیرم که بو بازاریده رایج دگی اشعار
با این همه تبلیغ ائلماقدا چوخ اثر وار
بیهوده خیال ائتمه بو سؤزلرده ثمر وار
چوخ گورمه‌سین اللّه سنه بو طبع رسانی
یاز قویما بطالتده گئچه صبح و مسانی
لطف ایلیوب اللّه سنه موساتک عصانی
پیروز اولا بولمز سنه فرعون زمانلار
هر عصریده سؤز اهلی سؤزون قیمتین آنلار

✣✣✣✣✣✣

✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣✣

شاعرین خانمی دیور

یازماقا چوخ وورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

آغزیوی آچ گؤزیوی یوم قوی الیوی جمالیوه
بُهت آپاروبدی قورخورام صدمه یته خیالیوه
همسایالار دیور منه وای قره گونلی حالیوه
قیز نیه بیله سولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

بیر پارا قانماز آی جانیم ترسه قانور بو سؤزلری
بیرجه نه خیری وار سنه دشمن اولوبدی یوزلری
قدرینی بول آخار سودان دوتمامیسان بو گؤزلری
یوخ‌خبرون کور اولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

ائوده بازاردا کوچه‌ده هی یادیوا دوشنده یاز
دامدا، حمامدا، حجره‌ده، طویله‌ده یول گئدنده یاز
گولمه دانیشما تا رمق وار نقدر بدنده یاز
لاب اریوب قوتولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

اوندا داش اولدی باشیمه شاعره وئردیلر منی
کاش سینِیدی قیشلاریم من بئله بولمدیم سنی
بوشلا ایشون مقاله یاز آرتیر اوزیوه دشمنی
مسخریه قویولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

مندن اوچایل قباق گئدوب کلبه رسول قیزی قمر
آرپا یمیش شیشک‌کیمی ایمدی شیشوبدی بختور
بیر اَری وار گولش قباق قارداشیم اولسون اَردی اَر
سن آداما قوشولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

شاعره من ائشیتمیشم خدمت ائدردیلر قدیم
جایزه‌لر وئرردیلر شال و عبا و زرّ و سیم
آروادینا هدیّه‌لر حیف اولا من که گورمدیم
آفرینیله دولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

حیوان اوشاق دانشجاقین پرت اولوسان یامانلیسان
دینمه یتیمچه فکریمی پوزما نه بیله بانلیسان
بزدیریسن ائو اهلین آخ سن قاباقی قرانلیسان
باشیمی گونده یولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

گرچه دوتوبدی شهرتون شهری جانیم اوجالمیسان
نیلورم آخ او شهرتی دیش توکولوب قوجالمیسان
خرگز آغاج‌کیمی ایچون گئتدی هوادا قالمیسان
گورنه بتر اویولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

من دئمدیم ازل سنه مطلبی چوخ آچیخ دئمه
غرق اولانین الین دوتوب چکمه کناره چیخ دئمه
سال باشیوی اشاقه گئچ هر هورنه ها چیخ دئمه
جامعه‌دن قووولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

من گورورم جماعتین شغلی اداسی حیله‌دی
آخ سنه‌نه فلان سوپا اوتدی اوتوزدی نیلدی
بیر بئله یازدون آی جانیم کیم باخوب عبرت ایلدی
لاپ حیادان یووولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
فضل و هنرده یوخ ثمر جهد ائله ایمدی پول قازان
وار نه میزون نه صندلون نه قالی قالچا مس قازان
بیر آدام اوزلی پالتارون یوخدی گئد ای ناغیل یازان
آلما کیمی سویولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
شاعری من دئدیم جانیم خرما ییر ترک س...
من نه بیلوم که بینوا آرپا ییر تزک س....
مرسی لباسینی گییوب غصّه ییر توتک س....
یاخشی ایشه سوخولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
ایمدی که شاعر اولموسان آغزیوا هر نه گلدی یاز
فکریوی یورما یاخشی پیس قافیه که دوزلدی یاز
آنلیان آزدی کیم قانور پیسدی بو یا گؤزلدی یاز
آینیا باخ پوزولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
انباریمیز دولوب داشیر مرسی ماشاءالله اون چووال
به‌به اوچوردور آنباری وار باراک‌الله اون چووال
نامخدانین حسابی یوخ ایدک‌الله اون چووال
نامخدا تاجر اولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

سن که دوزلده‌بولمه‌سن آی کیشی وضع عالمی
بوشلا قوشول جماعته آت غمی سنده دوت دمی
آخ سنی کیم بو شهریده خلقه ائدوبدی ئل غمی
بس نیه ساکت اولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
حسرت اولوب اوشاقلاریم ائوده گولوب دانیشماقا
دینمه چالینما گورمیسن ائوده‌دی سؤز یازیر آقا
هانسی آچاندا آغزینی تئز دوروسان ساواشماقا
هی دوتورام دوتولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
سن اوتی شعری فکر ائله بیزده خیالته جوماخ
قاش گؤزونن دیاخ سؤزی دیلسیز آدام‌کیمی توماخ
قیّ گتوردی سؤزلرون وئر منه بیر قاشق سوماخ
کول باشیوا قورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
باخما کریمینون چیخوب شهریده چوخ کتابتی
سن او اولاناماسان اونون نظمده وار مهارتی
شعریده ایشلدوبدی چوخ رمز و نکات و صنعتی
... بوغولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی
هی یازیسان یورولموسان دور گئجه گئچدی یات کیشی

شاعر دیور

کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم
یات مخیوین دیبینده سن چوخ آغز آتما قوی یازیم

آخ سنه‌نه من آچمیشام آغزیمی یا که یوموموشام
دفتر الیمده گورموسن فکر و خیاله جوموموشام
بولمورم هئچ نه سؤز یازیم بهت آپاروبدی تومموشام
یاخشی یاتوبدی قورقودوخ دینمه اویاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم
منله رجوعون اولماسین چون تازا شاعر اولموشام
دینمه اماندی قافیه تنگه دوشوب بوغولموشام
بیرجه تخلّصیم قالوب دور یری سال قوتولموشام
مفته یره کئفون پوزوب دعوا چیخاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم
سن نه قانورسان آی خانم شعر ندور غزل ندور
مدح ندور هجا ندور قدح ندور هزل ندور
اهل شعوریدن سوروش شعریدن آخ گؤزل ندور
سن اوز ایشونده اول منه چوخ شیش اوزاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم
شاعر اودور که حق دیه مطلبین هر یوزین یازا
وضع زمانه باخمیا ماوقعین دوزین یازا
اوزگه سؤزوندن اقتباس ائتمیه اوز سؤزین یازا
من که اوغورلوق ایلورم دینمه آغاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم
خلقین عیالی فخر ائدر صاحبی اولسا ذوفینون
شانسیما باخ فلک منی ائتدی ایتیله قول بویون
باخ سوادون وار آیه‌دی «اَلشُّعراء ملهمون»
گئچ دالیا تیکان‌کیمی جانیمه باتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

شکر ائله گونده اللی یول شاعر اولوبدی همسرون
کوکب بختون اوج ائدوب لطف خدادی رهبرون
شُربی، قُمارباز، اویناغان، چاقوکش اولمیوب اَرون
بیر گونونی بو عمروین مین ایله ساتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

بلکه اولیدی صاحبون بیر نفر اوغری رشوه‌خوار
جامعه‌نین قانین چکوب سنلن ائدیدی زهرمار
خائن اولیدی دولته خلقه وئریدی چوخ فشار
سن بالا سود گولونده سن هئچ تپیک آتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

بنزه‌دیرم غزلده من سرو روانه قامتون
قوسه هلاله قاشلارون بدر تمامه صورتون
قدریمی حیف بولموسن یوخدی هوشون فراستون
من سنی چوخ اوجاتمیشام هئچ سن اوجاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

گه بو کلاوه آغزیوی تونگ شراب یازمیشام
گه شورا پوشلی گؤزلرون مست خراب یازمیشام
زهریدن آجی سؤزلرون دُرّ خوشاب یازمیشام
بولموسن اوز مقامیوی شأنون آزاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

چوخ خانم التماس ائدر بلکه یته وصالیمه
دسته به دسته قیز گلور گونده باخور جمالیمه
اهل کمال و معرفت غبطه ائدیر جلالیمه
سن یاتیسان دو یات خانم دینمه یوباتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

باخما بیر عدّه آنلاماز جهل آتینی مینوب سورور
هی گامیشی باخور منه بوینوزونی نشان وئرور
یوزده سؤزون دیینموری دالدا بوجاقدا هی هورور
چوخدی بو باره‌دن غمیم سنده چوخاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

سن که دئدون بو عصریده یوخ شعرانین عزّتی
شاعر اولوبدی هر گلن شعرین آزالدی قیمتی
هر گ... پوخلی باغلیوب شعریده بیر کتابتی
سن منیله بو باره‌دن باشباشا چاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

گئچدی او سن دیین زمان شعره وئرردیلر صله
گئتدی او رادمردیلر ایمدی یتوبله منزله
دفتر بذل و بخششه ووردیلا مهر باطله
چوخدا جماعتین یوزین آچما قزاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

مطبعه‌لرده شاعرین زحمتین ایلیوب هدر
لطف حروف‌چین‌دن، یوخ، پوخ اولوب، سفر، سقر
قیر، قیز اولوب، ترک، تَزَک، باش، یاش اولوب، تبر، بتر
باخ شاطری قاطر یازوب فاطمانی قاطما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

مطبعهٔ شعاعینون خوشدی ولی بو عادتی
وعده خلاف چیخمیوب وار سؤزینون حقیقتی
یوخدی بونون خیانتی چوخدی ایشینده دقّتی
هجو یازاندا دفتره بیر بونی قاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

جهد ائدیرم کریمی تک شعریده دقّت ایلیم
سؤزلریم آبدار اولا دهریده شهرت ایلیم
امّا گرک بش آلتی ایل ذاکره خدمت ایلیم
من‌سیز اگر یاتانمیسان صبر ائله یاتما قوی یازیم
کس سسون آرواد آز دانیش فکریمی قاتما قوی یازیم

پول اولسون

شعاری یوخدور

گرک بشرده پول اولسون لیاقت اولماسا نیلک yoxdusa
آداملیقون باشی پولدور شرافت اولماسا نیلک
بیر عدّه پول قازانور استراحت ایلیه بش‌گون
ولی بیر عدّه دیور استراحت اولماسا نیلک
دیریلسه رستم اگر پولسوز اولسا دوش وئره‌بولمز
جیبونده اسکناس اولسون شجاعت اولماسا نیلک
نه رستم و نه فرامرز و گیو و نوزر و سهراب
بوگون بشر پولا بازدی رشادت اولماسا نیلک
قازان یه ال قاباریلا گلن خبیثه باش اگمه)
دیلون سلامت اولا ال سلامت اولماسا نیلک
بیر عدّه کهنه بِیین دیللرینده ورد ائلیوبلر
بشرده لازمه‌دور عقل، ثروت اولماسا نیلک
بیری شعوریده لقمان اولا پول اولماسا هئچ زاد
حضوره پول گتی فهم و فراست اولماسا نیلک

دیولله پارت و پلو پاتلتیله پولدی آداملیق
مراد[1] پولدی پلو پارت پاتلت اولماسا نیلک
قیز اولسا حُسنیده حوری فقیر اولا آلان اولماز
خانمدا باغ مشه خوشدور وَجاهت اولماسا نیلک
مال اولسا مالی چوخ اولسا مارال دونوندا گوررلر
دول اولسون عایدی اولسون بکارت اولماسا نیلک
بو خلقین اللّهی، پیغمبری، امامی قیراندی
قیران گلور وئجه دین و دیانت اولماسا نیلک
اولیدی کاش حیاسی غنی فقیری گورنده
شماتت ایلمییدی حمایت اولماسا نیلک
بیری‌دئسون دوگی‌اوستونده کهلیک اولماسا اولماز
بیرینده بیر سیه جورتانه[1] قدرت اولماسا نیلک
منیم گرک بالا سفره‌مده یرمی‌جور خوروش اولسون
ولیک قارداشیما هفدرم[2] ات اولماسا نیلک
گرک ییم کوکلم پیسریمده ات دورا قات‌قات
ایاقه دورماقا قونشومدا طاقت اولماسا نیلک
دییون او مرد رباخواره قوخما قهر خدادن
یرون سالوبلا جهنّمده جنّت اولماسا نیلک
داداش اسیرگمه دنیاده ایله هر نه باشارسان
قباقدا قبر و سؤال و قیامت اولماسا نیلک
او مفلسین باشینا داش دوشه غنی قباقندا
دورا اوتورماقا بیر لحظه رخصت اولماسا نیلک

---

۱ – ماست سفت

۲ – سنگ قدیمی

تملّق ائت گَلَنه قویروقون بولا یالاق ایت‌تک
کاسیب‌دا صبر و تحمّل شهامت اولماسا نیلک
سالاندا پیسریوه مانع اولما بوینووی تئز اگ
گرک حلیم اولا مؤمن جسارت اولماسا نیلک
قاپاندا بورکیوی‌قولدور نه عیبی وار قوی آپارسین
باشوندا بیر لبه گن یاغلی مَطرت اولماسا نیلک
آچاندا آروادیوین چادراسین‌دانیشما قوی آچسین
خانم گرک لوت اولا چادرا چرقت اولماسا نیلک
اگرچه عصمت اسلامی خارجی‌لر آپاردی
اوزون فرنگی مآب ایله عصمت اولماسا نیلک
چیخاتسالار خوتووی عیبی یوخدی کوینگیلن گز
بدن که محو اولاجاق حفظ صحّت اولماسا نیلک
یالان دانیش یالانا چونکه ایمدی مشتری چوخدور
آدامدا یاغلی دیل اولسون صداقت اولماسا نیلک
ییغ اوزگه‌نین سؤزینی اوز دیلونجه ایله کتابت
کتابون اولسون آد اولسون حقیقت اولماسا نیلک
دئسونله‌قوی آقا شاعردی سنده شیش هئچ اوتانما
زمانه شاعریسن سنده غیرت اولماسا نیلک
کریمی هر نه یازوب سنده باخ اونون بدَلین یاز
الونده قافیه و علم صنعت اولماسا نیلک
دیلی اوتور باشینا دلبریله دیل‌دیل اُتورسون
نه گلدی آغزیوا دی سُقم و صحّت اولماسا نیلک

زشت و زیبا

وئرمیشم طاقت و آرامیمی ای یار سنه
عاشقم عاشقم ای دلبر عیّار سنه
سُوەرم بزم اولا خلوت قویاسان من ائلیم
دردیمی محنتیمی غصّەمی اظهار سنه
گزەرم کوچه و دربندی دالونجا سوخارام
پیچاقی قارنینا هر کس ائده آزار سنه
ایستی وقتینده سویونسان سالارام تئز ایچینه
کاسەنین بوز وئرەرم شربت گلنار سنه
گل اوتور قُوزا قیچون گییدیریم ای یار عزیز
هر نه سویسن جوراب و چکمه و شلوار سنه
نیه آوجوندا سیخورسان ازیسن سیندیریسان
نیلیوب آخ بو یازیق قلب وفادار سنه
سن یخیل بالّش ناز اوسته اوزان منده چالیم
ضرب و قارمان و کمانچه، ویلُن، تار سنه
اگمه شاخ ساخلا یانوندا باخوب اوپ قوی گوزیوه
بو گؤزل عکسی که مندن قالور آثار سنه
دوگمەسین آچ آرالا ساخلا قویوم اورتاسینا
آلمیشام ساک دولوسی، حیوا، لیمو، نار سنه
عیبی یوخ اینجیمه ویش ویش دئمه قوی تئزچیخادوم
سیخسا باشماق ایاقون اولسا اگر دار سنه

دُؤز بیر آز بندین آچوم تا وئریم الآن الیوه
چتریوی وئرمیه زحمت بو یاغیش قار سنه
گله‌سن باغدا وئرم بیر الیوه اویناداسان
قرمزی آلما، شمامه، گل بی‌خار سنه
ال‌ایاق چالما چالیشما نئجه دوتسان گئچه‌جاق
دئمه خاطر قویاجاق چرخ جفاکار سنه
احتراماً دایارام آغزیوا سنده سوراسان
سولی قلیانی کریمی دبیر اشعار سنه

رباعی در تعریف قلیان

قلیان چه خوش است ذکر مطلق گوید
تحقیق علی‌الدّوام حق حق گوید
ذکر ملکوتیش ز جان گر شنوی
حق یعنی علی، علی مع‌الحق گوید

قلیان چه خوش است لحن بلبل دارد
بر سر چو انار آتشین گل دارد
سر لاله میانه سر و نی نای شکر
میلاب در آب طرز سنبل دارد

دوخسان یاشیندا کهنه‌داماد تازا گلینه بیله دیور

آی خانم اولدون نه گؤزل بختور
یوخ چاتان عزّتده بو ساعت سنه
من کیمی بیر پیر جهان دیده‌نی
طالع عجب ایلدی قسمت سنه

بیر کیشی‌یم دور زمان گورمیشم چوخ یاشییوب سیر جهان گورمیشم
ایستی‌سویوخ یاخشی‌یامان گورمیشم گل ائلیوم بیر پارا صحبت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
آزقالوری دوخسانی گئچسون یاشیم پشمکه بنزیر آغاروب خوش قاشیم
بیر دانادی شهریده کبلای هاشیم ایمدی اولوب پیر طریقت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
گورمه‌میسن سن هله احوالیمی هاردا تاپاردون منیم امثالیمی
گل دیزیم اوسته دارا سقّالیمی منده دیوم بعضی حکایت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
شکر ائله اللّهه بالام هر زمان همسرون اولسیدی اگر بیر جوان
هی ساواشاردوز او نادان سن نادان روز و شب ایلردی اذیّت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
من سنی امّا آلارام بوینوما کورپه اوشاق تک سالارام قوینوما
گُل‌کیمی الده دوتارام بورنوما ایلرم هردم‌ده ظرافت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
هر نه که گوگلون سوویر آللام سنه خوش قیزیل آللام سالاسان گردنه
بیر ماچی وئر گُل دوداقوندان منه آی بارک‌اللّه بئله عورت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

ایمدی نه وقتوندی باتوبسان غمه گل یانیما قویما اوزون چم خمه
سال قولووی بوینوما ای شوخ م... گور یاراشیر فکر و خیالت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

مندن اوجور قاچما مگر من یادام آلمیشام آی قیز سنی من اوینادام
سن‌کیمی یاریم وار اورکدن شادام دائمی اولسون بو لطافت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

بیر کیشی‌یم شهریده وار حرمتیم واردی مجالسده بویوک عزّتیم
قند و شکردور هامیا صحبتیم بختون عجب ائتدی کرامت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

قاشقاباقون ساللاما اولما دلی بو کوچه‌نین بیر منم آغ‌سقّلی
بیر کیشی‌یم تجربه‌لی سؤیمه‌لی قسمت اولوب گور نئجه نعمت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

ایمدی سنون وار هله اون‌دورد یاشون بیر پارا ایشدن بالا چیخماز باشون
آزجا قالیر پاتدیا یار یولداشون چکمیوب ایلولله شماتت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

آلمیشام اون‌دوردینی سندن قباق دوردی ئولوب دوردینه وئردیم‌طلاق
آلتیسی صیغیدی گؤزوندن ایراق ایلمیشم ایندی قناعت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

نازیوی دایم چکرم گُل کیمی گه قونارام شاخه‌وه بلبل کیمی
سقّلیمی سینه‌وه سنبل کیمی خوش توکرم تا وئره لذّت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

چال اوخی گل نازلی بالام اوز بالام آی باشی فرلی قره‌قاش گؤز بالام
اینجیمه چوخ زحمتیمه دؤز بالام اللّه ائدوب لطف و عنایت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

مفته یره سالما ائوه ولوله　　چوخدا قوجا بولمه جوانم هله
دور دارا زلفون گؤزیوی سُرمه‌له　　ایمدی یاراشماز بو کسالت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
قوخما دئمه خسته‌دی یازماز قلم　　اللی جواندان بالا من افضلم
بیر ئل ایچینده بوگون آغ‌سقّلم　　ایلیه‌جاقدور هامی حرمت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
هانسی جواندور اولا من کامیده　　عشرت ائده کئف چکه ایّامیده
صبح نمازین قیلا حمّامیده　　بیر گئجه‌ده وئرمیه مهلت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
آی خانم اولسیدی اَرون بیر جوان　　گونده یامانلاردی سنی قینانان
هئچ یولا وئرمزدی قیین قیناتان　　بالدیزون ایلردی رقابت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
بیر قورولی ائودی گؤزل دام‌داشون　　قوتدالیان یوخ تک الون تک باشون
من کیمی بیر کامل آدام یولداشون　　حاصل اولوب گور نه فراغت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه
دور پیشیر آخشامه بیر آز قیقاناق　　ایمدی کریمینی چاغیرّام قوناق
تا گوتورولسون ایچیمیزدن نفاق　　بلکه وئره پند و نصیحت سنه
یاخشی نصیب اولدی سعادت سنه

تازه گلین دیور

بوشلا سن‌اللّه داخی کبلای هاشم　　سویلمه بیر بیله حکایت منه
یوخ گوروسن حوصلهم آغرور باشیم　　وئرمه یالاندان چوخ اذیّت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

یاخشی دیوبلر آتالار بو سؤزی   بابلی بابین تاپماسا گولمز یوزی
من باخیرام ایمدی سؤزین لاپ دوزی   ائتمز اثر پند و نصیحت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

غم باسیر هردم باخیرام حالیوه   باشماقیوا بورکیوه سقّالیوه
پاتلتیوه کورکیوه هم شالیوه   یاخشی آتام ائتدی خیانت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

بنزوری خوی خاصیتون بایقوشا   ال ایاقون طوق‌کیمی ایستور جوشا
دور منی محضرده آپار تئز بوشا   ایلمه بیهوده محبّت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

پیس قریشوبدور دریسی بوینووین   باشیمی چاتداتدی ایبی قوینووین
فرتقی تئزتئز سوزیلور بورنووین   حیف بو طلعت بو وجاهت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

الده چوبوق بئلده توتون تورباسی   هی توکولور گوزلریوون شورباسی
بوشلا منی ای آریق آت اونباسی   غصّه گتوردی بو کثافت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

نه ایاقا دورماقا وار طاقتون   نه اوتوروب یاتماقا وار حالتون
بختیمه بنزر بو یاتان آ......   حالتون آرتوردی کسالت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

سن قوتاریب عمری‌گونون‌گورموسن   یاخشی جوانلیقدا کئفون سورموسن
بو گئجه صبحه کیمی اُسگورموسن   وئرمه‌موسن یاتماقا مهلت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

من بو گئجه لاپ جانیما دویموشام   گاهی قولون گاهی قیچون اوومو‌شام
گه دالیوا آی کیشی کوپ قویموشام   اورگدیسن یاخشی طبابت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

دِرده چیخا بیر بئله مال دولتی اولمیاجاق آغزیمیزین لذّتی
کاش اولیدیم بیرینون کلفتی آخ نیه لازمدی بو ثروت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
قویسالا بیر باش قاچارام شهریدن چون منه قندون آجیدور زهریدن
بیر شاهیدا ایستمورم مهریدن ایلمه بو عالمی ظلمت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
مسخره ایلور بیزه خلق ای خدا تازه گلین کهنه بگه نامخدا
سن منه قیزدی، سنه من آبابا آخ نه خانیم وئرمه خجالت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
صبحه کیمی باشلیوسان ویش ویشی یاتماقا قویمور سینه‌وین خیش‌خیشی
ذکرون اولوب وای دەده وای یای قیشی یاخشی نصیب اولدی سعادت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
گورنه شیشور یول یرینده آغون بیر سجیمه بنزیری شلوار باغون
سینه‌مه چکسین گورم اللّه داغون حاصل اولا بلکه فراغت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
صاحبیم ایکاش اولیدی جوان گونده دییدی منه یوزمین یامان
بیر بالا مطبخده ائدیدوخ مکان قبریدی واللّه بو عمارت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
سنده دیوب گولماقا یوخدور هوس منله یاراشماز اولاسان هم‌نفس
بلبلیلن بایقوش اولوب هم‌قفس عار گلی واللّه بو رفاقت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه
خلق پیشیر ایستیدن، آقا اوشور آغزین آچاندا دیشی تئزتئز دوشور
یول یرینده تومانی سویروشور تای توشوم ایلولله شماتت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

شهریده انگشت‌نماسن قبول بیر ئل ایچینده سن آقاسن قبول
باشدان اياق صدق و صفاسن قبول وورماگلان بیر بئله منّت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

فکر ائلمه یوخدی هوشی عصمتین قانموری سنلن جوانین لذّتین
بو دیریلیق اولدی ئولومدن چتین نیلوم ئولوم اولموری قسمت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

گیرم آتام‌گیل پولا تُولاندیلار حقّیدن اعراض ائلیوب داندیلار
ثروتیوی گوردیلر آللاندیلار آچدیلا مین باب مصیبت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

سن نیه آلدون منی ای قلاّبی آخ دئمدون وار هره‌نین بیر بابی
وار دئموسن هر خوره‌گین بیر قابی ائتمدون انصاف و مرّوت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

اولما رضا سن چوخ اوزانسین کلام وار آرامیزدا گینه بیر احترام
مندن ال اوز، چک قمیشبون والسّلام وئرمه داخی بیر بئله زحمت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

گورسه کریمی بئله بیر منظره بولسه وئروبلر منی سن‌تک اَره
ثبت ائدر احوالیمیزی دفتره داد وئرر اوندا او کتابت منه
سندن اَر اولماز دئمه عورت منه

یاخشیدی هر کس تاپا اوز همسرین اولمیا آغزی هم آجی هم سرین
هم بدنین حفظ ائلیه، هم سرین وار آتالاردان بو امانت منه
عالم اولوب مکتب عبرت منه

قویون یوخلاسین

چیغیرما آی اوغلان جماعت یاتوب
عجب یوخلیوب خیلی راحت یاتوب

آماندور گل آت باشیوی سنده یات
قوشول ملّته دینی دنیایه سات
اویاخلیقدا چوخدور داداش مشکلات
گوروِرسن که اهل فراست یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

ماشاءاللّه کیشی چوخ بتر یوخلیوب
اوشاق تک س... هر یانی پ...
جیروب یورقانی بلکه سونجوخلیوب
اویانماز اولونجا قیامت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

آقا یوخلیوب بسکه گؤزلر شیشوب
خانم مست اولوب چادرا باشدان دوشوب
قالوب بودلار عریان تومان سویروشوب
نه شلوار نه چارشاب نه چرقت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

بو نه علم و حکمت نه صنعت قانور
نه مذهب نه قانون دولت قانور
نه دیل نه یامان نه صداقت قانور
اوتانمور عجب بی‌لیاقت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

بو کیمدور مسلمان بوجور یوخلاماز
جانیم اهل ایمان بوجور یوخلاماز
طرفدار قرآن بوجور یوخلاماز
نه گور بیر ائدوب استراحت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

مسلماندی امّا فرنگی مآب
یقین کئفلنوب چوخ ایچوبدور شراب
مسلمان یاتانماز بئله بی حجاب
نه وجدان بیلور نه شرافت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

دوتون قولاّریندان وئرون بیر فشار
گورون یوخلیوب یا باشیندا نه وار
آپاردی اثاثیّه‌سین اوغرولار
ائوین ائتدی بیگانه غارت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

بیری قاپدی بورکون بیری شالینی
آلوب بورکینی کسدی سقّالینی
بیری گلدی بارماخلادی بالینی
پیشیک‌لر اتین ائتدی غارت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

آچ اوستوندن اوغلان گورک یورقانی
نفس یوخدی گویا چیخوبدور جانی
یاتوب قلبی یوخسا دونوبدور قانی
ائدوب حمد و سوره قرائت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

دوشوب بو خبیثون طاسی دامدن
نه قاندی بو بدبخت اسلامدن
آتوب یاخشی ننگین گئچوب نامدن
نه شرم و حیا وار نه غیرت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

گهی شمعیدور گاهی پروانه‌دور
گهی عاقل و گاهی دیوانه‌دور
گهی مسجد و گاهی میخانه‌دور
اولور گاهی پیر طریقت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

بو خائندی چون ملّت و دولته
ییور دولتی ظلم ائدور ملّته
اگر دورسا خلقی سالار زحمته
نه دین آنلیوب نه دیانت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

دونن گورمدون دوردی بیر مختصر
نه اود ووردی دنیایه بو خیره‌سر
بو بیر آفرینه اوتوز باش کسر
بونون یوخدی قلبینده رأفت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

بو بیر فتنه‌دور هر اویوندان چیخوب
رباخواریدور چوخ‌چوخ ائولر ییخوب
یاتوب بسکه یورقوندی چوخ ویرنخوب
ائدوب رشویه آغزی عادت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

خیال ایلمه غشّی وار جین وورروب
بو نه کئفلنوبدور و نه تین وورروب
بو بیر حیله‌دور خلقی مین‌مین وورروب
بو یاتماقدا وار چوخ سیاست یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

دانیشما کریمی یخیل سنده یات
نه شورشدی سالدون بیزیم کنده یات
اویاق گؤز تاپولماز بو کوشنده یات
دوتوب خلقی چورت و کسالت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

دمیده ائدنده سرافیل صور
دوشر اوندا تشویشه مَن فِی‌القبور
دورالّار لحددن اُناث و ذکور
اولار بو ینامه ندامت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

اولار که ائدوبلر بو دنیاده خواب
اولار که اولوب مست جام شراب
یَقولُونَ یا لَیتَ کُنتُ تُراب
چکر یاتماقیندان خجالت یاتوب
قویون یوخلاسین یاخشی راحت یاتوب

شاعرین، اوغلونا نصیحتی

ای اوغول گوشه‌نشین اول سیر بوستان ایستمه
کلبهٔ احزانه اول قانع گلستان ایستمه
شیرسن جنگ ایلمه روبه صفتله رزمده
چک عنان رخشیوی میداندا جولان ایستمه
نانجیبه دردیوی عرض ایلمه اولماز دوا
ظلمت شبدن گؤزوم شمع شبستان ایستمه
پیر مفسددن نصیحت اوما مفلسدن عطا
عاقل‌اول باخ‌گور سؤزومده اولسا نقصان ایستمه
بیرده جاهلدن متانت بیرده عورتدن وفا
بیرده ناکس کیمسه‌لردن فضل و احسان ایستمه
نان خشگه ائت قناعت تا که هر نامردیدن
قِیساوا، کفته، پلو، بادمجان ایستمه
ایچ یاوان‌آش دوزدا سالما لیک دوزسوز شخصدن
بال، کره، قیماق، پلو، قیمه فسنجان ایستمه
اَک اوزون بیچ‌توک اوزون ایچ، بیچ‌اوزون تیک‌جان‌من
اوزگه دولتدن دیلنمه جنس ارزان ایستمه
آرخیین اولما عوامین دوسلوقی بنزر یِله
یِل نمازی باطل ایلر اوزگه برهان ایستمه
بیر قاریندان اوتری قارداش وورما شهری بیربیره
دوشمه چوخ وزر و وباله نار نیران ایستمه
لقمه گر حلقونده قالسا اولماسا شربت نه سو
قوی تِکه بوغسون لئیمدن سویا آیران ایستمه

بیر نفر گوردون که سیلّیله قیزاردور صورتین
بیله دلبردن اوغول بوسه فراوان ایستمه
قارنووا داش باغلا ئول چکمه لئیمون منّتین
گر ابی‌جهل اولسا ساقی آب حیوان ایستمه
ابن‌ملجم اولسا سقّا آب کوثر ایچمه یان
بولهب باغ بهشته اولسا دربان ایستمه
حرمله روز جزاده پایلاسا گل شربتی
گر ایاقوندان اوپوب یالوارسا مروان ایستمه
زهر جامین آل شه مرداندن مردانه ایچ
بیر پارا نامردلردن کار مردان ایستمه
گر، دنی دوتسا قولوندان چکسه باغ جنّته
حاتمیله گئت جهیمه باغ رضوان ایستمه
گر باغشلانسا بهشته گئتسه شمریله یزید
سن آتون قیتر جهیمه حور و غلمان ایستمه
میز باشیندا تختیده اگلشماقین غوغاسی وار
عاریه وئرسه سنه تختین سلیمان ایستمه
شاعر اولسان هر دنی اشخاصی تعریف ایلمه
ایلسون بذل و صله انعام شایان ایستمه
نه تومانچاقدان حیا آختار نه مفلسدن نهار
قارقادان آواز، بایقوشدان خوش‌الحان ایستمه
نه قماربازدان صلاة آختار نه سارقدن زکاة
ناقه‌دن رقّاصه اِشک‌دن غزلخوان ایستمه
صید ماهی ائتماقا گئتمه بناب دریاسینه
هر گولی دریا بیلوب لعل بدخشان ایستمه

قارنووی طبل ایله آغزون فشقراق چال موسیقی
مفته رادیو پایلاسا اشخاص منّان ایستمه
سانجیلانسان ایستمه هرگز بخیلدن زنجفیل
دردیوه درمان گدادن ای سخندان ایستمه
یاتگلان قشدا سویوخدا اولماسا یورقان پتو
بی‌کفایت قونشودان منّتله یورقان ایستمه
بعضی ناکس واسطه سالسا دالونجا یوزنفر
دعوتین ائتمه اجابت گئتمه مهمان ایستمه
ایچ سرین سو چکمه خجلت بورنووی چک دال‌بادال
گر جهانی دوتسا مفته چای و قلیان ایستمه
باشون اوسته گلسه عزرائیل جان وئر شوقله
منّت عیسانی چکمه تازه‌دن جان ایستمه
مردسن آلاّنما دنیانین زر و زیباسینه
نان جو اولسا میسّر خوان الوان ایستمه
جلوه‌سی عصری خانملارتک سنی آلاّنماسین
بو زن مکّاره‌دن دوز عهد و پیمان ایستمه
نامناسب یولداشیلا اولما یولداش گئتمه یول
کربلا، مکّه، مدینه یا خراسان ایستمه
اوز دالوندا اوز یوکون کتدن پیاده شهره گل
نانجیب اربابدن منّتله مادیان ایستمه
نانجیب یردن قیز آلما اولسا گیرم میلیانر
آدمیّت عصمت آختار باغ و دکّان ایستمه
گر کاسبسان هم سوبایسان قیز وئرن یوخدور سنه
قال پریشان لعل و لب زلف پریشان ایستمه

بیرقران وئر بیر گؤزل عکس آل اوتوز یول گونده‌اوپ
یالواروب بوسه بو قیزلاردان آی اوغلان ایستمه
قالما یولداشدان دالی دوت شیشیه ادراریوی
گر شرابی منّتیله وئرسه وارطان ایستمه
ق... صدق و صداقت گ... آبرو
نه ق... دان شرف د.... ایمان ایستمه
دشمن دانانی آل چیگنونده حمل ائت منزله
بوینونا آلسا سنی گر یار نادان ایستمه
ذاکرین پندین کریمی جان و دلدن ائت قبول
بو نصایحدن اوغول اولسان، پشیمان ایستمه
راحت اول اوز مطبخونده اوز حصیرونده اوزان
وئرسه‌لر ویلا شریکون اولسا سلمان ایستمه
دامسیز اولسان بانگدان وام آلما اولما چوخ عوام
سرویس آشپزخانه رخکن دوش حمّام وان ایستمه
دردیوی اغیاردن گیزلت همیشه یاره دی
سرّیوی بیگانیه ائتماقدا اعلان ایستمه
قال مینک‌سیز داشقیا مین فایتونا مین عیبی یوخ
بی‌ادب ائتسه سوارِ بنز و پیکان ایستمه

شاعریلن ماعرین مکالمه‌سی

در موضوع لباس وکلاه شاعر دیور:

بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا
آی کیشی لاپ قویولمالی اولموسان ایمدی بوشقابا

هانسی ئلین سنون کیمی گولمه‌لیدور قیافه‌سی
صحنه‌ده های باسار اگر گورسه بیری بو حالتی
ترکیبیوی دوزتگلن ترک ائله کهنه عادتی
اوچ اتگیله نعلیین عالمه ارثیدور بابا
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا

مین جوره فیض آلور بوگون اهل جهان ترقّیدن
گور نه دوشوبدی حیرته چرخ زمان ترقّیدن
بیزده روادی اولمیا ذرّه نشان ترقّیدن
دوشدی دوباره‌دن مودا ئولکه‌ده شالیلن قبا
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا

منده رسوله امّتم حشره کتابه قایلم
پرده مثال کفریله نور آراسیندا حایلم
شام و سحر سنون‌کیمی رونق دینه مایلم
قونشو قُووم بیلور یره دوشمز الیمدن آفتابا
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا

چوخ دانیشاندا قورخورام نقص یته کمالیمه
لیک بو باره‌ده گلور بیر نئچه سؤز خیالیمه
معده‌دن عرض قیلمورام دقّت ائله سؤالیمه
وئر منه بیر جواب گوروم مؤمن اولان ییر ربا؟
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا

مؤمن اولان گئدر مگر شهرتیچون زیارته
صوندا قییتسه باشلیار خلقی بازاردا غارته
مال یتیمه گؤز تیکوب ظلم ائلیه دول عورته
دینون اگر دیوب بونی اوندا بو دینه مرحبا
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا
گر اوره‌گینده مؤمنین اولسا علی محبّتی
قبره کیمی شعار ائدر انصافیلان مروّتی
بوش قوری بیر نمازیلن قویما خدایه منّتی
یوخدی دعانین آی داداش فایداسی اهل کذّابا
بورکی گینه دگیشمیسن چیگنیوه سالمیسان عبا

ماعرین شاعره جواب وئرمه‌سی

آی‌کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن‌عبا
هر کیم ایتورسه زِیّنی قانی هدردی برملا[1]

گولمه‌لی کس او کیمسه‌دور قخدیرا سقّلین کیشی
اللی یاشیندا هم فوقول هم کراوات قزیل دیشی
شلوارا چکدیره اطو زینتینه چیخا ایشی
قدّین اگنده داغ‌کیمی ک... چیخا ایکی هاچا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

---

۱ – مَن خَرَجَ مِن زیّهِ فَدَمهُ هَدَر. هرکس از حدود خود خارج شود پس خونش هدر رفته.

سن که بونوعی ایلدون شرح و بیان ترقّیدن
گورمیروخ هئچ بو عصریده نام و نشان ترقیدن
اولسا ترقّی گر بوجور ایوای آمان ترقیدن
علم و کمال و عقلیدن کلّه دونوبدی بوش قابا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

کیم سنه قاندیروب عبا ضدّ ترقّیاتدور
یا اوچ اتک اوزون قبا ناقض علویاتیدور
هاردا بخاری بوک بابا باعث سفلیاتیدور
اصلیده سن چالیش هله فرعی یرینده قوی قالا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

آنلامادوخ ترقّیدن بیر لبه‌دار و بیر عصا
بیرده یانیندا بیر مامان دوزلی خانم تُوتوخ بالا
گورسنه زیر جامه‌دن جملهٔ عضوی جابه‌جا
عقل و شعوره حَبّذا فهم و کماله مرحبا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

گ... یوماقیلا ایلمه ثابت اوغول دیانتی
حفظ ائله دین و مذهبی ساخلاگلان شریعتی
آی کیشی ساتما خارجه مفته بو دین و ملّتی
شال سری قویگلان پاپاق اگنوه گیی اوزون قبا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

کامل اولان بو عصریده هرزه دانیشماز آی داداش
رونق دینی آختاران خلقه قاریشماز آی داداش
نطفه‌سی پاک اوزگه‌نین عیبینی آشماز آی داداش
اووچی یانیندا قیپما گوز ایلمه خشگه ادّعا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

سن دئمه وار قیافه‌نین دینه نه مدخلیّتی
شال و عبا و سقّلین شخصه نه افضلیّتی
مجلسیمیز اوزون دوشر بوشلا جانیم بو صحبتی
بنده بیر علّتین دیوم سنده بیر آز گل انصافا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا
من بو عبا قبائیلن نوخدانی چوخ قیرانمارام
یا خیاباندا کئفلنوب خر کیمی آنقیرانمارام
من خانمی سنون‌کیمی شهری دولاندیرانمارام
خالقی سایماسام گینه خلقدن ایلرم حیا
آی کیشی سانجیلاتماسین قارنوی بورکیلن عبا

حیف اولا بخت اولدوزوم هئچ آسماندان چیخمادی
هر کیمی تسبیحه سالدیم امتحاندان چیخمادی
هر نه اکدیم اکدیقیم تخمی چکوب یر کامینه
پسته، فندیقدان، بادامدان، گردکاندان چیخمادی
بانگا پول قویدوم که چیخسون شانسیما بیر جایزه
سکّه‌دن، فرشدن، ماشیندان، ساختماندان چیخمادی
هر نئجه اعلا چای آلدیم دل بخواهیم اولمادی
هر نئجه اعلا دوگی آلدیم قازاندان چیخمادی
انتخابه نامزد اولدی کریمی اللی یول
سامسونت کیف، دودی عینک، پارلماندان چیخمادی

غزل ترکی

آچیلدی منظرۀ شاعرانه قلبیمده
گینه گوگل قوشی ایلور ترانه قلبیمده
گتور او جام فرح‌بخشی نوش ائدوم ساقی
فراقت آتشی چکمیش زبانه قلبیمده
بهار فصلیدی گُللر آچوبدی رنگارنگ
گل ایله سنده نظر گلستانه قلبیمده
گتور او زلفیوی توک سینه‌م اوسته ای دلبر
معیّن ائتمیشم اول زلفه شانه قلبیمده
گؤزللرین گؤزی‌تک روز و شب خمارم من
وار اشتیاقیم او پیر مغانه قلبیمده
گلیر خیالیمه ارواح عاشقان گئجه‌لر
آچوبلا مکتب عشق شبانه قلبیمده
نه قلب کعبۀ حقدور ائدر ملایک قدس
همیشه زمزمۀ عاشقانه قلبیمده
نه قلب عکس جمال نگاره آینه‌دور
همای عشق ائلیوب آشیانه قلبیمده
محبّتونله گوگل الفت ایلین گوندن
قویوبدی روزنه باغ جنانه قلبیمده
گوروب جمالیوی بیر دفعه دؤزمدی زاهد
تعجّب ایلدی تاب و توانه قلبیمده
اماندی گوگلیمی چوخ سیخما بسدی ناز ائتمه
دوام یوخ بوقدر امتحانه قلبیمده
کریمیم نه اولار بیرجه گوگلیمی آلاسان
توجّه ایلیه‌سن لخته قانه قلبیمده

قیامت مسافری

گل نقل ائلیوم من سنه بیر دوزلی حکایت
بلکه ائشیدن کیمسنه‌لر ایلیه عبرت
بیرگون رفقادن بیرینون ئولدی آناسی
گئتدیم اورا گوردوم قورولوب ماتم اساسی

گوردوم سالینوب قبلیه بیچاره وئرور جان
اطرافین آلوب قیز، گلین، اوغلان ائدیر افغان
سسلندیله گل میرزا سن‌اللّه اوخی قرآن
اوتدوم باشی اوسته دئدیم ای کبلایی محسن
قرآن گتورون تئز اوخیوم بیر دانا یاسین
قرآن آدی گلجک هامیسی پالچیقا باتدی
پوران دئدی قرآن واریدی حاجیه ساتدی
بیر کهنه‌سی قالمیشدی شهین مسجده آتدی
ملاّ دگولوق آی کیشی قرآن اولا بیزده
آنجاق تار، اولا ضرب، اولا قارمان اولا بیزده
بیر ماللیا مخصوصیدی بو عصریده قرآن
آنجاق بیزی مشغول ائدوب افسانه و رومان
لازمدی جرایددن اولا باخبر انسان
رادیودا که انسانی داخی هئچ ایشه قویمور
آیری زادی هئچ موسیقی‌سیندن هله دویمور

گولدوم دئدیم عمرینده بیری گورمیه قرآن
دایم تاریسی رادیو اولا مصحفی رومان
قرآن بونا نیلر بو ئولن وقتیده آی جان
قیز قاچدی تاپوب همسایادان بیر دانا قرآن
قرآن یتشینجه قوتولوب فاطمه سلطان

بیردن هامیسی سالدی اوزین میّتون اوسته
باشلار آچیلوب توک یولونوب دسته‌بدسته
قیزلار اوقدر آغلادیلار اولدیلا خسته
سسلردیله ایوای قره گونلی آنام ایوای
وای بینوا قرآن‌سیز ئولن قینانام ایوای

اوغلی دئدی ائتمیشدی بو مرحومه وصیّت
اوغلانلاریم آلسین منه اوّل گئجه وحشت
اون‌ایل نماز، اون‌ایل اوروج، اون‌ایلده طهارت
بیرده قیزیم ایستور که یاتام قبرده راحت
اون‌ایل قویا هر گون منه بیر غسل جنابت!

عرض ایلدیم احسن واریمش بوندا خوش ایمان
اون‌ایل یومویوبدور گ... هئچ بو مسلمان
اوغلانلاری لازمدی ائده روحینه احسان
قرخ‌ایل گلینی روحینی آزاد ائده‌جاقدور
هر یادینه دوشدوخجا گ... یاد ائده‌جاقدور

تئز قاچدی بیری تخته و تابوت ائده احضار
قاچدی بیری‌ده گورکنا تئز ایلدی اخبار
غسّاله گلینجه جانا دویدی هامی حضّار
بیز ملّت نادان ائدیروخ هر ایشه اقدام
امّا عمل خیرده سستوخ بئله آرام

گئتدی بیری مسجد قازانین ایلدی حاضر
وقفی مالی ایشلتماقا بیر کس دگی قادر
جایزدی وئروب حُکمینی آقای مباشر
بو ملّت الهی نه زمان سؤز قاناجاقلار
یا نار جهالتده همیشه یاناجاقلار

القصّه گلوب تخته و تابوت دوزلدی
قیزدی سو کفن گتدیله غسّاله‌ده گلدی
سس دوشدی قوویم قونشی سراسر هامی بیلدی
وقت اولدی قویوبلار ئولونی تخته‌نین اوسته
قیزلار گینه زلفون یولوری دسته‌بدسته

غسّاله گتوردی کفن ائتسون اونا فی‌الحال
بیر مهر قویوب هر گؤزینه باغلادی دستمال
بیر مُهریده آننیندا گئدیر قبره بو منوال
هر بیر الینه بیر دانا تسبیح وئرولدی
دورموشدی یانیمدا بیری باخدی منه گولدی

آهسته دئدی دقّتیله ایله تماشا
ساقلیقدا بو مرحومه نماز قیلمادی حاشا
هئچ قویمادی مهره بو یازیق آننینی اصلا
ایمدی الینه گور نئجه تسبیح وئروللر
باخ گور نه رسوماتیله یردن گوتوروللر

باخسان کُتُب فقهه بودور حکم شریعت
غسّال گرک نیّتینه قویمیا اجرت
گوردوم ئولونین پالتارینی ییغدی او ساعت
باشماقلارینی گییدی نه بیر شرم نه قاشماق
سالدی پولون اوستونده بیر اعجوبه ساواشماق

یردن گوتوروب ائتدیله تشییع جنازه
بیر یرده قویوبلار هاموسی دوردی نمازه
بیچاره آخود یوز چوویروب قبلهٔ رازه
بیر جمله دعالر اوخودی بیر نئچه تکبیر
معناسی بودور که ائدیرم دفتره تحریر
رحم ائت بو ذلیل بنده‌وه ای خالق لاغیر
بیز آنلامادوخ بوندان حیاتیندا مگر خیر
آهسته قولاقینه دئدیم ایلمه تزویر
بو قونشولارین اینجیدوب آخر یوروب ئولدی
زالو کیمی قانین فقرانین سوروب ئولدی
مستوجب لعنتدی بو بیمان قیزی بیمان
بیر عمر تومانچاق گزوب هئچ قانمادی ایمان
آخ بو هارا قرآن هارا ای ملاّسلیمان
اللّه اوزی عالمدی بونون خیر و شریندن
پرونده‌سینی بو خانمون ایسته اَریندن
تابوتی غرض گوتدیله محزون و شتابان
تابوتدان اون متر قباق تاجر و اعیان
دالدا علما نازیله آهسته خرامان
بیر عدّه کاسب دورهٔ تابوتی آلالاّر
صاقدان صولا صولدان صاقا دایم چابالالاّر
دولتلی که تابوته یاپوشماز الی تترر
عالم‌ده که شأنیندن اوزاقدور بئله ایشلر
هر ال یوموشاقدور بابا تابوت اونی دیشلر!
تابوته یاپوشماق، سینه وورماق کاسبوندی
باش یارماق، اذان، مرثیه، یاشماق کاسبوندی

قبرستانا قرخ‌اللی قدم قالمیش او ساعت
ناگه گوره‌سن باشیوی چاتداتدی عفونت
ایت جنده‌گی، اِشّک ئولوسی، بوللی نجاست
باخ گور نئجه قبر اوسته زبیلدن تایالار وار
تف هانسی ولایتده بوجور بی‌حیالار وار
قبر اوسته گورورسن هامونین قلبی دوزلدی
دنیایه طلاق وئردی هامی غیرته گلدی
صحبتلری اخباریدی، قرآندی، مثلدی
اوردان قیدوب اولدی همان کاسه همان آش
اولماز بئله بیر رند کهن ساله و قلّاش
القصّه قویوبلار یره تابوتی او ساعت
گورکاندا که قبری آچوب اجدادینه لعنت
سایساز تازادی کهنه‌دی بو کان شقاوت
هر قبر که گوردی آدامی یوخدی کاسیبدی
بش‌ایلده گورورسن اورا اوچ نعش باسیبدی
قویدیلا غرض تختهٔ تابوتی کناره
نعشی چیخادوب قویدولا عزّتله مزاره
دقّتله ائدیردیم او خرافاته نظاره
تئز بیر شال آچوب اوستونه غیرتلی جوانلار
تا نعشه نظر سالمیا قبر اوسته دورانلار
گوردوقجا بو اوضاعی سکوتیله دایاندیم
هیس کسدی باغیرساقیمی یاندیم گینه یاندیم
بیر ساعته‌دین فکر ائدوب آخر بونی قاندیم
حتماً بو کتابی که گلوبدور بیزه گویدن
تکلیف ئولودن اوتریدی حاشا دیریلردن

بو یرده گلور فکریمه بیر یاخشی قضیّه
یازمیش بو سؤزی صاحب‌اثناعشریّه
فرمایش ائدوب بو خبری خیر بریّه
اوچ یرده ملایک گولوب ایلرله تعجّب
بیر جمله‌سین عرض ایلیوم از حیث تجرّب
بیر عدّه خانم قانمیوب هئچ چادرا نه یاشماق
نه محرم و نامحرمی قانمیشدی نه قاشماق
دفنینده ولی قبرینه لازمدی شال آشماق
مین نازیله ساغلیقدا ساتوب عشوه و نازی
هر کس گوله‌جاق گورسه بوجور شعبده‌بازی
بیچاره معرّف یتیشوب باشلادی تلقین
غم ایلمه قوخما او زمان که گلی نکرین
اورگش داخی بو سؤزلری ای بندهٔ مسکین
قرآندی کتابیم سؤیله پیغمبریم احمد
سای بیربیر امامیم اون‌ایکی آل محمد(ص)
یاندیم دئدیم ای ملاّ سن‌اللّه داخی قورتار
ساغلیقدا بو اورگنمدی بو سؤزلری زینهار
هی اوز دیلیجه ملاّ مبلّغ دئدی تکرار
ایمدی بودی فکرون بو ئولندن صورا قانسین
توک توپراقی باسدیر لوله‌سین س... قوی اوزانسین
سرعتله توکوب توپراقی باسدیردیلا زیرک
اقوام و عشیره قیدوب قالدی یازیق تک
بیز معتقدوخ رجعت ارواحه بلاشک
گر سنده بصیرت قولاغی اولسا او ساعت
قبره قولاق آسسون گوره‌سن وار نه حکایت

نکرین گلوب اودلی عمود الده بناگاه
مَن رَبّکَ ما قِبْلَتِکْ یا اُمّت اللّه
دل بنده دوشوب صاق‌صولا بیر باخدی چکوب آه

ربّیم دئدی پول، قبلهم اَریم، رادیو امامیم
مسجد سینما، مود ژیگولیت، مرسی سلامیم

ناگاه او زمان امر الهی اولی صادر
مستوجب تنبیهیدی بو بندهٔ خاسر
شایسته‌دی یانسون اوتا بو فاسق و فاجر

اوندا دییر ای کاش بیر آویچ توپراق اولیدیم
یا منده بهایم‌تک ئولیدیم قوتولیدیم

ای نفس داخی خواب جهالتدن اویان دور
ائتمیش نقدر بادهٔ غفلت سنی مخمور
اولما بوقدر ثروت و سامانوه مغرور

محشرده جانیم درهم و دینار ایشه گلمز
منصب، درجه، سرور و سرکار ایشه گلمز

شکر ایله کریمی سنه یار اولدی بو توفیق
شیرین دیلیله جامعه ایلور سنی تشویق
ارباب کمال ایلوری اشعاریوی تصدیق

ئولسنده کتابون آرادان گئتمیه‌جاقدور
دیللردن آدون شام و سحر ایتمیه‌جاقدور

پیس اویاندی

افسوس بو یاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

ای کاش قوییدیم نئجه یاتمیشدی یاتیدی
اوّلکی کیمی چرک و کثافاته باتیدی
بیر یول بو تمدّن سؤزینی باشدان آتیدی
اوز بورکینی ساتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

قان قوسموش هله تازه چیخوب پوخلی بلکدن
بیر ذرّه‌جه قورخمولاّ نه جیندن نه ملکدن
پروازه گلور باج آلا بو چرخ فلکدن
اللّهه اوخ آتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

خلقین اوشاقی دورجاق ائدیر کسب کمالات
طیّاره و موشکله ائدیر سیر سماوات
امّا بو یتیملر گؤزون آچجاق اولوری لات
پیس یاره چیخاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

پوخ بارداقی مندن جوراب ایستور قییش ایستور
فکرین قارینا ایشلدوب آلما یمیش ایستور
یرمی ایلدی گئدور مدرسیه ایمدی ایش ایستور
انسانی قوجاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

حیوان گؤزین آچجاق هر ایشی زینتیلندور
بیلمور که شرافت وطنه خدمتیلندور
قانمور بو یازیق فضل و هنر صنعتیلندور
افکاریمی قاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

من راضی دگولدیم بولارین هئچ بیری دورسون
بیچاره‌لره حیله دوزلدیب تله قورسون
اللّه بئله قانماز اوغولی تئز یره وورسون
بیدادی اوجاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

آرواد دئمدیم آلتینا قوم توک بَله یاتسون
سس سالما آپار سال بشیگه سیلکه‌له یاتسون
بوندان اوغول اولماز بولورم قوی هله یاتسون
ایوای آدی باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

نه علمه بونون شوقی نه وار صنعته آرواد
یوخ خیری بونون دولته نه ملّته آرواد
صبّاح آدی چیخجاق قاچاجاق غربته آرواد
غم غصّه چوخاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

نه دین قانوب عالمده بو بی‌شرم نه دنیا
بیلمور که جماعت هامی بیر جاندی بیر اعضا
هئچ بیر کس‌ایله گؤزلموری رسم مدارا
انصافین آزاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

آخر بو اویانماق دگی ای محض شرارت
سنّون گئچوب آتمیشدان عمو ایلمه غفلت
سرمایهٔ عمرون قوتولوب اولدی خسارت
سقّالین آغاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

اوضاع زمان ایلدی بو خلقی قمار باز
بدبین و بدآموز و بداندیشه و غمّاز
هئچ سایمور حلالیله حرامی بو اوتانماز
خیری شره قاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

هر بیر ایشی تقلیدیدی تقلیدینه لعنت
بیگانیه تمجیدیدی تمجیدینه لعنت
اوز نوعینه تنقیدیدی تنقیدینه لعنت
آغ قلبی قاراتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

تقلیدیله هئچ ایش بالا عالمده دوزلمز
مود آلمانی، بوغ هیتلری، سایسام سایا گلمز
دنیاده کیشی یاد پ... اوسته گوجنمز
مخلوقی اویاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

های سالما کریمی بو یاتانلار اویانوبدی
یاخشی پیسی ملّت هاموسی یاخشی قانوبدی
بای‌بای دیور اللّه و دعادن اوصانوبدی
پیس مطلبه چاتمیشلار اویاندی پیس اویاندی
واه‌واه یره باتمیشلار اویاندی پیس اویاندی

چهارشنبه سوری

قیش چیخدی قوویر چلّه‌نی بو تازه جوانلار
یوخ یوخ نه جوان درس تمدّن اوخویانلار

چون مدرسه قورتولدی چیخوب ایله تماشا
چارراه خیاباندا دوشوب گور نئجه غوغا
قیزلار که چیخور مدرسه‌دن خیلی دل‌آرا
نازیله گئدیر منزله گویا که مارالدی
بیردن گوروسن آتدیلا بوم رنگی سارالدی
بو بوینی یوغون قانمور اوشاقدور چوخی قورخار
یا حملی وار عورتدی جانیم زحمتی آرتار
یا تریکی‌دور نعشه قاچار معرکه قالخار
ظاهرده محصّلدی اوزی اهل کمالدی
لیکن «کافی» تشبیهدی لاب مالدی که مالدی
چارشنبهٔ سوریده اولوبدور بئله مرسوم
بو رسملری واجب ائدوبدور ننه کلثوم
تصدیق ائلیوب رأینی زینب پاشا مرحوم
بیر ساعت اوتور دقّتیله ایله تماشا
بیربیر او یازان رسملری ایلیوم انشاء
اولسون شب چارشنبه گرکدور هامی دلشاد
چیخسونلا داما قیز گلین اوغلان کیشی آرواد
هر دامدا گرک اود یانا اولمش بئله ایجاد
قیزلار اوتون اوستوندن او ساعتده آتیلسون
آمّا آتیلاندا دیه‌جاق بختیم آچیلسون

دامدان ائله که اَندیله قورتولدی تماشا
بیر مجمعه خوش شب‌چره ایلرله مهیا
خورما، یمیش، ایگده، سوجوق و فخری و حلوا
بیر عدّه خانم قلبیده بیر نیّت ائدرلر
گیزلینجه قولاق آسماقا جدیّت ائدرلر
شال سالاّماقا بعضی ائدر شوقیله رغبت
باغلالاّر اونون شالینه هر شیدن او ساعت
خوش یُمن اولی گر دولما پیشیرسه شاما عورت
شامدان صورا بیر آز بادام اوینالاّ یاتالاّر
آرواد کیشی هر تک‌تکی مقصوده چاتالاّر!
صبح‌اولجاق اولار چای‌باشی چون صحن گلستان
اللرده کوزه عورت، اوشاق، قیز، گلین، اوغلان
قیزلار آتیلوب چایدان ائدر بو سؤزی عنوان
اللّه هامی دردیم مرضیم چایه آتیلسون
لطف ائتگیلن ای آینا کیمی بختیم آچیلسون
بو رسمی مراعات ائده‌جک قیزده گلینده
صف‌صف دوزولر چای باشینا قیچی الینده
دیرناقینی دوتسون داراسون اوردا تلینده
بیر یاندا جوانلار گینه شاقیّلتی سالالاّر
هی بومدی گوروورسن داما دیواره چالالاّر
امّا بئله فرمایش ائدر شاه بی‌بی زینب
هر آنلیان اشخاصده واضحدی بو مطلب
اصناف اولا یا فعله و یا صاحب منصب
گر چای باشینا چیخماسا دایم اولی بیمار
ایل باشه یتینجه اولاجاق دردە گرفتار

چارشنبهٔ سوری قوتولوب ایمدی برادر
بایرامدی گلون مسجده تحویله سراسر
مخصوص دعاسی وار اونی ایلیاخ ازبر
اللرده گومش پول چیخادون اوینادون اما
تا ایل قوتولونجا سیزه تنگ اولمیا دنیا

تحویل دعاسی گرک آخرده یازیلسون
بیر مجمعه‌ده یدّی رقم جنس قویولسون
هر تک تکینون اوّلی لازمدی سین اولسون
سبزه، سمنی، سیب، و سوماق بیرده ساریمساق
سُنجددی سوغاندی هامی عالمدی نه یازماق

سو لازمه‌دی بیر دانا وسعتلی قازاندا
چالخالاّ دعانی اونا ایل وارد اولاندا
بیردن گوره‌سن بیر باساباس دوشدی اویاندا
یکسر الی بارداخلیدی آغنور قازان اوسته
گویا رمضاندا توکولور خلق اذان اوسته

سس قُوزانوب ایوای خوتوم ایسلاندی جریلدی
باسما گئده اِشّک کمریم دوشدی قریلدی
دوشدوم قازانا وای شاپوم ایسلاندی سو دولدی
بارداق دگوری بارداقا تاقّلتیا بیر باخ
بیر قدری سو اوسته بابا شاقّلتیا بیر باخ

گر واردی علاقون سنون ای پخمه دعایه
ادعیّه‌دی قرآن باشاباش آیه به آیه
بیر آز سودان اوتری باشیوی سالما بلایه
گر آب طهور اولسا او سو بهره بیتیرمز
دسگاه الٰهی عموجان حیله گوتورمز

قرآنی سالوبسان ایاقون آتدا ای اعما
بیر قدری سودان اوتری ندور بیر بئله دعوا
مشکلدی عزیزیم ایتی پاک ایلیه دریا
قوی گئت بالا سن راه وفانی ایتورروبسن
کول باشیوه سوراخ دعانی ایتورروبسن
القصّه قابین دولدیران اوز قویدی کناره
سیندی در مسجد هم اولوب پرده‌سی پاره
شاد اولدی اورکلر که هامی چیخدی بهاره
آرواد کیشی دوشدی ایشه باشلاندی گوروشلر
باخ گور داداشیم وار بو گوروشلرده نه ایشلر
بیر عدّه خانم خوش بزه‌نوب تازه گلین تک
آغ چادرا، یاشیل شال، قره خوت، سویملی گویچک
آغ‌باشماق، آغ‌اوز، آغ‌جوراب، آغ‌الده آغ‌الجک
هر بیر قاپی گورجک گئچوب اگلشدی دل آرام
ایستر قره بایرام اولا یا قرمیزی بایرام
بیر عدّه اوشاقلار گیینوب تازه و الوان
هردم پاپا سسلور ماماسی تئز دیوری جان
نازیله خیاباندا گزور شاد و خرامان
بیر عدّه اوشاقلاردا باخوب آه چکورلر
گوردوخجا بو وضعیّتی گؤزیاشی توکورلر
سابق واریمیش بیر پارا مردان نکوکار
بایرامدا اولارمشلا بو اسراره خبردار
بیر عدّیه پول شوقیله بیر عدّیه پالتار
بو رسملر ایمدی دولانوب بدعت اولوبدی
بایرام دئمه بیر پارچا غم و محنت اولوبدی

بیر آی که قالور بایراما گل ایله تماشا
هر ائودن اوجالمیش گورەسن گوگلره دعوا
بو وضعیله بیچاره کاسب نیلسون آیا
بایرامدی گرک شاد اولا کلفت هامی باهم
افسوس هر ائوده قورولوب مجلس ماتم
بیر عدّه الینده گوروشی ایلیوب عنوان
قاپلاردا دوشوب قارنین اوتارماخلقا حیوان
دورد اللی باسیر شیرنینی هئچ قانموری وجدان
ایمدی تازا مودلار تازا بیر رسم قویوبلار
سرتیقلارین ایشدن الین الحقّ یووبلار
الده گتورور شیرنینی چوخ محترمانه
قادر دگی بیر شخص گوتورسون ایکی دانه
بوشقاب ایکی‌یوز شیرنیدن هئچ یوخدی نشانه
چوخ ظلمیدی الحق دولی قاب قالمیش اوزاقدا
بیچاره باخور بو قابا حسرتله قباقدا
خالیدی کریمی سؤزون ازبسکه خللدن
باعث اودی شیریندی اوغول قند و عسلدن
گر اهل غرض وئرمسه انصافینی الدن
آنلار نه یازوبسان سنه تحقیریله باخماز
افسوس که کور دوتدیقین عالمده بوراخماز

قیز گئچوب اوغلان یرینه

نولار ای پول قویاسان مفلسی اعیان یرینه
بیر توجّه ائده‌سن منده چیخام خان یرینه
بولمورم شعبده‌سن، سحرسن، آخ بیرجه نه‌سن
قویوسان ائشّگی آت تولکینی اصلان یرینه
سنون اعجازیوه حیراندی عقول عرفا
چیخادورسان یکه حیوانلاری انسان یرینه
نولی بش گونده منیله اولاسان یار شفیق
بیزده بیر پپسی‌کولانی قویاق آیران یرینه
بیزده بش‌گون قوشولاخ خلقه بیر آز ماز دوزه‌لاخ
سالاخ اوغلان کیمی تیرآهنی حیزان یرینه
سندن اوتری سالورام جانیمی مین زحمته من
قویموسان سن منی بیر قاره بادمجان یرینه
گلسن ای پول دوتارام خاطریوی خاندان عزیز
قدموندە کسرم جانیمی قربان یرینه
نه روادور بیری هر ایل بشین آلسون بوشاسین
من باسیم یاسدیقیمی باغریما جانان یرینه
عیبی یوخ سایما سن ای پول منی، دنیا گئچه‌جاق
منده قویمام سنی هئچ بیر شله یوشان یرینه
به جهنّم قالی اولماز حصیر آلاّم سالارام
چکرم پالتوویمی اوستومه یورقان یرینه
ایچرم شام ناهارا سوزمه قاتق دوغراماسین
باخارام گویده آیا عارض خوبان یرینه

آچارام اوز شالیمی پوزمارام اصلاً حالیمی
دولارام خدّه‌گیمه زلف پریشان یرینه
یادیما شوخ م... دوشسه یومارام گؤزلریمی
امرم بارماقیمی شوقله پ... یرینه
تریک اولماز به جهنّم آتارام حبّ نجات
چکرم شلواریمی بورنومی قلیان یرینه
گوگلیمه موسیقی دوشسه گیره‌رم تئز تغارا
اوخورام اوز اوزیمه مصطفا پایان یرینه
آجیل اولماز سالارام آغزیما بیر پارچا قورود
سورارام آخشاماتک پستهٔ خندان یرینه
یغارام مزبله‌دن عکسین هنرپیشه‌لرین
دوزه‌رم صاق صولوما حوری و غلمان یرینه
بیر هنرمند که عکسین توکه‌لر مزبلیه
گونده اون‌یول قوسارام بو هنرستان یرینه
هره بیر نازلی ماتان شوخ م... سالمیش یانینا
ناز ائدیر قویسون اياق صحن گلستان یرینه
چوخدا عاجز دگولم من قالام ئلدن دالیا
سالارام منده یانیمجا ایتی جیران یرینه
گر مجالسده منه وئرمسه‌لر صدریده یر
گئچرم دهلیزه یا هشتیه دربان یرینه
نه باغیم وار سودان اوتری اوزه‌لر خدّه‌گیمی
یانا حاصل گئده الدن سو چیخا قان یرینه
نه بالیم وار قوطونون اوستونی گُل تک بزییم
سووه‌لر هی آنامون روحینی احسان یرینه

نه اوجور دستالاتیم وار که سویام هر گله‌نی
گئجه رؤیاده دوزَلدم جنی شیطان یرینه
من که مالک دگولم کندیمی تقسیم ائده‌لر
خون دل میل ائلیم شربت الوان یرینه
نه سلیطه خانمیم وار که مینه پیسریمه
من بیچاره‌نی هی چاپدیرا مادیان یرینه
نه زوروم وار که دوتام بوینونی بورخام بیرینون
یازدیرام اوز آدیمی رستم دستان یرینه
نه قیزیم وار چالا تصنیف اوخویا رقص ائلیه
چیخا ائودن گویه قارمان سسی قرآن یرینه
نه تمدّن قانیرام گونده اوتوز رنگه باتام
اود وورا شرم و حیا غیرت و وجدان یرینه
قانعم هر نه عطا ایلسه رزّاق ازل
ایچرم یارما آشین قیمه فسنجان یرینه
چیخا هیهات یادیمدان بو سؤزی مرشدیمون
دئدی بیر گون گلی قیزلار گئچر اوغلان یرینه
ای کریمی قیزیلین قدرینی صرّاف بولر
سؤزلرون اخذ ائده‌رم لعل بدخشان یرینه
حقّ ازلدن آجیدی خلقه خوش‌آیند دگول
امّا شاید آجی وار ایشلنه درمان یرینه
روح سعدی سنی تشویق ائدیری برزخدن
قویور اشعاریوی بستان و گلستان یرینه

سیزیلدار

بولمم نیه بو ایل هره بیر یاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

دولتدی کاسب دیندیریرم هر کسی آغلور
توولور باشینی آه چکور قلبیمی داغلور
امّا قوطوسیلان بالی دستمالینه باغلور
دیندیرسن اگر صاحب میلیاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

اللّه که بو ایل حاصلی ائتمیشدی فراوان
نه شاختا نه جیرجیر نه تگرگ اولدی نه باران
باخ ملخوالار گور نئجه آغلولاّ یالاندان
ایمدی کئفی ساز حالی پریشاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

سابق واریدی خلقده بیر نوعی شهامت
ئولسیدی آجیندان بیری ائتمزدی شکایت
خلقین لووینی دوندی اولوب یولچی طبیعت
قرباندا سیزیلدار حاجی‌رحماندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

آتدیم باشی بیر بانگیدی هر شهریده باری
هر تاجرین اون بانگلا واردور سروکاری
خلقین گینه افلاکه چیخوب ناله و زاری
تاجرده سیزیلدار هله کنکاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

دکترلریله ال بیر اولوبدور ملک‌الموت
بو آمپولی وورجاق او یازیر دفتره الفوت
قویمولاّ بیر آز دینجه قالا تخته و تابوت
بوندان بئله غسّالیله گورکاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

اصنافی دانیشدیر گؤزینون یاشینی توکسون
بیر قصّهٔ طولانی آچوب بویریوی سوکسون
اون‌دست لباسی خانیمی بوخجیا بوکسون
بوندان بئله دیندیرسن او بیماندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

بیر عدّه آلار مین‌تومن آیدا گؤزی دویماز
اسراف ائلیوب آی باشینا بیر شاهی قویماز
هئچ دولته خائن دگی اصنافیده سویماز
دیندیر ائله‌بول فعله‌دی میداندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

بیر عدّه گئدوب درس اوخیوب دیپلم آلوبدی
بیدار قالوب چوخ گئجه رنگی سارالوبدی
ایمدی گورور ایش یوخ الی قوینوندا قالوبدی
وئل‌وئل دولانور گورنه خیاباندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

دیپلمدی یازیق امّا آجیندان یاتا بولمز
چیگنینده مقیّددی بو سنگک ساتا بولمز
بئل ایشلده‌بولمز دالینا یوک چاتا بولمز
یوخ چاره‌سی بو خانه‌سی ویراندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

گاهی یازیری بینوا فرهنگه تقاضا
گه بو رئیسه گاه او سرهنگه تقاضا
سرهنگی رئیسی گتوروب تنگه تقاضا
دیپلمده دویوب جانه بو دوراندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار
بش‌مین‌تومان ایستورکه وئروب بیرجه ایش آلسون
هاردان تاپاجاق بش‌قرانی یوخ یمیش آلسون
قادر دگی چوخلار بئلینه بیر قییش آلسون
یوخ پالتووی بورکی بو زمستاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار
درویشلوقا گئتسیدی بو بیچاره محصّل
اولموشدی طریقتده بوگون مرشد کامل
بیر دسته دوزلدوب دولانور کوچه‌ده ول‌ول
هی درد دیله دل آچوب هر یاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار
بیر عدّه‌نین آغزی پیس ائدوب رشویه عادت
عقلین آپاروبدور هوس تخت ریاست
نه بنده سایور نه ائدر اللّهه اطاعت
گورمور که رعیّت هره بیر یاندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار
دنیا قوجا دنیادی داداش ایلمه طغیان
چوخ شهلری نابود ائلیوب گردش دوران
بیر فکر ائله گور هاردادی قارون کیمی سلطان
وقتی که اجل گلدی سلیماندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

جمشید و کیومرث و نه اسکندر و دارا
گئتدی هارا بهمن، هانی پرویز، هانی کسرا
فانی‌دی جهان خلقله خوش ایله مدارا
ظلم اهلی یانوب آتش نیراندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

بیر عدّه کریمینی بولور سعدی دوران
بیر عدّه غیابینده دیور هرزه و هذیان
بو رأیلری اهل دل ایستور ائده میزان
عاقلده دوشوب حیرته ناداندا سیزیلدار
مفلسده سیزیلدار بالا اعیاندا سیزیلدار

چیگنونده گر آغیرلاسا پالتو پالان کیمی
دار گلسه بو زمانه گؤزونده دالان کیمی
تریاکه عادت ائت یالانا عادت ایلمه
هئچ زاد سنی ضلالته سالماز یالان کیمی

ژیگولی

نه یاتوبسان مِتیل آلتیندا یازیق مشدی‌قلی
هامی اولدی ژیگولی
آت باشوندان بو جریخ یورقانی بوشلا بو چولی
هامی اولدی ژیگولی
مودونی یاخشی دوزلدیب هامی دولتدی کاسب
سنی سقّل نه باسیب
دور اپاقه هره‌نین شهریده بش گوندی وولی
هامی اولدی ژیگولی
دور گئداخ بیرجه گلستاندا آچان گللره باخ
شیدا بلبللره باخ
تنبل اولما دئمه اولماز، نمنه ائتسن اولی
هامی اولدی ژیگولی
بیرینون سقّلی یوخ بوغلاری شمشیر کیمی
دولانور شیر کیمی
هر کسه غیظیله باخسا دیلی حتماً دوتولی
هامی اولدی ژیگولی
بیرینون هم بوغی هم بیرچگی هم سقّلی وار
هامی ایشده الی وار
الده بیر سبحهٔ صد دانه بویوندا فوقولی
هامی اولدی ژیگولی
سینماده او تومانچاق دولانان قیزلارا باخ
لژدا اولدوزلارا باخ
گورسنور آغ بولوز آتدان م... مثل هولی
هامی اولدی ژیگولی
قزیل اللّهی سالوب بوینونا زنجیره چکوب
ایشی تکفیره چکوب
بُت‌پرسلوقدا ماشاءاللّه گؤزل اوینور بو رولی
هامی اولدی ژیگولی
بیرینون آروادی هی اسگی یوماقدان سارالوب
اوزی بیر رادیو آلوب
اوشاقی آغلور آجیندان چورگه یوخدی پولی
هامی اولدی ژیگولی
بیری بیر چاقو قویوبدور جیبینه هی ساواشیر
چوخلی زنداندا یاشیر
یاخشی غیرتلی جواندور گوتی بوش بینی دولی
هامی اولدی ژیگولی
بیری بیر گُللی خانم کوینگی گییمش دولانیر
گوره‌سن هئچ اوتانیر
یره وورسین گوروم اللّه بو حیاده اوغولی
هامی اولدی ژیگولی
ائوده نه فرش و سماور نه قازان وار نه حصیر
سنون عقلون نه کسیر
گؤزی، بورنی، قولاغی، آغزی نه ماتحتی سولی
هامی اولدی ژیگولی
آی داداش ایشله قازان مملکته خدمت ائله
نوعیوی راحت ائله

شیرین ائتمز دهنون لفظ تمدّن نوقولی هامی اولدی ژیگولی
آقا بیر آرتیسی کوینک خانمی باشدا چپی ضربی من سنده چپی
چال چالاخ آج قارینا سن ژیگولیت من ژیگولی هامی اولدی ژیگولی
قالمیوب بیر دانا عورتده حیانین اثری سؤزیمون مختصری
گوره‌سن یوزده بوجور شرم و حیادن یووولی هامی اولدی ژیگولی
بیر زمان بیر کیشی آچسیدی باشین دانلاردیق عجب انسانلاردیق
ایمدی هی باش گ...آچیق قیزدی دوتوب صاق‌وصولی هامی اولدی ژیگولی
گوره‌سن بس هارا گئتدی او گؤزل غیرتیمیز نولدی حیثیّتیمیز
یات‌یاتاخ گئچدی‌گئچن سن یوخولی من یوخولی هامی اولدی ژیگولی
گوره‌سن آخری بو ایشلرین هاردا دایانار نه زمان خلق اویانار
بئله که تند گئدیر خلق جانیم تئز یورولی هامی اولدی ژیگولی
گونی گوندن بو اتکلر که بوجور قیسّالوری بودلار عریان قالوری
بیر قاریشدا یوخاری گئتسه داخی سؤز قوتولی هامی اولدی ژیگولی
بیر دیین یوخ بابا بیر شهریده مین‌جور مود اولار بئله‌ده بیر اود اولار
بیری دیللنسه‌ده اُسگورمه دوتار تئز بوغولی هامی اولدی ژیگولی
بیزیم آرواددا باخور مودلارا آغزی سولانیر بودا کم‌کم اویانیر
سنده گورسن او گورن شیئلری حالون پوزولی هامی اولدی ژیگولی
گئدوب اوز باشینه بیر جوت تازامود باشماق‌آلوب یرمی سانتیم اوجالوب
دئدیم ایوای بونی گییسون قیچون آرواد بورولی هامی اولدی ژیگولی
هر کسین بیر مودی بیر پالتاری وار مطلبی قان بیر خجالت چک اوتان
کاسبا عین غلطدور گئده دولتدی یولی هامی اولدی ژیگولی
بابا اوردک جریلار یانسیلاسا قاز یریشین اهلی واردور هر ایشین
مگر انسان قباقا هر قاپی چیخدی سوخولی هامی اولدی ژیگولی
اولاجاق وضع زمانه هله بوندان‌دا خراب بولانوب چشمهٔ آب

صاحب عصر اگر گلمیه هاردان دورولی هامی اولدی ژیگولی
هر کسین عقلی وار آنلار بو کریمی نه یازوب دئمه مطلبدن آزوب
جامعه من دیین اولسا منیم آغزیم یومولی هامی اولدی ژیگولی

مشدی قلی دیور

سفیه اولما گئده سنّیم منیم آتمشدان آشیر منه یاتماق یاراشیر
منه‌نه کیم کیمه‌دی خلق نه حالتده یاشیر منه یاتماق یاراشیر
چیخورام خلق قویور مسخریه سقّالیمی کمریمده شالیمی
مودومی، پاتلتیمی گورجک اوشاقلار ساتاشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری سسلور آمان آی قیز کیشینون کورکینه باخ عمونین بورکینه باخ
کیشی شلوار باغووی یغ قچووا چوخ دولاشیر منه یاتماق یاراشیر
ایستوسن من چیخام اوغلوم قاپاسان یورقانیمی سوراسان تئز قانیمی
گورموسن زالوکیمی هر کسه هرکس سوواشیر منه یاتماق یاراشیر
اللّهیم وار بو جماعت هامی اولسون ژیگولی ژیگولی یا فوقولی
سن گئت اوز دینیوی حفظ ائت سنه‌نه خلق‌چاشیر منه یاتماق یاراشیر
سنه اسلام دیور سالم اول عالمده داداش سالما اوز باشیوه داش
سنه‌نه خلق قویوب دوز یولی داغ داشدان آشیر منه یاتماق یاراشیر
ایمدی هر کیم اویاق اولسا ایکی دنیاسی یانار اونا ترسه قازانار
یوخلا یات باخما خروس بانلیری ایتلر اولاشیر منه یاتماق یاراشیر
یورقان آلتیندا نه وار وضع زماندان خبریم نه آتیلماق هنریم
بولمورم هئچ کیم ئولور، کیم دیریلیر، کیم ساواشیر منه یاتماق یاراشیر
تازا مود دعواسیدور ایمدی هر ائوده دوتولوب داخی هر سؤز قوتولوب
پیشرفت ائتماقا ملّت نه بتر چرمالاشیر منه یاتماق یاراشیر

منی قوی اوز باشیما اینجیمیشم جامعه‌دن گوردیقیم فاجعه‌دن
دالیوی فکر ائلمه سن قجله مفته قاشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری نهی ایلوری خلقی یمیون مال حرام قورخون ای قوم عوام
اوزی اموال یتیمه قودوز ایت‌تک داراشیر منه یاتماق یاراشیر
اوزی قیمور وئره بیر مستحقه بیر پنابات قانمیوب خمس و زکات
خلقین امّا یوزینی گور نئجه مجلسده قاشیر منه یاتماق یاراشیر
قاپونین اوسته بیری نَصرُمِنَ‌اللّه یازوب حسبی‌اللّه یازوب
ایچری فسق و فجوریله لبالبدی داشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری هی جنّتی تقسیم ائدیری اوز باشینا اوغلونا قارداشینا
ق.... گ.... اوغرینی رضوانه داشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری سالمیش یانینا بیر آلا گؤز شوخ م... اوپمه‌لی ایگلمه‌لی
بیر گؤزلدور باخیسان گُل یوزینه گؤز قاماشیر منه یاتماق یاراشیر
هر کسین یاغلی دیلی یاخشی اوتانماز یوزی وار گئچه‌جکلی سؤزی وار
هر طرفدن گوروسن خلق اونا مین‌مین یاناشیر منه یاتماق یاراشیر
بیرینون مسلکی، ایمانی، خداسی پولودی بیر قرانون قولودی
پولدان اوتری باجی قارداشیله هی قارمالاشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری ثروت ییغور ایستور یتیشه آغزی آشا یتیشور باشی داشا
مال قالور اوزگیه بو وزر و وباله بولاشیر منه یاتماق یاراشیر
بیرده بو عصریده آختارسان اگر مال حلال قالاسان حسرت مال
چرمالان دوش قباقا هر نه گیره گئچدی آشیر منه یاتماق یاراشیر
الی بوشلار یغیشوب جمله بیزیم مملکته نه دیوم مصلحته
دوزولوب چای باشینا قیز، گلین، اوغلان سولاشیر منه یاتماق یاراشیر
بیری شاعردی کریمی کیمی هی سؤز یازیری اگری یا دوز یازیری
بیرسؤز اوردان بیری بوردان گلیر آنجاق قوراشیر منه یاتماق یاراشیر

گلین بالدیز

ای وای خالاجان گونوم قرادی
شغلیم سحر آخشام آه و وادی

بیر ق... سلیطه بالدیزیم وار پیس درده گوروم اولا گرفتار
ائتمیش منی درد الینده بیمار باخ رنگیمه مثل کهربادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

بیر پنتی بوغازلی بدلجیمدی وار بیر دیلی دیل دگول سجیمدی
بوردا یاشاماخ منیم گوجیمدی سینه‌م آلیشوب اورک یارادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

بس فکر ائلدیم قرالدی بینیم یاندیم بو قیزین الینده نینیم
نه قینانا باش وئرور نه قینیم گویا که بو کنده کدخدادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

نه عصمتی وار نه چادرا یاشماق نه ذرّه اوتانماقی نه قاشماق
دائم ایشیمیز اولوب ساواشماق هر بیر سؤزی کفر و ناسزادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

قانمور ائدیرم نقدری قوللوخ گه قیناتاما ائدیر چوغوللوخ
گه قینیمه باشلوری فضوللوخ بالدیز دئمه بیر یامان بلادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

ائوده اوز اریمله تک قالاندا گیزلینجه گلور دورور دالاندا
بیر کلمه اونون سؤزون سالاندا گل شورش حشری گور بپادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

باخ باشیمه تازه دن دوشوبدی هئچ بیر دئموسن ندن دوشوبدی
واللّه غم و غصّه‌دن دوشوبدی بیرجه دئمور آخ بو بینوادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

ای کاش بو فکره دوشمییدیم بو اوغلانیلان سووشمییدیم
بو اویناغانا ایلیشمییدیم واه‌واه باجیسی نه بی‌حیادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

اوندا یخیلوب ائویم که قاچدیم گلدیم بو سلیطیه ساتاشدیم
اوز باشیمه بوللی زحمت آچدیم یوخ چاره مشیّت خدادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

قیز قاچسا نه پیس دوشر نظردن قیز قاچسا اولور کمینه خردن
خیر و برکت گورنمز اَردن بو غصّه قاچان قیزا سزادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

قیز قاچسا گلن ائدر شماتت دایم وورار ئل قبیله تهمت
قارداش باجیدان چکر خجالت من تک غم و درده آشنادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

قیز یاغلی باشا پوزا وورولماز ساعت کیمی گونده بیر قورولماز
دوزیول گئدن آی جانیم یورولماز بو ورد زبان اصفیادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

باخما یوزینه دئمه بشردی قیزما دئمه آنجاق آدی اَردی
بولمورسن آدامدی یا که خردی انساندی یا آنلاماز سوپادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

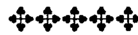
یوخ ایتجه بو ائوده احترامیم خوش گلموری هئچ کسه سلامیم
اولموش آجی زهریدن کلامیم جادو ائلیوبله یا دعادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

باخدیرموشیدی آخوندا باجیم   جادودی دیور ندور علاجیم
اللی تومنه وار احتیاجیم   پول یوخ اودا من کیمی گدادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
تازه گلینم بئلیم بوکولدی   باشیم آغاروب دیشیم توکولدی
اولدوم قره‌بخت ائویم تیکیلدی   کیم من کیمی درده مبتلادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
ئل طایفادان اولموشام خجالت   قارداشیم آتام ائدیر شمادت
نیلیم کیمه ایلیوم شکایت   بالدیزدا که قتلیمه رضادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
هئچ بیر ایشه آتماز ال اوتانماز   تئزدن بزه‌نر گئدر یوبانماز
آخشامه کیمی ائوه دولانماز   هرگون یری باغدی سینمادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
چوخ اوغریدی هرنه اولسا جازلار   هر نه یمه‌لی قویام آلازلار
گونده منی اللی یول قاپازلار   بدخلق و بداصل و بدهوادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
ایکاش قیچیم سینِیدی دیبدن   بو قانمازیلان قاچان زمان من
سالدیم اوزیمی عجب نظردن   ایمدی چکورم او که جفادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
قیزلار سوروشاندا حالتیمدن   عبرت گوتورور حکایتیمدن
دوشدوم بو اودا جهالتیمدن   قاچماق خالاجان نه پیس ادادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
بولمم نیه من بو حاله قالدیم   عمداً باشیمی بلایه سالدیم
غمدن اَریدیم سولوب سارالدیم   بالدیز دئمه درد بی دوادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی

به‌به منیم عم‌قیزیم صدیقه   بیر بالدیزی واردی خوش سلیقه
چوخ سؤیمه‌لی مهربان خلیقه   هر کلمه‌سی روح ایچون غذادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
بیر تولکی صفتلی قینانام وار   هئچ شهریده یوخدی بیله کافتار
مردار و خبیثه هرزه گفتار   پیس پیس آدی‌دا ملک نسادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
اوغلانلاری ازدیروللە آز چوخ   بیر ذرّه غمی خیالتی یوخ
ازبسکه شیشوب اولوبدی پورسوخ   ات... بودی باخ دئمه قوجادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
چوخ راضیم امّا قیناتامدان   واللّهی چوخ ایسترم آتامدان
قورخار کوچه اهلی قینانامدان   بیمان دیه‌سن بس اژدهادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
کافتار زورونی وئروبدی انگه   واللّه منی لاپ گتوردی تنگه
عزرائیلیلن دوروبدی جنگه   ئولمور ائله شوم و بدلقادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
قارنی یاریم اولسا هی سیزیلدار   دویجاق گلی نشئیه مزیلدار
بندی بوشالوبدی هی دیزیلدار   گیر بیر ائوه گور نه ماجرادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
بولسیدیم اگر کریمی کیمدی   دردیمی اونا دیردیم ایمدی
بیر چاره تاپار خدا کریمدی   شاعر گینه خلقه رهنمادی
آی وای خالاجان گونوم قرادی
بختیم قره‌دی طویوم عزادی

وای بالدیز خانم یتیشدی

هر گلن آروادی چکوب سالما دالانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

سن که بیر اوغلانا اوزون عاشق اولوب سووشموسن
اسگیکی اللی مرتبه دار کوچه‌ده اوپوشموسن
ایمدی بیرآز گؤزون دویوب اوزگه خیاله دوشموسن
شیلاّق آتیرسان آت‌کیمی آرپا سامانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
قارداشیمی گورن زمان قرجانیسان هریلدیسان
امّا گورنده بیزلری ایت‌کیمی هی مریلدیسان
نیلمیشوخ اوشاق‌کیمی هر گلنه زریلدیسان
مکریوه سالما گؤزیاشون ائتمه روانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
قیز هئچ اوتانمیسان گلن آروادا آیه باشلیسان
ائوده بازارده کوچه‌ده خلقه گلایه باشلیسان
بوردا نه سؤز وار آی یازیق منله کنایه باشلیسان
سرّینی وئرمه بو ائوین یاخشی یامانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
هر نه سؤز اولدی ائوده تئز هر گلنه آچوب دئدون
ایمدی گلن دیور منه قیز او قیزی آز اینجیدون
یاخشی گلیندی آز دوگون آز سُوون آز شکنج ائدون
خلق بیزی حساب ائدیر شمر زمانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

ایمدی حمامدا گورمیشم عالمه‌نین قیزی سارا
بالدیزی بیر کوتکووروب باش‌گؤز اولوب بوتون‌یارا
گل گور اوجور وورام سنی اوندا سسون گئدر هارا
اوندا بویارسان عالمی قرمیزی قانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

کیم سنه ائلچی یولاّدی اوز ایاقونلا گلمیسن
بیر آرالیق قزیدون آخ ایمدی بیر آز دوزلموسن
بولموسن هئچ نه دوره‌دی مفته ییوب کوکلمیسن
یاده سالورسان هئچ گئچن گونلری یا نه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

خلقه شماتت ایلمه سن هامودان بوغازلیسان
هر نه یازیق ننم قویور اشقابا فوری جازلیسان
سؤزده دینده قالخیسان باشیمه بسکه قازلیسان
ایلوسن آغلاماخلیقی الده بهانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

دوز چوره‌گی دوتار سنی قارداشیما یامان دئمه
ق... اوزونسن اویناغان سن اونا اویناغان دئمه
بینوا اللّهون وئروب اوز آشووا یاوان دئمه
شکر ائله آرواد اولمیسان بیله جوانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

بوشلا بو آجی دیللری سالما عداوته منی
یوزده بیر عیبیوی دئسم خان داداشیم بوشار سنی
بیرجه دقیقه ساخلاماز سن‌کیمی بدسلیقه‌نی
اسگی یوماق الونده‌دی خانه‌به‌خانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

یاغ دوگی قند و چای ساتوب چادرا دون آلماقون دیوم
بیر ایشی اللی یول منیم باشیما چالماقون دیوم
گیزلین آلوب قیزیل مدال بوینووا سالماقون دیوم
سن بورا گلموسن مگر قصد تالانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
بیر سؤله کیم وئرور سنه آی بالا بیر بئله پولو
هی آلیسان پاکت پاکت آلما، اوزوم، شلی، هلو
آروادا عیبیدور جانیم اولسا بوجور قارین قولو
گور بو مخارجه دوزر اولسا خزانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
شام و سحر گامش کیمی قارنووا قوللوق ایلوسن
هئچ ایشه یوخ لیاقتون یاخشی چوغوللوق ایلوسن
قونشو یانیندا سن بیزی لاپ ایکی پوللوق ایلوسن
خلقی گورنده باشلیسان نقل و فسانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
ائوده ائشیکده زیر زبیل باشدان آشوب قالاخ کیمی
سن یاتیسان مسلدیسان طویله‌ده‌کی بالاخ کیمی
قینانا ایستور ال وورا قشقریسان اولاخ کیمی
یوخدی حیا و شرمدن سنده نشانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
سیلمه، سوپورمه، ایشلمه، قول قچووا چیخوب یارا
قینانا بالدیز ایشله‌سین سن اوتی تللرون دارا
خان داداشیمدا یوخلیوب باشینی قویلیوب قارا
کئفلیدی باخبر دگول هئچ جریانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

من باشی داشلی بولمورم هئچ باشیما نه کول توکوم
ائو سوپوروم، لباس یووم، درس اوخویوم، یا گول تیکوم
ات پیشیریم یا چای قویوم یا خانمون نازین چکوم
بیر اوخا بیلمورم وووروم نئچّه نشانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

سن نیه قاچدون آی یازیق آتدون حیا و عصمتی
آخ دئمدون قاچان قیزین آی بالا اولماز عزّتی
شیء اوجوز اولسا رسمیدی اولماز اونون شرافتی
ائتدون اوزون ایتین تایی قال یانه‌یانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

قیزدا گرک حیا اولا صبر اولا اختیار اولا
هر باشی یاغلی گورجگین سوزمیه باوقار اولا
تُف او قیزین حیاسینه طوی گونی شرمسار اولا
اوندا باخار گورر وئروب سودی زیانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

بعضی جوان تلین دارار خان‌کیمی بوغلارین بورار
مدرسه‌نین یولین کسر هر قیزا بیر چگین وورار
لیک جیبینده بیر قران یوخدی آجیندان او...
طویله‌ده یوخلیوب گورر هی بالاخانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

چوخ گؤزه چکمه عم‌قیزون انگی اوزون صدیقه‌نی
چالما بوقدری باشیمه بالدیزی کار خلیقه‌نی
قیزدا گؤزللیق اولماسا درده چیخا سلیقه‌نی
حُسندی قیمت آرتیران صنف زنانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

بیرده هر ائوده اولماسا صدق و صفا و اتّفاق
تئز داغیلار او ائو گئدر باده نفاق اولور تفاق
شاخدا ووروب مگر باغون ق... نه‌دور بو قاشقاباق
هر بیزی گورجگین یوزون دوتما اویانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
آخ نه افاده‌دور مگر باغ یا دکان گتورموسن
یا قالی، قالچا، مجمعه، قاب و قازان گتورموسن
باش گ...آچیق اپاق‌یالین بیر قوری جان گتورموسن
بولموسن اهل مملکت بازدی قرانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
قرن اَتومدی آی یازیق وورما اوزیوی خاملیقا
خلق باداملق آختارور مشتری یوخ آداملیقا
شرم و حیانی غیرتی سات بالا وئر باداملیقا
ایمدی قراندی قبلهٔ اهل زمانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
بیرده فضول‌فضول دانیش قارنووا یوز تپیک ووروم
باخ بو حیطده بئز کیمی لاپ آرادان چکیم جیروم
توکلریوی وئروم یله قول قانادیوی سیندیروم
عبرت اولا سنون کیمی ضرنا چالانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش
بسکه اوزاندی سؤزلری بالدیزا بیر باخوب گلین
دوردی اپاقه شصتیله خدّه‌گینه آتوب الین
خرخراسین دوتوب سیخوب باتدی نفس‌کسوب دیلین
دوندی او کشمکشده بیر افعی ایلانه زنداداش
بیر قیزاران تنورتک چکدی زبانه زنداداش

اوندا یتیشدی قینانا گوردی غریبه ماجرا
وای بالام ئولدی سسلنوب قونشولاری ییغوب داما
گوردیله آز قالوب گلین بالدیزی بئز کیمی جیرا
گؤز قیزاروب دونوبدی بیر شیر ژیانه زنداداش
چرمالانوب حریف اولوب ببر بیانه زنداداش
بسکه قیزوبدی گؤزلری هی دوتوسان دوتولموری
هر گلنی دوگور سوور چنگه دوشن قوتولموری
قیزدا نقدر اللشور دورماقا ممکن اولموری
یالوارور التماس ائدور بلکه اوتانه زنداداش
لیک توجه ایلمور یاخشی یامانه زنداداش
قونشولار التماس ائدوب بوشلا قیز ئولدی قیزدا بس
اوندا بوراخدی خدّه‌گین گوردی داخی کسیلدی سس
تئز اوزانوب جنازه‌تک دوشدی شماریه نفس
سسلدی ای ایتین قیزی دویدی بو جانه زنداداش
حسرت اولوب بو ائوده بیر یاخشی دولانه زنداداش
توستی وئروبله بورنونا حاله گلوبدی مختصر
دوردی ایاقه چادراسین اوتدی گؤزونده اشگ تر
فوری گئدوب قضیّه‌نی وئردی اداریه خبر
سسلدی آی گلون منی گتدی امانه زنداداش
آجدان اماندی عالمی چالخادی قانه زنداداش
اولسا کریمی هر ائوین صاحبینون لیاقتی
دینی، حیاسی، غیرتی، صولتی هم عدالتی
اولماز او اهل خانه‌نین بیربیرینه عداوتی
بالدیزی باسماز اللی یول گونده یامانه زنداداش
یانشاما یانشاق ایت‌کیمی هورمه یاوانه زنداداش

زلزله

گینه ناراحت اولوب اهل جهان زلزله‌دن
چوخ دوشوب واهیمیه پیر و جوان زلزله‌دن

غضب ائتسیدی گئچن عصریده بیر قومه خدا
یغیشاردی هامی مسجدلره ایلردی دعا
بلکه رحم ایلیه اللّه اولونا رفع بلا
ایمدی یوخ بیر نفر امّا اوتانان زلزله‌دن
اللّهیم وار باتا بیر دفعه جهان زلزله‌دن

جامعه بسکه گناه ایلماقا اولدی جری
ایستدی حق اوزی تنبیه ائده نوع بشری
قیردی بیر لحظه‌ده محو ایلدی قیخ‌مین نفری
وئردی یوز واهمه‌لی بیر جریان زلزله‌دن
بلکه عبرت گوتوره خلق همان زلزله‌دن

مین‌اوچیوزقرخ‌بیر هجری اون‌بیری شهریور ماه
ساعت یازده شبده خسوف ایلدی ماه
رعدوبرق اولدی مهابتله اسوب باد سیاه
آیت شور نشور اولدی عیان زلزله‌دن
داشلار ایلردی هواده طیران زلزله‌دن

گوراخ آیا متنّبه اولاجاق ملّتیمیز
یا ئولونجه گونی گوندن چوخالار غفلتیمیز
چوخ قالیندور قافامیز یوخدی قدیم غیرتیمیز
بئله گئتسه قریلار یاخشی یامان زلزله‌دن
باوریم یوخ اولا بیر عبرت آلان زلزله‌دن

اولار ایمانلی دگولمش عمو سن آرخیین اول
دین و قرآنلی دگولمش عمو سن آرخیین اول
بلکه ایرانلی دگولمش عمو سن آرخیین اول
باشون آت یوخلا سن اولما نگران زلزله‌دن
عاید اولماز سنه بیر ذرّه زیان زلزله‌دن
بیزدن عالمده چتین باش وئره بیر ترک ادب
تا ائده محضر معبودیده تولید غضب
پاک پاکیزه مسلمانوخ عجب ثمّ‌العجب
نیه تیترور گوره‌سن کون و مکان زلزله‌دن
هامی تیترور دیه‌سن برگ خزان زلزله‌دن
بیز نه میخانه نه شی‌خانه نه دندیل تانیروخ
نه یالان غیبت و بهتان و اذیّت قانیروخ
حشر و میزان عمل حقدی مگر بیز دانیروخ
شهریمیز بیمه‌دی ائت باور اینان زلزله‌دن
اولمیا بوردا گرک نام و نشان زلزله‌دن
نه دوشر نال چارالاردان، لله بگدن یولومیز
نه قالس خان قانیروخ شهر نووا یوخ پولومیز
زهد و تقواده اباذر اولا بولمز قولومیز
قیللوخ آیات نمازین اوجادان زلزله‌دن
اوخوروخ سورهٔ حامیم دخان زلزله‌دن
بیز که هئچ دادمامیشوخ بیر شاهی تنزیل و ربا
بیر کسه ائتمه‌میشوخ حیله و تزویر و ریا
نه قماربازلیقیمز وار نه لواط و نه زنا
علّتی یوخدی چکاخ آه و فغان زلزله‌دن
وئره اللّه بیزه لازمدی امان زلزله‌دن

هانسی ملّتده زنا چوخلاشا حدّیندن آشا
یا که هم‌نوعینه بی‌عرضه آداملار دولاشا
خیاباندا سؤز آتا اوغلانا قیزلار ساتاشا
یوخ تعجّب یری، باتسا خیابان زلزله‌دن
یاغا خلقین باشینا دود و دومان زلزله‌دن

او شرفخانه‌ده بلواردا اولان فسق و فجور
یا او استخر که بیر یرده قیز اوغلان چیمور عور
سویون آلتیندا بدنلر گورونور مثل بلور
دمبدم موجه گلور آب روان زلزله‌دن
لوت تومانچاق نه قانان وار نه قاچان زلزله‌دن

بندر پهلوینون وار نه گؤزل منظره‌سی
مارالی، جیرانی، طاووسی، گؤزل کوک فره‌سی
قاریشوب بیربیره ارکک مایاسی آغ قره‌سی
هامی سرگرمیدی یوخ یاده سالان زلزله‌دن
سن اِذا زُلزِلَة ائت ورد زبان زلزله‌دن

بیز نه آرتوخ آلاروخ جنسی نه اسگیک ساتاروخ
نه آجی مغزی شیرین مغز بادامه قاتاروخ
مجتهد هر ایشه امر ایلیه خدمتده واروخ
قورخاروخ روز قیامتده اولان زلزله‌دن
اِنَّ فِی زَلزَلَة السّاعة عیان زلزله‌دن

شانسیمیز یوخدی بو قدری ائدیروخ راز و نیاز
گؤزه گلمور قیلیروخ بیر بئله مسجدده نماز
نَستَعیذُ بِهِ اللّه که دگول شعبده‌باز
اوینادیر بیزلری میمون تک اینان زلزله‌دن
یاتا بیلمور گئجه مردان و زنان زلزله‌دن

فکری اللّهین اودور بیز دگیشاق حالیمیزی
قیداخ حقّه طرف ترک ائداخ افعالیمیزی
مختصر زلزلیه پوزماروخ احوالیمیزی
نقدر ئولسه گینه چوخدی قالان زلزله‌دن
قوتولار محنت و غمدن قریلان زلزله‌دن

خالق ایستوردی که قهر و غضبین خلق قانا
قیردی قیرخ‌مین‌نفری چالخادی دنیانی قانا
خلق ائله یوخلامیوب بیرده تازاشدان اویانا
بو ولایتده تاپولماز اویانان زلزله‌دن
اللّهیم وار یاغا گوگدن یره قان زلزله‌دن

هامیمیز مشهدی‌یوخ کبلائیوخ یا حاجیوخ
یوخدی نامحرمی‌میز قیز، دده، قارداش باجیوخ
سفیه اولما کیشی بیز قرن اَتوم لیلاجیوخ
وئرمه اوز قلبیوه بیر ذرّه تکان زلزله‌دن
آت غمی دوت دمی اولما نگران زلزله‌دن

بئله‌کی تند گئدیر جامعه هریان باتاجاق
ساوا، قزوین، مراغا، تبریز و تهران باتاجاق
قم و کاشان و رضائیه و زنجان باتاجاق
اردبیل، خوی، خانا، سردشت، بوکان زلزله‌دن
اهر و ابهر و واسمش همدان زلزله‌دن

واقعاً شورش حشر ائتدی اوگون خلقه ظهور
گوردیلر روز جزانی هامی بی نفخهٔ صور
گینه بیر عدّه خانم قول قیچ آچیق سینه‌سی عور
گزور آزاده نه باکی وبادان، زلزله‌دن
ای سلیطه گؤزون آچ آخ بیر اویان زلزله‌دن

ای جماعت گلون انصاف ائلیاخ بیر اوتاناخ
بلکه پیس یاخشینی بو عصر تمدّنده قاناخ
یاتمیشوخ جمله و غفلت یوخوسیندان اویاناخ
ندی بو ضرنا، دهل، تار، بالابان زلزله‌دن
نیه آلمور نفسین ضرنا چالان زلزله‌دن

واقعاً سویمه‌لیدور همّتی تهرانلیلارین
چیخدی بو حادثه‌ده شهرتی تهرانلیلارین
وار مساواتیده گرمیّتی تهرانلیلارین
ائتدیلر چوخ بویوک همّت او زمان زلزله‌دن
بلکه آسایش ائده بعضی قالان زلزله‌دن

دُوَل خارجه ایرانی گؤزل یاد ائلدی
زلزله محو ائلین ائولری آباد ائلدی
هر کس اوز شأنینه لایق گؤزل امداد ائلدی
جود اکرامیدی مستحفظ جان زلزله‌دن
صدقه قورتارار انسانی تاوان زلزله‌دن

بارالٰها سن اوزون وئر بیزه بیر عقل و شعور
کسمه توفیقیوی بیزدن سن ایا حَیّ و غفور
شرّ شیطانیدن ایله بیزِ بیچاره‌نی دور
ساخلا طاعون و وبا و یرقان زلزله‌دن
یوخدی بیزده بولوسن تاب و توان زلزله‌دن

ناامید اولما کریمی که خداوند کریم
عفو ائدر بنده‌لریندن اودی رحمان رحیم
اودی رَزّاق، اودی سَتّار، اودی غَفّار و حلیم
قصدی تأدیبدی یوخ اوزگه گمان زلزله‌دن
سنده بیر غیرته گل باری اوتان زلزله‌دن

قیز خانمون کوچه‌ده اوتورماسی

وار نه سؤزون بیزده بو خوش غیرته
اهل تمدّنده بو کیفیّته
دار کوچه دربندیده جمعیّته
قیز خانما، شاه صنمه، عصمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

وارد دربند اولورام هر زمان
کوچه‌ده گورَم قورولوب کُمسیان
گلپری، کلثوم ننه، آذر کتان
باشلاری محکم قیزیشوب صحبته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بعضی قدیملر چیخادوب یون دارور
بعضی دئسم وار یری یورقان سیرور
بعضی قویوب باشینا فر گُل وورور
بعضی آریتدیر لپه سالسون اَته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بعضی گوروورسن اایاق اوسته دوروب
بعضی‌سی قیشلارینی چاتما قوروب
انگه وئروب باش قزیشوب لاپ اویوب
چادرا دوشوب تل توکولوب صورته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بعضی گولور بعضی یاواشدان اوخور
بعضی تیکیر گُل بیری کوینک توخور
بعضی جیبیندن چیخادور هی تیخور
عورته باخ عورته باخ عورته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته
بعضی بوشاناماخلیقینا اودلانور
گؤزدن اَلور گؤزیاشی قلبی یانور
قینانا یا بالدیزا مین قارقانور
گه دیور آی باجی قالوب قسمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته
فیرلانوری بعضی‌سی چون فیرفیرا
قونشولاری بیربیره ایستور وورا
سؤز دیور اوردان بورا بوردان اورا
گؤز باسوری عصمته گه شوکته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته
بیر کیشی ایستور ائده یولدان گذار
تئز گوروسن بیربیره گؤز باسدیلار
کیمدی بو شور گؤز کیشی آی گلعذار
شکلینه باخ بیر پوزا باخ ساعته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته
بیر قره مال تک گئچور اوسگورموری
خلقی ایاقلور دیه‌سن گورموری
سیستیمه باخ بیر اَریوب ئولموری
گورنه وئروبدور یئدیقین ات گ...
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

هر کیشی دربنده که ایستور گیره
الّی قدمدن دورا برک اوسگوره
اوندا خانملار دیه‌جاق بیربیره
گور کیشیدی یا گلور حمّال سوته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بیرجه دیین یوخدی خانم فاطماجان
کوچه‌نی اشغال ائلمه بیر اوتان
اولسا داریخمون خیاباندا دولان
کوچه‌ده باعث اولوسان تهمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

گئت خرابوندا سیری بو یورقانی
ییغ باشوا قیز خانمی جیرانی
اوز ائویوین قبله‌سین آخ بیر تانی
ائوده بالام لازمه‌دور عورته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

باشیوه ائو کولگه‌سی دوشمیر سنون
بینیوه عصمت که سیغیشمیر سنون
آخشاما شوربون اودی پیشمیر سنون
ساتما تکبّر بو یازیق کلفته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

اوندا که آرشین مالین آلدی سسین
دوتدیلا بزّاز داداشین دوره‌سین
چادراسی بونداندی بیزیم اقدسین
گور سوویسن دونلوق آلام طلعته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

آنلادی بزّاز که طرف خام‌دی
صاحبی‌ده فعله‌دی گمنام‌دی
سوی دریسین سویمالی ایّام‌دی
آلتی تومن بهره بش آرشین چیته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

لذّتی واردور کوچه بن‌بست اولا
اوندا سماور دوزولر صاق صولا
ماه‌پری، گلچهره‌دی، گلگز خالا
چال اوخی شکر ایله بو امنیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

سؤزلری وای وایلی‌دی که چپ گله
هامّیسی باشماق تایین آلدی اله
مفته سؤزه دوشدی بویوک ولوله
اوندا گلوب کوچه‌ده باخ کثرته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بعضیسینون صحبتی شیرین دوشر
بیردن اوشاق پنجره‌دن سویروشر
یا که دوتوب اود پیره‌مزدن[1] پیشر
یا یخیلوب حوضه گئدر رحمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

یا گوره‌سن نوخدانی اِشّک قیروب
کردیده‌کی ریشه‌لری سیندیروب
یا که پیشیک ائوده قوناخلیق قوروب
بیر سوری بیردن ال آچوب غارته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

---

۱ – از وسایل خوراکپزی بود

یایدا خانملار بئله رفتار ائدر
قیش گلی صاحبلری آزار ائدر
راه عبوری بیزه دشوار ائدر
هی قار آتوب خلقی سالار زحمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

کوچیه ازبس قار آتور دولدورور
چیخماقا دربنده مگر قار قویور
گاه بلشور گه یخلور گه دورور
چرما قیچون باخما دا شخصیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

گون که چیخوب عالمی پر نور ائدر
دار کوچه‌لر اوندا عجب شور ائدر
قار سویی سئل‌تک آداما زور ائدر
باخماز عزیزیم پوزا یا پاتلته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

گئچمه بیزیم کوچه‌دن ای هوشیار
سهلیدی باشماق، لبه‌دارون باتار
گئچماقا لابدسن اگر فنّی وار
علمینی بیل دولما بئله سرعته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

قیچلاریوی چیرمالا لیلک کیمی
گیی اله باشماقلارون الجک کیمی
قوللارون آچ اوزگیله اوردک کیمی
قید ائلمه تف بئله حیثیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بیرجه دیین یوخ کیشی انصاف ائله
آخ نیه بو کوچه‌نی ائتدون بئله
گر حیاتون داردی آپار مزبله
مشتری اولما بوقدر لعنته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

شرشریلان نوچالار ایشلیر باشا
آز قالوری سئل کوچه‌لردن داشا
آی بئله مؤمن یاشا واللّه یاشا
من نه دیوم سن کیمی خوش طینته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

قارقا کلیسایه س... مدام
بیلدی کشیش قوردی اونا یاخشی دام
قویدی عرق ایچدی دوتوب وقت شام
باخ بو مسیحی‌ده گؤزل نیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

سالدی بیر ایپ بوینونا گتدی آسا
آسدی آغاجدان ووروب اوچ دورد عصا
قارقا یازیخ آزجا قالوب قان قوسا
سویلدی آغزون گلوری لذّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

ارمنی‌سن گر بورا س... ندی
یوخسا مسلمان عرق ایچماق ندی
تئز دی منه دینیوی، قاچماق ندی
بو عملون سالدی منی حیرته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

باس اوروجی دین مسلمانده
ساخلاما پرهیزیوی نصرانیده
واردی بو انجیلده قرآنده؟
بیر نفر آیا دوشه مین صورته؟
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

سویلدی ویرما منی مسیو طوماس
چکمه بوغولدوم قاماس آی‌وای قاماس
ملتفت اول عرضیمه آسسوندا آس
سالما بو بیچاره‌نی چوخ وحشته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

ایندی مسلمانلار اولوب اهل حال
شربده نصرانیه وئرمیر مجال
دین قوجالوب باده اولوبدور حلال
ایش قیدوب عصر جهالیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بیزده مساجد هله ویرانه‌دی
باور ائله یاخشی زبیل‌خانه‌دی
من بئله بولدوم بورا میخانه‌دی
فضله سالیردیم یتیشم قربته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

ایمدی که بولدوم بو کلیسائیمیش
قبله‌گه ملّت عیسائیمیش
معبد اقوام نصارائیمیش
صدقیله توبه ائدیرم حضرته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

مسجده بو تازه جوانلار کیمی
گئتمرم اصلاً آتالار بورکیمی
آخ توکومی یولما بوراخ کورکیمی
منده او جان یوخ بو قدر ضربته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

چونکه بو یالوارماقی گوردی کشیش
قارقیا بیر پارچا توپوردی کشیش
داردان اونی آچدی اوتوردی کشیش
گئت دئدی قربان اولاسان حضرته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

قارقا چون اول مهلکه‌دن قورتولوب
گلدی گیروب مسجده پنهان اولوب
گوردی اورا بوللی گویرچین دولوب
لاپ قورودی باخدی او وحشیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

گوردی س... ستونا منبره
هم در و دیواره باتوب پنجره
گل دوشوب آغ آغ باخیسان هر یره
سؤیلدی تف بیر بئله وضعیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

دوندی گویرچینلره ائتدی خطاب
بس نیه خادم سیزه ائتمور عتاب
مسجدی سیز بیله ائدوبسوز خراب
مات اولورام سیزده اولان جرأته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

کاش کلیسایه گلیدوز سحر
حالیمه بیر اوردا ائدیدیز نظر
ائتدی کشیش اوردا منی خونجگر
ارمنی‌لرده باخاسوز همّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

حیف او گؤزل دینه بیزه عار اولا
آخ بو مساجد نه روا خوار اولا
بیله مسلمانی گرفتار اولا
باعث اولوب دینیده بو خفّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

ماه محرّمده جماعت گلر
اولسا پلو دمده جماعت گلر
شوربا پیشن دمده جماعت گلر
ایشگنه‌لر چون چکولر مَترته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بو نئجه مسجددی بولار ساخلیوب
گئج توکولوب پنجره‌لر لاخلیوب
جام یرینه تخته تلیس میخلیوب
باخ بو مباشرده فعالیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

اوندا که گوردون غلام اوغلی حسین
مسجد و محرابین آلیر هیس مسین
حمّالینان مسگره یوللور مسین
منتظر اول سنده صباح دعوته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بورجعلی خان یاندیروری الده بئل
چیخدی مچیددن ایکی کامیون زبیل
مشدی غلام، کبله رسول، آخلیل
همّتیله قورشالانوب خدمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بعضی دیور آی گئده سن قاچ سووا
سنده اوچان یرلری بیربیر سووا
دوت نقدر اوردا سالوب موش یووا
گئتسون آتان روحی گوروم جنّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

مرج ائلیاق مسجده قوی قانتوری
وزنده بیر پوط اولی شیطانتوری
سان توخونوب قیز گلینین مانتوری
قادر قهّارده باخ قدرته؟
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

اون گونی مسجد دوشه‌نر سلقه‌لی
خوش قالی‌لار قالچالار اگلشمه‌لی
وار گوره‌سن قرخ نفر آغ‌سقّلی
خلفه‌دی صف‌صف دوزیلوب خدمته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

آخ گینه انصاف کاسبا ماحصل
شوربا ائشیتجک گلوری ال به ال
لیک بو دولتدیلره وئرمز ال
مسجده گلمزله نئچه علّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بیر بودی فکر ایلر اودون قورتولوب
فرشی که یوخ حتماً حصیر یرتیلوب
پول یغاجاق خلفه‌ده لاپ سیرتیلوب
یا وئره پول یا که دُوزه منّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

حیف او گؤزل دینه او خوش مذهبه
ایمدی بو اشخاص ائلیوب ملعبه
آدی مسلماندی دوشر هر طبه
الده قاوال ضرنادی سوخسان گ...
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

آغزین آچور هی دیور ایمان بئله
شرع بئله دین بئله قرآن بئله
حضرت بوذر بئله سلمان بئله
معتقدم دوزخه هم جنّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

هر سؤزی واضح بولوروخ ماحصل
هئچ بیرینه ائتمیروخ امّا عمل
غیبت و بهتان و ریا غشّ و غل
بیزده وار احسن بو عبودیّته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

بسدی کریمی چوخ اوزاندی کلام
سن دیین اسلامه واریمدور سلام
ایشلریمیز ملعبه‌دور والسّلام
دینیوی دوت خدمت ائله دولته
آفرین اولسون بیزه بیز ملّته

کوره‌کن‌لرین قینانالاردان گلایه‌سی

دئموسن هئچ منه حالون نه پریشاندی داداش
ائوده دلخورلیقا دؤزمک مگر آساندی داداش
قینانامدان ساری قلبیم بئله شان‌شاندی داداش
هر کیمون قیناناسی وار ائوی ویراندی داداش

نقدر ساغدی بو بیمان ایشیم افغان اولاجاق
گر بهشت اولسا ولایت منه زندان اولاجاق

آتدان اوستن اوخویور بعضی حکایت خانیما
قودوز ایت مثلی قودوردور سالیر آخر جانیما
جان یتوب خدّه‌گیمه آند اولا اوز وجدانیما
ای خدا هاردادی عزرائیلی گوندر یانیما

بو که ئولمز من ئولم بلکه بلادن قوتولام
بولورم قبرده‌ده قویمیاجاق راحت اولام

آخ نه خوشبختیدی همسایه‌میز عبّاسقلی‌خان
واردی بیر قیناناسی چوخ گؤزی توخ ایش باشاران
ایستمز دامادینون باتسین ایاقینه تیکان
وای منیم قینانام ای‌وای هرای داد و امان

بئله بولسیدیم ازل سس چیخادوب دینمزیدیم
بو یوکون آلتینا هرگز گیروب ائولنمزیدیم

تماشا اوندادی که من ائویمه بیر شیء آلام
گوره‌سن بیر سؤز آتوب عیشیمیزی ائتدی حرام
باشلار آخ نمنه‌دی بو یوخسا گؤزون یوخدی بالام
من گرک صبحه کیمی دانلاقین آلتیندا قالام

پولووا قییموسان آلما آلیسان یاخشی‌سین آل
داش دوشیدی باشووا هئچ یوخرمیش سنده کمال

منده بو خاطره که والده‌دور همسریمه
بونی سرکار ائلدیم همسِریمه هم سریمه
ایمدی تولیت ائدیر هم سِریمه همسریمه
گولمه‌لی بیر اویون اولدی ایشیمیز هم سریمه
بونی میندیردیم ازل‌دن من اوزوم پیسریمه
شاپالاخدور که سالور ایمدی پیاپی سریمه
گورمشوخ قینانا دامادی چوخ ایستر بئله‌دی
بولمورم بو نیه منلن بئله رفتار ائلدی
حیله‌ده مکرده تزویرده گویا دله‌دی[1]
گله‌نی سانجیر ایلان‌تک ائله بدحوصله‌دی
گؤزگئدوب، باش‌آغاروب، دیش‌توکولوب،بِل‌بوکولوب
بیر دیلی بیر بوغازی وار قالان اعضاسی ئولوب
هانسی گون گلسه بو بیمان بیزه وقت سحری
گوره‌سن بیر توخوم اکدی گئجه وئردی ثمری
خانمون قاش قاباغی یر سوپورور مختصری
گاه دوگر فاطمه‌نی گاهی سوور ماه‌زری
سوروشان یوخ بو خانمدان نیه حالون پوزولوب
نیه بایقوش کیمی بانلورسان عزیزیم نه اولوب
خانمیم یاخشیدور امّا، قویا کافتار ننه‌سی
زندگانلیق منه یوخدور نه‌قدر وار ننه‌سی
قیزینا ویرمامیش ال اوستومه قالخار ننه‌سی
سهلدی اوز ننه‌سی وار هله بیر قارننه‌سی
اوچ طرفدن من مظلومی قویوبلار هدفه
ئولمه‌میش گور نه چکوللر هره‌سی بیر طرفه

---

۱ - دَلهٔ ملعونه زنی که داستانی دارد

قینانام یاخشی سالوبدور قفسه قویمور اوچام
سالماشق تک دولاشوب جانیمه قویمور پر آچام
ایستورم بیر گئجه اوز قارنیما بیر چاقو ساچام
یا وطندن ال اوزوب برّ و بیابانه قاچام
ایکی‌اوچ خیردا اوشاق واردی والاّ بوشارام
ننه‌سیز بیر خانم آلاّم یا قالیب تک یاشارام
دیورم گلمه بورا آغزیمیزی زهر ائدیسن
قیزی باشلور آی اماندور آناما طهر ائدیسن
قینانادور اوزینه عاق اولوسان قهر ائدیسن
یاخشی واللّه اوزیوی مفتضح شهر ائدیسن
یوزینی گورماقا جانون چیخیری قیناناوین
نیه بس من چکیرم نازینی کافتار آناوین
دیورم ائوده خانم هر سؤزون اولسا منه دی
ننه‌دن کس نظرون نسبتون ایندی منه دی
دیور آی وای آقاجان بوشلا بو هنگامه ندی
من اَر اوسته آنامی آتمارام آخر ننه‌دی
نه مذمّت داشینی گونده سالیرسان باشیما
ننه‌می گونده اوتوز دفعه چالیرسان باشیما
هر آنا که دالینا ال چالا بیچاره قیزین
عاقبت ائودن اوشاقدان ائدر آواره قیزین
یا گرک یولچی دوزلدیب سالا بازاره قیزین
یا که وادار ائده پیس یوللارا همواره قیزین
آنا که ایستمور اَردن قیزی تفریق ائلیه
خانه‌دارلیقدا گرکدور اونی تشویق ائلیه

نقل ائده‌للر که بیر آرواد قیزینی وئردی اَره
تاپیشیردی اونا بو سؤزلری اوچ دورت فقره
آی قیزیم ایستیوسن دوشمیه‌سن دردسره
همین اوّل گئجه بو سؤزلریمی آل نظره
ایکی ایشدور بیری اوّل دیه‌سن بورکونه باخ
صورا سال پیسرینه شوخلیقنان بیر شاپالاخ
بو ایکی پلّه‌نی چیخسان داخی دلشاد اولاسان
مینه‌سن پیسرینه غصّه‌دن آزاد اولاسان
عاقبت من کیمی هر حیله‌ده استاد اولاسان
یولی البتّه بودور ایسته‌سن آرواد اولاسان
کفشکنده کوره‌کن دورموشیدی حیرتیله
ائشیدیردی بو نصیحت‌لری چوخ دقّتیله
گئجه قیز آغزینی آچدی که دئسون بورکونه باخ
ویردی آغزیندان او ساعتده اَری بیر شاپالاخ
قارنینا گئتدی دیشی گُل تک اولوب پاره دوداخ
یخیلوب فر پوزولوب تور جیریلوب سیندی داراخ
پلّهٔ اوّله ایستردی که قویسون اایاقین
بیر زمان گوردی که محضرده وئروللر طلاقین
ای کریمی بئله یاز اینجیمه‌سین قینانالار
سؤزلرون لعل و جواهردی بو وار که قانالار
وار امیدیم سؤزیوه مشتری اولسون آنالار
متمدّندی هامی حقّوی مشکل دانالار
نظرون صلح و صفادور سنون اهل وطنه
یوز نفردن بیرین اصلاح ائلسون بسدی منه

اِشّک‌لریله ماشینلارین مکالمه‌سی

گولماقا وار میلون اگر بیر زمان
نقل ائلیوم گولمه‌لی بیر داستان

باشلیورام بیر تازه کیفیّتی بیر اولاغیله ماشینون صحبتی
مسخره فرض ایلمه وار قیمتی دقّتیله باخ سؤزه معنانی قان
لهو و لعب نسبتی وئرمه اوتان

گوردی یول‌اوسته ماشینی بیراولاغ بوغدا چاتوبلار دالینا بیر قالاغ
وئردی اونون های کووینه بیر قولاغ کسدی‌قباقین دئدی هوپ‌هوپ دایان
عرضیمه بیر لطف ائله ای پهلوان

من ائدیرم غبطه سنون حالیوه بیر بئله که یوک چاتیلوب دالیوه
هئچ اثر ائتمز سنون احوالیوه من آپاراندا ایکی اوچ تای سوغان
آز قالوری قامتیم اولسون کمان

من نه ییوم سن کیمی پُرزور اولوم هانسی دوادور اونی منده آلوم
لطف ائله بو مهلکه‌دن قورتولوم بیرده بو موضوعی منه ائت بیان
بوردادا وار شکّیم اولوم شادمان

سرّی ندور چوخدی سنون عزّتون خلقین ایچینده بوقدر حرمتون
فکر ائدیرم چوخ بهادور قیمتون بیر ماشینون قیمتی قیرخ‌مین‌تومان
عزّتوز آرتیخدی بهاز چوخ گران

قوی دیوم آغلا منیم احوالیمه رحم ائلمز خلق منیم حالیمه
اون پوطی بیر دفعه چاتار دالیمه گورنئجه سورتوب بِلیمی بیر پالان
قُوزا اوزون باخ دئمیرم من یالان

سن دُوزه‌سن گور بوقدر زحمته بیر بئله ظلمه یامانا منّته
ایمدی ساتان وقتیده باخ قیمته یرمی تومندن دوت الی یوزتومان
نازه قویور اونددا واللّه آلان

سن آجیخاندا دوراسان گئتمه‌سن گلمسه بنزین حرکت ائتمه‌سن
اوز اوزیوی چوخ یوروب اینجیتمه‌سن من نئچه گون دادمارام آرپا سامان
آج قالارام خسته جگر باغری قان

یایدا گرفتار اولورام چولچیه قیشدا گینه کول داشیرام کولچیه
صاحبیم آخرده ساتار گیلچیه وار نقدر بیر دری بیر استخوان
یوخدی فراغت بیزه بیردم اینان

تیتریری دلاّلی گورنده دیزیم بیزبیز اولور توکلریم آغلور گؤزیم
بیز سوخور ازبس بودومیزدان بیزیم قیشلاریمیزدان اولوری قان روان
تئز چاپاروخ بلکه بگنسون آلان

بیرده سنی یاخشی ماتانلار مینر چم خمیله عشوه ساتانلار مینر
نازلی گؤزل قاش گؤز آتانلار مینر لیک من زاره مینر باغبان
یاپبا ساتان سیشمه ساتان گیل ساتان

مینسه ادبله گینه چوخ خوش گلر هین چوش ائدر قیشلارینی سیلکه‌لر
قارنیمی باشماقلاری بیز تک دلر پوخلی طویله منه اولمیش مکان
هم یِدیقیم بیر سله موشقار سامان

لاپ قوجالاندان صورا عُرضه‌م گئدر گیلچی‌ده آلماز منی اعراض ائدر
ایستمز آقا پولی گئتسون هدر اوندا وئرر بیر سیده رایگان
خمس حسابینه یازار قرخ تومان

سن باسیسان قارنووا تای‌تای شکر سبزه، بادام، خرما یمیش بختور
من آغیز آتسام مُوه باغدا اگر اوستومه باغبان گلی چون پاسبان
الده ناجاخ باغریم اولار لخته قان

بیر بئله ظلمه دُوزه‌رم لاعلاج چوخ گئجه‌لر صبحه کیمی قاللام آج
بسکه دگوب اومبامین اوستن آغاج توکلری گئتمیش دریم اولموش عیان
رحم ائلمز حالیمه مشدی ایمان

بیر سو ایچنده منه وار احترام فشقا چالاللار من اونا چوخ خوشام
شاد اولارام آز قالارام اوینیام موسیقی‌دور جسمه وئرن تازه جان
موسیقی‌سیز آخ نیه لازم جهان
سن گزیسن شهرلری سربه‌سر گاه ائدیسن کرب‌وبلایه سفر
گاهی خراسانه ائدرسن گذر هر یره وارد اولوسان میهمان
یاخشی کاراژلاردا واروندور مکان
هر نه وئرورسان بدنه دویماسان بیر بئله نعمتله گینه دویماسان
وئرسه‌له دنیانی سنه دویماسان آخ بو قاریندور گئده یا اصفهان
السیز ایاقسیزلارا رحم ائت اوتان
بیر بئله اسراف ائلمه نعمته پنچر اولارسان دوشه‌سن زحمته
یول یرییننده دولوسان سرعته هئچ ایاقون آلتینا بیر باخمیسان
ایلده ائدیرسن نئچه قان ناگهان
دنیانین اوغلوم بئله‌دور گردشی جور و جفادور فلکین هر ایشی
بعضی‌نین انباردا قالوب کشمیشی دادمیوب عمرینده بیری گردکان
یاغلی که یوخدور تاپا بولمور یاوان
بعضی کوکلمیش دیه‌سن پروری مفته ییوب بیر یاغ اولوب بیر دری
بعضی‌سینون چادراسی وار کودری بعضی‌سینون یوخ ایاقیندا تومان
قوّه‌سی یوخدور آلا بیر توپ کتان[1]
بعضی منیم‌تک چالیشار صبح و شام جندا پالان قوشقونی یرتق مدام
مفته نوکرلیق نه نهار وار نه شام بعضی‌سینون‌تک گونی آغ خوش زمان
عیش فراهم هامیا حکمران
من دئمورم سن‌تک اولوم مفته خوار ایشلماقیمدان ائدیرم افتخار
چوخ سوویرم اللریم اولسون قبار ال قباریلان منه بیر نیمه نان
مفته پلودان چوخ اولار نوش جان

---

۱ - کتان نوعی پارچه ارزان قیمت

بولسه کریمی منیم اسراریمی   حال دل زاریمی آزاریمی
فوری چکر نظمه بو گفتاریمی   لطف ائلیوب حق اونا طبع روان
یوخدی اوجور شاعر شیرین زبان

ماشینین الاغا جواب وئرمه‌سی

گوردی ماشین چون الاغین حالینی
نعره چکوب باشلادی سیقنالینی
سسلدی سارساخلاما ای بینوا   عقلون آزوب باشیوه گلمیش هوا
گئت بالا گئت عقلیوه یازدیر دعا   باشیوه بیچاره دگوبدور سویوق
قاه‌قا چکر بو سؤزه پشمیش تویوق
غبطه ائدیرسن منیم اجلالیمه   چاتمیشام اون‌تون شکری دالیمه
ایمدی قولاخ وئر منیم احوالیمه   گور نه‌قدر زحمته تاب ائتمیشم
تا گلوب ایمدی بو یره یتمیشم
گاهی قویوبلار منی ذوب آهنه   گاهی دگوب یاخشی چکوشلر منه
گاهی سیخوبلار منی چون منگنه   گاهی باسوب کوریه آهنگران
گه میکانیکلر ائلیوب امتحان
ایسته‌سن اوغلوم یته‌سن راحته   لازمه‌دور صبر ائده‌سن زحمته
اولسا علاقون داداشیم جنّته   نفسیوی سال زحمته آل امتیاز
گوندوز اوروج دوت گئجه‌لر قیل نماز
بیرده سنون بسکه قالیندور گونون   علت اودور بیله قرادور گونون
رنج و ملالیله گئچور آی گونون   سن قادان آللام من ئولوم قانماسان
بیز بودووا باتماسا یوللانماسان

بیر نفر ال قووزاسا من گئتمرم هوپ دئسه دورّام حرکت ائتمرم
صاحبیمی سن کیمی اینجیتمرم آنلاماسان سن هی ندی هوش ندی
قانماسان اصلاً هوچه هوققوش ندی

دویسا سنون آرپیا قارنون اگر قالخاسان اربابوه ای بدگهر
سونجوق آتارسان گله‌نه سربسر اللّه اوغول داغه باخار قار وئرر
بنده‌نی یوخلار صورادان وار وئرر

چوخلاری واردور صورادان مرد اولوب گورموسن آیا نئجه نامرد اولوب
صرف وجودی هامویا درد اولوب سانجوری دایم گله‌نی چون ایلان
دل آجی، ال اگریدی، لفظی یالان

یول یریین وقتده ای بی‌وقار باخماسان هئچ کوچه‌دی بو یا بازار
یا که دالونجا گلوری چاروادار او... بینوا بورنون دوتار
آخ نه دئسین نیلسین حرصین اوتار

آخ نه گؤزل سؤز دئدی کبلای پاشا قویسا بیری اِشّک‌ایله باش باشا
اجریدی اوسدورماقینا قانداشا یاخشی سالوبلار سؤزی دوندان دونا
آنلامازین دوسلوقی بنزر بونا

بیر ماچه اِشّک گوره‌سن ای دغا یوخ ادبون باشلاسان آنقیرماغا
باخماسان اصلاً قره‌یه یا آغا خلقین ایچینده ذغالون ساللاسان
قویسالا اوردا دوتاسان نالآسان

جامعه‌ده چوخدی سنون‌تک بشر آدی بشردور اوزی بیر پارچا شر
بیر خانمی گورسه دالیجا دوشر گاهی گئدر گاهی باخار گه دورار
تاکه بودوندان نئچه چیمدیک بورار

نولدی او مردان دلیر و غیور اولدی خانملار بئله بی‌عار و عور
صاحب عصر ایلمینجه ظهور صلح اولا مشکلدی بو جنگ و جدال
غیرت و ناموس اولوب پایمال

بیرده او کسلر که مینرلر منه راحت آپارّام هاموسین مسکنه
هر گلن امّا مینه‌بولمز سنه چون آغیر اولسا یوکون اینگیلدیسن
یونگول اولان وقتیده دینگیلدیسن

من باسیرام قارنیما تای‌تای شکر بس سنون اوغلوم نیه قارنون شیشر
وار نه‌قدر سنده بخالت مگر؟ سنده‌که واردور بو گیجیک چاتداسان
گئچ یولوم اوستن باسارام پاتداسان

حیف بو زیرک‌لیقا که منده وار بیر پارا راننده اولاّم دچار
اللی نفر قارنیما بیردن باسار گه آشیرار گاهی باسار یارقانا
پولدان اوتور عالمی چالخار قانا

بعضی شوفر وار هله سندن بتر لفظی پیس، اخلاقی قولای، نرّه خر
یولدا مسافرلرین عمرین ...! بینوالار قورخودان هئچ سؤز دئمز
گر پیاده گئتسه اوجور اینجیمز

چوخدی منیم جامعیه خدمتیم علّت اودور که بهادور قیمتیم
ایشلمه‌سم یوخ یماقا عادتیم بیر حلبی بنزین ایچن وقتده من
ایشلرم اوز صاحبیمه یوزتومن

سؤیله منیم‌تک هانی بیر کارگر آز ییه چوخ ایشلیه ای بی‌خبر
ویرمارام اوز صاحبیمه من ضرر سنده ولی عکسدی بو قاعده
چوخ ییه‌سن آز وئره‌سن فائده

سنده که واردور بو کمال و ادب طویله نه لایق سنه یاللعجب؟!
عالی اطاقلاردا گرک روز و شب اگلشه‌سن عزّ و وقاریله سن
طویله‌ده یاتما ماراالیم اینجیسن

بسکه داداش بیله سفیهسن دغل عقلیوی خلق ایلوری ضرب‌المثل
چوخ بگنورسن اوزیوی ماحصل هانسی عملدور اونا مغرورسن
خلق بولور حمقیده مشهورسن

آچسالا باشوندان اگر نوختانی تئز سوخولارسان پوزاسان بستانی
آغزیوین اوغلوم یمین آخ بیر تانی آرپا سامانلاندی سنون سازشون
گلبسره قارپیزا باتماز دیشون

قانماسان عالمده حلال و حرام هر یانا آغزون آتاسان ای عوام
بیرده اپاق اوسته ایشرسن مدام صانکه چیخوبدور یارا قشلاریوه
یا که چکوبلر اوطی شلواریوه

تا که ماشین آخره وئردی سؤزین چکدی گینه نعره برلدیب گؤزین
بینوا اِشّک ایتیروب اوز اوزین هولکوب آتیلدی قولاغین شوشلدی
قاچدی کنار اولدی ماشین ایشلدی

تاپسا کریمی اگر عمرون زوال یازدیقون اشعار قالار ماه و سال
لذّتین آنلار سؤزیوین اهل حال خلق سنی رحمتیله یاد ائدر
اوندا بو سؤزلر سنی دلشاد ائدر

باخما پیشیگین توبه‌سینه بینوا کهلیک
دوشسن الینه قانوه غلطان ائده‌جکدی
فعلاً که بوجور رایج اولوب سکّهٔ تزویر
دوران هامونی بوذر و سلمان ائده‌جکدی

ناشی ساعتساز

رفقادن بیری گویا منه ایلوردی گله
بو داماس ساعتی وئردیم بیری تهراندا سیله
دئدی رقّاصی سینوب ایمدی دوزلدیم گل آپار
مزدی هم یدّی‌تومندور سنه خاطردی هله
دئدیم اولسون قییر امّا منه چیخ بیر تومنین
اللرون آغریماسین اوستا بیر آز دقّت ائله
آلدیم آخشام چاغی چوخ شوقیله سالدیم قولوما
وئردیم آلتی تومنین آلدی سالوب تئز دخیله
ایکی ساعتده گئچوب یدّی دقیقه قباقا
صبح گوردوم که یاتوب اوّل شبدن منیله
نقدر سیلکله‌دیم قوتدالادیم ایشلمدی
دئدیم افسوس که آلتی تومنیم گئتدی یله
تئز آپاردیم دئدیم اوستا گینه بو ایشلمیری
دئدی شاید ایلیشور قوی باخارام دقّتیله
گلدیم آخشام چاغی گئتدیم دئدی صبّاح گل آپار
عجله ایلمه قوی بلکه مرتّب دوزه‌له
صباح اولدی دئدی حاضردی گوتور سال قولووا
قولووی سیلکه‌له‌مه چوخ یریمه سرعتیله
دئدیم اوستا قولومی اولماسا بوینومدان آسوم
دئدی قوی گئت سنی تاری منی قویما متله

گوردوم آخشام گینه بیر ربع گئچوبدور قباقا
دئدیم حیوان نه اوجور یات نه بوجور ائت عجله
سنده بو مودباز آداملار کیمی چوخ پیس گئدیسن
وئریسن فکریوی آینا داراغا یاغلی تله
آجیقی گلدی سؤزیمدن دایانوب ایشله‌مه‌دی
دئدیم ایوای بئله ساعت ایچیوه کول توکیله
من سنه پند وئریردیم نیه بس قهر ائلدون
داشیلان آنلامازین باشی گرکدور ازیله
گینه گئتدیم دئدیم اوستا داخی بو ایشله‌میری
منی سن تنگه گتوردون سریدون سالدون اله
دئدی قوی بیر ایکی‌گون قالسین اوغول بیرده باخوم
لاپ داریخدیم اوقدر قالمادی باشیم گیجله
بو نه ساعتدی عزیزیم آلیسان یاخشیسین آل
بئله ساعتلری بالمرّه سُپور قات زبیله
ذاتی ناپاک اولانی تربیت اصلاح ائلمز
هامی ظاهرساز اولوب هئچ ایشی یوخ باطنیله
گئدیسوز ساعت آلاندا باخیسوز ظاهرینه
گوزیویز یوخ آتیسوز پولاّری بیهوده چوله
شعر نو تک نه اَنی بللنوری نه اوزونی
وزن یوخ قافیه یوخ بعض اوزون بعض کوله
گینه اللّهه توکّل باخارام چاره ندور
یوخدی وقتیم منیم اشعاریله هجو و هزله

قالدی اوچ‌گون اوتانیردیم داخی تعقیب ائلیم
یولاّدیم اوغلانی گئت گور دوزلوب یا نه هله
باشون آغریتمیوم آخر گینه‌ده ایشله‌مه‌دی
اولدوم آخر متوسّل گینه شعر و غزله
بابا بیر شهریده که اولمادی ترتیب و اصول
بئله شهر بیله صنعت‌گر اوغول چوخ گوروله
وئریسن درزیه پالتار اوقدر اینجیدیری
نه روادور بابا بیر خوت ایکی آیدا تیکیله
کاسبین پالتاری یرتیلماسا آلماز تازاسین
سنده انصاف ائله جهد ائتمه یازیق تنگه گله
یاخشی ساپیله پیسین فرقی اولار بیر پنابات
دگول انصاف ایکی گونده تازا کوینک سوکوله
او که نجّار عمونین عمده تقلّبدی ایشی
باش آغاجدان ایش،ایش اولماز کیشی گلمز عمله
آغ قوواقدان دانیشور قاره قوواقدان قییرور
دولی باس قیز آدینا گور نه یاخوندور مثله
آلتی گروانکا زامسقایلا قاپی گلدی باشا
سونباتایلا آغادوب قوندارا تیکدون چوه‌له
صورتین شیرلی خانملار کیمی گویچک بزیوب
قوتورا پودر و کرم، ایرتی ساچ قوی کچله
بابا چوخ پوخ یدی مشّاطه خانم آنلامادی
او هاچان بیر نفره قوردی بو رنگیله تله

فر ششماهه قویان تک بزه‌دی سالدی مودا
دیه‌سن بس قالاغین باشینه قونمش قجله
چرمالان قوخما قوجاخلا چه حرام و چه حلال
ق... اولماز که بیری هفته‌ده اوچ یول د...
آدامون قلبی صاف اولسا هامی ایشلر دوزه‌لر
کیشینون دینی مگر بسته‌دی سقّل سبیله
ایاق اوسته ایشییوب سیل گ... کاغذیلن
حقّی تاپدون داخی بیجا اوزیوی سالما گله
عکّاس اوغلان چکیسن یاخشی کئفین جوهرینی
سؤیدیگون قیزلاری سال پستویا دالدان رزه‌له
باغ که خلوتدی داداش دورما داراش شفتالیا
هولودی پسته‌دی فندیقدی دوشوب مفته اله
او سنون گوگلیوی آلسین سن اونون عکسینی سال
ایش دولانسین بالا دنیاده عوضدور بدله
بئله بیر ملّت خائن نئجه گئچسون قاباقا
گئچه بیلمز قولووی چرمالا دالدان ایته‌له
ای کریمی سنه وئرسونله گرک حقّ سکوت
بلکه خلقین قولاغی دینجله نطقون کسیله
سؤزلرون شهد شکردی بولن اشخاصه ولی
ایمدی بیر عدّه چیخوب زهر دیوللر عسله
قدیم ایّامیدی اکرامله ارباب کلام
شاعره لطف ائده‌لر خلعت و انعام و صله
ایندی احسندی ماشااللّهدی یاغور دام باجادان
ایکی‌یوز بیت غزل دگموری بیر توپ قزیله

کچل حاضر جواب

چنین یاد دارم به وقت شباب
به مردی کچل کرد شخصی خطاب
تو کین رأس داری چو قرص قمر
چرا این کُله را نهادی به سر
چنین داد پاسخ که ای بذله‌گو
ز اسرار پوشیده علّت مجوی
زمستان که خورشید پنهان شود
بدان طالبانش فراوان شود
اگر کیمیا سنگ مرمر بُدی
همه پیله‌ور کیمیاگر شدی
اگر من کُله را بدارم ز سر
کسی را مزلّف نبینی دگر
زنان موی خود را کند خود به دست
گمان می‌کنند این مُد دیگر است
همه مرد و زن نوره بر سر نهند
به بازار کل‌ها شکستی دهند
مجو جز مُد از ما تو کار دگر
که ما مُد پرستیم و تقلیدگر
کسی چون درآورد شلوار خویش
همه لخت باشند حتّی کشیش
سخا و کرم از کریمی بجوی
ز سرهای کل‌ها به تعداد موی

حیف سوراخ دعا گم کرده‌ای

بیر نفر واعظ فرشته لقا
ذکر مسواکی ایلیوردی ادا
بیر کیشی ترسه قاندی بو خبری
اونی بیت‌الخلاده بیر نفری
گوردی بارماقینی اوزینه سوخور
دلده تئز تئز همان دعانی اوخور
دئدی اورگنمه‌میش دعانی داداش
وقت مسواکی اورگنیدون کاش
اولی مسواک آغیزدا استعمال
اودا بعد از نماز ای بدحال
تف سنون ذکریوه عبادتیوه
فرق قویمورسان آغزیوا، گ...
درد حمقه داداش دوا یوخدی
بوجور اِشّک جهاندا چوخ چوخدی
اوردا مشروب ایچور ییور تنزیل
بوردا قرآن اوخور ائدیر تأویل
طویدا رقّاص اولور چالور قارمان
یاسدا قاری اولور اوخور قرآن
اوردا رقاص بوردا میرزادی
الده دونبکدی گ... ضرنادی
ای کریمی جهاندا یکرنگ اول
رومی‌سن رومی زنگی‌سن زنگ اول

حکایت زن فاجره

چوخ مناسبدی بوردا بو خبری ثبت ائدم من کتابه مختصری
واریدی بیر زن فرشته جمال عشوه‌لی غمزه‌لی عدیم مثال
شب یلدا وئرردی زلفینه باج آی اونون گون جمالینه محتاج
ایکی مست خماری جادوگر لب لعلینده سؤزلری شکّر
سرویدن راست قدّ رعناسی برگ گلدن لطیف اعضاسی
خالی کنج لبینده هندو تک م... سینه‌سینده لیمو تک
هر چکن وقته زلفینه شانه واعظ شهر اولوردی دیوانه
بدنی بیر یاغیدی بیر اتیدی اوزی باشدان ایاقه شهوتیدی
مادر روزگار کجرفتار دوغمامیشدی اوجور بت عیّار
بو وجاهتله اول بت رعنا دائم الواسطه ائدردی زنا
وصلینه بسکه خلق مایلیدی اودی که عیش نوشی کاملیدی
قازانوب هر گئجه نئچه همیان فقرایه ائدردی چوخ احسان
اولدی مشهور مال و دولتده هم وجاهتده هم سخاوتده
قاپوسیندا ائدردی قال و مقال گئجه اوباش گوندوز اهل سئوال
ساخلامیشدی یادیندا بو خبری بویوروب عقل کلّ مختصری
بیر گناه ائتسه بیر نفر فاسق بیر یازار سیّئاتینه خالق
بیر ثواب ایلسه بیری امّا بیرینه اون یازار حق یکتا
آلارام بیر نفردن اللی تومن یرمیسین بیر فقیره وئرّم من
بیر ثوابه وئرلله اون حسنه بیری هئچ دوقّوزی قازاشدی منه
بیرده حظّ ایلرم حیاتیمدن اسگیک اولماز قلم دواتیمدن
بو قضایانی بیلدی بیر صالح دئدی بو نه عملدی ای طالح
اوزیوی مفته زحمته سالما گ... وئروب مسجده حصیر آلما

پول گئدوب هم حصیر یرتیلاجاق
گ... گنلیقی سنه قالاجاق

نه زنا ائت جانیم نه وئر احسان
نه یالان سؤیله نه اوخی قرآن

نه قمار اوینا شانسیوی یوخلا
نه حسین‌وای دی باشیوه نیخلا

ای عزیزیم عبادت اهلیندن
اولی مقبول اطاعت اهلیندن

اولسا جاموندە غصبی‌ساپ بیر تئل
اوندا قیلسان نماز اولور باطل

بیری بیر لقمه میل قیلسا حرام
طاعتین ردّ ائدر خدای انام

بیزیم احوالیمیزده ماحصلی
اولدی او کتدی عورتین مثلی

یاخشی کوک سیم خامیدی بدنی
واریدی بیرجه قسّا پیرهنی

بیر کیشی گوردی تئز ایتوردی اوزین
قُوزادی دامنین دوتاندا یوزین

بونی هئچ قانمادی او ایت بالاسی
یوزینی دوتسا گورسه‌نر هاراسی

ای کریمی بوراخ بو گفتاری
سؤزی قورتارگیلان سنی تاری

منه بیر دشمن جانی دیلیمدی
سالان تشویشه اعضانی دیلیمدی
هامی اعضا دیلیمدن ناگراندی
یازیق باشین نگهبانی دیلیمدی
دیه‌للر گؤز بدن ملکونده شاه‌دی
گؤزونده باشقا سلطانی دیلیمدی
دلیم ساکت اوتورسا راحتم من
وئرن یغمایه ایمانی دیلیمدی

حکایت شاعر و مردبخیل

عهد سابقده بیر نفر شاعر واریدی علم شعریده ماهر
نظم ائدوب بیر امیراِیچون تعریف اونون اخلاقین ایلیوب توصیف
بویون اوخشاتدی سرو رعنایه قاشلارین قوسه صورتین آیه
کپریگین تیر گؤزلرین صیّاد صولتین شیر پنجه‌سین فولاد
حُسن صورتده ماه کنعانی بذل و بخششده حاتم ثانی
گتوروب مجلسه به شوق تمام اوخودی بلکه اخذ ائده انعام
عوض جایزه او شخص لئیم شاعره آفرین ائدوب تقدیم
مرحبا مرحبا فصاحتوه حبّذا حبّذا بلاغتوه
واقعاً فن شعره داراسن آفرین عندلیب شیداسن
سنی روح‌القدس ائدوب ارشاد تا به صنعتده اولموسان اوستاد
هی پالان باسدی شاعرین بئلینه قییمادی یوزتومن قویا الینه
چیخدی شاعر امیریدن مأیوس ایلدی آستانه‌سینده جلوس
دئدیلر ای شعور دریاسی بوردا اگلشمیسن نه معناسی
دئدی اگلشمیشم بو نیّتیله گورم عزرائیلی مهابتیله
عوض ائتسون امیر دنیاسین باشی اوستونده باشلیوم یاسین
کرمین گورمدیم حیاتینده بلکه بیر فیض آلام مماتینده
بلی واللّه لئیمه ثروت و مال بهره وئرمز به غیر وزر و وبال
او کسین که سخا الی شلدی ئولماقی قالماقیندان افضلدی
کیشینون زینتی سخاوتدور بو صفت مایهٔ شرافتدور

ای کریمی اماندی اولما بخیل
اوزیوی خلق ایچینده ائتمه ذلیل

تویوق ئیلی

من دئدیم چیخما نینوندن دوشه‌سن چاهه تویوق
توش اولارسان کوپکه، سو سارا، روباهه تویوق

سال هفتادو دو تقویمده چیخوبدور آدووا
قوی گوراخ بینوا یوخسول دوشه‌جاق هئچ یادووا
یا آغیزلار قالاجاقلار گینه حسرت دادووا
قویموشام هر شب جمعه سنی تنخواهه تویوق

ایستی نین، مفته سو، دَن سویمه‌لی راحت قفسون
قارنووا تپدی قودوردون یا داریخدی نفسون
دامدا هر لاری خروس بانلادی گلدی هوسون
فوری دوشدون دالیجا باخمادون آللّهه تویوق

یاد خروسلار سنه محرم دگی باخ عفّتووه
نه گلوب مذهبووه مکتبووه عصمتووه
یاناسان مِس تاوالاردا سپه‌لر دوز اَتووه
اللّهین لعنتی گلسین سن گمراهه تویوق

سن گؤزلسن گؤزه‌لیم قیمتیوی آنلیاسان
عقلون اولسا اوزون اوز نفسوی بیر دانلیاسان
سنه توهیندی خروسدان سس آلوب بانلیاسان
دوز یولی بوشلیوبان باشلاما بی‌راهه تویوق

خروسون تاجی سینِیدی سنه میدان وئروری
اوزی چونبتمه دوتوب آروادی جولان وئروری
نَقَدر تولکی تازی سندن اُتور جان وئروری
سوخولور گاه او، نینه، گاه بو جوتگاهه تویوق

هر اویوندان چیخاسان چیخ چالیسان هر هاوا چال
بو گنیش دنیادا هئچ بولمه حرامیله حلال
اوددان انسانی عمل قورتاراجاق ائتمه خیال
دلخوش اولما فقط انشاءاللّه ماشاللّهه تویوق

بانلاسان بیرده بو ائوده سنی وئرّم سِیده
سِیده کیم گئده فکر ایلمه سالم قِییده
اَتووی گازدا قزاردوب توکووی بالش ائده
باشووی قشلاریوی قابلیا دسگاهه تویوق

آی شالاختا منه بیر سویله خانمسان کیشی‌سن
گاهی قاز تک اوچوسان بوقلمون تک شیشی‌سن
بانلاما بانلاماقون عیبدی آخ سن دیشی‌سن
باخما کاهنلریمیز کوه دیور کاهه تویوق

یسین اوز باشووی بایقوش کیمی پیس بانلاماقون
بانلادون چیخدی یادوندان هامی یرتیق یاماقون
بش‌گونون شاهلقی شاهلقدی چاق اولسون داماقون
قاپ خروس تاجینی قوی اوخشات اوزون شاهه تویوق

گورورم شیشه دالیندان آغ اُتولمش بدنون
سولانور آغزیم او بودلاریوی گوردوخجا سنون
پلو اُستونده گوروم آغ لواش اولسون کفنون
جگرون سوب‌دا جالانسین هامی درگاهه تویوق

بیرجه گورسم قباقیمدا اوزانوبسان سینی‌ده
سوخاری تک قیزاروب بلکه یانوبسان سینی‌ده
زعفرانه، ساری یاغه، بویانوبسان سینی‌ده
اون‌ایکی شمع دییرم نذر قدمگاهه تویوق

شیشه‌سن شیشده گاز اوسته یاناسان فرلاناسان
سینی‌ده سینه‌وه تک داغ دوگویه قویلاناسان
چنگلیله داراشام جانوه اوندا قاناسان
باخاسان منده‌کی عیش عشرته قاه قاهه تویوق

سوویرم هیکلیوی آغ تپه اوستن آشیرام
قشلاروندان یاپیشام قرقی کیمی فوری جیرام
ییَم، اوستونده ایچم پپسینی بیغلاری بورام
قوّه‌سن هم گؤزه هم معده‌یه هم باهه تویوق

گویده که قارقا پریلدیر یادیما سن دوشوسن
گولده قورباغه قورولدیر یادیما سن دوشوسن
او زیریلدیر بو هریلدیر یادیما سن دوشوسن
عشقویله اوچورام من کُرهٔ ماهه تویوق

بیر یومورتا بیر اوویج بوغدویا وئر بیر گون آرا
اونودا گؤزگؤز ائت ایچ دیمدیگیوی چک دووارا
کسرم یوز سنی قربان ائده‌رم بیر داوارا
سوتی سوتدی، یونی یون، بهره‌سی دلخواهه تویوق

احترامه اولا قائل گرک آرواد اَرینه
ایت‌کیمی هر سؤزه چمخیرمیا اوز شوهرینه
آتیلوب یاخشی مینوبسن خوروسین پیسرینه
واقعاً خط وئریسن حیله‌ده روباهه تویوق

بیر یومورتا وئریسن قشقریسان های سالیسان
دوغجاقین اشقریسان آنباری باشه آلیسان
پنتی‌سن بیتلنیسن هی توپوروسن یالیسان
پوز وئروب ناز ائدیسن ماخلق‌اللّهه تویوق

porveyenlər biləmez qədrini ay başı karab

اغنیا قدریوی بولمز سنون ای عقلی فنا
ییه‌جاق نصفیوی نصفون گئدر آشغال قابینا
سوموگونله اوتارام من سنی با حمد و ثنا
خیرخواهم سنه لعنت گله بدخواهه تویوق

گل منیم مجلسیمه من بولرم لذّتیوی
دیشیمیله بالا دورد اللی گمیرّم اَتیوی
نیلیوم گورجک اِکِت‌ده یازیلان قیمتیوی
بدنیم تتریری یوخ حوصله جنگاهه تویوق

چوخ یریکلر بو کریمی تویوقون آغ اَتینه
qiqırın
کلِّ اتی کهلیک اتی چاتماز اونون لذّتینه
حیف اولسون باهالیق ایشلری سالدی چتینه
حادیرا
قسمت اولمور اسداللّهه یداللّهه تویوق

سن هارا توپ هارا کشتی هارا قانون اوتاسان
سن گرک کُشتی‌ده دوتسان، دوشک‌اوسته دوتاسان
سنه شطرنج روادور اوتوزوب یا اوتاسان
آی یومورتان گله ترسه یاناسان آهه تویوق

تسبیح

دوستوم آماندی ذکر ائله تسبیحی تولاما
تسبیحدی بو لیاقتون اولسون نه تولاما
نه فکرون عارفانه نه ذکرون خداپسند
اولدی ایشون پشون آدام آلاّتما تولاما

قان ائلیوبسن

گؤزه‌لیم شانه کیمی گوگلومی شان‌شان ائلیوبسن
زلفوین نظمینه چوخ نظمی پریشان ائلیوبسن
لیلیا سومه‌لی ویلا کیمی خوش خوش بَزَنوبسن
نئچه مجنونین ائوین یخمادا ویران ائلیوبسن
قرمزی قانله بارماقلارا فندیقجا قویوبسان
الی قانلی سنی کیم گورسه بولر قان ائلیوبسن
هر باخان قامتوه حُسنوه سسلور سنه قربان
دی گوروم حاجی مناده نئچه قربان ائلیوبسن
قاشلارون طاقنه باخماقدا دوشر سجدیه کافر
بارک‌اللّه سنه مین گبری مسلمان ائلیوبسن
خم زلفونده‌کی خالون قارا کپریک قارا قاشلار
چهره‌ده نون و قلم سوره‌سین عنوان ائلیوبسن
اِن یکاد آیه‌سی دللرده‌دی عشّاق آراسیندا
سنه قربان هامونی قاری قرآن ائلیوبسن
سن او بلقیس زمانسان که منیم دیولر ایچره
باشیمی عرشه یتورماقدا سلیمان ائلیوبسن
دوشموشم قالب بی‌روح‌کیمی رهگذرونده
یریشونله باخیشونلا منی حیران ائلیوبسن
دلبریم منده که دل یوخدی دییم دوشمه دیلیمدن
بیر تکه اَتدی اگر اولسادا بریان ائلیوبسن
دامنون سفرۀ احساندی الیم چاتسا بسیمدی
نولی گورسم منی احسانوه مهمان ائلیوبسن
سنون اعجاز مسیحا قویوب اللّه نفسونده
قوجا وقتینده کریمی‌نی غزلخوان ائلیوبسن

غزل ترکی

یارا قسم او زلف پریشانه یانمیشام
گوگلیم اولوبدی شانه کیمی شانه یانمیشام

ناز ائتمه نازنین نیه مندن گلیلی سن
نازون فداسی چک منی بیر یانه یانمیشام

ناز ایله عیبی یوخدی ولی نازون آز ائله
ائتمه بساط صبریمی ویرانه یانمیشام

روز جزاده یوخدی نصیبیم جهیمیدن
من بو جهاندا آتش هجرانه یانمیشام

عشقون علایمی منی رسوای شهر ائدوب
عشّاق ایچینده اولموشام افسانه یانمیشام

سینه‌مده عندلیب دلی ساخلیانمادیم
زلفونده وئرمیشم اونا کاشانه یانمیشام

شانه ووراندا زلفیوه آهسته وور گؤزل
سیندیرما شهپرین گلر افغانه یانمیشام

سال آغزیما عقیق لبون تشنه‌دور گوگل
سو سپگیلن بو سینهٔ سوزانه یانمیشام

قوی اویناديم الیمده او بیر جوت شمامه‌نی
مشغول اولوم گونوم یته پایانه یانمیشام

قول بوینووا سالیم ایکی پ... سوروم
شیر و شکر وئرلله لب عطشانه یانمیشام

عشق عالمینده عار دگول عاری بوشلاماق
بیگانه قوی دئسین منه دیوانه یانمیشام
دیوانه شدّت ایلسه باغلالاّ رسمیدی
زلفونله باغلا سال منی زندانه یانمیشام
خون دلیم حلالیدی آب انار تک
ایچ قویما لبلرون باتا آلقانه یانمیشام
عشقون اودی زبسکه اولوب دلده شعله‌ور
چوخ قورخورام شرر سالا ایمانه یانمیشام
سرمست ائدوب کریمینی صهبای عشق یار
سؤیلر شرار شمعه چو پروانه یانمیشام

جواب

مندن قمیشون چک قالاسان قال یاناسان یان
مندن گؤزه‌لین تاپ آلاسان آل یاناسان یان
سندن منه اَر چیخماز اوزون یورما یالاندان
داش باشوه هاردان سالاسان سال یاناسان یان
حسرت قازانیندا شرر آهوین اوسته
خونابله حلوا چالاسان چال یاناسان یان

شیریلن پشیکین حکایتی

گزوردی بیر گونی جنگلده بیر شیر
نه‌گوردی بیر پیشیک چوخ لاغر و پیر

دئدی حیوان عجب خوش منظرون وار
قیافه‌ندن بیزه چوخ بنزرون وار

اگر بیز جنسیدنسن ایله اظهار
بوجور خیردالماقوندا نه سبب وار

پیشیک بیر آه چکدی اولدی گریان
دئدی ای پادشاه جنگلستان

منی سالمیش بو حاله غصّه و غم
فشار زحمت اولاد آدم

بنی‌آدم منی سالمیش بو حاله
ایشیم اولمش همیشه آه و ناله

بنی‌آدم دئمه روباه مکّار
خطاکار و تبه‌کار و طمعکار

اولوبدور ایشلری جرم و جنایت
که قارداش قارداشا ایلور خیانت

نه اللّه و نه پیغمبر تانورلار
نه راه و رسم همنوعی قانورلار

هایاندا بیر نفر عاجز تاپارلار
قولون بورخارلا تئز بورکون قاپارلار

مجالسده گؤزل قرآن اوخولاّر
ولی هر بینوایه تور توخورلار

یزیده دیللرینده لعن ائده‌للر
ولیکن اهل حقّه طعن ائده‌للر

وئروللر پولاّری نفع ربایه
همان پولدان گئدوللر کربلایه

قماربازلقدا بیر لیلاج اولوبلار
گئدوبلر بیته فخرالحاج اولوبلار

پیمبردن خدادن دم وورالاّر
ولی عاجزلرین قانین سورالاّر

بنی‌آدمدی انساندی بشردی
اوچی بیر جنسیدور بیر پارچا شردی

دئدی شیر ای‌پیشیک قلبیم اویولدی
منه انسانی گورمک واجب اولدی

اگر گورسم باشین غوغایه سالاّم
سنون من انتقامون اوندان آلاّم

خراب اولدی قانیم تئز دور اایاقه
بلدچی اول منه سن دوش قباقه

نشان وئر تئز قویوم آغلار آتاسین
آلوم السیز اایاقسیزلار قصاصین

پیشیک دوشدی قباقه شیر دالدا
گئدردیله ولی بیر اوزگه حالدا

خلاصه ائتدیلر طیّ مراحل
کسوبلر یولاّری منزل به منزل

اوزاقدان گوردیلر بیر خارکش پیر
نشان‌وئردی پیشیک تئز یولاّنوب شیر

گلوب اوّل سلام ائتدی او پیره
قوجا بیر وحشتیله باخدی شیره

دئدی شیر ای اولان سُنّوره دشمن
سنیله گلمیشم کشتی دوتام من

ائشیتجک بو سؤزی اول پیر اکمل
آتوب تئز بالتانی الدن دئدی گل

قولونی چرمادی شاد و خرامان
ولی قصدیندن اولدی تئز پشیمان

دئدی معذور دوت یوخ قوّه منده
که قویدوم زوریمی ائوده گلنده

دئدی من بوردایام اولما معطّل
گئدوب تئز زوریوی ائودن گوتور گل

قوجا گولدی دئدی ای شیر پر فن
گلینجه من قاچارسان دُوزمه‌سن سن

دئدی گر احتیاطون وار قاچام من
گل ایندی ال ایاقیم باغلا گئت سن

طنابیله اودم پیر مکرّم
او شیرین ال ایاقین ائتدی محکم

بیر آز شهره طرف گئتدی قیتدی
دئدی بیر سؤز منی قصدیمدن ائتدی

دیشونله ال ایاقیوی آچارسان
گلینجه اعتبارون یوخ قاچارسان

دئدی گل آغزیمی باغلا یین گئت
خیالون راحت اولسون آرخیین گئت

عمو چون شیرین آغزین ائتدی بسته
اونی دوندردی بیر آرخاسی اوسته

ال آتدی بالتانی یردن گوتوردی
دئدی دور قارداشون زورین گتوردی

چکیلمشدی پیشیک گؤزدن کناره
ائدیردی شیریله پیره نظاره

قوجا بیر نئچّه بالتا شیره ووردی
او ووردوخجا اسد یولداش چیغیردی

گلنده بالتا قالخیردی یاتیردی
گ...، قی ائتدی هریانین باتیردی

دگنده بالتا هر یردن ازردی
یازیق گه قشقیروب گاهی چ...

دولاندیردی گؤزین با حال خسته
پیشیک‌گوردی اوتورمش بیرداش‌اوسته

دئدی یولداش بو انسان ستمکار
منی سن خیردالیقدا ائتسه بوشلار؟!

قوتولسیدیم الٰهی بو بلادن
قاچاردیم هر زمان جنس دوپادن

عجب بی‌رحم و ناهنجاریمیشلر
مزوّر حیله‌گر مکّاریمیشلر

نه انساندور بئله انسانلیق اولماز
بوجور درّنده بیر حیوان تاپولماز

کریمی سؤزلرون قند و شکردور
ولی نااهله حق‌سوز تلختردور

بو صحبتدن عزیزیم اولما دلگیر
که شیری نفس‌فرض ائت عقلیوی پیر

رعیّت مالکه بویورور

تضمین از شعر حافظ

مالک دئدون اولوبسان یوز پارچا کنده دارا
اولموشدی قلبون امّا مانند سنگ خارا
قلبونده قالمیشدی نه رحم و نه مدارا
(هاتَ الصَّبُوحُ هُبّوا یااَیُّهاالسُّکارا)

آلمیشدی هوشون الدن ری ملکینون هواسی
گوردون اثر باغیشلار عاجزلرین دعاسی
زهر ایلدی دماغون ظالملقون جزاسی
(دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا)

ظالملقون جزاسین تئز آنلادون جهاندا
وای حالیوه او گوندن حق انتقام آلاندا
ایمدی واروندی فرصت کئف چک اویان بویاندا
(نیکی بجای یاران فرصت شمار یارا)

سائل سئوال ائدنده مین افترا دیورسن
مین بیکسی قویوب آج کهلیک پلو ییورسن
مین بینوا قالوب لوت اوچ‌مین بیری گیورسن
(روزی تفقّدی کن درویش بینوا را)

اکسین اکینچی بیچسین سن قارنووی یوغوننات
سویروشسه گر اياقی بیردفعه داشینی آت
قیشدا او قالسین عریان سن دلبریله جوت یات
(دلبر که در کف او موم است سنگ خارا)

چوخ دوش وئروب دیردون ثروتده بیزلریندور
ملّتده بیزلریندور دولتده بیزلریندور
روز جزاده باغ جنّتده بیزلریندور
(گر تو نمی‌پسندی تغییر ده قضا را)

وئر پوللاری شرابه قیل زهرمار بی‌باک
گه بنگ و گاهی افیون، گه شیره، گاهی کونیاک
الده دوتوب گیلاسی سؤیله بو دُرد ناپاک
(اَشها لَنا و اُحلی مِن قِبلةُالعُذارا)

هر نعمتی خداوند ائتدی سنه فراوان
کفران نعمت ائتدون اولدون بئله پشیمان
سن بیلمدون بو سؤزدور نظم امور دوران
(با دوستان مروّت با دشمنان مدارا)

ایندی ندور علاجون گئتدی ریاست الدن
گوردون عجب نتیجه اوز ائتدیقون عملدن
چوخ پوزما حالون اولما رنجیده بو غزلدن
(ای شیخ پاکدامن معذور دار مارا)

یازما بو ماجرانی بسدور کریمی قورتار
قلبونده موج ائدر غم گؤزده سرشگون آرتار
قویماز بو ظلمی یرده خلاّق حیّ قهّار
فریاد ائدنده دوزخ (هَل مِن مَزیدِ ناراً)

زبانحال ارباب به رعیّت

نقدر اوزولمیوبدی بئلیوین داماری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم‌وفشاری فعله

گورورم که بعضی سؤزلر ائشیدیر منیم قولاقیم
اودی پیس یوزون گورنده بئله تلخ اولور دماغیم
سنی خلق ائدوبدی خالق اولاسان منیم اولاغیم
بئله ایستیوب مشیّت دگول اختیاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

لب و لعل سرخ یاران پلو و کباب و شربت
منه لطف ائدوبدی خالق بئله ایستیوب مشیّت
منی ایلیوبدی مالک سنی ایلیوب رعیّت
سنه بیر قالین قایم جان منه بو تاتاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

دل سخت و روی خندان بولار اغنیالریندی
غم و غصّه آه و افغان هاموسی گدالریندی
رخ زرد و چشم گریان بودا بینوالریندی
کئفی مالک ایستیوبدور غم و انزجاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

ال‌ال اوسته خدمتیمده ایاق اوسته دور اوتورما
باشیوی اشاقه سالما بئله بایقوشانه دورما
دور اوزاقدا وئر سلامون الیوی الیمه وورما
الیمی جیروب قاناتدی الیوین قاباری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

نظر ائت کلام حقه سوادون وار آیه آیه
و تُعِزّ مَن تَشاءُ وَ تُزِّلُ مَن تَشایه
نقدر شکایتون وار یتور عرض کبریایه
بئله که دیوب قسمنا حق کردگاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله
قودوروب دئمه که دولت سنی ملکه صاحب ائتدی
هره گلدی بیر طرفدن یریمه تصاحب ائتدی
من بینوانی درد و غمیله مصاحب ائتدی
کسه بولمورم الیمدن آلوب اقتداری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله
گوروشبه گتورمیوبسن نه شیشک نه کلّه‌قندی
دیوسن مگر مباشر سنه تاپشوروب بو کندی
نئجه گور یوزین قزاردیر ائله بول قودوخ س...
نه اولوب مگر سورورسن آتی باش یوخاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله
بولوسن که من امیرم هر ایشه دخالتیم وار
وئررم باشون بدندن آیورالاّر قدرتیم وار
نئچه‌مین کنیز و نوکر نئچه‌مین رعیّتیم وار
دییرم ووروب دوگللر دوشه‌سن فراری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله
منی گورجگین اوزاقدان هامی قورخودان اَسردی
داخی سایمور ایمدی هیچکس بولار ایله خیره‌سردی
دالیوی منه چوویرمه ائله‌بیل خر اوغلی خردی
بیر ادب رعایت ایله یمه ننگ و عاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

بولورم سنون کریمی اورگونده بیر مرض یوخ
گورورم بو سؤزلرونده بابا کینه و غرض یوخ
صله‌وی خدادن ایسته داخی بیزده بیر عوض یوخ
داخی گئت چیخارت یادوندان غم روزگاری فعله
چکه‌سن گرک ئولونجه بو غم و فشاری فعله

رعیّتین اربابا جواب وئرمه‌سی

نیه بیله تورشادیرسان منه قاشقاباقون ارباب
بئله سؤزلری دانیشما کسرم قولاقون ارباب
نیه بیله شاخلانورسان گینه تلخ اولوب مزاجون
باشون عرشه‌ده دایانسا منه واردی احتیاجون
نیه‌جوش ائدوبدی‌معدون بوقدر قیزوبدی ساجون
سپرم سو قویمارام چوخ آلیشا اوجاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب
بو جهاندا کئف منیمدی یاتارام همیشه راحت
سنه هئچ میسّر اولماز ایکی ساعت استراحت
گهی گئت خیالت ایله یریوی ائدولله قسمت
گهی دیزلرون قوجاقلا سویی گئچدی باغون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب
سنه ایشلورم همیشه دوزه‌لیر منیله سازون
ال‌ال اوسته خدمتونده چکورم همیشه نازون
دلی‌شیطان ایمدی‌سویلور یاپش اوز بونون‌بوغازون
دئگیلن بو سن بو جانون بودا ال ایاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

منه گؤزلرین برلدیر نئجه گور الینده شالاّخ
بئلی اندیرّم تپوندن آشاسان بش‌اون میالاّخ
یوزه چکمه من فقیری داخی بسدی ائتمه قلاّخ
منیله پیشیر طعامون یانوری چراغون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

نه واریمدی فرش و قالی اولا اوغریدان هراسیم
نه بیرینه احتیاجیم نه بیریندن التماسیم
اوتوراندا قورخاسان سن اطودن دوشر لباسیم
قالی یرتیلار یواش قوی اوطاقا ایاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

داخی‌سن‌گورن آغاجلار کسیلوب کورکلیک اولدی
بیزه چوخ افاده ساتما داخی سن دیین قوتولدی
آقالیق زمانی کؤچدی باباجان قوروق پوزولدی
منه بیرده شیلاّق آتسان وورارام دالاغون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

داخی‌قویمارام بو کنده باخا بیر کس ایت باخاندان
نه هراس وار نه قاشماق نه امیریدن نه خاندان
منی برکه قویما وورّام ستیرون چیخار یاخاندان
چالارام قاراخ باشوندان قاپارام پاپاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

نقدر شکایتیم وار دئدیم حقّ کبریایه
وَ تُذِّلَ مَن تَشادن اونا ایلدیم گلایه
نظر ائتدی رحمی گلدی من زار و بینوایه
دئمدیم فقیرین آهی داغیدار تفاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

گر اولیدون اوّلیندن کیشی حقّون اوسته راضی
داخی هئچکس ایستمزدی اولا قسمت اراضی
ایکی گونده بیر مباشر گلوب اولدی کنده قاضی
بیزی سویدی تا دوزلسین سنون اتّفاقون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

گوتورولدی لفظ ارباب باشا یتدی بو کشاکش
داخی قورخمورام که سندن اولا خاطریم مشوّش
منه بیر نفر دیینمز یرون اگریدور دوز اگلش
دئمدیم‌که قورخ اوگوندن اولا قورد اولاغون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

بو جماعت ای کریمی مدنیّت آنلامازلار
اوزیوی هدر یوررسان که نصیحت آنلامازلار
سؤزی هر لباسه سالسان بولار عبرت آنلامازلار
بو کلامی گر ائشیدسه دوتاجاق سراغون ارباب
داخی بیرده کنده گلسون کسرم قولاقون ارباب

دو دروازه دارد سرای کُهن
از این در بیا و از آن در برو
کسی را نباشد مجال سخن
از این در بیا و از آن در برو
گلی ماندنی نیست در این چمن
نشستن نشاید در این انجمن
نه تو اهل این خاکدانی نه من
از این در بیا و از آن در برو

خروسیلان پیشیک دانیشور

بیرپیشیک بیرخروسدان ائتدی‌سؤال کای رفیق شفیق نیک خصال
سنده حیوان اهلی‌سن منده سؤیله بو وحشیلوق ندور سنده
منی گورجک آلار قوجاقه آقا گاهی باشلار منیله اویناماقا
یاتارام گه خانم قوجاقینده اوطاقین گاهی بیر بوجاقینده
گه گوررسن آلوب قوجاقه گلین چم خمیله چکور باشیما الین
گه اوشاقلار چکر ایاقیمدن قویروغومدان گهی قولاقیمدن
اوینارام من اولاری گولدورّم اولارا اوز وفامی بولدورّم
سن بئش ایلدی بو ائوده دَن ییوسن گونده اوچ‌یول چیخوب اذان دیوسن
قیز گلین هانسی گلجاقین قاچیسان آقانی گورجگین داما اوچیسان
دی گوروم ای رفیق خوش صورت آخ بو وحشیّته ندور علّت
پشیگین سؤزلرین ائشیتدی خروس دئدی ای گربهٔ قشنگ و ملوس
بولارین من مرامینی قانورام تانیمورسان اوجور که من تانورام
هئچ گوروبسن بو ائوده سن بو ایشی بیر پیشیک باشینی کسه بو کیشی
من گورندن ولی بو بی‌ناموس پلو اوسته قویوب نقدری خروس
اودی که بیر آدام گلور قاچیرام دوشوب اسهاله قورخودان س...
باخما انساندی ظاهراً آدی اصلی یوخ اسم بی‌مسمّادی
هر کسین یاغلی گورسه‌لر لواشین پیشیروللر آشین اوزلله باشین
هر کیمون بودلاریندا خوش اتی وار باشینون مین بلا و محنتی وار
ایشلری حیله مردم‌آزاری یوخ بولاردا مروّت آثاری
نه حیا وار بولاردا نه ایمان نه ادب وار نه غیرت و وجدان
مذهبی شیعه اوزلری فاجر باشی مؤمندی بالدیری کافر

شکر ایله قابلیّتون یوخدی پلووا قاتمالی اتون یوخدی
سنی‌ده ساخلیوبلا ای حیوان ازدیروللر بو ائوده موش دوتاسان
منه‌ده دن توکلله شام و سحر کوکلم باشیمی دوتوب کسه‌لر
بونیدا ای کریمی دفتره یاز قجله دوزدی مفته دال قاشیماز

یالانچی پیغمبریلن شیطانین مجادله‌سی

یالانچی پیغمبر دیور:

سنه مین لعن اولا شیطان منی اِغوا ائلدون
ائویمی ییخدون عجب شهریده رسوا ائلدون

شیطان دیور:

گئده اِشّک نه زمان من سنی اِغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

سن منی تُولادون آی ضرناچی سالدون تعبه
یوخسا قورشانمیشیدیم من هله علم و ادبه
حرمت ایلردی منه تاجر و اهل کسبه
عاقبت بوشلامادون عقلیمه ائتدون غلبه
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

هئچ‌زمان سیز کیمی من انگه وئروب سوئسمدیم
سیز یین پوخلارین هئچ یوزده بیرین من یمدیم
سیز دیین سؤزلرین عمریمده بیرین سویلمدیم
من که معبودیمه بیر کلمه‌دن آرتق دئمدیم
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن‌کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

کبله گل ممّدی گر تولاماسیدون گئده سن
سن س... نه‌نه‌می طویله‌ده مین زحمتیلن
ایمدی بالمرّه یمزدیم بئله پوخلار داخی من
باشیما بمچه سالانمازدی اوغول ایمدی گلن
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

چوخ سنون تک اولاغی دهریده من پیله‌میشم
سالمیشام چوللره چوخ چوخلارینی طیله‌میشم
سیزه سنگ محکم هامّوویزی سیله‌میشم
نه‌نه‌وی تولامیشام بس سنه من نیلمیشم
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن‌کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

نقدر خلقیده وار حیله و تزویر و ریا
نقدر شهریده وار رونق تنزیل و ربا
نقدر فتنه فساد اولسا لواطیله زنا
بولارین باعثی سن‌سن گئده ای کان خطا
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

گئده سیز هر بیریووز رتبه‌ده مندن یکه‌سوز
یاسدا بیر قاری قرآن طوی اولاندا تکه‌سوز
آدامی یول یری‌ینده اپاق اوسته س...
قورخورام بیرگون اولا سیز منی یولدان چکه‌سوز
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن‌کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

گئده بو نوخدانی سن وورمادون آخر باشیما
سن بو بوزلی سویی قاتدون منیم ایستی آشیما
من که د... بو ایشی ایلمدیم اوز باشیما
بوشلا بو سؤزلریوی خلقی جهیمه داشیما
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

نیه هر ایشده الوزده منی عنوان ائدیسوز
من هارا سیز هارا سیز دعوی ایمان ائدیسوز
مندن آرتق گئده سیز عالمی ویران ائدیسوز
اوزوزی اوزگه‌لری داخل نیران ائدیسوز
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

سجده ائتسیدون اگر آدمه ای منبع شر
ناره یانمازدی قیامتده بنی نوع بشر
سؤزیوه بعلی دیین وزر و وباله بله‌شر
اویسا هر کیم سنه من تک باشی غوغایه دوشر
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

اعتقادون که سنون یوخدی بهشت و سقره
نیه بس بینیمیزه قورا چکورسن هدره
ق... آروادکیمی چوخ سؤیلمه هذیان کدره
بوشلا بو سؤزلری چوخ گئچمه گلن دردسره
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

سن فساد ایلمدون روز ازل خلقتده؟
قویمادون آدم و حوّانی قالا جنّتده
حشره‌تک قویدون او بیچاره‌لری تهمتده
قویموسان دهریده اولادینیده زحمتده
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

مین‌اوچ‌یوزقرخ‌ایکی‌ایلدور که گلوبدور قرآن
هتک حرمت اونا من ائتمه‌میشم تا الآن
سن کیمی گ... هئچ گورمه‌میشم یانسین آتان
بئله قرآنه اهانت ائدیسن ای نادان
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

یاندیروبسان دده‌می‌هئچکس ائشیتمور سؤزیمی
اوقدر قالمادی بو شیعه‌لر اویسون گؤزیمی
ووردیلار بسکه خیاباندا ایتوردیم اوزیمی
بی‌شرف سن منیم آخشام ائلدون گوندوزیمی
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

آی یازیق سن بو تمنّاده عجب اولدون خام
فکر ائدیردون که بو تئزلقدا پوزولسون اسلام
گورمدون سامری‌یه نیلدی بو خلق عوام
اوز اوز اِشّکلیقوی عالمه ائتدون اعلام
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

من کیمی هر ایکی دنیاده اولا قاره یوزون
اولسون آخرده گوروم بو گؤزیوه تای او گوزون
قالسون آغزوندا بالا من کیمی هر یرده سؤزون
منی بدبخت ائلدون باری حیا ایله اوزون
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

چوخ دانیشما گئده سن ایت‌کیمی دائم هوروسن
قانموسان آغزیوا هر پوخ گلور اِشّک ییوسن
گئچن اِشّک‌لریمون آی سوپا سنده بیری‌سن
نعشه‌وین وقتی گئچوب هرزه و هذیان دیوسن
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی پیغمبر:

منه چوخ وعده‌لر ائتدون هاموسی اولدی یالان
ال اولاغی کیمی باسدون بئلیمه یاخشی پالان
آدیمی ایمدی قویوب خلق منیم ضرنا چالان
منی گورجک هامی بیردن دیور آی اِشّک آلان
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

یوزمین ایل آدم و حوا یوخیدی حیّ ودود
ید غیبیله منی ائتدی عدمدن موجود
خلق ائدوب آدم و حوّانی من اولدوم مردود
سن کیمی اولمامیشام من گینه اسلامه حسود
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی پیغمبر:

گئده اوّل منی سن مین دیلیله یاغلامادون؟
باشیما نوخداووروب ال قولومی باغلامادون؟
چاللی چارپاز سینه‌می لاله کیمی داغلامادون؟
من بیچاریه ظالم ائله گون آغلامادون
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

چوخدی حیله‌م منیم عالمده اوغول رنگ به رنگ
لیک نوخدا دگی لازم سنه ای شوم و دبنگ
سن دالیمجا گلیسن نوخداسیز ائتمه منی دنگ
منه بهتان دئمه بیجا بو قدر ایلمه جنگ
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

من سنی اوستا بولوردوم ولی الحق ناشیسان
حکم آبادین خاکی اشّک‌لرینون یولداشیسان
سامری ساخت ائلین گاونرین قارداشیسان
گؤزیمه بیرده گورونمه نه‌نه‌مین اویناشیسان
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

اون‌مین‌ایل‌دی گئده من ایشلمیشم سن ناشیسان
کال‌قودوخ‌تک تانیمورسان یولی تئزتئز چاشیسان
من بیرین سالسام اودا سن داخی مین‌مین داشیسان
دوز یولی بوشلامیسان بس نیه داغدان آشیسان
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

سن پیمبرلوق آدین باغلادون آخر دیلیمه
بو آغیرلیقدا یوکی یوکلدون اوغلوم بئلیمه
ائویمی یخدون عجب حقّیمی وئردون الیمه
قالمادی بیر نفر او یاخمیا پوخ سقّلیمه
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائِلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

من دوتاخ لفظ پیمبرلوقی سالدیم دیلیوه
ناشی گوردوم سنی باسدیم یالانی تئز بئلیوه
گورمه‌میش دوشدی جگر جن قره‌واش تک الیوه
کس سسون بیرده دانیشسان س... سقّلیوه
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

ایمدی بیر چاره یولی تاپ منه لطف ائتسن اگر
چکدیقیم زحمته حیفیم گلوری گئتدی هدر
اکدیقیم تخملر آخر منه پیس وئردی ثمر
من دئدیم بیر آدیم اولسون بوئیدی عمده نظر
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون

شیطان:

زَحَماتون سوویسن اولمیا تا نقش بر آب
تئز گوتور یاز اوز عقیدونله بش اون جلد کتاب
سن ئولندن صورا شهرت تاپار ای خانه خراب
اولی بیر عدّه بولر سؤزلریوی عین صواب
گئده اِشّک نه زمان من سنی اغوا ائلدیم
من هاچان فتنه و شر سن کیمی برپا ائلدیم

یالانچی‌پیغمبر:

چوخ ساغ اول یاخشی منی غصّه‌دن آزاد ائلدون
عاقبت یاخشی یول آچدون منی ارشاد ائلدون
چوخ بگندیم سؤزیوی خاطریمی شاد ائلدون
واقعاً دوتدون الیمدن منه امداد ائلدون
سنه مین لعن اولا شیطان منی اغوا ائلدون
ائویمی یخدون عجب دهریده رسوا ائلدون
طالعیم قویمادی پیغمبر اولام دربدرم
بیر نئچه جلد کتابی یازارام پخش ائده‌رم
آزدیروب نسل جوانی اوزوم ئوللم گئده‌رم
آنامین روحینه اهدا ائده‌رم بی‌پدرم
آفرینلر سنه شیطان منی ارشاد ائلدون
اللرون وار بو هنرده منی اوستاد ائلدون

غلام سخن چین

نقل ائدور راویان خوش سیما
واریمیش بیر غلام و بیر آقا

چوخ سخن‌چینیدی غلام شرور
آقانی ایلمیشدی دل رنجور

نقدر دیل دیوب ائدوب تهدید
سؤزینه باخمادی او شوم و پلید

گتدی آخر غلامی بازاره
تا ساتا بیر نفر خریداره

بیر نفر مشتری گلوب فی‌الحال
او غلامی آلوبدی چوخ خوشحال

ائله که آلدی وئردی قیمتینی
سوروشوب اوندان عیب و علّتینی

دئدی چوخ ایش بولن مؤدّبیدی
بیر ایشیندن هامی معذّبیدی

او بودور که بیر آز سخن‌چیندی
عترتیم بو غلامه بدبیندی

دئدی تک بیر بو اولسا عیبی اگر
یاخشیدور یوخ معامله‌مده ضرر

گتوروبدور ائوه همان ساعت
او غلام اوردا قالدی بیر مدّت

گلدی بیرگون او فاسق معلون
خانما عرض ائدوب که ای خاتون

آقادان کشف ائدوم سنه اسرار
بیر خانملان بئله قویوبلا قرار

اونی گویا خیالی وار آلسون
سنی بیر عمر زحمته سالسون

ائشیدنده خانم بو گفتاری
سارالوب سؤلدی رنگ رخساری

دئدی بس ای غلام مستحسن
منه بیر چاره نیلیوم بس من

دئدی ای نازنین چوخ اولما غمین
چاره‌سی منده‌دور بو واقعه‌نین

گئجه گوردون که گلدی یاتدی آقا
گوتی مقراضی دورگلان ایاقا

نئچه توک انگی آتدان آهسته
قِیچیله ای نگار نورسته

گتوررسن الونده ای خاتون
اوخورام من او توکلره افسون

سنه آقانی ایلرم مشغول
اونی‌گؤزدن سالار چوخ‌اولما ملول

خانمی قوردی محکم اول شیطان — آقانین محضرینه اولدی روان
داخل اولدی ادبله وئردی سلام — دئدی آقا گتورمیشم پیغام
خانمی گوردوم ای وفا گستر — بیر نفر فاسقیله هم‌بستر
منه مطلب بوجور اولوب معلوم — ائده‌جاقلار اولار سنی مصدوم
گئجه چوخ احتیاطیله یوخلا — ایسته‌سن گئت بیر عرضیمی یوخلا
آقانین حالی اولدی افسرده — ائوه گلدی ملول و پژمرده
سویونوب رختخوابه سالدی‌اوزون — خنجری گیزلدوبدی یومدی‌گؤزون
یازیق‌عورت‌گوروب‌که یاتدی اَری — اُلگوجی گوتدی گلدی مختصری
کیشی گوردی قضیّه ثابتدی — الی خنجر سراغینه گئتدی
قُوزانوب رختخوابدن پرّان — خانمی ائتدی قانینه غلطان
بونی‌گورجک سووِیندی قاچدی‌غلام — خانمون قومینه آپاردی پیام
گلدیلر الده خنجر عریان — کیشینی قانه ائتدیلر غلطان
قاچدی فوراً غلام کینه‌سیر — آقانین قومینه یتوردی خبر
چکدیلر هر ایکی طرف شمشیر — آرادا قتله یتدی جمع کثیر
ای اوغول سوزباز اولما عالمده — بو صفت پیس صفتدی آدمده
گوش قیلدون که بیر غلام دغا — نه بویوک فتنه ایلدی برپا
ای کریمی داخی اوزاتما سؤزی — هر کسین عقلی اولسا آنلار اوزی
وَیْله داخلدی حشریده هُمَزَه — قورتولانماز او ویل‌دن لُمَزَه

لعن و نفرین اولا سخن‌چینه
انگی یورک سزادی نفرینه

بی‌شعور اوغول

به‌به ده‌دم ئولدی داخی میدان اوزیمیندی
بوندان صورا کئف چکمه‌لی دوران اوزیمیندی
هر زاد که ده‌دمدن قالوب الان اوزیمیندی
نوکر قره‌واش ثروت و سامان اوزیمیندی
باغ و میشه کروانسرا دکان اوزیمیندی

ایمدی داخی بو ائوده داداش آد منیم اولدی
لذّتده منیم، کئفده منیم، داد منیم اولدی
دام‌داش، ائو ائشیک، پول پله، هر زاد منیم اولدی
چرداوغلی، چاراویماق، حسن‌آباد منیم اولدی
تملیک ائلدیم هر زادا هریان اوزیمیندی

افسوس ایشیمی پوخلادی تقسیم اراضی
گئتدی آقالیق اولدی رعیّت منه قاضی
هئچگونه دگولدوم بو ایشه حاضر و راضی
البتّه خدائیله‌دی مستقبل و ماضی
هر قدر یسم وار گینه ملیان اوزیمیندی

نیلوم گینه بیر طویله دولی مال داواریم وار
بیر نازلی گؤزل ایستمه‌لی دوزلی یاریم وار
عاجز دگولم چوخدا الیمده تاتاریم وار
هانسین کسم آزاد ائلیم اختیاریم وار
املیک قوزی، شیش، منقل سوزان اوزیمیندی

گیرم که ده‌دم ئولدی بیر آز ال قول آچیلدی
هر کس آلوب اوز حقّینی گئتدی یول آچیلدی
قارداش‌باجی ال‌چکدی جانیم صاق‌صول آچیلدی
افسوس چکوردیم سویی بیردن دول آچیلدی
غم چکمه چیخاردار گینه کنکان اوزیمیندی

مرحوم آتامین خوشلامادیم بعضی خصالین
قویمازدی ائویندن چیخا بیچاره عیالین
بیچاره نه‌نم خلقیدن اورتردی جمالین
هردم ائشیدردیم باجیمون قال و مقالین
من لوت گزیرم مال اوزیمین جان اوزیمیندی

افسوس الیمدن گئدوب اوّلکی ریاست
هر کنده گلنده باش اگردی منه ملّت
ال سینه‌ده شوقیله حضوریمده رعیّت
چیخمازدی سسی هر کسه ائتسیدیم اذیّت
شوقیله دیردیم که بو دهقان اوزیمیندی

هئچ دوره‌ده اگلشمدی آسوده رعیّت
گاه اولدی مصدّقچی گهی توده رعیّت
اینجیددیله آخر منی بیهوده رعیّت
گور بیر نئجه دوندی داشا پالوده رعیّت
قویمور منی کنده دیور اوغلان اوزیمیندی

نیلوم گینه آز چوخ خَدَمیله حَشَمیم وار
بیر عمر داغیتسام گینه چوخدور نه غمیم وار
بو معرکه‌دن قاچمارام الده علمیم وار
انباردا اوتوز خروار ائله داش کلمیم وار
باغ باغچا قوواقلیق سفی بستان اوزیمیندی

افسوس فلک اوزدی ریاستدن الیمی
میندیردی منیم بوینوما بیر عدّه لئیمی
چکدی یوزیمه گور نئجه اشخاص حلیمی
وئرّم بو مقالاتی چکر نظمه کریمی
شاعر اوزیمین منشی دیوان اوزیمندی

قویمازدی آتام بعضی گروهه قوشولام من
بیر عدّه چکن یا ایچنه تای توش اولام من
خوش گونلره چیخدی داخی خوشدور خوش اولام من
بیر دینجه قالام ایشلمیم ال بوش اولام من
تریک، هروئن، ووتقا، فراوان اوزیمندی

موز دادمادی عمرینده ده‌دم من دادین آلّام
بیر نازلی نظافتلی داماخلی قادین آلّام
قز وئرمسه اقوام و عشیره یادین آلّام
باغی ساتارام اوز عمیمین آروادین آلّام
خوشگل زن‌عمی فاطمه‌سلطان اوزیمندی

من ایستمورم گل گوتوری جاه و جلالی
لازمدی وورام داشه چیخام باشه بو مالی
بو بوینوما گلسین آتامین وزر و وبالی
اود پارچاسیام من اوزوم عالی پوزوم عالی
محشرده جهنّم تارینون جان اوزیمندی

بیچاره ده‌دم هی قالاجاق گؤزلری یولدا
احسان ائلیم وار نظری قویدوقی پولدا
بولموردی ثمر یوخ کوره‌کن، قیزدا، اوغولدا
قویدوم شرفی غیرتیمی منده بو یولدا
محشرده جهنّم تارینون جان اوزیمندی

خالا خاطرون قالماسون

آی کیشی یای چیخدی باغا گلمدون
آلما، اَریک، توت یماقا گلمدون

کلله‌دن آشمیشدی گیلاس آلبالو بوللی، آلچا، اوزوم، شفتالو
یاخشی هولو سؤیملی امرود آلو نسگل ائدیردیم سن آقا گلمدون
آی کیشی یای چیخدی باغا گلمدون
دوستووی هئچ بیر یادیوا سالمادون بیر گئجه چارداقدا گلوب قالمادون
نسگل ائدردیم بیر اولاخ، اولمادون هئچ مدده، ایشلماقا گلمدون
آی کیشی یای چیخدی باغا گلمدون
دنیا دوتوب بسکه سیزی ماحصل سیزلره وئرمز صلهٔ‌رحم ال
بیر گئجه لطف ایلمدون لااقل یاغ قره‌نی دوشله‌ماقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدن
کبله‌رسول گلدی قوناق ساخلادوم صبحه کیمی دامدا بادام قاخلادوم
دسمالینا یاخشی اوزوم باغلادوم میندی گئدنده اولاغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون
چوخ گئجه قالدیم ائله چارداقدا تک بیر منیدیم بیر نوکریم بیر کوپک
باخ واریدی ایگده‌لریم خورما تک توکمیشوخ ایمدی اوطاقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون
گلدیله بیر گون ائویلن مش‌صمد سبزه باسیردوق گینه وئردی مدد
آروادی دَردی اوزی چکدی سبد قیزلاری سَردی طباغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

چارداقیمیزدا گئجه گوندوز فقط حاضر اولاردی ایکی اوچ بارداق اَت
هر کس ائدیدی ناهارا مرحمت فوری باساردیم اوجاقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

امّا سودان اوتری بیر آز اینجیدیم هر میرابا قوچ قوزی قربان دئدیم
سیلی، تپوک، یاغلی کوتکلر یدیم ووردیلا دوشدیم بولاغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

یاندی آغاج، مو ائله حسرت یدیم بیر دولی سالخیم هئچ اوزوم گورمدیم
علّت اودور که سَله گوندرمدیم باشیمیز اولدی اشاقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

آخ سیزه لازم که دگولدی دئماق اوزگه دگولدوز چاغیریدیم قوناق
لطف ائلسیدوز گتورردیم اولاق یاخشی چیخاردیم قباقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

بیر گئجه بیر فعله‌نی گوردوم اوزوم دردی گئچنده ایکی سالخیم اوزوم
باشینی دوردیم بدنیندن اوزوم انگینی وئردیم نجاغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

من قوناقی چوخ سوورم آز یا چوخ امّا بهار فصلی داداش یایدا یوخ
چون باشیمیز اوندا اولار چوخ شولوخ باش وئرن اولماز قوناقا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

ایمدی خزان فصلیدی یوخ قیل‌وقال دور گئداخ، اکبرده گله احتمال
قلیانی بیر دولدوراق آسوده حال شوقله بیر سال داماغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

سنده کریمی کیمی آتدون بیزی بی‌وفاسان لاپ هئچه ساتدون بیزی
دانلادون ازبسکه قوجاتدون بیزی چکدون اوزیوی قراغا گلمدون
حیف اولا یای چیخدی باغا گلمدون

جواب حسابی

کیشی قورتار سؤزی قوی گئت منی بسدور سریمه
نه تعارفدی یالاندان باسیسان پیسریمه

سن هاچان آخ بیزی بیر دفعه چاغیردون باغووا
قوی گئت ال چک یاخامیزدان سریمه د...
او... چولمکیوه چارداغووا بارداغووا
آلتی آیدی گئده اصلاً گؤزه گورسنمه‌میسن
نئچه دفعه سنی دیندیرمیشم هئچ دینمه‌میسن
میدانا یوک گتورن وقته دونوردون ایلانا
دوست گورنده یوزیوی فوری دوتوردون اویانا
بیر اوزوم که وئره‌لر باتمانین اون‌بش قرانا
اوندان اوتری ایته یوز دفعه ماشاءاللّه دئمرم
بوینوما بیر چاتی سالاّم پولوم اولماز یمرم
وار یادوندا که ملاخلیق گتوروردون بش اولاغ
منی گورجک اولاغی بیزلدون ای هفته داماغ
تئز سخیلدون اولاغین قارنینا قاچدون تووا‌راغ
هله پیس‌پیس منی ایمدی باغا تکلیف ائدیسن
ایتیوی، ائشّگیوی، قوردیوی تعریف ائدیسن
میراثا قالسین او باغ که گئده ای شعبده‌باز
قاپوسین تک بیر اوزوندن صورا هئچکس تانیماز
سائله وئرمه اوزوم سهلیدی بیر دسته پیاز
بیری‌ده باخسا قاپوندان ایچری دور ایاقا
باخما بیچاره‌دی یوخسولدی وئر انگین نجاغا

قاداسی جانیوه دوشسون باخ او کبلای صفره
نئچه یول باغدا وئروب شوربا پلو فعله‌لره
سله گوندردی اقلاً کیشی آتمیش نفره
هله من گلمه‌میشم بیر بئله منّت ووروسان
بس دگول او... یل قباقیندا دوروسان
کیشیده اولماسا عالمده داداش جود و سخا
قالمادان ئولماقی خوشدی بو سؤزی ییغ قولاغا
نه گؤزل سؤزدی دیوب سعدی فرخنده‌لقا
«شرف مرد به جود است و کرامت به سجود»
«هر که این هر دو ندارد عدمش به ز وجود»
منتها من دئمورم سن چوله آت اوز مالیوی
گلنه پایلا داغیت آلما، اوزوم، شفتالیوی
سائلی گورجک اوزاقدان باری پوزما حالیوی
بیر نفر قونشویا بیر سالخیم اوزوم وئرمه‌میسن
من هله هئچ باجیوا بیر سله گوندرمه‌میسن
نه‌یه دعوت ائدیسن ایمدی بیزی باغدا نه وار
کرمون جوشه گلوبدور قوری چارداخدا نه وار
ایمدی باغلاردا به غیر از خزل و شاختا نه وار
یا خزل یغدیراجاقسان دیوسن منده گلم
یا کومیر یاندیراجاقسان اودا که من دگولم
ناشی بیلمه تانیرام من نه توخومسان گئده سن
بیر قوناق گلسه سنه آخشاماتک ایشلده‌سن
گئدر اوچ‌هفته ناخوشلار اوقدر اینجیده‌سن
یسه هر کیمسه سنون خرچاوی قارپوز س...
بیری بیر ایگنه‌دی میل ایتسه چووالدوز س...

وئرمه‌سن گر اوز الونله اوزون ای مرد بخیل
گوره‌سن بیر دولی گوندردی خداوند جلیل
وره‌زندن قانیا باشلادی شاقّیلدادی سیل
یا گئجه بیر بوغی بورما سنی وئردی یوخویا
یوکونی باغلادی یولاّندی اوخویا اوخویا
قان دوتوردی بازارا یوک گتیرنده گؤزیوی
ائله‌بول بوغدا بازارینده گورووردون اوزیوی
ابداً راضی دگولدوم که گورم پیس یوزیوی
دیه‌سن باش گتوروبدور سؤزه باخ قهرینه باخ
منی یا داردان آچوب سیستیمینه طهرینه باخ
نقدر سن قیساسان آوجیوی قیس ائتمه خیال
چیخاجاق گئج تئز الوندن بالا بو مال و منال
هئچ کسه باغلامیوب بئل عمو بو ثروت و مال
کوره‌کن، قیز، گلین،اوغلان، ییه‌جاق کئف سوره‌جاق
خانمون صونکی اَریلن داغیدوب حال وئره‌جاق
بو عجوزه که نظرلرده بوجور جلوه‌لنور
بزه‌نوبدور یوزینه باخماقا گؤز خیره‌لنور
هی دوشوبدور دالینا مشتری مین‌مین اَلنور
بو او کافتاردی که چوخ اَرلری بدبخت ائلیوب
چوخلی دامادی بو بی‌تاره[1] نگون‌بخت ائلیوب
بوقدر چکمه کریمی سویا سجّاده‌وی سن
بالا دنیا مالی شیرینیدی دادین بولمه‌میسن
الیوه دوشسه اگر سنده بولاردان بیری‌سن
پشیگین آغزی یتیشمز اَته مُردار بولر
هر کس عالمده اوزون عاقل و هوشیار بولر

---

۱ - پتیاره.

قماربازین ترانه‌سی

بیر باخماقیلان عقلیمی یار آلدی الیمدن
دلداره باخون صبر و قرار آلدی الیمدن
شیرین یوخویا قالمیشام‌حسرت گئجه گوندوز
آسایش بیر چشم خمار آلدی الیمدن
صنعان‌کیمی عشق آتشینه یاندی وجودیم
ایمانیمی بیر لاله عذار آلدی الیمدن
دوتدوم اتگیندن دئدیم ئوللم منه چاره
دوتدی قولیمی وئردی فشار آلدی الیمدن
ساقی منه وئر بادهٔ نابیله تسلّی
سرمایه‌نی بالمرّه قمار آلدی الیمدن
پیسلوق مرضیندن‌بو قماربازلیقی پیس بیل
ائتدی منی انظاریده خوار آلدی الیمدن
ای وای آتادان قالما او ثروت هارا گئتدی
کیم ائتدی منی زار و نزار آلدی الیمدن
ساتدیم باغیمی، باخجانی، دکّانی اوتوزدوم
کاروانسرا، کند هر نه که وار آلدی الیمدن
بیرگون گورورم میلیانیرام اوتموشام امّا
صبّاح گورورم بیر گؤزی دار آلدی الیمدن
قالدیم کراکشلیقدا گؤزل دام داشی ساتدیم
آخر نئجه گور عزّ و وقار آلدی الیمدن

حتی خانمون پالتارینی ساتدیم اوتوزدوم
بدجنس مصاحب عجب عار آلدی الیمدن
خوت‌شلواری عالی شاپومی اوتدی حریفیم
قویدی باشیما بیر لبه‌دار آلدی الیمدن
فرمایش پیغمبره من اولمادیم عامل
ایمدی ایکی دنیامی بو کار آلدی الیمدن
سالدیم اوز الیمله اوزومی نار جهیمه
تاب دلیمی وحشت نار آلدی الیمدن
به‌به نه گؤزل سؤزدی چکوب نظمه کریمی
بو پند حکیمانه قرار آلدی الیمدن
دنیاده‌ده عُقباده‌ده رسوادی قُمارباز
دانلاقلا، دُؤزوم خویش و تبار آلدی الیمدن
قالدیم بو ایشه مات اساسیّه‌می یکسر
شه مات و پیادیله سوار آلدی الیمدن

نولدی او بی‌ام‌و، او پیکان سواری
پیس‌یولداشی مین درده دچار آلدی الیمدن

ملحقّات رنگارنگ

زیارتنامهٔ مشهد

با مدیریّت آقایان اسدمکاری و روح‌اللّه کریمی

ای خطت رشک مشک تاتاری / میل بحر خفیف اگر داری
فاعلاتن مفاعلن فعلن / گوی چون بلبلان گلزاری
ائتدی طالع کریمیه امداد / اولدی سلطان طوس زوّاری
بیر ماشین بیر گروه خواه‌ونخواه / یاری آقا اولوب خانم یاری
بیر گروهه ایکی مدیر گروه / بیری روح‌اللّه بیرده مکّاری
ماشین ائتدی مراغه‌دن حرکت / قافله دؤندی طهرانا ساری
میوه شیرنی قاریشدی بیربیرینه / بی تعارف هماش و همکاری
وئردی قاسم یاریمچیلیق بیر اذان / شیخ حسن باشلادی عزاداری
سیر ائدردوخ تفنّنیله گؤزل / دشت و صحرانی درّه کُهساری
هاردا بیر باصفا مکان گوردوخ / دوشه‌دوخ عیش و نوشه ابزاری
حبّذا صفحهٔ طبیعتده / دست قدرت ائدوب قلمکاری
دوشیوب سفره بنده‌لردن اُتور / هامونی دعوت ایلیوب تاری
کرمی لطفی بحرتک موّاج / بذل و احسانی نهر تک جاری
بزی‌یوب کوه و دشتی گُللریله / قرمیزی آبی چهره‌ئی ساری

گونوزی خلق ائدوب معاشه گوره　　یارادیب راحته شب تاری
سقف دنیادن اوتری نورافکن　　ایلیوب ثابتیله سیّاری
بعضی‌گؤزلر سوزولدی بس دیه‌سن　　حبّیله یوخلادوبلا بیماری
بعضی باشلار چییندن آسلاندی　　یوزی چووروِلدی چیخدی آستاری
یوخلیاندا آدام نه حاله قالور　　ئولی‌تک سالاّنور قولاقلاری
قاریشور سس سسه نفس نفسه　　خورخوری خِرخِریله خارخاری
ئولویه فرقی یوخ هواپیما　　یا قاطار یا قاطر یادا گاری
ئولیه یا کویر یا جنگل　　یا تونل خطّی یا چمنزاری
یاتانا فرقی نه یا داشقا یا بنز　　یا مسافربری یادا باری
قیوریلیر هی‌دوگون دوشور بورولور　　صانکه آوسونلیوبلا شهماری
یازیق ایرانی باسدی صلواته　　یاتان افراده وئردی هشداری
هی دئدیم یاتمیون یاتان بولمز　　نالهٔ نی صدای گیتاری
ایکی‌مین‌بش‌یوزئیل یاتان ملّت　　صلواتیله دورماز اجباری
تا یتیشدوخ بلاد تهرانه　　نیمه با خواب و نیمه بیداری
شامی آرامگاه رهبرده　　یدوخ ایچدوخ دولونجا انباری
مسجد جمکرانه عزم ائتدوخ　　اورانین وار نمازی اذکاری
واقعاً بیر صفالی مسجددی　　چوخ گوروبلر او پرده سالاری
حضرت صاحب‌الزّمان مهدی　　اوردا لامعدی نور رخساری
صبحه‌تک اوردا ساخلادوق احیا　　ائلدوخ درک فیض اسحاری
اوردان اولدوخ روان بلدهٔ قم　　اورداذی چرخ دینون اقماری
اوردا همشیرهٔ امام رضا　　دفن اولوب وار مزاری زوّاری
نشر اولور اوردان عالمه احکام　　هم احادیث علوم و اخباری
گینه باهم سوار اولوب ماشینا　　هم اوشاق، هم جوان، قوجا، قاری

ایکی راننده‌میز نجیب و ادیب / اللرینده قطارین افساری
هاردا سُؤدوخ او یرده ساخلادیلار / بشرین یاخشیلقدی معیاری
ایکی خصلت چتین چیخار یاددان / یاخشلیق بیرده مردم آزاری
ناگهان مشرق خراساندان / شاه طوسین گوروندی انواری
ایکی گُلدسته دستهٔ گل تک / جلب ائدیر هر طرفدن انظاری
بارگاه اوسته گنبد زرّین / گؤزل ایوانلاری طلا کاری
طور سینادی بارگاه رضا / اوردا یوزمین کلیمین آماری
شب جمعه چهارده معصوم / اوردا باشلالاّ شیون و زاری
بیر ناهار حضرته قوناق گئتدوخ / مرحبا خوانی خوان سالاری
خوان احسانی خانهٔ لطفی / متواتردی نقصدن عاری
اوچ محلده گلر زیارتیوه / شیعه‌نین سگّزیمجی سرکاری
بیر اولان وقته نامه‌لر پرّان / بیرده اعمال اولاندا مقداری
بیر صراطی عبور ائدن وقته / اوزی زوّارینون اولار یاری
شب جمعه حرمدن آیریلما / اوردا وار اتقیا سمیناری
او گئجه کربلا گلر طوسه / طوس اولار کربلا پرستاری
شیعه‌لر گوندرن عریضه‌لری / مُهر ائدر کربلا علمداری
رُفقا سِودی شهر طوسه گئداخ / باغ فردوس پیس دگول آری
اوردا فردوسی وار، که تاریخی / ساخلیوب شاهنامه اشعاری
ساغلقیندا فراری اولدی یازیق / ایمدی وار قبرینون خریداری
نفره یوز تومن ورودیه / شاعرین گرم اولوبدی بازاری
هر گلن شاعری ائدوب آلت / یاغلیوب بهر بهره‌برداری
دیری شاعرلرین سویون دریسین / بیمه، دارائی، قبض نوکاری
دیری شاعرلرین بیلون قدرین / قالماسین سینه‌سینده گفتاری

دیری شاعرلره حواله وئرون ساوالاندان، سهنددن قاری
ئولی شاعردن ایلیون تجلیل دیرینون یوخ جهاندا مقداری
دیری شاعرلری سالون قفسه قارقاتک‌چیخسون عرشه‌قارقاری
نئجه پامال ائدولله قرآنی عزّتیله اوپولله جامتاری
اوتوزئیل زحمتین نتیجه‌سینه خلق اولوب قبرینون مُجوداری
هانسی ملّتده اولماسا فرهنگ بیله‌دور شاعریله رفتاری
ساغلقیندا آتالاّر اوستونه بیت ئولسه دنیا اولار هواداری
اوزونی داشلا قبرینه گُل سپ صحن و ایوانین ایله گُلکاری
موزه فردوسی ایلدوخ گردش پیس دگولدی قدیمی آثاری
اوردادی یازدیقیم سِنِق لولِهین عزّتیله اولور نگهداری
گزدوخ آرامگاه فردوسی یاده سالدوخ او مرد دینداری
ائتدی روح‌اللّه چاق بیر قلیان نوه‌نین وار بابایه ایثاری
یاد ائدردی باخان قیافه‌سینه مرکب اوستونده نادرافشاری
یا کریم خان زندی شیرازدا یا سریر اوسته خان قاجاری
خانم عطّاری تئز وئروب بیر چای قند پهلو عقیقی گلناری
بیر مؤدّب خانمدی شعرشناس شعر خواهانی سؤز خریداری
بیر خانم التماس ائدوب مندن ایلسون باهم عکس‌برداری
دئدیم احسن سنون فراستوه تانیسان شاعریله بیطاری[1]
چوخلاری سرچیه دیور بلبل آهویا اوخشادولاّ کفتاری
سِجن هارونه ایلدوخ رجعت درس عبرتدی نقش تالاری
آلدی اطرافیمی مُحصللر اوخودوم اوردا قطعه اشعاری

---

۱ - بیطار: دامپزشک که در زبان آذری بایطال گویند

شیخ گلدی شوره بلبل تک | مجلسه سالدی بیر شیرینکاری
قبر خواجه ربیعه یول سالدوخ | ایلدوخ یاد او پیر ابراری
شرح حالینده وار اونون گویا | واریمیش بیر غلام هوشیاری
گتوروب هر دانیشدیقین قلمه | گوستررردی یاتاندا طوماری
باخوب آغلاردی چوخ دانیشماقینا | اعتذاره آچاردی گفتاری
صبحه‌تک یاد ائدردی آغلاردی | وحشت قبری قهر و قهّاری
گر دانیشماق گوموشدی فیروزه | ساکت اولماق قزیلدی میرواری
باشین عمده بلاسی دیلدندی | دیلدی بی‌سر قویاندی سرداری
دیل گُلی خوار و زار ائدر چون خار | دیل نظرلرده گُل ائدر خاری
بویوروب النّجاةُ فی صُمتی | سوق عقلین رئیس تُجّاری
سؤز آجی دیلده زهردن آجیدی | سروپانین بو دیلدی پاسداری
دیلدی بدبخت ائدندی انسانی | دیلدی خوش‌وقت‌ائدندی دلداری
هیکلین وزنی دیلدن آنلاشیلار | مشت ایلر نمونه خرواری
گه اباصلت گاهی خواجه‌مراد | گزدوخ القصّه جمله اقطاری
پارک ملّتده سازلادیق ناهاری | نه ناهار نقص و عیبدن عاری
آش، پلو، پپسی، قیمه‌سبزی، خروش | گونه گونه غذای درباری
حیف آغیز بیر دگولدی قافله‌ده | رأیلر ترش هفته بیجاری
بیری چکدی دمه بیری سولویا | بیرینون رأیی، نه، بیری آری
اودی که قصد انفراد ائلدیم | دور و بردن داغیتدیم انصاری
آچیلوب سفرهٔ ملوکانه | بی‌تعارف به سبک اخیاری
ائوون آباد یا امام رئوف | سنسن آواره‌لر پرستاری
اولوب اوغلوم سنه پناهنده | ناامید ایلمه سنی تاری
اونا لطف ایله بیر گؤزل مسکن | اولماسین درد و غم گرفتاری

دسته‌دن چیخدیم ئلدن آیریلدیم — رفقادن چکیلدیم اجباری
بیر اوغول دورد نَوَم ایکی گلینیم — بیرده یاریم اونوتدوم اغیاری
واقعاً یول محکدی یولداشه — یولدی شخصیّتین نموداری
چوخ‌گزن چوخ بولر قدیم سؤزدی — یول سالار آشکاره اسراری
دیلینه باخما باخ صداقتینه — بعضی دیل وار یالاندی اقراری
چاکرم، نوکرم، سنه عبدم — قربانام، مفته سؤزدی بازاری
اَسَفا ئولدی رحم و عاطفه‌لر — ملّتین اولدی دینی دیناری
خلق خورمادان اُتری سینه وورور — هئچ‌کسین یوخ خدائیله کاری
بو گروهیندی حُمِّلوالتّوراة — ائله تفسیر یحمل اسفاری
یاتورام بسته بسته پول تاپورام — یوخودا آج تویوق گورر داری
آز قالور بیست‌وهشتم صفره — مشهدی دولدوروب عزاداری
شب دوشنبه اوتوزدی امریکا — شانس ایرانه ایلدی یاری
نصف‌شب مردوزن چیخوب ائشیکه — هی ماشینلار چکردیلر جاری
چوخ خانم زیرپوشیله عریان — نه جورابی نه چادرا شلواری
کف‌چالان اوینویان گولن‌اوخویان — وئللیوب ننگی آتدیلار عاری
سندیروبلار قداست صفری — احترام رسول مختاری
یریویز بوش قاریشدی یاسدا طویا — غم و شادی ائدوبله همکاری
یاخشی دوتدوردی خلق بیربیرینه — سوز قرآنی ساز مضماری
بیر طرف طویدی بیر طرف ماتم — بیر طرف تار و بیر طرف تاری
خوشدی مکّارینون مصاحبتی — گؤزی توخ باصفادی کرداری
نئچه‌گون حضرته قوناق قالدوخ — حاله شاملدی لطف سرشاری
سنه قربان اولوم امام‌رضا — ای سالان دامه عشقی اقشاری
هامونین وئر نیازینی یولا سال — هامی گؤزلر باخور سنه ساری

آستانوندن ایلمه محروم جیره‌خواران آل اطهاری
هانی مأمون هانی او جاه و جلال نه ستم قالدی نه ستمکاری
بش‌گونون عشرتی دوتوب گؤزونی اولدی سرگرم عیش و خمّاری
قارداشین دوغرادی مقام اوسته سلطنت کور ائدوب او غدّاری
شب‌جمعه کمیل صحن امام چاغیراردوخ خدای غفّاری
شب‌شنبه یتوب زمان فراق هر وصالین فراق پیکاری
هرگلن بیرگون آیریلوب‌گئده‌جاق اختیاری نه بلکه اجباری
خوش اونا بوش گله دولی قییده کیفی، دسمالی، جیبی دستاری
اتگیمدن یاپشدیلار نَوه‌لر بابا اون گونده گئتمه قال باری
منی آغلاتدی نرگس و صغرا ایکی طفلین ادا و اطواری

یادیمه دوشدی شاه کرب‌وبلا
گؤزلریم دولدی اشکه ناچاری

سسلنوردی رقیّه گئتمه بابا گورموسن هایهوی اشراری
سنی ئولدورسه‌لر یتیم اولاّم تانورام من بو قوم خونخواری
شاه عطشان جواب وئردی قیزیم ساخلا ویرانه شامه دیداری
ساخلا ویرانیه اُپوش گوروشی سالما تأخیره بو دل افکاری
کثرت غصّه‌دن داریخما قیزیم سسله هردم جلیل جبّاری
ای حسینون سه‌ساله زهراسی توکمه رخساره دُرّ شهواری
قزیم عمّری یامان گونون آز اولار نوشجان ایله نیش جرّاری
سیلی شمر، زجر زجره دایان ساربان یخسا ایلمه زاری
سن قورو یرده‌یات حسین قزیسان وئر جهانخواره رخت زر تاری
صبر ائله رعدوبرق تک گئچه‌جاق سوگ و شادی و عزّت و خواری
سعیون اولسون بی‌بوندن آیریلما غملینون غم گونونده غمخواری

گئجه‌لر یات اونون قوجاقینده ایاقوندان چکر خس و خاری
الغرض ایلدی ماشین حرکت آشدی پست و بلند و هموارى
نئچه فرسخ قالوردی بجنوردا چیخدی بیر پارک خرّم اشجاری
نه گؤزل آبشاری استخری اوخی جنّات تحت‌الانهاری
چوخ کهنسال آغاجلاری واریدی درک ائدن سرد و گرم ادواری
پارک، باباامان، امامزاده گؤزل آثاری یاخشی زوّاری
اوردا ائتدوخ نماز صبحی ادا سایما مؤمن نمازی بیگاری
فخر مؤمن عمود دینده نماز چکر اوددان کناره احراری
ایاقین قویدی گازه راننده گتدی جولانه رخش رهواری
جنگل آبشاره صبحانه پهن اولوندی بساط همیاری
وار گؤزل آبشاری چوخ جالب قُلّهٔ کوهدن اولور جاری
وَجَعَلنا الجِبالَ اَوتاداً دست قدرت ائدوبدی حجّاری
داش ایچیندن انار و مَو انجیر باغبان کیمدی حضرت باری
قُوزیوب داغلاری گویون یوزونه بیر فقط لفظ، کُن،دی معماری
ناهاری گلستان گرگاندا باغ وحشیسی پارکی گلزاری
بعد صرف غذا ادای نماز ترک قیلدوخ او باغ پُرباری
ایکی زاد شخصی عزّته یتورر بیری سنگینی بیر سبکباری
باصفا شهرلردن ائتدوخ عبور شهر بهشهریله نِکا ساری
اَسَدین[1] عُمده فکری خدمتیدی حقّینون سعینون یوخ انکاری
گاهی سو گاهی چای و نوشابه جلب ائدردی رضای حضّاری
بشرین حقّیدی قبول ائتسون بشریّتدن اُتری آزاری

---

۱ - مکّاری

تختیه باخ ترقّیسیندن اُتور نوش ائدیر جانه نیش مسماری
هر آغاجداندا کاردست اولماز باسما دیواره سیخما نجّاری
وارد اولدوخ کنار دریایه سیر ائداخ موجهای اَبحاری
رفقادن چوخی مینوب قایقا بیزده دوتدوخ کنار دیواری
غربانین یری دووار دیبیدی هتل ایلر غریب، بلواری
چالوسا ساخلادیق شامی نمازی سفرین واردی الده معیاری
گئجه نوشهریده هتل قنووین دئمه یاددان چیخاتدی اخباری
مسجد جامعی مجللیدی نئجه مسجد بهشت تالاری
یرمی‌دورد ساعتی آچیخدی قاپی خادمی کفشداری آبداری
در و دیواری فرشی عطر آگین نه کثافت نه دود سیگاری
رامسرده اولوندی عزّ نزول رامسردور شمالین عطّاری
آب معدنده اولدی آب تنی او سولاردی مریضه بهداری
سو ملایمدی هی باتوب چیخدوخ بدنین گئتدی چرکی مرداری
کاروان رشته ایلدی حرکت گردشه نقطه گتدی پرگاری
گاهی شهنازی گاهی محدودی ایکی راننده ائتدی همکاری
اشرف‌الدّینون آستانه‌سینون واردی خواهان فیض بسیاری
اوندان آیری نئچه زیارتگاه سفرین اولدی زیب‌الاسفاری
گئجه سرعینه وارد اولدی گروه شاختا دونداردی بیز گنهکاری
یارادان، تیری بهمن ائتسه ائدر گتورن دوره چرخ دوّاری
سرعینه گئدوب گلن آزیدی باهالیق سیندیروبدی قشلاری
ایکی‌مین نقده بیر کیلو سرشیر آلما یارب بو فیض سرشاری
سودا یاندیق سودان چیخوب دوندیق فکر ائله زمهریریله ناری
پتویا چولقانوب مصدّق‌تک بعضی اوچ‌لای گیوبدی شلواری

ناهاری دوشله‌دیک یولا دوشدیک دؤندی یوزلر مراغیه ساری
من کریمی مراغه شاعری‌یم بَزی‌یوب طبع شعریم اعصاری
گُل طبعیم زبس معطّردی قلمیمدن گلاب اولور جاری
ایلیوب زنده شهریمی شعریم چوخدی اشعاریمون طرفداری
هارا گئتسم گینه مراغه‌لیم منه خوش گلستاندی نیزاری
وار بو توپراقدا ذاکرین قبری مرد شاعر مفسّر و قاری
او که شاعردی اهل قافیه‌دی عیب دوتماز منه بو تکراری
گزدیم آفاقی قافیه دالیجا گتدیم انشایه دار و نداری
گَزَرم هفت شهر معرفتی قاچوب آخر یتورّم عطّاری
سیزه خوش تحفه بهترین سوقات
بر محمّد و آل او صلوات

پندی چند

عاقلا گر تو اهل پرهیزی دست خود را مزن به هر چیزی
این همه معصیت نمی‌ارزد پای میزان به آبروریزی
آه مظلوم را بُوَد اثری بشکند طاق ظلم چنگیزی
شصت‌سال عیش‌ونوش حاصل‌عمر نشود یک بهار پرویزی
بکجایند آن قدح نوشان شد تُهی جامهای لبریزی
بازگشت همه بسوی خداست خواه طهرانی خواه تبریزی
از تجمّل بجز دو متر کفن وقت رفتن نمی‌برد چیزی
سعی کن تا به خوابگاه لحد شاد خُسبی و شاد برخیزی
ای کریمی بهار عمر گذشت
غم ببارد ز ابر پائیزی

خانهٔ غم سالمندان

مرا اوفتاد از قضا قدر — سوی خانهٔ سالمندان گذر
عجب‌جای‌عبرت عجب درس پند — به هم آشتی کرده انسان چند
چه موهای آشفته روهای زرد — نفسهای گرم و هوسهای سرد
خزان دیده باغند بی‌باغبان — اسیرند درمانده و ناتوان
مگر بلبلانند بی آشیان — غریبند و وا مانده از کاروان
ز دست قضا بال بشکسته‌گان — زکار جهان بازبنشسته‌گان
به خود گفتم اینان که غرق غمند — خدایا همانند ما آدمند
چه بازار خوبی‌است و جای امید — از اینجا توان باغ جنّت خرید
بشارت بشارت به سوداگران — که حرّاج گشته متاع گران
بیا مشتری سود بی‌حدّ ببر — بیا یک بده در عوض صد ببر
به بیگانگان ثروت اندوختن — به حرمان بُوَد جان خود سوختن
چو دیدم من آن رنگ پژمرده‌ها — همان زنده جسمان و دل مُرده‌ها
به حالی که غرق تفکر بُدم — به سیر گلستان سعدی شدم
«بنی آدم اعضای یک پیکرند — که در آفرینش ز یک گوهرند»
«چو عضوی به درد آورد روزگار — دگر عضوها را نماند قرار»
«تو کز محنت دیگران بی‌غمی — نشاید که نامت نهند آدمی»
ره نیکمردان آزاده گیر — چو ایستاده‌ای دست افتاده گیر
بیا بهر امداد آواره‌گان — نگر حال جانسوز بیچاره‌گان
بیا بین سرانجام محصول عمر — چنین است برنامهٔ طول عمر
بیا و ببین حاصل عمر پیر — از این مدرسه درس عبرت بگیر
نه هستی چو در فکر بهزیستی — تفاخر به هستی مکن نیستی
بیا خانهٔ سالمندان ببین — گُلی از گُلستان عبرت بچین
کریمی کرامت به هوشیاری است — نجات بشر در سبکباری است

نَعمَتان مَجهولَتان الصِّحَةُ وَلاَمان

گر تو ای دل طالب آسایشی غیر از امنیّت چه داری خواهشی
بهترین نعمت که‌فوق نعمت است ایده‌آل مرد و زن امنیّت است
گفت مولا نعمتان مجهولتان این‌دو نعمت هست صحّت والامان
گر نباشد عافیت اندر بدن روح ناشاد است در زندان تن
گر بدن باشد علیل و ناتوان انگبین باشد به کامت شوکران
تندرستی نوبهار زندگیست زجر بیماری فشار زندگیست
نعمت دوّم ولی امنیّت است فیض امنیّت وفور نعمت است
رنگ امنیّت نگیرد گر جهان می‌شود قانون جنگل حکمران
گر نباشد حبسها شلاّقها شهر را ویران کند سارساقها
قتل و غارتها ز حد افزون شود آنزمان حال رعیّت چون شود
انتظامی ضامن امنیّت است پاسبان دارای حسن نیّت است
قوّهٔ قهریّه نیروی نظام بر امور شهر بخشد انتظام
انتظامی نیروی شب‌زنده‌دار باعث آسایش اهل دیار
گر همین نیرو نباشد در نظام لاأُبالی و جری گردد عوام
لاتها در دستها سیگارها لوطیان در کوچه و بازارها
این‌ور آن‌ور در پی صید شکار همچو روباهان همه بی‌بندوبار
هرج و مرج آشوبها پیدا شود مال و جان ناموسها یغما شود
پاسبان سرباز و پاسدار و بسیج گر نباشد امن مردم هیچ‌هیچ
بارالٰهل کن به حقّ هشت و چار انتظامات وطن را برقرار
این قوای جان به کف آماده‌باش هست در آسایش ما در تلاش
حکمفرما اولماسا قانون اگر دولدورار دنیانی یکسر شور و شر

اولماسا گر مملکتده پاسبان | بیر باغا بنزر ولی بی‌باغبان
کیم آلار جز عامل نظم نظام | مفسد فی‌الارضلردن انتقام
باس‌بئلی سینسین جنایتکارلارین | اوغرونون قاتللرین قولدورلارین
سیندیرون هر حوقّابازین حوقّاسین | کشور ایراندا خائن قالماسین
خلق آلا قرآندن درس روش | سوایچه بیر چشمه‌دن گرگیله میش
خسته هرگز اولمیون بیر ثانیه | یار اولون جمهوری اسلامیه
حکم قرآنیله رفتار ایلیون | کشور ایرانی گلزار ایلیون
مؤمن اولساز یار اولار قرآن سیزه | گؤز تیکوبدی ملّت ایران سیزه
سیز نگهبانسوز بو دین و ملّته | سعی ائدون آسایش و امنیّته
ریشه‌کن اولسون بو کشوردن‌فساد | یخماسین نسل جوانی اعتیاد
دودیله تاریک اولوب آئینه‌لر | قیریله آسوالت اولوبدی سینه‌لر
طلسم اشراری سیندیرماق گرک | اعتیادین ریشه‌سین قیرماق گرک
سیز شهیدلر قانینه مأمورسوز | صاحب ثاراللّها منظورسوز
سیز وطن سربازیسوز قربان سیزه | سعی‌ائدون خصم اولماسین قرآن سیزه
سیز سبب‌سوز راحت و آسایشه | ملّتی سوق ایلیون آرامشه
ای خدا سن بول حسینون حرمتی | آلما بیزدن صحّت و امنیّتی
اولماسا صحّت بدن رنجور اولار | امنسیز هم جامعه ناجور اولار
بارالٰها خاطر میر حجاز | پرچم اسلامی ایله سرفراز
ای کریمی شکر ائله بو نعمته | اول دعاگو باعث امنیّته
صحّت و امنیّتین یوخ قیمتی | الده تا واردی بولونمز لذّتی

سیز شهیدلر روحینی شاد ایلیون
بیر اوجا صلواتیله یاد ایلیون

از آقای غلامرضا آزادی «داش‌غلام»

سپاس و حمد بر تو بارالٰها کریمی را نگهدار از بلاها
خدایا فرصتم ده تا نمیرم ز اشعار کریمی پند گیرم
بلی شعر کریمی پند باشد برای عارفان گلقند باشد
نه‌هزل وطنز گویدحرف موزون خدا عمرش کند صدسال افزون
چنان اشعار زیبا می‌سراید که از دیگر کسان هرگز نیاید
اگر باشی رفیقش در سفرها ببینی احترامش در گذرها
بَر بیگانگان چندان عزیز است چنان کز نیش یاران اشکریز است
هُنر در شهر ما بر چشم ناید همین بس عیب ما اصلاح باید
بس است ای داش غلام کمتر سخن گو
عمل میجوی و راه نیکوان پوی

عوض اینکه بوریه مسجدی مشک عنبر ایگی
قاریشوب بیربیره توستی قیر ایگی‌لن تر ایگی
بیری یورقوندی گئدیر چورتا بیری نیمه اویاق
بیرینون دال طیریندن گلوری پنچر ایگی!
مؤمن انصاف ائله مسجددی ملکلردن اوتان
جورابوندان گلن ایگ باطل ائدوبدی هر ایگی

رادیو مراغه

افسوس مراغه سسی هر یانه یتیشمور
بو شهر قدیمون سؤزی طهرانه یتیشمور

تبریز و مهاباد، مراغا رادیوسین آلمور
وور برقه آپار اِف‌اِمه موجین سس اوجالمور
باطری عوض‌ائت اوجی چوخالمیر که چوخالمور
سس ائوده باتیر حجریه دکّانه یتیشمور
اِف‌اِم‌سیز اولان رادیو بیزیم شهری دوتانماز
سس اوز ایچیمیزده قالار اغیاره چاتانماز
یوخدان گینه‌ده ییدی آدام واردان اوتانماز
چوخ شهرین الی بیر بئله امکانه یتیشمور
نعمتدی بو رادیو حرکاتینده اثر وار
ای کاش دییدی ائشیدیدوز نه خبر وار
باغلاردا بازارلاردا گذارلاردا نه‌لر وار
نیلیم سسیمیز کوه و بیابانه یتیشمور
بوکدی باهالیق قدّیمی دوندردی کمانه
رنگیم غم الیندن سارالوب دؤندی سامانه
نوسازی عوارض داخی گتدی منی جانه
دارائی نه یالوارماقا افغانه یتیشمور
محنت اَبه‌نی کوشلادی غم کورلادی پانجی
فکر ایله کیمین خرجینه کافیدی قازانجی
بیر کیلو اَت آلسام دولاجاق قارنیما سانجی
نوبت دوگویه میوهٔ الوانه یتیشمور

کسدوخجا بوغازدان وئرورم برقیله آبه
نسیه کسورم بقّالی قارداش یاز حسابه
حسرتدی خانم قند و شکرله یاغا فابه
تلفن پولی، بیمه غمی پایانه یتیشمور

آتمیش تومنه بیر حلبی یاخشی یاغ آلدیم
یاغدان لیره چیخدی خانمین بوینونا سالدیم
کفران ائلدیم نعمته گوندن گونه قالدیم
یاغ سهلیدی پول قاره بادمجانه یتیشمور

ای کاش بو رادیو دیه هر ظلم و فسادی
دولدوردی قاچاقچی هروئن‌ساز بو بلادی
دشمن غرض اوسته مرضه قویدی کئف آدی
کئف درد اولوب امّا الی درمانه یتیشمور

بیر عمریدی یول گؤزله‌میشوخ گاز گله‌جاقدی
کهلیک گلوب اوردک گله‌جاق غاز گله‌جاقدی
گر گلمسه بو قشدا، گلن یاز گله‌جاقدی
گاز دولدوروب ایرانی بو سامانه یتیشمور

شهری که رصدخانه اولوب خواجهٔ طوسه
بیر عمر هلاکولر ائدوب خاکینی بوسه
انصافیدی دیناردان اَنه قدری فلوسه
یوخسا بورانین نسبتی ایرانه یتیشمور

بیرگون واریمیش اوحدی‌لر تک عرفاسی
اشراق و دخیل مُجرم و ذاکر شعراسی
نه حوزهٔ علمیه قالوب نه علماسی
بیر کیمسه‌ده بو وضع پریشانه یتیشمور

رادیودا گرک حلّ اولا بیر عدّه مسائل
خلق امربه‌معروفین اولا فیضینه نائل
قرآنیله عترتدن اولا نقل فضایل
شاید بیری قانمور الی قرآنه یتیشمور

شکر آللّها اسلامیله پیروزیدی ایران
هر منطقه‌ده دایر اولوب مکتب قرآن
ایرانه حسین آدی وئروب عزّت شایان
نامحرم الی دامن ایرانه یتیشمور

بیرگون بو سولان شهر گلستان اولاجاقدی
بو شهر قدیمی گینه اوستان اولاجاقدی
بوردا تلویزیوندا نمایان اولاجاقدی
باخما سسیمیز ایمدی طالبخانه[1] یتیشمور

رادیو دیه‌جاق اَیری خیابانلاریمیزدان
هر هفته تصادفدن آخان قانلاریمیزدان
سیگاریله ول‌ول گزن اوغلانلاریمیزدان
سیگاریله نوبت داخی قلیانه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق جرم و جنایتلریمیزدن
جیب کسماقا بوک قویما تجارتلریمیزدن
طویلاردا قوناقلقداکی بدعتلریمیزدن
صوندا دئمه ائو صاحبی مهمانه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق منفی و مثبتلریمیزدن
اخلاق و ادب نظم و نظافتلریمیزدن
توخالی مساجدده عبادتلریمیزدن

---

۱ – نام دهی است

مسجد ائله کثرتدی سس ایوانه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق حقّه تجاوزلریمیزدن
چپ گؤزلریمیزدن چپکی سؤزلریمیزدن
دیوان جزاده اوتانان یوزلریمیزدن
مظلومین الی ایمدی که دیوانه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق شهریمیزین نیک بدیندن
کبلای ولیسیندن احدیندن صمدیندن
هم خائن، امین، ناخلف و معتمدیندن
ایش اهلی ایش اوسته یتیشور یا نه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق نشعه‌لی منقال‌لاریمیزدان
منقال‌لارین اوستونده‌کی تونقال‌لاریمیزدان
ظاهرده‌کی خلوتده‌کی احوال‌لاریمیزدان
دین ظاهره حکم ایلوری پنهانه یتیشمور

رادیو دیه‌جاق نولدی او آثار قدیمه
شاعرلریلن دفن اولان اشعار قدیمه
بیرده دوشر آیا ایشه افکار قدیمه
ال شالاّقا زندانه صمدخانه[1] یتیشمور

رادیو دیه‌جاق نیلدی دیوانه کریمی
آتمیش‌بش‌ایل عمرین ائدوب افسانه کریمی
نه اصفهانا قاچدی نه طهرانه کریمی
قالدی خفه‌لندی سسی بیر یانه یتیشمور

---

۱ - شجاع‌الدّوله

کمیتهٔ امداد

هزار شکر به خلّاق عالم ایجاد
که کرد کشور ما را ز دست ظلم آزاد
کنون فرشتهٔ رحمت معین و یاور ماست
رها شدیم هم از چنگ دیو استبداد
کنون رواست به شکرانهٔ چنین نعمت
کنیم میهن آسیب دیده را آباد
سزد به یاری مستضعفان قیام کنیم
دهیم دست به دست کمیتهٔ امداد
بلی کمیته امداد قشر محروم است
ز هر بلاکش و غمدیده می‌نماید یاد
کریمیا صدقات است حِصن امن و امان
کرم برای کرم پیشه‌گان مبارکباد

مبارک

دلا عید دلاویزان مبارک مه و سال سحرخیزان مبارک
عطارد سنبله میزان مبارک صفای صحت‌انگیزان مبارک
مبارک جشن گُلریزان مبارک
نکوکاران نکوکاری مبارک ز اهل خیر همیاری مبارک
ز هر غمدیده غمخواری مبارک بهاران فصل پائیزان مبارک
مبارک جشن گُلریزان مبارک
سرود لَن تَنالو البِرَّ اکنون نوای تُنفِقُوا مِمّا تُحِبّون
گرفت آفاق را هامون به هامون بِحَبل‌الله آویزان مبارک
مبارک جشن گُلریزان مبارک

فالنامه کریمی

فالنامۀ کریمی

گل ای رخساری گُل عطری شمامه
سنه تقدیم ائدوم بیر فالنامه
ائدوب نیّت الون قوی جدول اوسته
اوخی ئوز فالون ای یار خجسته
بیان ایلر سنه هر نیّتون وار
دییر قلبونده هر نه حاجتون وار
اوخی ئوز فالیوی حالون خوش اولسون
دعا ائت شانس اقبالون خوش اولسون
بولار بعضی عوامانه مثلدور
خیال ائتمه مزخرفدور متلدور
بو تمثیلاتده دریاجه سؤز وار
اوخی معنا ائله گر سنده گؤز وار
بو تمثیلاته باخدیم عبرت آلدیم
گتوردوم شوقیله ترتیبه سالدیم
دَروب هر گلستاندان بیر گُل تر
سنه بیر دسته گُل دوتدوم معطّر

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲۴	۲۳	۲۲	۲۱	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳
۳۶	۳۵	۳۴	۳۳	۳۲	۳۱	۳۰	۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵
۴۸	۴۷	۴۶	۴۵	۴۴	۴۳	۴۲	۴۱	۴۰	۳۹	۳۸	۳۷
۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۵۱	۵۰	۴۹
۷۲	۷۱	۷۰	۶۹	۶۸	۶۷	۶۶	۶۵	۶۴	۶۳	۶۲	۶۱
۸۴	۸۳	۸۲	۸۱	۸۰	۷۹	۷۸	۷۷	۷۶	۷۵	۷۴	۷۳
۹۶	۹۵	۹۴	۹۳	۹۲	۹۱	۹۰	۸۹	۸۸	۸۷	۸۶	۸۵
۱۰۸	۱۰۷	۱۰۶	۱۰۵	۱۰۴	۱۰۳	۱۰۲	۱۰۱	۱۰۰	۹۹	۹۸	۹۷
۱۲۰	۱۱۹	۱۱۸	۱۱۷	۱۱۶	۱۱۵	۱۱۴	۱۱۳	۱۱۲	۱۱۱	۱۱۰	۱۰۹
۱۳۲	۱۳۱	۱۳۰	۱۲۹	۱۲۸	۱۲۷	۱۲۶	۱۲۵	۱۲۴	۱۲۳	۱۲۲	۱۲۱
۱۴۴	۱۴۳	۱۴۲	۱۴۱	۱۴۰	۱۳۹	۱۳۸	۱۳۷	۱۳۶	۱۳۵	۱۳۴	۱۳۳
۱۵۶	۱۵۵	۱۵۴	۱۵۳	۱۵۲	۱۵۱	۱۵۰	۱۴۹	۱۴۸	۱۴۷	۱۴۶	۱۴۵
۱۶۸	۱۶۷	۱۶۶	۱۶۵	۱۶۴	۱۶۳	۱۶۲	۱۶۱	۱۶۰	۱۵۹	۱۵۸	۱۵۷
۱۸۰	۱۷۹	۱۷۸	۱۷۷	۱۷۶	۱۷۵	۱۷۴	۱۷۳	۱۷۲	۱۷۱	۱۷۰	۱۶۹
۱۹۲	۱۹۱	۱۹۰	۱۸۹	۱۸۸	۱۸۷	۱۸۶	۱۸۵	۱۸۴	۱۸۳	۱۸۲	۱۸۱
۲۰۴	۲۰۳	۲۰۲	۲۰۱	۲۰۰	۱۹۹	۱۹۸	۱۹۷	۱۹۶	۱۹۵	۱۹۴	۱۹۳
۲۱۶	۲۱۵	۲۱۴	۲۱۳	۲۱۲	۲۱۱	۲۱۰	۲۰۹	۲۰۸	۲۰۷	۲۰۶	۲۰۵
۲۲۸	۲۲۷	۲۲۶	۲۲۵	۲۲۴	۲۲۳	۲۲۲	۲۲۱	۲۲۰	۲۱۹	۲۱۸	۲۱۷
۲۴۰	۲۳۹	۲۳۸	۲۳۷	۲۳۶	۲۳۵	۲۳۴	۲۳۳	۲۳۲	۲۳۱	۲۳۰	۲۲۹
۲۵۲	۲۵۱	۲۵۰	۲۴۹	۲۴۸	۲۴۷	۲۴۶	۲۴۵	۲۴۴	۲۴۳	۲۴۲	۲۴۱
۲۶۴	۲۶۳	۲۶۲	۲۶۱	۲۶۰	۲۵۹	۲۵۸	۲۵۷	۲۵۶	۲۵۵	۲۵۴	۲۵۳
۲۷۶	۲۷۵	۲۷۴	۲۷۳	۲۷۲	۲۷۱	۲۷۰	۲۶۹	۲۶۸	۲۶۷	۲۶۶	۲۶۵
۲۸۸	۲۸۷	۲۸۶	۲۸۵	۲۸۴	۲۸۳	۲۸۲	۲۸۱	۲۸۰	۲۷۹	۲۷۸	۲۷۷
۳۰۰	۲۹۹	۲۹۸	۲۹۷	۲۹۶	۲۹۵	۲۹۴	۲۹۳	۲۹۲	۲۹۱	۲۹۰	۲۸۹

۱ - کوریلان چورک یی آللّهی آرادا گور
۲ - آفتافا گورمین گ... لولهین گورنده خورولدار
۳ - آیران تاپمور ایچماقا چادرالی گئدیر س...
۴ - یورقانیوه گوره قیچیوی اوزات
۵ - ق... قازاندیقی انیک کیرشانا گئدیر
۶ - ق... دعاسی مستجاب اولسا گویدن اوستونه شی یاغار
۷ - قزیوی وئرمیسن اوغلومی ق... ایلمه
۸ - شرعه گئدن اوز سؤزون دانیشار
۹ - وزیری قارقا اولان قوشین دیمدیگی پوخدا اولار
۱۰ - قارقادان گؤزل قوش ایستدیلر بالاسین گتوردی
۱۱ - آنلیان آداما قول اولاسان
۱۲ - صبریلن حلوا پیشر ای غورا سندن
بسله‌سن حجمت اولار کل بوینوزوندان
۱۳ - دره‌ده قورد آزیدی بیری‌ده گمیلن گلدی
۱۴ - دیشون آغرور چک قوتول قونشون پیسدی کوچ قوتول
۱۵ - درد گلنده خرواریلان گلر چیخاندا مثقالیلان
۱۶ - دوز یرده یری‌ینمیر شوخومدا شیلاّق آتور
۱۷ - دالدان گلن داش توپوقا دگر
۱۸ - دادانانلا قودورانی ساخلاماق اولماز
۱۹ - آج قودورقان اولار چیلپاق اویناغان
۲۰ - قزارا قزارا ئولمک سارالا سارالا قالماقدان یاخشیدی

۲۱ - اورتولی بازار دوسلوقی پوزار

۲۲ - اوغورلقین اوّلی آی ایشیقنا دوشدی

۲۳ - آغ گون قره گونی یاددان چیخاردار

۲۴ - اوخشاماقین باشارمیان ئولوسین تون‌بتین سالار

۲۵ - باشاردیقینا گئدن پشیمان اولماز

۲۶ - دده مالین دَرج ایله، اونا گوره خرج ایله

۲۷ - اللّه یامانین یولین باغلاسین

۲۸ - اوز حاموندی تپیک‌ده وورا بوله‌سن

۲۹ - اللّه آداما یلده وئروب یولدا

۳۰ - پالاسا بورین ایلینن سورین

۳۱ - ارمنیلن سمنی قویما

۳۲ - آی گئدن ایت گل منی قاپ

۳۳ - ایکی دولتلی ساواشار آرادا کاسبین باشی سینار

۳۴ - ایتین آدین گل آلی قویوبلار

۳۵ - اِشّک اوسته قمه باغلیانه گوله‌لّر

۳۶ - اوزگه آروادینون گ... یکه گورونر

۳۷ - آغ ایتین پانبوخچیا زیانی وار

۳۸ - ایتین سوچیه نه خیری

۳۹ - اورک یانماسا گؤزدن یاش چیخماز

۴۰ - ایتی دالیما آلمیشام قورد قورخوسیندان

۴۱ - آلتینا ایشه‌ماقی بس دگول شیرین چای ایستور
۴۲ - آج سؤسؤزلقدان ئولمدوخ آمان داغلارون گورهاگوروندان
۴۳ - وئرمه دوقّوزی ییه‌سن توپبوزی وئرسن اوتوزی
۴۴ - ال الی یووار الده دونر اوزی یووار
۴۵ - ایچیوه قوسوم حمام خزنه‌سیده یوخدی
۴۶ - آرپا چورگی... ... دلیلدی
۴۷ - ایشون چوخدی وئر جلفیا
۴۸ - زر قدرینی زرگر بولر
۴۹ - آقانین مالی چیخاندا نوکرین جانی چیخار
۵۰ - آجا میّت حلالدی
۵۱ - آنقیران ائشگین باشیندان وورما
۵۲ - آرواد آلمامیش اوغول آرزوسی ائلمه
۵۳ - ایش یایشدی مایا بایقوش
۵۴ - آت آت اولونجا ییه‌سی مات اولی
۵۵ - آغ قوچی قره قوش اوخوما
۵۶ - آز آغری آسان ئولوم
۵۷ - ارمنی کندی حمام بورقوسی
۵۸ - ائشّگی سورن هر زادینا قاتداشار
۵۹ - ایشی آستا گور اوستا گور
۶۰ - اوچ تومنلوق ائشّگین اون‌بش قرانلوق بالاسی اولار

۶۱ - آشیقی اوتوزوب چولوینان اوینورسان

۶۲ - اویونا گیره‌نین باشیدا اوینار...

۶۳ - ایگیدی کوللوقدان گوتی چوره‌گی اللّهدان ایسته

۶۴ - اللّه اوغول داغینا باخار قار وئرر

۶۵ - اوکوز اوزینه کروشنه اکنده باشی آغرور

۶۶ - آهنیلن داش داشی جاهلینن بال یمه

۶۷ - دوستولان اوزون دانیش اوزگه سؤزی ائو یخار

۶۸ - الگی اَلنوب غربیلی گویده فرلانور

۶۹ - اللّه بخیله پای وئرمز، وئرسه‌ده خیرین گورمز

۷۰ - ائوینده یوخدی اوواليق گوگليندن گئچور کدخداليق

۷۱ - اولی باشیم سویی اولماز آشیم سویی

۷۲ - اوزگه اوزگه‌نین نمازین او... قیلار

۷۳ - ئولی اِشّک آختاروسان نالین چکه‌سن

۷۴ - اله‌دون الده‌دون کپه گینه قاتدون

۷۵ - آغین آدی وار قره‌نین دادی

۷۶ - تنبل‌لقوندان ائشّگه دایی دئمه

۷۷ - آج آللّهین پهلوانیدی

۷۸ - اولاندا حالیم حالای اولمیاندا حالیم قولای

۷۹ - ایت هورور خروس بانلیر دیوللر بس آبادانلیقدی

۸۰ - ایت بولور داغارجقدا نه وار چوپان بولور ایته نیلیوب

۸۱ - ائشّگی مین آتا یتیشینجه
۸۲ - ایلانین زهره‌سی یارپوزدان گئدر اودا گؤزینون ائوینده بیتر
۸۳ - ائوین ییه‌سی اوشاقلارین دده‌سی‌سن
۸۴ - اوزاق یرین دوگمه‌جین هولینان دوگللر
۸۵ - ایش که یتیشدی دارلقا اوزیوی وور بی‌عارلقا
۸۶ - بزّاز بازار یانسین سنه بیر دسمال اولسون
۸۷ - بالین یمه‌میش بلاسین چکیروخ
۸۸ - بوستانچی پوخی کیمی شیشمه
۸۹ - اَره گئدنده بویوک قز، ائوده قالاندا کچیک قز
۹۰ - بیز قایل اولدوخ قازا، قاز اوزین قویدی نازا
۹۱ - بوردا منم بغدادداکور خلیفه
۹۲ - دولتلینون ایتی یاتماز کاسبون س...
۹۳ - بیر تیکه بیر داغ آشیرار
۹۴ - باغلی قاپونون بیر عیبی وار آچوخ قاپونین مین عیبی
۹۵ - بقّال داشدان کسر اجنّه یمیشدن
۹۶ - بی‌انصافا گ... وئرسن د...لاریندا قابلار
۹۷ - بوشدان بیر چیخار برکدن ایکی
۹۸ - باشیوی قاتقلیوب ایت قباقینا قویما
۹۹ - بابلی بابین تاپماسا گونی آخ وایلان گئچر
۱۰۰ - باشووا داشدا سالسان اوجا یردن سال

۱۰۱ - پیس آدامین ایگنه‌سین یین چووالدوز س...

۱۰۲ - پیشیک ئولدوروب گؤز قورخوتما

۱۰۳ - تویوقون پیسی برک یوموتدار

۱۰۴ - غم یین غم دوغار، آت غمی دوت دمی

۱۰۵ - تومانچاق گ... شلوار اوغورلاما

۱۰۶ - هر نه سالسان آشووا او چیخار قاشیقوا

۱۰۷ - تیکه قارین دویورماز محبت آرتورار

۱۰۸ - تویوقی انبارا سالسان دیشه‌نک آتار

۱۰۹ - جهنّمه گئدن اوزونه یولداش آختارار

۱۱۰ - جوانا گئتمین قز، قوجویا یالوارار گئدر

۱۱۱ - حکیم اِشّک اتی بویوروب

۱۱۲ - حلواچی قزی داخی داشیرین

۱۱۳ - ائو سوپورّم یر سالاّم کیمین قزیندان قالاّم

۱۱۴ - خالق یخانی مخلوق نئجه قُوزار

۱۱۵ - خلق گئدر قوش گتورر سنده گئت بایقوش گتور

۱۱۶ - خاکی اِشّک اوزین وئرر یارقانا بلکه ئوله صاحبی زیانه دوشه

۱۱۷ - اَت گتورمیوب کوفته ایستور

۱۱۸ - دوننی دئمه بوگونی دی لپه‌نی دئمه دوگونی دی

۱۱۹ - دانیشماز دانیشماز دانیشاندا آئین اون‌اوچوندن دییر

۱۲۰ - ده‌ویه دئدیلر شغلون ندی دئدی علاقه‌بتلوق

۱۲۱ - دوه اوینیاندا قار یاغار

۱۲۲ - دولتلیه ساخسی لازم اولسا کاسب کوزه‌سین سیندیرار

۱۲۳ - دوست دوستا قیله‌داشی یدیردر

۱۲۴ - دنیا مؤمنه زندانذی کافره میدان

۱۲۵ - دوتولمامیش اوغری خاندان بگدن ایره‌لیدور

۱۲۶ - دولی قارین پوخ چیخاردار

۱۲۷ - وئرمسه معبود نیلسون محمود

۱۲۸ - روس قاشقیلا فرانسه پوخی یمه

۱۲۹ - مایا دوغار نر دوغماز

۱۳۰ - پول پولی قازانار مرد ایگیت اوزین یرتار

۱۳۱ - سامان سنوندی سامانلوق که سنون دگول

۱۳۲ - گوردون یارون یار دگول ترکین قیلماق عار دگول

۱۳۳ - سؤزی پیشیر صورا دوشور

۱۳۴ - قوسمامیش اوجاق باشی قویمامیسان

۱۳۵ - سیچان اولمامیش چووال دیبی دلمه

۱۳۶ - ساواشان باریشار پیسلیق سؤزبازا قالار

۱۳۷ - سنونکین ییاخ منیم‌کین اویناداخ

۱۳۸ - سریمساق یماقی بس دگول گل عطری آختارور

۱۳۹ - سبزیچی ائشّگی گلابتین نوختا

۱۴۰ - سو گتورمدون گلیفی یاش ایلدون

۱۴۱ - سؤزی آت یره صاحبی گوتورر

۱۴۲ - سؤز سؤزی گتورر آرشین بزی

۱۴۳ - شوربا وار پلودان یاخشیدی

۱۴۴ - شادلقیوا شیتلیق ائلمه

۱۴۵ - شاغی نه بیلور حیوا کالدی

۱۴۶ - شورا کتده قودوخ تاپولمشدی **قالمیشدی ارکک دیشیسی**

۱۴۷ - شعورلی اوغول نیلور دده مالین بی‌**شعور اوغول نیلور**

۱۴۸ - چوخلوق پوخلوق

۱۴۹ - چالجی قوش دیمدیگیندن بللنر

۱۵۰ - شعورلی اوشاق پوخوندان بللنر

۱۵۱ - یکه باشین یکه بلاسی وار.

۱۵۲ - قاپونی گن قوی دوه‌سین **آللّهدان ایسته.**

۱۵۳ - چاریقیندا ایتیرن پتاواسندا تاپار.

۱۵۴ - چوره‌گی وئر چورکچیه بیرینده **اوسته وئر**

۱۵۵ - کچله شیرلی داراق قوندارا **باشماق چوملە**

۱۵۶ - چاغیریلمامیش قوناقین دالی **سؤزلی اولار**

۱۵۷ - حنالی ال جیبه قویولماز

۱۵۸ - حلال مالا زوال یوخدی

۱۵۹ - حق دانیشانین بورکینون تپه‌سی یرتق اولی.

۱۶۰ - یورقانووا گوره قیچیوی اوزات.

۱۶۱ - قوناقا اوز وئرسن شیی تاخجالاری گزر

۱۶۲ - چوخ قوری گ... وار بیر آزدا قارپوز یی.

۱۶۳ - ضرب دگنکدن یاغ چیخادار

۱۶۴ - چوبانین گوگلی اولسا قره سودان قیماق دوتار.

۱۶۵ - هئچ طوی گورمه‌میسن باجاسیندان باخمامیسان.

۱۶۶ - طمعکارین سقّلی مفلسین گ... بیتر.

۱۶۷ - مسجد اَشّک باغلامالی یر دگول

۱۶۸ - ظالمون یاتماقی اویاقلقیندان افضلدی

۱۶۹ - ظلملن آباد اولان ائو عدلیلن برباد اولار.

۱۷۰ - ای عمّامه گور قییش نه چکور.

۱۷۱ - الی بورکون ولی باشینا ولی بورکون علی باشینا قوی.

۱۷۲ - عوضین بدلی آدینلی اوغلی وار.

۱۷۳ - عزیزیم عزیز، تربیتی اوندان عزیز.

۱۷۴ - نینوندان چیخمامیش نینوی بگنمیسن

۱۷۵ - غم یین غم س... آت غمی دوت دمی.

۱۷۶ - آرپا اکن بوغدا بیچنمز.

۱۷۷ - فریلدادانا عشق اولسون.

۱۷۸ - فلکین الوان الوان بورکی وار.

۱۷۹ - اگین یاماق گوتورر قارین یاماق گوتومز.

۱۸۰ - قودوران قخ گون یاشار.

۱۸۱ - قوویم قوویمی سن... یا دالواسی گورین

۱۸۲ - قز قری‌ینده دایسی بوینونا دوشر.

۱۸۳ - آغیز یاندیران آشی گؤز تانیر.

۱۸۴ - قارشقانین غمخواری بیر قچیدا یوخاری.

۱۸۵ - قاشین قایران یرده ووردون گؤزین چخاتدون.

۱۸۶ - قارین توخ اولاندا چوخ زاد یادا دوشر.

۱۸۷ - قره‌بخت داغلارا چیخاندا داغلاری دومان آلار.

۱۸۸ - قونشی اوغلوندان چراغ یانماز.

۱۸۹ - قبر دار اولاندا ئولی تونبتین دوشر.

۱۹۰ - قورقانین یانانی چتلار.

۱۹۱ - قوریان گؤزه چوب دوشر.

۱۹۲ - قورد نه بیلور قاطر باهادی.

۱۹۳ - قازان وئر قازانا آرتقین چراغ یاغینا.

۱۹۴ - قورخ اوندان که قورخماز تاریسیندان.

۱۹۵ - کور نه ایستر ایکی گؤز بیری اگری بیری دوز.

۱۹۶ - کشینون قیمتی انگینون آلتینداذی.

۱۹۷ - کور آتین کوردا نعلبندی اولار.

۱۹۸ - کورا نه گئجه نه گونوز.

۱۹۹ - حلال کسب عبادتدندی.

۲۰۰ - کئفلنماقی بس دگول کدخدا ائوی خبر آلور.

۲۰۱ - اوددان کول تورر کولدن اود.

۲۰۲ - گمیده اوتوروب گمیچی گؤزی چیخاتما.

۲۰۳ - کور ئولر آدی قالار آلا گؤز.

۲۰۴ - گوزه‌لین آغلاماقی‌دا گؤزل اولار.

۲۰۵ - گئچی سنه قرباندی دریسی بش قراندی

۲۰۶ - گئچینون قوطوری چشمه‌نین گوزوندن سو ایچر.

۲۰۷ - گئچه‌جاق گئچوب گله‌جاقدا صحبت ائله.

۲۰۸ - گلبسر پولوینان آلنان ائشّک سودا بوغولار.

۲۰۹ - گ... یوماقین باشارمیر پیغمبرلیق ادّعاسی ایلور.

۲۱۰ - دده‌سینی گورمین شاهلیق ادّعاسی ائلر

۲۱۱ - گون او قدر اولدی کالاوالارادا دوشدی.

۲۱۲ - گونوز چراغ یاندیران گئجه قرانلوقدا قالار.

۲۱۳ - گلین ارکک چیخوب طوی باطل اولدی.

۲۱۴ - طویله‌ده یاتوب بالاخانا یوخوسی گورمه

۲۱۵ - طویدان صورا حنانی گ... یاخارلار

۲۱۶ - گورونن داغ اوزاق دگول.

۲۱۷ - گوردون یماق نه دئماق.

۲۱۸ - لالین دیلین ننه‌سی بولر.

۲۱۹ - قمار اویناسان لیلاجی تاپ.

۲۲۰ - لای لای بولوسن نیه یاتموسان.

۲۲۱ - مسجدین قاپوسی آچیق اولدی ایتین حیاسینه نه گلوب

۲۲۲ - ایت سالاّخ‌خانادان بیر سوموک آپارار اوز ایاقین کسر.

۲۲۳ - مسجد آچیلمامیش کور **قاپونی آلدی.**

۲۲۴ - آدام توپوردیگین یالاماز.

۲۲۵ - ماما چوخ اولاندا اوشاق **ترسه گلر.**

۲۲۶ - میخاناچینون شاهدی اوزوم **اَزَن اولار.**

۲۲۷ - موره یین ائشگین قلمه گمیرن **بالاسی اولی.**

۲۲۸ - هر یاغان قار اولماز.

۲۲۹ - هامویا گلر گوزی قاره قلم‌قاش، **بیزمده گلر دلیاتی جریخ کچل باش.**

۲۳۰ - هر اوستی اونلی دگرمانچی **اولماز.**

۲۳۱ - هر کس اوزینی بگنی دوه‌ده **دیزین.**

۲۳۲ - هئچکس اوز آیرانینا توش **دئمز.**

۲۳۳ - هاردان گلیسن چین ماچیندان **ائله توکولور قول قچوندان.**

۲۳۴ - هاردا خوش گئچینسن اورا **وطندی.**

۲۳۵ - هاردایدون اوردا یات.

۲۳۶ - همدان اوزاق کردیسی یاخون.

۲۳۷ - هامویا خاندان بگدن بیزه‌ده بیر آللّهدان.

۲۳۸ - گ.... مفتّش اولسا وای قاچاقچینون گونونه.

۲۳۹ - هر دده‌سینون گوزین چیخادان کوراوغلی اولماز.

۲۴۰ - یخیلانی وورمازلار.

۲۴۱ - همیشه جوجه سبد آلتیندا قالماز.

۲۴۲ - گامیشی وکیل ایلسون آنباری اوزینه چیخار.

۲۴۳ - هر زاد قوتولدی ایت بورنی ساتان گلدی.

۲۴۴ - وئردون دویور، ووردون یخ.

۲۴۵ - یانشاقین گوتون کار یرتار.

۲۴۶ - یاغیش وورمیشون دامجیدان نه باکی وار.

۲۴۷ - یومورتووا گوره قاقّیلدا.

۲۴۸ - یومورتامادون فالانی ایچمه.

۲۴۹ - یوکون ندی بیر تزک قازان اولسون ایکی تزک.

۲۵۰ - اینانما چوخ دوستووا سامان تپر پوستووا.

۲۵۱ - یماقیلان دویمیان یالاماقیلان دویماز.

۲۵۲ - یای گونوندن یاری‌میان پائیز گونوندن نه یاری‌یاجاق.

۲۵۳ - یتمیشده یتمین یدی‌ده یتر.

۲۵۴ - یولوخدا نه وار قریقا نه وئره.

۲۵۵ - نه‌نه‌سینه باخ قیزین آل قراقینا باخ بزین آل.

۲۵۶ - ناخیرچینون قازانچی قودوخ س... اولار.

۲۵۷ - بولاغ گرک یریندن بولاغ اولا سو توکماقیلان بولاغ اولماز.

۲۵۸ - اولویا اولویا یووادا قورد گتورمه.

۲۵۹ - آج تویوق یاتار یوخودا داری گورر.

۲۶۰ - ائلچیسی گلوم اولانین باشینا کولوم اولار.

۲۶۱ - گوگل سوین گویچک اولار.

۲۶۲ - اوز قایردیقیم اولیا اوزیمه خصم اولدی.

۲۶۳ - ایچریم اوزیمی یاندیریر ائشیگیم اوزگه‌نی.

۲۶۴ - سو گلنده یولون تاپار.

۲۶۵ - قیش چیخار یوزی قرطوق کوموره قالار.

۲۶۶ - ائله‌دون‌گی یاماقی تاپیلسون.

۲۶۷ - اوغری نه‌نه‌سی گاه دئش بیر گاه دوشونه وورار.

۲۶۸ - اوردک قاز یریشی یریسه جرجنگ اولار.

۲۶۹ - تولکی اولسان درون اون‌بش قرانا دگمز.

۲۷۰ - صونسوزا وئرسن اوشاق س... بیردن اوتار.

۲۷۱ - ناشیا ضرنانی وئرسن یاپوشار ترسه چالار.

۲۷۲ - قورد دومانلی گون آختارار.

۲۷۳ - متاعون متاع اولونجا بازارون بازار اولسون.

۲۷۴ - یاغسا هر یانا یاغار.

۲۷۵ - قوری پوخ یانا یاپیشماز.

۲۷۶ - هر یمیشین بیر دادی وار.

۲۷۷ -... اوپیگیلن آغیر میردار اولماز.

۲۷۸ - قز قزسا تئز سوویر وای اوگوندن دول قزا.

۲۷۹ - آروادی اَر ساخلار بوستانی ور.

۲۸۰ - بارلی آغاجین باشینا دولانالاّر.

۲۸۱ - ئولمه‌سین او یامان که یرینه یاخشیسی گله‌جک.

۲۸۲ - خیر سویله‌مه‌زه دئدیلر خیر سویله دئدی گئده‌سن گلمیه‌سن.

۲۸۳ - گوگلی بالیق ایستین گ... سویوق سویا باسار.

۲۸۴ - اوشاق ایشر بیر یانا گلین یاخار مین یانا.

۲۸۵ - خلقه قاپودان گلنده بیزه‌ده باجادان گلر.

۲۸۶ - صبریلن حلوا پیشر ای غورا سندن.

۲۸۷ - گئجه‌نین عریضه‌سین حضرت سلیمان اوخومیوب.

۲۸۸ - بیر گئجه‌نین اوغریسی بوله‌نی اون‌ایلین ملاّسی بیلمز.

۲۸۹ - چادرا باشماقسیزلیقدان ائوده قالموسان.

۲۹۰ - بیر بارماق قاتقدان اوتری تولوقین گ... یرتما.

۲۹۱ - قلج یاراسی ساغالار دیل یاراسی یوخ.

۲۹۲ - چای گورمه‌میش چرمالانما.

۲۹۳ - آغ قچیلان قره قیچ چایدان گئچنده بولونر.

۲۹۴ - ئولونی اوز باشینا قویسان س... کفنین باتیرار.

۲۹۵ - سن دیین هولودی ایکی ایکی ییه‌للر.

۲۹۶ - پوفیلن پلو اولماز یاغینان دوگی گرک.

۲۹۷ - دلیکلی منجیق یرده قالماز.

۲۹۸ - جوجه‌نی پاییزدا ساناللاّر.

۲۹۹ - آیینون مین اویونی وار بیر امرود اوسته.

۳۰۰ - الیمه یتیشمین امرود ده‌دم خیرینه.

تشکّر

یعقوب پیری یه بیراوغول لطف ائدوب خدا
یوسف آدیندا یوسف کنعان کیمی نجیب
خوشدور سلیقه‌سی وارا ایشینده مهارتی
شایسته‌دور تشکّره وارسته‌دور ادیب

فهرست کتاب

مراکز پخش

تهران، خیابان ناصرخسرو، کوچه حاج نایب، ساختمان حفظی، انتشارات پیری تلفن ۳۳۹۲۴۷۵۲

مراغه، سراج بازار، کتابفروشی کریمی تلفن ۲۲۲۷۰۹۸